

Liber nonus ad Almansorem. Cum expositione Sillani de Negris. Receptae Petri de Tussignano supra nonum ad Almansorem / [Abū Bakr Muḥammad ibn Zakarīyā Rāzī].

Contributors

Rāzī, Abū Bakr Muḥammad ibn Zakarīyā, 865?-925?
Tossignano, Pietro da, -1401. Receptae super nonum ad Almansorem.
Syllanus, de Nigris, active 1398. Expositione noni libri Almansoris (Razi)

Publication/Creation

Venetis : [Bonetus Locatellus impensis Octaviani Scoti], 10 Apr. 1490.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/mmhvwsru>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

1
Ven
8
90

Case 4. e. 14.

Rhasis

Almanzor's IX liber. Receptae Petri de Tussignans.
Bonetus Locatellus for Octavianus Sertus
Venice

10 April 1490

Hauri* 13896

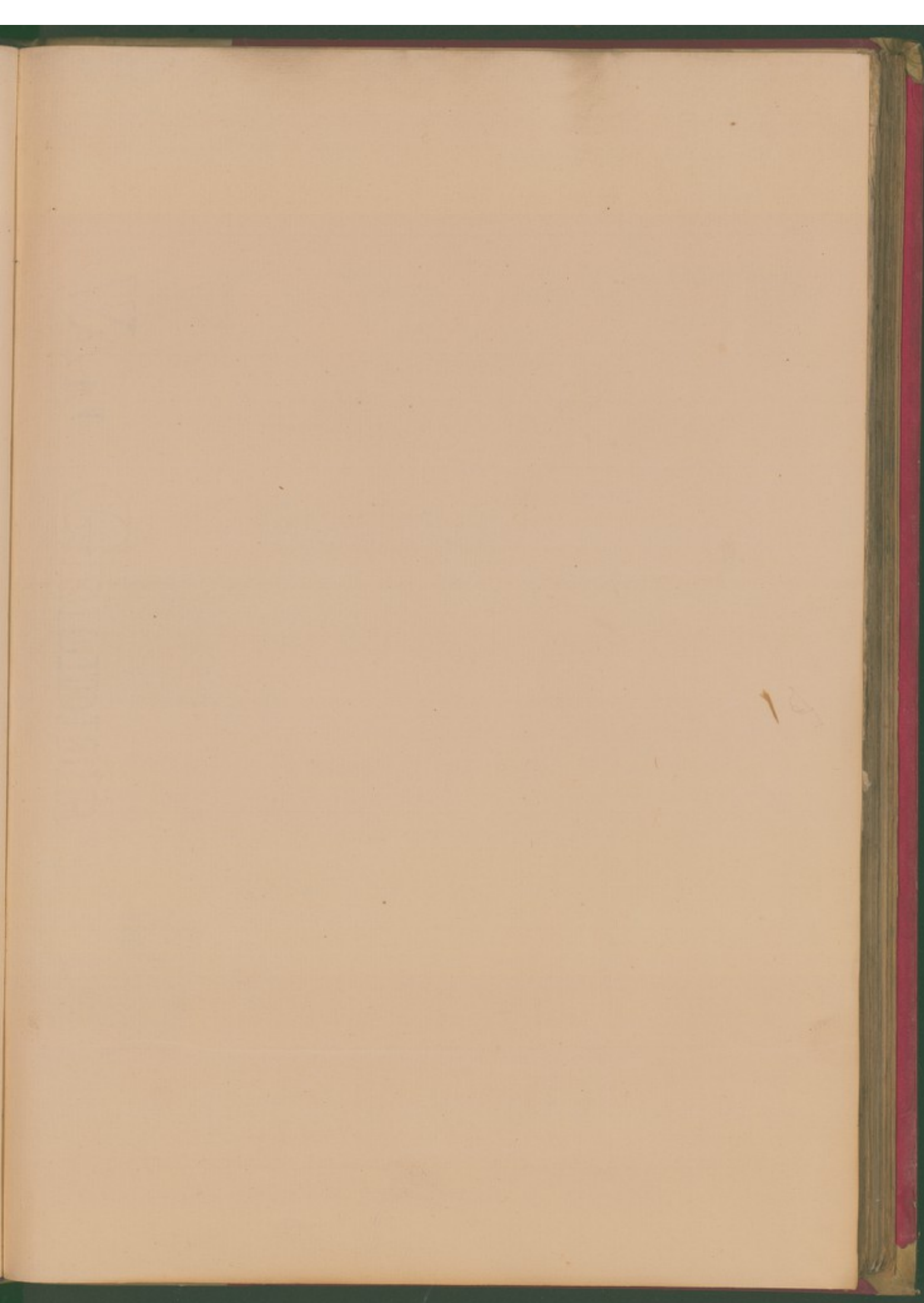
Proctor 5022.

B.M. V, 438

49.F.12

28095

Payee
2/7/11

**Almansoris liber Nonus
cum expositione Gyllani.**

*in rebus de his Venetis
quod nono Almansoris 1470
breuiaria prima reuolue
tionum et alia et ibi*

Registrum

a
vacat
¶ Incipit
gi fructus
lio quoq;
b
approximati
quando actus
conueniunt
aliqua remedia
c
consolidatium
sus. ¶ Et ponia
pater. ¶ Notandum
herbis. yero
d
lapidis
da ibi
(Et cum super)
¶ Ponit curam
e
¶ De grauedine
salat eger
¶ De apostematibus
gere ea
inferre
donec
detur decoctio

acerbe
g
mirobalanorum
tiq. succi
aeris accidentis
sirupo acetoso
h
a frigiditate
calidam. et
cum robore
fieri sedendo
i
sz diuersitatem
xirbi camelini
gat anum
cum ex retentione
k
¶ Cum autem
dis facienda
iacuerit
l
interioris
centauree
lisi sed semper
m
tusi calida
suc. ro.
leuis. et quocūq;

Prologus

Incipit nouus liber Almanforis: cum expositione eiusdem clarissimi doctoris Sillani de nigris de papia.

Nus timor dei preueniat et principiet opera mea felicitabitur ea. Quia omne quod mouet ab alio mouetur: ut Aristoteles quinto phisicorum. Ideo causa mouens me Syllanum de nigris de papia ad scribendum super nono libro Almanforis tractatu de omnibus egritudinibus a capite usque ad pedes contingentibus est: ut complacere illi principi ac etiam magnifico domino domino Galeatio vicecomiti virtutum: imperiali vicario comiti generali virtutibus preclarissimo: et ideo virtutum comes merito noiaf: et precordialiter mihi dilectissimo: Quia in libro Almanforis ponitur modus salutis satis breuis in omnibus egritudinibus. Ideo hunc librum salutis volo nuncupari. In quo ordo talis seruabitur. Primo quid sit dispositio explicabitur. Secundo que et quot sunt cause. Tertio que et quot sunt signa manifestabitur: et de pronostico aliquid addet. Quarto modus salutis in omnibus egritudinibus applicabitur: quibus omnibus deus felicem terminum imponat.

De cephalea et emigranea. Capitulum. I.

In principio huius libri quattuor ingrantur. Primum que et quot sunt eius cause. Secundum quis sit libri titulus. Tertium cui parti philosophie supponat. Quartum quis sit ordo huius libri ad alios libros. Ad primum dicendum quod cause huius libri sunt quattuor. scilicet efficiens materialis formalis et finalis. Causa efficiens fuit Raspharic filius precepto regis almanforis filij ysaias vel ysias: et sic patet quod sit nomen auctoris. Causa materialis est subiectum huius libri. scilicet corpus humanum sanabile ab omnibus egritudinibus a capite usque ad pedes et egrotabile. et sic patet que sit intentio libri: quod est determinare de omnibus egritudinibus a capite usque ad pedes. Causa finalis est duplex. scilicet operis et operatoris. Operis est perfecta cognitio eorum que tradunt in hoc libro. Sed operatoris causa est duplex. scilicet mediata et immediata. Causa immediata est per cognitionem eorum que tradunt in hoc libro scire curare omnes egritudines contingentes a capite usque ad pedes. Causa mediata est multiplex. scilicet exercitij proprii intellectus. Remanentia eius post mortem i fama viuere propter obliuionem et tingere i senectute. Acquisitio honoris. Copia amicorum. et sic patet quod sit utilitas libri. Causa formalis est duplex. scilicet forma tractatus et forma tractandi. Forma tractatus est modus que tenet auctor in libro. scilicet diffinitiuus diuini sumus et c. Forma tractandi est diuisio libri in tot capitula: quot sunt passionibus de quibus determinat. Ad secundum dicendum quod titulus libri est. Incipit nona pars libri almanforis. quod fuit ille cui precepto fuit factus. et sic patet quid sit nomen libri. Ad tertium dicendum quod supponitur philosophia naturalis. Ad quartum dicendum quod iste liber est nonus i ordine. Dicitur enim totus liber habet decem partes. In prima determinat de

anatomia corporis humani et membrorum. In secunda parte determinat de signis corporis humani et phisicis. In tertia de virtutibus medicinarum simplicium. In quarta de preseruatione sanitatis. In quinta de decoratione. In sexta de preseruatione iter agentium a nocumētis extrinsecis. In septima de ebyrgia. In octaua de cura venenorum. In nona de omnibus egritudinibus a capite usque ad pedes potentibus accedere. In decima de febribus.

Item rubricas est notandum primo quod egritudo est duplex. scilicet generalis vel vniuersalis. et particularis.

Vniuersalis dicitur quattuor modis: vno modo via predicationis. et sic mala complexio est egritudo vniuersalis. Si militer dicitur vniuersalis solutio trinitatis. predicatur enim de morbo et de figura. Secundo dicitur egritudo vniuersalis via occupationis vel continentie: et sic febris dicitur egritudo vniuersalis. Tertio dicitur egritudo vniuersalis via idifferentie: et sic apostema dicitur egritudo vniuersalis. quarto dicitur egritudo vniuersalis via virtutis et inferens nocumētum toti corpori: et sic sincopis et tremor cordis et appoplexia dicuntur egritudines vniuersales: quod omnes virtutes cadunt sub eis. Sed egritudo particularis dicitur per oppositum quattuor modis. Uno modo ratione predicationis quod non predicatur nisi de vno: et sic mala complexio simplex inducta dicitur egritudo particularis. Secundo egritudo dicitur particularis via occupationis quod solū vnā partem corporis occupat: et sic appoplexia dicitur particularis capitis egritudo. Tertio dicitur egritudo particularis via idifferentie. quod sic fit in vno membro quod non in alio. et sic appoplexia est egritudo capitis quod non alteri membrum: et istis tribus modis capitur ab Auicenna: tertio tamen modo a Raspharic in isto nono almanforis. Quarto dicitur egritudo particularis via virtutis: quod non infert nocumētum toti corpori: et sic parvus morbus qui non ledit omnem virtutem dicitur egritudo particularis. Secundo notandum circa rubricam capitulum dicit de cephalea et emigranea. quod sex sunt nomina quorum quodlibet importat dolorem capitis. scilicet Cephalea: Emigranea: Quum: Clauus: Monopagia: et passio galeata. Differunt autem quod Cephalea est dolor comprehendens totum caput siue magnus siue parvus siue breuis siue longus. Emigranea est dolor capitis existens in media parte. scilicet dextera vel sinistra usque ad radicem oculorum. Quum est dolor comprehendens totum caput quando est multum fortis et cronicus et videtur quod quis percutiat caput cum baculo. Clauus est dolor existens in altera parte determinata capitis ut super cilio: et apparet quod caput pungatur cum clauo vel acu. ut alij qui vulgares dicunt quod sunt fascinati aut incantati. Passio galeata est dolor capitis vbi cūque fuerit quando est in vltimitate sue malicie. Et monopagia est dolor existens in quarta parte capitis. Sed vltra reperitur sorda: quod idem est quod dolor capitis: et est nomen generale ad predicta. Ad propositum Raspharic per cephaleam et emigraneam intelligit omnes dolores alios: et non curauit de nobis: quod medicina est scientia rerum et non nominum seu vocum. tertio de accideri. Tertio notandum quod dolor capitis proueniens ex sanguine ut plurimum in parte anteriori quod in anteriori parte est rete mirabile contextum ex venis et arterijs in quo sanguis retinetur. Sed proueniens ex colera est in parte dextera. nam quod in parte dextera est kistis. fell que est contentiua colere a qua concutitur versus partes dextrā colera vel vapor colericus. Sed proueniens a mlia est in parte sinistra. Rō quod ibi est splen contentiua mlie a quo mlia concutitur vel vapor melacolicus versus partem sinistram. Sed proueniens a flegmate est in parte posteriori. Rō quod pars posterior est frigidior plus aggregans flegma et de scō plurimum: quod non semper ita est. Dubitatur vtrum dolēte vno vetriculo cerebri oēs alij dolēant. Arguitur

De cephalea

q sic dolente stomacho velle cavet matrice aliqui dolet cerebrum: vt per experientiam patet. ergo rē. cōsequētia tenet q: maior ē vicinitatē hz vñ vtrūculi cū alio qz cerebrū cū alijs mēbris. ¶ In oppositū arguit. vna virtute cerebri lesa alie nō necario sūt lese: vt dicit Gal. tertio de acciden. 2. An. pma tertia. qz rē. tenet pntia qz vtrūtes nō ledunt nisi ledat vtrūculi. ¶ Dicēdū q: nō. qz mala pplexio pōt eē i vno vtrūculo faciens dolorē r non in alio. Itē qz vñ vtrūculus potest esse fortior alio expellens superfluitates debilioz. Ad rōnem negat pntia. Ad pbarionē dicēdū q: licet ex parte vicinitatis illud deberet eē: tamē ppter colligentiā maiorē ratione ortus neruoz iter cerebrū r alia mēbra sit plus iste dolor. ¶ Scdo dubitat quis dolor debet esse periculosior an partis dextre an sinistre. ¶ Probat q: partis dextre sic paralif partis dextre est periculosior sicut dicit Auicē. scdo tertia. c. de paralif. igit r. cōsequētia tenet a fili. ¶ In oppositū arguit. pars dextera est fortior vtrūtutis. ergo partis dextre est min⁹ periculosus. cōsequētia tenet: qz virtus est que curat morbos. aīcedens patet: qz in parte dextera est epar qd est pncipiū sanguinis r humorz ergo signū ē qz pars dextera est nobilior. ¶ Pro solutiōe notandū q: morbz potest dici periculosus quatuor modis: ¶ Uno modo rōne acuitatis materie r malicie accidentiuz ē sic dolor auris est periculosior in iuvene qz i sene. r sic dolor dextre partis est periculosior. Scdo mō qz diuturnior: r sic dolor sinistre partis est periculosior. Tercio mō quia sit a fortiori cā. r sic si dolor dextre partis fiat in disconuenientia particulariū est deterior. Quarto modo rōne debilitatis virtutis r sic dolor sinistre partis est deterior siue periculosior. Ad rationē nō valet cōsequētia nec similitudo: qz paralifis sit a materia frigida r cū sit in parte dextera sit cum disconuenientia particulariuz: sed nō sic est de dolore capitis: qz potest fieri dolor a mala cōplexione cum materia vel sine materia. s. fili vel dissili illi parti. ¶ Al.

¶ Quando rubedo r tensio r gruedo in facie r oculis cū istis affuerit r tactus calidus sētur r pulsus fuerit magnus ex cephalica minurio faciēda est in parte i qua est dolor vñ in qua dolor magis infestat. Silla.

¶ Sta est nona pars libri Almansoz in qua dēterminatur de oibus egritudinibus contingentibus a capite vsqz ad pedes que diuiduntur in nonaginta quinqz capitula generalia secundū qz de nonaginta quinqz dispositionibus determinat. partes parebūt per capitula. ¶ p̄mū capitulū quod est de cephalea r emigranea diuidit in duas partes. p̄mo determinat de eis putroueniunt a causa intrinseca. Secundo putroueniunt a causa extrinseca. s. ppter multā morā in sole. ibi secunda. (Si autē cephalea). ¶ p̄ma diuiditur in duas. p̄mo determinat de eis secundū qz pueniunt a causa calida. Scdo quādo a causa vel materia frigida. secunda ibi. (Oz si cum soda). ¶ p̄ma i duas. p̄mo quādo a sanguine. Secundo quādo a colera. secunda ibi. (Si autem). ¶ p̄ma in quinqz. quia p̄mo p̄mittit signa qñ sit a sanguine: r ponit curā per flebotomiā. Secundo per vñ locale remediū. Tercio per dietam. Quarto per medicinā solutiū. Et qnto iterato ponit curā per quedā alia localia. secunda ibi. (Deinde aqua). Tercia ibi. (Eger vero). Quarta ibi. (Venter autē soluat). Quinta ibi. (Quod si non). De p̄ma dicit qz quādo apparet ista signa. p̄mū rubedo in facie r in oculis. secūduz tensio. tertiū gruedo. quartū qz sentit caliditas ad tactū. quintū quia pulsus sit magnus. Vis signis apparētibz pro cura oportet facere flebotomiā de cephalica illius partis in qua est dolor. ¶ Notandū de ratione signoz. Rō p̄mi est ru-

bedo. qz in tali mltus sanguis est in cerebro cuius pars cōmunicat ad faciē r ad oculū. ideo rē. Verificat secundū quia est tensio ratione multitudinis sanguinis extendētis. Ratio tertia est. qz sanguis est multus r grauis. Ratio q̄rti est. quia sanguis est calide cōplexionis. ideo caliditatem tactui representat. Ratio q̄nti est. quia ppter multitudinē r p̄sentiam sanguinis insurgit necessitas euētandi maior caliduz cordis. ¶ Dubitat vñ sit fēda flebotomia in cephalea in parte in qua est dolor. Arguit qz non per gal. tertio regiminis auctoz in cōmento illius partis. Quādo dolor ad spatulas. Ubi vult qz fiat flebotomia de parte opposita. ¶ Probat rōne. quia per illam sit diuersio materie fluentis ad locum doloris. ergo rē. Tercio in corpore pōt esse multa repletio. sed illa stante non debem⁹ incipere a flebotomia cephalice: quia plus attraheret. ergo rē. ¶ Preterea apparentibus signis predictis posset coniungi aliqua causa p̄hibens flebotomiā. sicut ipregnatio. etas. debilitas virtutis. cōstipatio ventris. ¶ In oppositū est Raf. ¶ Pro solutione rationis est notandum qz dictum raf verificat. p̄mo p̄supposito qz nō sit aliqz causa p̄hibens flebotomiā. secūdo verificat supposito qz in corpore nō sit repletio magna. quia stante illa ordo flebotomie p̄mo debet esse de sapena illi⁹ partis. secundo de basilica. tertio de cōi. quarto de cephalica. Ratio quia p̄us debet fieri flebotomia de illa vena que trahit materiā plus ad partē dīstātē r cum hoc euacuet. Itē verificat dictū raf. supposito qz materia sit pauca fluxa. vñ pauca sit i fluxu. ita qz plus sit intērio ad euacuādū qz ad diuertēdū. Et fm hoc patet solutio ad rationes. Ad p̄mam pbat tertiū dictū. Ad aliā pbat p̄mū dictū. ¶ Secūdo dubitat vñ dolore exīte in posteriori pte capitis debeat fieri flebotomia de vena frōtis. Oz sic arguit per p̄po. quinta particula affonsimozum. ¶ Posteriora capitis dolentia rē. ¶ In oppositū arguit per raf. qui vult qz flebotomia debeat fieri de parte in qua est dolor. ¶ Huic respōdetur qz vel sanguis faciens dolorem capitis est in fluxu ad caput seu ad partem posteriorem r sic debz fieri euacuatio in frōte. qz itērio est diuētere p̄missa tñ vñ. s. de vena brachy dextri. vel postio qz materia sit modice quātitatis. vel sanguis est fluxus ad partem posteriorem. r sic nō puenit. s. debet fieri vētosario cū scarificatione. quia in parte posteriori non reperitur vena que flebotomari possit. Secundo principaliter est notandum qz dolor capitis est accidens sequēs malā complexionem vel solutionē cōtinui: vel vtrūqz. r sic patet qz cause doloris sunt tres. s. solutio cōtinui. mala complexio. vel vtraqz. ¶ Tercio notādū qz diuisiones particulares doloris capitis sunt tredeciz. p̄ma ē dolor capitis. qdā est a cā extrinseca r qdā intrinseca. Cause extrinsece possūt reduci ad vñū r sunt. s. p̄ma est casus vel percussio vel obuiatio. Secunda ē caliditas aeris vel ignis. aut diez caniculariū vel vñguentoz calidoz. r filia bis. Tercia est frigiditas nini vel aeris vel aquaz. Quarta est nimia siccitas aeris vel vñguentoz. Quinta nimia humiditas aquaz aut pluuiay aut lacuū aut vñguentoz. Sexta ē flar⁹ ventozū r maxime meridionalium aut borealium post australes. Septima sunt vapores extrinseci eleuati a rebus fetidis sicut sunt liliū rose. muscus. aut euz aliqz respicit puteos antiquos. aut cauernas pfundas. Octaua est supflu⁹ mor⁹ siue aialis vt iper⁹ ire aut furoz. aut corporalis sicut cursus labor coitus supflu⁹. Nona cā est sicut sōnus nini⁹ aut pfundus r iordinatus r in tēpore nō suo r vigiliē supflue. Decima cā balnea supflua r inordinata r sulphurea r filia. Undecima cā ē inanitio nimia aut comestio superflua r crapula. aut receptio ciboz fumozoz. sicut sunt alleū. Uñū forte. cepe. fū-

Recepta. 7 emigra.

gi fructus. Duodecima cā est terribilis son⁹ sicut tonitruū
Decimatercia causa ē nimia capitis coopura. Sed cāc i
trinsece doloris capitis sunt aut sanguis aut colera aut flū
aut melia. aut aquositas vel ventositas. vel simplices vel
compositae vel vermes q possunt in capite generari. vt di
cit Auicē. auctoritate indoꝝ l3 sit de raro contingentib⁹.

Secūda diuisio principalis dolor capitis. qdā sit a ma
la pplexione siue materia. scilicet calida vel frigida. sicca v^t hu
mida. simplici vel composita. qdā sit cum materia q est
aut sanguis aut flegma aut colera aut mlia vel aquositas
vel ventositas. simplices vel compositae. Tertia diuisio
dolor capitis qdā est morbus per se 7 appellatur qñ q
nominatus morb⁹ non precessit. l3 fm veritatem pcesserit
mala cōplexio vel solutio continuitatis. 7 ideo ista diuisio
non est realis sed vulgaris. Quidā est morb⁹ per accidens
7 appellatur qñ talis dolor sequit apā aut febres aut alios
morbos. Quarta diuisio principalis dolor capitis quidā
sit per causam ppriā in cerebro. vt quādo causa coniuncta
7 aīis est in cerebro non aliunde pueniens. Quidā est do
lor per cōitatem ad aliud memb⁹ vt quādo vapores ascē
dunt a stomacho vel matrice epate 7 splene. Quinta di
uisio principalis dolor capitis quidā ē ab intus. 7 appella
t qñ morb⁹ est subtus craneū. s. in pñstātia vel in pñnicu
lis vel ventriculis. 7 est qdā ab extra. 7 est qñ est in parti
bus cooperientibus craneū 7 in locis vicinis exterioribus

Sexta diuisio principalis dolor capitis. qdā continet
totū caput. 7 vocatur cephalica. aut ouū aut passio galleata
Et qdā cōtinet partē capitis. 7 si vñā medietatē dicit
emigranea. si quartam partē dicit monopagia. si minores
partē dicit clau⁹. Septima diuisio dolor capitis. qdā
puenit subito in tempore sanitatis nullo morbo pcedēte.
7 hoc est ppter multitudinē materie aut ppter ventosita
tem. Quidā pñlatim accidit 7 hoc est ppter paucitatem
discrasie. Octaua diuisio principalis dolor capitis. qdā
est debilis sicut est in letargia. qdā fortis in tantū q ali
quādo frangit craneū. 7 aliquādo iducit spasmū. aliqñ ac
cidit pueris aliqñ iuuenibus. Nona diuisio principalis
dolor capitis. qdā est qui signat crīsim. qdā non. Exē
plum primi vt si in die cretico aduenit dolor capitis cū
rubedine faciei cū apparitionib⁹ lampadum significat
crīsim per fluxum sanguinis nariū. 7 si veniat cum titula
tione labij inferioris cum dolore ipocūdrīo significat crī
sim p vomitum. Decima diuisio dolor capitis. quidā
est fortis ad quē consequitur alius morb⁹ sicut alienatio
spasmus vigilie apostemata. Quidā est ad quem sequit
nullum predictoꝝ. quia debilis 7 corpus nō est pparatum

Undecima diuisio dolor capitis. quidā est cum reu
mate. 7 est qñ aliquid distillat a capite ad partes determi
natas. sicut ad aures oculos nases pallatum et pectus aut
stomachum. Et qdā est sine reumate 7 est qñ nullum pdi
ctoꝝ apparet. Ad ppositū rā. solum de oibus his facit
tres diuisiones. quāz pma est dolor capitis. quidā ē re
cens quidā antiqu⁹. Secūda dolor capitis qdā sit a
causa extrinseca. qdā a causa intrinseca. Tertia doloris
capitis. qdā sit per cōitatem. qdā per cām propriam.

Quarto est notandū pñcipaliter de signis dolor capis
tis. si cause dolor capitis sint extrinsece distingui possunt
per iudicia patientis 7 astantium 7 per visum 7 per tactus
7 per iuuantia 7 per nocentia. Sed si cause sint intrinsece
statim debemus considerare si dolor est cum materia. aut
sine materia. 7 distinguitur sic. Si dolor est cum materia
habet signa. pñmum grauitas in capite. 7 rō patet. Secū
dum si inclinet caput velut si oret 7 subito eleuet si tunc se
tit se grauem 7 turbatum 7 magis dolorosum. tunc est cū
materia. Tertium signum est quādo supfluitates plures

vadūt ad pallatū vel ad nases vel ad oculos. l3 si dolor sit
sine materia accidunt signa pñcipaliter predictis. Signa ergo
caliditatis sine materia sunt. caliditas 7 inflāmato iuuamē
tuz ab infrigidantib⁹ 7 puatio capitis grauitatis. Signa
frigiditatis sine materia sunt paruitas color 7 inflāmato
nis paucitas extenuatōis faciei puatio rubedinis 7 malicia
cogitationis. Signa siccitatis sine materia sunt pñssio
euacuationum. aut exercitioꝝ supfluoꝝ vigiliaz supfluit
aruz coitus 7 angustia. Signa humiditatis sine materia
sunt stupor. l3 tamē dolor nō fiat ex humiditate sine mate
ria. Sed signa dolor ex sanguine sunt calor 7 rubor ap
partio venaz iuisibiliū in albedine oculoꝝ. Signa do
lor ex colera sunt punctura. mordicatio. sitis. inflāmatio
citrinitas coloris. Signa dolor a flegmate sunt color
vergens ad albedinem. lomnus grauis. multitudo super
fluitatuz. dolor pñxus. Signa dolor a melancolia sūt
paruitas coloris. liuor. formia terribilia. grauitas 7 pñdu
7 similia. sicut etas consuetudo tempus pñplexio. Signa
a ventositate sunt tintus motus de loco ad locum. Si
gna vermiū sunt pruritus in naribus anhelitus ferens cō
motio inolūtaria. sentitur i ventre corrosio. dolor pñgiti⁹
timor. dolor cū quiescit corpus. ¶ Signa ppter sensibili
tā sunt quia ppter qñqz cām dolet facile 7 frequenter.
¶ Signa dolor cū reumate cognoscunt p distillationem
per nases aut oculos aut pallatum 7 per tussim 7 silia istis.
¶ Signa doloris puenientis ppter cām ppriā in cerebro
sunt: qz dolor ē pñm⁹ sine interpellatōe. nocuentū in reli
qs opatōibus cerebri sicut tenebrositas in oculo. grauis sō
nus. grauitas capitis cū bonitate dispositōis alioꝝ membꝝ
¶ Signa dolor p cōitatem sunt: qz dolor intendit 7 remit
tit fm q accidit mēbro cōicanti 7 sic accidit dolor cū inter
pellatione. Et si a stomacho cognoscit p grauitatē stōachi p
nauseā pyomitū fastidiū 7 maliciā digestiōis. l3 si ex colera
molestat plus aī cibū. si ex flate 7 mlia generat plus post cū
bū. ¶ Intelligēdū tñ q oīs dolor capitis pueniēs a stoma
cho a qñqz cā fuerit ē minor immediate post cibū qz cib⁹
statim ipedit eleuationē vaporū. l3 si fiat a flate vel mlia post
breue tēp⁹ magis molestat. 7 si ex sanitiōe lōgo tēp⁹ durauit
ieiuniū. 7 si ex colera mediocriter. 7 id apparet multos de
crepitos. 7 quasi de dolore capitis pñm⁹ qñ hñtes: reple
tionis habitudine post comestione alleniari. 7 ex hoc credē
tes dolore capitis ex ianitiōe esse cū tñ illa alluatio sit mē
dosa: qz post dolor maior isurgit. Si vō fuerit dolor p cōita
tem ad epar: discernit ppter grauitatē i dextro ipocūdrīo et
qz dolor erit i pte capitis dextra. qz illa ps sibi magis ppor
tionat. S3 si dolor fuerit p cōitatem ad splenē discernitur
ppter grauitatē ipocūdrīi sinistri: qz dolor ē in sinistra pte
capitis. S3 si ex vētre fuerit discernit ppter dolorē i ante
riori pte capitis. Et si ex matrice fuerit tūc discernit ppter
grauitatē i margine sincipitis. 7 qz plimū ē post partuz. aut
aborū. aut mēstruoꝝ retētiōē vel paucitatē. l3 si ex reni
b⁹ 7 dorso declinat ad pte posteriorē. Sed sciēdū vbi ma
teria teneat i mirigis 7 cerebro dolor sentit pñcipaliter i ra
dicib⁹ oculoꝝ 7 tēsto. si aut fuerit i pñiculo regēte craneuz
sētit grauedinē 7 pñcturā 7 cōmotionem sub cute i capite.

Quinto pñcipalr notādū de pñostico qz vrina velut sub
ingaliū dolore capitis pñtē aut futuz significat. Rō qz si
gnificat talis vrina ebullitiōē i materia ex q eleuat vapor
res ad caput. ¶ Scdm pñosticū vrina q i febrib⁹ acutis cū
crisi subito efficit alba 7 tenuis dolore capitis 7 alienatōē
significat. rō qz p tale signū significat q materia diuertit
ad supiora. ¶ Tertiu pñosticū vrina cū circlo grosso appa
rēte dolore capitis significat. Rō qz significat q i corpe est
multa mā 7 vētofa 7 viscosa q eleuat ad supiora. Quartū
pñosticū: vrina granulosa vt plimū reuma 7 capitis dolore

Decephalea et emigra.

significat. Rō qz significat motū i materia et p̄mixtionem materie cū vrina. Quintū p̄nosticū oīs dolor capitis potissime cū auferēs et sōnus ē mortalis. p̄bas qz significat nocumētū maximū i vtute aīali rōnali. Sextū p̄nosticū dolor capitis i febre frequēter crīsim significat. Rō qz significat motū meri ad supiora. vñ sit aliqñ crīf p fluxū sanguinis nariū. Septimū p̄nosticū oīs dolor fortis et acut⁹ potissime capitis oēm opationē medicinale impedit donec sircurat⁹ vel mitigat⁹. rō qz dolor p̄sternit vtutē. iō morib⁹ obliuioni ē tradēdus. Octauū p̄nosticū dolor antiquus galeat⁹ iter oēs ē pessim⁹ et difficilioris curatōis. rō qz talis ledit totū et alterant totū caput et cerebz tempore longo.

Nonū p̄nosticū dolor acutissim⁹ repētī cū amissione vocis est pessim⁹. Rō qz significat appoplexiā. Decimū p̄nosticū dolor capitis cum reumate ē deterior. rō qz significat et ipedit ei⁹ rectā curationē. Undecimū p̄nosticū oīs dolor capitis ad quē sequit⁹ spasm⁹ et apostema fe. oculor⁹ educio aut nimia subuersio pessim⁹ ē et mortalis. rō qz significat nocumētū vltimū i cerebzo. Duodecimū p̄nosticū puatio sēlatōis i fe. acutis pessimū est. rō qz significat stuporē et lesionē mētis. iuxta affozismū scde p̄ticule.

Quicūqz dolētes aliqd corpis: Al.

Deinde aq̄ ros. et oleū ros. et acerū sumant et sil' mixta agitent donec vnū fiāt: et sup̄ niuē ifrigidata sup̄ caput fundant. Sillanus.

Hic ponit vnū remediū locale dicēs qz p̄missa sēboto mia dōz fūdi sup̄ caput oleū ros. et aq̄ ros. et acerū sil' agitando et ifrigidādo i niue. Notādū qz cā partis ē triplex. Prima qz ista p̄hibēt ascēsus sanguinis et vapor⁹ ad caput cum sint repcussiu. Secūda cā qz p̄fortāt caput. cū sint stiptica. mēbz aut confortatū pōt meli⁹ expellere nocumētū. Tertia cā qz alterāt cerebz a mala p̄plexione causata a sanguine i vtiaz qualitate et ista sunt frigida sicca et stiptica et debent misceri. vt vna opatio pueniat ab eis. et fm iordanum debz eētū de aceto quātū de alyz. s. fm ras. debet q̄rta ps acer⁹ ti p̄misceri: et ego B idē credo. s. q̄r debēt ifrigidari cā ēvr pp̄ frigiditatē quā hñt i se et pacgītā cerebz alterē a mala cōplexiōe calida. et si nō habem⁹ niuē tepefiāt illa et ponā tur in puteo: qz tunc frigiditas aque penetrabit p̄ partes ra refactas. Scdo notādū qz si illa nō valerēt possent poni alij succi frigidi et sicci: vt plātaginis: virge pastorio: solatri: semperniue: et generator⁹. et si fortius ifrigidare velim⁹ addim⁹ aliqñ opū iusgamū mandragoram papauer et similia Sed intelligendūz p cautela qz narcotica debent p̄hiberi nisi stāte magna necessitate et quasi desperata tē. Tercio notādūz qz ad idē valet cerotū hoc. R. cerotū al. gal. 3. y. la/ na lauatoib⁹ p̄lib⁹ cū acetoyel succo plātaginis vñ solatri. li ni caput: et suppone capiti folia salicis vel vitis et miraberis effectū ei⁹. Ad idē valet vnguentū populeon. Ad idē valet embrocatio hec. R. ros. violaz foliorū salicis nenufaris et maluarū et coquātur in aq̄ et ex alto fundant super caput. Ad idem. R. violarūz siccarū ordeī ex corticat⁹ seminis cū eurbite aut corticū ei⁹ aut corticū papaueris seminis altee lactuce porulace et ros. coquant in aq̄ et fiat vt supra. Et si vtutē resolutiua q̄ras tūc mellilotū vel camomillā ad oīz pōdus addas. Ad idem valet suffumigiūz B. R. sandal. ci/ trino: ros. ru. nenufar. añ. 3. y. cāphore. 3. i. spice. 3. 5. po/ nanē i vase enco stricti orificij cū aq̄ ros. q̄ruz sufficit. obtu/ ret orificiū et bulliat sup̄ cinerē. deinde apiat os et accipiat ei⁹ fum⁹ et est expertus. Et si resoluere volum⁹. R. sanda/ loz ligni aloes ros. añ. 3. y. floz camomille. 3. iij. aque ros. q̄tū sufficit vt fiat vt supra. Ad idēz valet caput purgiū hoc R. olei violati. ros. nenufarini cū modico cāphore et nari/ b⁹ iponaf. vel sic. R. opy cāphore añ. ptes eq̄les. dissoluant

in oleo viol. et distillet in nasūz. vel sic. R. olei de semine cu/ curbite. olei de salice et nariib⁹ imponaf. Ad idē valet odo/ ramētū hoc. R. olei ros. cūz aceto aquasati. istis in vase po/ sitis fiat odoramētūz. Quarto notādū qz ista p̄petunt ac/ tu frigida maxime i corpe multū raro et calido vtute exñte forti et materia mltū calida. rō p̄z. Et notādū qz quidam sunt quorūz capitis modica ifrigidatio sufficit sicut capi/ ta senūz et pueroz muliez et eunuchoz et albor⁹ et humido/ rus et altoz oīum hñitum caput debile qz de facili incurrit letargiā et dolorē capitis. Quinto notādūz qz illa ifrigi/ dantia non debent poni super partes posteriores: quia ibi ē nucha a qua oriunt⁹ nerui vñ timef ne nimis ledant. vñ de frigidiz inimicū est neruis q̄nto affozismoz. Item qz pars posterior est nimis dura q̄tum ad os. vñ de non penetrant: sed poni debent super anteriores partem. s. supra frontem vel commissuram. quia ibi possunt penetrare et non timef de neruis. Almanfor.

Eger vero a carnibus et vino abstineat et co/ medat adesciam citrinā et tapfil et herbas frigi/ das et fructus frigidos. C Sillanus.

Ponit curā p̄ vīetaz et dicit qz eger debet se abstinere a carne et vino tē. qz multiplicāt sūguinē. Secūdo dicit qz debet comedere adesciā citrinā et tapfil. rō qz contrariant male cōplexioni sanguinis cū sint frigide et sicce p̄plexiōis. Tercio dicit qz debet comedere olera frigida. s. lactucas portulacas cucurbitas cōditas cū acetoyel agrestayl vino granatoz. rō qz p̄az generant de sanguine. et cū hoc cōtra/ riant sibi saltē in vna qualitate. valet etiaz mica panis lota in aqua frigida cū supponit vinū de granatis. silr lentes. Quarto dicit qz ēt dōz comedere fruct⁹ frigidos. s. pruna pi/ ra plica poma cytoia cocta i prunis. rō qz tales fruct⁹ s̄riāē sūguini sola in vna q̄litate. Notādū qz ad descia citrina est cib⁹ factus ex lentib⁹ coctis cūz aqua q̄b⁹ addit acer⁹ et p̄az croci. sed tapfil est cib⁹ coctus ex lentib⁹ coctis sine alia cōmixtione. Secūdo notandum circa p̄mum dicit qz si paties esset debilis posset comedere carnes edivl pulloz cōditas cū aceto vel agrestayl vino granatoz. Tercio notādū qz pot⁹ cōueniēs esset aq̄ decoctionis berberis vel prunoz. vel aqua cocta simplex vel vinū de granatis cum aq̄ frigida vel vinū debile cū q̄druplo aq̄ frigide. Al.

Enter aut soluat ex mirobalanis citrinis et prunis et tamarindis et zuccaro albiſſimo: et si ista nō sufficiunt semina maluanifici i aceto po/ sita agitentur quousqz ad spissedinem pueniant de q̄b⁹ emplastr⁹ capiti supponat ex psilio quo/ qz et aceto emplastr⁹ fieri vtile est. C Silla.

Ponit curā p̄ medicinā solutiua et dicit qz euacuatio per secessum debet fieri ex mirobalanis citrinis tamarindis et prunis cūz zuccaro albiſſimo. Notādū qz in dolore capi/ tis a sūguine medicina laxatiua ponit i hac forma. R. prunoz damascenoz. 3. x. tamaridoz. 3. i. corticū mirobalano/ rū iñsoz i decoctōe p̄dictoz p noctē. 3. i. 5. fricent de mane fortē et colent et colature addat zuccari al. 3. i. et mistret in auroza. Dubitat qz ras. nō docet p̄ digerere mām. iuxta affozismū p̄me p̄ticke. Digesta medicari tē. R. nō ē qz sūgu/ ni nō debet digestio. p̄ Anī. q̄rto cas. sen. p̄mo tra. y. c. d. cu/ ra putridaz i generali. S3 statī diceret aliqz videf qz nō pueniat medicina tal. qz p̄ ipsā nō euaporat nec euacuat sū/ guis peccās faciēs dolorē capitis. i. g. tē. R. nō ē qz illa valet i euacuādo colerā mō i dolore ex sūguine aliqua eius ps co/ lerica. Itē qz mūdificat corp⁹ a supfluitatib⁹ cōib⁹ i stoma/ cho et i testinis p̄tētis. (Et si ista). Ponit iterato curam per alia localia et diuidit i duas p̄z qz duo pōit. scda ibi. (Ex p̄ll

De cepha. 7 emigra.

lio qz. De pma die q si pdicta si suffecerit. pueit vt capiti supponat emplastr p fcm ex semie maluaufci i aceto posito agitudo quousqy veniat ad spissitudinē. Rō qz B emplastr sua frigiditate remouet malā discrasia calidā. 7 qz linitiuū ē mitigat dolorē qd nō faciebāt alia q erāt sicca. ¶ Notandū q recepta hui' emplastri pōt sic formari. B. aceti. qrtā. i. s. seis altee qd sufficit ad icorporādū fortissime aquassa tū oia misce 7 fiat emplz ligdū mediocriter. (Ex psilio qz) pōit scdum locale 7 dicit q vtile ē si fiat emplm ex psilio 7 aceto qm remouet malā discrasia calidā pueniētē ex sanguine. ¶ Notādū q psiliū d3 ē itegz 7 nō aquassatū sic vice bat de altea. Rō qz i cetro ē calidū imo cauterizariūz: vt Aui. z. can. c. de psilio. 7 mucilago ei' rollat 7 fiat emplastr. Valet B emplm. B. succū extremitatū vitis cū nascitur 7 disponat cū farina ordeī 7 oleo ros. ponat supra frōtē 7 lo co extremitatū vitis pōt poni succ' sempuine solatri v' l'ge pastozis vel lactuce 7 silib' 7c. ¶ Almanfor.

¶ Si at cū istis fuerit i pulsu velocitas 7 i tactu sentitur caliditas: s3 nec in facie neqz in oculis su erit rubedo nec tēssio. In pncipio solutatur vter deide fiat ea q dixim'. narib' aut oleū inficiatur violatū: vl' oleū cucurbite dulcis: aut nenufaris oleū: aut oleū de florib' salicis: quoz qdlibz su per niue ifrigidatū supersudatur 7 nutriatur vt p dicitim'. Eger quoqz odorēt cāphorā 7 aquam ros. 7 salices 7 viol. 7 his filia. Qz si egritudo multū inuale scat sumat opii 7 cāphore vniūscu iusqz qstū pōderāt duo grana ordeī q dissoluta i oleo d' salicib' mittat i nares 7 aures. ¶ Sil.

¶ Pōit curā qn cephalea 7 emigranea puenit a mā co lerica. 7 diuidit i qtuor. Prio pōit curā p medicinā laxati uam. Scdo punctiones. Tertio p dictam. Quarto per odo ramēta. Scda ibi. (Narib' at). Tertia ibi. (Et nutriatur vt p dicit). Quarta ibi. (Eger vō odorēt). In pma dicit q i bñ tib' emigranea 7 cephalea vbi apparēt ista signa. Primuz velocitas i pulsu. Scdm qz ad tactū pēpīē caliditas. Ter tiū qz i facie 7 oculis nō sentit rubedo nec tēssio: arguēdū ē q do loz sit a colera. Scdo dicit q istis signis appentib' d3 fieri euacuatio p medicinā laxatiuā deide debēt fieri ea q dicē. ¶ Notādū q rō dcoz sic vificat. p mū qz colera peccās cū sit multū calida inducit magnā necessitatē euērandi calidū cordis. ergo 7c. Scdū vificat qz colera cū sit calida val de taliter se repñtat tactui. Verificatur tertiu qz colera nō ē rubei coloris. iō nō causat rubedinē. 7tē qz ē pauce qstiatl nō causat extēssionē. Scdm dictū vificat qz p medicinā la xatiuā euacuat colera. iō 7c. Verificat qntum qd subdit. qz remedia localia debēt seq euacuatoz regla riter. 7 iō d3 ex pōi. i pms soluat vter. i. i pms soluat vl' pus soluat. deide 7c. nō vt sonat vocabulū. ¶ Scdo notādū q digestiū d3 p cedere. qz colera nō d3 euacuari saltē eradicatione nisi ipa di gesta 7 d3 digestiū ē tale. B. endiuie scariole lactuce dul cis nouelle añ. M. i. sumitatu papaueris al. 3. y. quatuor se. froz. M. y. vna p passaz mundataz. 3. 5. floz viol. sādaloz rubeoz oiuz añ. 3. i. zuccari al. l. b. i. fiat sirup' clarificat' vscq ad qrt. v. def. 3. i. s. cū duplo aq tepide 7 B qn colera ē s bñt. 7 si colera eēt grossa addat radicū accori 7 cipi añ. qrt. 5. ani si feniculi seia basilicōis oiuz añ. 3. 5. 7 n pōat papauer nec q tuor seia ffrā: qz nimis i grossat. Aliū digestiū si colera sit s bñt. B. sirupi endiuie sirup viol. sirupi nenufar' oiuz. añ. qrt. pte. 3. i. s. misce. 7 si colera eēt grossa adde opizacare tātū dē 2 posite. Notādū q lauatiū pt ē tale. B. floz viol. nenu far añ. 3. i. floz sticados arabici. 3. y. qz dirigūt i spiciēdo ad

caput: p mōz damascēoz nūero. x. tamaridoz. 3. 5. vna p passaz mundataz ab arill. 3. i. cōticū mirobalioz citrinoz bñ gioloz ifuso p noctē i d' octōe p d' op. 3. i. vl' 5. fricef d mae fortie 7 colēf. 7 colatur addat cassie mude bñ piguis 3. i. fiat colatur vscq ad qrt. i. 5. 7 mistret i auroz. 7 si passio ē fortis addat diagridy. g. iy. aut ponat diaprunis. 3. iy. vel electuary de succo ros. 3. iy. Ad idē i forma pfectois. B. ele ctuary d succo ros. vl' diaprunis. 3. 5. malaxet cū sirupo ne nufario vt dirigat ad caput. vel addat aliqd ducēs ad caput vt peonia 7 cōficiat cū zuccaro i forma dactili. Ad idē i for ma pillulaz. B. reubarbari. 3. y. mastici. 3. i. scamonee. 3. i. fiat pille cū succo rute vel apy vel vino dof ē. 3. i. 5. cū teore xutis. vl' 3. i. 7 meli'. (Narib' at). Dic pōit curā p iectōez 7 dicit q d3 imitri narib' oleū viol. aut de cucurbitis dulci b'. aut de nenufare: aut oleū de florib' salicis. Scdo dicit q si ēt applicet ab eē rūdēdo sup caput ifratū sup niue iuuat. ¶ Notādū q rō dictoz ē qz olea pdicta sūt ffrā 7 būida iō remouēt malā discrasia causatā a calore siue applicēt na rib' siue ab eē approximēt. ¶ 2. notādū q loco istoz por tes ponere succos ifrigidates vt ē succ' solatri sēguine lactu ce dulcis i qb' ifudat pān' duplicat' vl' stupa canapiayt ma gis ifrigidēt. Ad idē v3 B. B. lacti mlier' cū albumie oiuz bñ agitef 7 ifudat stupe canapie 7 ponat supra frōtē 7 tpa. Ad idē v3 ebzocatio decoctōis floz violaz. nenufaris 7 soli oz salicis. Ad idē valet lotio extremitatū 7 tibiaz scā ex d' coctōe vitis salicis nenufaris viol. 7 qtuor seminu frigidoz (Et nutriat). Dic pōit curā p odoramēta 7 diuidit in du as. Prio fac B qn ē debil. Scdo qn est fortis dolor. scda ibi (Qz si frigidū.) De pma die qz patiens d3 odorare cāforā flo res salicis. violas. aquā ros. 7 silia rō qz talia cū sint frigida remouēt malā discrasia a colera. ¶ Notādū q recepta raf. pōt sic formari. B. floz vol. nenufar. floz salicis añ. 3. i. ros ru. 3. i. cāphore. g. y. cere qstū sufficit ad icorporādū. vel pul uerizēt subtlr. misce oia malaxado cū aq ros. 7 fiat pomū i medio pforatū. vel sine cera ponat puluis i panno lino ad modū pomi. (Qz si egritudo). Pōit curā qn dolor ē fortis 7 dicit qn dolor ē fortis sumat opy 7 cāphore añ. g. y. dissol uat i oleo de salicib' 7 mittat i aures 7 nares: qz fortis egrit udiu fortis pueit medicia. ¶ Notādū q si ex istis stupefa ctinis pcederet nocuitū aliqd d3 ponit pua qstitate aliqd eis triū vt castoreū croc' cassialinea dissolutis i aliq oleo calido vt camomille lyttriacā. ¶ Scdo notādū q illa olea qn ponūt i aure debēt pōi i pua qstitate vt due gutte 7 actu tepida 7 paz debēt stare ne putrefiant. ¶ Almanfor.

¶ Qz si cū pdictis egritudib' nihil eoz q dixim' affuerit: fueritqz egritudo añtq: i pncipio venter cū pillis cochys soluat: qz ego feci. pfectio pillā rñ cochiaz. B. plueris pigre. 3. x. colognide. 3. iy. 7 tertiā scamonee. 3. iy. 7. 5. turbit sticados añ. 3. v. fiat pille ex istis: 7 sūt doses. x. ¶ Silla.

¶ Dic pōit curā cephalee 7 emigranee qn fuerit a mā ffrā. i. s. ffrā. 7 puidit i onas. Prio pōit curā p medicinā laxati uā. Scdo p localia. 2. ibi. (Postq vō). De pma die q cū so da nō fuerit aliqd eoz q dca sūt de rubedine. 7 egritudo sit cronica supple arguēdū ē q mā sit ffrā. Scdo die q i tali ca su pus d3 fieri euacuatio cū pillis cochys qz p descriptio est bec. B. yerepigre. 3. x. colognide. 3. iy. 7 tertiā. scamonee. 3. iy. 7 turbit sticados añ. 3. v. fiat pille ex istis. ¶ Notādū p rōe dictoz vificat p mū. qz mā ffrā nō pōt iducere rubedinē sūt mā ffrā cū sit difficil' resolutōis fac egritudinē cronica Scdz vificat qz pille cochie euacuat mām ffrā cā capite. ¶ Scdo notādū q mā ffrā faciēs dolorē capitis ē duplex. qdaz flegmatica 7 qdaz melanconica. flegmatica ē duplex

De cephalea et emigra.

Quod cum rheumate et quod sine rheumate. **T**ertio notandum quod materia sine rheumate ante euacuatores pus de digerit. **R**op. Digestum est B. Radicum acori ciperi an. q. r. s. aristof. rotunde. s. g. iterioz sglle. s. y. vtriusq saluie. cetauree mioz maiorane folioz lauri bethonice rute an. M. i. anisi mara tri seissileleos semis basilicoidis an. s. s. ligricie vna: passaz mudataz ab arill. s. i. vtriusq sticados floz anthos an. s. i. aceti. s. i. mell elci zuccari an. lb. s. fiat sirup clarificat vsq ad q. r. v. cui adde si materiae fra mltu gariofil. cubebaz spice pipis an. s. y. Ad id e p paupib. **R**. oximell positi sgl litici. s. i. aq decoctois sulnie vel rosmarini. Ad id e solutiu i forma pillulaz. **R**. pillulaz cocbiaz. s. y. pulpecollognti de bdelli subitit pulverizati an. s. s. misce oia malaxado cu sirupo de sticados. fiat pille de i in itroitu lecti. Ad id e sub forma decoctois ligde. **R**. floz sticados arabici floz bozagis buglose an. s. s. vna: passaz mudataz ab arill. s. i. sinzibe. al. seis basilicoidis an. s. i. turbit mudi bn guosi iterius agarici an. s. s. corticu mirobalanoz kebuloz ifusoz p nocte i decoctoe pdictoz. s. i. s. fricent de mane fortiter z colerur z dulcorent cu. s. i. s. zuccari. administret colatura i auroza. Ad id e forma pfectois. **R**. sinzib. s. i. s. pipis lorigala ge an. s. s. croci masticis an. g. vi. turbit g. vi. diagridy. g. y. polipody. s. i. cubebaz pconie nucis muscare. s. s. sticados s. i. cu. s. vi. zuccari. fiat cōfectio cu vino citonioz z dofe. s. i. vel. s. y. **S**. i materia flatuca reumatica digestiu oz e tale. **R**. saluie folioz cipissi an. M. ii. masticis olibani an. s. s. ligni aloes. s. y. mell zuccari al. an. lb. s. fiat sirup clarificat vsq ad pres. v. q. i materia reumatica fra flatuca ppetit calida stiprica qia sūt pdicta. z p ista iueru e oyalibanuz. **Q**uarto notadu q raf nō pōit curā doloꝝ capitis a materia mlica. i q digestiu oz e tale. **R**. bozagis buglose radicū accori radicū cypri corticu fenicli petrosilini an. s. i. i. terioz sglle q. r. s. vtriusq saluie maiorane folioz lauri bethonice mellisse. sumiterre an. M. i. vtriusq sticados floz athos an. s. s. floz bozagis buglose an. s. i. aceti al. s. i. mell elci zuccari albi an. lb. s. fiat sirup vsq ad. v. Ad id e. **R**. pillulaz de lapide lazuli vl de lapide armēo. vl pillaz indaz s. i. pconie. s. s. oficiant cu sirupo de sticados. Ad id e aliud i forma cōfectois. **R**. yere ruffini vel yere logodiō. lapidis lazuli abluti an. s. y. seis basilicoidis. s. s. puluerizent puluerizā da malaxē cu sirupo de sticados z ministret i itroitu lecti. Aliud ad id e i forma pfectois. **R**. diase. s. i. vl cōfectois. hamech. s. y. Aliud ad id e i forma ligda. **R**. floz bozagis buglose sticados arabici an. s. y. ligricie rase vuarū passaz an. s. i. thymi epithi follicloz sene polipody mōtani an. s. s. seis basilicoidis. s. y. fiat decoctio i sero caprio z i decoctione tēperent cortices mirobalanoz idozū bn guosoz p nocte s. i. fricent de mane fortiter dulcorent. cu. s. s. zuccari z ministret i auroza. Ad id e. **R**. pulueris sene. s. s. cuz brodio pulli def. **Q**uinto notadu q vbi nō posset paties sumere medicinā laxatinā pos cōuenit approximatio clisteris vl suppositoꝝ z materia flatuca. **R**. decoctois malue mercurial an. ti rute fursuris. lb. i. yere pigre pulueris zuccari an. s. s. salis s. y. olei aneti vel rute. s. y. Suppositoꝝ ad id e. **R**. cologn tide. s. i. fell tbauri. s. y. salis baurach an. s. i. cōfciāt cu melle. Clistere i materia mlica. **R**. decoctois malue violaz buglose fūiterre fursuris. lb. s. cassie. s. i. sene polipody epithi an. s. olei olinaruz. s. y. salis cōmunis. s. i. **A**l.

Post q veroveter solut fuerit ifudat caput ex oleo sabacio z oleo de ben. mittantur i nares. Eger quoq odorat algaliā z isufflet musc na rib. q si egritudo mltū iestanerit sumat eufor bij z castorei qboz an. vi. ps. s. vnius z dissoluta i pauco oleo sabacio mittat i nares z aures.

In cephalea vero calida eplz hoc frōt z tpi b e iponedu e bec e pfectio. **R**. se. lactucay sief me mithe sadaloz alboz z rubeoz safel rosaz opil fiat ex eis eplz postqz aceto z aq rosata ppsa fu erit: frōti iponant sup qd mittat pān aceto z aq ro. ifusus q cu calefact fuerit itez ifudat z dsup ponat. **L**inimentū vero cephalee ffe. **R**. castoreū euforbiū pip sinapi storacē rutā marubii: q siccata z puluerizata z etiā triconizata misceat z psgat vinoveteri ex qb fiat trocis. z desiccet cliqz necē fuerit ex vno i vino veteri: ant oleo castino vel cāmellio dissolut: fiat frōti eplastruz multotiēs. **B**. n. emplastrz oi artq cephalee pfert nō solū suppositū s3 et auri itectū q seq illd tps postqz i aliquo de pdcis oleis resolutum fuerit. Egero vero viniveter z forte bādū ē. **C**h autē cephalea p hebdomadā vna pfeueranerit eger in balneū mittē ē: z sup caput aqua i q camōilla z amaracus z nemē z sticados arabicu cocta fu erit sil aut sigillati ifudēda est. **S**illan.

Die ponit curaz per remedia localia. z diuiditur in sex. **P**rimo ponit curam per inunctionem z caput purgum. **S**ecundo per odoramentum. **T**ertio per linimentum. **Q**uarto per balneum. **Q**uinto per potum. **S**exto per embrocationem. **S**ecunda ibi. (Eger quoqz). **T**ertia ibi. (Linimentum vero). **Q**uarta ibi. (Eger vero). **Q**uinta ibi. (Dum autem cephalea). **S**exta ibi. (Et supra caput.) De prima dicit primo. postq fuerit facta euacuatio per medicinā supra caput debet fundi oleum sambacinum z oleum de been. **N**otandum q tale locale debet appropiari mari premissa euacuatione. **R**atio qz tale cum sit caliduz attrahit materiam. sed post conuenit q remoueat malam cōplexionē frigidā z resoluit si paruz de materia remanferit: z b vel appropiādo ab extra supra frōtē vel ponendo in narib. **S**cdō notadu q oleū sabacini ē oleū basilici minoris vel olei floz sabaci. **T**ertio notadu q ad id e valēt hoc cerotū. **R**. olei laurini vel nardini. s. y. addat castorei euforby pipis an. paz cu cera fiat vnguētum. vel. **R**. olei de balsamovel de castoreo. Ad id e valēt hoc. **R**. triace vel mitridati cu succo mēte misce z suppone. expertuz est. (Eger quoqz). **D**ie ponit curā p odoramēta. z diuidit itres. **P**rimo pōit curā quādo dolor est debilis. **S**ecūdo quādo est fortis. **T**ertio ponit iterato curā sode qā sit a materia calida p emplz. **S**cdā ibi. (De si egritudo). **T**ertia ibi. (In cephalea). De pma dicit q paties oz odorare galliā muscatā. **S**cdō dicit q narib oz isufflari musc. **R**. dambos. qz illa calefaciunt cerebrum. **N**otandum q ad id e valēt hoc pomū. **R**. laudani puri. s. s. ligni aloes storacis calamite an. s. i. gariofilozum nucis muscate basilice an. s. s. puluerizentur puluerizanda cum pistello calido misce omnia cum aq rosata. z fiat pomū perforatū in medio: z hoc pro pauperib. Ad id e nigella ifusa i aceto deinde exiccata in panno lineo odorata. (De si egritudo). **P**onit curam quādo dolor ē fortior z est. **R**. euforby castorei an. qstū est sexta pars. s. i. oil soluat in oleo sambacino z mittatur in aures et nares. **R**atio quia fortiter calefaciunt et forti egritudinē fortis. conuenit medicina. (In cephalea). **D**ie iterato ponit curam cephalee a materia calida et dicit q in cephalea a materia calista cōuenit hoc emplastrum. **R**. seis lactucay sief me mithe sadaloz al. z ru. saufel. ros opii aspganē aceto z

Desco. ⁊ vertigine

aq. ros. R. d. p. (Linimentū vō.) Dic pōit curā sode a mā frigida p linimentū. ⁊ dicit q si vñ trosciscus q ponit i litte ra dissoluat i vino veteri vñ i olco costino vel camomillino ⁊ fronti applicet. inuat. Scōo dicit q si mittat de eodē i au re inuat. Ratio vtriusqz ē q tale remediū calefacit cerebrū.

C Primo notādū q dscriptio trosciscoz ē hec. R. castoreū euforbiū p p sinapi storacē rutā marubiū siccenē ⁊ pulueri zenē aspgē vñ veteri ⁊ fiat troscisci ⁊ exiccet. **C** Secūdo notādū q ad idē valet hoc emplz. R. laudāi puri. ⁊.iii. ma cis. ⁊.v. mili pap. torrefacti. ⁊.i. s. terbetie. ⁊.i. puluerizent ⁊ misce cū oleo camōellio fiat emplz ⁊ applicet sup cōmissu rā capite raso. R. radice cucumeris asinini absinthij con quassati añ. M. ij. aq. dulcis oli cōis añ. qrti. i. buliāt sup ci neres calidos vsqz ad cōsūptionē debita fiat emplz ⁊ cū de coctioe fiat ebocatio sup pte dolentē. Ad idē. R. emplū apostolicū. ⁊.iii. malaxet cū oleo camōillio ⁊ extendat su pra cōmissurā ad qstiatē dolētis. Ad idē valet sacculus ta lis. R. bethōice sicce. M. i. floz melliloti mili pap. torrefa cti añ. ⁊.i. floz sticados arabici floz āthos añ. ⁊.ii. quassēt excepto milio fiat sacculus ad qstiatē partis dolētis. Ad idē. R. bethōice sicce rute sicce añ. M. s. floz anthos florū sticados arabici añ. ⁊.s. cōquassēt ⁊ fiat pile⁹ ad formā ca pitis. (Eger vero.) Pōit curā p potū ⁊ dicit q ego d. dari vinū potēs ⁊ ātquū. R. qz tale ē calidū ideo remouet ma lā cōplexionē frigidā. Itē ga ex ipso restaurant spūs aiales.

C Notādū q vinū debet dari i pauca qstitate ne vinū re plear nimis caput neqz cerebrū. (Cū āt) Pōit curā p balne um ⁊ dicit q cū cephalca steterit per vñā hebdomadā eger dbet itare balneū.

C Notādū q balneū ē duplex. qdāz ē vniuersale quoddā pticulare. Vniuersale ē triplex. quod dā aereū sic stupbe ⁊ calefacit ⁊ exiccet. quoddā ē balneū ignis. vt ponere patientē i furno calido p remotionē pāis vel ponēdo i stufa sicca. quoddāz ē balneū aque calide vt sulphureū: vel partē decoquēdo herbas calidas. S. balne um pticulare eē suffumigatio scā cū herbis calidis positis i siruppo supra vel ablutio facta cū decoctioe herbarū p dī ctarū supra caput. (Et supra.) Pōit curā p ebocaz: ⁊ dicit q supra caput d. fūdi decoctio camomille sāsuci sticados ara bici. ratio p. **C** Notādū q ad idē valet hec ablutio capi tis. R. vtriusqz calamēti origani sanfuci isopi folioz lauri añ. M. ii. florū anthos vel ameos vtriusqz sticados añ. ⁊.i. buliāt i lō vi. aque vsquequo redeāt ad lō.iii. i. fort⁹ erit si bulierit i lūxiuo facto ex cinere ficū vel vitis vel caulū Ad idē. R. maiorā saluē florū camōille folioz lauri stica dos añ. M. i. buliāt aq vt dictū ē v lūxiuo ⁊ abluat caput ⁊ fricet. Ad idē valz suffumigatio hec. R. thuris sād arace ligni aloes añ. s. ii. ponant supra carbōes ⁊ recipiat fumus cū panno ⁊ fricet caput ātē cibū cū pāis calidis ⁊ pectet. Ad idē valet masticatio hec. R. masticis vel pipis vñ pire tri vel cubebarū vel zizib. ⁊ fiat masticatio ⁊ salina expua tur. Ad idē valet gargarisma hoc. R. oximell cū sinapi vel pipe. vel. R. yerepigre cū oximelle sglitico ⁊ distēperetur cū aq decoctiois origani isopi sicce vñ piretri. vñ. R. yere pigre distēpate cū decoctioe saluē vñ oximelle squillitico. Ad idē valet sternutatio tal. R. ellebozi al. subtiliter pulue rizati. s. i. ⁊ narib⁹ attrahat. Itē. R. castorei vñ euforbiū vel piretri. Ad idē valet caput purgiū hoc. R. aq maiorane. ⁊. ij. ⁊ narib⁹ attrahat. deis laneē aq calida. Ad idē valet suc cū cucūeris asinini ⁊ fortiter appit. Ad idē valz pfectio di eta aurea alexādriā vñ plirisarcoticū vñ diāthos vñ tyriaca vñ mytridatū vñ diacastoreū vñ diacozi vñ kebuliditi. Al.

C Nō si cephalca quotidie añ comestione iua dat ⁊ p comestione recedat succurrēdū ē ifir mo ante horā qua venire cōsueuit dādo eis bu

cellas panis i succo granatiant vne acerbe aut horum simillum infusas.

C Sillanus.

Pōit curā sode pueniētis p cōitatē ad stomachū: ⁊ di cit q si dolor capitis accidit añ comestione ⁊ recedit p co mestione p cura d. exhiberi bucella pāis ifusa i vino gra natoz: cūz agresta ⁊ siliuz. R. d. qz talis dolor puenit pp flu xuz colere ad os stōachi. s. si pueniat exhibēdo bucellas pa nis ifusas i succo granatoz añ horā corrugādo ⁊ stiprigādo os stōachi phibz fluxuz colere. qre tē. **C** Notādū q dolor capitis qdā puenit pp cāz pāz exntez i cerebro: ⁊ hoc su pra dixi. qdā p cōitatē ab alio mēbro ⁊ d. isto hīc. S. talis p cōitatē pōt puenire a stōaco vñ ab āpate vñ a splene. Ad p pōitū itelligere de eo q puenit p cōitatē a stōaco: qz sepius accidit pp maiorē colligatiōz. Itē tal dolor pōt puenire a mā cala vñ frigida. Ad ppositū ras h pōit curā pmi. **C** Scōo nota q i cura doloris capitis puenientis ab alio mēbro duo regrūf. Vñ ex pte mēbri mādātis Scōz ex pte mēbri mā bri recipiētis. Ex pte mēbri mādātis regrūf tria. s. euacua tio p fleborōiaz vñ p medicinas vñ p clistere vñ p cauteriuz Scōo alteratio male pplonis. Tercio pphibitio ascē vapo rū ad caput. Ex pte mēbri recipiētis vñū regrūf. s. fortitatio capitis ⁊ B vbi dolor n eēt cretic⁹ qz ipediēt cris tē. **C** Al.

C Si āt cephalca ptingat pp multā i sole moraz sufficiēter ex oleo ro. ⁊ aceto ifrigidatis curari poterit q tñ si ex hoc nō generit ex alijs ifrigidā tib⁹ curāda erit. Si āt soda ad huc pseuerauerit ⁊ fortior fiat neqz vñlo mō remoneat ⁊ timeat ne eger visuz amittat ⁊ aq ad oculos descendat tēpoz arterie sūt icidēde ⁊ extrahēde. hoc tñ qd nñc loquimur ē pter nraz itētiōez i hoc libro. Sil.

Pōit curā sode pueniētis pp cāz extrinsecā. s. ppter mul taz moraz i sole. Et diuidit i tres s. qz tria pōit remedia. se cūda ibi. (Que tñ.) tertia ibi. (Si aut.) De pma dicit q si dolor capitis puenierit ppter multā morā i sole tunc cura pōt fieri ex oleo ros. ⁊ aceto ifrigidatis. Ratio qz p hoc re mouet mala discrasia calida i ducta a sole: ⁊ hoc si sit sine materia. De secūda dicit q si dolor nō cessat ex alijs ifrigi dantib⁹ fortiorib⁹ curari d. R. d. qz fortiter alterabūt. De tertia dicit q si soda pseuerauerit ⁊ fortificet ⁊ sit timor de p ditiōe visus. vel q aq fluat ad oculos. tūc arterie tēpoz sūt icidēde qz talis sit ex ascēsu vaporū. Et subdit q hoc n pnter ad hāc partē s. supra vbi determinat de chirurgia.

C Notādū q ex dictis pōt haberi distinctio dolorū capitis ⁊ cura i generali. Dolor capitis ē duplex. Quidāz causat⁹ ex cā extrinsecā ⁊ ille ē duplex. Quidāz causat⁹ ex reb⁹ iduce tib⁹ malaz cōplexiōez frigidaz ⁊ curat⁹ p calida. qdāz cau sat⁹ a solutiōe cōtinui ⁊ curat⁹ p chirurgiaz. Ali⁹ ē dolor cau sat⁹ a cā intrinsecā. ⁊ talis ē duplex. qdāz ē causat⁹ p cāz pphā existētē i cerebro. qdā p cōitatē ab alio mēbro: ⁊ talis ē du plex. s. cū mā ⁊ sine mā. Dolor pueniens a materia i cere bro existētē ⁊ n p cōitatē curat⁹ p euacuatiā ⁊ alteratiā. S. pueniēs p cōitatē ab alijs mēbris phibet⁹ p phibitionē ascē sus vaporū ⁊ euacuādo hūorē ⁊ alterādo malā pplexionēz. S. dolor pueniēs a cōplexiōe mala sine mā seu p cāz pphā am seu per cōitatez curat⁹ per alterantia solum tē.

C De scotomia ⁊ vertigine. La. ij. **C** Sillanus.

Itē rubicā ē notādū. primo q iter scotomia ⁊ vtriqz causat⁹ ex vaporib⁹ existētib⁹ i spiritib⁹ visibilib⁹ ⁊ i neruis obticiis ex pte āteriori cerebri. Scōo cōne nūit qvtrazqz ifert nocumētū visui sēlm cōi ⁊ vñuti ymagi natine. S. dñt: qz scotomia ex vapore grosso sumoso generat⁹ existēte in vyo spūs visibil⁹ iprimēte similitudie

De scotthomia et vertigine

in virtute seu potestate visiva: et propter hoc videtur res extra que non sunt ad similitudinem illi rei secundum colore et similitudinem illius vaporis. et illa species impressa in illo humore cristallino imprimi in sensu cordis et in imaginativa. quod videtur quod apparent res extra que non sunt. Et dicitur scotthomia a scotthos quod est videre. et mia quod est musca quasi visio muscarum. Sed vertigo est a vapore spumoso existente in visus spiritus visibilis et visus et arte rursus anterioris quod cum mouet inducit motum in spiritibus propter subtilitatem vaporis imprimetis suam similitudinem sui motus in potestate visiva. deinde in sensu cordis et imaginativa: et ideo videtur ei quod res extra que non mouentur moueant. Ex his patet quod homo in scotthomia non cadit in terram vel raro: et in vertigine sic. vel in pluribus. Secundo notandum quod sit vertigo. est enim vertigo quando homo imaginatur quod res moueant supra ipsum et quod ei cerebrum et ei corpus inoluant. quare accidit aliquando ut quod non regat se imo quod cadat. Tercio notandum quod vertigo et scotthomia possunt capi dupliciter. primo quantum ad originem suam. et sic sunt actio corrupta virtutis imaginatiue. quia virtus visiva imprimi in imaginativa. Quarto notandum quod scotthomia et vertigo magis nocet visui quam aliis sensibus extrinsecis. Prima causa quia nervi visui sunt propinquiores imaginatiue quam organa aliorum sensuum. Secunda causa quia in scotthomia et vertigine est corruptio spirituum et virtus visiva magis habundat in spiritibus. propter hoc enim nervi optici sunt concitati: ut patet quarto de accidenti et morbo. Tercia causa est: vertigo est respiciens motum. quia creditur quod omnia moueant in gyrum. sed per visum magis motus percipitur quam per alium sensum. ideo magis appropriatur visui. Quinto notandum quod scotthomia et vertigo noietur nomine accidentis quod sunt actio corrupta virtutis visiva. quia scotthomia dicitur quasi visio muscarum. et vertigo dicitur a verto vertis. possunt tamen dici duplices morbi. unus communis similis. quia in complexione fit ratio male complexionis causa. te a vaporibus in cerebro. Alius est morbus specialis. quia fit oppilatio in nervis et visus spirituum in anteriori parte cerebri. Sexto notandum quod apud medicos tres sunt cause vertiginis. scilicet primitiva et transiens et coniuncta. Causa primitiva sunt res in natura les multiplicantes vapores in cerebro sicut cibi vaporosi. ut allea cepe et silia. et fumosa ut legumina omnia frigida vinum novum moueri circulariter. aspectus ad res luminosas et huiusmodi. Causa transiens sunt quatuor humores. quia ex quolibet humore possunt eleuari vapores. Causa coniuncta sunt vapores eleuati ab alijs humoribus. et si sint grossi fit scotthomia. si vero sint subtiles fit vertigo. Septimo nota de signis scotthomie et vertiginis. Signa quod fuerint ex reuolutione supra ipsum. vel ex reuolutione reperi se statum vel ex percussione manifesta sunt ex re ipsa inducente. Signa quod fuerint ex vapore generato vel retento in ipso cerebro sunt accessio doloris capitis tinnitus et tenebrositas longa vel fixa ante oculos. et in gustu et odoratu abbreviatio et pulsatio in arterijs anterioribus et spatul. Signa quod fuerint a sanguine sunt vene inflata et facies et oculi et caput rubea et calida et sonus graui et latitudo. et pulsatio in temporibus. et vrina spissata subryssa. Signa ex colera sunt vigilie inflammatio absque multitudine grauitatis: imaginatio citra vel auree. vrina aurea clara vel citra. Signa ex flegmate sunt grauitas. timor. pigritia. multitudo soni. albedo oculorum et corporis humiditatem multiplicatio in toto corpore. vrina indigesta alba spissa. gulostitas et indigestio. Signa ex melia sunt grauitas non multum intensae. vigilie cogitationes et imaginatio corrupte. vrina clara subtilis indigesta. capilli nigri. Signa quod veniunt a cerebro. passio prima non sentitur nocumetum in alijs membris. Signa quod per coitatem passio non est prima nisi quod ascendunt vapores et sentiunt in alio membro nocumetum. Signum pronosticum istius sunt sanguinei et

amici epileptici nec non appopletici quare si multi placent malum regimē cadunt in illas passiones etc. (Almanfor) Am aliquis illud quod ante eum est circulariter moueri viderit: et oculi tenebrescunt et cadere voluerit: et facies et oculi in eadem hora rubuerint: vene quoque que sunt per aures grosse apparuerint: ex istis venis minutio facienda est. Et ventose in collo et tibijs sunt ponende. Quod si predictae vene non apparuerint et facies fuerit rubea: sanguis ex basilica erit minuendus: et ventose in tibijs sunt ponende. In hac preterea scotthomie spe et in ea quam antea diximus caput ex oleo ro. et aceto est infundendum. Eger quoque calida cibaria vitare debet. Venter quoque ex apostemate mirabol. citrinorum quod in c. de cephalica diximus est solvendum. Sillanus. Dic Ras. ponit curam scotthomie et vertiginis. Et diuidit in duas. Primo quod fuerint a sanguine. Secundo quod a state scotthomia ibi. (Cum autem nec in facie). Prima in duas. Primo ponit curam quod fuerint a materia sanguinea contenta in cerebro. Secundo quod a sanguine retento in alio membro scotthomia ibi. (Quod si predictae). De prima dicitur quod cum apparuerint hec signa. Primum signum quod videtur circulariter moueri quod est coram se. Secundo quod oculi obscurantur. Tertium quod voluerit cadere. Quartum facies et oculi apparet rubei. Quintum vene que per aures sunt apparet grosse supple ex istis signis arguendum est quod scotthomia et vertigo fuerint a sanguine retento in cerebro. Secundo dicitur quod flebotomia debet fieri ex illis venis. Notandum pro ratione dictorum quod ratio prima est quia propter preteritiam sanguis in cerebro eleuatur vapores mouentes spiritus visibiles circulariter. ideo apparet illud. scilicet verificatur quia multi vapores concitantur ad oculos ideo obscurantur. Verificatur tertium quia propter motum factum in spiritibus cerebri corpus non potest sustentari. quia non est in firmum vel organum proportionatum. Verificatur quintum quia aliquod sanguis concitat ad alias partes ideo rubificatur. Verificatur autem quod per flebotomiam illarum venarum euacuat sanguis peccans et diuertitur in diuersum sit pauca ex quo sanguis repleretur vene ut dicitur in quinto signo. Sciendum tamen hic quod Ras. hic intelligit premissa per supposita flebotomia de cephalica brachij ubi non sit aliquid prohibens. Notandum quod dicit Ras. in tertio signo. Et cadere voluerit quod aliquod est in vertigine casus et aliquod non: quod quando passio est nimis fortis et inferens nocumetum in parte posteriori quod est principium virtutis memoratiue. sic est casus quare tunc assimilatur epilepsie: sed si dicitur quod in epilepsia fit tractio in casu. Sed in vertigine non est contractio sed casus. Sed quod est passio debilis: quod paucus dolor et paucus vapor non inferens nocumetum in parte posteriori sic non est casus. (Et ventose quidem). Ponit curam per ventosas et dicit quod in cura huius debent poni ventose in collo et in tibijs. Ratio quod per has diuertitur sanguis et euacuat. (Quod si predictae). Dicitur ponit curam quod scotthomia et vertigo pueniunt a sanguine concitato ab alijs membris. et diuidit in quatuor. In prima ponit curam per flebotomiam et ventosas. Secundo per iunctionem capitis. Tercio per dietam. Quarto per medicinam laxatiuam. Secunda incipit ibi. (In hac preterea). Tercia ibi. (Eger quod). Quarta ibi. (Venter vero). De prima dicitur quod si non apparuerint predicta et facies fuerit rubea debet fieri flebotomia de basilica. Ratio quod signum est quod sanguis communica tur ab alio membro et plus ab epe. ideo etc. Secundo dicitur quod ventose sunt ponende in tibijs. Ratio quod diuertunt sanguinem ad loca distantia a cerebro. Notandum quod sicut venae tose valent in tibijs diuertendo. ita positio pedum in aqua

De scō. 7 vertigine

calida valet diuertendo vapores ad inferiora et sic remouet dolore. dubitat vtrum alio humore a sanguine peccante cōpetat scēbotomia. ratio p̄r. q̄ si humor eēt admixtus sanguini cōpetit. si nō tūc cōpetit euacuatio cū farmaco et c. (In hac preterea) Dic ponit curam scēbotomie et vertigis aliunde causate per communitatē et per iunctionē: et dicit q̄ in hac passione et in alia que fit a materia existente in cerebro: conuenit vt fundatur sup caput oleum ros. et acetum. Ratio q̄ ista prohibent ascēsum vaporum ad caput repercutiēdo et cōfortando. Secūdo q̄ alterat malā complōnē in cerebro. ¶ Notandū q̄ dictū Raf. est verū quādo passio est in principio vel augmēto et quādo materia est in fluxu. sed in statu et declinatōe quando materia est fluxa nō verificat dictum Raf. q̄ tunc comperit resolutiōnē sic embrocatio facta ex decoctione camomille. foliorū lauri et similia. ¶ Dubitat vtrū medicamē dictū repercutiū et resolutiū cōpetat. Arguit q̄ nō q̄ supra membrū p̄cipale non cōpetit ponere repercutiua. Secūdo p̄bat q̄ non sit fiendū q̄ tunc fieret inflammatio. Ad primum dicendum q̄ super emūctorium cerebri vel alterius principalis mēbris non cōueniūt repercutiua. hoc volunt auctores. sed supra cerebrū sic. Ad secundum dicendū q̄ tale valet in ratione cōiuncte cause. et maius sequit iuuamētū q̄ nocumētū. (Eger quoq̄) Ponit curam per dietam et dicit q̄ eger non debet assumere cibaria calida. Ratio q̄ illa ebullitionem inducunt in sanguine ex qua ascendunt vapores ad caput qui sunt causa istarū passionū. Secunda causa q̄ talia nutrientia multiplicant sanguinē et colerā a quibus isti vapores eleuant. ¶ Notandū q̄ sicut oportet cauere a cibis predictis: ita oportet cauere ab alijs reb⁹ non naturalibus multiplicantib⁹ sanguinē et coleram et ebullitionem et motum inducentib⁹. sicut a superfluo somno superflua vigilā et respicere in fundum a loco alto et sic de alijs. ¶ Secundo notandū q̄ dieta cōueniēs ē. q̄ debent vti lentib⁹ coctis cum agresta conditis cū vino granatorū pānico mīlio et similib⁹. aliquando debet comedere carnes bēdi pulorū cōditas cū agresta vel aceto et post carnes comedat pīrum vel pomū coctū. vel comedat lactucas vel porulacas cū aceto conditas. De pomū bibat aquam decoctionis berberis vel granorū granatorū. vel bibat aquā succari cum psilio. vel bibat vinū debile bene liphatū. (Uleterō) Ponit curā p̄ medicinā laxatiuā et dicit q̄ euacuatio fiat cum decoctione mirabolā. citrinorū de qua dictū ē in ca. de cepalea. Rō q̄ p̄ illā euacuat colera. ¶ Notandū q̄ si vertigo et scēbotomia fiant a colera. cura ē vt puocet vomitū cū sirupo acetoso et aqua calida vel aq̄ decoctionis aneti et semis atriplicis et si vomere nō posset bibat decoctionē hāc. R. mirabolā. citrinorū. 3. i. 5. pistent et bulliant in lb. 5. aq̄. cu3 3. i. prunorū et accipiant. 3. iij. illi aque. et in illa aqua addatur. 3. iij. sirupi ros. vel viol. deē ante diē. Ad idē valet. R. aq̄ casei. lb. 5. reubarbari. 3. i. 5. dimittant in lb. 5. aq̄ casei ante diē colet et deē ifirmo. Ad idē. R. 3. vi. decoctionis prunorū. x. tamarindorum. 3. i. ellī. de succo ros. 3. ij. 5. Ad idē 3. R. tamarindorū. māne. añ. 3. i. dissoluat cū. 3. vi. aque decoctionis prunorum. ¶ Almanfor

¶ Cū at neq̄ i facie rubedo neq̄ fe. cū scēbotomia fuerit: attendēdus est an sit stomachi subuersio et nausea: que si affuerint prius vomere cogendus est: deinde de pillulis cochijis dosim vnā sumat: et a frigidis abstineat cibis. ¶ Sil.

¶ Dic ponit curā scēbotomie et vertigis a materia flegmatica: diuiditur i duas ptes. Primo q̄i est p̄ cōitatē ad stomachū. Scō q̄i est p̄ p̄p̄iam cām in cerebro. scō ibi. (Si autē). Prima in duas. Primo ponit curā p̄ euacuationem

Scō p̄ dietā. Scō ibi. (Et a frigidis) De p̄ia dicit q̄ vbi tam i vertigine q̄ i scēbotia nō fuerit i facie rubedo nec fe. o3 cōsiderat an sit scōi subuersio et nausea: q̄ tūc arguēdū ē q̄ fit a materia frigida p̄ cōitatē a stomacho. Scō dicit q̄ i tali cā debz p̄ puocari vomit⁹: deinde d̄ fieri euacuatio cum pillis co. hys. ¶ Notandū q̄ nausea ē volūtas vomēdi sine effectū. Subuersio ē frequēs volūtas vomēdi. iō addit frequentia sup nausea. ¶ Scō notandū q̄ si i scēbotia nō ē rubedo in facie nec fe. ē signū q̄ p̄ueit a frigida materia. S3 q̄i accidit subersio et nausea scōi: signū ē q̄ fit per communitatē ad stomachū. Sed rō remedi ē q̄ per vomitū euacuat materia cōtenta in stomacho: et q̄ pille cochie euacuat materiā flegmaticā a cerebro: iō et. Ad idē valet pille auree imo plus euacuat a stomacho et capite. Ad idē valet hoc R. yerepigre. 3. 5. oximellis cōpositi. 3. i. aque decoctōis yso pi vel zedoarie. 3. iij. vl. vi. Ad idē. R. pillarum fetidaz. 3. ij. vel. 3. i. 5. syrapi ros. 3. ij. aq̄ mellis. 3. iij. et deē in matutinis. (Et a frigidis). Dic ponit curā p̄ dietā et dicit q̄ d̄ abstinere a frigidis. Rō quia frigida augēt materiā flegmaticam. ¶ Notandū q̄ dieta cōueniēs ē. p̄mo q̄ d̄ comedere carnes edī vel castrati partiaz gallinarū et p̄dicū fasianorum et olus auitū viuētū in arborib⁹ et in pratis et nō i aquis et vtrūq̄ comedat carnes assatas et nō elixas et vitellos otioz cicera fracta farrū et risū. De potib⁹ vinū debile et stipticus q̄ ppter debilitatē nō sumat ad caput et ppter stipticitatē. cōfortat stomachū. Bonū autē est vt biberet aquas mell loco vini et hec dieta ē cēt cōueniens q̄i proueniet a mīlia ¶ Notandū q̄ si vertigo et scēbotomia possūt ēē et fieri a materia existente i alijs mēbris vt epate vel matrice: tñ vtrūq̄ p̄ueit a materia existente i stomacho: q̄ hic sūtlatiores vte q̄ materie trāseūt p̄ meri et yso phagū. ¶ Notandū q̄ medicina vomitiua i tali casu ē talis. R. radicū raphani siluestris. 3. i. semis atriplicis assati añ. 3. 5. fiat decoctio i lb. i. aq̄ quousq̄ veniat vsq̄ ad. 3. iij. colet et colature addat olei cōis. 3. 5. croci fortiter conquassati. 3. i. quia fit fortior. acceti 3. i. deē in hora calidiori diei post assūptiōez cibi vinctuosi do3. 3. ij. ¶ Notandū q̄ vbi pilla nō sequit curatio tunc fit cauteriū et ē tale. R. cataridaz remotis capitib⁹ et alijs p̄uicizatz. 3. ij. fermēti. 3. 5. misce malaxādo cū aqua ardētī fiat massa. pōat sup mēbz ad q̄ritatē vnus auelane. Al.

¶ Si autē neq̄ aie subuersio neq̄ nausea fuerint neq̄ caliditatis signa apparuerint: venter ex pillis cochijis multoties soluāt. Libaria quoq̄ frigida oino vitet. Et gargarism⁹ fiat quo flegma depōat. In narib⁹ quoq̄ pōatur aliquid de his q̄ narrauimus quo caput calefiat. Silla.

¶ Dic pōit curā scēbotomie et vertiginis q̄i fit a materia frigida ppter cām p̄p̄iā i cerebro: et diuidit in quatuor ptes q̄i p̄mo pōit curā p̄ euacuationē. Scō per dietā. Tercio p̄ gargarisma. Quarto p̄ effusiōez in narib⁹. ibi scōa. (Libaria quoq̄) ibi tertia. (Et gargarism⁹) ibi quarta. (In naribus). De p̄ima dicit q̄ si subuersio aie et nausea nō fuerint nec apparuerint signa caliditatis debz fieri sepe euacuatio cū pillis cochijis. ¶ Notandū p̄ ratioē dictorū q̄ q̄i nō apparuerint signa p̄dicta. signū est q̄ fit a materia frigida patz et q̄ materia ē in cerebro et nō cōicat ab alio mēbro. Ratio quare debz fieri euacuatio cū pillis cochijis ē quia euacuat materiā flegmaticā a cerebro. et quare debet fieri sepe euacuatio est: quia morbus factus a tali materia est cronius. ideo debet fieri sepe euacuatio supposita indigestione in materia. (Libaria quoq̄). Dic ponit curam per dietam et dicit q̄ eger debet vitare cibaria frigida. Ratio quia multiplicat materiā flegmaticā. ¶ Notandum q̄ nō solum patiens d̄ vitare cibaria frigida: s3 vtrūq̄ oia saltem

De frenesi

p' aliqđ tps vt per duos dies aut p tres. Rō qz calor natu-
ralis nō repiens materiā cibales in quā agit: agit flegma z
sic resoluit vel digerit v' p' uertit in sanguinē. (Et gargaris-
ma.) Vt pōit curā p gargarisma z dicit qz fieri per qđ at-
trahatur flegma. Rō qz tūc euacuat flegmatica materia
a q̄ eleuatur vapores facientes scotthomiam z vertiginem.
¶ Notādū qz dicitū 'Raf. verificat i corpe nō disposito ad
egritudines pulmōis vel ad p'isiz z hoc voluit auicē. tertio
can. sen. p'ma trac. p'mo. c. generali de cura egritudinū capi-
tis. Rō qz p ipm materia trahitur ad pect' z ad pulmōē
iō rē. ¶ Scđo notādū qz gargarisma trahēs flegma a ca-
pire sic fit. R. bethonice yfopi. añ. D. i. ligritie rute yuarū
passaz mōdatay ab arill. añ. 3. i. p'retri radices yreos recē-
tiū añ quart. i. 5. seminis sinapis. scis stasiflagrie z sisib. al. añ
3. 5. masticeis. 3. i. mellis electi quar. i. fiat. apozima purum
z clarissimum ysqz ad quartas. ij. capiant' duo coctoria
singula vice z paties teneat in ore diu z p'iciat extra z fiat
ante p'aditū v' ante cenā. Ad idē valet masticatio p'retri
vel masticis. sed qz p'retrū habet mordicare liguā. igit po-
nitur in pāno lineo albo z ponit' postea supra dētes. z sic nō
sētūf tant' dolor rē. (In narib'.) Pōnit curā p imissidēm
in naribus z dicit qz in naribus debet poni aliqđ d' eis que
dicta sūt q̄ calefaciūt caput p3. ¶ Notādū qz in narib' pōt
poni illud qđ puocat sternutaciōēz vt eleborus albus vel
piretrum ve euforbū vel piper z tale valet attrahēdo fleg-
ma a cerebro z euacuando s'it valet. qz cōmouet cerebrū
z sic calefacit. Et s'it in narib' pōt poni aliqđ oleū resoluēs
z calefaciēs sic oleū de euforbio z cucumere asinino z simi-
le. Similr pōt poni puluis talis z insufflari nucis muscate
vel nigelle. z p' hec intelligēda sūt oīa istis similia que de-
bēt appropiari p'missa euacuatiōē. ¶ Scđo notādū qz si
scotthomia z vertigo fiāt a mā mlica cura d3 esse talis: ga-
Raf. nō ponit. d3 eē digestiū tale. R. syrapi de epithimo
3. ij. syrapi de fumo terre. 3. i. aque boraginis ēdinie buglo-
se añ. 3. ii. vel sic. R. syrapi acetosi simplicis. 3. iii. decoctio-
nis thimi epithimi boraginis buglose. 3. vi. clarificet opti-
me p' onab' vicib'. Solutiū in forma pillari. R. pillaz d'
lapide lazuli vel armeno. 3. i. vel. i. 5. Ad idē i forma deco-
ctiōis. R. opasene. 3. 5. polipody. 3. i. mirabol. indo. 2. i. pi-
stētur oīa z bulliāt in. 3. vi. aque donec remaneāt. 3. iii. dof
3. ii. detur in mane añ diē. ¶ Tertio notādū qz cura sco-
thomie z vertiginis q̄ fit ex vapore generato z retēto i ipo
cerebro. ē cerebrū p'fortare z facere euaporationem cū aq̄
decoctiōis absynthii z floz camamille vel melliloti maio-
rane ros. ru. z facere ipm abstinere ab omnib' leguminib'
z acutis vt cepis z alleis z specialr nucib' z vino potēti. co-
medat carnes. Comedat post cibū pira cocta vel mēspilas
vel coriādrū pparatū vel coriādroz pfectos. ¶ Quarto no-
tādū qz cura ei' q̄ fit p' reuolutiōē ei' supra scipm: vel
ex aspectu eoz q̄ reuolūtū ē quiescere z abstinere a tali-
bus rebus nocentibus. Uti etiam debet somno z transli-
tate: z abstinere a motu forti z intenso.

De frenesi.

Sillanus.

Jrea rubricā notādū qz hec p'essio pēt qđ ru-
pliciter noīari. Primo frenesis. Secundo ca-
rabitus. Tertio sirsen. Quarto apostema cali-
dum cerebri. Dicitur frenesis a frenis vel pā-
niculis refrenatib' v' restrigētib' subam cerebri ne solua-
t' qz vt plurimū h3 fieri in ipis pāniculis cerebri. Dicit' kara-
bit' a suo accite qđ ē alienatio: vñ karabit' ē nomē accidē-
tis arabicū qđ interpretatur alienatio mētis. Dicit' sirsen
qđ ē āpa cerebri vel capitis ga s'it i arabico idē ē qđ caput
in latino. z sen. āpa. Sicut birsen ē āpa pectoris z dicitur
a bir qđ ē pect' z sen qđ ē āpa. ¶ Secūdo notādū qz fre-
nesis ē duplex. s. vera z nō vera. Vera ē āpa calidūz cerebri

ad qđ segtur mētis aliēatio. Nō ē est mola p'p'io calida ce-
rebri ad quā segt mētis aliēatio causata a vapore eleuato
ab alijs mēbris v' a toto corpore sic p3 i se. cōtinua. Et di-
c' p' frenesis a para qđ ē iuxta z frenes' quasi p'p'ia fre-
nesi qz si nō remoueret ille vapor fieret vā: z s' sepe accidit.
¶ Tertio notādū qz si frenesis vera dicat' āpa calidūz
cerebri nō ē intelligēdū qz sit qđcūqz calidū: s3 solū illō qđ ē
p' essētiā calm. sic illō qđ ē de sāguie v' de colera licet i sta-
te z melāconia p putredinē agatur calitas nō ē frenesis
sed letargia. ¶ Quarto notādū qz tres sūt cāe frenesis fm
medicos. s. p'mitina aīcedēs z p'ucta. P'mitina sūt res nō
naturales multiplicates sāguinē z colerā z maxie i cerebro
vt cib' calidus. aer calidus magna ināitio. vigilie superflue
mor' supflus. Quis sint alie coadiuuantes. vt etas iuuetutis
p'p'io calida. statio ad solē capite discopto. Causa aīcedēs
ē sāguis vel colera vel ytriūqz siml' nō faciēs āpa. Causa cō-
iuncta sūt illimet būozes actu faciēs apostema i cerebro
¶ Quinto notādū qz colā faciēs frenesis ē triplex. s. adusta
z ex tali sūt maniaci. Colera ru. z nō adusta z colera citria
Dido in malitia ē: qz pia ē deterior scđa: scđa tertia. Rō
p3. ¶ Sexto notādū qz materia faciēs frenesim. s. sāguis
v' colera pōt p'ineri in pāniculis. s. i dura mēre. vel pia mēre
z in sba cerebri. Ordo in malitia deterior ē illa. s. q̄ sit i sba
cerebri. Scđo illa q̄ sit i pia mēre. Tertio illa q̄ sit i dura mēre
¶ Ratio p3 bene speculāti. Septio notādū qz h3 frenesis. pos-
set generari i quolibz vētriculo cerebri magis tñ generat'
in āteriori qm āterior vētriculus ē calidior alijs z i illo ma-
gis agregatur sāguis p' p'ethe mirabile ibi exis qđ ē p'posi-
tū ex venis z artarijs: z ideo i frenesi plus ledit virt' ima-
ginatiua imo pōt esse lesa z alie n. Ut dicit' Gal. tertio de ac-
cidētis: z iō h3 pessimā imagiatiōēz. ¶ Notādū tertio qz
i frenesi ē fortis mor' z sensus debil'. Rō p'mi qz in frenesi
cerebri decliat ad calm z sic ppter mām frenesis. z sic
nerui motiui sūt sicciōres ad tactū z ad motū sūt veloci-
res z magis obediētes nisi deuēiant ad tātā siccitatē qz cor-
rūpan' z cā ē ex pte organi. Alia cā qz virtus imaginatiua
iperat moriue z caliditas excedit multū iō fortiter mouet
¶ Ratio secūdi qz nerui sēstitiui sūt būidi plus. vt Auicē. pia
p'mi illo ca. Dico qz deus. Ideo in frenesi nimis recedūt a
tēperamēto iō debilitātur sensus: qz membrum nō exerceat
suas opationes nisi cum temperamento. ¶ Almanfor

¶ Quando aliquē febris cōclusa inuase-
rit cū forti capitis z oculorū grauedi-
ne: z in facie atqz in oculis vebemēs
fuerit rubedo z capitis dolor z hor-

roz suminis affuerit z in pulsu velocitas z fre-
quētie supfluitas inueniūtur: signa frenesis cer-
tissima iudicabūtur. Qz si lingua nigra aut citria
fiat: z p'misceatur intellect': z multum fuerit alie-
natus: z vigilauerit multum: iam frenesis perfe-
cta erit.

Sillanus.

¶ Vt Rasis determinat de frenesi z diuidit i duas. p'rio
pōit signa. Scđo curā. Scđa ibi. Ergo g'. Pia i duas. p'rio
pōit signa p'nostica frenesis seu min' certa. Scđo ponit si-
gna demonstratiua seu magis certa. Scđa ibi. (Qz si lingua.)
De pia dicit qz inueniūt ista signa. p'rimū se. cōtinua con-
clusa. Secūdū fortis granedo capitis z oculorū. Tertiuve
hemēs rubedo faciei z oculorū. Quartū dolor capitis. Quī-
tū horror lumis. Sextū velocitas z freqntia pulsus talia di-
cūt signa frenesis certissima. ¶ Notādū d' rōe signorū vñ
ca'. p'rimū. s. febris quādo ē cōtinua cōclusa. scilicet. rati-
onē sanguinis ascendētis caput z apostemat. Verifi-
cavit secundum per idē. Verificatur tertium quia pars

De frenesi

sanguinis ascendens ad caput comunicat ad oculos et partes faciei ideo rubificant. Verificatur quartus. s. dolor capitis rōe male complexionis causare a sanguine et rōe solutiōnis continui que est in apostemate. Verificat quintū qd ē horroꝝ luminis. Ratio q ex lumine magis inflammatur et agitur. Ideo apparet contrarietas et displicentia. Verificat sextum qz propter p̄tiam sanguinis auget necessitas magna cordis euitandi. (De lingua) Dic ponit signa demonstratiua frenesis vel magis certa et dicit q si apparuerint ista signa. Primū q lingua fuerit nigra. aut citria. Secundū permixtio intellectus. aut alienatio. Tertium vigilie superflue. tūc frenesis est perfecta. Verificat p̄mū propter adustionē et caliditatem multā. Verificat secundū p̄ inflammationē multam factam in ventriculo medio vñ sit permixtio specierum. Verificat tertium propter caliditatem que est causa vigiliarum. Notandū q illa signa sūt quando frenesis est a materia sanguinea. et p̄ter illa. s. sunt alia. Repletio venarum habitudo corporis grossa in qua sanguis est multiplicat. vsus reruz. s. generantiū sanguinē ab dominatio. s. loquellē et pigricia in ea clamor post suum dormire. extremorū frigiditas et agitatio et anbelit. s. inordinatus vrina rubea et spissa a principio. Ratio patet. Secundo notandū q si frenesis fiat a colera. Signa sūt vehemens caliditas et acuitas febris continua alienatio mētis vehemens. Tertium vsus ante eam reruz acutari. vt sinapis albi piperis mell. vini acuti. rei falsi et similiū. Quartus vehemens pulsus et spissitudo. Quintus desiderium attrahendi aerē vltra solitum continue. Sextum citrinitas faciei et oculorum. Septimum inquietudo. Octauus clamor et vociferatio. Nonū vrina albificatur. Decimus sitis vehemens. Ratio omnium patet intelligenti. Sciendū est hic q si colera aduratur. signa bec omnia intenduntur in suo eē et cū hoc dispositio demoni et trixa et inquisitio reruz cum extremis et oculi conturbantur valde. Tertio notandum q si gnozum frenesis. quedam significant frenesim futuram et sunt illa que dicta sunt in prima parte. Et quedam presentem et sunt illa que dicta sunt in parte secūda. Quarto notandum q signozum frenesis quedā significant frenesim salubrem vt est diminutio malarum imaginationum et accidentium et materie euacuatio. s. per fluxus sanguinis narium vel per secessum. Unde sequitur alienatio. Quedā significant frenesim mortalem. vt sunt vrina aquosa p̄uerans egestionis retentio et intensio malozum accidentium. Quinto notandum q hic est sermo de frenesi in qua ē permixtio rationis qz differentia est inter stoliditatem et amentiam et permixtionem rationis vel alienationē mentis. qz stoliditas est actio dimiuta virtutis cogitatiue et fit a frigido. Amentia est ablutio virtutis cogitatiue et similis fit a frigido vt plurimum. licet enī fieri posset a calido cum supfluit et deicit actu p̄prie virtutis. S; alienatio mentis ē actio corrupta. vt qñ imaginat videre muscas et alia extra que nō sūt et fit a calido excedere qñ nō deicit actum p̄prie virtutis.

¶ Almanfor.

¶ Ergo igitur anteq̄ p̄dicta cōpleantur accidētia ē subueniēdum ex sanguinis detractioe et v̄tris solone cū succo fructuū. Nutrimētū vero ei⁹ sit aqua ordeī semel aut bis in die sumpta s̄m cōsuetudinē quā in tpe sanitatis habuerit. Caput autem ex oxirodino insudendū erit. Qz si multe affuerint vigilie sumat violaz siccat. corticū papaueris al. ordeī excocti. se. lactucay. radicis mandragore oīuz añ. Ad. i. que oia in cucuma

plena aqua tā diu coquantur donec aqua rubeat. deinde aqua illa duz est tepida ab alto super caput fundat. et sit caput super ciminile in quo aqua colligatur: que in cucuma posita iterū super caput fundatur. hoc autem omni die mulrotiēs fieri cōuenit. Caput p̄terea muliebri lacte admixto inungendū erit quod etiā in coro posuit capiti est superponēdum.

¶ Sillanus.

¶ Dic ponit curā frenesis et diuidit in quatuor. p̄rio pōit curā per euacuationem. Secūdo per dietā. Tertio per loca lia. Quarto iterato p̄ euacuationē. Secūda ibi (Nutrimētū vero) Tertia ibi (Caput aut) Quarta ibi (Cum autē eger). De prima dicit q ergo est succurēdū ateq̄ p̄dicta accidentia confirmētur per subtractionē sanguinis et per euacuationē per secessū factā cum succo fructuū. ¶ Notandum q si a sanguine fiat frenesis. tunc fiat subtractio sanguis flebotomando cephalicā ext rahēdo vsq̄ ad sincopi exclusiue. vt euacuet materia peccans si v̄t constiterit. et hoc debet fieri anteq̄ confirmetur quod est ad tres vel quatuor dies. Si tamē confirmat. hoc ē post quatuor dies cōueniens est vt fiat flebotomia de vena frontis vel nasi. qz p̄ hanc magis euacuetur materia peccans i capite. fit et subtractio sanguis prouocando fluxū sanguinis nariū. fit etiā subtractio per ventosas positas in spatulis. et hoc debet fieri qñ nō pōt fieri flebotomia. ¶ Notandum q si frenesis fit a colera euacuatio d; fieri vel per assumpta p̄ os vel p̄ clistere. Clistere erit tale. R. lactucay. dulcium. M. y. ordeī mundi. M. s. folioz malue. mercurialis. violarie añ. M. y. folioz neufarum. s. i. furfurum pugillū. i. olei viol. qrtā. s. castie fistule. s. i. diaprūnis. s. v. fiat clistere vsq̄ ad quartas. v. stomacho vacuo ministrerur. Ad idem. R. viol. s. y. maluy. M. i. prunoz. lb. s. bulliant et i aqua accipiat ex aqua illa. lb. i. et dissoluantur in ea. s. i. tamarindoz. māne. s. y. succari viol. s. y. olei viol. s. iii. salis. s. s. facta mixtura omnium colerur et tepidum impōatur. Sed euacuatio sūpta per os est. R. tamarindorum. lb. i. bulliant in. lb. y. aq̄ vsq̄quo veniat ad lb. i. s. coletur et administrerur. s. v. p̄ vice. prima valet non solū euacuando sed etia; alterando.

Ad idem. R. māne. s. i. s. dissoluantur illa cum. s. i. y. aque decoctis prunoz. colet illa aqua et def ante diem. Sed si materia fuerit adusta addatur cum prunis in decoctione aq̄ sene fumiterre epithi. añ. s. y. polipody. s. s. et cum illa dissoluantur manna et tamaridi. Ad idem. R. mirabolanzum citrinorum. s. i. s. prunorum. s. y. pistentur et bulliant aq̄ donec medieta sit cōsūpta. colet et colature addatur. s. i. sirupi ros. def ante diem. Si at materia fuerit adusta loco mirabolanzum citrinorum ponat cum prunis in decoctione. s. ii. mirabolanzum indozū et superaddat cum hoc sene et epithi. añ. s. y. et cū sirupo dicto def vt p̄. Ad idē. R. reubarbarū. s. y. aque decoctis prunoz. s. i. y. pulueri sa reubarbarū. et pone i illa aq̄. tūc addat cū illis sirupio viol. s. ii. distillat gotū sic p. xy. horas colet et def ante diē. Si at materia fuerit adusta pōat in decoctione cū prunis sene epithi. polipody. añ. s. ii. ¶ Tercio nota q post talē euacuationē secure pōt fieri flebotomia de cephalica que est in manu i curuatura brachij vel v̄tōlatio in crurib; v̄t i spatulā aptio saphāe. puocatō hemoroiday. qz i materia sit colera tñ pillā inflamat sanguis. iō. rē. (Nutrimētū vero rē.) Dic ponit curā per dietā. et dicit q dieta debet eē talis qz debet sumere aquā ordeī semel v̄t bis in die cū cōsuetudine q̄ erat tpe sanitatis. Notandū q rō p̄dictorū ē qz frenesis ē egritudo valde aguata rōe materie. et accidētūz unde nō

De frenesi

debet distrabi natura a cibo. imo debet eē intēta circa dige-
stionē materie. ideo cōpetit diēta subtilis: sicut aqua ordeī.
Similiter valet qz in frigidat & humectat. laxat ventrē & opi-
lationē aperit & multa iuuamēta facit. Similiter valet succus
granatorū vel panis ter in aqua lotus. Notādū scđo qz pa-
tiens frenesim potest etiā cibari lactucis & portulacis condi-
tis cum aceto vel agresta vel cū cucurbi. coctis conditis cū
agresta. & si esset debilis cum carnibus pullozū vel edi elixa-
tis cum predictis herbis: vel cum papauere & berberis & gra-
nis granatorū & agresta. (Caput autē). Dic ponit curā p. lo-
calia & diuidit in tres fm qz trina ponit remedia. Secunda
ibi. (Qđ si multe). Tertia ibi. (Caput preterea). De prima
dicit qz caput debet embrocari cum oxirodino & medica-
mine in frigidatiū in quo ponitur acerum & oleum rosatū.
Notādū qz ratio dieti est qz tale medicamē est in frigidatū
tū & remōtiū male cōplōnis calide inducte a mala
materia. qz a colera peccante. Scđo cōpetit qz prohibet
ascensū vaporū ad caput: & ideo tale solū cōpetit materia
existente in fluxu. Scđo notādū qz in materia sanguinea
medicamē ponit in frigidatiū tale. R. succi plātaginis lb. i.
aque rosa. quartā. i. aceti. 3. i. misce & capiāt stupe canabine
infuse in istis & compresse ponant in anteriori parte capitis
Ad idē. R. succū virge pastoris: v. succū barbe hircine: v.
ipogsticados: vel succū acetose. Sed in frenesia materia
colerica in frigidatiū debet esse humectatiū. R. succi
lactuce dulcis quart. v. aque. ro. quart. v. aceti. 3. i. misce.
(Qđ si multe). Dic ponit secūdu locale cōueniēs in cura fre-
nesis maxime intendendo ad vigilias & dicit qz si vigilie fue-
rint multe sumant viol. siccap. corticorū papaueris al. oz.
dei ex corticari lactuce dulcis seminis eius corticū mandra-
goze añ. M. i. bulliant in aqua deinde embroceat caput. mul-
tum valet hoc quia puocat somnum. fiat multoties vt for-
tior fiat impressio. Notādū qz somnus potest puocari cū
ab extra applicatis & ab itra. S3 applicatoz ab extra. que-
dam applicantur capiti & quedam collo. quedam testiculis
& quedam pedibus & brachijs. Applicata capiti hec. R. la-
ctis mulieris puellam lactantis quart. i. 5. vitella quatuor
ozoz fortiter agitatozū farine papaueris al. quod sufficē
misce ad modum vnguētū fluxibilis. Ad idē. R. cassie lignee. 3.
i. opy thebaici. 3. z. croci. 3. i. fiat puluis & incorporet cum mo-
dico aque ros. & aceti & liniant tēpora & est forte & expertū
Et applicat collo. R. aque frigide. aque ros. ana. 3. i. 5. aceti.
3. i. 5. infundat pannus lincus duplicatus hoc facit in frigi-
dando cerebrum applicatū testiculis. R. aque ros. 3. v. a.
ceti. 3. i. 5. infundatur pān^o lincus & applicet testiculis & mu-
lieribus sub māmillis. & valet qz illa membra sunt nervosa
& in frigidata in frigidant cerebrum & sic pronocant somnū
Applicantur pedibus brachijs & cruribus. R. decoctionis
herbaru frigidarum sicut foliozū salicis nenufa. viol. vi-
tis lactucarū ablūant tibiē & brachia. Ad idē. R. terre si-
gilla. quar. i. 5. malaxetur cum aqua ros. & parum aceti ad
modum vnguētū vngatur planū pedum & manūz ad intra
In forma confectiōis applicate. R. pserue viol. confertue
nenufarū. ana. 3. 5. seminis papaueris albi. iusquiam. ana. 3.
i. zuccari al. quātū sufficit. conficiatur & detur cum aqua or-
dei vel aqua cocti. & est experimētum alexandri. Ad idē.
R. seminis lactuce. seminis papaueris al. ana. 3. 5. zuccari al-
bi. 3. 4. fiat targea grossa. vel pulnis addat seminis endimie
seminis portulace seminis zinzib. semis iusquiam. ana. 3. i.
5. additur zinziber. vt virt^o medicine meli^o penetret & citi^o
Ad idē. R. diapapaueris. 3. 5. Ad idē. loc de papauere i
forma potabili. R. sirupi de papauere vel nenufarū. 3. i. 5.
cum aqua ros. vel aqua ordeī. Ad idē. R. lactuc. papauere
ris al. 3. z. aque ros. vel aque ordeī. 3. 5. (Caput preterea).
Ponit tertium locale & dicit qz caput debet inungi oleo yio

lato admixto lacte mulieris puellam lactātis infundēdo
cotruiz in illis & supponendo. Ratio qz alterant malam cō-
plexionez. Et si hoc pyciat in nares est mirabile. Ad idē
inunctio facta cum oleo rosa. vel de salice vel de nenufare
vel de papauere vel de populeon in quo sit aliquid aceti vel
de mandragora vel de iusquiamo. Ad idē. R. olei man-
dragore. 3. i. 5. opy thebaici. 3. 5. misce & ponat itra nares.
Scđo notādū qz pdicta maxie valēt mā existente in fluxu
sed materia existente fluxa cōuenit resolutiū. Et vnum ē
scindatur catulus lactās & euisceret & ponatur actu calidus
supra anteriorem partem capitis. Ad idē. R. pulmonem
arietis calidum & applicet partī anteriori & si in frigidat po-
natur in aqua calida & intra manus comprimāt & iterū ap-
plicetur & hoc fit multis vicibus. Aliud ad idē in forma cō-
fectiōis. R. floz camomille ancti maiorane rosa. añ. M. i.
bulliat in aqua & fiat embrocatio. Ad idē. R. viola.
anthos melliloti folioz. lauri añ. M. i. bulliant & fiat vt pre-
diximus. Almanfor.

Cum autem eger in principio huius egritudi-
nis in virium fortitudinem permanere inuenit⁹
fuerit: minuendus erit nisi super infirmūz timū
eris. Postqz eius egritudo minui cēperit ne-
quaquāz minuat. Qz si eius virtus iam disso-
luta fuerit ex alio regimine preseruetur donec
enadat. Sillantus.

¶ Dic reuertit ad ponendum curā frenesis per flobotomi-
am & diuidit in duas. primo quando est egritudo in princi-
pio. Secundo quando est in declinatione. Secunda ibi.
(Postqz vero. De prima dicit qz vbi eger reperiatur cū for-
titudine virtutis in principio debet flobotomari nisi sit ti-
mor de infirmo. ¶ Dubitatur vtrū in principio frenesis cō-
petat flobotomia. Videtur qz non per Auic. quarta primi.
ca. de flobotomia circa principium. dicit enim qz in princi-
pio flobotomia penitus oimittatur. qz humores subiliat &
fluere facit: & sanguis admisceatur eis. & est euz nihil euacua-
tur ex eo qđ euacuari oportet. ¶ In oppositum est ras. Di-
cendum qz in aliquibus casibus potest in principio compe-
tere flobotomia. primus casus est quādo humores peccāt
sua quantitate. propter hoc verificatur afforsim⁹ ille scđo de
picule. inchoantibus morbis &c. Secūdu casus est magni-
tudo morbi vt in apostemate sicut in squinantia frenesi ple-
uresi & huiusmodi vt prohibeat fluxus ad locū apostema-
tum & per consequens augmentatio apostematis. Tertius
casus est quādo materia est furiosa tunc enim non expe-
rat digestio. ¶ Ad auic. dicendū qz intelligit vbi materia
peccat non sua quātitate: vel vbi non est furiosa vel non sit
magnitudo morbi & apostema. vel aliter. qz auic. loquit⁹ ibi
de eradiciatiua. hic vero est sermo de minoratiua. (Postqz
vero.) Dic ponit curam frenesis in declinatione & dicit qz si
egritudo fuerit in declinatione nō cōpetit flobotomia. Ra-
tio qz signum est qz natura habet dominū supra materiā in
resoluēdo vel in euacuādo. Sed natura nō indiget auxilio
nisi cum nō pōt pñari morbo. Secūdo principali dicit qz si
virtus sit debilitata nō cōuenit flobotomia: sed cōuenit p-
seruatio cum alio regimine. Ratio qz debilitas virtutis p-
hibet ab euacuatione. Notādū qz dictū Ras. debet intel-
ligi de vera frenesi absolute. qz si in frenesi in declinatioe
essent signa pñij sanguinis vt repletio venarum: posset con-
cedi flobotomia. Secūdo notādū qz debilitas virtutis ē
duplex. quedā puenit ex repletionē & dicit⁹ debilitas virtu-
tis accidentalis. & hec non prohibet ab euacuatione. Et alia
est debilitas que provenit ab euacuatione & dicitur essenti-
alis & talis prohibet ab euacuatione. Ad propositū est ser-

De appoplexia

mo de secunda debilitate et virtute.

De appoplexia.

Syllanus.

Quandū circa rubricā. Primo. Appoplexia sic diffinitur ab auic. pma terty. Appoplexia ē ociositas mēbris cuꝝ priuatiōe sensus et motus pp oppilationē cōtingentē in oibus vētriculis cerebri et i cursibꝝ spūs sensitiui et motui. **S**ecūdo notandū q appoplexia duo iportat. scilicet accidēs qd ē nociuētū i sensu et motu qd est priuatiō sensus et motus: et quātus ad hoc dicit ociositas. i. priuatiō sensus et motus. **S**ecūdo appoplexia iportat egritudinis essentia q est etiā huius accidētis: et oppilatio: et quātus ad hoc dicit ppter oppilationes contingentem. Ratio patet q appoplexia est morbus officialis quia oppilatio potest dici morbus conuulsiu: q cōplexio mala frigida vel calida scdm q cā faciō oppilatōez causat malā cōplexionē calidā vel friā et c. **T**ertio notādū q cause applie sunt tres. scilicet pmitiue antecedētes et cōiūcte. Pmitiue sunt res nō naturales materia multipli cātes i cerebro. scilicet sanguineā vel flegmaticā vt magna corpuscula. pot nīmius vni. supflue vigilie. debilitas cerebri. potus aque. aer frigidus et humidus pluuie et venti. Causa antece dēns est flegma vel sanguis non oppilans vētriculos cerebri actu aptis tamē oppilare. Causa coniuncta sunt illi mē humores qñ actu oppilant et tūc est deterius. aliqñ nō et tūc est minus malum. **Almanfor.**

Am aliquis quasi dormiens facit et sine

c somno stertit et cuꝝ pungitur non sentit tūc iam patit appoplexiā.

Syllanus.

Hic determinat de applia. et diuidit in quatuor. Primo ponit signa applie. **S**ecūdo distinguit appliam quātū ad suas spēs. **T**ertio determinat de applia quātū ad terminatiōem. **Q**uarto psequitur ponēdo curā. **S**ecūda ibi. (Est autē.) **T**ertia ibi. (Nec qdē passio.) **Q**uarta ibi. (Cū ergo ista.) **D**e pma dicit q qñ illa signa apparēt. **P**rimū q qñ dormiens facit aliq. **S**ecūm q sine somno stertit. **T**ertiū q qñ pūgit non sentit. arguēdū ē q talis patit appliam. **N**otādū q rō ne dictoz verificatur pmut. q sicut in dormiēte fit oppilatio pmi vētriculi vnde cessat sensus et mot. sic in applia pp oppilatōez phibet ne aer libere attrahat vel expellatur iō facit illū sonū stertorē. **V**erifica ē tertiū pp oppilatōez pferētā phibetur ne spiritꝝ aialis sensibilis trāseat ad mēbra. **S**ecūdo notādū q signoz applie. quedā sunt pnotifica. Et qdam demōstratiua. **P**ronostica sunt. stupor. vertigo et dolor capitis. tenebrositas visus. inflatio venaz gule et colli. gra uitas et pigritia. **U**rina plena resolutiōibꝝ multis et variis cuius in substantia ē color pallidus. **D**emōstratiua sunt q possi ta sunt. **T**ertio notādū q signoz appoplexie. quedā sunt mortalia et qdā sunt salubria. **S**alubria sūt aduētus paralif post appoplexiā. **M**ortalia sunt augmentatiō maloz acci dētū specialiter qñ cū sternutatorio forti patiens nō sentit nec mouet. **N**otādū q rto q differētia ē inter appoplexi am. epilepsiā. sincopin subeth et letargiā cū quibus vī habere magnam conuenientiam. **D**ifferunt enim appoplexia et epilepsia. quia epilepsia est egritudo partis anterioris. appoplexia non. **S**ecundo appopleticus dum cadit clamat. epilepticus vero non. **T**ertio quia in epilepsia est motus quia non immo fit relaxatio. **Q**uarto differunt quia in appoplexia apparet plus priuatiō anhelitus. qñ in epilepsia. **Q**uinto quia appoplexia tarde terminatur. **E**pilepsia vero cito. **S**ed conuenientia est. prima ex parte subiecti quia vtrazq fit in cerebro. **S**ecundo ex parte materie quia vtrazq sunt ex flegmate. **T**ertio ex parte aduentus quia vtrazq aduenit subito. **S**ed appoplexia et sincopis differunt. primo quia in appoplexia facies assimilatur faciei hominis viui.

In sincopi vero facies assimilatur faciei hominis mortui ratione reuocationis spiritus et sanguinis ad cor: et ideo est magnum dubium verum sint viui vel mortui quia si pun gantur non sentiunt. et quasi omnes dicunt q non debent sepeliri nisi post. lxxij. horas et sunt tres dies naturales. **S**ecundo differunt quia in sincopi deficiunt simul pulsus et anhelitus. in appoplexia vero vtrazq reperitur pulsus et etiam anhelitus. **T**ertio differunt quia ante aduentum appoplexie caput erit graue. sed non sic erit ante sincopin. **S**ed in hoc conueniunt quia in vtrazq passione stant si cut corpora mortuorum. **S**ed appoplexia et prefocatio differunt in hoc quia in prefocatione matricis cum aduenit apparet contorsio fortis supra genua. sed in appoplexia non. **S**ecundo differunt quia licet habentes prefocationem matricis non possunt respondere. intelligunt tamen et audiunt ea que dicuntur et post ablationem illius accidentis recor dantur. sed appopletici non. **S**ed conueniunt in hoc quia in vtrazq passione corpus stat sic priuatus operationibus naturalibus sicut corpus mortui. **S**ed appoplexia subeth letargia et congelatio differunt. qñ in subeth letargia et congelatio ne nō est priuatiō anhelitus sicut in appoplexia est saltē apparet. **S**ecundo differunt. quia habentes letargiā subeth et congelationem sentire possunt sensibilia excellentia. sed appopletici nō pp maiore oppilationē. **T**ertio differunt qñ subeth letargia et congelatio proueniūt paulatim. scilicet applia subito. **S**ed conueniunt in hoc qñ in oibus apparet corpus insensatum et quasi mortui. **S**ed subeth seu stupor differt a letargia et congelatiōe qñ in letargia ē febris. et in subeth nō. **S**ecundo letargia ē passio posterioris cerebri. **S**ubeth vero anterioris. **T**ertio qñ letargia ē apostema. et subeth nō. **Q**uarto notādū q ad cognoscēdū vtrū appopleticus sit viuus vel mortuus signa sunt duo. **P**rimū vt sumat corū carminatū vel lana bene carpinata et naribus et ori apponat oibus fenestris clausis si mouet corū vel lanā adhuc viuit. si nō signū ē q ē mortuus. **S**ecundū signū sumat ciatus plenus aqua. et oibus in domo gestētibus ponat supra pectus vel cor si aliter qualiter mouet est viuus si nō est mortuus. qñ si nō tūc ē signū q cessat motꝝ cordis. **D**ubitat qñ appopleticus debeat teneri. lxxij. horas anteq sepeliat. **D**icendū q passio ē pperacuta ideo si fuerit viuus apparebit quarto die aliqñ signū. si nō apparebit facies bois mortui cū egritudo perperata terminat i q rto die. **S**ecūda ratio qñ in tali tpe cōpletur motus spiritus et humorū i corpore. **T**ertia rō qñ luna in tribus diebus transit vñū signū de signis zodiaci. et fm qñ in diuersis signis diuersimode in sunt. et ideo in tali permutatione apparebit si sit viuus. **Q**uarta ratio est quia sic expertū per experientias. **S**ecundo dubitatur. **U**trū magis vel cui magis accidit appoplexia. an pueris vel senibus. **E**t pbat q pueris q pueri magis accidunt epilepsia ergo et applia. **P**sequētia tenet a fili. qñ vtrūq fit a fili mā. **A**ntecedēs ē Auic. pma terty tractat qñto ca. de applia. **I**n oppositū ē **A**uicenna in dicto loco. **A**d rationem negatur consequentia. et non tenet similitudo. et causa est quia epilepsia fit a vaporibus eleuatis a materia flegmatica ad caput et ad hoc requiritur caliditas eleuans et hoc est in pueris. sed appoplexia fit a materia flegmatica vtrūq. **E**t ad hoc non requiritur caliditas eleuans. et hoc plus fit in senibus. quia sūt frigidi naturaliter et c. **Almanfor.**

Est autem huius egritudinis quantitas secundum q fortiter aut debiliter stertit. si autem spuma ab ore exierit non est ei medicandum. **C**um autē parū stertit egritudo est lenior. **N**ec quideꝝ passio aut interficit cito aut in paralysim tran

De appoplexia

fit.

CSillanus.

Dic Rasis ponit species appoplexie. et diuidit in duas. Primo facit hoc. Secundo ostendit per signa cognoscendi quod appoplexia sit curabilis et quod non. Secunda ibi. (Si tamen spuma.) De prima dicit quod quantitas huius egritudinis est secundum quod fortiter vel debilitate stertit. **C** Dubitat quod sunt species appoplexie: et videtur quod sunt quattuor per galienum. i. cometo secunde priusculi. s. soluere appoplexiam forte et. Prima in qua anhelitus est priuatus. Secunda est in qua est angustiosus et cum stertore. Tertia in qua anhelitus est sine ordine. Quarta in qua est cum ordine. Secundo probatur quod sunt due species per ypo. in afforismo. soluere appoplexiam et. s. fortis et debilis. Tercio probatur quod sunt tres per Auicennam. prima tertia. c. de appoplexia. Dicendum quod species appoplexie possunt distinguere multipliciter. Primo ex loco cause: quia causa appoplexie facies oppilationem vel est in vasis quod sunt a corde ad cerebrum et in arterijs appopleticis. Vel in vasis quod sunt in cerebro ad alia membra. et sic sunt due species. Secundo possunt distinguere ex causa: et tunc distinguendo generaliter causa appoplexie vel est materialis vel immaterialis. s. mala oppilio sine materia et sic sunt due species. Sed specialiter causa appoplexie potest esse quilibet humor licet sepius sit sanguis vel flegma: et sic sunt quattuor species. Tercio possunt distinguere ex manerie. quia appoplexia vel est curabilis vel incurabilis. et sic sunt due species. Quarto possunt distinguere ex qualitate. quia vel fortis vel debilis. et sic sunt due species. et sic distinguit Rasis. Quinto possunt distinguere ex accidētibus circa anhelitum et tunc sunt tres species. Prima in qua sit anhelitus valde prius cum stertore iterceptus. Secunda in qua est omnino prius anhelitus. Tertia in qua seruatur anhelitus sine magno nocumēto. s. secundum Galienum. eēnt quattuor vel dictum est in primo argumēto. s. possunt reduci ponendo tres secundum Auicennam. Aut quattuor secundum Galienum. Aut duas secundum ypo. quia applica vel est fortis et non curat. Vel est debilis et curat non tamen de facili. s. si fortis. vel talis est in ultimo qua non apparet anhelitus. Sed secundum liliū ex parte accidētū est quadruplex et distinguat sic. Prima species est sine omni anhelitu et voce et spuma et cum sensu et motu. secunda species est quod suspirat cum magna difficultate et est spuma in ore et vox est sicut strangulato. Vel inordinatio inordinatio anhelitus est magna valde et difficilis. Tertia species est in qua est suspirandi difficultas et inordinatio et aliquando quiescit. Quarta species in qua est suspirium. s. non est inordinatio ipsorum nec spuma nec vox sicut strangulato. Quinto possunt distinguere ex parte repletionis. quia si oēs ventriculi et meatus sunt repleti vel et oīno tunc est maior species. Sed quod replent cum quadā varietate tunc est media species. Sed quādo repletio est vsque ad mediū est minor species et sic sunt tres species. et sic patet ad dubium. (Si autem spuma.) Dic Rasis ostendit quod appoplexie non est medicandum et sic est in curabilis. Secundo dicit quod habēs appoplexiam si parū stertit tunc talis applica est lenior et sic potest curari. **C** Notandum quod spuma causat appoplexiam quod oppilatio est magna in vasis anhelitus. Unde calor cordis ebullit et facit ebullire humiditatem pulmonis a qua elenat materia viscosa ad presoriam et cum aere commiscet et fit spuma. **C** Secundo notandum pro ratione dictorum Rasis. Verificatur primum. quia tunc significatur maxima oppilatio que non potest remoueri. Verificatur secundum quod tunc significatur quod oppilatio non est tanta. (Nec quidē passio.) Dic Rasis ponit modos terminatiōis applice et dicit quod applica aut cito terminat ad mortē. aut ad paralysin. **C** Notandum quod appoplexia cito interficit. quia in ea fit oppilatio magna quod est causa suffocandi calidū cordis cito ut patet in illis quod suspenduntur per gulam. Sed aliqui terminatur applica ad paralysin. quia materia non est tāta ideo natura potest expellere ad membra vicina. s. ad nervos inbibendo illis et sic fit paralysin. **C** Secundo notandum quod paralysin ad quam terminat applica fit vtriusque in parte dextra. Rō quod pars dextra est calidior et rarior et porius vnde

est magis apta fluere materia pars sinistra sit debilior et etiam est deterior et cetera.

C Almanfor.

Cum ergo ista accidentia visa fuerint attende dum erit an paciētis facies multū rubere: aut denigrari: aut viridis fieri videat: quēadmodū cōtinēt cū sanguis in aliquo mēbro ex coartatiōe retinet: tūc. n. sanguis ex duab⁹ gidegui illico extra hēndus erit: aut ex duabus cephalicis. Quod si ita non fuerit imo cū aerē attrahit auditur in pectore oregmō ex hoc clisteri erit clisterizadus. Cuius hec est cōfectio. s. colloquintide. buchomariē. cētauree minoris. archauite. ell. albi: oīnz añ. Ad. i. coquant oīa in tribus libris aque: donec ad vnā redeat. deinde colent et ex media libra huius apozimatis fiat enema: quod si cito exierit fiat iterū donec humorū multitudo cum eo exeat. Naribus quoque cōditi et elleborus albus suauiter insufflatur et est ingenandū: ut anacardini cū idromelle per os ad stomachum multotiens descendere cogatur quaque die semel: ex quo vnus autē pondus in potu sumendū est: cuius descriptio est in. c. de paralysi. Sarrago preterea ferrea calefacienda est: et capiti multotiens adeo vicinada: ut patientis capilli adurantur. Quod si hoc modo non sanatur in medicando plus laborabitur. Caput namque rademus: et ex sinapi trito et castoreo et foris sumo aceto liniemus.

CSillanus

Dic Rasis ponit curā appoplexie. Primo quādo fit a tāguie. Secundo quādo fit a flegmate. Tercio iterato quādo fit a sanguine. Secunda ibi. (Quod si ita non fuerit.) Tertia ibi. (In principio aut huius.) De prima dicit quod quādo apparuerint signa dicta appoplexie debemus considerare an facies patiētis videat rubere. aut denigrari. aut viridis fieri sicut cōtingit ex coartatiōe sanguinis quod suple. arguendū est quod fit a sanguine. Secundo dicit quod tunc debet fieri flebotomia duarū venarū guidet vel duarū cephalicarū. **C** Notandum quod ratio victorū est verificas primum quod sanguine retento causas color rubens vel viridis vel niger. **C** Verificat secundum quod per flebotomiam dictarū venarū euacuat materia facies appoplexie. Si etiā post flebotomiam dictarū venarū fiat flebotomia vene nasi vel frontis adhuc magis euacuaret materia appoplexie. **C** Secundo notandum quod sanguis fit niger vel viridis in corpore humano quadruPLICITER. Primo per adustionē quod calidū agēs in humidū denigrat ut prima primi doctrina quarta. c. de humoribus. Et patet ad sensum. quia ignis agens in ligna facit carbones quod sunt nigri. Secundo per viā mortificatiōis sicut patet de frigiditate extrinseca denigrare manus. Tercio quod expellit extra loca propria sicut per quod expellit per intestina vel per vesicā. et quod spiritus sunt expulsi a sanguine quod sunt causa illustratiōis. Quarto ratione strictionis. quod spiritus suffocant. **C** Ad propositū in appoplexia est sanguis viridis vel niger trib⁹ vltimis modis. Quod si ita non fuerit. Dic ponit curā appoplexie quod fit a flegmate et diuidit in duas. Primo ponit curā per clistere. Secundo per localia. Secunda ibi. (Naribus quoque.) De prima dicit quod vtriusque modo non apparuerint signa sanguinis sed cū attrahit aerē auditur in pectore oregmon. i. sonus factus ex humiditate flegmatica oppilante viam anhelitus. suple arguendum est quod appoplexia fit a flegmate. Secundo dicit quod tunc debet

De subeth et letargia

aproximari clistere tale. R. colloqntide bochozmarie centauree minoris arthanite ell' al. añ. M. i. coquatur oia i tri- bus lb. aque donec reducat ad vñ. colet et ex media libra fi at clistere. Subdit q si cito exeat clistere fiat iterum donec euacuet multitudo humor. ¶ Notadū q rasis nō ponit curā per digestiū q egritudo nō dat morā ad digerēdū cū sit pper acuta. Scdm q per os nō pōt assumi ppter ablationē sensus et motus: et ppter hāc causā non posuit curā per euacuatā supra per os. ¶ Tercio notadū q tale clistere puenit q per ipsum mā statica euacuat faciēs applicam. Loco illi valet hoc. R. centauree minoris vtriūsq saluē rure abrotai origani calamēti. añ. M. i. aniss inaratri seminis siseleos se minis basilici añ. 3. i. floz sticados arabici cismi añ. 3. i. pul- pe colloqntide 3. ii. furfuris pugillū. i. mell anacardi olei co- lūni añ. quartā. 5. salisgēme. 3. i. ierepigre gal. vi. fiat clistere vsq ad quart. v. Est. n. valde appropriatū i applica. (Nari- bus quoq). Sic ponit curā p remedia localia et diuiditur i qtuor fm q qtuor remedia ponit. Scda ibi. (Et est inge- niadū). tertia ibi. (Sartago pterea). quarta ibi. (Q si hoc modo). De pma dicit q sternutatio debet fieri in sufflando suauiter in narib' elleboz albi. ¶ Notandū q valet istud sternutatoriū q icitat virtutē cerebri ad expellendū mām flegmaticā et mordicat miringas cerebri rōne sue acuitatis ¶ Notadū q loco hui' valet puluis enforby puetri pipis vel sinapis vel succus radices ireos: vel puluis seminis nar- sturcy. ¶ Tercio notadū q pilla sternutatoria debet intelli gi alia picularia que possunt excitare virtutē animalē. vt li- gature in pedibus coris et brachys: fortis fricatio extremorū: duplicatio digitorū: cōpressio nasi: clamor fortis. exstirpa- tio pilloz: suffumigatio cum galbano et euforbio. (Est inge- niadū). Sic ponit curā p aliud locale. s. p sumptionē vniū s- ffectionis et dicit q igeniadū est vt patiēti faciāt descendere ad stomachū sepe anacardinū cuius idromelle. Scdo vult q debeat sumi semel in die pōdus vniū aurei s- ffectōis cuius descriptio ponit in. c. de paralisi. ¶ Notandū q rō dictoz ē qz bec s- ffectio est magne caliditatis et ex illa puenit febris et illa s- sumit mām applic. ¶ Dubitat vtz talis sit pueniēs et arguit q nō. qz nulla fortis medicina puenit i applica s- 3. An- cen. in prima terty et in. c. de paralisi qz materia est idigesta In oppositū est Rasis. Ideo dicendū q medicina pōt dici triplr. Primo rōne qtitatis. s. qñ dat in magna quāritate et sic cassia pōt dici medicina fortis. Scdo rōne qtitatis vt diagridiū. Tercio rōne vtriūsq. Ad ppositū in applica pue- nit medicina fortis in qtitate debilis in qtitate. et sic tollit strarieras. ¶ Scdo dubitat vtz febris otigēs in applica sit bonū signū. Q nō arguit per Auic. prima terty. c. de appo- plexia vbi dicit q est signū mortale. In oppositū arguit: fe- bris supueniēs spasmo est bonū signū. ergo et. Cōsequētia tenet a simili. Antecedēs est ppo. scdo afforismoz. Febrē in spasmo et. Dicedū q febris in applica pōt duob' modis prin- gere. Primo rōne apostematiz: qz fit apostema cerebri. Et sic est mortale signū. Scdo pōt esse febris in applica sine apo- stemate vt ex puocatibus febrē vt ponit Rasis hic. et sic est bonū qz curat meli' applica qz se. s- sumit illā mām et. ¶ Ter- tio dubitat vtz in applica pōt iūgi se. Videtur q nō quia applica est morbus pperacutus sine se. vt in ptoento scde pav- stiole afforismoz. Acutoz morboz et Scdo i appoplexia coris frigida ē aliqñ in tantum q sequit insensatus pulsus et anhelitus vt dictū fuit ergo et. Cōsequētia tenet qz in se. est cordis inflamatio. In oppositū est Rasis iplicite. et Auicē. prima terty. ¶ Dicedū q applica vt plm nō est se. Ratio qz vt plurimū fit ex materia statica grossa viscosa nō putrida oppillate vtr' iculos cerebri. Scdo dicendū q in appople- xia aliqñ pōt esse se. rō qz pōt ē se. ex mā apostemante vñ accidit putredo vel ex materia calida vel ex forti agitatiōe

facta in humoribus potest superuenire se. Ad primā ratiō- nem dicendū q Sal. intelligit de appoplexia que vtrpluri- mum fit a materia statica non apostemante. Ad secundum dicendū q cum in frigidatione caloris cordis per viā resolu- tionis potest stare calor se. ¶ Quarto dubitat vtz appople- xie forti sit aliquid agendū. Videtur q non quia morituri solis pronosticis sunt dimittendi. vt in comento illius affo- rismi. inchoantibus morbis. In oppositū est rasis et omnes auctores medicine. Dicendū q in applica maiori nihil mo- uere audemus: quia mortale. Sed propter cōplacere amir- cis et cum protestatione siue pnostico potest aliquid medi- cus operari. In minori vero curationis gratia potest medi- cus aliquid operari. ratio quia talis est possibilis curatiōis fm q ponit Rasis. et sic patet ad rationes. (Sartago prete- rea et.) Sic ponit curā per vñ locale exterius approxima- tus et dicit q sartago ferrea debet igniri et capiti vicinari sic q capillivrantur. ratio quia ratione magne caliditatis accy- ste ab igne s- sumitur materia appoplexie. ¶ Notandū q talis sartago si sit ad formā capitis est melior: quia melius attingit. Itē si mltū oz aproximari ad caput qz resolveret cerebr. Itē si abraderetur caput esset melius: quia virtus magis penetraret. (Quod si hoc modo.) Sic ponit curā per aliud locale et dicit q si nō curatur appoplexia ex predictis modis adhuc est laborandū et linimentū debet approxima- ri ex sinapi: castoreo et aceto fortissimo. ¶ Notandū q ra- tio est quia tale linimentū est fortissime caliditatis quasi in quarto idco s- sumit materiā. sed ponitur acetum vt virtus magis penetraret. ¶ Notandū secundo q loco illius valet hoc. R. galbani serapini. opponaci añ. 3. ii. sulphuris vi- ui. 3. i. s. terbenzine. 3. i. puluerizentur puluerizanda et liquer- fiant liquefienda. misce omnia et fiat massa et extēdatur sur- pra coriū vel fustaneū ad formā capitis. ¶ Ad idem valet hoc vnguentū et est artificialius. R. radices accori costi ama- ri añ. 3. 5. siseleos semen basilici añ. 3. i. olei nardini. olei ca- momillini olei de lilio añ. 3. ii. vini al. 3. iii. misceatur omnia puluerizentur puluerizanda et liquefiant liquefiēda buliāt super carbones. vsq ad s- sumptionem vini colet et colature addat cere quātū sufficit et fiat vnguentū et yngatur totus caput et tota spina dorso vsq ad anum.

¶ In prima autem huius passionis specie: post flobotomiam stringendum fortiter adiutoria li- gādo superius parū sub coniunctione ipsorum cum spatulis et stringas tibias similiter. Capiti quoqz superfundendum est oleum rosa. et ace- tum vini et flobotomia faciēda est prius in pe- dibus et postea in nasi extremitate. ¶ Sillanus. ¶ Dic reuertitur ad ponendum curam applice facte a san- guine et diuiditur in duas. Primo ponit curam per localia. Secundo per flobotomiam. Secūda ibi. (Et flobotomia.) ¶ Prima in duas. Primo ponit curam per vñ locale. scilicet per ligaturam. Secundo per inunctionē Secūda ibi. (Capiti quoqz.) De prima dicit q in applica facta a sāguine primo flobotomiaz conuenit et fortiter stringere adiutoria superius ligando sub coniunctione. conuenit etiam ligare coras. ¶ Notadū q causa dictoz est quia per tales ligatu- ras attrahitur fortiter sanguis a cerebro ad inferiora pro- pter dolorem quia natura currit cum sanguine et spiritu ad locum doloris. Sciendum tamen q nō debent longo tem- pore stare immo vna vice fortiter stringere et statim remo- uere vt non fatigetur. ¶ Scdo notandum q ligaturas de- bebant intelligere fricationes compressiones digitorum ge- nuum nisi aurium: suppositoria clisteria acuta attrahentia materiam ad inferiora: vel yentosas cum scarificatione po-

De subeth et letargia

Itas in corio et plus valent quod inducunt solutionem et inuitatiam et aliquid euacuant de materia. (Capiti quoque.) Sic ponit curam per aliud locale. scilicet per unctionem et dicit quod super caput debet approximari oleum rosaceum et acetum vini. Ratio quod tale medicamentum est repercussivum prohibens ascensum sanguinis ad cerebrum et valet in principio quod quando materia est fluxa non puenit quod retinet materiam in cerebro: sed tunc competunt resolutiones. (Et flobotomia.) Sic ponit curam per flobotomiam et dicit quod flobotomia primo debet fieri in pedibus. scilicet in saphena. deinde in venis existens in extremitate nasi. (Dubitatur quod videtur quod rasis tradicat sibi ipsi quod supra in appoplexia de sanguine dixit quod debet fieri flobotomia guides vel in cephalicis. hic dicit quod in saphenis vel extremitate nasi. Dicendum quod in appoplexia ultimata debet primo fieri flobotomia ex saphenis deinde in extremitate nasi. Ratio primi est quod fit maior diversio in illis. Vel non est pectoria. et tunc primo debet fieri flobotomia ex cephalica vel ex venis guides. ratio quod plus euacuat a loco passionis. et ultimo ad euacuandum materiam a loco perfecte est fienda flobotomia de venis nasi et sic tollit contradictionem. De dieta notandum quod rasis non ponit quod talis debet esse contentus aqua oz. vel auene vel speltis: vel aqua cicerum vel brodio pulli et carniū bedi et gallinap: et nullo modo bibat vinum. Sed sit contentus aqua mellis que sic fit. R. aque lb. iii. mellis. z. iii. bulliant aliquantulum simul et colentur. (De subeth. Sillanus.

Orandum circa rubricam et litteram quod in rubrica ponitur subeth et de letargia segitur in littera et causa fuit: quod proueniunt ex simili materia. scilicet frigida et humida et eadem est cura vtriusque. Est tamen differentia quod subeth siue somnus profundus: quod idem est. est passio anterioris cerebri. scilicet sensus communis: sed letargia est apostema posterioris partis. Secundo in letargia est febris ratione apostematis. in subeth vero non quod non est apostema. (Notandum quod subeth differt a stupore: quia in stupore leditur virtus tactiva nervorum. in subeth vero leditur sensus communis. Secundo in stupore est diminutio sensus et motus: et fit in vigilis. in subeth autem est ablatio sed non fit in vigilis. (Secundo notandum quod fit sonus et diffinitur ab Auicenna. sic. prima tertia. tractatus quarto. c. primo. sonus est reditus animalis spiritus ab instrumentis sensuum ad suum principium. scilicet ad cor alias ad cerebrum propter quod prius fuerunt organa sensuum a suis operationibus. (Tercio notandum quod somnus est quadruplex primus est totaliter naturalis ut ille que venit in tempore sanitatis tempore digestionis cibi et talis est triplex. scilicet fortis mediocris et debilis et suavis. Primus fit ex vaporibus prime digestionis. Secundus fit ex vaporibus secundarie digestionis quod sunt mediis. Tertius fit ex vaporibus tertie digestionis. ut in aurore. et ideo dicunt communiter vulgares quod suave est dormire in aurore. Alter est somnus totaliter propter naturam et est ille quod fit a morbo et a mala complexionem frigida vel humida cum materia vel sine materia. et iste fit a mala complexionem frigida et humida cum materia vocatur subeth et fortiter oppilat partem anteriorem cerebri unde non potest dissolui nisi cum difficultate. Alius est somnus quod magis appropinquat somno naturali sicut somnus quod venit post euacuationem vel laborem vel exercitium nimium. Alius est somnus quod magis somno propter naturam appropinquat qualis est ille quod puenit ex ebrietate. (Quarto notandum quod causa subeth est triplex. scilicet primitiva antecedens et coniuncta. Primitiva sunt res non naturales multiplicantes humorem staticum frigidum vel humidum in corpore vel vaporem ut cibi et potus aduentus paroxysmi frigiditas nimia exterior inducta ex aere seu vento ex narcoticis interius vel exterius applicatis ut opium mandragora iusquiamus et papauer. Causa antecedens sunt humores frigidi in cerebro abundantes vel vapores existentes in cerebro per se vel per communiteratem ante-

quod inducant dispositionem. Causa coniuncta sunt illi humores vel vapores qui actu causant dispositionem. (Quinto notandum quod signa subeth sunt somnus grauis cum oculis clausis. Ratio est propter oppilationem contingentem in primo ventriculo. quare prohibetur ne spiritus animalis transeat ad instrumenta sensuum. et ideo est cum oculis clausis. et si est ex humiditate flegmatica color faciei tunc declinat ad albedinem et si ex sanguinea tunc declinat ad rubedinem. et si est ab alijs membris tunc cognoscitur ex dolore loci. quod ubi est dolor ibi est egritudo. (Dubitatur in qua etate maxime accidit subeth. Videtur primo quod in puericia. quia in puericia maior est humiditas. ergo et. Secundo spasmus de repletionem magis fit in pueris. ergo et. Cosequentia tenet quod sunt a simili causa. Antecedens patet. (In oppositionem est ratio hec letargia magis fit in senibus. ergo et. Cosequentia tenet quod non differunt nisi ex parte loci. Antecedens patet per experientiam. (Dicendum quod subeth magis fit in senibus. Ratio quod in eis aggregatur flegma grossum et innaturale. Ad rationes. Ad primum dicendum quod humiditas in pueris est magis naturalis vaporosa et resolvable. ergo et. Ad secundum respondetur negando consequentiam. et ad probationem dicitur quod licet fit a simili materia tamen nervi sunt debiliores virtutis in pueris ideo potest fieri spasmus talis et non subeth. (Dicitur possent plurime questiones applicari. Sed quod presens liber est plus practicus ideo relinquat et redat ad questiones practicales et ad practica. (Almanfor.

Am aliquis quasi dormiens iacet et tamen sentit et mouetur sed oculos secum dum plurimum habet clausos quos tamen dum vocatur cum clamore aperit: et ite statim claudat tam patitur subeth. (Sillanus.

(Hic determinatur de letargia ponendo curam et dicitur in duas. Primo ponit signa. Secundo curam. Secunda ibi. (Qui cum clisteribus). De prima dicit quod quando apparuerint ista signa. Primum cum dormiens iacet Secundo cum homo letit. Tercium quod secundum plurimum tenet oculos clausos. Quarto quod cum vocatur fortiter aperit oculos. Verum post statim claudit eos. ex istis signis arguendum est quod talis patitur subeth. (Notandum quod letargia est duplex. scilicet vera et non vera. Vera est apostema flegmaticum in parte posteriori cerebri. Non vera est apostema compositum ex flegmate et colera. et secundum quod prediatur vnde humor vel alter vel equaliter apparent diuersa signa in facie. de hac non loquitur hic. sed dat intelligere quod morbus simplex indiget medicaminibus simplicibus. et compositus compositis. (Secundo notandum quod species letargie possunt distinguui ex parte materie. et sic sunt due species. scilicet flegmatica et hoc est proprie letargia et melica. Secundo possunt distinguui ex parte partis in qua fiunt et tunc sunt tres species quia aut fit in meatibus substantie cerebri. et hoc est vltimum. Vel in panniculis. Vel in substantia. sed hoc est raro: quod si vel melia non possunt bene penetrare in panniculis propter duriciem nec in substantia cerebri propter viscositatem. In ventriculis autem non fit quia tunc esset apphia vel epilepsia. Tercio vero possunt distinguui ex parte loci et tunc vel fiunt in parte posteriori cerebri et hoc est vltimum. Vel fiunt in medio vel anteriori et hoc est raro. Tercio notandum quod apud medicum cause letargie sunt tres. scilicet primitiva antecedens et coniuncta. Primitiva sunt quecumque res non naturales multiplicantes humorem flegmaticum ut cibi potus. coadiuvant etiam complexionem frigidam et humidam et etas senectutis et regio frigida et humida. Causa antecedens sunt humores frigidi abundantes in cerebro antequam faciant letargiam. Causa coniuncta sunt illi humores

De subeth et letargia

quando acta causant letargia. ¶ Quarto notandum quod ratio signorum est quod verificatur primum quod in letargia spiritus animales non possunt discurrere ad organa sensuum exteriorum. Ideo quasi dormiendo iacet. Secundum signum verificatur quod non est tanta oppilatio quin possint causari sensus et motus ideo sentit et movetur. Verificatur tertium quod non possunt spiritus libere discurrere ad oculos clausos. Verificatur quartum quia non est tanta oppilatio ut prohibeatur impressio in organo auditivo si sensibile sit excellens. Ideo cum fortiter vocatur aperit oculos et statim post claudit. quod statim post fit oppilatio prohibens transitum spirituum ad oculos. ¶ Ultra notandum quod propter illa signa sunt alia signa. Primum signum est obliuio. Secundum signum est somnus profundus. Ratio primi est quod memoria est mediante siccis. Sed in letargia materia flegmatica frigida et humida continetur in parte posteriori cerebri in qua fit retentio et memoria. ideo et. Ratio secundi est quia in letargia nocentem est maximum in ventriculo posteriori et tale communicatur anteriori. ideo et. ¶ Item notandum quod signorum letargie quedam sunt pronostica. Ut sunt grauitas capitis, vertigo, corbomia et somnus profundus et similia abundantia flegmatis significantia. Quedam sunt signa demonstratiua ut sunt illa que hic sunt posita. Quedam salubria ut sunt diminutio accidentium euacuatio materie per nasum et per fluxum ventris. Quedam vero sunt signa mortalia ut sunt augmentatio et continuatio accidentium ut sudor frigidus retentio egestionis tyrine propter obliuionem et si applicetur sanguisuga super frontem et non adheret quia significat quod est paucus sanguis et si applicetur naribus forte sternutatori um et sternutet. ¶ Almanfor

¶ Qui cum clisteribus acutis quod paulo ante nominatum curatus est. In os quoque ipsius misceamus idromel et laborabimus ut discedat: ipsi. n. n. trimetrum existit ei?

¶ Sillanus. ¶ Dic ponit curam et diuiditur in tres partes. Primo ponit curam per euacuationem factam per clisteria. Secundo per potum. Tertio per localia. Secunda ibi. (In os quoque.) Tertia ibi. (Caput pretere.) De prima dicit quod patiens curandus est cum clisteribus acutis de quibus ante dictum est supra. scilicet de appoplexia. ¶ Notandum quod ratio dicti est quia dicta clisteria incitant naturam ad expellendum materiam et attrahunt et euacuant materiam a cerebro. ¶ Secundo notandum quod loco clisteris puenit tale suppositorium forte. R. salis gemme castorei puluerisati an. 3. i. conficiantur cum melle et fiat suppositorium. ¶ Tertio notandum quod si venter esset valde stipticus puenit clistere lenitiuum. De non clistere ras. Ratio patet. ¶ Quarto notandum quod si potest fieri purgatio debet fieri cum isto solutino. R. ierepigre. 3. 5. aque mellis. 3. iii. Ad idem. R. pulueris pilularum cochiarum. 3. i. 5. sirupi rosarum. 3. ii. aque mellis. 3. iii. misce. (In os quoque.) Dic ponit curam per potum et dicit quod debet exhiberi idromel faciendo quod deglutiat ipsius quia est nutrimentum. ¶ Notandum quod idromel est duplex quodam est pauce commistionis in quo ponuntur octo partes aque et una mellis. Sed tale non puenit hic. sed in pleuresi conuenit secundum Galen et Hippocritum in primo regiminis acuto. Quoddam est multe commistionis in quo ponuntur quattuor partes aque et una mellis et de tali est hic sermo. Ratio quia habet digerere materiam ratione elisatio mellis et abstergere. sicut valet via nutrimenti quod cum letargia sit morbus acutus et brevis valde conuenit cibis modicis nutrimenti. ¶ Secundo notandum quod per idromel debet intelligere alios potus digerentes et euacuantes materiam capitis de quibus dictum est supra de cephalica. Ideo recurras illic.

¶ Almanfor. ¶ Caput pretereque usque ad diatritum primum

oristodino infundendus. Post tertium autem bile sternutationem vocabimus ex hijs que nominabimus. Et rademus caput et liniemus ex sinapi et castoreo et aceto.

¶ Sillanus. ¶ Dic ponit curam per localia et diuidit in tres. Primo ponit curam per locale repulsiuum. Secundo per sternutatorium. Tertio per locale resolutiuum. Secunda ibi. (Post tres vero.) Tertia ibi. (Et rademus.) De prima dicit quod usque ad tres dies debet fundi medicamentum repulsiuum in quo ponit acetum. ¶ Notandum quod si intentio sit ad repudiendum acetum sit pars. et si ad euacuandum acetum sit multum et sic tollit contrarietas in ter Auicennae et serap. ¶ Notandum quod tale repulsiuum est illud in quo ponit succus plantaginis aqua rosarum et acetum. et ratio partis est quod tale prohibet augmentum apostematis et ascensum vaporum ad caput et hoc usque ad tres dies quod usque ad tres dies materia est in fluxu. sed post tres dies materia est fluxa ideo non competit repulsiuum sed resolutiuum. ¶ Notandum quod ad idem valet fricationes pedum et crurium fortes cum sale et aceto vel sine his et ligature. Ratio quod diuertit. (Post tres vero.) Dic ponit curam per sternutatorium nem et dicit quod post tertium diem debet puocari sternutatio cum his que dicta sunt in. c. de appoplexia qualia sunt elleborus albus castorei piper. ¶ Notandum quod ratio dicti est ista quod bec incitant nasum ad expellendum materiam flegmaticam prentam in cerebro et euacuant dictam materiam. sed nota quod non competunt nisi post tres dies quod ante timendum est quod causarēt maiorem dissolutionem quod nihil de materia est digestum nec euacuatum. sed postea non sic timeat. ¶ Secundo notandum quod si loco illius pulueris dicitur sumat succus auricule murex vel succus sicle et naribus mittat solus vel mixtus cum illis pulueribus mirabile est in extrahendo materiam flegmaticam. ¶ Tertio notandum quod pilla sternutatoria intelligitur omnia que possunt excitare naturam ad expellendum materiam flegmaticam prentas secundum caput. ut ligature fortes in brachys et cruribus et fricationes fortes et extirpationes pilloz et barbe et pectinis et aurium ventose dolo rose quod sunt in somno graui ideo oportet ut excitentur. et habeatur rubicine et soni fortes ne moriatur dormiendo. ¶ Ad idem valet gargarisma factum cum oximelle composito cum aqua decoctionis feniculi vel isopi vel oximelle squillitico et aqua calida. (Et rademus.) Dic ponit curam per locale resolutiuum. Et dicit quod raso capite debet fieri linimentum ex castoreo sinapi et aceto. Ratio quod ista sunt calida in quarto gradu. ideo resoluunt materiam flegmaticam in posteriori parte capitis prentam. ¶ Notandum quod loco huius valet emplastrum vel vnguentum dictum in. c. de appoplexia. Ad idem valet rubificancia locum si fuerint ex sinapi vel aceto vel ex alleis pistatis mixtis cum aceto Ad idem valet si vnguentum locus ex oleo de costis vel de lilio vel de castoreo. Vel si epithimetur cum aqua ardentis vel vite et.

¶ De congelatione.

¶ Sillanus. ¶ Notandum circa rubricam. ¶ Primo quid sit congelatio. Nam congelatio est passio posterioris partem capitis vel cerebri propter quod homo perdit sensum et motum in corpore. ¶ Secundo notandum quod apud medicos tres sunt cause congelationis. scilicet primitiua antecedens et coniuncta. Primitiua sunt res non naturales inducentes fortem frigiditatem et siccitatem in parte posteriori cerebri sicut potus aque frigide. multa comestio fructuum frigidorum vel infrigidatorum in aqua frigida. vinum multum frigidum. vel cibis multum frigidus transiens per loca multum frigida. Causa antecedens sunt humores frigidi et siccis antequam inducant dispositionem. Causa coniuncta est mala complexio frigida et secca cum materia vel sine materia immobilitans vel ingrossans spiritus ita quod non descendant ad organa sensuum exteriorum unde causarent sensum et motum.

¶ Almanfor

De congelatione

Cum aliquis quasi dormiens iacet et non mouetur: et licet sint oculi aperti: palpebras tamen non mouet: stupidus est siue rigidus.

CSillanus. Dic determinat de congelatione et diuidit in duas partes. Primo ponit signa. Secundo ponit curas. Secunda ibi. (Curas vero est.) De prima dicit quod quando appareret illa signa. Primum quod aliquis iacet quasi dormiens. Secundum quod non mouetur. Tertium quod tenet oculos apertos. Quartum quod non mouet palpebras. Arguendum est quod talis est congelatus. Notandum quod de ratione dictorum signorum. Verificatur primum. patiens stat quasi dormiens: quia in congelatione frigiditas est maxime in parte posteriori unde spiritus redduntur immobiles et sic non possunt ire ad organa ideo et. Verificatur secundum per verificationem primi. Verificatur tertium si oculi sunt aperti ratione siccitatis: quia sicut humiditas est causa clausionis: ita siccitas est causa apertionis. Verificatur quartum quod non mouetur palpebre ratione siccitatis: quia est causa fixationis. ideo tales statim in eadem dispositione in qua erat quando aduenit eis congelatio et si recti erant statim recti: et si scribebant statim sicut scribebant: si respiciebant celum statim in illa dispositione: et sic de alijsfigurationibus. ideo vulgares credunt quod sint rapti et loquuntur cum deo et angelis. Secundo notandum quod reperitur congelatio letargia subeth et stupor que videntur multum diuere et differre. Congelatio et letargia conueniunt. Primo quia utraq; est passio posterioris partis cerebri vel capitis. Secundo in utraque est ablatio sensus et motus. Tertio in utraque est obliuio. Sed differunt quia in letargia oculi sunt clausi. In congelatione vero aperti. Secundo letargia fit a materia flegmatica faciente apostema in parte posteriori capitis vel cerebri. Sed congelatio fit a mala complexionem frigida et sicca cum materia vel sine materia. Stupor et subeth differunt quia in subeth magis patitur sensus communis cum somnus sit passio primi sensus. In stupore magis languet virtus tactiva que est in nervis. Secundo quia stupor est diminutio sensus et motus. ideo potest esse et vigilis. Sed subeth est ablatio sensus et motus. et nullo modo potest esse in vigilis. Stupor et congelatio differunt quia stupor est in virtute tactiva magis. Congelatio vero in motiva. Secundo in congelatione oculi sunt aperti. In stupore vero non sic. Subeth et letargia differunt quia in letargia est fe. et apostema. in subeth non. secundo letargia est passio posterioris partis capitis. Subeth vero anterioris. Congelatio et subeth differunt quia congelatio est passio posterioris partis. Subeth vero anterioris. Secundo in congelatione patiens est cum oculis apertis. In subeth vero oculi clausi. Tertio congelatio fit a mala complexionem frigida vel sicca cum materia vel sine materia. sed subeth fit a mala complexionem frigida et humida. **C**Almanfor. Curas vero non est ex medicis subeth. **C**Sil. Dic ponit curam et diuiditur in duas partes. Primum ponit conuenientiam inter letargiam et congelationem quo ad curam ex parte medicinarum. Secundo ponit curam quo ad duo localia. Secunda ibi. (Hoc tamen addito) De prima dicit quod habens congelationem debet curari cum medicinis cum quibus curatur habens subeth. Notandum quod cura congelationis et letargie conueniunt et differunt. Conuenientia prima est in qualitate quia utraque est frigida. et cum cura debet fieri per contrarium. Secundo in fortitudine quia utraque materia est grossa difficilis eradicationis. Tertio in applicatione medicina rati quod supra partem posteriorem applicari debet in utraque medicina quod quilibet est passio posterioris partis capitis. Sed differunt quia medicina que conueniunt in letargia debet esse appropriata humori flegmatico. sed in congelatione humori melancolico. Secundo nota quod medicina conuenientes

huic sunt medicine ille de quibus dictum est in primo capitulo in cura cephalice et emigrane a materia melancolica. Ideo recurras illuc quia ibi explicatur sirupi conuenientes et medicine euacuantes. Tertio notandum quod differentia est inter sternutationes que fiunt in letargia et congelatione. Nam sternutatio in letargia fit cum effluo alio. et in congelatione fit cum nigro quia euacuat melancoliam. Quarto notandum quod in hac cura valet hoc elistere. R. bo. raginis cum tota substantia buglose cum tota substantia mercurialis sumiterre anni. M. i. maratri eulcute anni. z. i. thimi epithi vtriusque sticados anni. z. i. furfuris pugillu. i. olei de lilio melio qrt. s. salisgime. z. i. yererussini vel icregolodion. z. vi. elistere fiat vsq; ad. z. v. plus vel minus s3 diuersitates corporu et virtutis et in hoc medicum errat quod tantum dat paruo corpori qrtus magno et ita de sirupo quia plus daf de sirupo vni bo mini magno q paruo.

CAlmanfor.

Hoc tamen addito ut oleum sambucinu super caput fundat et in omni libra eius sit. z. i. euforbij. Ipsi quoque caput ex castoreo et euforbio et oleo sambucino liniat.

CSillanus.

Dic ponit curam per duo localia: et diuidit in duas partes scilicet quod duo sunt localia. Secunda ibi. (Ipsi quoque.) De prima dicit quod in cura congelationis conuenit fundi super caput oleum sambucinu sic quod in eo sit euforbium ponendo lb. i. olei. z. i. euforbij. Ratio quia resoluit mases. Notandum quod medicina ab extra que resoluit mases flegmatica resoluit et melancolica. ideo potest esse eadem. Sed ab intra approximata alia est medicina que euacuat flegma et alia que euacuat melancoliam ut patet. (Ipsi quoque.) Dic ponit curam per aliud locale et dicit quod caput debet liniari ex euforbio castoreo et oleo sambucino. Ratio quia dissoluit mases. Notandum quod ad idem valet embrocatio facta cum decoctione boraginis buglose sumiterre sticados thimi epithi quia talia habent proprietatem resoluendi mases melancolicas.

CDe paralisi graui.

CSillanus.

Notandum circa rubricam quid sit paralisis. Dicendum quod paralisis est mollificatio nervorum cum ablatione sensus et motus. Per hoc quod dicitur mollificatio differt a spasmus: quia in paralisi est prolongatio nervorum: in spasmus vero est abbreviatio secundum longum. Quis non sit latum. Per hoc quod dicitur euz ablatione sensus et motus differt a stupore et tremore qui dicuntur minor paralisis ut videbitur in processu. ideo dicitur in rubrica de paralisi graui. Notandum quod paralisis est duplex. scilicet vniuersalis et particularis. Vniuersalis est que medietatem corporis tenet secundum longum et aliquando ambo latera excepto capite quia si esset in capite tunc esset appoplexia. Particularis est illa que in vno membro tantum est ut in manu vel pede et sic de alijs. Tertio notandum quod cause paralisis secundum medicos sunt tres. scilicet. Primitiva. Antecedens. et Coniuncta. Primitiva est omne illud quod auget humorem flegmaticum in cerebro: ut sunt res non naturales ut sunt cibi flegmatici pisces carnes porcine et similes eis: magna comestio fructuum. crapula. somnus superfluous: et etiam coadiuantur complexio frigida et humida: etas frigida. scilicet senectutis: regio frigida et humida. Similiter sunt alie tres extrinsece ut casus percussio nervorum attractio ruptura et scissio per transfusum. dislocatio ira timor. nimia frigiditas exterior claudens et comprimens vias. caliditas exalans. constrictio agatur et sic de alijs. Causa antecedens vtpotimum est materia flegmatica imbibita in nervis antequam auferatur sensus et motus. Cum hoc etiam potest esse sanguis vel melancolia. Causa coniuncta est materialis: flegmatica actu imbibita existens in porositatibus nervorum: ratione cuius auferitur sensus et motus. et hoc vtpotimum. Quarto notandum quod inter paralysim et spasmus est conuenientia et differentia

De paralisi graui

Conueniunt primo quia in utraqz passione est ablatio sensus et motus: et loquor de spasmo in facto esse. qz in fieri est motus vt patet. Differunt pmo. qz in paralisi plongatur sim longum et minuitur scdm latu. qz materia paralisis est fluida aquosa qz fluit per porositates vt patet de corrigia made facta. sed in spasmo diminiuitur mebrum scdm longu vt patet et augetur sim latu qz materia est grossa viscosa. ideo no fuit per porositates mebrum. Scdo differunt qz pars mollior cata in paralisi sequitur partem sanam ratione plongatiois. in spasmo vero pars spasmata trahit ad se parte sanaz rone contractionis. ¶ Dabitur vtrum paralisis sit morbus vel accidens. Dicendum qd paralisis potest duplr considerari vel qtu ad causam que potest esse mala coplexio vel copositio vel solutio pntetis. vel apostema et sic est morbus. Vel pot considerari rone eius qd sequitur. et sic est lesio virtutis motiue vel extensio mebrum que ptegitur et est accidens. ¶ Sed dubitatur statim qualis morbus est pmo modo vel similis vel officialis. Dicendum qd est morbus officialis semp. licet etia posset esse consimilis. ¶ Almanfor.

¶ Am aliqs se mouere non valet aut vnu vel plura ex mebris mouere non potest atqz eorum sensum amisit ipsum paralisi sim ipsius mebrum aut ipsorum mebrorum incurrisse pronunciamus. ¶ Sillanus.

¶ Hic determinat paralisi in duas. primoponit signa. Scdo cura. Scdaibi. (Cuius cura). De pma vicit qz cu aliquis non potest se mouere et hoc qtu ad vlc corpus. vt vnuz vt plura mebra mouere non potest et hoc qtu ad particulare. similr perdit sensum eoz: arguendum est illu habere paralisi illius mebrum vt illor mebrorum. ¶ Notandum qz vltra signa predicta sunt alia signa paralisis. pulsus est occultus debilis frequens inordinatus. vrina est alba et tenuis. aliquado tamen est multu colorata ppter renes non potetes segregare. vt rone doloris vt febris comunicatis. latus infirmu est frigidu sicut si esset in glacie. et sanum sentitur calidum valde. oculus aliquando minoratur. Dec sunt signa paralisis absolute. ¶ Signa humorum peccati. si est ex flegmate color est albus in mebro. et signa flegmatis in toto corpore. Si ex sanguine pulsus est plenus color corporis est rubeus. vene replete. totu corp plenu. et signa sanguinis pesserunt. Si ex melacolia erit mebrum liuidu. et signa melacolie pesserunt. Ratio signorum paralisis est. qz in paralisi fit oppilatio neruoz in originibus et porositatibus eoz: vnde pibetur transitus spiritus animalis sensibilis et motui vnde pducitur sensus et motus in mebro vno vel plibus sim q paralisis est vltis vel particularis. ¶ Tertio notadu qz rone alioz signoz. pulsus est occultus ppter frigiditatem debilis ppter ide. frequens ppter prauitatem inordinatus ppter debilitatem virtutis. Urina tenuis alba qz ma trahit ad cerebrum et ad neruos. qd subdit patet. Latus infirmum est frigidu. ratio qz no transit spūs cuius pntia mebrum reddat calidū. itez qz est pntia materie frigide. Latus sanū est calidū valde qz spūs q solebat ire ad mebrum paraliticu transeunt ad mebrum sanū. Oculi aliquado minorat. Ratio qz in parte paraliticata deficit nutrimentu ideo et. licet tamen ppter paralisi siue relaxatione apparet magis preeminens sicut manus paraliticata apparet longior sed tamen est plus macra. Sed ratio signoz scdm diuersitatem apparet intuentibus. ¶ Quarto notandum qz signoz paralisis. quedā sunt pnostica et quedā demonstratiua. Pnostica sunt stupor mebrum et tremor. Demonstratiua sunt signa posita a Rasi et alia posita supra. ¶ Quinto notandum qz signoz paralisis. quedā sunt salutifera sicut recuperatio sensus et motus. Scdo quādo mouetur neqz mutat

mebrum a colore: quem habebat in sanitate. Signa mortalia sunt continua ablatio sensus et motus. continua macrefactio mebrorum mutatio color ad viriditatem vel macredinem vel nigredinem. ¶ Sexto notandum qz in mebro corporis humani aliquado aufertur motus et remanet sensus aliquando aufertur sensus et non motus. aliquando vtrunqz aufertur. Causa primi qz spūs motiue est grossior sensitio et maior qritas requiritur ad motu qz ad sensum. vnde ppter oppilationem aliquado pot transire spūs sensitio et non motiue. Causa secundi est qz spiritus sensitio aliquando impellitur p vnu neruū et motiue per aliu. vnde pot fieri oppilatio in sensitio et no motiue. Causa terti: qz pot fieri oppilatio in neruis sensus et motus si differatur p diuersos neruos vel in vno si differatur p vnum neruū. vnde pibetur transitus spūs sensitio et non motiue. ¶ Notandum septimo de quibusdā signis pnosticis paralisis. vel ad bonu vel ad malu. In sensibus paralisis nunqz vel de difficili curat. ratio ppter debilitatem virtutis et. Scdm paralisi pueniens ex dislocatione aut nimia neruoz contractione: aut ruptura aut incisione ptransuersum non recipit curaz. Ratio patet Tertium si mebrum paraliticatum minuetur. aut mutetur color valde malum est. ratio patet et sic non est spes curationis. Quartum tremor superueniens paralisi bonum. ratio quia per illum motum calefit et resoluitur materia paralisis. ¶ Almanfor.

¶ Cuius curā icipiemus. pillulas fetidas quas composui dando. que .℞. pulueris pigre. 3. x. collogintide interioz. 3. v. euforbij. 3. ij. et .5. castorei. piperis ase fetide serapini oppoponaci. sandaragi indi. sinap. omniū. vij. añ. 3. i. centauree minoris elactery ambroz añ. 3. v. gūme in succo rute: dissoluatur: et alia ex eis pficiantur: et fiat pillule et fiant ex eis. x. potiones quarum vnā postq eger sumpserit per tres dies quiescat et nutriatur tunc cum aqua ciceris et oleo et sinapi: deinde bibat alias potione: qd postq ter fecerit paliquos dies quiescat. ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curā et diuiditur in duas partes. primo ponit curā quādo puenit a causa itriseca. Scdo quādo fit a causa extrinseca Scdaibi. (Qd si paralisi). Prima in tres. primo ponit curā p medicinā laxatiuā. Scdo p dietaz. Tertio p localia. Scdaibi. (Et nutriat.) Tertiaibi. (Mebrum quoqz). Primo dicit qz curā debemus icipere exhibendo pillulas fetidas sim descriptionē que est. ℞. pulueris iere. 3. x. collogintide interioz. 3. v. euforbij. 3. ij. 5. castorei piperis affestide serapini oppoponaci sectaragi indi sinapis añ. 3. i. centauree minoris elactery. i. succi cucumeris asinini ambroz añ. 3. v. gūmi dissoluatur in succo rute et alia ex eis pficiantur et fiat pillule. Scdo dicit qz fiat de istis. x. potiones et postq vnā sumpserit quiescat p tres dies et nutriat aqua ciceris oleo et sinapi deinde debet sumere alias. Tertio dicit qz cū fecerit tribus vicibus. debet quiescere paliquos dies. ¶ Notandum qz ratio pmi dicti est. qz tales pillule euacuat materiā faciētem paralisi. Ratio secūdi qz virtus est debilis ideo debet sumere paz p vice et similr debet quiescere post vt virtus subleuet. Ratio terti patet. ¶ Scdo notadu qz ante qd dētur iste pillule debet pcedere sirupus digestiue materie flegmarice in paralisi et est talis. ℞. radicū acori qrti. i. 5. paralisis. M. ij. berbe ipiconis vtriusq saluie bethonice melisse vtriusq rute folioz lauri añ. M. i. feminis xiloea xilobalsami carpobalsami feminis basilici añ. 3. ij. ligricie rase vnaqz passaz mundataz ab arill. añ. 3. i. floz anthos vel

De frenesi

ameos vtriusq; sticados añ. 3. i. mell. electi lb. 5. fiat sirup^o cū aqua pluuiali diligēter clarificatus vsq; ad lb. 1. Ad idēz B. radicus acori lb. 5. saluie. M. iiij. florum sticados arabici qrtl. i. mell. electi lb. 5. zuccari albi qrtl. iij. fiat sirupus clarificatus vsq; ad lb. i. 5. et est valde appropatus et est melior q pōt fieri in hoc casu. Ad idē. B. sirupi de sticados arabici. 3. iij. C. Tercio est notādū qd solutū quo est vtēdū in forma pillularum a principio qd nō est sic forte est. B. ierepigre gal. 3. y. turbith. bene gūmōsi agarici añ. 3. i. pulpe collognide bdely añ. 3. 5. zinziberis al. castorei añ. gra. v. puluerizanda puluerizentur misce omnia cū idromelle facto cū aq saluie. fiat pillule et administrētur in itroitu lecti. Ad idē valet pillule fetide Rasis. scd3 descriptionē posita et debent dari in corpore fortis virtutis. Ad idē valet pillule de euforbio descriptionē mesue. Ad idē valet pillule de sarapino descriptionē mesue. Ad idē valet pillule de oppoponaco descriptionē mesue. Ad idē valet clistere hoc. B. decoctio saluie rute sticados cetauree mercurialis malue fursuris. lb. 5. addat ierepigre ierelogodion. añ. 3. 5. salis. 3. y. olei communis. 3. iij. C. Quarto notandum q turbith. solum euacuat flegma subtile: sed cum. 33. euacuat flegma grossum. et ideo in paralisi debet poni parum de. 33. cū spasio multum de zinzibere.

C Almanfor.

C Et nutriatur carne frustatim incisa et in sartagine frixa: et mutagemath in quibus sūt species calide: vt piper et his similia. In potu ho sumat idromel.

C Sillanus.

C Vic ponit curā p dictā. Et pmo p cibis. Scdō p potum. Scda ibi. (In potu vero). De pma dicit q eger debet nutri carne frustatim incisa in sartagine frixa cū qua sunt species calide vt piper. Ratio qz p hāc generat nutrimentū magis siccū vnde magis sumat materia paralisis. C Notandū q p istam assaturā intelligit alios modos sibi pportiones tales vt in veru supra crathiculā et filis. similr intelligit declinantes ad calidū et siccū. C Scdō notādū q carnes puenientes in cura paralisis sunt carnes castrati pnicis fassiani turturis colūbini et maxime antique passeris turdi. ratio qz ex his generat nutrimentū siccū C Tercio notādū q in cura paralisis nihil magis puenit qz fames et ieiuniū vigiliē labor cū sudore vel motu fortis. ratio qz illa desiccāt mās flegmaticā in paralisi. ideo rē. C Quarto notādū q. Quis sint multe species que pueniūt in paralisi tam simplices qz cōpōste vt piper. rē. tamen iste puluis est appropriatus. B. interioz cinamomi elci qrtl. 5. coriādrī pparati. 3. i. gariof. galange piperis cubebe domestice macis nucis mus. añ. 3. i. radicum acori. 3. y. ligni aloes calami aromatici. añ. 3. 5. grane tinctor. 3. iij. saluie sicce floz sticados ara. añ. 3. croci. 3. y. seminis anisi feniculi añ. 3. iij. zuccari albi lb. 5. fiat puluis subtilis ponat in parapside vliā mō quo placet. Ad idē. B. piperis. 3. y. 5. gariofi. 3. i. cardamomi piperis longi zedoarie añ. 3. i. specie macis croci añ. 3. i. fiat puluis et vtaf. Ad idē valet diaccozus vliā accor^o pditus vliā diacastoreū vliā potio sci pauli. (In potu vero). Vic ponit curā p potū dicēs q patiens paralysim d3 sumere in potu idromel. i. aquā mell. rō qz digerit mās et est pauci nutrimenti et p idromel possum^o intelligere quēcūq; sirupū digestiū materie et debet administrari loco vini qz vinū nō cōpetit in principio maxime in passionibus neruorum vt dicunt auctores quia est maxime penetratiuum et facit penetrare cibum crudum ad neruos et in neruis conuertitur in acetum quod maxime est inimicum neruorum.

C Almanfor.

C Membra quoq; eius ex oleo costino inungantur. Qd recipit. 3. i. pipis. piretri. euforby oim

trium añ. tertiam. 3. i. castorei. 3. 5. dissoluantur omnia in media libra olei de keirim aut de narciso et vtatur eo.

C Sillanus.

C Vic ponit curā p localia et diuidit in duas. Primo punctione. Scdō p pfectionē. Scda ibi. (Diebus vero quibus) De pma dicit q membra paralitica debent inungi oleo costino qd sic fit. B. cost. 3. i. piperis piretri euforby añ. tertiā 3. i. castorei. 3. 5. oia dissoluantur in lb. 5. olei de keirim aut de narciso aut oleo laurino qd melius est. C Notādū q rō dicti est: qz illud oleū calefacit et exccat membra et pfortat neruos et cōsumit mās flegmaticā ibidit in porositate neruoz. et remouet malā cōplexionē frigidā et humidā que est in paralisi et quotidie vtōr illo oleo. C Scdō notādū q ad idē valet vnguētū hoc. B. radicu accori lili. cost. añ. 3. 5. piperis piretri euforby castorei añ. 3. y. saluie sicce. 3. iij. floz sticados arabici. 3. i. 5. spice nardi squinati añ. 3. i. succi herbe paralisis facta residētia. 3. i. olei de nucē idica olei nasturcy añ. qrtl. i. vini. 3. iij. puluerizāda puluerizētur et aquasanda aquasentē bulliat simul sup cineres vsq; ad cōsumptionē vini colet et colature addat cere qrtū sufficit et fiat vnguētū. Ad idē. B. bdely. 3. y. euforby. 3. iij. castorei. 3. iij. scrapin. 3. iij. cere. 3. y. olei sambucini vel olei de kernua. 3. y. bdeliū et serapinū dissoluantur in aqua rute agrestis sumatur cū aqua calida et fiat vnguētū. Ad idē valet vnguētū erogon nicolai. Ad idē valet vnguētū marciaton nicolai magnū. Ad idē valet vnguētū dictū in. c. de appoplexia. Ad idem. B. cere. 3. iij. isopi humide succi rute añ. 3. y. euforby piperis armoniaci croci olei balsami castorei glutinis albotin oppoponacis añ. 3. y. figie. 3. y. 5. olei qd sufficit. Ad idē olei bñdicti olei terbētime añ. qrtl. i. cere qrtū sufficit fiat vnguētū. Ad idē valet inunctio cū oleo de maiorana vliā iuniperis vliā cū oleo de crocyl de piperib^o vliā cū oleo de gagate vliā cū oleo pbōz. C Tercio notādū q loco olei vliā vnguētū puenit talis ablutio. B. saluie sicce. M. iiij. aquassa et bulliat in tribus lb. aque puluialis vsquequo redeat ad lb. y. et in fine decoctio bulliat duabus bullitiōibus floz sticados arabici qrtl. 5. colet et collature addat aque marine lb. i. vini al. lb. 5. mell. electi quartl. i. et ista est bona ablutio in paralisi. Vel loco decoctio saluie et sticados capiatur aque distillate eaz. Ad idē valet ablutio mēbri cū aqua ardēt de aqua vite solū vliā mixta cū medietate vini albi et exptus sum frequenter in dolorib^o neruoz et spāl^o in vxore dñi de beccaria. C Quarto notādū q loco illius valet hoc emplastrū. B. succi rute facta residentia. lb. 5. pulueris stercoris colūbini qd sufficit ad icorporandū misce et fiat emplastrū ligdū et extendat supra pānū et ponat supra membrum paraliticatum et supra neruorum originez Ad idem valet emplastrū competens in appoplexia. Sed addatur gūmi rute agref. 3. y. C Quinto notandum q membra que debent inungi vel emplastrari sunt duo in paralisi. s. membrum paraliticum et membrum a quo oriuntur nerui et vliā ad illud intendimus. verbigratia si in pede sit paralisis debet inungi pes et cum hoc spina dorsū quātū ad partem inferiorem iuxta alkatin quia ab illa oriuntur nerui ad pedes. Similiter si manus sit paralitica debet inungi manus et tota spina colli quia ab illa oriuntur nerui ad manus. Ut vult Auic. secunda terti. et Hal. primo de interioribus. vbi recitat de illo qui cecidit de mula. et medici applicabāt medicinam supra partem paraliticā et non proficiebat. et ipse posuit medicinā super originibus neruoz et curocus fuit. C Sexto notandum q talia vnguēta et inunctiones possunt applicari dupliciter. Primo cum balneo. Secundo sine balneo. Si sine balneo debet approximari prius facta euacuatiōe vniuersali. et ideo errant vulgares cōmuniter et yerule que statim cum veniant ad infirmū ponūt. aliqua

De paralisi graui

aliqua remedia particularia supra mēbrū non pcedēte euacuatōe. Scđo possunt appropinquare post balneū et est meli⁹ pmissa tamē euacuatōe vti qz melius penetrāt. ¶ Notādū septimo qz balneū cōpetēs in paralisi est duplex. scilicet nāle et artificialē. Nāle est balneū aque marine vlt sulphuree. Artificialē est duplex. vñ qđ sit ex herbis superius positis in sirupo cooperiēdo balneū et recipiēdo solū fumū. Aliud est balneū spāle cōpetēs solū i paralisi. scilicet aqua decoctionis vulpis itegre extractis visceribus cū pelle tota. fiat balneū duz vter patiētis sit bene pparatus: qz alr posset esse causa dissolutiōis materie. ¶ Octauo notādū qz vērōse sine scarificatione cū stricto orificio apposite supra capita neruoz multum iuuant. Ratio quia calefaciunt et ericcant. Similiter fricationes facte in eisdem locis cum sale vel semine vrisce vel sinapi. ratio p3 per idē et totuz post euacuationez fiat diebus aliquot.

¶ Alimanfor. ¶ Diebus vero qbus quiescit bāde sunt quacqz die. 3. ij. anacardio qđ. R. 33. piretri nigelle costi melanopiperis macropiperis oggij omnium añ. 3. i. myrrhe rute sicce fetide aristol. baccaruz lauri castorei setaragi indi sinapis gentiane oiu3 añ. 3. v. mellis anacardi. 3. v. ynganī cū oleo nucum: et cū melle cocto pficiātur. hoc. n. medicamē valde pfert paralisi: appoplexie torture et tremori morsee morfibz scorpionis et oibus passionibus frigidis: et spasmio humido. Que cum sumitur illico prouocat sudorem et ifert febrē. qz si sumptū nō affert sanitatē eger aboi medicamine per. x. dies abstineat excepta dicta. deinde ad ipsius curam redeundum.

¶ Sillanus. ¶ Die ponit curā paliud locale. scilicet pfectionē sumptā pos et diuidit in duas. pmo facit hoc ostēdēdo effectusq sequitur ex assumptione. Scđo ostēdit qđ sit fiēdū cū ex assumptione huius medicine nō sequat sanitas. Scđa ibi. (De si sumptum). De pma dicit qz in diebus getis qualibet die debet sumi. 3. ij. de anacardio qđ sic fit. R. piretri. 33. nigelle costi melanopiperis macropiperis oggi. i. acori oium añ. 3. x. myrrhe rute sicce aristologie baccaruz lauri setaragi indi castorei sinapis gentiane oium añ. 3. v. mellis anacardi. 3. v. ynganī cum oleo nucū et cū melle cocto pficiant. hoc enim medicamē pfert multū paralisi appoplexie tremori torture albaras morfibz scorpionis spasmio humido. Et oibus passionibus frigidis. Scđo dicit qz cū sumit tale medicamē puocat statim sudorē et febrē. ratio est. ppter magnā caliditatē. ¶ Notādū qz ratio est duplex quare valet hoc medicamen: quia iducēdo febrē et puocādo sudorē pfumit mām flegmaticā et remouet malā cōplexionē frigidā inductā in paralisi. Similiter qz cōfortat neruos quia ponunt multa cōfortatia neruoz. vt costoreū anacardū: et ita vtimur anacardis. quia pfortat memoriā pfortādo neruos. ¶ Tertio notādū qz cū medicamē istud sit fortis virtutis nō debet appropinquare in paralisi si pcedat alia electuaria magis domesticā: et de illis est illud quo cōmuniter vtēbat gerardus. R. pulueres pliris sine musco. 3. 5. iterioz cinamomi electi. 3. i. ligni aloes storacis calamite nucis musca. cubebe domestice añ. gra. v. macis grane tinctorz añ. 3. i. seminis anisi feminis feniculi coriādrī pparati añ. 3. 5. pserue accori. 3. 5. cortici citri. 2. diti 33. pserue anthos vel adianthos pserue stica dos arabici añ. 3. ij. aque saluie. 3. v. aque rosacee. domesticę qreli. i. zuccari albi lb. i. fiat electuarius in bolis diligenter.

¶ Quarto notādū qz ista electuaria et ynguenta que dicta

sunt in paralisi cōpetūt quādo tam causa antecedēs qz pfecta sunt frigide: qz si essent calide nullo modo conuenirent. ¶ Dubitat vtz illa die qua datur medicine competat electuariū illud. Dicēdū qz nō qz medicina solutiu trahit ad interiora. sed hoc electuariū trahit ad exteriora. Scđo qz medicina solutiu euacuādo debilitat: sed hoc electuariū qz fortis est virtutis causando febrē debilitat et sic addere debilitas debilitati qđ nō est faciendū. (De si sumptū). Dic ostēdit qđ est fiēdū. quādo ex assumptione huius medicine nō sequit sanitas: et dicit qz debet abstinere ab omnibus medicinis p. x. dies excepta dicta. ratio vt virtus subleuet. Scđo dicit qz post redeūdū est ad eius curā. Ratio qz virtus iam subleuata erit potens ad sustinendum fortitudinem huius medicaminis.

¶ Alimanfor. ¶ Qz si paralisis ex percussione aut casu euenerit et acciderit subito: taliter permanebit: nunqz eni sanabit. qz si nō repente ex predictis sed paulatim et molliter intraferit: loco percussiois emplastrū hoc est apponēdū. Qđ. R. farina3 fenu greci semē been semen mahalep. semē resin bdelium armoniacū adipē anatis cerā oleum yrinuz. et his fiat emplim et supponat.

¶ Silla. ¶ Die ponit curā paralisis facta a causa extrinseca. scilicet casu vel percussione: et diuidit in duas. pmo ponit seu ostēdit quō se h3 ad curā qñ talis puenit subito. Scđo qñ paulatiue. Scđa ibi. (De si nō). De pma dicit qz si paralisis ex casu vel percussione pueniat subito talis est icurabilis cū sic pmaneat. ¶ Notādū qz dictū rasis h3 vtz nisi ex tali casu vel percussione ne iducere subito paralisis cāret dislocatio: qz tunc sufficit reducere mēbrū ad locū: qz ppter illud sit ablatio sensus et motus. ¶ Scđo notādū p rōne dicti qz signū est qz puenit a cā multū forti cānte apa vel oppilationē in neruis. (De si nō). Die ponit curā qñ paralisis venit paulatiue et dicit qz si illa paralisis est ex casu vlt ex percussione et fiat paulatim in loco percussiois v3 poni B emplastrū. R. farine fenu greci semē been semē mahalep semē resin. i. semē pentadactali bdelium armoniacū adipē anatis ceram oleū de lilio exhis fiat emplastrū. ¶ Notādū qz ratio dicti est qz hoc est mitigatiuum dolorum confortat neruos et resolut. ¶ Secundo notādū qz emplim ponitur i forma sic. R. farine fenu greci bdelij armoniaci añ. 3. i. pipis al. seis resin. añ. 3. ii. adipis anatis. 3. 5. oli de lilio vel yri. 3. ii. puluerizentur puluerizāda liquefiant liquefiēda misce oia et fiat emplastrū extēdatur supra pannum et ponatur supra locum percussum. Ad idēz R. myrre oppopōaci añ. 3. v. castorei. 3. iii. euforbij. 3. ij. olei de lilio olei de narcisco añ. 3. ii. cere. 3. v. puluerizentur puluerizāda et liquefiāt liquefiēda: misce et extēdatur supra pannū et ponatur supra locū. ¶ Tertio notandum qz in paralisi ex casu vel percussione aliud est ponēdum supra locū percussum et aliud in parte superiori iuxta neruuz percussus ponēdū est qđ est dictū: sed in parte superiori debet poni repercussū et si materia fluēs sit calida ponēda sūt frigida stiptica qualia sunt mūmia bolū ar. sumac. añ. 3. ii. cū oleo mirio fiat emplim et suppone. si vero materia sit f3a ponatur calida stiptica: qualia sunt nux cypressi olibanū et incorporetur in vino stiptico. ¶ Quarto notandum qz in quassatione qz apparet in toto corpore valet induere pellem ouis calidaz recenter excoctatam. Dicit gerardus. recolo qz habebam quendā vicinū cōquassatū totum et debilem et non potuit flebotomari qz senex. lxx. ānoum feci qz haberet pellē multonis et inuolutus in eam: erat liberatus in crastinum.

¶ Dubitatur vtrum in paralisi sit incipiendum cum fortibus. qz sic p3 per R. asim qui incipit curam cū fortibus. sicut

De stupore et tremore

est p[er] illius sensus. Sec[un]do sic. In ap[er]te d[icitu]r timemus suffoca-
tionem seip[s]i. a p[ri]ncipio. cu[m] fortib[us]. ergo in paralisi. t[er]cia: q[uod] paral-
lismo aliq[ui]d p[ot]est suffocare p[er] p[er]uentionem mot[us] lacertor[um] pectoris et
diafragmatis. ¶ In oppositu[m] est mesue au[tem] gal[en]ica. de pa-
ralisi. Dicend[um] q[uod] regulariter in paralisi et in passionib[us] ner-
uor[um] n[on] est festinandu[m] cu[m] fortibus a p[ri]ncipio. Ratio q[uia] talia
agitāt mās et deiciūt virtutes si sunt euacuātia n[on] inuenien-
tia māz apta. Sec[un]do dicend[um] q[uod] coacte vbi mā paralisi vel
spasmi minaret mortē subito p[ro]pter mēbroz anhelitus no-
cūmētū possim[us] ieiunare a fortibus. Ad rōnes. Ad p[ri]mā di-
cend[um] q[uod] rasis itelligit p[ri]missis leuibus medicinis: v[bi] q[uod] illud
q[uod] dicit rasis n[on] est p[ri]ncipiū cure nisi coacte. Ad sc[un]da p[ro]bat
sc[un]da dicit[ur]. ¶ Dubitat[ur] sec[un]do cuius lateris paralisi sit dif-
ficilioris cure an dextri vel sinistri. p[ro]bat q[uod] sinistri. q[uia] vir-
tus in eo est debili[or]. n[on]a tenet: q[uia] curas p[ri]ncipal[is] est virtus.
Sec[un]do tremor lateris sinistri est difficilioris cure. ergo r[ati]o.
a[nt]is p[er] p[er]uicē. sc[un]da tertia. ca. de tremore. et n[on]a tenet a fili.
¶ In oppositu[m] arguit. paralisi dextri lateris sita fortiori
ca. ergo r[ati]o. n[on]a t[er]cia p[er] afforismū sc[un]da particule. In morbo mi-
nus p[er]iclitatur egrotātes. a[nt]is p[er] q[uod] latus dextri est calidi[us]
sinistri. sed paralisi sit a frigido mā. Dicend[um] q[uod] paralisi to-
tius lateris dextri cuius p[ri]ncipiū icipit a cerebro et n[on]a est
difficilioris cure. p[ri]ma r[ati]o q[uia] sit cu[m] discōueniētia particu-
lariū. Sc[un]da r[ati]o q[uia] illā debilitat fons caloris et nutrimenti
separat q[uod] situat in latere dextro. Tertia ratio q[uia] paralisi
dextri lateris colligit maiore[m] partē materie q[uod] dextra pars
est rari[or] et magis suscipiēs māz. Sc[un]do dicend[um] q[uod] paralisi
particularis vnius mēbri tantū vt manus vel pedis dextri
lateris in qua seruatur illesa epar cor cerebruz et nucha p[ot]est
esse facili[or]is cure. Ad rationes. Ad p[ri]mā dicend[um] q[uod] alijs
paribus paralisi dextri lateris est difficilioris cure. Ad se-
cundam et tertiam patet solutio per secundum dictum.

¶ De stupore et tremore.

¶ Sillanus.

¶ Notādū circa rubricā. p[ri]mo q[uod] stupor est dimi-
n[ut]io sensus tātū si differat sensus p[er] vnu[m] mēbru[m] et mo-
tus p[er] aliū: sed si ambo p[er] vnu[m] neruū. stupor est dimi-
n[ut]io sensus et motus. ¶ Sec[un]do notādū q[uod] stupor ē duplex.
qdā est stupor mētis: et sic est actio diminuta virtutis imagi-
natiue: q[uod] imperfecte imaginat. n[on] aut[em] loquit[ur] et videt[ur] q[uod] ima-
gine[m] et talis v[er] plurimū sit a frigidityte. Et q[uod] d[icitu]r est stupor
corporis vel mēbri: et talis est actio diuina sensus tactus ad
quē v[er] plurimū segitur diminutio motus. Ad p[ro]positum de
sc[un]do est sermo. ¶ Tercio notādū q[uod] stupor differt a somno
inaturali dolore et paralisi. Differt p[ri]mo a somno inaturali.
q[uia] stupor sit in vigilia. sed somnus inaturalis n[on]. Dicend[um]
etiā q[uod] differt stupor a dolore: q[uia] stupor est actio lesa dimi-
nuta sensus tactus: et dolor n[on]. Itē stupor est nocumētum in
tactu. somnus aut[em] inaturalis n[on]. et in stupore n[on] est dolor.
sed differt stupor a paralisi q[uia] in paralisi est ablatio sensus et
motus. in stupore v[er]o est diminutio sensus et mot[us]. ¶ Quar-
to notādū q[uod] causa stuporis est triplex. s[ci]licet p[ri]mitina a[nt]is et p[er]iun-
cta. vel aliter causa in generali est omne illud q[uod] ipedit trā-
sitū spūs ad neruos. Sed in sp[eci]ali est duplex causa. vna pau-
citas sanguinis et spūs. vt in senibus. Alia p[ot]est esse superflua
frigiditytas exterior seu interior p[er] dēfās spūs et oppilās neruos
Alia cā p[ot]est esse p[er]icula alicuius aialis venenosi. vel tactus
confusus piscis q[uod] vocat[ur] narchon. Alia causa p[ot]est esse superflua
caliditas resoluens spūs. sicut est febris ardēs. aut mora sup-
flua in sole aut in balneo aut superflua siccitas corrugās ner-
uos. p[ot]est s[ic] esse strictura ligatura vel cōpressio sicut acci-
dit q[uod] vnu[m] mēbru[m] stat supra aliud. Alia causa p[ot]est esse oppi-
lario facta in neruo a quolibet humore siue sit sanguis oppi-
lans sua multitudine siue sit rōne viscositatis. vel melan-
colia ratōe grossitici seu colera admixtione alioz. v[er] pluri-
mum tamē est flā. et de hoc p[er]sequitur rasis. ¶ Circa tremorē

notādū q[uod] tremor est duplex. q[uod] dā tremor est passio neruor[um]
et est particularis. s[ci]licet factus in manu t[ri]u[m] vel in pede vel in ca-
pite. Alius est q[uod] n[on] est passio neruor[um]: et iste q[uod] d[icitu]r accidit in fe-
bribus ex mā mala sparsa sup[er] musculos. et tūc virtus expul-
sina vult expellere et fit tremor et sic est operatio virtutis ex-
pulsive. q[uod] d[icitu]r accidit ille a causa extrinseca vt ab aqua frigi-
da sparsa super membro subito: et dicit[ur] v[er]is tremor: et de isto
vtroq[ue] n[on] loquit[ur] rasis hic: sed in x. almasoris vbi tractat de
febribus. Sed tremor q[uod] est passio neruor[um] de quo loquit[ur] ra-
sis hic. diffinit[ur] sic. Tremor est motus p[er]ternāz cōpositus ex
motu virtutis et motu morbi. v[bi] q[uod] virtus eleuat t[ri]u[m] mor-
bus dep[ri]mit. Al[ter] diffinit[ur] sic. Tremor est dispositio in qua ē
bellum et t[er]tine virtutis volūtarie ad superiora mouēis et
morbi inuolūtarie ad inferiora dep[ri]nētis. Al[ter]. tremor est di-
minutio motus sicut stupor est diminutio sensus. ¶ Sec[un]do
notādū q[uod] causa tremoris est omne illud q[uod] debilitat virtu-
tem aut instrumētū aut v[er]itūz. Sed in speciali vna causa est
debilitas sanguinis et spūs. sicut accidit in qualescētibus et
in patiētibus et b[e]cā. vnde virtus n[on] p[ot]est regere membrū.
Alia causa est accidētia anime. sicut cū aliq[ui]s est in alto et p[er]-
spicit in fundū. et cū aliq[ui]s est corā p[ri]ncipe terribili sicut fuit
nero. vel cū est in aspectu leonis vel ira vel gaudiū sup[er]flūū
Aliter causa est triplex. p[ri]mitina. a[nt]is et p[er]iuncta. p[ri]mitina
sicut ligatura frigiditytas extrinseca. accidētia anime. irā. gau-
diū sup[er]flūū. vel cū q[uod] est in p[er]tā d[icitu]r terribilis vel fere vel
aspectus ad locum profundum. potus vini vel aque frigide
paucitas spūs vel sanguinis. Alie cause patēt. Causa antecē-
dēs est humor flegmaticus paratus imbibi in porositatib[us]
mēbroz. Alia cā. s[ci]licet p[er]iuncta p[ot]est esse mā flegmatica ibibita in
porositatibus mēbri. et de tali loquit[ur] rasis. Et q[uod] stupor h[ab]et
eādē causam quā h[ab]et tremor. Ideo simul determinat de cu-
ra stuporis et tremoris. Alia cā p[ot]est esse oppilatio in mēbro sine
vicio humor[um]. vt ex frigidityte p[er]densata vel forti ligatura.
¶ Dubitat[ur] q[uod] tremor magis accidat capiti q[uam] alijs mem-
bris. et post caput manib[us] vt p[er] d[icitu]r ex p[er]iētiā. Dicend[um] q[uod] cā
est. q[uia] cerebrū est mēbru[m] flegmaticū in quo abūdāt multū
flā. et q[uia] multe sup[er]fluitates cōmunicāt capiti ab alijs mē-
bris. Ad sc[un]da dicend[um] q[uod] man[us] sūt p[er]pique capiti et sunt mē-
bra rara satis apta vt ibibatur in eis materia. alia causa q[uod]
sunt membra multum distantia a fonte caloris. Item quia
sunt plus occurrentia extrinsecis alterantibus quia sunt
discooperata.

¶ Almanzor.

¶ Am aliquis s[er]it aliquod suoz mēbroz

c sicut est dispositio pedis cū sit stupid[us]:
dicemus in illo membro stuporem esse:

quapropter eius cura non est differēda: quādo
enim prolongatur tempus huius egritudinis p[er]-
ducit ad paralysim.

¶ Sillanus.

¶ Dic determinat de stupore et tremore et diuiditur in duas.
p[ri]mo determinat de stupore. sc[un]do de tremore. Sc[un]da ibi.
(Tremor aut[em]). p[ri]ma i duas. p[ri]mo facit hoc. Sc[un]do ifert q[uod]
cura n[on] ē differēda assignādo cāz. Sc[un]da ibi. (Quapropter).
De p[ri]ma dicit q[uod] cū in aliquo mēbroz est diminutio sensus
sicut suplet. cū pes est stupidus signum est q[uod] illic est stupor.
¶ Notādū q[uod] cū in mēbro aliq[ui]s sentit s[ic] p[er]icula actus v[er]
formicaz v[er] q[uod] mēbru[m] sit obdormitatu[m] tūc est signū stupo-
ris. R[ati]o p[er] ex d[icitu]r. ¶ Notādū q[uod] r[ati]o n[on] ponit signa tremo-
ris q[uia] patent ad v[er]sum. ¶ Dubitat[ur] q[uod] in pedib[us] sit maior
stupor q[uam] in alijs mēbris. Dicend[um] q[uod] cā est q[uod] sunt magis re-
moti a fonte caloris et a mēbro a quo pueniūt nerui sensiti-
ui adeo min[us] habere debēt sensationē. Et hec est causa q[uod] re-
leprosi reperiūtur magis iflati in pedib[us] r[ati]o. Sc[un]da causa
est quia pedes magis sunt ordinati ad motū q[uam] ad sensum.

De tortura oris

(Quapropter). Dicifert q̄ cura stuporis nō est differenda. Et dicit q̄ causa est: q̄ cū prolongat stupor ad paralysim trā sit q̄ paralysim sit ex eadē materia cū stupore: s̄ est maioris quantitatis. ex hoc patet ratio. ¶ Notandū q̄ stupor pueniens a cerebro si continuauerit pronosticat appoplexiam vel epilepsiam. Si stupor i nucha pronosticat paralysim vel spasmū: ita in alijs mēbris: et aliquādo tremor in alijs mēbris. s̄ stupor i facie pronosticat torturā i facie. ¶ Almanfor. ¶ Curatur autē bec passio ex aliqua parte medicinarū paralysim et cū dieta: et vncioe ex oleo costi no. q̄ si inueterauerit passio: eger ex pillulis fetidis purgandus est. et cōplexio equāda ex nacardino et dieta. ¶ Sillanus.

¶ Dic ponit curā stuporis et diuidit in duas. Primo ponit curā in generali remittendo nos ad curas paralysim. Secundo in speciali. secunda ibi. (Quod si inueterauerit). De prima dicit q̄ curat stupor: sicut et paralysim ex aliqua pte medicinarū et cū dieta et cū inunctione ex oleo de costo. ¶ Notandū q̄ stupor curat ex aliqua parte medicinarū sicut paralysim. rō q̄ sunt ex simili materia. iō rē. Sed nō curat ex toto cū eisdē q̄ fortiores medicine regunt i paralysim q̄ i stupore. nam forti egritudine fortis debet medicina fm gal. in cōmento illius afforsim. Elleborus periculosus est carnes sanas habētibus. Similiter in stupore cōuenit fortis dieta sicut in paralysim. declinās ad calidum et siccū. rō q̄ talis dieta cōtrariat materie stuporis q̄ est frigida et humida. Similiter cōpetit inunctio ex oleo costino quia calefacit et consumit materias stuporis. (Et si inueterauerit.) Dic ponit curam stuporis in speciali. Et dicit primo q̄ si passio inueterauerit cū pillulis fetidis eger est curandus. rō q̄ ex his euasuat materia flegmatica a corpore que facit stuporē. Secundo dicit q̄ complexio est rectificanda cum anacardina confectione.

¶ Almanfor. ¶ Tremor autem ex eisdem curatur ex quibus sanatur stupor.

¶ Sillanus. ¶ Dic ponit curā tremoris et diuidit i duas. Primo ponit curas in generali: remittendo nos ad curas stuporis. Secundo ponit curā in speciali. secunda ibi. (Sed si ex). Aliiter potest diuidi in tres. Primo ponit curas tremoris facti a materia frigida et remittit nos ad curas stuporis. Secundo ponit curas q̄n fit ex potu aque frigide et partes patebunt. De prima dicit q̄ tremor curat ex eisdē q̄ gbus curat stupor. rō q̄ habet similes causas. s̄ fortiores sint in stupore. ¶ Notandū q̄ licet ex eisdē medicinis possunt curari tremor et stupor. tñ aliqua sunt appropriata in stupore: et similiter in tremore et paralysim. de numero quorū aliqua sunt herbe: aliqua sūt olea: aliq̄ sūt cibaria aliq̄ sūt gūme. Verbe appropriate sūt: sic trifoliū eupatorii et sticados arabici: et iō d̄ istis d̄ fieri bas in oibus receptis clisteriorū et aliorū. Olea sunt sicut oleū cucumeris asinini: oleū de aneto: oleū de andacocha alio noie de sulphure herba mirabile habēs pprietatē i tremore. Cibaria sunt cerebrum leporis assatus inter oia. secūda tertiū. c. de tremore. Hume sunt castoreū. licet valeat cū tremore clistere cōpetens est tale. R. cetaurce minoris vtri usq̄ saluie rute p̄mule veris. ipericōis. mercurialis añ. 20. i. cartami mūdāt. 3. i. seīs rute seminis p̄leos seminis basilici añ. 3. 5. agarici electi. 3. v. vtri usq̄ sticados añ. 3. 5. fursuris pugillū vñ mell̄ electi olei de lilio añ. quantū sufficit. s̄ lio gerne pillulaz cochiarū añ. 3. 5. fiat clistere vsq̄ ad quar. v. et similiter valet in paralysim et stupore. ¶ Notandum tertio q̄ signa tremoris facti a casu virtutis sunt. quia patiens deficit in quocūq̄ labore et motu et releuat ex omni re nua-

tribili: et q̄ nullo mō fame pati pōt q̄n sincopizat et tūc tremor auget. Signa tremoris ppter vsus vini sunt: q̄a potus aque cōfert et abstinere a vino et potus vini de granatis vel de agresta multū cōfert. Signa tremoris facti ppter dominiū humorū frigidi sup mēbrū sparsi sunt albedo et molities corporis: pigrities et ebetudo sensuū. rō patet. Signa tremoris facti ab alijs causis vt ex frigiditate extrinsecarē. habentur ex relatu infirmi.

¶ Almanfor. ¶ Sed si ex superfluo vini potu euenerit eger ab ipso erit abstinendus. Similiter si aqua que ex nune dissoluitur bibendo hanc incurrerit passio nē ab ipsa abstineat. et balneū calidissimū ingreditur in qua tam diu moras faciat donec sudet. a quo cum egressus fuerit in sole assidue moretur.

¶ Sillanus. ¶ Dic ponit curam tremoris in speciali. et diuidit in duas. Primo ponit curā quādo fit ex superfluo potu vini. secundo quādo ex potu aque. secunda ibi. (Similiter si). De prima dicit q̄ si tremor contingat ex superfluo vino sumpto eger debet se abstinere ab illo. ratio quia remota causa: remouetur et effectus. ¶ Notandum q̄ vinū facit tremorem: quia ē maxie penetratiōis et pcutit nervos et auertit i acetū i eis. (Sic si rē). Dic ponit curā tremoris facti ex potu aque: et diuidit i duas. Primo pōit curā p abstinētiā aque. Secundo p balneū. scda ibi. (Et balneū). De p̄ma dicit q̄ si q̄s incurreret tremorē ex potu aq̄ p cura d̄ abstinere ab ipsa. rō q̄a remota causa remouet effectus. (Et balneū). Dic ponit curā p balneū et q̄cit p̄mo q̄ patiens tremorē d̄ ingredi balneū calidissimū: et d̄ i eo tñ trahere morā q̄ sudet. rō q̄ tunc aquositas pporositates nervorū expellit p sudorē. Scdo dicit q̄ talis d̄ assidue morari in sole. rō q̄a flumit et exiccāt hūiditas mēbrorū q̄ erat cā tremoris. ¶ Notandū q̄ trocisci d̄ sticados valēt ptra oēs tremorē a p̄petate et ptra paralysim et torturā. R. sticados. 3. i. isopi. 3. y. pconie. 3. y. fiat trocisci cū mucillagine dragaganti et melle ros. et sit vnusq̄s aurei vñ et d̄ i auroza cū aq̄ decoctiōis sticados et mellis. ¶ Notandū q̄ ralis nō ponit curā si tremor fiat a debilitate virtutis regentis mēbra. Pro cura nutria carnib⁹ assatis nutritib⁹ et aliq̄ elixatis vt carnib⁹ pulloz bedi arietis animalis caponū p̄dicū salsanorū oīz aniū viuētū i arborib⁹ et p̄tis et nō i ags: et vitellis ouorū. de herbis possit cōdere feniculū boraginē et c. Confortet cerebrū et cor cū elecuarijs dictis i. c. de mlia. De potibus potet ex aq̄ mellis et aliq̄ pōt bibere vinū optimū oderiferū i q̄ sit tñ de aqua quātū de vino vel plus d̄ aq̄. ¶ Tertio notandū q̄ cura tremoris facti a letargia fit letargiā remouēdo s̄ facti a frigiditate sine materia fit p calefacientia: s̄ facti ab accidentib⁹ anime fit remouendo illa accidentia.

¶ De tortura oris. ¶ Sillanus. ¶ Quādū circa rubricā q̄ tortura oris ē morib⁹ officialis figurā et formā naturālē faciei corūpēs. Aliiter tortura oris ē inclinatio oris et labiorū ad p̄tē dextrā vñ sinistrā cū ipotētia claudēdi alstex oclorū: et cū exufflatiōe ex latere vno cū p̄cipi vt exufflet aerē vehemēter. ¶ Scdo notandū q̄ cā torture oris ē duplex. vna ē palisio p̄tis faciei. alia ē spasmus ex repletiōe vel inanitiōe. vtrūq̄m tñ est spasmus de repletionē.

¶ Almanfor. ¶ Am hominis os p̄torquet et vnum de oculis suis claudere nō valet et si precipitur ei vt sufflet flammā ab vna tantum parte exire videtur: ipsum tunc contorsione pati dicimus. ¶ Sillanus.

De tortura oris

Chic determinat de tortura oris & faciei: & diuidit i duas. pmo ponit signa. secundo ponit curam. secunda ibi. (Cuius curam). De prima dicit q. cum in aliquo apparer ista signa. pmo q. os hois cōtorquet. Secundu q. nō pōt claudere vnum oculum. Tertiū si precipiat vt sufflet flatus videtur exire ex vna parte: tūc dicimus q. talis patitur tortura oris. **C**Notādū de ratione signorū: verificatur p̄mū q. ibi est paralisis vnius ptis faciei vel spasmus. Sz in paralisi p̄a infirma cadit supra sanam. i spasmō vero pars infirma trahit ad se sinā. verificat̄ secūdū: quia i altera parte faciei est spasmus vel paralisis i qbus est ablatio sensus & motus. ideo nō pōt claudere oculum illius ptis. verificat̄ tertiū quia pars infirma est debilis. ideo nō pōt claudere bene labia. **C**Secundo notādū q. signū torture ppter paralysim pueniētiis sunt debilis motus propter materiaz fluidā relaxantē. turbatio sensus. ppter materiaz aquosam fluentem ad viscera sensuū. multiplicatio saluē & spūti ppter multitudinē materie aquosē. in paralisi sentitur in cute ex vtraq. parte leuitas. ratio ppter materiaz aquosaz que causat mollitiē. nō sentitur extensio. patet per idē. palpebra inferior oculi q. ē in parte gibbosa est diuersa. ratio quia ppter relaxationem cadit sferius pellis frontis ex parte gibbosa. s. per quā spūit & sufflat. & extensa absq. rugis. quia ibi est relaxatio q. remouet rugas. Latet motu vsuali. q. in paralisi aufert motus. apparet q. mediter homo & aspiciat ad inferiora. causa q. p similia relaxat ad sferiora. Sed signa torture ppter spasmū sūt sensus turbati quodā mō: q. i cerebro ē materia flegmatica grossa q. lz pturbet nō tñ sicut fluida. Extensio cutis q. destruitur ruge. Sed cōtra q. i spasmō fit corrugatio. Dicit q. destruit̄ merito numeri q. alias fuerūt plures. v. destruit̄ q. eaz. fundamentum nō apparet sz latet occultus sub crispatura lacerti faciei duri. rō ppter spasmū q. est causa cōtractionis. Minorat salua. rō q. in spasmō facto a materia est maxilla ingrossata. sed in spasmō facto ex inanitione patet declinatio cutis ad prem colli. rō q. ibi sunt pncipia multorū neruorū faciei: si in spasmō mouent̄ nerui & cōtrahunt̄ versus pncipia.

CAlmanfor.
CCuius curam incipiemus cū solutiōe ventris ex pillulis feridis. Nutrimētū vero eius atq. ipsius potum ordinabimus vt in ca. de paralisi diuimus.

CSillanus.
CHic pōit curā: & diuidit i duas. pmo pōit curā torture pueniētiis ex repletiōe. secundo ponit curā pueniētiis ex inanitione & excusat se. secunda ibi. (De tortura vero). Prima in duas. pmo ponit curā p euacuationē & remedia p localia. Secūdo ostēdit qd faciēdū qū predicta facta nō pferūt secūda ibi. (Qd si passio). Prima i tres. pmo ponit curaz per euacuationē. Secūdo p dietam. Tercio p localia. secunda ibi. (Nutrimētū vero). Tertia ibi. (Egritudine pterea). De prima dicit q. in cura torture debemus incipere faciendo euacuationē: cū pillulis feridis. **C**Notādū q. prius incipiēdū est ab euacuationē: quia raro medicamina localia debent appropinquari: nisi premissa euacuationē vt dictū fuit supra. sz ratio dicti est quia prediete pillule euacuat̄ materiaz flegmaticā facientem spasmū vel paralysim que sunt cause torture ideo rē. **C**Secūdo notādū q. anteq. def. medicina laxatiua vel euacuatua debet pcedere sirupus digestiuus appropriatus i tortura & est. R. radicū accorū. lb. 5. zinzib. al. nu. mus. añ. 3. i. mell. elci quart. iij. fiat sirupus clarificatus vsq. ad lb. i. & def. cū aqua decoctiōis saluē. Ad idē valet sirupus cōpetens in paralisi & in spasmō. **C**Tercio notādū q. medicina laxatiua debet esse talis. R. pillulaz cochi rū. 3. 4. pulpe. collogntide bdely pulverizati añ. 3. i. si facies est fortis misce malaxando cum idromelle facto cum aqua

occori. fiat pilule ad quātitatē ciceruz. **C**Ad idē valet medicie solutiue i cura paralisis & spasmū. (Nutrimētū vero.) **C**Hic ponit curā p dietā dicēs q. nutrimentū. i. cibis & potus debet esse sicut dictū ē in cura paralisis: verbi gratia comedat carnes ouiuū bonaz: auuūz degētū i arboribus & pratis & non in aquis gallinas gallos annuales: pullos gallinarūz affatos: carnes hedorum & castratorum affatas: comedat cibaria ordeī auene spelte & farris & condiantur cū puluere qui sic fit. R. nucis musca. 3. i. piperis longi castorei galange añ. 3. i. zedoarie. 3. i. 5. terrant̄ & cribellētur. de potibus sumat aquā mell. rō patet.

CAlmanfor.
CEgro preterea quotidie i mane anreq. comedat sinapi cū sirupo aquoso gargarizare faciem & mittemus eū in domū obscurā & precipiemus vt vnam nucez muscatam in parte oris que torta est teneat. naribus quoq. tūc insuffluabimus condisi vt sternutatio pronocetur. Spondiles quoq. colli eius & facie eius & fronte ex oleo castino inungere conuenit. est quotidie de anacardino vnus aurei pondus sumendus. & si passio hoc modo soluta nō fuerit ad ventris solutionē & egri preservationē redeundum est. De tortura vero que non repente: sed paulatim accidit non loquimur: ipsa nanq. non contingit nisi in frenesi pernitiōsa morte iam imminente & est ex siccitate.

CSillanus.
CHic ponit curā p localia. & diuidit i sex. pmo ponit curā p gargarisimā. Secūdo p māsiones ostēdo i q. domo debet stare. Tercio p vnu qd d. tenere in ore. Quarto p sternutatoriū. Quinto p iunctionē. Sexto p pfectionē. pres. patebūt. **C**De pma dicit q. debem⁹ facere gargarizare egruz ante comestione cū sinapi & sirupo acetoso. **C**Notādū q. anteq. competat istud gargarisimā due cōditiōes requiruntur. pma q. corp⁹ sit euacuatū euacuationē vbi q. corp⁹ ex stente pleno fieret attractio maior materie peccatis ad facie. Secūda cōditiō ē q. materia sit fluxa & hoc post tres vt q. tuor dies: q. anteq. materia cū fluxa fieret maior attractio materie & flux⁹ materie maior. & rō q. re valet tunc. & tale gargarisimā subtiliat materiaz torture cum hoc eā euacuat. **C**Secūdo notādū q. gargarisimā rāf. pōt sic formari. R. seīs sinapis qrtā. i. 5. aceti al. qrtā. 5. mell. elci qrtā. i. fiat decoctio clarificata vsq. ad lb. i. Ad idē v3 hoc. R. radicū accorū qrtā. i. aceti. 5. i. fiat decoctio pap. clarificata vsq. ad lb. i. Ad idē valet gargarisimā factū ex oximelle sglitico & aq. decoctionis nucis musca. sticados & piperis. Et mittemus euz. **C**Hic pōit curā p māsione ostēdo i q. domo d. stare. & dicit q. d. e dom⁹ obscura: q. virt⁹ visua ē dbilitata: q. nō h3 nisi vnu oculū: sz p domū luminosaz apl⁹ dbilitaret & p obscurā inuaret q. aggregat̄ spūs. rō q. i domo luminosa aspiciat ad diuersas pres: & i obscuro nō. iō rē. **C**Notādū q. p cura torture d. inberi vt patiēas aspiciat in speculo de calibe vt p aspectū ad pte pstratā rectificet ei⁹ facies & nō solū valet speculū de calibe: v3 et q. libet aliud. (Et pēpimus). **C**Hic ponit curā p vnu qd d. tenere in ore. & dicit q. multū valet tenere in parte oris que est torta vna nucem mus. **C**Notādū q. ratio dicti est quia subtiliat sua caliditate materiam & quia confortat neruos & ratione stipticitatis confortat membrum. **C**Notandum q. ad idem valent tales trocisci. R. radicū accorū quartā. i. 5. zinzib. al. 3. i. nucis musca. 3. i. puluerizāda puluerizati añ. 3. i. si facies est fortis misce malaxando cum idromelle facto cum aqua

De spasmis

melle electo quod sufficit pro formatioe trocisci ponderis. s. i. s. et teneatur in ore. et si vnus eorum transglutiat non est vis: immo est melius. (Naribus quoque). Sic ponit curam per sternutationem dicens quod conueniens est vt naribus insusiletur conditi vt prouocetur sternutatio. Conditi est herba similis spatule fetide. ¶ Notandum primo quod ratio partis est quia per sternutationem expellitur materia coniuncta torturae. ideo et. ¶ Secundo nota quod loco huius valent sternutatoria dicta scilicet elleborus albus piretrum euforbium castoreum et similia. ¶ Ad idem. B. succi auricule muris facta resistentia. i. i. oppoponacis castorei puluerizati añ. 3. s. misce et administretur cum rascali. (Spondiles). Sic ponit curam per inunctionem dicens quod est conueniens vngere spondiles faciem et collum cum oleo castino. ¶ Notandum quod debemus vngere spondiles colli: quod origo nervorum ad faciem venientium est in parte superiori nuche in qua est nocumentum principaliter in tortura. sed valet hec unctio quod confortat nervos et consumit materiam. ¶ Secundo notandum quod loco huius valet tale vnguentum. B. radicis accorri quarta. i. s. zinzib. al. nucis mus. añ. 3. iij. olei castini. 3. iij. vini al. 3. y. s. puluerizanda puluerizentur et conuassanda conuassentur et bulliant super cineres calidos vsque ad consumptionem vini. coletur et colature addatur cere quantum sufficit et fiat vnguentum et est speciale in tortura. ¶ Ad idem valet hoc. B. oppoponacis quarta. i. radicis accorri. 3. iij. zinzib. al. nucis mus. añ. 3. i. terbenline. 3. y. puluerizentur et puluerizanda liquefiant liquefieda misce omnia simul fiat massa. postea extendatur supra alucam vel supra pannum de buibice et applicetur partibus superioribus colli. s. spondilibus. ¶ Notandum tertio quod in tortura causata a paralisi possunt applicari olea resolutiua dicta vnguenta resolutiua abluitiones resolutiue et similia: dato quod non precedant mollificationes. ratio quia materia est satis fluida subtilis et non timeatur quod resoluatur subtile et remoueat grossum. Sed in tortura facta a spasmis de repletionem antequam applicentur resolutiua dicta mollificatiua conueniunt. ratio quia materia in spasmis est grossa. ideo et. Et in hoc communiter est magnus error medicorum. ¶ Quarto notandum quod vnguentum mollificatiuum competens in tortura causata a spasmis est. B. mucilaginis seminis lini fenugreci añ. 3. y. butiri sine sale. 3. s. pinguedinis anatis. 3. i. olei amigdalatum dulcius. 3. y. olei de lilio. quarta. s. cere modicus. liquefiant liquefieda. misce omnia et fiat vnguentum et est valde bonum. (Et est quotidianum). ¶ Sic ponit curam per confectionem dicens quod eadem die est sumendum pondus aurei vini de confectione anacardina. et debet dari cum decoctione accorri. ratio remedium est galelectuarium prouocat sudorem et febrem. et ideo consumit materiam torture et est vltima virtutis et non competit nisi quando non valent remedia. ¶ Notandum quod ad idem valet hoc. B. nucis mus. zinzib. al. añ. 3. iij. s. serue accorri quarta. i. i. zuccari al. quantum sufficit et fiat electuarium facta prius vniuersali euacuatione. detur. 3. i. quolibet mane. Ad idem valet iera hermetis. (Et si passio). Sic ostendit quod fit facientia quando predicta remedia non cōserunt quod non remouet torturam: dicens quod redeundum est ad euacuationem et preseruatiuam egri. Ratio quod signum est quod remansit de materia antecedente: ideo preseruandus est ne cadat in peius. ¶ Ultimo notandum quod vltimum remedium est cauterium vni in occipitio. aliud in venis post aures vel in radice mandibule in parte torta. (De tortura vero). Sic ponit curam torture facte a spasmis de inanitione excusans se et dicit quod non vult dicere hic de tortura que aduenit paulatim et non subito et eam adiungit quod talis non fit nisi in frenesi mortali. ratio quia mors iam est proxima cum talis tortura fiat a siccitate humidi radicalis et resolutione caloris naturalis et spirituum: sed mortui non

lis signis pronosticis sunt dimittendi. ¶ Notandum quod signum distinctiuum quando tortura fit a spasmis de repletionem vel de inanitione est quia a spasmis de repletionem fit subito: et a spasmis de inanitione fit paulatim: et preceperunt signa aliqua vt febres vigilie inanitionis: et cum hoc facies est corrugata. ¶ Dubitatur quod pars faciei in tortura fit permutata a figura: an pars egra que habet spasmum vel paralysim: an pars sana. et per consequens cui parti debet approximari remedia: an parti que apparet male figurata an parti que non apparet male figurata. Dicendum primo quod si tortura fiat a paralysi pars sana apparet male figurata. ratio quod pars egra paralitica cadit super partem sanam: ideo facit in parte sana malam figuram et in tali remedia debent approximari super parte que apparet bene figurata. Secundo dicendum quod si tortura fiat a spasmis pars egra apparet male figurata. Ratio quod illa contrahitur et contrahit ad se partem sanam ideo facit in parte egra malam figuram: et in tali remedia debent approximari super partem que est male figurata et.

De spasmis

Syllanus. Otandum primo circa rubricas quid sit spasmus secundum autem. secunda tertia. c. proprio. spasmus est egritudo nervosa qua mouetur lacerti ad sua principia: et inobedientes sunt in dilatatione. ¶ Secundo notandum quod spasmus est duplex. Quidam proportionatus ad materiam et talis est duplex. s. de repletionem et inanitione: et quidam est non proportionatus ad materiam. Appellatur enim spasmus proportionatus ad materiam quando fit propter presentiam materie: vel propter absentiam materie naturalis. s. humidi radicalis. Sed appellatur spasmus non proportionatus ad materiam quando fit propter spem nocumēti cerebro cōcitatā: unde fit contractio dato quod non fit propter nervorum repletionem vel eorum inanitionem. ¶ Notandum tertio quod causa spasmis de repletionem est triplex. s. primitiua antecedens et coniuncta. Primitiua sunt res non naturales cōcantes vel multiplicantes humiditatem in cerebro humano. s. flegma vel melancolia vel sanguinem et vltimum flegma. vt cibi flegmatici potus superfluis crapula somnifera superfluis gesset: et sic de alijs rebus non naturalibus. Coadiuvantes sunt plexio frigida etas et regio frigida. Antecedens est humor imbibitus in nervis antequam faciat contractionem et vltimum est flegma et etiam posset esse melancolia vel sanguis vel colera et raro. Et coniuncta sunt illi limet humores ibiti in porositatibus nervorum et actu faciunt spasmum. ¶ Quarto notandum quod causa spasmis de inanitione similiter est triplex. s. primitiua antecedens et coniuncta. Primitiua sunt res non naturales extrinsece inaniētes et consumētes humiditatem nostri corporis sicut cibi assii angustia ira et tristitia. Et antecedens est mala cōplexio sicca consumēs humiditatem vel calida et sicca vt febres ardētes sicut caufon: vel melancolia vel cōplexio frigida fundata in nervis. Causa coniuncta est ipsa mala cōplexio sicca actu inducens contractionem in nervis vt patet in corrigia posita iuxta ignem vel solē. ¶ Quinto notandum quod causa spasmis non proportionati ad materiam est dolor causatus in nervo vel propter puncturam cum filo vel acu vel similibus. vel propter puncturam scorpionis vel similibus. vel propter frigiditatem gelatē nervi vel lacertum ex quibus contrahitur nervus versus cerebrum. ¶ Sexto notandum quod differentia est inter spasmum epilepsiam et singulum paralysim thebanum et cures. Et differunt spasmus et epilepsia: quod epilepsia est contractio omnis nervorum in spasmis vero vnius membri. et quia non pergit ex nocumēto cerebrum: sed ex nucha et fimo quod fit in alia et alia parte ita fit contractio in alio et alio membro. Secundo differunt quod epilepsia fit contractio sicut in spasmis: postea tamen fit dilatatio. materia cōsumpta: sed in spasmis non fit dilatatio nisi fiat euacuatio. Tercio differunt quia epilepsia est egritudo paroxysmalis: spasmus vero non. Differunt spasmus et singulus

De spasmō

q̄ in singulis q̄ est passio stomachi quāuis prius fiat cō-
tractio stomachi: post remouetur per expulsionem ma-
terie siue sit flegma siue ventositatis v̄l vapor eleuatus ad
os stomachi: sed in spasmō non nisi veniat ad curam. Secū-
do differunt quia singulis nō est passio nervorum sed la-
certorū ipsius stomachi sed spasmus est passio nervorū. Diffe-
runt spasmus et paralisis quia in paralisi ē mēbrū elongatio
in spasmō ē longū abbreviatio. ratio q̄a materia spasmi ē
grossa dilatās nervos et p̄ cōsequens abbrevians s̄z longus
sed in paralisi est materia fluida aquosa subtilis relaxans.
Differunt spasmus et thebanus quia thebanus est egritu-
do officialis phibēs virtutē motiūā a contractione nervorū
de quorū aptitudine est vt contrahant p̄pter nocumentum
in nervis et lacertis. et spasmus est egritudo qua mouent la-
certi ad sua principia et inobediētes sunt in dilatatione. Se-
cundo differunt q̄ thebanus est p̄prie quādo lacerti inter-
iores et exteriores equaliter tēdunt et sic mēbrū est tensus
sed spasmus dicit̄ fieri q̄n nervi vel lacerti cōtrahunt solus
ad vna p̄tem tātū et sic mēbrū stat p̄tractū. Conueniunt ra-
men quia fiunt ex eisdem causis. Differunt spasmus theba-
nus et cūzes fit a v̄rositate grossa dilatāte nervos et lacer-
tos: sed thebanus et spasmus fiūt a materia humoralī. et cū-
zes nō est nisi spasmus particularis. s̄ in oculo vel palpebris
et talis appellat̄ grāphus. tñ solet cūzes seu alcūzes sumi p̄-
ut est idē q̄d spasmus vel thebanus. Septimo notādū q̄ in
spasmō possumus cōsiderare v̄l motū malū p̄tractionū et sic
est accidens vel malam figuram que cōsequitur ex tali motu
vel oppilatōe et sic est egritudo. Et ideo alig auctores dicūt
q̄ est accidēs: alig q̄ est egritudo. nō est cura de hoc. ¶ Du-
bitat̄ i qua eratē magis accidit spasmus. Dicendum primo
q̄ in puericia. prima causa est multitudo humiditatis exi-
stentis in pueris vnde pōt libere fluere ad nervos. Secun-
da causa est raritas nervorū et mollicies vnde facilius reci-
piunt materiam. Tertia causa est malicia regiminis vnde
generat̄ humiditas flegmatica et imbibit̄ in nervis. ¶ Du-
bitat̄ vtrū sicut in spasmō aufertur motus ita auferat sen-
sus. Dicendum q̄ non quia maior quātitas spiritūū requiri-
tur ad sensum q̄ ad motū. ideo rē.

¶ Almanfor.

¶ Aliquod mēbrū alienius p̄trahitur
et ad suā redit originē aut plura ex mē-
bris sic disponunt̄ ipsa spasmata cē p̄-
nunciabimus. spasmus autem subito aut paula-
tim inuadit.

¶ Sillanus.

¶ Dic determinat de spasmō et diuiditur i tres. Primo po-
nit signa. Secundo notificat spēs spasmi. Tercio ponit cu-
rā. Secūda ibi. (Spasmus aut̄). Tercia ibi. (Sed spasmus).
De prima dicit q̄ q̄n aliquod mēbrū p̄trahit̄ et redit versus
suum principū. s̄ versus cerebrum. vel si plura mēbra sic di-
sponat̄ dicit̄ ē q̄ sit spasmus. ¶ Notādū causa quare fit
cōtractio in spasmō est propter materiam grossam contētā
in nervo que dilatāt nervū et abbreviat fm longum. ¶ Se-
cundo notādū q̄ signa spasmi de repletōe sunt: quia talis
aduenit subito et apparēt signa repletionis. Sed signa spas-
mi de inanitiōe sunt: quia fit paulatim et ex successiōe egritu-
dinū euacuantiū. et successiōe euacuationis facit p̄ medici-
nā vel p̄ fer: et sic de alijs causis. ¶ Tercio notādū q̄ signo-
rū spasmi: quedā sunt p̄nostica et quedā demonstratiua. P̄-
nostica sūt vt tremor et stupor mēbri. diminutio motus p̄ lō-
gum tēpus. Demonstratiua sunt vt actualis cōtractio nervo-
rū versus suā originē cū ineptitudine dilatationis. Quedā
sunt signa salutis vt receptio motus mēbri et dilatatio eius.
(Spasmus autem). Dic ponit spēs spasmi dicens q̄ spasm⁹
qdā fit subito quidā paulatim. ¶ Notādū q̄ spasmus diui-
ditur dupliciter. Primo p̄ncipio figurā et sic est triplex. pri-

mus in quo nervi cōtrahunt̄ versus partē domesticā vel a-
teriorē: et est quando nocumētū est in partibus anteriorib⁹
et vocatur antilstonus. Secūdo est in quo cōtrahunt̄ ner-
ui versus partem posteriorem vel siluestrem et est quando
nocumētū est in nervis partis posterioris et vocatur prosto-
nus. Tercius est in quo cōtrahunt̄ ex vtrāq̄ p̄te et tunc mē-
brū stat erectū: et est deterior et difficilioris cure et vocat̄ the-
banus: et p̄ tanto auctores faciunt caplā distincta. Secun-
do mō diuidit̄ spasmus fm cām: et sic sunt tres spēs spasmi.
Una est ex repletōe. s̄ ex humore imbibito i porositatibus
nervorum v̄l plurimū flegmatico et aliquādo est dispersus
et aliquādo aggregat̄ in vna parte et fit apostema. Secūda
species est ex inanitione et fit ex transumptione humidita-
tis substantialium membrorum paulatim. Tercia species
est a rebus inducentibus nocumentum in membris subito
et dicitur non proportionatus ad materiam et tunc in gene-
rali sunt quattuor. Prima est fortis frigiditas introducta in
nervis et reducit̄ ad spasmum de inanitione. Ratio quia
illa frigiditas condensat humiditatem nervorum et sic ea
minoratur. et similiter etiam in illa condensatione aliquid
de humiditate exprimit̄ et fluit ad extra et sic minoratur.
Aliqui tamen reducant̄ ad spasmum de repletionē. Secūda
causa illius spasmi sunt vermes mordicantes os stom-
achi inducendo nocumentum vnde virtus sentiens contra-
bitur et ille reducit̄ ad spasmum de inanitione quia ratio
ne contractiōis aliquid effluit. Tercia causa est morbus ani-
malis venenosus et reducit̄ ad spasmum de repletōe: quia
humiditas mala causata ab illo animali imbibit̄ in nervis.
Quarta v̄o causa est dolor: quia virtus sentiens nocumen-
tum contrahit nervos et talis reducit̄ de per se ad spasmū
de inanitione: quia cum nervi contrahuntur: tunc propter
dolorem aliquid effluit de humiditate nervorū sed per ac-
cidens reducit̄ ad spasmum de repletōe. ratio quia ad lo-
cū doloris hūiores ibibunt̄ in nervis.

¶ Almanfor.

¶ Spasmō autē subito euenienti eadē p̄parāda
est cura quā i paralisi cōferre diximus. In eo ta-
men fricatiōe manūū et inunctione ex oleo costi-
no plus v̄timur.

¶ Sillanus.

¶ Dic ponit curam spasmi. Primo de repletionē. Secūdo
de inanitione. Secūda ibi. (Spasmus vero). De prima
dicit q̄ in spasmō de repletionē. primo conuenit cura ta-
lis quālis conuenit in paralisi. Secundo dicit q̄ in cura
spasmi dicti debemus v̄ti plus fricatione manūū et v̄nctio-
ne ex oleo costino. ¶ Notandum q̄ ratio primi dicti est: q̄a
eadem est quasi materia v̄triusq̄ scilicet flegma imbibitū
in porositatibus. Ratio secūdi dicti est: quia materia spas-
mi est grossior ideo tarde resoluit̄ ideo indiget medicinis
fortibus. ¶ Secundo notandum q̄ spasmus de repletionē
et paralisis conueniunt in cura: quantum ad ea que appropi-
mantur ad intra: quia eadem sunt medicine digestiue et solu-
tiue. Sed differunt quantum ad ea que applicantur ad ex-
tra. quia in paralisi solum conueniunt resolutiua. quia ma-
teria est fluida subtilis: et non timetur q̄ remaneat grossus
et remoueat subtile. Sed in spasmō de repletionē: quia ma-
teria est grossa et viscosa. primo vtendum est mollificati-
uis. deinde resolutiuis: quia si contra fieret: resolueref sub-
tile et remaneret grossum et putrefecet. ¶ Tercio notan-
dum q̄ vnguentum mollificatiūū competens in cura spas-
mi ē. B. mucilaginis: fenugreci: seminis lini: añ. 3. y. butiri si
ne sale: arungie anatis añ. 3. i. cere modicum. liquefiant li-
quefienda. Et misce et fiat vnguentum resolutiuum dictū
in capitulo de paralisi ita q̄ vtatur per duos dies vnguento
mollificatiuo deinde vnguento resolutiuo per duos dies: et
sic vadat continuando donec materia sit resolutina. Ad

De spasmo

idem valet cerotum isopi. ¶ Ad idem cerotum diateseren. ¶ Notandum quarto qd vnguentum resolutionis competens est vnum mēse qd incipit Cerotū aliud fortissimū eiusdem virtutis ad dissoluendum articuloz duricies. ¶ Ad idē vnguentū aragon descriptione nicolai. ¶ Ad idē vnguentū marciaton descriptione nicolai. ¶ Ad idē vnguentum de bdellio mēse. ¶ Ad idē vnguentū filagry mēse. ¶ Quinto notandū qd emplastrū mollificatiū cōpetens in cura spasm. est. B. emplastrū ceroneū descriptione nicolai qd sufficit ad quantitātē membrū mollificat. enī multū duriciem splenis. malaxetur cum oleo sisamino: sed apparet mibi qd hoc emplastrū sit resolutiū vt vult nicolai. ¶ Ad idē ad mollificandum valet emplastrū de mel illo. ¶ Ad idē valet diaquilon. ¶ Ad idē valet ablutio bec. B. seminis fenugreci seminis lini seminis aneti añ. q. r. tā. i. sumitatum malue bisimalue barbe irecine añ. M. l. con quassentur. fortiter bulliant in l. iiii. aque donec redeat ad l. b. y. colet et de colatura fiat ablutio membrū postea fiat ablutio resolutiua dicta in. c. de paralisi vel vno die mollificatiua alio die resolutiua. ¶ Sexto notandum qd eodē modo potest fieri de balneo quia cōuenit primo mollificatiū factum de herbis p̄dictis: sed in pluri q̄ritate. deinde resolutiū dictum in. c. de paralisi. ¶ Ad idem valet hoc qd est secretum resolutiū. B. seminis aneti conquassati l. b. iiii. caniculum vulpis euisceratum vnum: bulliat in sufficiēti q̄ritate aque vsq; ad ossum separationem. fiat balneus in illa aqua vel abluatur mēbrum. ¶ Septimo notandū qd pinguedines maxime appropriatē cura spasmisū axungia vulpis leonis. ¶ Octauo notandū qd in cura spasmis de repletiōe valet pellis vulpioportata. ¶ Almanzor.

¶ Spasmus vero qui non repente sed suauiter accidit post febrem aut post multam ventris solutionē: aut multū vomitū: aut sanguinis fluxū: malus est et vit curabilis. ¶ Sillanus.

¶ Dic ponit curas spasmis de inanitione et diuidit in duas. Primo ostendit quod se habet ad curandū spasmum de inanitione. Secundo prosequitur ponendo curas. Secunda ibi. ¶ Quicquid tamen. De prima dicit qd spasmus: qui non fit subito sed paulatim succedens ad febres vel ad euacuaciones per secessum vel per vomitum vel per fluxum sanguinis talis est malus et vit curabilis. ¶ Notandū qd spasmus de inanitione potest considerari dupliciter. Uno modo in suo principio: et sic est curabilis cū remedijs applicatis. Rō quia virtus in nervis adhuc non est debilis sicut et ethica in principio est facilis curationis vt auic. prima quarti. Secundo potest considerari spasmus de inanitione quātū ad processum. et sic non est curabilis. ratio qd consumpta est humiditas naturalis et facta est etiam resolutio caloris naturalis et spiritus: vnde virtus est nimis debilitata. Ad propositum bic intelligitur secundo modo. ¶ Secundo est notandum qd spasmus sequens ad febrem est duplex. Quidā est de inanitione vt quādo febris cōsumpsit humiditates substantiales membrorū. Quidā est spasmus de repletionē vt quādo febris est solū potens ad dissoluendū humiditates et nō ad resoluendū sicut sol agēs in glaciē dissoluit ipas. Ad propositū bic intelligit p̄mo mō. ¶ Almanzor.

¶ Quicquid tamen accidit ei mederi incipiemus. Egro nōq; ordeī aquam et iura vinctuosa et mollia ministrabimus: et in aquam dulcem tepidā ipsū mittemus: et inungemus ex oleo viol. repido et oleo de seminibus cucurbitē: et p̄cipue neruorum radices in quibus spasmus existit. In tē

na quoq; diu moretur et ex oleo viol. inungant. De vino bibar patiens parus: quod tamen multum habeat aque admixtionem et cibus nutriatur humidis.

¶ Sillanus.

¶ Dic ponit curam spasmis de inanitione quādo est curabilis. et diuiditur in quinque partes. Primo ponit curam p̄posito aqueo: dei et per iura vinctuosa. Secundo per balneum. Tertio per vncionem. Quarto p̄ balneū et vncionē iterato. Quinto p̄ dicta partes patebūt. ¶ De prima dicit qd in cura debemus incipere dare aquam ordeī et iura vinctuosa et liquida. ¶ Notandū qd ad nutrimentū cōpetēs spasmis de inanitione qnq; cōditiones regunt. Prima qd sit facilis digestio: qd virtus est multū debilis. Secunda qd sit facilis penetratio: qd vix sunt multū stricte ppter defectum humorum et spirituum: quia ibi est oppilatio attenuatio. Tertia qd sit multi nutrimenti. quia facta est deperditio humiditatis substantialis. Quarta qd tale nutrimentum sit alteratiū: quia in mēbris est maxima siccitas et vltimū caliditas: et ideo dē esse vltimū in frigiditū et hūctitū. Quinta qd sit solidariū vt fiat melior adherētia i partibus mēbris et si non habeat has totaliter saltem habeat aliquas vel plures. ¶ Secundo notandū qd ex isto patet quare aqua ordeī cōpetat. ratio qd est subtilis penetratio: et facilis digestio. similiter ē alteratiua qd ē frigida et humida. et si coquantur in ea cancri flumiales vel testudines nemorales vt docēt auctores bene abluti erit boni nutrimenti et sic erit nutrimentū mirabile et perfectum quia hic sunt quinque cōditiones digestio. Sed quare competūt iura vinctuosa: qd sunt facilis digestio cito penetratio et boni nutrimenti et multi vt aq; carniū et similia. ¶ Tertio notandū qd quāuis sint multi liquores humidis cōueniūt i spasmis de inanitione tñ iter cetera sūt q̄ritior qd spālter p̄petūt. p̄ma oua forbilia: ga sunt facilis digestio et facilis penetratio subtilis subtilitē et multi nutrimenti: ideo quasi totū ouerūt i nutrimentū. Secūdo p̄ueniēs ē vinū multū limbatū: qd facilis digestio et facilis penetratio multi nutrimenti et alteratiua: et ideo valet i sincopi: qd cito regenerat spūs et releuat virtus. Tertio p̄ueniēs ē aq; carniū qd sic fit. B. gallinā minutiz incisam. pōe i vase vitreo et duo coclearia aque ros. et vini. et claudat illō vas ne possit exire fumus nec aligvapor: et ponat in cacabo in quo bullit aq; rōpelli dē gallina vt tota vinctuositas remoueat. Aliter p̄ot fieri i debilitate valde magna. Habeat capo et affet ad p̄tē et cū carnis porcine larde et stūdat multū cū torculari apothecae et exp̄mas illud qd exhibet aq; carniū dicit et si misceat eū aq; carniū et de eū illa aq; ē magis p̄fortatiua. Similiter et meli. ¶ Ponat capo i vino p̄ diē et p̄terat vt dāst ē et ponat i alēbico et distillet et illa aq; ē multū p̄fortatiua: et qn̄ patiens ē debilis addat vñ vitellus oui et ē res mirabilis. Aliter cū filo suspēdat mēbra pulli nō multū pignis i vase vitreo lato et claudat optime orificiū vasis vt aq; bullies nō possit itrare et tūc dimittat p̄ tres horas vel circū. deinde apiat et succus qd egressus ē colet ppter vinctuositatem. et tale dī distillatū et si ponat flozē aurei. x. vltres erit meli ad huc qd ē magis cordialis aq; illa. Quartū p̄ueniēs ē lac et iter alia ē lac muliebze: deide asininū: deide caprinū. cā qd ē facilis digestio et facilis penetratio et subtilis nutrimenti p̄solidatiū rōe caseitatis. et si ē possibile sumat ex vbere et vas i qd pōit lac pōat i aq; calā ne corūpat p̄p̄acere. et si eēt fluxus vētris lapides igniti vlt calibz extinguant i ipso. ¶ Quarto notandū qd ad idē valet restauratiū de carniū cū spēs qd cōiter fit p̄ medicos. B. carniū pulli vltēdi elixatū vsq; ad q̄ritatē sufficiētē. pistet optie cū brodio et zuccharo qd ad dā species infrascripte. B. cardamōi gariofilorū cubebarum galange zinzib. nucis mus. dragaganti gummi arabici

De epilepsia

añ. 3. i. maris croci añ. 3. ii. et addantur cum istis speciebus. videlicet. R. amidi liquiritie vuarum passiarum pinearum amigdalorum dulcium et mundatarum sebesten fisticoz feminis cucurbitarum melonum cucumerum papauer al. feminis lactuce portulace añ. 3. ii. pē diaz. 3. iii. aque buglos se que sufficit ad infundendum succo. addat mellisse buglos se spody sumach corticū curi dactilo. añ. musci parū. conficiatur optime et ponant in scarula et deaurent. ¶ Aliud restauratiuū nicolai. R. liquiritie ros zuccari añ. 3. ii. dragati gummi arabici añ. 3. ii. sandalo. al. boz. et ru. añ. 3. i. 5. feminis papaueris al. 3. iii. succi liquiritie amidi feminis lactuce sca riolē spody añ. 3. i. gariofil. 3. 5. feminis cinami zizib. stora / cis añ. 3. 5. croci. 3. ii. penidy. 3. iii. feminis citrulloz cucume ris melonis cucurbite añ. 3. 5. feminis citoniorū. 3. vi. peni / diaz. amigdalaz. sebestē añ. 3. i. oficiantur cū sirupo quātū sufficit zuccari. lb. xy. (Et i aqua.) Dic ponit curā p balneū et dicit q̄ pueniēs ē vt balneū i aqua tepida dulci. ¶ No / tādū q̄ rō dicti est q̄ tale balneū būctat p viā irroziatiōis vnde phibet resolutio humidi radical. Secundo quia di / latat poros. vnde nutritiū pōt melius venīre ad mēbra. ¶ Secundo notādū q̄ mora i balneo dē esse quousq̄ ve / ne incipiunt tumesceri et nō vltra. q̄ tunc fieret resolutio et ideo medicus tūc debet esse presens. ¶ Secūdo notādū q̄ loco balnei dulcis aque tepide cōperūt alia balnea. p̄ / mū est aque dulcis balneū in quo bulliant res frigide et bu / mide vt flores nenufaris violaz et salici. et si est nobilis por / nanē res in saculo ad decoquendū ne deturpet. Secūdu balneū appropriatū ē balneū lactis et est mirabile. q̄a sicut valet ab intra valet ab extra. Tertiū balneū ē olei cōis et p̄ualer duobus balneis pcedētibz. cauendū est tū a calidi / tate ipsius. (Et inungemus.) Dic ponit curā p vncione di / cens q̄ debemus vngere radices neruoz ex oleo violato tepido vel ex oleo de feminibus cucurbite et pillud itellexit sibi similia: vt oleū de feminibus et oleū de salicibus. rō q̄a tal iunctio phibet exiccationē. ¶ Notādū q̄ ad idē valet hoc vnguentū. R. aungie galline aungie anatis medulle vituli añ. 3. 5. mucilaginis psily mucilaginis dragagati gum mi arabici añ. 3. iii. olei violaz olei nenufariz olei de salici bus añ. quartā. 5. cere q̄rū sufficit. liquefiāt liquefiēda. mi / sce oia. fiat vngētū quo vngat tota spia dozi lz possint vni / gi alia mēbra. (In tina.) Ponit iterato curā p balneū et vn / guētā vt dictū fuit supra. (De vino.) Dic ponit curā p dietā dicēs q̄ p̄p̄ debet bibere de vino: qd̄ tamē sit mixtū mul / ta aqua. rō patuit supra. Secūdo dicit q̄ dē nutriri ex cibis humectantibus. rō patet. ¶ Notādū q̄ aqua debet misceri vino anteq̄ patiens bibat per longū tēpus vt fiat bona mix / tio: et illa aqua debet esse bullita. deinde ifrigidata: q̄a erit me / lior. ¶ Scdo notādū q̄ vinū pōt fieri debile duobus mo / dis. vno modo p admixtionē aque. Secūdo infundēdo pa / ne calidū in vinū: pro tanto p expientia repit aliq̄s q̄ non vellet bibere vinū in quo infundit panis assatus. ¶ Tertiū Notandū q̄ rā nō ponit curā si sit spasmus. pportio natus factus ex punctura nerui. ¶ Curā sic. ponat desup quasi feruens oleū de euforbio: et fiat emplastrū de euforbio op / ponaco pietro et castoreo et aperiat locus et cauterizet eua / cuationē vniuersali pcedēte. Si vero spasmus ē pportiona / tus ad materiā fiat ex scorpionibus aut aialibus venenosis: deē tiriaca aut mitridatus aut alia medicina q̄ valeat extra venenos: vt saluia aristologia rotūda zizania bacce lauri et similia. Si spasmus nō pportio natus sit ex vulnere et dolo / re curari pōt ponēdo sup locū ea q̄ mitigat dolorē vt oleum de camomilla calidū oleū aneti et oleū de semine lini. ¶ Ad idē valet emplm de semine lini farina fenugreci floz. ca / momille semine aneti et radice maluanisci et debet condiri cum oleis predictis et fgrina ordeī et debet poni actu calidū

super locum rē. De epilepsia. ¶ Sillantis. n. Quidā primo circa rubricā q̄ hec passio diuersis nominibus appellat. aliqñ. n. dicitur epilepsia ab epi quod est supra: et lesio lesio: quasi lesio ptis supioris. s. ca pitis. Aliquando dicit morbus caducus q̄ facit cadere ad terrā. Aliqñ dicit morbus lunaticus: q̄ qdā paroxysmāt sex cundū motū lune. Aliqñ dicit passio vel morbus infantilis q̄a cōicaf multū infantibus et pueris. Aliquādo dicit mor / bus herculeus ppter sui fortitudinē ad similitudinē illius hominis q̄ hercules appellabaf. Aliquando dicit morbus diuinus: vel quia a deo credit fieri: vel quia locū diuinū pos sident. s. caput. Aliquādo dicit morbus pedicon ab impedi / ta pedū operatiōe: q̄ i epilepsia pedes inordinate mouent. Aliquādo dicit ieranthos a iera qd̄ est sensitiuū: et norbos qd̄ est nocēs quasi nocēs sensitiuis ptibus. s. cerebro quod ē membrū sensitiuū ppter virtutes aiales. Aliquādo dicitur morbus pmentalis: quia frequēter venit in puius plus ex inordinatiōe in cibis diuersis et vinis: vnde eleuant vapo / res ad caput facientes paroxysmū epilepsie. ¶ Secūdo no tandū q̄ epilepsia est egritudo phibēs mēbra aiata a sensu et motu et erectione nō integre. ppter oppilationē contingē / tem in ventriculis cerebri et in meatibus spiritus animalis. ita auicē. ait prima terty. Aliter epilepsia est morbus offici alis cerebri offendēs sensus et erectionē toti corpori cū per / turbatiōe motus maxima ppter oppilationē in vētriculis cerebri: nō pncipalibus. ¶ Tertiū notādū q̄ epilepsia diu / pliciter fit. Quedā est p causas ppiā i cerebro et dicit ppe epilepsia. Quedā p cōitatē ad stomachū et dicit analensia: vel p cōitatem ad aliquod aliud extremū et dicit cathalē sia. ¶ Quarto notandū q̄ epilepsie tres sunt cause scilicet primitiua antecedens et coniuncta. Primitiua sunt res non naturales multiplicantes materiā malam in corpo / re vel in cerebro. vel excitantes materiā malam vt cibi et potus. vel multitudo ciborum et potuum vt crapula et ebrie / tas: multitudo ciborum fumoso:um vt cepe et allea et fru / ctus: et dieta declinans ad frigidum et humidum: superflua quies: multus somnus: et alie res flegmaticūz bumoz mul / tiplicantes: quia vt plurimum causa est flegma: sed etiam causa primitiua potest esse mala qualitas horribilis et feti / da ventus australis dissoluendo et borealis comprimendo. similiter suffumigatio galbani vel apy vel cornu caprini et sic de alijs rebus excitantibus. coadiuuant etiam regio fri / gida et humida et etas scilicet infantie et complexio similis. Causa antecedēs ē flegma vt plurimū. deinde melancolia. deinde sanguis: deinde colera lz raro. Lā p̄iūcta ē malus va / por eleuatus ab illis materia inducens nocumentum in ca pite. ratione cuius virtus sentiens nocumentum contrahit / tur et contrahuntur nerui. Et signum q̄ causa coniuncta sit vapor est: quia paroxysmus ē breuis: quia si causa coniun / cta esset materia humoralis paroxysmus duraret longo tē / poe quia humor non posset resolui nisi tempore longiori et hoc vt plurimum. ¶ Dubitatur vtrum epilepsia sit mor / bus vel accidens. Dicendū q̄ si in epilepsia consideramus malum motum spasmofum sic est accidens. sed si consideramus causam illius motus que est oppilatio ventriculoz vel viarū sic est egritudo. ¶ Et si querat que egritudo di / catur. respondetur q̄ est egritudo viarū et receptaculoz: et sic est morbus compositionalis licet posset dici commo / bus similis considerando malam complexionem quam in / ducit materia faciens epilepsia. ¶ Dubitatur secūdo vtrū in epilepsia ex toto auferatur sensus et motus. Arguitur q̄ sic per gal. tertio de interioribus. vii. c. sic dicentem. et alio bnius passiois. s. signa et accidentia: q̄a compatiuntur nec vi dent nec audiunt nec aliquo sensu sentiunt neq̄ memozan / tur neq̄ intelligunt. Cōfirmatur per experientiam: quia

De epilepsia

videmus epilepticos esse sine sensu et motu. ¶ In opposi-
tū est Aui. pma terty. et gal. in comēto afforismoz secūde
particule. epilepticoz inuenibus. probat p rationē: in epi-
lepsia nō est pfecta oppilatio nec cōpleta ergo non ex toto
aufert sensus et motus. nō ē enīdēs in diffinitōe: nō inte-
gra oppilatio. ¶ Dicēdū q̄ prohibitio sensus et motus p̄side-
rat dupliciter. Uno mō i se: et sic q̄busdā accidit ablatio sen-
sus et motus: quibusdā est diminutio: ratio q̄ videm⁹ ali-
quos epilepticos ex prauitate paroxysmi iacere sine omni
motu et sensu. vnde videm⁹ aliquos nō recordari habuisse
nocumētū. sed aliquos videm⁹ habere leuē paroxysmū yn-
de intelligunt et recordātur. ¶ Secūdo modo prohibitio:
sensus et mot⁹ epilepticoz consideratur in compatione ad
suam causam cōparādo ad appoplexiam. et sic sēsus et mo-
tus in omni epileptico curabilia paroxysmo est non inte-
gre prohibitus. ratio q̄ in epileptico non est perfecta oppi-
latio. ¶ S̄z diceret aliq̄s. quō ergo a aliquo epileptico sen-
sus et mot⁹ esset ex toto ablat⁹. Dicēdū q̄ si oppilatio nō
sit integra: tamen illud parum quod est de spū sensitio et
motio vadit ad mēbra. et illud quod est in ventriculis pro-
pter malitiam paroxysmi non potest exercere operationes
suas sensus et motus vt patet. ¶ Sed statim diceret aliq̄s
de quodam paroxysmo appoplexie similiter diceret. ¶ Di-
cēdum q̄ non. q̄ adhuc minus transit de spiritu in appo-
plexia q̄ in epilepsia et difficiliter remouet in appoplexia
oppilatio q̄ in epilepsia. ideo sensus et motus sub hac con-
sideratione dicuntur magis lesi. ¶ Ad argumentum patz
solutio. ¶ Dubitatur tertio vtrum humor ante q̄ cōuertat⁹
tur in yentositatem vel vaporem possit facere epilepsias
Arguit q̄ non per aueroim tertio quoll. vlti. ca. ¶ Et pro-
batur per rationē suā q̄ si sic tunc epilepsia nō cito accide-
ret et cito dissolueret⁹: nō est falsus p̄periciā. pbat rōne
q̄ humor saltē flegmaticus nō sic cito dissoluit⁹. Secunda
ratio sternutatio nō fit ex materia flegmatica nisi cōuertat⁹
in ventū: ergo nec epilepsia: nō est gal. in comēto afforismo
rū septime particule. sternutatio fit. nō patet: q̄ sternuta-
tio ē epilepsia parua. ¶ In oppositū ē gal. tertio d̄ iteriori
bus. c. vii. de epilepsia. et illud q̄ dictū fuit assignando cau-
sas epilepsie. ¶ Dicēdū q̄ fm plurimū humor nō facit epi-
lepsiā nisi cōuertat⁹ in vapores vt pbat auerois. et alij docto-
res idem volētes. ¶ Secūdo notādū q̄ humor pōt aliquā
do facere epilepsiā dato q̄ nō cōuertat⁹ in vapore. ratio q̄
humor pōt stimulare virtutē cerebri ad expellendūz. vel p
qualitatē vel per quantitātē: ergo pōt esse cā vt cerebrū cō-
tractiue moueat⁹: et sic erit causa epilepsie. Ad auctoritatez
auerois patet q̄ vult fm dictū. Ad rōnes. ad primā negat⁹
nō. ¶ Ad argumētū dicēdū q̄ humor viscosus et grossus
in mēbro latat⁹: viarum pōt cito colligi et cito dissolui p viā
eliquationis. casus enī flegmatis pōt cito fieri ad ventricu-
los. similiter eius expulsio per palatum et nares pōt cito fie-
ri et cōicari neruis et terminari ad paralysim licet hoc sit ra-
ro. Ad secundā negat⁹ antecedēs. Ad pbatōne dicēdū q̄
gal. ibi errauit vel q̄ intellexit fm plurimū. ¶ Dubitatur
quarto. vtrū epilepsia fiat in senibus. pbat primo q̄ sic per
auerois tertio quolibet. c. vlti. dicit enī q̄ q̄ patiunt⁹ hāc egrī-
tudine sunt calidi et humidi: sicut pueri. aut frigidi et humi-
di sicut senes. Secundo. in senibus p̄tingit frequēter appo-
plexia. ergo et. nō tenet per sile antecedēs ē ypo. v. afforism.
septe particule. appoplexia maxime fit et. Tertio in senib⁹
est materia grossa potēs facere oppilationē. ergo et. ¶ In
oppositū est aui. pma terty. c. de epilepsia. et baliab. nono
theorice. c. ppo. ¶ Dicēdū q̄ epilepsia raro fit i eis. f. senib⁹
rō q̄ in eis est paruus calor incitans ad expellendū mate-
riam. vel ad colliquandū quod requirit⁹ in epilepsia. ¶ Ad
rationes. ad primā negat⁹ auerois. vel dicēdum q̄ loq̄ de

milia et nō facta oppilatione a materia flegmatica. Aliter q̄
loq̄tur de epilepsia cōtractiua facta a vaporibus malignis
que sepe fit in senibus et nō de epilepsia facta ab humorib⁹.
Ad secundam rationē negatur consequentia. ratio quia ad
appoplexiā nō requirit⁹ calor motiuus. sed ad epilepsiā sic
Ad tertiā dicēdum q̄ nō fit a materia grossa tātū. sed re-
grit⁹ motor illi⁹ materie. f. calor et ille nō ē i senib⁹. ¶ Almā.

¶ An aliquis cadit in terrā et torquet⁹ et
remouet⁹ et intellectū amittit: dicimus ip-
suz epilepticū fore. ¶ Q̄ si spuma exit p

os aut se cōmingit aut spuma egredit⁹ aut egestio:

passio tūc ē gravior et vehemēti⁹. ¶ Sillanus.

¶ Dic determinat de epilepsia. et diuiditur in tres. Primo
ponit signa. Secundo ostendit p signa quando epilepsia est

difficilis. Tertio ponit curam. secunda ibi. (Qd si spasm⁹.)

Tertia ibi. (Si aut⁹) De prima dicit q̄ cū apparēt ista signa.

Primū q̄ q̄ cadit i terrā. Secūdū q̄ cōtorquet⁹ et mouet⁹.

Tertium q̄ perdit intellectus arguimus ibi esse epilepsiā.

¶ Notandum q̄ signozum epilepsie. quedam sunt pronō-

stica. et quedam demonstratiua. pronostica sunt vertigo sco-

thomia incubus. Demonstratiua sūt illa que ponit raf. ¶ Ver-

ificatur primum quia in epilepsia prohibetur spiritus ne

descendat et transeat ad mēbra vnde spiritus non potest re-

gere corpus. Secunda causa est nocumentum subito eue-

niens in cerebro. quare virtus sentiens nocumentuz fugit.

ideo cadit in terrā. Verificatur secundum. in epilepsia cor-

pūs cōtorquetur propter nocumentum adueniens subito

cerebro. et quia non est facta oppilatio totalis. Verificatur

tertium. quia ista passio infert magnum nocumentum cere-

bro propter malos vapores. vnde virtus animalis interior

non potest suas operationes exercere. ¶ Secundo notan-

dum q̄ vltra signa dicta sunt alia signa. Primum est citri-

nitas lingue et viriditas venarum sub lingua. sub lingua fit

viriditas propter infrigidationem vel mortificationes san-

guinis partium capitis. et quia pars grossior sanguinis conti-

netur sub lingua apparet ibi magna viriditas que dicitur

citritas. et potest tamen verificari de citritate. Aliter q̄

in epilepsia propter nocumentum in anhelitu fit aliqualis

inflammatio in spiritibus et sic colericatur ibi. vnde lingua

sic tingitur. Secundum signum quia antecedit eum vt plu-

rimū mutatio corporis a cōplexione sua. ideo quia ex hoc

ipsa fit. Tertium est grauitas in capite scilicet cum est ma-

terialis et proprie cum irascitur. ratio quia ira cōmouet ma-

terias et facit eas magis ledere. Quartum est coartatio in

motu lingue id est impedimentum in loquela. ratio propter

nocumentum cerebri. Quintum somnia mala propter idē.

Sextum obliuio propter frigiditatem complexionis cere-

bri vel propter humiditatem. Septimum pauor de p̄te-

ritis et timor de futuris propter paucitatem caloris et spiri-

tus. vnde non sunt audaces. Octauus est constrictio pecto-

ris propter nocumentum cerebri. Nonum est ira et acuitas

ire. et ita non propter feruorem sanguinis. sed quia est pauci-

tas sanguinis et caloris et si fiat a flegmate ratione humidi-

tis facilius fit impressio. quia quadam vilitate animi pro-

pter paucitatem caloris existimant se parui pēdi. ideo appe-

tūt vindictā et ista cū signis raf dicantur. ¶ Tertio notan-

dū q̄ signa epilepsie sūt fz diuersitate carū. Signa q̄ fit a

sanguine sūt. Primū iflatio venaz q̄ sūt i collo et gula. Sc̄z

dispo q̄ si p̄focatiōis ascedit. Tertiu signū grauitas et laxi-

tas. Quartū multiplicatio saluie dulcis. Quintū signū rube-

do cū fuscēdie qdā i oclis et facie. Sextū vapor calus sentit⁹

i facie et capite. Septimū vrina v̄ spissa et rubea. aliq̄ sub

ruffa. Rō pz irelligēti⁹. ¶ Signa q̄ fit a flate sūt vrina i q̄

apparet frequē aliqd simile ytro liq̄fco. Sc̄z salua spūo

De epilepsia

sa multa et grossa. Tertiū est paucior et timor. Quartū albedo oculorū et corporis. Quintū pigritia et grauitas. Sextū obliuio: sed somnus quies etas cōpletio regio vsus reꝝ in prete rito sūt notāda: qꝫ iuuat ad significādū sup materiā egritu dinis. rō patet. ¶ Signa qꝫdo a mltia sē vīna pallida subti lis: turbatio sensus: furia de sīpiētia color faciei et oculorū fu scus: siccitas lingue: paucitas humiditātū regimē sine dieta multiplicatiua mltie: tēpus autūnale. Signa qꝫ fit a colera sunt color citrinus i facie et i oculis: salua citrina. stoliditas cū furia et motu: vīna rubea subtilis et acuta: siccitas lingue et fortis agitatio p lectum: paroxysmus breuior. ¶ Signa qꝫ fit a vapor: sunt qꝫ infirmus sentit tinitū et motū eleuatio nis vaporū ex aliquo mēbro et in mulieribus maxime imū dis i matrice ppter mēstruū retētū psertim i monialibus vi diuis et virgibus et habilibus ad coitū. ¶ Signa qꝫ sūt a ver mibus sunt signa vermiū. s. cōcauitas oculorū odor qꝫ sentit ex eis: fricatio nariū. obtenebratio faciei et oculorū palpi ta tio corū. ¶ Notādū quarto qꝫ epilepsia quādo venit ppter causas ppriā: signa sunt qꝫ poroxysmus adueniēs nō p̄senti tur: cōtinuus dolor capitis: grauitas et perturbatio sensuū. rō patet. ¶ Signa quādo p cōitatē sunt. qꝫ p̄senti poroxys mus dolor sentit in loco in quo ē materia passiōis. Et si ē. ppter cōitatem ad mirach cū v̄tositate: si ab epate cū grauedine ptis dextre. si a splene cū grauedine partis sinistre. si a reni bus polluit se i paroxysmo: si a vesica secus mingit. si ab inte stis emittit egēdes: si a matrice mēstrua sunt retēta: et ita de alijs pportionabilr. ¶ Quinto notādū qꝫ signorū epilepsie quedā sunt signa salutis: quedā sunt signa incurabilitatis. ¶ Signa salutis sūt poroxysmi p̄sensatio. Si poroxysmus re cordat et verēcūdat post poroxysmū: sed raro aduenit peroxis mus: si epilepsia pueniat ante iuētutē: si pueniat ex malo re gimie. ¶ Signa incurabilitatis sūt qꝫ nō p̄senti poroxysmus: et qꝫ multuz durat paroxysmus: qꝫ nō verēcūdat nec recor dat post paroxysmū. qꝫ puenit post etatē iuētutis: quando sepe aduenit. qꝫ parētes sūt epileptici. (Qd si spuma). ¶ Sic p signa ostēdit quādo epilepsia est difficilis: et dicit qꝫ si spu ma erit pos et secū migit. i. emittit vīnā i actu poroxysmi vel spuma vel egēstūc signū ē qꝫ passio ē prauior et difficilior. rō qꝫ tūc cogit virtus expellere violenter tales supfluitates et sic euacuat eas irregulariter: iō rē. ¶ Notādū qꝫ in epile psia fit spuma qꝫ ibi fit difficultas in anhelitu: vñ dissolutun tur aliquę humiditates ppter īflāmationē qꝫ fit i membris spūalibus qbus admisceat aer et sic expellit ad os. ¶ Al. ¶ Si alit eger ante accessionē sentit quasi aliqđ ex aliquo suorū membroꝝ eleuari et ascēdēdo ca put petere: et deinde sincopizāt et cadit: tūc opor tet in hora qua sentit illud anteqꝫ illud accīdat mēbrū qđ p̄diximus a quo p̄cedit fortiter liga re: pbibebit nāqꝫ hoc accessionē venire. In tēpo re vero quietis corpus multotiens erit euacuan dum cum pillulis cochys. ¶ Sillanus. ¶ Sic ponit curam et diuidit in duas. Primo ponit curaz quādo fit p cōitatē. Secundo quādo fit ppter cām ppriā. secunda ibi. (Qd cum epilepsia). Prima in duas. primo po nit curā quādo est p cōitatē nō determinādo ad aliqđ mem brū. Secundo quādo est p cōitatē ad stomachū. secunda ibi: (Eger vero). Prima in duas. primo ponit curā quādo est in tēpo re poroxysmi. Secundo qꝫ in tempore quietis. secunda ibi. (Tempore vero quietis). De prima dicit qꝫ si eger ante ac cessionē sentit aliquod ex aliquo suorū membroꝝ eleuari et ascēdere ad caput et cadit et sincopizāt: tunc oportet anteqꝫ accīdat illud mēbrū a quo fit illa cōicatio fortiter ligare. rō qꝫ hoc pbibet ascēssionē. Secundo qꝫ p ligaturā fit diuersio ne va ores ascēdant inducēdo dolorē cū sanguine et spiritu

currēte ad locū doloris: et per ligaturā intelligit sibi filiā: vt ppressionē digitorū manū vel pedū: fricatioes v̄tostas sup per collū sine scarificatiōe. (In tpe vō getis). Sic ponit curā quādo ē in tpe quietis et diuidit i duas. ¶ Primo ponit curā p euacuationē. secundo p localia. secunda ibi. (Et loc⁹ a quo). ¶ De prima dicit qꝫ tēpo re getis corpus est sepe euacuādū cū pillis cochys. Rō qꝫ tales euacuat materiā flegmaticā a cerebro faciētē epilepsiā sꝫ debet fieri sepe: qꝫ est egritudo cronica: ideo debet fieri paulatiz et sepe. ¶ Notādū qꝫ i epi lepsia p cōitatē ad aliqđ mēbrū nō solū ē euacuādū cū pillu lis cochys imo debet admisceri cū eis medicina appropria ta illi mēbro a quo cōicāt illa materia. Verbi gratia si pue niat a renibus vel vesica cū pillulis cochys debet admisce ri benedicta vt euacuet materiā nō solū a mēbro recipiēte sꝫ etiā a mādante: et si pueniat ab epate apponat reubarba rum. si a splene lapis lazuli epithimū et sic de alijs. ¶ Secū do notādū qꝫ ante illas medicinas debent p̄cedere sirupi digestini cōpositi ex medicinis respiciētibus mēbrū cui cōi cat. verbi gratia si pueniat a matrice ex retētiōe mēstruorū: debēt apponi appropriata ptra retētiōe mēstruorū: vt ru bea tinctoz et filia. et appropriata cerebro vt polliū montanū isopus. Si a renib⁹ ppetit s. xix. agia pimpinella millefoliū pentafilon et similia: et sic de alijs membris. ¶ Alman. ¶ Et locus a quo exorīt passio ex sinapi et pipe re et euforbio ac melle anacardi erit epithiman d⁹: et epithima dimittēdū erit donec vesicē et v̄e sice rumpantur: et aqua que in eis est collecta ef fluat: ipse quoqꝫ nō cito sunt consolidāde qm̄ imo dimittēde: vt qđ i eis colligitur emanet: de inde cōsolident: hoc enī huius egritudinis om nino existit salus. Ad vltimū vero ventosas cuꝫ pua scarificatiōe supponere vtile ē. ¶ Sillanus. ¶ Sic ponit curā p localia: et diuidit in duas. primo ponit curā per vñū. s. epithima. Secundo per aliud locale. s. p ven tosas. secunda ibi. (Ad vltimum vero). De prima dicit qꝫ locus a quo orīt passio dꝫ epithimari ex sinapi piper eufos bio melle anacardo. Secundo dicit qꝫ tale epithima debet dimitti sup locū quousqꝫ vesicē et v̄e sice rumpant et aqua egrediat. Tercio dicit qꝫ tales vesicē nō sunt cito cōsolidan de vsquequo aqua egrediat et vltimo debent cōsolidari: qꝫ est certa cura egritudinis. ¶ Notādū qꝫ in forma ponitur emplm sic. R. scis sinapis piperis euforby subtiliter pulue rizatoꝝ añ. 3. i. mellis anacardi quantū sufficit ad incorporandū. misce oīa et fiat emplm liquidū vel massa. Secun do notādū qꝫ debet poni supra mēbrū ad quantitātē ozobi vel fabe. Causa partis ē cā corrodēdi vel cauterizandi locū ex quo segt euacuatio male materie qꝫ erat causa huius pas sionis. ¶ Tercio notandū qꝫ p illud cauteriū raf. itelligit alia cauteria sine actualia siue potentialia: et vñū in forma pōt sic poni: et hoc ponunt et cōiter vtuntur practicanes. R. cātaridaz remotis capitibus et alijs. 3. ii. mell anacardi ferz menti añ. 3. i. acceti fortissimi qđ sufficit ad incorporandū. puluerizāda puluerizentur. pone modicū supra membrū. in mane donec fiat ampulla et postea perforentur cuꝫ acu et filo. et filum remaneat vt aqua possit exire ad placitum. ¶ Ad idē. R. sapōis nigri ligdi calcis vine puluerizate añ. 3. ii. misce. Ad idē et fortius. R. cātaridaz veterū calcis puluerizatay añ. 3. i. succi affodilloꝝ. q. sufficit ad icoporandū. misce oīa et fiat massa. Cauteria actualia fit cū ferro vel auro exterius ignito: et per decē dies teneat locus aptus vt materia expellatur pfecte sic qꝫ ponat circuitus. ¶ Quar to notādū qꝫ cā quare dꝫ dimitti sup locū donec vesicē est: quia agens nō inducit actionē in quociūqꝫ spacio spiciē. debet stare loco et tēpo re sufficenti. ¶ Notandum gnto qꝫ

De epilepsia

consolidatiuum comune est tale. *R.* aristologie rotunde radicū ireos sicce myrrhe olibani sarcocolle añ. 3. i. ceruse lotē litargary. p noctē infusi i aceto añ. 3. 5. olei rof. 3. iij. cere. qđ sufficit. puluerizāda puluerizen. misce oia ⁊ fiat vnguētū. (Ad vltimū). Dic ponit curā p aliud locale. s. p vētosas ⁊ dicit qđ etiā vtile ē sup locū ponere vētosas cū leui scarificatiōe. *R.* ratio qđ euacuat sanguis a mēbro ne fiat cōcātio ad cerebrū: s. debet poni vētose cum scarificatione pauca: quia multum debilitaret membrū ⁊ post vētosas debet confortari.

Almanzor.

*E*ger vero si ante accessionē nausēā aut tristitiaz aut cordis tremorē sentit. ⁊ deinde egritudinis accessio sequitur: cogendus est multoties vomere ex aliquo vomitu. Deinde pigram in potu sepe accipere conuenit. Stomacho quoq; emplastrum ex spica ⁊ rof. ⁊ mastice ⁊ cortice thuris cum vino odorifico ponendus est. Nutrimētū vero eius totū taliter statuendus est vt pan carū sit supfluitatū: sicut caro friā in sartagine: ⁊ caro cocta i gazo. ⁊ cibū qđ sit de aue quadaq; que bz i palato dentes ⁊ vocat faguid ⁊ caro de volatilibus ⁊ edina.

Sillanus.

*D*ic ponit curā epilepsie per cōitatē ad stomachū: ⁊ diuiditur i duas. pmo ponit curā p medicinas. Secūdo p dietā. secūda ibi. (Nutrimētū). pzia in duas. pmo ponit curā per euacuationē. secūdo p locale. secūda ibi. (Stomacho quoq;). pzia i duas. pmo ponit curā p euacuationē p vomitū. deinde p secessū. secūda ibi. (Deinde). De pma dicit qđ si eger sentiat nausēā ante accessionē seu tristitiam aut tremorē cordis: deinde sequit accessio egritudinis d3 cogi vt sepe faciat vomitū. *¶* Notādū qđ vbi eger ante accessio nē sentiat nausēā. arguit qđ epilepsia ē p cōitatē ad stomachū ⁊ tūc rō parris est: quia p vomitū euacuat stomachus a mala materia a qua vapores mali ad cerebrū eleuantur. *¶* Secundo notādū qđ medicina vomitiua pōt esse talis. *R.* radicz raphani siluestris in qua sit virtus ellī. 3. y. ⁊ sic sit. perforat radiz raphani ⁊ postea ponat vnu frustū ellī al. ⁊ ster p duos dies aut p tres: ⁊ deinde remoueat eleborus: quia tūc radiz raphani retinet virtutē ellī. *R.* gradicis raphani sic pparati. 3. y. seīs attripticis seīs rape añ. 3. i. affari. 3. 5. cōquassent ⁊ bulliat in lb. 5. aque redeat ad quartā. ⁊ coletur ⁊ addat colatura zucchini. 3. 5. corticū sanbuci rasi versus ptez superiorē. 3. i. ga quando radiz versus partē inferiorē. puocat fluxū ventris olei sisami. 3. 5. vel olei cōis lotē ei aceti. 3. i. accoz. 3. i. misce ⁊ administra in calidiori hora diei ⁊ sit tepidū ⁊ si ponat i eo casu ellī gra. v. erit fortior.

¶ Tercio notādū qđ si vomitus nō posset puocari qđ materia declinat ad partē inferiorē stomachi. vel quia etiā os stomachi sit forte. cōpetit tale clistere. *R.* radicis yreos. 3. y. arist. rotūde. 3. 5. centauree minoris mēte absinthij saluie rute isopi polipody mōtani malue mercurialis añ. 3. i. seīs sileleos ameos seminis aneti danci carui seīs basilici añ. 3. i. seminis peonie. 3. i. fursurii pugillū. i. mell'ellī quar. 5. salis cōis. 3. y. yerepigre. 3. vi. sicle. 3. i. fiat clistere vsq; ad quar. v. (Deinde). Dic ponit curā p secessū ⁊ dicit qđ cōueniens est in potu sumere pigrā. *R.* o ga euacuat hūiores malos existētes in stomacho sine lesiōe vt quic. xliij. terty trac. v. de cura idropis. quod non inuenit in alia medicina ideo est vtilis idropicis. *¶* Notādū qđ anteq; de illa medicina laxatiua debet pcedere sirupus digestiuis materie. *R.* radicis ireos radicis peonie corticū radicum feniculi añ. quar. 5. aristologie rotūde. 3. i. 5. interior. 3. i. mēte abv

sinthy añ. 3. i. 5. poly mōtani isopi visci quercini vtriusq; qđ saluie vtriusq; rute añ. 3. i. anisi maratri feminis peonie mūde añ. 3. i. seminis sileleos sei basiliconis añ. 3. 5. liquiricie rase vna ⁊ passaz mūdataz ab arill' añ. 3. i. florū stica dos arabici. 3. i. succi fumittere vel aq. 3. y. mellis electi lb. 5. zuccari al. quar. iij. fiat sirupus sufficienter clarificatus vsq; ad lb. i. 5. *¶* Secūdo notādū qđ pigra. galēyalde debilis in euacuationē sua: iō pōt dari talis medicina post sirupum. *R.* yerepigre gal. 3. y. 5. pulpe colognide bdely añ. 3. 5. ⁊ si paties sit fortis. 3. i. mastice. gra. iij. puluerizāda puluerizetur misceant oia malaxando cū succo absinthij ad quātitatez cicerū detur in itroitu lecti vel iaz cēna pcedēte. *¶* Notādū tertio qđ post medicinā cōpetit tale electuarium. *R.* margaritarū electaz. 3. 5. galāge iteriorū cinamomi añ. 3. y. zedoarie. 3. 5. coriandri preparati coralli ru. añ. 3. i. nucis musca. gariofi. cucube domestice grane tinctorum seīs anisi feminis feniculi añ. gra. xv. sandali aromatici mastice añ. gra. v. diptami visci quercini feminis peonie mūde añ. 3. y. corticū citrini cōditi. 3. 5. candi. 3. v. carniū vna ⁊ passaz bene pinguium. 3. 5. serue rof. ru. conferue sticados arabici añ. 3. iij. aque rof. d damasco. q. 5. zuccari albi. lb. 5. fiat electuarium p morfellos. Ad idem. *R.* pulueris diamēte pulueris diagalange pulueris rosate nouello añ. 3. i. 5. pulueris pliris sine musco: pulueris diamargariton coriandri preparati coralli ru. añ. x. 5. corticū citri cōditi. 3. 5. candi. 3. v. carniū vna ⁊ passaz bene pinguium. 3. i. cōserue rof. ru. serue sticados arabici añ. 3. y. aq. rof. d damasco quar. i. zucca. al. lb. i. ⁊ fiat electuarium. Ad idē ⁊ est secretū Gerardī qđ facit ieiunio stomacho ⁊ precedente purgatiōe. In aqua calida dissoluantur. 3. y. mastice electi ministrēt absq; eo qđ colēt totū tepidū: qđ inter oia stomachū cōfortantia mastix est elegantius. (Stomacho quoq;). Dic ponit curā p vnu locale apz proximātū stomacho. s. p emplastrū: ⁊ dicit qđ stomacho d3 appropinari emplastrū factū ex spica rof. mastice cortice thuris cū vino odorifero. ratio qđ confortat stomachū rōne sue stipticitatis ⁊ phibet ascēsus vaporū ad caput: similiter remouet malā cōlectionē frigidā sicā ⁊ hūidā. *¶* Notādū qđ emplastrū i forma pōt sic poni. *R.* mastice quar. i. spice nardi rof. ru. olibani añ. 3. i. cōquassent cōquassanda. misce oia malaxando cū modico vini odoriferi fiat emplastrū tenue ad modū scuti extēdāt supra coriū ⁊ ponat supra stomachū. Ad idē quo Jordanus cōmuniter vtitur. *R.* laudanī purissimi mastice añ. quar. 5. olibani. 3. y. galāge zedoarie ameos añ. 3. i. 5. rof. ru. sandakal. ⁊ ru. añ. 3. i. mente sicce ematpitis añ. 3. y. terbenline. 3. i. puluerizanda puluerizetur cōquassanda cōquassentur cum pistello calido omnia malaxando cum succo absinthij fiat emplastrum ad modū scuti ⁊ dictum est. (Nutrimentum vero). Dic ponit curam per dietam: ⁊ dicit qđ nutrimentum debet esse paucū supfluitatum sicut est caro affata in sartagine vel in cassula vel in veru. *¶* Notādū qđ carnes cōuenientes sunt sicut caro castrati perdicū fasianoz ⁊ omnium auium viuientium in arboribus ⁊ pratis ⁊ non in aquis condite cum pipere longogallanga zedaria ⁊ croco. ratio qđ per has non augmenatur materia morbi. s. flegma cūm detur nutrimentū siccum. De potibus notandum qđ debet esse aqua decoctiōis peonie. s. radicis peonie in qua ponitur mel. *¶* Secūdo notandum qđ idem quod dicitur de nutrimento. s. qđ debet esse calidum ⁊ siccum debet intelligi de alijs rebus non natura libus quia debent tendere ad calidum: ⁊ siccum: mutando de somno ad vigiliā. ⁊ mutatio d quiete ad mori. *¶* Dicitur bitatur. quia videtur qđ carnes affate non conueniant: quia sunt difficilis digestiōis: ergo ⁊c. nia tenet: qđ virtus epilerpsiaest debilis propter malitiam materie. Dicendū qđ debet dari in modica quantitate quia tūc est facilis digestio.

De epilepsia

nis.

Cum epilepsia sensus affuerit et debilitas nec aliqua de predictis significatiōibus inuenitur ergo pillule cochle multoties sunt tribuēde. Et eius cōseruatio subtiliāda et cibaria que dicitur danda.

CSillanus.

Ponit curā epilepsie quādo fit ppter causā ppiā i cerebri: et diuidit i duas. Primo pōit curā qñ fit a flegmate. Secundo quando fit a sanguine. Secūda ibi. (Et eius aut.) Prima i tres. Primo ponit curā p euacuationē. Secundo p dietā. Tercio p localia. Secūda ibi. (Et eius.) Tercia ibi. (Et gargarismus). De pma dicit q si cum epilepsia fuerit debilitas sensus et nō inueniat aliqd de signis predictis supra: tunc arguendū est q fit ppter causā ppiā in cerebro. Secundo vult q egro dāde sunt pillule cochle. **C**Notandum q ad cognoscendum q epilepsia fit ppter causā ppiā i cerebro sunt illa signa que ponit Rasis: et que posita sunt in notabilibus et patet. Sed ratio remediū ē q pillule cochle euacuāt materiā flegmaticā a cerebro. Siqua re sepe ratio est: q egritudo est longa et vna vice non potest euacuari materiā: q virtus nō tolerat. **C**Secundo notādū q ante exhibitionē istarū pillularū debet exhiberi talis sirupus. R. ieros radicū accorū radicū peonie radicū ciperi interiorū sgille añ. quar. s. aristologie rotunde. 3. s. isopi: vtriusqz saluē rute maiorane poly montani tomentille vīsei quercini añ. M. i. anisi maratri seminis fiseleos seminis basilī añ. 3. i. seminis peonie munde. 3. y. liquiritie rase vuarū passarū mūdātaz ab aril. añ. 3. i. floz anthos floz vtriusqz ficados añ. 3. i. succi fumi terre vel aque eius. 3. y. zuccari al. quar. iij. mell' elci. lb. s. fiat sirupus diligēter clarificatus vsqz ad lb. s. **C**Notādū tertio q pillule cochle quas pōit Rasis possunt vigorari sic. R. pillularū cochlearū 3. y. pulpe collo quintide bdely añ. 3. s. vel. 3. i. si patiens sit fortis. seminis peonie munde. 3. s. puluerizanda puluerizent subtiliter: misce oīa cū succo rute et fiant pillule multū enī est appropriatus ille succus. Ad idē valent iste pillule. R. pulpe collogn rīde ficados castorei oīuz añ. 3. i. iere. 3. iij. agarici. 3. y. turbitib. 3. i. terāf et cōficiant. dof est a. 3. s. vsqz ad. 3. i. **C**Quarto notādū q cū predictis eger dō pseruari ante tps i q dō venire paroxysmus et vtriusqz i vte et autūno et semel i hieme et sel i estate. (Et eius cōseruatio). Dic ponit curā p dietā: et dicit q dieta ē subtiliāda et cibaria de qbus dictū est: supra sūt dāda. Ratio q p dietā subtilē natura reddidit magis intentā circa materiā flegmaticā ad resoluēdū eā. Ratio secundū est dieta supra: q dō dieta declinare ad calidū et siccū ita ē itelligēdū ē de aere et alijs siccis. **C**Notādū q si tepus eēt pluuiosus dō patiens stare in domo facta siccā p artificiu: q i domo ponant herbe appropriate epilepsie: vt ruta poliū montanū isopus peonia et si ex his cōponat puluinar et ponat ad caput valet. et format sic. R. isopi vtriusqz ficados rute peonie poly montani floz anthos añ. M. i. vñ añ. 3. i. quasent et fiat puluinar ad qtitatē vni palme et medie ex vtraqz pte et teneat sub capite de nocte. **C**Almanfor.

CGargarismus quoqz fieri dō. Et sternutatio ex his q diximus pūcāda: ac narib⁹ peonie puluis subtilissimus q sit similis alcophol in sufflandus. Si qasit cū epilepsia in facie et oculis rube dinē habuerit: et venarū grossitiē: flobotomādus erit a saphena. Sanguis at ex carno sitate tibiarū cū venosis erit extrahēdus. Capiti pterea oleū ro. et aceti soperfundat. Et abstineat a vīno et a cepis et alleis ac sinapi et porris et apio et fabis: et

canebit postremo ab oībus fumū caput ascēdētem et repletōez generantibus. Cōfectio electuaris qd omni spēs epilepsie remediū affert. R. pīretri fiseleos ficados oīuz añ. 3. y. agarici. 3. y. coridumeni recentis et acuti assensende optime aristologie rotunde oīum añ. 3. i. s. deinde extrahatur succus ex squilla mixtus cū pari quantitate mellis: coquat et cōficiat ex eo spēs et fiat electuarium ex quo patiens quotidie sumet et caneat sibi a cibis grossis. Electuarium hoc oībus epilepsie spēsbus excepta vna sanguinea quaz Gal. noianit et nos ēt iā fecimus mentionē: opitula: cui dicit pferre flobotomiā ex saphena prius et postea ex basilica deinde eius regimē sit ex his q sanguinē i corpore minuit et ipm infrigidant.

CSillanus.

Dic ponit curā p localia. et diuidit i tres fm q ponit tria localia. Secūda ibi. (Et sternutatio). Tercia ibi. (Et naribus). De prima dicit q i cura epilepsie ppetit gargarismus. **C**Notādū q gargarisma ppetēs ē. R. radicis ieros radicis peonie sgille añ. quar. s. isopi poly montani añ. M. i. pīretri. 3. y. seminis staphisagrie masticiis añ. 3. i. ellī al. 3. y. seminis peonie munde. 33. al. añ. 3. y. vuarū passarū sine aril. 3. y. aceti. 3. s. mel. electi qñ. i. fiat decoctio clarificata vsqz ad lb. i. **C**Notādū q rō remediū ē q euacuāt materiā flegmaticā existētē i cerebro causātē epilepsiā: et dō fieri pcedere euacuātōē vñ. sicut et alia remedia picularia ne agite plus materia et attrahat. (Et sternutatio). Ponit curā p aliud locale. p sternutationē: et dicit qd dō fieri sternutatio cū his q diximus. s. i cura letargie et applic. rō q p hoc icitat⁹ vtus ad expellēdā materiā flegmaticā i cerebro cōtētā. **C**Notādū q hoc sternutatoriu pōt eē tale. R. corticis mediani sabbuci succi sicile succi maiorane facta residētia añ. 3. s. ellebori al. euforby castorei seīs peonie puluerizatorum añ. gra. v. misce oīa et cū nassali inyeiat in nares ieiuno stomacho. (Ac naribus). Dic ponit curā p aliud locale. s. p insufflationē in narib⁹: et dicit caput purgiū: dices q puluis peonie subtilissim⁹ vt alcophol dō sufflari i nares. **C**Notādū q alcophol est puluis q ponit i oculis. **C**Notādū q rō dicti est: q puluis peonie valet rōne qilitatis pme: et est calidus: silt ratione qilitatis secunde: q subtilitat: et rōne qilitatis tertie q ē a forma specifica. **C**Secūdo notādū q si iste puluis dissoluat cū succo rute et naribus inyeiat erit meli⁹: q ruta dō ppieta tēmirabilē i epilepsia. **C**Tercio notādū q pillas iniectiones itelligit similia habētia ppietate circa epilepsiam qilia sunt balnea odoramēta fomentationes capitis suffumigia. collo suspēsa qdā orationes et similia. Odoramētū. R. rute puluerizate subtiliter. 3. i. ponatur i panno lineo forme rotunde et odorēt. Ad idē valet hoc. R. pulueris peonie. 3. i. ponatur in panno vt supra. Ad idē. R. succi gūmi rute agrestis. 3. i. farine ordeī. 3. s. aceti. q. sufficit ad icorporādum fiat vt supra. Fomentatio capitis debet fieri cum decoctione omniū herbarū postarū in puluinar i magna quantitate. Balneum de his etiam potest fieri in magna quantitate corpore prius mundificato: et post exitū debet dari mitridati. 3. s. eaz aqua peonie. vel tiriace alexandrine: vel re hermetis i auroza vel alia hora. s. in sero vel in mane ad quantitatem duarum auellanarum. Suffumigium ex radice peonie vel semine valet. Ad collū suspēsa. R. lignū crucis: q tale non permittit cadere et expertus sum in filio bassani de laqua. Ad idē corallus vel smaragdus collo suspēsus. At peonia scilicet semē vel radix inuat collo suspēsa.

De epilepsia

cies ⁊ de hoc sumat quotidie patiens. ¶ Notandū q̄ ratio dicti est quia hoc electuariū calefacit ⁊ resoluit materiam epilepsie ⁊ confortat caput ⁊ est vltimate virtutis. Ad idēz. ⁊. margaritarū electariū. 3. i. gariofil galange nucis musc. cucube domestice añ. 3. 5. flozūm cinamomi. 3. y. grane tinctorū ligni aloes storacis calamite añ. 3. 5. sandali calamī aromatici dozonici romani añ. gra. v. feminis peonie munde visci quercini diptani añ. 3. i. carnium vuarum bene pinguium. 3. i. conferue anthos. conferue sticados. conferue boraginis añ. 3. y. aque ros. damaf. zuccari albi añ. lb. i. fiat electuariū. Ad idēz. ⁊. pliris sine musco diamargaritō añ. lb. 5. Sed si esset bene diues loco diamargaritō ponaf diābre fiat electuariū. Ad idēz. ⁊. piretri fortis quar. 5. diui datur in frustra parua remolliatū deinde conficiatur cuz succaro. 2. 33. Sumatur vnus bolus stomacho ieiuno ⁊ ante cenam. piretrum enim conditū per se valet inter omnia electuaria. Ad idēz. ⁊. conferue squille facte ad solem vel supra carbones cum succaro albo ⁊ sic fit: habeatur squilla ⁊ remoueatur pellis exterior que est dura ⁊ siccā pistet fortiter in mortario ⁊ puluis zuccari cōmixtus fiat cōserua ⁊ cut fit cōserua ros. vel de viol. ponatur in vase mundo ad soles per quattuor dies. comedatur ieiuno stomacho de mane vel ante cenam: vel fiat supra carbones calidos si nō possumus expectare. Ad idēz. ⁊. fiseleos aures tres baccarū lauri. 3. ij. aristologie rotunde radicis peonie añ. au. y. castorei troc. sgille. añ. au. i. conficiantur cum melle dispartito: ⁊ da omni die cum aqua mellis vel cuz secianiabin facto cū aceto squillitico. Ad idēz. ⁊. piretri fiseleos sticados añ. 3. x. agarici. 3. v. cordumeni asaristof. ro. affrodill. ligricie carpopalsami fiat vt supra. Ad idēz. ⁊. peonie. 3. i. macis spice croci coralloium ru. margaritarum non perforatarū añ. 3. 5. cinamomi nucis. musc. gariofil. 33. pipis lon. cardamōi megeate añ. 3. y. ligritic. 3. y. anacardi. 3. i. 5. musci ambreagr. y. terantur optime ⁊ conficiantur cū melle dispartito ⁊ bene cocto vel cum sirupo bene cocto facto cum. lb. viij. zuccari. hoc enī conditum valet ad epilepsiam paralysim ⁊ spasimū de repleto ⁊ cōseruat memoriā ⁊ remouet obliuionē sensus ebentes curat. Datur ad modum nucis in auro ⁊ ⁊ post illud bibi aqua mell. pōt ēt dari volētē ire ad doz. miedū. ¶ Tercio notādū q̄ loco huius electuarii pōt dari puluis talis. ⁊. interioz. cinamomi elci gariofil. galāge nucis musc. macis cubebe domestice añ. 3. y. omnium generū pipis cardamomū feminis anisi fenicū. feminis peonie munde. i. flosi sicce. diptani. visci quercini añ. 3. i. croci. 3. y. candi. 3. y. fiat puluis ponaf ī seculo de alura. vraf ī salmantis cū omnibus rebus: ⁊ si detur ante digestionē confortat caput. Ad idēz. ⁊. peonie. 3. y. pentafilon oppoponacis añ. 3. i. lapidū q̄ inueniunt in primo ventriculo irundinis cū incidiatur quozum vnus est vnus coloris ⁊ alter est diuersozū colorum. 3. y. terantur omnia ⁊ detur. 3. i. cum vino decoctionis primule veris vel eius radics: vel cuz melle squillitico: ⁊ detur semel vel bis ī hebdomada. Ad idēz. ⁊. feminis galitrici. 3. 5. visci quercini. 3. i. tormentille. 3. i. 5. fiat puluis de quo datur. 3. y. ante aduentum paroxismi cum aqua decoctionis peonie valet enī a proprietate. Ad idēz. ⁊. ossium anteriorum partis capitis hominis combustorum feminis peonie munde añ. 3. 5. tormentille visci quercini añ. 3. y. fiat puluis ⁊ valet a proprietate. Ad idēz. ⁊. pulueris cornu cerui detur cum vino. Ad idēz. ⁊. pulueris iccoris milui. Ad idēz. sanguis agni dicit gerardus. Ad idēz. vesica apri cuz tota vīna exiceet in furno ⁊ detur singulis diebus ad modum fabe cum oximelle. ¶ Notandū quarto q̄ in cura epilepsie comedere oua cozuorum mirabiliter iuuat. 3des faciunt carpes irundinum comeste. Ad idēz. cozuoripatum multū iuuat. Ad idēz. caro vulpis iuuat valde. ¶ Quinto

De incubo

notandum q^d in cura epilepsie succus rute facta residentia cū modico asse fetide iuuat valde et optime valet. Ad idem sanguis mustelle cū vrina pueri multū valet. Ad idem sanguis edī bibīt^r vt dicit serapio. c. d. sanguine. Similiter sanguis testudinis nemoralis valet. Ad idē valet vngula asini cōbusta et in puluere red acta et cum aceto forti linire caput. Serapio de extremitatibus aialū. Ad idē valet omne coagulū dissolutū i aceto et datū in potu: et specialiter coagulū leporinū: vt dicit Serapio de mente alioz. c. de coagulo. Ad idē valet epar asini quādo comedit stomacho ieiunoyt Serapio. Ad idem valet fel vrsi quando ex eo fit cohol. Serapio. c. de felle.

¶ Almanzor.

¶ A carne pretereā et vino abstineat et bibat rob acetosoz fructus. Capiti quoq^{ue} supponant ea q^{ue} ipsum in frigidant.

¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curā epilepsie facte a sanguine dicens q^d v^o se abstinere a carne et vino. Rō est q^d multiplicat sanguines. Scōdo dicit q^d debet sumere succū fructuū acetosoz. scitri limonis agreste et granatoz. rō q^d repugnat sanguini vtriusq^{ue} qualitate. Tertio vult q^d capiti debeāt appōi in frigidantia. rō. q^d p^{ro}hibet ascensu vaporū et alterant malā p^{ro}plexionē calidā. ¶ Notādū q^d si ea q^{ue} dicta sunt non iuuant recurrēdū ē ad vltimū remediū q^{uo}d est canteriū i parte posteriori. si nō valet fiat i cōmissura. ¶ Notādū scōdo q^d si epilepsia fiat a melācolia lz raro p^{ro}tingat. et q^d raro p^{ro}tingit. ideo Rāf nō ponit curā. pcedendū est hoc modo. Digerat p^{ri}mo materia cū sirupo dicto sup^{er} i cura doloris capitis pueniētis a melācolia hoc addito q^{uo}d apponāt illa que a tota specie respiciunt epilepsia. vt isopus ruta. poliū montanū p^{ro}neia. Deinde fiat euacuatio cū medicinis positis loco dicto. Si vero epilepsia fiat a colera q^{uo}d etiā est raro. et ideo Rāf non ponit curā. Digerat p^{ri}mo materia cū sirupis dictis in. c. de cura dolorū capitis puenientis a colera hoc addito q^{uo}d in sirupis ponant medicīne dicte epilepsia respicientes. deinde fiat euacuatio cū medicinis dictis i p^{re}dicto. c. d. euacuātibus colera. Si vero epilepsia fiat a vermibus curanda est cura vermū de qua dicitur in. c. determinato.

¶ De incubo.

¶ Sillanus.

¶ Quidā circa rubricā q^{uo}d incubus idē est q^{uo}d strangulator. Vel est egritudo qua homo sentit cū ingredit^r somniū fantasma graue super se cadens. et cōprimat ipsū et angustiat eius spiritus et intersecat vox ipsius. et ei^{us} motus et fortasse p^{ro}focat p^{ro}pter poroz oppilationē et cū ab illo separat^r excitat subito. Ita ponit Auic. prima tertia traco. quarto. c. de incubo. Aliter diffinitur sic. Incub^{us} est egritudo vel fantasma corpus aggrauās motū et loquelam ipediens. ¶ Secundo notādū q^d fm medicinā tres sunt cause incubi. p^{ri}mitina antecedēs et cōiuncta. P^{ri}mitina ē frigiditas adueniēs posteriori parti cerebri q^{uo}d cōprimat eā p^{ro} quā p^{ro}hibet spūs ad inferiora descendere. Si^{cut} somnus fact^{us} sup^{er} repletioē cibi et potus: vnde ascendunt fumi grossi et mali qui nō possunt cōsumi a calore naturali oppilātes cerebzū. Causa antecedens sunt humores abundantes in cerebzū et alijs partibus a quibus possunt eleuari vapores grossi oppilātes cerebzū: et possunt esse sanguis colera flegma vel melācolia. causa coniuncta sunt ipsi vapores i cerebro existentes actu ledētes: q^{uo}d causantes oppilationē i parte posteriori cerebri ratione cuius prohibet^r descensus spiritū ad inferiora mēbra: et q^{uo}d p^{ri}mo deficiunt in extremis. ideo p^{ri}mo videt^r patiēti q^{uo}d illud fantasma incipiat descendere a pedibus: deinde paulatim occupat totū corpus fm q^{uo}d vapores plus occupāt et ideo loquit^r mugiedo petens auxiliū: et est p^{ro}teritus totus et pauidus p^{ro}pter famū corruptū. Aliquādo dicit^r q^{uo}d cā incubi est demon fm vulgum. Aliquādo dicunt q^{uo}d est petula

calcans et comp^{ri}mens corpora. ¶ Notandum quarto q^{uo}d hec egritudo siue dispositio magis fit in somno q^{uo}d in vigilia q^{uo}d i vigilia sunt pori aperti. et in somno sunt oppilati ideo et. ¶ Dubitat^r q^{uo}d accidit multū incubus supine iacentib^{us}. Dicendū q^{uo}d cā est: q^{uo}d talis modus iacendi est causa oppilationis faciendo materiā ad posteriora descendere. Unde tertia p^{ri}mi. c. de somno et vigilia dicit^r q^{uo}d resupine iacere est malū et ad malas preparādas egritudines. epilepsia appliā frenesim incubus: quoniam superfluitates facit ad posteriora declinare.

¶ Almanzor.

¶ Am q^{uo}d i somno quasi rē granē aliq^{uā}d super se cadere senserit incubi pati nūciandus est. In ipsius itaq^{ue} cura nō est tardandū. ipse. n. epilepsie p^{re}ambulus est. ipsa nāq^{ue} p^{re}cedit.

¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de incubo. et diuidit i tres. P^{ri}mo ponit signa. Secundo ponit causas p^{ro}nosticas quare cura nō ē tardanda. Tertio ponit curam. Scōdo ibi. (Ipsius). Tertia ibi. (Eger quoq^{ue}). De prima dicit^r q^{uo}d cū quis sentit in somno q^{uo}d rem granē cadere super se dicimus talē pati incubū. ¶ Notādū q^{uo}d in somno sentit illa grauitas p^{ro} oppilationē rōne cuius nō p^{ro} virtus regere mēbra. ¶ Scōdo notādū q^{uo}d signa passiois distinguunt^r p^{ro} iudicia patientis s^{ed} signa humorū frequēter dicta sūt. (In ipsius). Hic ponit cām p^{ro}nosticā et cās quare cura nō ē tardāda: q^{uo}d p^{ro}nosticat epilepsia vel subeth vel ap^{ro}liāz vel spasmū vel paralysim: aut mortē subitā. Rō p^{ro} p^{ro} Scōdo notādū q^{uo}d si incubus pueniat i vigilia est deterius. rō p^{ro} q^{uo}d sit a fortiori cā: et si post excitationē sudet sudore frigido et sit cum tremore cordis est pessimū. ratio patet.

¶ Almanzor.

¶ Eger quoq^{ue} si in colore rubens fuerit et venas habuerit plenas: ex saphēa erit minucendus. Et vētose in carnositate tibiaz ponende sunt. Eger pretereā a potu vini et rebus dulciss^{imis} comestioē abstinēdus erit et precipue ab omni re q^{uo}d multūz generat sanguinem.

¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curā et diuidit in duas. P^{ri}o ostendit curā q^{uo}d fit a sanguine. Scōdo q^{uo}d fit a flegmate. Secunda ibi. (Q^{uo}d si huic). P^{ri}ia in duas. p^{ri}mo ponit curā p^{ro} euacuationē. Scōdo p^{ro} dietā Scōdo ibi. (Eger p^{re}terea). P^{ri}ma i duas. p^{ri}mo ponit p^{ro} flebotomiā. Scōdo p^{ro} vētofas. Scōdo ibi. (Et vētose). De p^{ri}ma dicit^r q^{uo}d si eger fuerit rubē^{re} i colore et habuerit venas grossas v^{el} fieri flebotomia de saphēa. rō q^{uo}d signū ē q^{uo}d i corpore plectoris: id vt fiat diuersio v^{el} fieri tal^{is} flebotomia. deinde post de cephalica: deinde post de vena frōtis vel nasi vt venaz sub lingua: lz tñ Rāf nō dicat i littera. De scōda dicit^r q^{uo}d vētose cū scarificationē debēt poni i p^{re} carnosā tibiaz. rō p^{ro} vt supra in. c. pcedēti et. (Eger p^{re}terea). Hic ponit curā p^{ro} dietā dicens q^{uo}d eger v^{el} se abstinere a potu vini et a cōestioē rerū dulciū et p^{ro}cipue ab oī re multiplicāte sanguinē: rō q^{uo}d tal^{is} dieta diminuit sanguinem.

¶ Almanzor.

¶ Q^{uo}d si huic contrariū accidit venter ex pillulis cochys multoties erit sol nēdus. Et eius regimē subtiliādū. Exercitio quoq^{ue} vtendū erit et mēbra inferiora erit fricanda.

¶ Sillanus.

¶ Hic pōit curā q^{uo}d puenit a flegmate et diuidit i tres. p^{ri}mo ponit curā p^{ro} euacuationē. s^{ed} p^{ro} dietā. Tertio p^{ro} exercitiū et fricationē. Scōdo ibi. (Et eius regimē). Tertia ibi. (Exercitio quoq^{ue}). De prima dicit^r q^{uo}d si appareat cōtrariū eius q^{uo}d dictū ē. q^{uo}d nō sit rubedo s^{ed} pot^{est} albedo et nō sit repletio vena rū: sepe v^{el} fieri euacuatio p^{ro} secessū cū pillulis cochys. Rō

De melancolia

patet. ¶ Notandum q̄ ante exhibitionem pillularum debet p̄cedere sirupus digestius flegmaris dictus i. c. d. epilepsia. (Et eius regimē). Dic ponit curā p̄ dietā & dicit q̄ ei⁹ regimē d̄z oīminui: rō vt cōsumat materia flegmatica & d̄z dēlinare ad calidū & sicū sicut ī dieta epilepsie. (Exercitio quoq̄). Dic ponit curā p̄ exercitiū & fricatiōes: dicit q̄ ī cura vtendū est exercitio. Rō q̄z resoluūt & exiccat materiam flegmaticā. Sc̄do dicit q̄ mēbra inferiora sunt fricāda. rō q̄z p̄ hoc diuertit materia a partibus capitis. ¶ Notādū q̄ p̄ exercitiū & fricatiōes debet itelligi oīa illa q̄ excitāt virtutē vt clamor magnus: ideo talis d̄z habere sociū dilectū q̄ statim cū audit ipsū lamētantez excitet eum siue cū fricatiōe forti siue aspersiōe faciei cū aqua rosā. ¶ Sc̄do notādū q̄ si incubus fieret a magna frigiditate capitis d̄z inungi caput cū oleo costino laurino vel rutaceo & similib⁹ & si fuerit a nimia repletionē stomachi fiat vomitus clistere & similia. ¶ Tercio notādū q̄ ī cura incubi cōuenit vt p̄fortet cor z cerebri cū electuario q̄ sic fit. R. corallorū ossis de corde cerui margaritarū nō perforatarū añ. 3. s. sirici combusti. 3. s. galage cardamomi mellegete mirtilloz piperis longi gaz nucis musc. peonie añ. 3. i. s. cinamomi. 3. i. macis croci añ. 3. i. zuccari albi. lb. iij. fiat electuariū durū: p̄t fieri cū melle melius ī hieme. Sumat mane & sero ad modū nucis & biba tur post illud aliqd̄ aque decoctionis peonie. Ad idēz valet diacameron. Similiter & diambra. Ad idēz valet si sumat bis in hebdomada p̄ qualibet vice ī aurora. 3. s. tiriace cū. 3. iij. aque decoctionis peonie & videbit mirabile. ¶ Notandus quarto q̄ ī tali posset ēt fieri cauteriū in anteriori parte capitis ī loco p̄missiure coronalis specialiter post purgationes factas. ¶ Quinto notādū q̄ modus cure istius egri tudinis est sicut epilepsie. q̄ materia est eadē. Nam incur bus non est aliud q̄ parua epilepsia.

¶ De melancolia.

¶ Sillanus.

¶ Notādū primo circa rubricas q̄ melancolia p̄t dupliciter sumi. Uno modo p̄ hūore melancoli co. Secūdo mō pro quadā passiōe cerebri sic notata. Ad p̄positū hic sumit secūdo mō. ¶ Secundo notādū q̄ melancolia secūdo mō dicta capi⁹ dupliciter. Uno mō generaliter. & sic est nomē generale ad mania caninā & lupinā siue demoniacā rad melancoliā p̄rie dictā. Secūdo mō capitur p̄ melācolia p̄rie dicta solū. ¶ Tercio notādū q̄d sit melācolia p̄rie dicta. nā melācolia est mutatio ex timationū & cogitationū a cursu naturali ad corruptionē & timorē & ad malitiā p̄pter p̄plexionē melancolicā faciētē silue strez spiritū ī visū cerebri & faciētē ipm timidūz p̄pter tenebras ipsius. sicut tenebre extrinsece solitariū timere faciūt secūdu q̄ p̄plexio frigiditatis & siccitatis cōtrariānt spiritui debilitans ipsūz & sic in eo videt esse lesto plurius virtutū. ¶ Quarto notādū q̄ apud medicū tres sunt cāe melācolie. s. p̄mitiua antecēdēs & p̄iuncta. ¶ Primitiua sunt res nō naturales multiplicantes melancoliaz vt cibi melancolici sicut lētes & fabe & alia legumina carnes antiquae caseus caules carnes bouine leporum cuniculorū: vinū grossum panis azimius timor & tristitia & cōplexio frigida & sicca. similiter & regio frigida & sicca: etas senectutis &c. Lā antecēdēs ē hūmor melancolicus anteq̄ actu inducat corruptionē ī virtute estimatiua vel imaginatiua. Causa p̄iuncta ē hūor melancolicus existēs ī cerebro vel ī alio mēbro iducēs corruptio nē ī virtute imaginatiua vel estimatiua. ¶ Quinto notādū q̄ differētia est inter mania caninā & melancoliaz p̄rie dictā. q̄z mania canina causat ex melācolia generata ex sanguine q̄diu remanet in materia causa adurens. & sic in paroxismo garrulante & gaudent ratione sanguinis & tristatur ratione melancolie. Mana aut lupina vel melancolia lupina catur ex melancolia causata ex adustiōe colere: & ī tali sit

riga furia & agitatio: & a vulgaribus dicit q̄ demon intrant corpus eius: & passio difficilis ad curādū. ¶ Melācolia p̄rie dicta causat ex melancolia naturali buliente ī cerebro: & aliquando catur a mala p̄plexione frigida & sicca sine materia s̄ raro ab illa. vel ex melancolia causata ex adustione alioz humoz dum tñ caliditas sit separata ab illa materia. ¶ Sexto notādū q̄ melancolia p̄t considerari dupliciter. Primo mō quantū ad sui originē vel apprehēsiōē. & sic est actio corrupta virtutis imaginatiue. vel quantū ad sui complementū: & sic ē actio corrupta estimatiue. ¶ Septimo notādū q̄ melācolia p̄t fieri dupliciter. vlt p̄ cām p̄pā ī cerebro vel p̄ cōitatē: vt q̄a vapor melancolicus cōicat cerebro a mēbris inferioribus: vt a corde stomacho ipocondryis sple ne renibus: & a retentionibus mēbroz vel hemorrhoidarūz. ¶ Octauo notādū q̄ species melancolie sunt q̄si infinite. Quidāz enī timent calūz celi supra se. Quidāz timēt q̄ ter⁹ ra absorbeat eos. Quidāz timēt latrones. Quidāz ne lupus aggrediat eos. Quidāz imaginant res corāz oculis suis q̄ nō sunt vere. Quidāz imaginantur se factos esse reges: aut lu pos: aut demones: aut aues: aut istrumēta artificialia. Quidāz ridēt: q̄dam plorant: q̄dam abhorrent aquaz. Quidāz etiā melancolici illitterati sūt litterati: & litteraliter loquuntur. Quidāz p̄phetizant: & hoc non videt reducibile in causas rōnales nobis notas. & sūt plures alie spēs q̄e omitto p̄ multitudinem earum. ¶ Almanfor.

¶ Alicui cogitatiōes male sine cā acciderit: & timor & tristitia ī eo p̄ualuerit. mlie p̄ncipiū ī eo ē. Lū āt res ad hoc

deuenerint vt ēt ea q̄ cogitare ceperit ore p̄mat verba sua atq̄ acrus p̄misceat: tam melancolia perfecta est. Cui ergo be male cogitatiōes & tristitia & tribulatio accidunt anteq̄ p̄renalere incipiunt succurrendus est: quia si p̄renaluerint cura est difficilis.

¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de mlia: & diuidit ī tres. p̄io p̄t signa Sc̄do reddit cām q̄re cū apparēt male cogitatiōes nō ē diffēda cura. Tercio p̄t curā. sc̄da ibi. (Cui ergo be). Tercio ibi. (Q̄ si cū mlia). P̄ia ī duas. p̄io p̄t signa mlie q̄si ē ī p̄ncipio. Sc̄do q̄i ī sui p̄plemēto. sc̄da ibi (Lū āt res). De p̄ia dicit q̄ q̄i ī aliquo apparēt ista signa. p̄io q̄ male cogitatiōes accidunt sine cā. Sc̄dm q̄ timor & tristitia ī eo p̄renalēt: tūc dicim⁹ q̄ mlia ē ī sui p̄ncipio. ¶ Notādū q̄ mlie tres sunt grad⁹. p̄mo q̄i false imagināt vlt estimāt quā imaginantur illud q̄d nō imaginandum vel estimant q̄d nō est estimādū. Secūdus grad⁹ ē q̄i ore p̄ferūt q̄d mēte p̄cipiūt: q̄ loquūt fatue. Tercius gradus ē q̄i p̄lēt ope q̄d mēte cōceperūt sicut aliq̄ mlii q̄ nō desinūt ire nūc buc nūc illuc: & nesciūt quo vadāt. & of cuttubut. ¶ Sc̄do notādū de rōne signoz. Verificat p̄mū q̄ hūor mliis repugnat spiritui b⁹ sui substantia igrossando spūs ex sui q̄litate q̄z frigidus & sicc⁹. Verificat h̄z q̄z sic hō exis ī mēbris timet & tristat. sic spūs p̄ mliāz & vapores melancolicos obtenebrāt. & iō est timor & tristitia &c. (Lū āt res). Dic p̄t signa mlie q̄i ē ī suo p̄plemēto dicit q̄ q̄i res puenit ad h̄ q̄d paties p̄ferat ore q̄ mēte p̄cipit. Silt vba & act⁹ suos p̄misceat: signū ē q̄ mlia ē ī suo p̄plemēto. ¶ Notādū q̄ supra Raf. ī p̄cedēti pte posuit p̄mū gradū mlie q̄ est male cogitare & false imaginari nūc ī hac pte p̄t fm gradū mlie q̄ ē p̄ferre ore q̄d mēte p̄cepit. ¶ Sc̄do notādū q̄ signa mlie sūt duplicia: q̄dā sūt p̄nostica & q̄dā demonstratiua. p̄nostica sūt timor pusilantimitas: extimato mala: timor sine cā: velocitas ire: dilectio solitudinis. tremor & vt go & sonit⁹ p̄prie ī mirach. Demonstratiua sūt q̄i p̄dicta sūt p̄firmata. ¶ Tercio notādū q̄ ratio

De melancolia

signorum ē. Primo timor et pusillanimitas propter tenebrositates melancolie vel vaporis melancolici obtenebratis spiritus extimatio mala ratione melie iprimis specie tenebrosas. Timor et velocitas ire quia talis incipit esse solitarius et si quod illud a suo proposito diuertit irascit. et quia imaginatur ab omnibus parvipendit et dilectio solitudinis propter obscuritatem melie que mouet ut sit solitarius et non conuersetur cum aliquo. et fit aliqui tremor ex vaporibus ascendentibus ad caput et sonitus et tinnitus proprie in mirach. propter idem quia ibi eleuant mali vapores est fastidium propter multitudinem ventositatis subleuantis cibum. Quarto notandum quod signa melancolie cerebralis sunt hec superfluitas cogitationis assidua solitudinis inopunitas ad aliquam rem ut ad terram. antecessio insomniae egritudines cerebri antecedentes et non apparent in membris cerebro coicantibus nocumeta. Accidit sunt valde magna et continua. ratio patet itelligentibus. Signa melancolie pro coitate pro totius corpus sunt nigredo totius corporis et arefactio et retentio eius quod sicut euacuatur a splene et a flos et hemorrhoidibus et membris. vebemens nigredo pilorum. antecessio ciborum melancolicorum. Antecessio febrium putridarum cronicarum et diuersarum. ratio patet. Signa melie propter coitatem ad splenem sunt multitudo appetitus propter effusionem melie ad os stomachi. paucitas digestionis stomachi propter frigiditatem melie. multitudo rugitus lateris sinistris. Inflatio splenis propter ventositates et hoc non separatur ab eis. quia quod febris quartana. Natura est leuis propter idigestionem. Signa melie propter coitatem ad stomachum sunt nauisatua facietas cum idigere et repletione hora digestionis. Multiplicatio doloris apud coelivides quod gescit apud idigere. Signa melie propter coitatem ad mirach. sunt grauitas et mirach. et attractio ad supiora. nauisatua separabilis et corruptio digonis. Eructuatio acetosa. Sputum humidum. Rugitus et exitus ventositatis. et iueniunt iuuametu. dolor est in stomacho ante iter utraque spatulas proprie post cibum antequam digeratur. Signa quoniam melia passio fit a sanguinea melancolia sunt quia patiens est cum gaudio et risu propter proprietatem sanguinis. non est tristitia vebemens. oculi sunt rubet. Vene sunt plene. et ubi multiplicatio sanguinis precesserunt. Signa melie quod est a colera sunt. quia est cum saltu et cum furore et cum luyinositate et cum terribili aspectu. et appellatur a gbusda demoniu. Signa melancolie quod fit a flegmate est cum pigritia paucitate caliditatis et cum gete. Signa quoniam fit a melancolia est cogitatio plurima. audacia minor quam in alijs odium cuius non obliuiscit et cetera. (Lū ergo). Dic reddit causam quare cum de male cogitationes apparet cura non fit differenda. et dicit quod cum accidunt male cogitationes tristitia et turbatio succedenda est antequam incipiant pualere. Reddit causas. quia si firmetur et pualcat cura est difficilis. Pronosticatio. fluxus vel varices quoniam veniunt habentibus melancolicam passionem est bonus. Notandum quod ratio huius dicti est quia si firmetur signus est quod facta est fortis impressio in membro principali. scilicet cerebro. Item quia talis egritudo fit ab humore melancolico. et talis repugnat cu rationi ratione substantie. quia est humor grossus. et ratione qualitatis quia est humor frigidus et sicus unde contrariatur calori naturali qui curat morbos. Unde quartana curatur difficiliter.

Almanzor.

Quod si cum melancolia fuerit dolor ventris et inflatio et malus color et digestionis corruptio et vomitus acetosus et excreationis multitudo incipiente da est cura cum flebotomia ex basilica aut saluatella sinistre manus. Et si sanguis visus fuerit niger dimittatur egredi in multa quantitate. subtilis aut rubens si fuerit restringendus erit illico. Eger vero ex rebus linientibus est nutriendus ut sunt

aleffidabegi que sunt ex carne edina et aretina et mittendus est in balneum in quo non diu moretur.

Sillanus.

Dic ponitur cura melancolie et diuiditur in duas. Primo ponitur cura melancolie puenientis a splene. Secundo a capite. Secunda ibi. (Si autem). Prima in quattuor. Primo ponitur cura per euacuationem. Secundo ostendit quibus est vtedu post euacuationem. Tercio ostendit a quibus est abstinentia. Quarto ostendit circa que medicus habet attendere in cura talis melancolie puenientis a splene. Secunda ibi. (Deinde tribus). Tercia ibi. (Eger vero). Quarta ibi. (Et studendum). Prima in duas. Primo ponitur cura per euacuationem factam per flebotomiam. Secundo per euacuationem factam per secessum. Secunda ibi. (Post hoc autem). Prima in tres. Primo docet facere flebotomiam. Secundo docet curam per dietam. Tercio per balneum. Secunda ibi. (Eger vero). Tercia ibi. (Et mittendum). De prima dicit quod si cum melancolia fuerint ista signa. scilicet dolor ventris et inflatio. malus color corruptio digestionis et vomitus acetosus. debemus incipere curam faciendam flebotomiam ex basilica aut saluatella manus sinistre. Secundo dicit quod si sanguis fuerit niger debet dimitti fluere seu diminui in quantitate multa. scilicet si sit subtilis rubens debet statim restringi. Notandum quod si in melancolia possit esse per communitatem ad alia membra. scilicet ad cor. quia generat spiritum vitalem turbidum et grossum. vel ad epa. vel ad splenem. vel ad matricem. hic tamen ponitur cura eius que per communitatem ad splenem. quia sepius accidit ex quo splenem est receptaculum melancolie et illa cura curatur alie. Notandum secundo de ratione signorum melancolie puenientis a splene. Primo est dolor ventris. quia propter abundantiam humorum in splene. et propter colligantiam splenis ad stomachum debilitatur virtus digestiva stomachi. et sic generantur ventositates que sunt causa doloris et inflationis stomachi. et sic verificatur primum. Verificatur secundum. quia malus color est propter malitiam digestionis. Verificatur tertium. scilicet corruptio digestionis propter malitiam melancolie habundantis in splene. Verificatur quartum. scilicet vomitus acetosus quia melancolia perficit ad stomachum et corruptum auertendo ad acetosum. Verificatur quintum. quia fit multum sputum propter malitiam digestionis ratione cuius generatur multum de flegmate viscoso in stomacho. Tercio notandum quod ratio remedii est. quia per euacuationem factam ex basilica vel ex saluatella manus sinistre vel brachij euacuat sanguis melancolicus et peccat in splene et si sit niger debet dimitti egredi. quia sanguis melancolicus est niger et grossus et sic euacuat materia peccans. si sit subtilis restringatur quia tunc talis sanguis est colericus et sicut frenum melancolie et sic non euacuat materia peccans. Dubitatur in habetibus passionem melancolicam peccato melancolie. quare competat flebotomia cum non peccat sanguis. Dicendum quod melancolia magis conuenit cum sanguine. quia est fex sanguis et quia melancolia non est sic separabilis a sanguine. Sed si dicatur quod sanguis magis contrariatur in complexione melancolie quam flegmati. Dicendum quod licet ex parte complexionis ita sit. tamen ex parte multiplicationis non quia fiunt ab eodem calore. Aliter licet sit. tamen ex parte euacuationis non est simile. quia flegma propter viscositatem adheret. et non sequitur sanguinem in euacuatione. sed melancolia non immo egreditur cum sanguine. et ideo posuit flebotomiam. et Aui. et quarta primi capitulo. xx. de flebotomia dicit quod hoies melancolie debent sepe flebotomari. et in flegmaticis prohibet. (Eger vero). Dic ponitur cura per dietam dicens quod eger debet nutri ex carne edina et aretina. Ratio quia ex ea generatur sanguis bonus et multe quantitates et resistit melancolie. et ex quo fit resumptio corporis et specialiter puenit hoc. quia spleneticus sunt macri propter idigestionem in epate. Notandum quod per illa iura debemus etiam intelligere alia iura ut gallinaz pullos vitel los quorum et similia buccantia et sanguinem multiplicata. De

De melancolia

herbis vero boraginem et buglossam comedat. (Et mittendus). Sic ponit curam per balneum. dices quod patiens debet ponitur in balneo et in eo per morari. ¶ Notandum quod ratio primi dicti est: quia balneum aque dulcis humectat corpus. nam ibi peccat materia per frigiditatem et siccitatem. Ratio secundi est quod si diu staret in balneo, magis resolveret materiam subtilem et sic exsiccaret. et ideo quod bonus curabat quartanam paucis diebus. ipse enim administrabat balneum omni die bis ut materia melancolica citius expelleretur in paroxysmo. et sic infra mensem curabat quartanam. Alia causa est quod balneum inducit leticiam. sed in passione melancolica est tristitia et. ¶ Almanfor.

¶ Post hoc autem decoctione de epithimo quam ego composui utraque cuius hec est compositio. R. mirobalanorum indorum. 3. r. polipodij. 3. v. sene. 3. viij. turbit. 3. iij. sticados. 3. r. passularum enucleatarum. 3. r. epithimi cretensis. 3. r. oia excepto epithimo in tribus. lb. aque coquenda sunt donec ad unam libram et mediam redeant. cum hoc factum fuerit addat epithimum et illico ab igne remoueantur et dimittantur donec infrigidari ceperint. Cumque infrigidata fuerint manibus fricata colentur. Deinde sumantur agarici due tertie. 3. i. aloes. 3. i. sal. indi. 3. 5. ell. nigri quartam. 3. vnius. et conficiantur cum melle aut cum iulepe. et fiant ex eis pillule que per tres horas ante decoctionem exceptionem sumende sunt. postea sumat decoctionem. Deinde tribus diebus qescat. In his autem diebus quibus quiescit nutritur ex eis que precipimus. et potum sumat vinum subtile clarum et bene odoriferum. Post hoc quoque iter soluedus est ut prius. hoc vero ita ut predictimus tertio iterandum est. quarta quoque portio ei danda. Eger vero ab omnibus que coleram generant nigram abstineat. et ut sunt carnes siluestres omnes et caro vaccina et caprina vetuste et fabe. et caro salita et casus vetus et lentes et precipue lentes et oia huiusmodi. Vinum preterea grossum labores et vigilias euiter. nec patiat famem nec sitim. vino vero subtili et potum utraque. et precipiendum est ei ut dormiat. Et est studendum in splenis curatione dicturi sumus que augmentum. De quoque stomachi confortandus est. et precipue ex medicinis quarum mentiones in sequentibus facturi sumus cum egritudines stomachi nominabimus.

¶ Sillanus. ¶ Dic potest curam per euacuationem factam per secessum. Primo per decoctionem. Secundo per pillulas. Secunda ibi. (Deinde sumat). De prima dicit quod post flebotomiam conuenit decoctio de epithimo que est. R. mirobalanorum indorum. 3. r. polipodij. 3. v. sene. 3. viij. turbit. 3. iij. sticados. 3. r. passularum enucleatarum epithimi cretensis an. 3. r. oia excepto epithimo coquantur in lb. ij. aque donec ad lb. i. 5. reddeant. Cumque hoc factum fuerit addat epithimum: et oia ab igne remoueantur illico et dimittantur donec incipiant infrigidari et cum infrigidata fuerint manibus fricata colentur. De secunda parte potest descriptio neque pillularum: et est. R. agarici duas tertias. 3. vnius aloes. 3. i. salis indi. 3. 5. ell. nigri quartam. 3. vnius conficiantur cum melle:

aut cum iulepe: et fiat pillule. Subdit quod tales sumende sunt per tres horas ante assumptionem portionis vel decoctionis: et debet implere recipi usque ad dies. xvi. et qualibet die antequam decoctio: pillule omnes que fiunt in recepta sunt sumende per tres horas an. ¶ Notandum quod ratio dictorum est: quod tales pillule et talis decoctio euacuant flegma grossum aggregatum ratione debilitatis epatis propter colligatiam cum splene et melancolia a qua fit principaliter illa passio et quare debet sumi per tres horas ante decoctionem quod pillule non possunt operari in tanta breuitate. id adueniente decoctione pillule dissoluantur et sicut perficiunt unam operationem. ¶ Tertio notandum quod hora assumptionis conueniens non debet esse in die agitationis et commotionis materie sicut in die paroxysmi: quod in illa die non debet esse assumptio alicuius medicine. Ut Auicenna prima quar. c. de cura putridarum in generali. Sed in hora getis: quod virtus est fortis magis apta euacuatioui. ¶ Notandum quarto quod antequam decoctio medicine debet precedere sirupus digestus materie existens in splene et est talis. R. radicis feniculi petrosilini accori radicis ciperi an. quar. 5. radicis rase ni radicis apij an. 3. i. radicis corticis capparorum mediam et amarisci frassini et gemestre an. 3. 5. eupatorij calameti absinthij capil. vene. endiuie scariole. an. ad. i. anisi maratri cuscute scis portulace feminis melonis indi. an. 3. i. ligritie rase yunay passarij sine arill. an. 3. i. succi boraginis succi fumittere depuratorij an. 3. y. floruz boraginis buglosse foruz sticados arabici an. 3. i. mel. elci. q. ij. succari alb. lb. 5. tepere cortices i aceto forti per noctem. fiat sirupus perfecte clarificatus usque ad lb. i. 5. administretur cum decoctione boraginis floruz tamarisci floruz sticados arabici an. 3. 5. thimi epithimi folliculorum sene polipodij quercini an. 3. 5. anisi 3. ij. ligritie rase yunar passarij sine arill. 3. vi. fiat decoctio in sero caprino. et decoctio tepere per noctem corticis mirobalanorum bene gumosorum. 3. i. 5. fricent de mane fortiter et colent. et colature addat. et administretur si est delicatus cum. 3. i. succari alb. vel cadi dulcoret. Ad idem valet tales pillule. R. yere ruffini. 3. ij. lapidis lazuli puluerizati subtiliter. 3. i. misce malaxando cum modico sirupi fumiterre fiat pillule ad quantitate cicerum. Ad idem per debilibus valet diase. 3. 5. Ad idem confectio hamech. Ad idem pulueris sene. 3. 5. cum aqua lactis. (Deinde tribus). ¶ Dic ostendit quomodo est procedendum post euacuationem dices quod post primam euacuationem debet gescere tribus diebus. R. quod virtus fortis per nutrimentum que virtus fuit debilitata per medicinam et iterato posset laxari. Secundo dicit quod in his tribus diebus debet dari potus de qua dictum est. Ratio patet. Tertio dicit quod potus debet dari vinum subtile clarum odoriferum. R. quod generat bonum sanguinem et spiritus claros et pertranseat spiritibus grossis in melia. Quarto dicit quod iterato post debet euacuari ut prius: et sic quousque quarta portio sit exhibitum. Ratio quod materia melancolica est difficilis euacuatiouis: et ideo paulatim debet fieri euacuatio. Sed intelligendum est quod semper debet permitti digestio: quod in cronicis egritudinibus debet fieri paulati digestio et paulati euacuatio et. (Eger vero). ¶ Dic ostendit a quibus est abstinedum: dices quod eger debet se abstinere ab omnibus generantibus meliam. Ut sunt carnes siluestres omnes. et vaccina caro et hyrcina et magnarum caprarum fabe caro salita casus antiquus lentes precipue. Similiter olera nisi sint humectatiua quia sunt borago buglossa et filia. Secundo dicit quod debet abstinere a vino grosso quod aggregat meliam et spiritus turbidos. debet abstinere a labore et vigilis quod exiccat. Tertio dicit quod non debet pati famem nec sitim. ratio quod in talibus dispositionibus corpus exiccat. Quarto dicit quod debet vitare non subtile. ratio quod generat spiritus subtiles et claros et pertranseat melancolie. Quinto dicit quod debet dormire. ratio quod celebrat melior digestionem et humectat corpus. ¶ Nota quod studentes non debent vitare carnibus salis nec alijs generantibus meliam: nec vino grosso quod ex his generat nutrimentum grossum et spiritus grossi humidi turbidi. vnde de cerebrum non disponit ad speculari et studere. (Et est studendum).

De melancolia

Hic ostendit circa que medicus habet intendere i curatione mlie puenietis a splene. dicēs q̄ debem⁹ attendere i curatio- ne ad splenē cū bis de qb⁹ dicet i.c. d curatione splenis. Rō qz hec passio pncipaliter depēdet a splene: iō si splē ē dur⁹ oꝝ mollicari. Tercio dicit q̄ debemus attendere ad stomachū pfortādo os stomachi cū bis q̄ dicent i.c. de dispoſitōe sto- machi. rō qz a splene ad os stomachi p̄municat melia q̄ ifri- gidat ⁊ debilitat os stomachi: iō cōfortari oꝝ vt phibeat re- ceptio melancolie.

¶ Almanfor.

¶ Si aut cū melia ea q̄ noiaulm⁹ nō fuerit ⁊ acci- derint post frenesim vel lōgā morā sub sole. aut percussionez in capite. flebotomia ex cephalica facienda est.

¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curā melancolie cerebralis: ⁊ diuidit in duas. Prio ponit curāz q̄ sit a materia calida vela mlia causata p aduſtionē colere vel sanguinis. Secdo ponit curāz q̄ sit a mlia inaturali. Scda ibi. (Si at). Pzia i duas. Prio pōit cu- rā p flebotomiā. Secdo p localia. Scda ibi. (Et capiti). De pma dicit q̄ si cū mlia nō fuerint ea q̄ dicta sunt: s̄ sequat post frenesim: vel lōgā morā sub sole. vel post percussioem i capite. suple argum⁹ mliāz eē i capite. vltio cerebralia a p̄- cipio d̄ fieri flebotomia ex cephalica. Rō qz p ipsam euā- cuat mā q̄ ē a nō ⁊ de illa q̄ ē iuncta. ¶ Notādū q̄ ibi ca- pit mliā: vt ē cōis ad mania. ⁊ h capis mania cāta ex mliā cāta ex aduſtōe sanguis vlt colere q̄ diu cā aduſtē tenet i mā ⁊ sic venit p frenesim: qz frenesim causat ex sanguie ⁊ colera: ⁊ q̄ venit aduſtōez generat mliāz vlt maniam. ⁊ q̄ diu rema- net caliditas tā diu remanet mania. Silt pp lōgā morā sub sole aduſtū hūores ⁊ pueritū ad mliāz ⁊ q̄ diu stat calidi- tas tā diu stat mliā. Silt pp pcussione capitis sanguis ⁊ spi- rit⁹ rōe doloris ascēdit ⁊ sit iſlāmātō ⁊ aduſtio. iō rē. ¶ No- tādū q̄ i passioe causata a materia mlica cōpetit ē medici- na: ⁊ q̄ iſtū sirup⁹ ppetit: ⁊ sirup⁹ ppetēs i mania ē. R. lactu- ce scariole altee añ. M. i. floz viol. nenufaris rof. ru. añ. 3. i. succi boraginis succi fumiterre succi pomor acetosoz añ. 3. y. acori. s̄llitici. 3. i. p cā diſticta succari al. quar. iy. fiat siru- pus clarificat vlt q̄ ad. l. b. i. Laxatiuū d̄ ē tale. R. floz bo- raginis floz viol. floz nenufaris añ. 3. 5. vnaꝝ passaz mun- dataꝝ ab aril. 3. v. epithimi folliculoꝝ sene añ. 3. i. anisi. 3. iy. fiat decoctio i fero caprino. ⁊ i decoctioe tēperet cortices mi- robalanor idoz vel citrinor. 3. i. p cā antecedere corticis mirobalanor idoz. 3. 5. Pzo cā diſticta fricet d̄ mē fortiter ⁊ colēt ⁊ colatura de mane det.

¶ Almanfor.

¶ Et capiti studiū adhibēdū ex reliquo regimi- ne qd dixim⁹ pprie. Aqua pterea tepida ab al- to loco sup caput fundēda ē. Deide oleū ro. cūz aceto vini capiti infundat: ⁊ lac muliebze desup mulgeat. Marib⁹ ēt oleūz de seminib⁹ cucurbite dulcis. ⁊ lac muliebze inficiat. In balneū quoqz sepe mittēdus ē. ⁊ multū ex aq tepida capiti ē su- perifundēdum. Eger ēt oia q̄ odorifera frigida sunt odorēt.

¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curā p localia. Prio i generali remittendo se. Secdo i speciali. Scda ibi. (Aq pterea). De pma dicit q̄ cir- ca caput ē attēdēdū cū bis q̄ diximus supra in cura frenes. ¶ Notādū q̄ q̄uis erūt ponēda mltā supradē: vt i p̄dicto .c. de cura frenes: tñ sūt due ablutioes spāles i mania. vna ē ablutio capitis cū decoctioe pedū ⁊ capitis montonis ⁊ seīs papaueris albi. Scda est decoctio folioꝝ sene: ⁊ aliq̄ cū fe- mib⁹ ⁊ florib⁹ boragis ⁊ buglosse. (Aqua pterea). Hic pōit curā p localia i speciali: ⁊ diuidit i qnqz ptes fm q̄ qnqz lo- calia ponit ptes patebūt. De pma dicit q̄ aq tepida oꝝ ab

alto sup caput fundi. Rō qz talis hūectat. deide qz reuertit- tur ad frigiditatē ifrigidat ⁊ sic phibet aduſtionē materie. (Deide oleū). Hic pōit aliō locale: dicēs q̄ oleū rof. cū ace- to oꝝ sūdi supra caput. Rō qz ē frigidū ⁊ stipticū: sic phibz ascēsz vaporz ad caput ⁊ aduſtionē i materia. Silt lac mul- liebre oꝝ mulgeri supra caput. Rō qz frigidat ⁊ humectat. (Maribus). Hic ponit curā paliud locale dicēs q̄ naribus oꝝ imitti oleū de seie cucurbite oleū de salicib⁹ ⁊ lac mulie- bre. Rō qz alterat ⁊ phibet aduſtionē i materia: ⁊ ista obēt fieri i pncipio vel i augmēto q̄ nō ē intentio resolutionis. (In balneū). Hic ponit curā paliud locale: dicēs q̄ patiens oꝝ sepe poni i balneo: ⁊ dicit q̄ oꝝ i eo morari multū ⁊ fundi ex aqua tepida supra caput. Rō qz phibet aduſtionē materie pp suā hūiditatē ⁊ resolueret facit pp caliditatē vlt salit hūe- ctādo disponit illā ad resolutionē. (Eger ēt). Hic ponit cu- rā paliud locale dicēs q̄ eger ēt oꝝ odorare frigida. vt sūt rose sandali viol. rō qz phibet aduſtōez materie: ⁊ q̄ sūt aro- matica. pfortant caput: ⁊ p recepta recurrat supra. c. de ce- phalea ⁊ emigranea. ⁊ ibi patet.

¶ Almanfor.

¶ Si aut cū melancolia nihil fuerit corz q̄ dixim⁹ i pncipio: matrit vena dextri brachij aperienda erit: ⁊ sanguis p̄siderādus. ⁊ vt p̄dixim⁹ faciēdū erit ⁊ regēdū. ⁊ postq̄ hoc regimē infirmo adhi- bueris p aliquot dies q̄escere dimittēdus ē. De- inde vt prius i cura eius incipiēdū donec sanita- tis fiat restitutio.

¶ Sillanus.

¶ Hic pōit curā mlie cerebral facte a mlia naturali ⁊ diui- dit i duas. Prio pōit curā p euacuatoꝝ. fo ondit qd siēdū sit i dieb⁹ geti. scda ibi. (In dieb⁹ vo). Pzia i duas. Prio pōit cu- rā p phlā. fo p medicinā laxatiuā. s̄ p pillas. fa ibi. (Pille). Pzia i duas. Prio pōit curā p flebotomiā. fo ondit circa qd oꝝ ē intentio i cura mlie. fa ibi. (Studiū). Pzia i duas. Prio mo facit qd dictū ē. fo ondit qd siēdū post flebotomiā. fa ibi. (Et postq̄). De pma dicit q̄ cū i mliā nihil fuerit ex bis q̄ dixim⁹ i pncipio oꝝ fieri flebotomia de vena cōi q̄ d̄ vena matrit brachij. s̄ dextri. fo dicit q̄ oꝝ p̄siderari sanguis ⁊ oꝝ fieri vt dictū ē: qz si esset grossus debet dimitti egredi: si sub- tilis debet restringi. ¶ Notādū q̄ q̄ nō est aliquid corz q̄ dixim⁹ vel que dicta sunt. signū est q̄ puenit a mliā natura- li: cū hoc nō sit in capite nisi qz cōmunicat ab epate vlt corz de oꝝ fieri flebotomia totius corz. fo vena cōi q̄ respicit ptes supiores vt caput ⁊ inferiores vt cor ⁊ epar. S̄ q̄re oꝝ fieri flebotomia ē pp p̄mixtoꝝ cū sanguie: ⁊ sic euacuaf seꝝ ei⁹ q̄ ē mā peccās. S̄ q̄re oꝝ iſpici sanguis: qz si videat niger in magna q̄ritate oꝝ euacuari qz euacuaf mā peccās: s̄ si sit subtilis oꝝ refrigi qz nō euacuatur mā peccās. (Et postq̄). Hic ondit qd siēdū sit post flebotomiā dicēs q̄ post hoc re- gimē oꝝ q̄escere plurib⁹ dieb⁹. Rō vt virt⁹ subleuet. deinde ē pcedēdū i cura donec fiat restitutio sanitatis. Ut ex hoc velit q̄ restitutio oꝝ fieri paulatiue ⁊ sepe: qz mā mlica est difficilis euacuationis.

¶ Almanfor.

¶ Studium vero totum qd erga melancolicos est obseruandum est vt impinguentur ⁊ carno- si fiant. ex quo enim pingues ⁊ carnosi fuerint il- lico sani erunt.

¶ Sillanus.

¶ Ostendit circa qd cadit tota intentio medici in curatio- ne melancolie. ⁊ duo facit. Prio premitit hoc. Secundo ostēdit qbus perficiat. Secunda ibi. (Libi at). De pma dicit q̄ tota intentio medici in curando melancolicos est vt fiat pingues ⁊ carnosi. quia si sic. cito fient sani. Ratio quia re- mora est mala complexio frigida ⁊ sicca que faciebat illam passionem.

¶ Almanfor.

De melancolia

Cibi aut q illis pgruunt sūt caro arietina ⁊ edina ⁊ gallinacea ⁊ panis de simula: oppor⁹ aut panis nullo mō ē eis pgruus: vinū quoqz subtile ⁊ claz eis pueniēs ē: vinū pō grossū nō ē eis bonū nec nigrū: lac aut recēter ab vberib⁹ extractū dū adhuc calet eis pferit ⁊ pisces recentes ⁊ sisami de zuccaro sci ⁊ oleo amigdalino. **P**reterea au dire cātilenas ⁊ gaudere ⁊ hīe ante se res delitiosas ⁊ dormire plurimū pferit eis: ecōtrario pō cogitare ⁊ solus morari ⁊ vigilare maxime nocet eis. **P**illule q colerā nigrā expellūt de qbus dā his q decoctionē sumere nequunt. **R**. epithi cretensis. 3. rr. polipodij agarici āboz añ. 3. r. elli nigri salis idi amboz añ. 3. v. sticados. 3. vij. pulueris ierepigre. 3. xv. bibat ex eis. 3. iij. **I**n dieb⁹ vero qb⁹ qescit eger d3 sumere electuariū qd⁹ vocat letissians: qd⁹ **R**. mellisse corticū citri gariofil. gallie muscate mastice croci oriētalī nucis mus. cinamomi cardamomi nebere. misch. be. bema albi ⁊ rubei zedoarie dozonici: semis ozimi maioris semis ozimi gariofil. oīum añ. ptes eqles musci: qstū ē dclima pars. 3. vii⁹ deide sumant⁹ Rebuli. rr. ⁊ embli. xxx. ⁊ terant⁹ ⁊ i trib⁹ li bñs aque coquāt donec ad vñā redeāt ⁊ colent⁹. in colatura vero addāt mell. lb. i. deinde bulliāt donec aq p̄supra sit: post ex hoc melle pficiātur spēs p̄dicte qd⁹ in pōdere sit triplū ad spēs de quo cū necesse fuerit ad magnitudinē auellane sumēdū est. hoc enim medicamē letitiaz ⁊ coloris pulchritudinē ⁊ digestionis bonitate operat⁹ ⁊ retardat canos.

C Sillanus. **D**icondit quibus pficiat dicta itēto. ⁊ diuidit in duas. **P**rimo explicat cibū ⁊ potū pueniētes ⁊ discōueniētes. **S**ecundo explicat qd⁹ alias res nāles. **S**ecūdo ibi. **P**reterea au dire. **D**e pma dicit qd⁹ cibi pueniētes sūt caro edina arietina gallinacea ⁊ panis de simula. i. farina frumētī. **R**ō qz generat sāguinē laudabilē dū melle. **S**ecūdo dicit qd⁹ panis opor⁹ i. azim⁹ nō puenit. **R**ō qz est oppilās: ⁊ sic generat malū sāguinē melicū. **T**ertio dicit qd⁹ vinū claz ⁊ subtile erit pueniens: qz gnāt spūs subtile claros dūos melie. **Q**uarto dicit qd⁹ vinū grossū nō ē bonū. **R**ō qz ē oppilatiū gnāns meliā. **Q**uinto dicit qd⁹ lac recēter extractū ab vberib⁹ dū ē calidū ē bonū. **R**ō qz bñ nutrit ⁊ humectat. **S**exto dicit qd⁹ pisces recētes: ⁊ sisamū d zuccaro sci ⁊ oleū amigdalini pferūt. **R**ō qz humectāt. **D**e scdo dicit qd⁹ audire cātilenas dulces ⁊ gaudere ⁊ hīe res delitiosas i sui p̄ntia ⁊ dormire pferūt. **R**ō qz delectāt aliam ⁊ clarificāt spūs ⁊ fōn⁹ humectat. **S**ecūdo dicit qd⁹ cogitare ⁊ solus morari ⁊ vigilare maxime nocet. **R**ō qz exiccat corp⁹ ⁊ sūt cā multiplicatōis melie. **P**illule. **P**onit curā p medicinā. dices qd⁹ nō valētib⁹ sumere decoctionē pueniūt pillule euacuātes meliaz q sūt. **R**. epithi cretensis. 3. r. polipo. agar. āboz añ. r. elli. nig. sal. idi. añ. 3. v. ābo. sticados. 3. vi. ierepigre. 3. xvi. pficiant⁹ cū ydromelle v̄l sirupo de fumoterre ⁊ sumant⁹ ex eis. 3. iij. **N**otādū qd⁹ añ exhibitōez illaz pillulaz cōpētūt sirupi digestiui dicti i. c. de cura dozo capitis a mā melica. iō recurrat illuc. **S**ecūdo notādū qd⁹ post euacuationē pueniūt oīa p̄ticularia dca loco allega-

to supra. i. fricatōes facculi fomentatōes sternutoria ⁊ silia. **S**3 fomētatio pueniēs ē. **R**. folliculor⁹ sene thys epithi boraginis buglosse añ. 3. i. d3 scēt⁹ ⁊ bulliāt i duab⁹ ebullitōib⁹ i q̄tuor. lb. aq in q decoctōe caput fomētēf. **A**d idē fiat fomētatio cū succi boraginis succi fumiterre añ. lb. 5. ⁊ iste sūt spāles qd⁹ t3 Gerardus. **S**ternutoria ppetēs ē. **R**. lactis mulieris. 3. i. elli nigri pluerizati. 3. i. misce ⁊ fiat iunctio i nares ⁊ si iste pluis distēperet cū succo sicle erit fortissimū valde. **T**ertio notādū qd⁹ loco pillulaz pōt dari sirup⁹ laxatiu⁹ tal. **R**. floz boragis bugl. sticados arabici añ. 3. v. polipodij q̄rcini agarici elci añ. 5. 33. seīs basilici añ. 3. y. succi boragis succi fumiterre d̄puratoz añ. 3. i. zuccari al. lb. 5. fiat sirup⁹ pap coct⁹ ⁊ pap clarificat⁹ vsqz ad q̄r. iij. dissoluat⁹ i sirupo dyagridy. 3. 5. ⁊ sepe ponit⁹ i medicis. ad excitādū vtutes aliarū medicinar⁹ succ⁹ ros. recentiū mastici añ. gra. iij. **A**d idē valet tal⁹ colatura q p̄fuit a passione melica. **R**. epithi q̄r. 5. anisi. 3. iij. d3 ssa ⁊ ebulliāt sū vna bullitōe i. lb. i. feri capni colent⁹ ⁊ colatura admistref. **A**d idē. **R**. mirobolanoz idoz. 3. i. 5. pistent⁹ ⁊ bulliāt cū. 3. i. prunoz siccoz i. 3. vij. aq donec medietas aq sit p̄supra colef⁹ ⁊ cū illa colatura addāt māne. 3. x. **I**n dieb⁹ vō. **D**ic oñdit qd⁹ sit fiēdū i dieb⁹ qet. dices qd⁹ i dieb⁹ qet⁹ d3 sumere d̄ electuariū qd⁹ d̄ letificāf. **R**. mellisse corticū citri gariofil. gallie mus. mastice croci oriētalī nucis mus. cinamomi cardamomi. nebere. misch. been. al. ⁊ ru. zedoarie dozonici seīs ozimi maioris se. ozimi. gariofil. oīuz añ ptes eqles musci qstū ē dclima ps. 3. vii⁹. deide sumant⁹ Rebuli. xx. emblici. xxx. terant⁹ ⁊ i lb. trib⁹ aq coquant⁹ donec ad vñā redeāt colent⁹ ⁊ in colatura mittat⁹ mell. lb. i. deide bulliat donec aq p̄supra sit postea ex illo melle pficiant⁹ spēs p̄dicte qd⁹ tñ i pōdere sit triplū ad spēs de quo cū necesse fuerit ad magnitudinē auellane sumēdū est. **B**. n. medicamē letitiaz ⁊ coloris pulchritudinē ⁊ digestionis bonitate opat⁹ ⁊ retardat canos. **E**t ex his p3 rō qre **B** elcūariū seu medicamē i passione melācolica valet: qz p̄fortat cor ⁊ alterat malā cōplexionē. melācolicā: ⁊ qz euacuat f̄ la qd⁹ multiplicat p̄d̄ digestionē p mirobolanos Rebulos ⁊ retardat canos. qz canities cātur a flegmate putrido i cerebro. **N**otādū qd⁹ loz co bñi⁹ valet **B**. **R**. margaritaz electaz. 3. i. iaciti smaragdī dozonici romani been. al. ⁊ ru. añ. 3. i. floz cinamomi galange nucis mus. macis. 33. al. añ. 3. 5. gariof. piperis lōgi. cubebe domelice ligni aloes storacis calamite seīs basalice añ. 3. 5. croci. 3. i. musci boni ābre elctē añ. gra. v. corticū citri d̄diti 3. 5. ligritie rase. 3. y. cādī. vñaz passaz sine arill⁹ bñ pinguiū añ. 3. iij. succi pomoz dulciū bñ d̄purati. 3. i. p̄fue buglosse boraginis añ. 3. y. aque ros. 3. i. ⁊ zuccari al. lb. i. fiat elcūariū **A**d idē. **R**. teritrie gal. dyaboraginati pliris cum musco añ. quar. i. misce. **A**d idē valet diamargariton. **A**d idem diaro don lily. **A**d idē. **R**. serici combusti. 3. i. corraloz ru. 3. 5. ossis de corde cerui. 3. y. margaritaz nō perforataz. 3. iij. cardamomi. 3. 5. prunoz mundatoz ligritie rase isopi añ. 3. y. nucis musca. gariofil. piperis lōgi. cubebe galage añ. 3. i. 5. cinamomi. 3. v. macis. croci. añ. 3. i. zuccari. lb. vi. in bieme vero pficiāt⁹ cū mellis dispumati ⁊ cocti lb. iij. ⁊ addāt⁹ in fine mus. 3. y. **S**umat⁹ mane ⁊ sero ad q̄titate nucis magne. et post bibat aliqd vini al. clari odoriferi. hoc enim electuariū vltimū est ad p̄fortandū cor ⁊ cerebrū ⁊ animā gaudere facit ⁊ visum rectificat ⁊ remouet malas cogitationes. rectificat memoriā ⁊ p̄fortat digestionē ⁊ multiplicat humiditātē naturālē in toto corpore. **N**otādū vñū cōmune in cura passionis melancolie qd⁹ aptio hemorroidaz ⁊ venaz ani vel puocatio sanguinis mēstruoz ⁊ aptio saphenci pede. p̄uocatio varicū in cruribus maxime valet in cura. **S**ecūdo est notādū aliud cōe vltimū remediū post exhibitionē medicinar⁹ qd⁹ fiat vñū cauteriū in parte anteriori. ⁊ duo i cornib⁹ posteriorib⁹ capitis p̄fūdando vsqz ad os: si ē possibile

De catarro

dimittatur locus apertus vsq; ad dies .x. pro posse et sic gra-
tia Dei finitur egritudo melancolica.

C De catarro.

C Sillanus.
Notandū circa rubricā q̄ catarrus pōt sumi tripl̄r. s.
pprie magis pprie et cōmuniter. Cōmuniter sumit̄
p̄ reumate: sēu p̄ fluxu materie ab yno membro ad
aliud vnde cūq; fluat: et ideo dicitur reuma quasi rucns
mā. Sed pprie sumitur p̄o fluxu materie a capite ad tria
membra maxime ad nares ad fauces et ad pectus: l̄z posset
mā fluere ad neruos ad stomachus et ad alia mēbra. magis
pprie sumit̄ p̄ fluxu materie a capite ad pectus et sic distin-
guitur p̄tra corizā et branchiū q̄ in coriza fluit mā ad na-
res. in branchio ad fauces. in catarro ad pectus. Ut patet in
his versibus. si fluit ad pectus dicat̄ reuma catarrus. Ad
fauces branchus. ad nares esto coriza. Ad ppositū hic su-
mitur secūdo modo catarrus. **C** Scđo notādū q̄ catarrus
pōt fieri tripl̄r. p̄mo p̄ viā dissolutiōis vt a sole vel a balneo
vel ab alijs rebus vaporosis assumptis vt alleis cepis sinas-
pi pipere ex q̄bus dissoluit̄ mā in capite siue calida siue fri-
gida. Scđo pōt fieri p̄ viā compressionis vel p̄strictionis: si-
cut a frigidityte extrinseca p̄stringente. vt patet in spongia
madefacta si p̄stringatur fluit aqua. Tertio pōt puenire ex
multitudine materie siue sit colera siue flegma siue ab alio
extrinseco agente. **C** Notādū q̄ apud medicū tres sunt
cause catarr̄i. s. p̄mitiua antecedens et cōiuncta. p̄mitiua
sunt res extrinsece dissoluentes vel cōprimētes: sicut aer fri-
gidus vel calidus. Balneū. morari ad solē. et ventus austra-
lis vel borealis. Similr causa p̄mitiua sunt res non nāles
multiplicātes mām colericā vel flegmaticā. Causa antee-
dēs sunt humores colerici vel flegmatici anteq̄ causent flu-
xum a cerebro ad nares vel ad fauces vel ad pectus. Causa
p̄iuncta sunt illi humores quādo fluūt a cerebro ad membra
inferiora. **C** Dubitat̄ qui boles facilius incurrunt catarr̄
an habētes caput calidū: an frigidū. Dicēdū q̄ habētes ca-
put calidū citius incurrūt catarr̄ a causis extrinsecis q̄ habē-
tes caput frigidū q̄ habēt poros amplos et latos: ideo frigi-
ditas extrinseca citius penetrat. Scđo dicēdū q̄ habētes ca-
put frigidū citius incurrūt catarr̄ et facilius a causis intrinsecis
Ratio. q̄ in ipsīs porri sunt clausi: ideo nō facili p̄tiumt a
causa extrinseca: sed a causis intrinsecis: q̄ habēt cerebrū debi-
le: vnde nutrimentū veniēs ad ipsum non debite p̄uertit̄ in
substantiā cerebri: et sic aggregāt mās p̄ digestionē. iō nō est
mixt̄ si mulieres vadūt capite discopto magis q̄ viri q̄ hnt
cap̄ magis frigidū et sic poros hnt clausos. **C** Al.

C Am caput alicuius in egressione balnei
discopertus fuerit aut post exercitiū aut
post aliud: fueritq; aer frigidus et vētus
septentrionalis et accidit i narib; et palato prurit;
et motio et sternutatio. **C** Sillanus.

C Hic determinat de catarro. et diuiditur in duas. p̄mo
ponit signa. Scđo ponit curā. Scđa ibi. (p̄anus tunc). De
p̄ma dicit q̄ vbi caput alicuius i egressione balnei. aut post
exercitiū vel aliud fuerit discoptū. et fuerit aer frigidus. et vē-
tus septentrionalis. si in naribus et palato veniat pruritus
cōmotio et sternutatio significamus supra catarr̄. **C** No-
tādū q̄ causa partis est. q̄ in egressione balnei vel post exer-
citiū caput est rarefactū et in poris aptum. vñ aer frigidus
vel vētus septentrionalis supueniēs capiti discopto caput pe-
netrat et cōprimūt humiditates cerebri. vñ dissolute iducūt
pruritū cōmotionē et sternutationē et p̄sequēs inducūt ca-
tarr̄. **C** Notandū scđo q̄ signa catarr̄i ex causa calida sunt
subtilitas et acuitas materie catarr̄i. inflamatio rubedo in fa-
cie. asperitas nariū. caliditas vehemēs pruritus. et amaritu-
do cū acuitate que sentitur in gula. Signa catarr̄i ex mā fri-

gida sunt eminētia oculorū cū albedine et pallore faciei. op-
pilatio nariū viscositas et grossities materie fluētis in potē-
tia attrahēdi aerez p̄nāsum destructio olfactus rex et c. Ra-
tio patet. **C** Notādū tertio q̄ signorū catarr̄i. quedā sunt
signa tantum. quedā sunt signa et cause. Signa catarr̄i cal-
lidi que sunt signa tantū. sunt q̄ caput sentitur calidum ad
tactus. quando humor descendit p̄ungit et mordicat. facies
videtur rubea vel citrina. Sed signa que sunt signa et cause
sunt cibi assumpti calidi vt cepe allea porri aer calidus cō-
plexio calida etas innētutis. Signa catarr̄i frigidi que sunt
signa tantum. sunt quia caput sentitur frigidum ad tactum
quando humor descendit non mordicat facies apparet pa-
lida vel alba. Signa que sunt signa et cause. sunt res extrinse-
ce multiplicātes flegma aquosū vel res cōprimētes vel dis-
soluentes sicut multiplicatio aeris frigidi. cōplexio frigida.
etas frigida t̄ps frigidū. **C** Almanzor.

C Pannus tunc calefaciendus est et capiti su-
perponendus in quo tamdiu moretur donec
eger calorem in capitis profunditate sentiat pe-
netrasse. Deinde nigellam odorare incipiat.
Et prouocetur sternutatio: et caueat ne supinus
iaceat et comedat parus. A vino quoq; omnino
abstineat. **C** Sillanus.

C Ponit curas catarr̄i frigidi vbi materia fluit ad pectus.
Scđo ponit curas corizie vbi mā fluit ad nares. Scđa ibi.
(Si qd). p̄ma in duas. p̄mo ponit curā catarr̄i pueniē-
tis sine febre. Scđo ponit curā catarr̄i puenientis cū febre.
Scđa ibi. (Q si neq;). p̄ma in duas. p̄mo ponit curas
q̄ si passio est debilis. Scđo q̄ si passio est fortis. Alr p̄mo po-
nit curā q̄ si passio sit a mā frigida. Scđo q̄ si sit passio a mā
calida. Scđa ibi. (Q si passio). p̄ma i q̄nq;. p̄mo ponit
curā p̄ appositionē p̄ni calidi supra caput. Scđo p̄ odora-
mētū. Tertio p̄ sternutationē. Quarto p̄ decubitū. Quinto
p̄ dietā. partes patebūt. De p̄ma dicit q̄ debet pannus cale-
fieri et supponi capiti et debet tātū morari q̄ eger sentiat ca-
liditytē penetrare vsq; ad pfunditātē capitis. Rō q̄ p̄ni-
nus p̄ suā caliditytē cōsumit mās et remouet malā cōplexio-
nē iductā in cerebro. **C** Notādū q̄ loco illius p̄ni calidi
possunt apponi alia calida resolutoria vt sacculus de milio
et sale torefactis. et potest poni sici forma. R. mily. 3. iij. salis
communis. 3. 5. torefiant simul in sartagine vel in tegula
et sacculus ad quantitatē vnus palmi fiat et applicetur ca-
piti. ratio patet. Ad idem valet sal in magna quantitate po-
natur in vino et pannus fortiter compressus ponatur supra
partem capitis et est experimentum arnoldi de villa noua.
ratio quia desiccatur. Ad idem valet hoc vnguentum. R. ster-
coris columbini gumme ru. agrest. castorei seminis sinapis
añ. 3. i. euforby. 3. 5. olei ru. quar. i. cere qd sufficit. puluerizā-
da puluerizentur et conquassanda conquassentur misce oia
et fiat vnguentum cursibile. vngatur cōmissura in parte an-
teriori naso capite. et est vltime virtutis et valde efficacitū.
Ad idem valet cauterium factum in occipitio primo. deinde
in commissura si sit necessitas cauterij. ratio patet. Ad idē
valet emplastrum dictum in cura doloris capitis facti a ma-
teria frigida. **C** Notandum q̄ catarrus potest curari quat-
tuor modis. p̄mo modo per diminutionem materie vt
per medicinam laxatiuam et resolutiuam. Secundo per al-
terantia et ingrossantia materiam quia in catarro materia
primo est fluida et liquida sicut in principio. deinde incipit
fieri grossa sicut in augmento. deinde venit ad mediocri-
tatem quando materia est bene digesta sicut in statu. Ter-
tio curatur per prohibentia illum fluxum vt si fluit ad pe-
ctus per gargarismata prohibentia illū fluxū et per illas pil-

De catarro

lulas sub lingua. Quarto curatur p distractionez materie ad partem contrariam. verbi gratia. si materia fluit ad pectus distrahetur materia ad nares. vel per cauterium factus in parte posteriori colli vel nuhe. et si m̃a fluit ad nares distrahetur ad os dando gargarismata trahentia m̃am ad os.

¶ Notandū q̃ si catarrus fiat a m̃a frigida debet fieri in grossatio per stiptica calida. vt sunt mastix olibanū nux cissi et similia. Ad idē valet talis sirupus. R. saluie folioz cissi añ. 3. i. ligni aloes. 3. y. mellis electi succari al. añ. lb. 5. fiat sirupus vsq̃ ad quar. v. ¶ Notandū q̃ post ingrossationem materie cōpetit euacuatio cū pillulis chochys que fiūt. R. pulneris pigre. 3. x. colloquintide. 3. ii. y. tertiā. scamonee. 3. y. 5. turbitib sicados añ. 3. v. fiant pillule grosse ad modū cicez cū succo rute vel apy dofs est. 3. y. ¶ Notandū quinto q̃ post purgationē puenit dare patientibus cū vadunt dorz mitū de affectōe. 33. que sit sic. R. 33. mundati non cocti neq̃ exiccati. 3. ii. y. liquiritie munde. 3. 5. mellegete gariofil. nucis musca. cardamomi añ. 3. y. fiat electuariū cum sirupo facto ex lb. ii. y. zucari sumatur ad modū nucis: et post bibatur vinū limphatū calidum actu et potest sumi de mane. Si militer hoc electuariū etiā administratur in introitu lecti. et sic administratū ipedit cursum catarrī et lenit asperitatē et facit totū qd̃ de flegmate in gutture p̃tinetur: pectore expellere atq̃ expuere sine difficultate et supflūū digestum hora expulsiōis inuenitur. hoc etiā electuariū p̃fortat stomachū et omnia membra nutritiua: vt ait Huilielmus placentinus. (Deinde nigellā). Dicponit curā p odoramenta dicens q̃ debet odorare nigellā. Ratio q̃ cū sit calida et stiptica habet p̃sumare m̃am et alterare malā cōplexionē cerebri et p̃hibere fluxū: et debet torrefieri et poni in panno lineo i forma rotunda q̃ virtus magis attinget. ¶ Notādū q̃ p nigellā intelligit omnia alia calida et stiptica. vt est puluis talis. R. ligni aloes storacis calamite añ. 3. i. 5. nucis musca. nucis cicepressi olibani costi sicci. añ. 3. i. nigelle torrefacte. 3. y. fiat puluis et ponatur in panno lineo in forma rotunda. Ad idē i forma rotunda pforetur pomum et ipleatur puluere olibani et coquatur pomū sub cineribus calidis et odoretur: et illo cōmuniter vtebatur. Bernardus. Ad idē. R. laudani purissimi passij añ. 3. i. ligni aloes storacis calamite añ. 3. i. 5. nucis musca cicepressi olibani gariofil. añ. 3. i. ambre electe. 3. 5. puluerizanda puluerizentur et subtiliter misce omnia cum aqua ros. malaxādo et fiat pomū pforatū in medio. vt possit penetrare choirda p quā teneatur. Sed pro pauperibus fiat sine ambra. (Et prouocetur). Dicponit curā p sternutationē dicens q̃ in cura catarrī. i. in m̃a frigida debet prouocari sternutatio. Ratio. q̃ p eā euacuatur m̃a catarrī et diuertitur q̃ non fluat ad pectus. Sed que prouocāt sternutationē dicta sunt supra sepe. Ut eleborus albus piretrū euforbium. et sic de alijs. ¶ Dubitat vt p sternutatio pueniat in cura catarrī. Probatur q̃ non p Galienū secūdo pronosticoz. illa parte. sternutatio vero cū reumate. Scō p Auicē. gnta terry. c. de catarro et corrixia. vbi dicit q̃ est nociua. ¶ In oppositū est Rasis. Dicendū primo q̃ sternutatio ante digestionem materie et euacuationē in catarro est nociua. hāc probāt auctoritates allegatę. et ratio. q̃ cū sternutatio sit fortis mot⁹ attrahit m̃am aliunde. et ponit m̃am in fluxu. ¶ Secundo notādū q̃ sternutatio post digestionē materie et euacuationem est laudabilis. hoc intelligit Rasis. probatur per rōnem q̃ significat virtutis expellentis fortitudinē et non malitiā materie. (Et caueat). Dicponit curā p decubituz dicens q̃ patiens debet cauere ne iaceat supinus. Ratio q̃ timef ne pillū decubitu m̃a fluat ad partē posteriōrē. et tunc cū pars posterior non habeat manifestos meatus p quos m̃a fluat. timetur ne fluat ad nernos et faciat spasmus et paralysim. et ideo patiens debet stare cū capite alto. vt precipitur in actu

practico ppter causam dictā. et q̃ timetur suffocatio et. (Et comedat). Dicponit curas p dietā dicens q̃ patiens debet comedere paz. Ratio q̃ nā non habens m̃am cibalem in quā agat agit in m̃am catarrī et consumit eā. Secundo dicit q̃ debet abstinere omnino a vino. ratio q̃ est vaporosum et cū sit tale calidū dissoluit m̃am et auget catarrū. ¶ Notandū q̃ in cura catarrī conuenit abstinere a somno diurno. precipue post cibū. q̃ maior sit euaporatio et retētio in capite. Similiter non debet stare ad solem nec ad ignē. Ratio quia dissoluendo materiam augent catarrum. Similiter bonum est abstinere a vociferatione et clamore et a loquel la secundum possibilitatem. ¶ Secundo notandum q̃ ci bi conuenientes sunt carnes edine arietine castratoruz ani malium et pulloz et auium degentium in arboribus et pratis et non in aquis assando et aliquando elixando: et vitelli ouozum. Sed potius conueniens est vt bibat aquam mellis vel aquam decoctionis liquiritie isopi et mellis. vel vinum album debile in quo ponatur duplum eius de aqua ¶ Tercio notandum q̃ post cibum et potum debet accipere aliquid claudens os stomachi probibens ascensum vaporum. vt coriandrospreparatos panem assatum et citonium coctum. ¶ Almanfor.

¶ Q̃ si passio ex appositione pāni calidi alleuiata non fuerit nec minuitur per ipsaz fiat flebotomia ex cephalica: et soluat natura ex rebus que non exasperant sicut hec decoctio quam in portu sumere debet qui tussim patitur et in pectore asperitatem habet et indiget ventris solutione que R. iunbas. xx. sebestē. xxx. passulaz enucleataz. 3. x. violaz siccaz. 3. ii. y. radiceis ligricie fracte. 3. v. sic citrinaz. x. coquant in trib⁹ libris aque donec redeat ad. i. et colent et i colatura dissoluatur cassie. 3. vi. terentibin. 3. x.

¶ Sillanus. Dicponit curam quando passio est fortis. Vel aliter potest dici q̃ ponit curam quando catarrus sit a materia calida. et diuiditur in duas. Primo ponit curam per flebotomiam. Secundo per medicinam. Secunda ibi. (Et soluat). De prima dicit q̃ si passio non fuerit alleuiata vel diminuta. scilicet catarrus per appositionem panni calidi debet fieri flebotomia de vena saphena: aliqui dicunt q̃ de vena cephalica. ¶ Dubitatur vtrum flebotomia sit conueniens in cura catarrī. arguitur q̃ non. quia est causa fluxus humorum. ergo et. Antecedens patet. quarta primi. capitulo de flebotomia. et cōsequētia satis patet. ¶ In oppositum est Rasis. Dicendum primo q̃ si catarrus sit a causa frigida quantum est ex parte materie nullo modo conuenit flebotomia. ratio quia per talem flebotomiam in frigidatur caput et augetur materia catarrī. Secundo dicendo q̃ si in casu premissio sit repletio in toto et materia catarrī sit digesta vnde non sit timor de fluxu humoruz conuenit flebotomia ratōe repletionis. Ratio patet. aliter non. quia augetur fluxus. Tercio dicendum q̃ si catarrus fiat a materia calida et fluat ab itus ad extra scilicet ad nares vel ad os. vel linguam vel ad palatum non competet flebotomia. ratio quia distrahit materiam et trahit eam ad intra. quod non est sciendum. ¶ Quarto notandum q̃ si catarrus fiat a materia calida et materia fluit ab extra ad intra sic competit flebotomia. quia per illam fit euacuatio illius materie. et hoc sequitur magis inuamentuz q̃ nocumētū. et sic patet dubiū. ¶ Notādū q̃ anteq̃ fiat flebotomia p̃hibeat fluxus. vnde dicit Gordonius q̃ catarrofi flebotomia perpetuo sunt rauci. et fluxus probibet p gargarisma

De catarro

et per pillulas retentas in ore et est secretum in cura catarrhi. Gargarisma prohibens fluxum materie calide. R. sirupi de papauere diamorō añ. 3. iij. aque ros. aque dulcis añ. quar. i. vini mali granati. 3. 5. misce. gargarizetur actu calidum. Pillule prohibentes fluxum materie calide possunt esse tales. R. seminis papaueris al. seminis portulacis seminis lactuce añ. 3. i. diadragati gummi arabici croci añ. 3. 5. et ponit crocus ad refrenandū opiu. amidi penidi. añ. 3. i. opy gra. v. puluerizāda puluerizent. misce oia simul cū sirupo de papauere. fiant pillule cōpresse ad q̄ritatē parue fabe retineant in ore. Ad idē. R. gummi arabici diadragati amidi: succi liquiritie seminis citonior p̄sily añ. fiāt pillule grosse ad modū fabe cū mucillagine p̄sily et teneant sub lingua. Ad idē. R. succi liquiritie zuccari al. añ. 3. x. amili draganti amigdalaz dulciū excoctitaz añ. 3. v. fiāt pillule grosse cū mucillagine seminis citonior et teneant sub lingua. i. p̄sily. n. catarz acutū. 2. leniūt asperitatē catarrhi et dicūt pillule bichibie rē. (Et soluat). Ponit curā p̄ medicinā dicēs q̄ debet solui vēter cū rebus nō exasperantibus: qualis est hec decoctio. R. iuiubaz. xx. sebesten. xxx. passulaz enucleataz. 3. x. violarū siccap. 3. iij. radices ligritie fraere. 3. v. ficus citrinas. x. coquantur in tribus lb. aque donec redeat ad vn. i. colet et in colatura dissoluant cassie fist. 3. xy. tereniabin. 3. x. Notandū q̄ medicina Rasis valet i catarro causato a mā calida: q̄ illa q̄ ponit i recepta euacuat colerā. Secūdo notādū q̄ talis medicina pōt apporximari sine digestionē p̄cedētē: q̄ est medicina lenitiua et euacuat colerā et remouet tussim et asperitatē. Rōne lenitiuū et euacuatōis. Tercio notādū q̄ si deī medicina fortis debet p̄cedere sirupus digestiuius talis. R. ordeī mūdi. 3. iij. seminis papaueris albi quar. i. iuiubaz sebesten añ. numero. xx. floz violaz. floz nenufarū ros. ru. añ. 3. i. zuccari al. quar. iij. fiāt sirupus clarificatus vsq̄ ad lb. 5. deī cū aqua decoctōis ordeī. Ad idē. R. sirupi de papauere. lb. i. et detur cū aqua decoctōis ordeī. vel cū aqua decoctionis iuiubaz vel sebesten Medicina laxatiua post sirupus est hec. R. floz violaz nenufar añ. 3. i. prunoz damascenoz. x. tamarindoz electoz. 3. i. fiāt decoctio in aqua in qua dissoluant cassie fist. mūde bene pinguis. 3. i. electuarij de succo ros. vel diaprūnus. 3. iij. fiāt colatura vsq̄ ad q̄r. v. detur in auroza. Ad idē. R. decoctōis prunoz. 3. iij. et sit feruēs. deide addant reubarbari. 3. ij. dimittātur simul per horas. xy. ad minus. postea colet et in illa colatura addantur sirupi ros. 3. ij. et detur in auroza frigidū in estate: tepidū vero in hyeme. Ad idē in forma pillulaz. R. mirobolanoz citrinorū absq̄ nucleis. 3. 5. reubarbari. 3. i. aloes scamonce añ. 3. v. masticis ligritie. añ. 3. i. fiāt pillule cū mucillagine p̄sily vel seminis citonior. dosis sit. 3. i. Ad idē. R. electuariū de succo rosaz. 3. 5. malaxet cū modico sirupi nenufar. fiāt pillule ad q̄ritatem cicez et administrētur in introitu lecti. Notādū quarto q̄ post euacuatōēz nō pōt exhiberi hoc electuariū. R. diapapaueris diadragati frigidī añ. quar. i. zuccari ros. 3. ij. penidiāz cādi subtilr puluerizati añ. 3. i. et si est delicatus addant folioz auri. xx. misce. Ad idē. R. diadragati frigidī. 3. 5. pulueris diapapaueris. 3. ij. serue ros. ru. nenufar añ. 3. ij. candi. 3. i. penidy quar. i. aque ros. elec. quar. i. zuccari albi quar. iij. fiāt electuariū. Ad idē diapapauer. Ad idē diaradiō. Ad idē loch de papauere. Notādū q̄nto q̄ odorare sepe aquā ros. et attrahere p̄ nares est valde vitale. Ad idē odorare cāphorā sepe. Ad idē odorare sandaloz vel ros. Ad idē valet pomum vel puluis dictus in cura doloz caritis a mā calida: ideo recurrať illuc. Ad idē valet vaporatio facta ex aqua decoctionis viol. sic. et ordeī excoctie. et papa. al. et camomille. recipiat in os sine istrumēto. vel cū istrumēto qd̄ dicūt embotū. et est istrumētum quo ponit vinū in vegete. post vaporatiōē ynātū nares cum

oleo viol. Notādū sexto q̄ in catarro a calida causa dicta cōpetēs est q̄ comedat succū ordeī farri auene et spelte in quo succo semper ponant penedy. Comedat cibaria facta ex spinachys cucurbitis attriplicibus portulacis et silibus et si esset debilis comedat carnes bedoz et pulloz alteratas et additas cū portulacis cucurbitis et similibus. Si vero sit cū fe. sine sine fe. potus cōueniēs est aqua ordeī vel aqua decoctionis liquiritie vel zuccari. vel aqua frigida in qua sit sirupus ros. vel viol. vel vinū albū debile agresta cūz duplo eius de añ frigida. In cura catarrhi de mā frigida. Gargarisma p̄hibēs fluxū materie frigide. R. myrrhe olibani añ. 3. i. nucis cypressi nucis mus. masticis añ. 3. 5. fiāt puluis et bulliat in lb. i. vini stiptici donec redeat ad lb. 5. colet et cū colatura fiat gargarisma. Pillule ad idē. R. masticis nucis mus. nucis cypressi añ. 3. 5. storacis calamite olibani añ. 3. i. 5. carniū vnaq̄ passaz bene pinguiū penidiāz añ. 3. ij. puluerizāda puluerizētur et aqua stantida coquantur. misce omnia cū idromelle fiāt pillule cōpresse ad q̄ritatē fabe teneant sub lingua de die et de nocte. Sirupus digestiui. R. radicū ireos radicis enule campane añ. 3. i. isopi capilloz ven. recentium añ. 20. i. liquiritie rase vnaq̄ passaz sine arillis añ. 3. 5. ista valent pro pectore et capite. Ad prohibendū fluxum catarrhi. R. masticis olibani añ. quar. 5. nucis mus. nucis cypressi añ. 3. 5. mellis ros. quar. iij. fiāt sirupus clarificatus vsq̄ ad lb. i. administrētur cum decoctione liquiritie. Medicina laxatiua. R. pillulaz cochiaz. 3. i. 5. agarici electi pulpe collognide añ. 3. i. salisgēme. gra. iij. puluerizanda puluerizentur subtiliter misce omnia malaxando cum idromelle facto cū aqua saluie. fiāt pillule ad q̄ritatē cicez. dentur in introitu lecti. Electuariū. R. interiorum cinamomi. 3. i. 5. nucis muscate storacis calamite añ. 3. i. zuccari albi. lb. i. fiāt electuariū. Ad idē pro pauperibus transglutiantur tria grana olibani. i. thurris albi. omni nocte et valet loco electuarii.

Almanfor.

Q̄ si neque flebotomia profuerit neque ventris solutio et inde ad pectus descenderit et superuenerint tussis et febris illico fiat flebotomia: et patiens a carne abstineat et vino et in potu summat aquam ordeī et muraba violatum q̄dū calor fixus perseverauerit et tussis fuerit sicca et aspera.

Syllanus.

Vic ponit curam catarrhi prouenientis cum febre et tussi et diuiditur in duas. Primo ponit curam per flebotomiaz. Secundo per dietam. Secunda ibi. (Et patiens). De p̄ma dicit q̄ si in cura catarrhi a materia calida non profuerit flebotomia nec solutio ventris et materia fluat ad pectus unde sequatur febris et tussis: statim debet fieri flebotomia.

Notandum q̄ potest esse q̄ flebotomia et solutio non p̄ fuerint propter multitudinem materie: sed quia superuenit febris signum est q̄ materia est intra venas et tunc competit flebotomia et hoc quādo materia est a colera. Notandum secundo q̄ in isto casu ubi materia fluit ad pectus et faciat mala accidentia. vitale est distrabere materiam ad partem oppositam versus nasum: et potest fieri sic. R. armoniaci. 3. 5. piretri subtiliter puluerizati. 3. ij. misce malaxando cum succo radicis ireos. fiat massa et cum gladio accipe modicum et calefac ad ignem et pone in narem et videbis a quam continue distillare et est speciale remedium. Ad idē. R. succi radicis ireos facta residencia quart. i. piretri staphisargie añ. 3. i. misce bombacem in predictis infusionibus et ponat in narib⁹ tepidū rē. (Et patiens). Ponit curā p̄ dietā dicēs q̄ patiens d̄z abstinere a carnib⁹ et vino. rō q̄ augēt febrem. Secūdo dicit q̄ in potu debet sumere aquā

De optalmia

ordei et muraba. i. sirupum viol. donec calor infixus perseverauerit et tussis fuerit sicca et aspera. ratio quod in frigiditate et humectat et lenit pectus et grossat mās et hoc in materia calida. sed in materia frigida debet bulliri in aqua ordei ali. qd capil. vene. vel isopi vel ligricie. ¶ Notādū qd tussis potest esse sicca dupli. Primo propter malā cōplexionē pectoris sine materia ut in ethica. Secundo rōne indigestionis materie quod est ligda subtilis nō obediēs virtuti expulsiue. Ad propositū est secundo modo et ideo oportet quod reducatur ad mediocritatem cum sirupo violarum. vel aqua ordei et sic de alijs similibus.

¶ Almanfor.

¶ Sed postq̄ calor quiescerit et tussis mollificata fuerit et sereare inceperit bulus decoctio quare die cum muraba violato dāda est donec pectus mundificetur et tussis sedetur et vox clara reddat. Que. R. ficus citrinas. v. iunibas. r. sebesten. rr. passulaz albar enucleataz. z. r. ligricie excocticate. z. v. coquātur vsq̄ ad dissolutionē et colentur deinde detur omni die. z. iij. cum muraba violato z. v. Si vero tussis inueterauerit diuq̄ pmanērit tūc ostēdemus qualiter curāda sit cū de tussis cura tractabimus.

¶ Sillanus.

¶ Ponit curā catarrhi pueniētis cū se. et tussis quā est in pectus plus: cuius signū est quod calor remittit et tussis apparet humida quod incipit sereare. et diuiditur in duas. Primo facit hoc. Secundo ponit curā tussis quā inueterata est. nō sic remittit nos alibi. Secūda ibi. (Si vero tussis). De pma dicit quod postq̄ calor remissus fuerit et tussis mollificata. quod iam incipit sereare debet dari omni die donec pectus mundificet et tussis sedetur et vox clara redeat decoctio que talis est. R. ficus citrinas. v. iunibas. r. sebesten. rr. passulaz albar enucleataz. z. r. ligricie excocticate. z. v. coquātur vsq̄ ad dissolutionē. dentur ex hac colatura omni die. z. iij. in potu cum muraba. i. sirup. viol. z. v. ¶ Nota quod iste potus puenit quā mā est calida et quā est facta digestio. ratio patet. Si tñ mā esset frigida indigesta debet addi in illa decoctio capil. vene. et vine pisse et non sirupus violaz. (Si vero tussis). Dic p cura tussis remittit nos et dicit quod si tussis fuerit antiqua et diu pmanēs ostēdemus qualiter sit curāda cū tractabimus de cura tussis. ¶ Notādū quod tussis potest dici antiqua duobus modis. Uno modo rōne multitudinis materie fluentis continue. Secundo ratione debilitatis membri mandantis ut cerebri et recipientia ut pectoris.

¶ Almanfor.

¶ Quod si coriza in naribus diu pseuerauerit et nō fuerit calor: fluxus erit restrigendus suffumigatio nares per traiectionē.

¶ Sillanus.

¶ Dic ponit curā corize quā fluxus materie est a cerebro ad nares. et diuidit in duas. Primo in generali quā sit a mā frigida. Secundo in spāl. Secūda ibi. (Quod si qd p nares). De pma dicit quod si fluxus in naribus pseuerauerit et nō fuerit calor: fluxus restrigendus est suffumigatio nares per traiectionē. rō est quod p illā pphibet fluxus materie ad nares ideo quod grossant mās facientē corizā.

¶ Almanfor.

¶ Et si quod per nares effluit subtile ac acutum et citrinū fuerit suffumigatio fiat ex sulphure prius in aceto infuso et postea siccato aut ex fabis alit ordeo excoctatis et in aceto prius infusis et postea siccatis: aut ex zuccaro albo et sandalo albo. Quod si neq̄ calor neq̄ rubor in facie fuerit suffumigatio fiat ex costo aut thure: bec nāq̄ suffumi-

gatio fluxū restrigit.

¶ Sillanus.

¶ Dic ponit curā corize in speciali: et diuiditur in duas. Primo ponit curā quā mā fluēs est calida. Secundo quā mā fluēs est frigida. Secūda ibi. (Quod si neq̄). De pma dicit quod si illud quod fluit per nares sit subtile acutum citrinū dicit fieri suffumigatio ex sulphure prius infuso in aceto deinde excoctato: aut ex fabis aut ordeo excoctatis et excoctatis et prius in aceto infusis: aut ex sandalis al. et zuccaro. Rō partis est: quod quāvis sulphur sit calidū: tñ acgrit frigiditatem rōne infusionis in aceto et cū sulphur de se sit siccū et rōne aceti quod est siccū ingrossat mās et pphibet fluxū humorū ad nares. Sillr fabe et ordeum excoctate valēt quā ponunt in aceto quod acgrit maiorē frigiditatem et excoctationē vñ pphibet fluxū: quod ingrossant mām. Sillr potest dici de zuccaro albo: et de sandalis. quod ifrigidādo ingrossat. iō rō. ¶ Notādū quod si p illas suffumigationes Raf. intelligit sibi siles. Una est ut sulphur grossū bulliat in aceto ru beo et fumus accipiat per nares. Ad idē valet suffumigatio acetum predicti positi supra lapidē ardētē. Ad idē valet suffumigatio scā ex decoctio ordei nēufaz. et semis papaueris albi rō. (Quod si neq̄). Dic ponit curā corize in spāl quā sit a mā frigida dicit quod si nec calor nec rubedo fuerit in facie: fiat suffumigatio ex costo et thure. Et verificat semper quod talis restrigit fluxū. Rō quod ista sunt calida et siccā et mā fluēs est frigida ideo rō. ¶ Notādū quod ista suffumigationē intelligit alias siles. Ut est suffumigatio nigelle posite super regulā ardētē aspsam vino et fumus recipiat. Ad idē suffumigatio scā cū ligno aloes olibano et mastice positis supra prunas ita quod puluerisēt oia excepto olibano et paties recipit fumū illū. Ad idē suffumigatio vñ illoz tātiū. Ad catarrhū de scēdētē a capite. lutū armenū puluerizatū et sumptū. serapio de luto ar. et Auicē. prima tertij de asmate. Ad idē decoctio scā ex isopo ruta ficubus et melle si sumat in potu. serapio. c. de isopo. Ad catarrhū frigidū valet olibanū et myrrha. Si n. teneat in ore abscedit fluxū. mesue in practica. c. de catarro. Ad idē valet spica retēta in ore et est verificatū et inuamētū subline et pici pue spica nardi. Ad fluxū catarrhi calidi valet suffumigatio facta ex sandaraca tritūrata et posito puluere in aceto. et postea superfunderetur lapidi ardenti. mesue in practica.

¶ De optalmia.

¶ Sillanus.

¶ Otandum circa rubricam in generali. Primo quid sit oculus. nam sic diffinitur. Oculus est membrum instrumentale visus. cuius complexio est humida in forma rotunda cum quadam planitie ex septē tunicis cū tribus humoribus perfecte compositum. Dicitur membrum instrumentale quod est videndi instrumentum. Dicitur cuius complexio est humida. quod in co dñat aqua: ut patet per aristote. in li. de sensu et sensato. et rō patet. quod terra nō est a dominio in oculo cū sit grossa. mltū. n. impediret trāsitu spēs visibiliū. nec ignis nec aer propter eoz subtilitatem quod de facili resolverent. Dicitur cuius forma est rotunda. ratio patet ut eēt magis remotus ab extrinsecis alteratibus. s. nocumētis. Nā forma rotunda est remotior a leſione quacūq̄ alia forma ut anero. scō colliget. c. de inuamentis virtutis motiue. vñ ponit quod antiquis castellani faciebāt turres rotundas. ut machina nō posset eis nocere. Dicitur cū quadā planicie nō ex toto rotunda ut species visibilium in oculis habeant fixationē: quod si esset ex toto rotunda species visibiliū non magis haberent fixationem in angulis quā in alio loco. Dicitur ex septē tunicis et tribus humoribus perfecte cōpositū. et per hoc differt ab oculi cui deficit aliq̄d illoz ut est in oculo cecū: quod licet cōponat ex his non tamen perfecte ut oculus sanū. ¶ Secundo notandum de anathomia oculi. Circa quod sciendū quod in oculi sunt septem tunicę et tres humores situati inter predictas tunicas. Prima versus intra est siliotica que coniungitur immediate cum craneo et oritur a dura matrice. Secunda

De optalmia

post illam est secundina et oritur a panniculo subtili dicta op-
matre. Tertia post illam est retina et dicitur talis quia facta
ad modum retbe porosa ut possit melius extendi ad retinendus
humorem vitreum et cristallinum et oritur a retbe mirabili cerebri.
Quarta est aranea subtilis et diaphana ut non impediat receptio-
nem speculorum visibilium in humore cristallino et oritur a retbina et sunt
sicut due scutelle quae coniunguntur secundum officia includentes in se
duos humores. scilicet vitreum et cristallinum. Quinta est yuca et est
pforata et eius foramen dicitur pupilla. et est pforata ut speculorum vi-
sibiles melius possint penetrare ad humorem cristallinum et oritur
a tunica secundina et recte se habet sicut due scutelle magne
que coniunguntur et includunt omnia illa dicta. Sexta est cor-
nea per quam videmus et est ad modum cornu lucidi et oritur a tuni-
ca sclerotica et sicut habet se sicut due scutelle secundum officia prius
etc. et exemplum est de hoc sicut de cepe in quo est tunica superior
maior et frequenter alia minor et sic quousque veniat ad fun-
dum. Septima et ultima est coniunctiva que est alba et dicitur coniun-
ctiva quia coniungit totum oculum ab ante cum partibus faciei et oritur a
panniculo immediate cooperiente cranium et dicitur coniunctiva mater.
Humores autem sunt tres. scilicet albugineus vitreus et cristallinus
Sicut eorum est. Nam iter tunicae retbinas et araneas prinetur hu-
mor vitreus et cristallinus est in medio sicut rex in medio re-
gni et cor in medio corporis et est principalis pars oculi: quia plus
habet de dispositioibus regitibus ad visionem: quia plus clarus et dia-
phanus. Post cristallinum versus cerebrum est vitreus et nutritur
ex eo quia vitreus parat nutrimentum cristallino. Modo iter
nutritioes et nutritum non decedere medium. Albugineus vero
humor pertinet iter tunicae araneae et yucam: quia est supfluitas
cristallini: propter hoc fuit posita yuca tunica in medio ut
non lederet humorem cristallinum. Tercio notandum circa ru-
bricam quod optalmia est apostematum siue inflatio que accidit in
palpebris oculorum vel in oculis donec aliquis cooperiat totam
rotunditatem oculi. Alii diffiniunt sic. optalmia est apostema calidum co-
iunctive oculi naturaliter quod fit a sanguine vel colera accideret
liter est vel propter putrefactionem quod fit ab humoribus frigi-
dis. vel propter attractionem humorum sanguinis et spiritus ad oculum
ut calefiant humores oculi. Quarto notandum quod causa
optalmie vel est extrinseca vel intrinseca. Extrinseca potest esse: aut
a sole fumo vel pulvere. Causa intrinseca potest esse ex fluxu ali-
cuius humoris simplicis. scilicet a sanguine flegmate colera vel me-
lancolia. vel ab humore composito ex his. Alii potest dici quod causa
optalmie est triplex. scilicet primitiva et coniuncta. Primitiva sunt
res non naturales multiplicantes aliquem humorem in corpore ut ci-
bi et potus. Similiter potest esse res extrinseca ut sol fumus et pul-
vis. Causa autem sunt ipsi humores in corpore multiplicati apti
currere ad oculos. Causa coniuncta sunt ipsi humores qui
actu faciunt apostema in oculis. Notandum quod optalmia
est duplex. scilicet vera et non vera. Vera est que causatur a fluxu hu-
morum ad oculum quod ibi habetur in porositatibus coniunctive causan-
tes apostema. Non vera est que causatur ex causa extrinseca sine fluxu
humorum ad oculum ut a fumo vel pulvere: quia rarificatur hu-
miditas ibi que rarificata occupat maiorem locum quam ante atque
videtur quod ibi sit apostema cum non sit et talis facilius curatur: quia remota
causa extrinseca. Dubitatur in quibus oculis magis fiat op-
talmia: an in magnis an in parvis. Dicendum quod in magnis. ra-
tio quia ad eos plures supfluitates delegantur a ceteris partibus
quia habent latiores vias. et quia spiritus magis dissipantur: et propter
hoc peius videtur. Dubitatur secundo. in qua etate magis ac-
cidat optalmia. Dicendum quod in puericia. ratio propter eorum igni-
tiam et eorum mollietatem et eorum tenebrositatem et humiditatem.
Dubitatur tertio in quo tempore anni magis accidat optalmia.
Dicendum quod in vere ratione caliditatis et humiditatis. Ratione ca-
liditatis scilicet dissolutis humores congelatos in hyeme. et quia
aperiuntur pori. ut humores sunt magis apti nati fluere ad
oculum.

Almanfor.

Am ea que in oculis alba sunt in rube-
dine mutata fuerint fluxerintque lachryme
et in angulis oculorum lachrymalibus lip-
pitudine collecta fuerint: dicemus tunc egrum pati op-
talmiam. Et quanto plus sunt humorum vehementia:
aut ipsorum affuerit minoratio tanto plus erit op-
talmie fortitudo aut ipsius debilitas: deterior autem
optalmia est cum alba oculorum videtur inflata et adeo
elevata ut oculorum cooperiant nigredinem et palpe-
bre innerferantur.

Syllanus.

Hic determinat de optalmia et dividitur in duas. Primo
ponit signa optalmie. Secundo curam. Secunda ibi. (In prin-
cipio). Prima in tres. Primo ponit signa absolute. Secundo po-
nit signa fortitudinis et debilitatis optalmie in generali. Ter-
tio ponit signa quando optalmia est ultimate malitie. Se-
cunda ibi. (Et quando). Tertia ibi. (Deterior autem). De prima
dicit quod quando apparent ista signa. Primum quod alba oculorum
sunt mutata ad rubedinem. Secundum quod lachryme fluunt ab oculis.
Tertium quod in angulis oculorum fuerint collecta lippitudo
tunc dicimus egrum pati optalmiam. Notandum quod de ratione
signorum. Primo alba oculorum mutantur propter fluxum sangui-
nis ad coniunctivam. ratio secunda propter multitudinem supfluita-
tis descendens ad oculum. Ratio tertia causa lippitudo vel
ex parte materie aqueosae fluxu ad oculum que non potest reverti
in nutrimentum et ibidem ingrossat vel causatur ex parte debili-
tatis virtutis nutritive non potestis revertere nutrimentum in
substantiam oculi. et significat mortem. et de hac non loquitur rasis.
Secundo notandum quod signa optalmie propter sanguinem
sunt vehementia rubedinis aperitio venarum in oculis. et
in fronte. inflatio magna adveniens cum dolore et grauedine
multitudo lachrymarum cum lippitudine. ratio patet. Signa
eius que fit a colera sunt dolor cum punctura in modum acus
vel spine. inflatio cum rubedine trabentur ad citrinitatem. cur-
sus lachrymarum adurentium et excoctantium loca que tangunt
lippitudo et inflatio et tensio minor quam in sanguine. ratio patet.
Signa eius que fit a flegmate sunt grauitas non cum ardore
vndatio magna absque rubedine que tamen si tangitur cedit
tactui et fit in loco ipressio cum digito. multitudo lachryma-
rum aquosarum cum lippitudine non digesta: habitudo cor-
poris humida. ratio patet. Signa eius que fit a melancholia
sunt paucitas inflationis absque rubedine. diminutio lachry-
marum et lippitudinis. nigredo corporis extenuata. dolor cum
quadam grauedine et fractione loci. ratio patet in intelligenti.
Signa eius que fit ex causa extrinseca discernuntur iudicio
patientis et reuelatione ipsius infirmi. (Et quanto). Hic po-
nit signa fortitudinis et debilitatis optalmie in generali. et
dicit quod quanto fuerit maior intensio vel remissio acciden-
tium tanto erit optalmia intensior vel remissior. Ratio ovnia
accidens insequitur egritudinem velut ymbra corpus. ut
gal. tertio de accidenti. ergo quanto egritudo est fortior ta-
to sunt accidentia fortiora et e converso etc. (Deterior autem).
Hic ponit signa optalmie quando optalmia est ultima-
te malitie. et dicit quod deterior optalmia est ubi alba oculorum
videntur inflata et elevata ut cooperiant nigredinem
oculorum et palpebre innerferantur. Ratio quia significat
multitudinem humorum unde prohibetur transitus spe-
cierum visibilium ad humorem cristallinum apostema cal-
lidum quod fit a palpebris donec cooperiat duas orbitas
cum totalitate sua. Notandum secundum serapionem
nec capitulum de optalmia quod species optalmie sunt tres.
videlicet. Prima inflatio et elevatio facta in oculo a causa
extrinseca. ut a sole pulvere vel fumo et quiescit quando

De optalmia

quiescit causa extrinseca. Secunda species eleuatio que accidit in oculo qñ currit aliqd de m̃a ad p̃uictiua ppter debilitatē mēbri recipiētis. s. oculi ⁊ virtutē mēbri repellentis. s. cerebri. ista est deterior p̃ma. ¶ Tertia spēs est apostema calidū qđ sit in palpebris donec forsan cooperit duas orb̃tas cū totalitate sua sicut coriū ⁊ segtur iflatio ⁊ dolor duricies ⁊ rubedo que apparēt in oculis ⁊ replētur veneyalde cū coopura palpebrarū ⁊ fortasse iuerfāt ad exteriora ⁊ fit difficilis mot⁹ eaz ⁊ ē albedo oculorū altior nigredine ipsi⁹ ⁊ illa est deterior. ¶ Almanfor.

¶ In p̃ncipio vero curatōis optalmie cephalica est flebotomāda ex manu vel ex brachio part̃is p̃trarie in qua est oculus ifirm⁹ nisi leuis fuerit optalmia ⁊ q̃to fortior fuerit optalmia t̃to plus est minūedū de sanguine. Deinde ṽeter ex m̃trobol. citrinis ⁊ tereniabin ⁊ succo fructuum soluedū ē. Eger a carne ⁊ a vino ⁊ a reb⁹ dulcib⁹ abstinere d̃z ⁊ cibū minuire. ¶ Sillanus.

¶ Hic rassis ponit curā ⁊ diuidit in duas. Primo ponit curam p̃ euacuationē. scđo p̃ dietā. Scđa ibi. (Et eger). Prima in duas. Primo ponit curā p̃ flebotomiā. scđo p̃ medicinā. Scđa ibi. (Deinde venter). De p̃ma dicit q̃ in p̃ncipio curatōis optalmie d̃z eger flebotomari ex cephalica man⁹ vel brachy part̃is cōtrarie in qua est oculus ifirmus. Scđo ponit exceptionē nisi optalmia sit leuissima. Tercio dicit q̃ q̃to optalmia fuerit fortior tanto de sanguine d̃z euacuari plus. ¶ Notādū q̃ in optalmia ad hoc vt fiat flebotomia de parte p̃traria duo regunt. p̃mū q̃ in corpore sit magna plenitudo l̃z auerōis ⁊ auicē. p̃cipiāt in hoc casu fieri flebotomiā de saphena eiusdē part̃is. deinde de basilica eiusdē part̃is. Scđo regit q̃ m̃a sit in fluxu q̃ m̃a existente fluxa nō cōpetit flebotomia de brachio p̃trario. vnde non cōpetit diuersio sed euacuatio materie peccātis que sit p̃ eandem partē. ⁊ sic patet ratio p̃mi dicti. Ratio secundi dicti est q̃ si optalmia sit parua p̃ colliria ⁊ aquas pōt resolui m̃a optalmie: ideo nō cōpetit flebotomia. Ratio terti⁹ q̃ q̃to optalmia est fortior t̃to fit a pluri q̃titate materie ideo plus de m̃a est euacuādū. ¶ Notādū scđo q̃ vena cephalica que est vena capitis pōt capi vel in brachio vel in manu iter pollicē ⁊ idicē. Si in manu vel est vna vena iter pollicē ⁊ idicē. vel in brachio in curuatura: ⁊ si ambo sint ifirmi de vtroq̃ brachio fiat flebotomia. ¶ Tercio notādū q̃ post flebotomiā cephalice part̃is p̃trarie vel eiusdē cōpetit flebotomia frōtis que est in angulis oculorū: vel de venis que sunt retro aures imo in optalmia antiqua aliqñ scindunt artarie tempore a chirurgicis. Ratio q̃z pillas immediatius euacuat m̃a optalmie. ¶ Quarto notādū q̃ loco flebotomie cōpetit ṽetosa posita in posteriori parte capitis ⁊ in parte supiori colli cū incisione vel supra spatulas. ¶ Notādū q̃to optalmia habet quattuor tēpora sicut alia apostemata. s. p̃ncipiū augmētū statū ⁊ declinationē. p̃ncipiū eius est quādo lippitudo est agnosa ⁊ subtilis in oculis. Augmētū est quādo talis lippitudo icipit igrossari ⁊ dealbari. Status est quādo est igrossata ⁊ dealbata ⁊ multa claudēs oculos. Declinatio est quādo talis lippitudo icipit diminui ⁊ p̃sumi. (Deinde ṽeter). Hic ponit curā p̃ euacuationē factā p̃ medicinā dicens q̃ post flebotomiā ṽeter d̃z curari. i. euacuari cū m̃ama m̃trobolanis ⁊ succo fructuum solubiliū. ¶ Notādū q̃ dictū rasis habet veritatē quādo optalmia causat a m̃a calida vt a sanguine vel colera q̃ ille medicus euacuat colerā: ⁊ si p̃tgeret q̃ esset maximus dolor pōt fieri euacuatio sine digestionē p̃cedere q̃ est m̃a furiosa rōne accidētū: sed si sit paruus dolor pōt p̃cedere digestiū ⁊ tale digestiū ⁊ euacua-

tiū posita sunt supra. c. de dolore capitis pueniētis a colera. recurrat ergo illuc. Sed si sit a flegmate cōpetit digestiū ⁊ euacuatiū posita supra. c. de dolore capitis pueniētis a m̃a flegmatica. Sed si a melācolia puenit: qđ raro p̃tigit: cōpetit digestiū ⁊ euacuatiū posita supra in dolore capitis pueniētis a melācolia. sic tamē q̃ in digestionē ponatur herbe appropate oculis que sunt bethonica verben a eufragia celidonia ruta filer montanus feniculus. (Et eger). Hic ponit curā p̃ dietā dicens q̃ eger d̃z a carnibus se abstinere ⁊ vino ⁊ reb⁹ dulcibus. Ratio. q̃z talia multiplicāt humores q̃ sunt apti descēdere ad oculū maxime qñ optalmia fit a m̃a calida. Scđo dicit q̃ patiens d̃z minuire cibū. Rō q̃ calor reddit magis itē ad p̃sumedū materiā. ¶ Notādū q̃ in optalmia a materia calida dicta pueniēs est vt cōmedat lactucas portulacas cucurbitas p̃ditas cum agresta. vel succum farine ordeī auene filr ⁊ spelte p̃ditis cum lacte amigdalaz vel agresta vel portulaca. Si aut patiens fuerit debilis poterit comedere carnes pullos ⁊ bēdi elixatas cū cucurbitis vel portulacis vel lacrucis p̃ditis cū agresta: vel vino de granatis. De potu. Bibat vsq̃ ad finē aquam ordeī vel aquā decoctōis berberis vel prunoꝝ vel aquā mixtā cū agresta vel vinū de granatis. In fine aut pōt bibere vinum albiū debile limphatū cū triplo eius de aqua. Sed in optalmia de materia frigida dicta sit vt patiens comedat aquā ci cep vel farz vel farinā ordeī vel auene. p̃diant cū pulvere que sic fit. R. cinamomi. ʒ. ij. cardamomi. ʒ. ij. croci. ʒ. i. fiat puluis cribratus. Post dies. v. pōt comedere carnes edi pullos castrati elixatas cū feniculo boragine ⁊ petrosi. ⁊ de potib⁹ bibat aquā mellis vsq̃ ad dies. viij. vel aquā decoctōis iububaz mellis. post vero dictū tēpus pōt bibere vinū albiū limphatum. ¶ Almanfor.

¶ Q̃ si ista non suffecerint sief album in lacte iunencule puellam lactantis fricandus est ⁊ in oculis distillandus. ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curam per ea que approximantur ab extra. ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit curas que debet obseruari ante declinationem. Secundo ponit curā quādo est in declinatione. Secunda ibi. (Si autē oculus). Prima in tres. Primo ponit curam per vnum approximandū oculo: ⁊ est colirium. Secundo docet remouere lippitudinem. Tercio ponit curam per quedam alia que competunt in cura. Secunda ibi. (Et lippitudinis). Tercia ibi. (Et eger). De p̃ma dicit q̃ si predicta non sufficerent in cura: tunc sief albiū debet fricari in lacte mulieris lactantis puellam ⁊ distillari in oculum. Ratio est quia abstergit ⁊ mundificat. ¶ Notādū q̃ sief est coliriū vel troiscus vnus dissolutus in alio quo liquore ex quo fit colirium. ¶ Secundo notādū q̃ alia conueniunt in principio. alia in augmento. alia in statu: ⁊ alia in declinatione. nam in principio competunt reperiussua habentia duas proprietates. Prima q̃ non sint nimis fortia ne condensent humorem in oculo ⁊ ne nimis infrigident oculum ⁊ alterent. Secūda vt sit doloris mitigatio: ⁊ ideo non competunt sicca nec aspera: sed in augmento ⁊ statu competunt partim reperiussua et partim resolutiua ⁊ nunq̃ maturatiua: quia tunc sanies coroderet tunicas. non enim est hic sicut in alijs membris. sed in declinatione totaliter competunt resolutiua. ¶ Tercio notādū q̃ in optalmia a materia calida reperiussua que competūt in principio: quedam sunt simplicia ⁊ quedā cōposita. Simplicia sunt duo. vnum albumē oui fortiter agitarum ex quo vna gutta in oculis distilletur. secundū est lac mulieris puellam lactantis statim abybere multum ponatur in oculis. Composita sunt p̃mū. R. aque ros. electe. albumē oui fortiter agitatū ⁊ dispumatū misce ⁊ fiat coliriū ⁊ vna gutta

De optalmia

vel due ponantur in oculo vel in ambobus si fuerit dolor. Ad idē. R. mucillaginis seminis citonior vel pſily vl dragagati. 3. y. albumē vni? oui fortiter agitatū & dispumatū la cris mulieris puellā lactātis. 3. i. 5. misce & fiat colliriū. Et si est dolor magn? fiat mucillago in aq decoctōis seminis pa paneris. Et si dolor est in vltimo addat in collirio opy gra. iij. & est valde exptū. Ad idē. R. ceruse lote. 3. yij. gūmi arabici. 3. iij. opy dragagati añ. 3. i. terant fortissime misce cuz albumine oui. fiat colliriū & ponat i oculo. Ad idē. R. folioz solatri floz camomille rof. ru. pap. pistent & bulliat & icorpo rent cū farina ordeī fiat emplastr & ponat tepidū supra oculū. Ad idē coquant tria poma in igne vel in prunis mūdēt post coctionem cum quibus vitella trium ouorum misceatur & tepidū ponat supra locū. Illa que pferūt i augumēto & statu optalmie sunt. Primū. R. lac mulieris ab ybere eie ctū abstergit. n. mūdificat & repetit & mirabilr cōmendat. Ad idē. R. mucillaginis dragagati añ. 3. y. lactis mulieris qđ sufficit & fiat colliriū. Ad idē. R. ceruse lote sarcocolle nutriti in lacte asine opy dragagati añ. 3. 5. fiat puluis subtiliss mus icorpozet cū aqua pluuiā i & sufficit distēperet cū la cre mulieris fiat colliriū & est secretū. Ad idē. R. tucie bene pparate capboze subtilr puluerizate añ. 3. i. aq rof. 3. i. vi ni albi. 3. 5. misce & vna gutta ponat in oculo. & valet in dolo re oculouum. ¶ In declinatione vero optalmie de materia calida. R. camomille melliloti añ. pap. fiat decoctio et im ponat spōgia & expſa ponat supra oculū. Ad idē fiat ablu tiōes manuū & faciei sepe cū aqua decoctōis melliloti floz camomille & rof. ru. ¶ In optalmia vero de materia frigi da cōpetētia in pncipio sunt bec. R. rof. ru. floz camomille añ. 3. 5. quassent & fiat sacc? ifundat i vino qđ sit actu frigi dū & bñ expſus ponat supra locū. ¶ In augmento & statu. R. mucillaginis gūmi arabici mucillaginis fenugreci añ. 3. y. sarcocolle ifuse in lacte mulieris myrrhe aloes cinamo mi castorei subtilr puluerizati añ. 3. 5. fiat colliriū. Ad idē ex farina fenugreci & mucillagine eius & florib? camomille mixtis fiat emplastrū & ponat calidū supra oculū. Ad idē R. camomille melliloti añ. 3. 5. pistent & icorpozent cū mu cillagine fenugreci dragagati: & vitell? duoꝝ duoꝝ ponatur supra oculū. Itē in declinatōe d3 poni paties in balneo seu i stufa. Ad idē. R. sarcocolle. 3. x. licij aloes añ. 3. y. spume ma ris croci añ. 3. i. 5. succi celidonie. 3. iij. terant subtilissime vt alcohol vel bulliat in vino albo & aqua rof. & colet liqđum & mittat in oculū & substātia grossa supra oculū. Ad idē R. ab sintby viridis. M. i. licij. 3. 5. farine fenugreci. 3. y. sarcocoli se. 3. x. succi celidonie. 3. 5. aloes. 3. y. spume maris croci añ. 3. i. misce sil? & fiat i forma emplastri. ponat calidū supra oculū. vl eēbat succ? vel aqua & oib? pistatis ad iuicē coletur & ponatur intra oculum. Ad idē fiant ablutiones manuū & pedum et faciei sepe ex aqua calida decoctionis absintby melliloti floz camomille. ¶ Almanfor. ¶ Et si lippitudinis multitudo fuerit in oculis collecta radius coro inoluat & madefiat in aqua & cū eo oculus ab illa lippa mūdēt: deide puluis albus aspergatur & supponēdo oculis aliqd vt corū suauiter elenēt sustētetur & ligetur. Et eger in domū tenebrosā mittatur: & igenlandū quātum possibile est vt somnus puocetur. Leneat tamen ne super oculū infirmū dormiat & ne caput depresso sit sed superius elenatū. Nec vestimentorum capitia sint stricta nec in faciem se diu proijciat. ¶ Sillanus. ¶ Dic docet remouere lippitudinē. & diuidit in duas fm

o p duo docet remouere. Scđa ibi. (Deide puluis). De pma dicit q? si multa lippitudo fuerit in oculo collecta cū radio inoluto cū coro ifuso in aqua mūdificet oculus. R. d3 q? talis aqua h3 virtutē lenitiuā supfluitatū. (Deide puluis). Dic ponit curā cū alio dicēs q? post ablutionē factā puluis alb? d3 aspgi sup oculo & d3 suauiter supponi aliqd vt bōbiq? vel aliud. s. tenta sup oculo & ligari. R. d3 q? talis puluis pflu mit supfluitates & abstergit. descriptionē vō illius pulueris ponit ifra. ¶ Notādū q? illud qđ supponit & ligat sicut tēta vl cotū d3 statiz remoueri ne puluis cū sit siccus noceat oculi. d3 etiā remoueri vt dicit gordonius cū lacte mulieris. rō p3. (Et eger). Dic ponit curā p qđā alia dicēs q? eger debet mitti in domū tenebrosā. R. d3 q? de rōne lucis est attrahere. vii fieret maior fluxus humorū ad oculū: & rōne luminis spūs dissipatur & resoluunt: vñ debilitat oculus. Scđo di cit q? igeniādū est q? puocet somnus. Ratio q? calor reuo cat ad itra & fortificat & pōt digerere & psumere mām: sed hoc d3 esse de nocte & nō de die. Tercio dicit q? paties d3 canere ne dormiat supra oculū ifirmū & non stet cū capite dis cepto: aut depresso sed poti? eleuato. Ratio vtriusq? q? fluere rēt humores ad oculos. ideo si optalmia fuerit in oculo der xtro d3 iacere sup sinistrū si in ambobus d3 iacere supius: & ideo tenētes caput curuū vt plurimū hñt oculos humidos Quarto dicit q? capitia seu vestimēta capitis nō debēt esse stricta. Ratio quia propter stricturaz fieret dolor circa oculi & sic plus attraheret de materia. Quinto dicit q? paties non debet se diu prosternere super faciem: q? fieret maior fluxus ad oculos. ¶ Almanfor.

¶ Si aut oculus lenior fiat & dolor sedet ac la chryme minuatur fleboromia iam facta & vêtre soluto. Balnei multotiens ingrediat. ex hoc. ii. passionis reliqe dissoluetur. ¶ Sillanus. ¶ Dic ponit curam qñ est in declinatōe: & diuidit in duas. Primo facit hoc. Scđo reuertit iterato ad curaz optalmie qñ pdicta nō sufficiunt. Scđa ibi. (Qđ si in oculo). De pma dicit q? si oculus fiat lenior & dolor remittatur & lachryme minuatur fleboromia pmissa & solutōe vētrip aties d3 igredi balneū. Uerificat se q? ex hoc mā que remāsit resoluet ¶ Notandum q? loco huius balnei spongia infusa in aqua decoctionis camomille & melliloti expressa et posita super oculū multū valet. ¶ Almanfor.

¶ Qđ si in oculo humorositas & grauedo remā serint puluis citrinus est imittendus. Ex his aut que habēt optalmiā multū pferūt est vt frons & palpebre ex hoc liniātur epithimate. Quod. R. sief mentirbe ro. aloes licij sandali ru. fausel. cro ci orientalis omnium añ. partes equales fiant ex eis pillule: cunque necesse fuerit resoluantur vna ex eis in succo coriādri aut in succo endiuie: aut in aqua rosacea: & liniatur cum eo si deus vo luerit. ¶ Sillanus.

¶ Dic reuertit ad curā optalmie qñ pdicta deficiūt & di uidit in duas. primo facit hoc. Scđo ponit descriptionē q? rūdaz medicinaz de qb? fecerat mētionē. Scđa ibi. (Sief albū). Prima in duas. primo explicat vñ qđ valet i decli natōe. Scđo vnum qđ valet in pncipio. Scđa ibi. (Ex his aut). De pma dicit quod si remāserit humiditas & grauedo puluis citrinus erit mittendus in oculū. Descriptionē ponit statim. Ratio q? h3 virtutē absterfuiā & psumptiua non tñ d3 diu dimitti ne exsiccet oculus. ¶ Notādū q? ad idē va let aqua cuiusdā bidely cū aqua lucrabat panē suū & est. R.

De vlceribus oculorum

lapidis calaminaris. 3. 5. tutle gnges ignite et gnges exticte in aque ros. electe. 3. 5. gariofi. numero. xxx. terantur cum. 3. u. mell. vini albi. lb. iij. puluerizanda puluerisent et cribel lentur subtiliter misce oia. Si esset necessitas magna adde capphore. 3. 5. (Ex his aut). Vlc ras explicat vnu qd valet in principio: dicens qd ex his valet haberi optalmia. sin prin cipio est vt frös et palpebre liniant ex hoc epibiate. R. si ef memithe ros. licy aloes faufel sandal. ru. croci orientalis oium an. partes equales. fiant pillule et cu fuerit necessitas dissoluant cu succo coriandri aut aqua ros. aut celidonic.

(Notadū qd remediū rasis bz veritate obseruatis. Pri mu qd optalmia sit in principio. qd illa sunt stiptica pibetia fluxu ad oculum. Secdo vbi materia sit calida. qd illa qd ponunt in epithimate sunt frigida stiptica. Tercio qd obtrahit fiat ex fluxu humoru ad oculos discēdētū pvenas ex teriores. qd si per intrinsecas nō valet. qd nō pūda ref. sed tunc magis valet odoramēta et alia dicta in. c. de catarro et dolore capitis. Secundo notadū qd loco hum epithimatis valet tale emplū quo cōter vti Gerardus i materia calida. R. acatie sanguinis draconis. an. 3. i. boli ar. 3. u. fiat puluis et incorporet cu albumine oui agitato. fiat emplastrū et applicet supra tempora. (Notadū qd i mate ria frigida ppetit tale repulsiuū ab extra. R. aloes myrrhe myrti acatie an. 3. i. mastice olivani an. 3. 5. fiat puluis et in corpore cu albumine oui bene agitato qd sufficit fiat em plastrū et ponat supra frōtē et tempora. C Almanfor.

C Sief album. R. ceruse ablute. 3. r. sarcocolle grosse. 3. iii. diaga. 3. i. opii. 3. 5. fiat ex eis pillule forme lentis similes. Puluis citrinus. R. sarco colle grosse. 3. r. aloes. 3. ii. croci. 3. ii. mirrhe. 3. i. lici. 3. ii. et his optime tritis imittat puluis cum opus fuerit. Puluis alb. R. sarcocollā albam et pingue qd mittit in lac mulieris qd meli⁹ e cum alicui⁹ innēcule fuerit et dimittat i vmbra donec sicceat et terat optime et oibus. 3. r. ipsius addat d si ef memithe. 3. ii. qd itez optime trita reponat et cu op⁹ fuerit i oculū mittant. C Silla.

C Dic ponit Ras descriptionē medicinarū de qbus dictū est. et diuidit in tres s3 qd tres ponit descriptiones. Secūda ibi. (Puluis citrinus). Tercia ibi. (Puluis albus). De pri ma dicit qd si ef albu in forma ponat sic. R. ceruse ablute. 3. r. sarcocolle grosse. 3. ii. dragaganti. 3. i. opy. 3. 5. fiat ex his pillule similes lenti. (Notadū qd illud colliriū valet in augumēto et statu optalmie et nō in principio. rō dicta fuit su pra. (Puluis citrinus). Dic ponit scdm descriptionem et dicit citrinus. R. sarcocolle. 3. r. aloes. 3. u. croci. 3. u. myrrhe. 3. i. licy. 3. u. ex his optime tritis mittat puluis cu opus fuerit (Puluis albus). Dic ponit tertiā descriptionē et dicit pul uis albus. R. sarcocollaz albaz et pinguem que mittat in la cte mulieris iuuencale dimittat i vmbra donec exicetur et teratur optime et omnib⁹. 3. r. ipsius addat si ef memithe. 3. u. que itez optime trita reponantur et cu opus fuerit i ocu lum mittatur ad remouēdū lippitudinē: et est de quo fecit mentionē supra rasis.

C De vlceribus oculorum C Silla. Otandū circa rubicaz qd vlc capitur dupliciter. n Uno mō p solutionē p̄tinuitatis siue sit cum sanie siue sine sanie. C Secdo notandū qd causa vlcis oculorum est duplex. scilicet intrinseca et extrinseca. Extrinseca vt casus et percussio. Intrinseca est humor calidus acur⁹ sal sus corrodens tunicas. et fit aliquādo ex successione bothor Aliquando ppter p̄cussionē. C Tercio notandum qd prin

cipiū vlcis aliquando est interius et disrumpitur exteri⁹ id est disrumpendo pcedit. Aliquando pncipiū vlcis est ab extra: et disrumpēdo pcedit ab intra. et de istis primus est deterius ceteris. C Almanfor.

Am in oculis fortis dolor et p̄ctio no ciua ac plūs sentiunt et lachrymarū fluit multitudo et cu palpebre eleuant et oculi ap̄unt loca qd sūt i albis ip̄oz incensit rubea. aut cu totū fuerit rubefi: vñ loc⁹ magis rubere inēit aut i nigredine loc⁹ aliq⁹ alb⁹ apparet pustula iā i oculo exorta est. Ad hāc vero curādā passio nē necessari⁹ est medic⁹ valde istruct⁹ i curis ocu loz: nos tñ curatiōis ip̄i sūmas et aggregatōes dicem⁹. Dicim⁹ itaqz qd vlcera qd i cōiuncta nascit hoc est i albis oculoz nō adeo sunt timēda vt ea que i cornea hoc ē i oculi nigredine sūt. Deteri⁹ vero vlcernz ē illud qd i nigredie sub pupilla exi sit: eminētia nāqz ad istū ē velocit. C Silla.

C Vlc rasis determinat de vlceribus oculoz: et diuidit in quatuor. Primo ponit signa. Secdo ostendit qualis medicus sit necessarius ad curationē vlcis oculorum. Tercio ostendit qd vlcus oculoz est deterius. Quarto pōit curā. Secda ibi. (Ad hanc vō). Tercia ibi. (Dicimus). Quarta ibi. (Vozū autem). De prima dicit qd quādo in oculo apparent hec si gna. Primo fortis dolor et p̄ctio nociua et pulsatio sentit Secdm lachrymarū multitudo fluit et cu palpebre eleuant et oculi ap̄iunt alba oculoz apparent rubea et si totū fue rit rubefi vñs loc⁹ iuenitur magis rubere qd alius. Terciu qd in nigredine oculi. scilicet in cornea apparet locus albus istis signis arguere debem⁹ qd i oculo ē vlc⁹ siue pustula ad quā de necessitate seqt vlc⁹. Rō signoz est p̄ma p̄mi. qd ex mā calida pūgitina causat dolor et p̄ctio nociua: sed pulsatio fit ppter generatōes et augumētationē saniet. i cuius gene ratōe sit ebullitio et pulsatio. Rō secūdi qd pp dolorē et fluxū humorū. vñ sit flux⁹ lachrymarū et multitudo. Rō terti qd rōne doloris sit attractio sanguinis ad cōiunctiā vnde alba oculoz apparēt rubea. Rō qrti qd corp⁹ dyaphanum dū cōdēsat sit albu vt appet de aq cogelata et de albumine oui cocto. qd sit dealbatio. s3 cornea ē corp⁹ dyaphanū et pp gnationē vlcis cōdensat et sic dealbat. s3 qd sit vlc⁹ i cōiunctina sit color rubefi. qd sit extēsiō in venis qd attrahit san guis cu pūctiua sit corp⁹ hīs venas iō appet color rubefi. (Ad hāc vō). Dic ostendit qd vlcis vlcis ē medic⁹ ad curatiōē vlcis rū oculoz dices qd ad curationē necessari⁹ ē medic⁹ valde istructus. Secdo dicit qd ostendit sūmas et aggregationes cura tiōis. (Notadū qd cā p̄mi ē qd medic⁹ errās i illa passione causat nocumētū magnū. iō rē. (Dicimus ita). Dic ostendit qd vlcus oculoz sit deterius dicens qd vlcera que sunt i cōiunctina: qd in albo oculoz nō sūt sic timēda sic illa qd sūt i cor nea. Rō qd talia vlcera plus distāt ab humore cristallino et a pupilla qd sūt pncipaliora i visione. Secdo dicit qd deterius vlcē ē qd ē i nigredie sub pupilla. Rō qd ē magis p̄piciū humoris cristallino. C Almanfor.

C Vozū aut vlcernz corā cu flebotomia icipere debem⁹: et sāguinis extrahere multitudinē s3 qd possibile fuerit. Conseqnter aut venter soluen dus est. Et eger sibi canere debet a carne et vino dulci et esse contentus herbis frigidis et in potu sola aqua vri. C Sillanus.

De vlcerib⁹ oculorum

Curā ponit curam vlcerum oculorum. et diuiditur in duas. Primo facit hoc. Secundo ponit curam vestigiū remanētis post consolidationē vlceris. Secūda ibi. (Cum autem). Prima in tres. Primo ponit curā p euacuationem. Secundo p dietam. Tercio per localia que applicant ab extra. secunda ibi. (Et eger). Tercia ibi. (In oculo vero). Prima in duas. Primo ponit curā per flebotomias. Secundo per medicinam. secunda ibi. (Consequenter). De pma dicit q^d debem⁹ incipere curam vlcerum oculorū per flebotomiā extrahendo multitudinē sanguinis fm q^d fuerit possibile. (Notandum si sit magna repletio competit flebotomia de saphea eiusde⁹ partis. deinde de basilica. deinde de cephalica: et si non sit magna repletio sufficit de basilica. Rō predictorū ē q^d per flebotomiā phibet fluxus hūorū ad oculos: qui fit in vlceribus oculorū. (Secūdo notādū q^d ad idem valēt v^oto⁹ postite supra spatulas et in collo cū scarificatōe. (Consequenter autē). Vic ponit curā per euacuationē per medicinas. dicens q^d post flebotomiā venter debet euacuari. Nota q^d illa euacuatio debet fieri cū miobalanis māna et succo fructuum solubiliū. q^d materia vlcerum est acuta moridicū. Ad idēz valet euacuatio facta cū clisteri. (Notandum secūdo q^d post euacuationē vnuerſales est cōueniēs euacuatio per gargarisma et sternutationē facta. (Et eger). Vic ponit curam p dietā et dicit pmo q^d eger debet cauere sibi a carne et vino dulci. Ratio q^d multiplicat humores maxime calidos et acutos q^d multiplicati de facili currūt ad locum et augent vlceris. Secūdo dicit q^d debet eē content⁹ herbis frigidis. Ut sūt spinachia lactuca portulaca cucurbita et endiua. rō q^d remittūt acuitatē generādo humore frigidū. Tercio dicit q^d i potu dzyti sola aq^d. q^d vinū ē vaporosū et eēt cā dissolutiois humorū ilocovlceris. (Almanfor

CIn oculo vero initio sief albi cū lacte mulieris ē mittēdū: et si pulsus iā alleuari et sedari videt⁹ sperādūz est q^d egritudo soluat sine saniei collectōe. Q^d si pulsatio post sanguinis extractionē et v^otris solutōem ac sief albi imissionē quiescere non videtur: parua fiducia in hoc quod diximus est habenda. (Silla.

Curā pōit curā vlceris oculi p remedia localia q^d appropinquat ab extra et diuidit i duas. Primo ponit curā q^d puscula sūt parua. Secūdo q^d sūt magna. Secūda ibi. (Quādo fuerit). Prima i duas. Primo ponit vñū locale q^d cōuenit in generatione saniei. Secūdo ponit aliud q^d puenit q^d mā cōuertit ad sanie. Secūda ibi. (Est itaq^d). pma in duas. pmo facit q^d dictū ē. Secūdo pōit signa q^d debz cognoscere quādo egritudo remouebit sine collectōe saniei. et quādo nō. Secūda ibi. (Q^d si pulsus). De pma dicit q^d i oculo a principio est mittendū sief albi cū lacte mulieris. rō q^d repugnans et sic phibet fluxum materie ad locum vlcerum. (Q^d si pulsus). Vic pōit signa et docet cognoscere q^d egritudo remouebit sine collectōe saniei vel q^d nō. pmo dicit q^d si pulsatio videt⁹ alleuari et remitti sperādū ē q^d egritudo terminabit sine collatione saniei. Secūdo dicit q^d si pulsatio videtur alleuari et remitti meli⁹ et si nō remittitur pmo p flebotomiā et solutionē ventris et missionē sief albi habenda est parua fiducia. rō predictorū est q^d pulsatio causat rōne generationis saniei propter bullitionem humorum acutorum. Sed si pulsatio remoueat signū est q^d sanies non generatur. (Almanfor

CEst itaq^d tūc sief de olibano mittēdū i oculūz et pila aliq^d oculo supponēda et cū ligatura strin⁹ gēda: añ vero q^d hoc eneniat oculūz suauiter ē ligādus et sine suppositōe pile et non cesses i ocu-

lū de sief de thure sepe distillare donec sanies in pila videat⁹. Et quo eniz hoc visū fuerit sief de plūbo vti necesse est vsquequo p⁹fiditas fiat plana et tota caro generet⁹. ea tñ q^d dixim⁹ tūc sūt facienda cū pustula nō ē magna. (Silla.

Cponit curā per aliud locale q^d puenit q^d mā cōuertit ad sanie et diuidit i duas. Primo ponit p mundificatiua. Secūdo per carnē generantia. Secūda ibi. (Ex q^d enim). De prima dicit q^d q^d sanies generatur tunc sief de olibano debz mitti in oculum. secūdo dicit q^d pila oculo est supponenda et cū ligatura strin⁹ gēda. Tercio dicit q^d tu nō debes cessare mittere vel distillare sief in oculo donec sanies appareat in pupilla. (Notādū q^d vlc⁹ oculi pōt mundificari tripliciter. et ita quodlibz vlc⁹. s. pmo cū absterſiuis vt idro melle facto cū aq^d pluuiali et mell⁹ ros. colato. et q^d ponat⁹ pānus duplicat⁹ supra oculūz. Secūdo cā attractionis saniei sicut cū collirio rasis colato et q^d ponat⁹ armoniacum quod maxime attrahit imo fm auctores trahit sagittam a corpore. Tercio cū desiccatiuis vt cū puluere trichie dicto supra et iste tertius modus est piculosus. Ad ppositū capis secundo modo et ponitur vt supra. (Ex quo eniz). Vic ponit curā per carnē generantia. et dicit q^d post q^d vñū fuerit erit necesse vt sief de plūbo quousq^d p⁹fiditas fuerit plana et tota caro generet⁹. Rō patz q^d tale sief est generatiū carnīs et vñitium q^d ē desiccantium non supflue et hoc conuenit in generando carnē ad desiccandūz humiditatē supflūam membri que impediret generationem carnīs. Secūdo dicit q^d ea que dicta sunt: sūt facienda cum pustula. non ē magna rō. q^d in vulnere magno regrit⁹ forti⁹ vñitium quod non est in illo collirio. (Almanfor.

CQuoniam cū magna fuerit: fueritq^d iuxta pupillā: aut inferi⁹ tūc necesse vt cū cleyfir medice tur neyuea egrediat⁹. ad pile quoq^d suppositōez et ligaturā ē redeundū. Eger pterea sp⁹ supin⁹ iace re bz et a forti motū abstinere. (Silla.

Cvic ponit curā q^d pustula fuerit magna et diuidit i duas. Primo ponit curā per vñū locale. Secūdo ponit per q^das alia. secūda ibi. (Eger pterea). De pma dicit q^d vbi fuerit pustula magna circa pupillam vel inferi⁹ tunc erit necesse vt in cura appropinquet cleyfir. i. q^das medicamē ne yuea egrediat⁹. rō q^d fortit⁹ ericcat B colliriu et fortiter ē vñitium vt patet p ingrediētia. Secūdo dicit q^d redeundū ē ad suppositionē pile vel ligature. rō pz. (Eger pterea). Vic pōit curā p q^dam alia localia. et dicit q^d eger bz iacere supin⁹. rō vt humores fluant ad partē rtraria oculorū. i. ad pte posteriorē. Secūdo dicit q^d bz abstinere a forti motū. q^d talis dissolutio humores q^d dissoluti fluūt facili⁹ ad oculū. (Al.

CLū aut caro i loco vlceris pfecte generata fuerit: vñ loc⁹ apostematis carne replet⁹ fuerit remanebit ibi in oculo albedo. q^d si vlc⁹ p⁹fundum fuerit: albedo erit grossa: et si in superficie tñ corne fuerit erit subtilis: vlceris quoq^d si a pupilla fuerit remotum et steterit separatim p se vestigium illud q^d redimet nihil mali faciet. Si at iuxta pupillā q^d fuerit post vlceris curatōem vestigium remanēs phibebit visionē. (Silla.

Cvic ponit curā vestigiū remanētis post cōsolidationem vlceris seu vuln⁹. et diuidit in tres. Primo ponit vel docet cognoscere quādo albedo remanens est grossa vñ subtilis. Secūdo docet cognoscere quādo vestigiū remanēs non ipedit visionē et quādo sic. Tercio ponit curam. secū-

De his que extrinsecus cadunt in oculis

da ibi. (Ulcus quoq). Tertia ibi. (Quapropter). De pma dicit q cum caro fuerit in loco vlceris pfecte generata remanebit in oculo albedo. Rō qz ppz dēfātōez factā i mēbro hūte diaphanitatē fit albedo rō. Scōdo dicit q si vlcus fuerit pfundū albedo erit grossior. Rō qz fit maior cōdēfatio: si vlcus fuerit supficiale albedo erit subtilis. rō qz nō fiet tāta cōdēfatio. ¶ Notādū q post curā vlceꝝ oculoꝝ tria pnt remanere. p̄mū est cicatrix que non pōt pfecte curari i mēbro spmatico. sed paliari. Scōm ē color albus r talis pōt recipere curā vel magnā paliationē. Tertiū ē albugo q dā supfluitas vuce q non est pfecte curata seu remota in cura r est sup corneam r vocat pānus seu tela. r dō hoc determinabit infra. (Ulcus quoq). Dic docet cognoscere qñ vestigiū remanēs nō ipedit visionē. r qñ sic. p̄mo dicit q si vlcus fuerit remotū a pupilla r steterit sepatū tunc vestigiū remanēs nō ipedit visionem. Scōdo dicit q si vlcus fuerit i nra pupillam tūc vestigiū remanens post curationē ipedit visionem. Rō qz poterit coopire r refrigerare foramen pupille. vñ non poterunt recipi spēs visibiles i cristallina.

¶ Quapropter tūc vtendū ē reb⁹ r medicinis q b⁹ vestigiū qd dicit⁹ abstergi r deleri possit. Sief de thure. R. armoniāci sarcocolle āboꝝ añ. 3. v. thuris. 3. r. croci. 3. ij. pficiant ex mucillagie fennigreci r fiat ex eis sief. Sief de plūbo. R. plūbi vñt antimonij tutie ablute calcucecumenon qmī arabici dragagāri oīum añ. 3. viij. opii. 3. 5. terant r cū pāno siricino q fit subtilissimus cernant r cribellent r p̄spargant ex aq plūiali r fiat ex eis sief. Sief ex quo caro i vlcerib⁹ oculoꝝ generat⁹ r vuce egressio phibet r vestigiū subtiliat⁹. R. clymie ablute tutie ablute ceruse antimonij thuris oīuz. añ. 3. ii. myrrbe. 3. i. sarcocolle grosse. 3. i. r. 5. sāguis dza. aloes opii. añ. 3. i. fiat ex eis sief. Eleysir quo ē vtendū cuz timec ne ex vlcere vuce seqtur egressio. R. antimonij einatiris āboꝝ añ. 3. r. acatie. 3. iij. aloes. 3. i. terant r fiant ex eis sief. r administrentur apud necessitatem.

¶ Sillanus. ¶ Dic ponit curā r diuidit in duas. p̄mo ponit curā in generali. Scōdo ponit descriptionē quarūdaꝝ medicinarum. f. collirioꝝ de quibus supra fecit mentionē. Secunda ibi. (Sief). De pma dicit q iā vtendū ē medicinis q b⁹ vestigiū remanēs possit abstergi r deleri. (Sief) Dic rasis ponit descriptionē qñdam medicinarū. f. collirioꝝ de quibus fecit mentionē. r diuiditur in quatuor f. qz quatuor ponit descriptiones. Partes patebunt. De pma dicit q ponit descriptionē sief de thure que talis est. R. armoniāci sarcocolle añ. 3. v. thuris. 3. r. croci. 3. ij. aspgant ex mucillagine fennigreci r fiat ex eis sief. r istud colirium est mūdificās per viam attractōis. vt dictum fuit supra r dōz distēpari qlibet vice cuz lacte mulieris. (Sief). ¶ ponit descriptionē sief de plūbo r est talis. R. plūbi adusti antimonij tutie ablute calcucecumenon gūmi arabici dragagāri oīum. añ. 3. viij. opii. 3. 5. terant r cū pāno subtilissimo de sirico attraminent r p̄spargant ex aqua plūiali fiant ex eis sief. r tale ē carniū generatiū r cōsolidatiū i vlcere paruo. (Sief). ¶ ponit descriptionē alterius sief ex quo caro in vlceribus oculoꝝ generat⁹ r vuce egressio phibet r vestigiū subtiliat⁹ ē. R. clymie ablute tutie ablute ceruse antimonij thuris omniū

añ. 3. ij. myrrbe. 3. 5. sarcocolle grosse. 3. i. 5. sanguinis draco nis aloes opii oīum añ. 3. i. fiat ex eis sief cū aqua plūiali r valet ad generandū carnē in vulnere magno. qz multū cōsumit hūiditatē. scōdo qz valet ad phibēdū egressiōē vuce qz est forte vñitū ppter ei⁹ stipicitatē. (Eleysir). ¶ ponit descriptionē sief dicti eleysir r est tale. R. ematbit. antimonij āboꝝ añ. 3. r. acatie. 3. ij. aloes. 3. i. fiat ex eis sief r ad ministrē apud necessitatē ei⁹ r valet ne seqt egressio vuce ppter ei⁹ stipicitates.

¶ De his que extrinsec⁹ cadūt i oculis. ¶ Amatur resina r per oculūz trahatur r extrahit illd qd i oculo cecidit. ¶ Sil.

¶ Dic rās docet remouere ea q cadūt i oculis. vt p̄lus vt palea dicit⁹ q dōz sumi resina. i. gūmi pini r trahi p oculum: qz extrahit qd cadit in oculū. rō dicti ē. qz resina rōe sue gūmōstatis est cā vt ea que cadunt i oculis adhereat r exeāt cū ea. ¶ Notādū q loco illius docēt auctores lauare oculūz cū aq calida dulci. Ad id ē valet sepe mittere lac abybe re in oculū. ¶ Scōdo notādū q si non valēt p̄dicta elenat palpebra supior r extrahat cū vngula parua vel corrigia gracili vt tenacul⁹ r inseret palpebra supior.

¶ De albugine q fit i oculo. ¶ Silla. ¶ Notādū circa rubicā q sex sunt passionēs oculoꝝ que iter se hnt uenientiā r dñam. f. nubes tela albugo pānus macula r vngula. Cōueniunt in hoc qz pnt fieri ex hūore codē. r vt plurimū flatico. sed differūt in grossitie r subtilitate in pfūditate r superficie. qz nubes fit ex paucā mā exite in superficie corneae. Albugo fit ex grossiori materia qz tela. id apparet ibi color alb⁹. Macula est ex grossiori r pluri mā qz albugo. r id sēp magis pfundat ad irra. pānus fit ex grossiori r pluri mā qz aliq dicturum r fit vt plurimū i cōiunctiua. r est ad modū carnis addite. rās pōt solū curā albuginis r vngule qz eadē ē mā r cura aliaꝝ macularū r ex eis dē curat.

¶ Albugo q i oculis ptingit ē vestigiū post vlceꝝ curatōez remanēs qñ p̄solidat q cū i oculis puerorū fit lenior ē ad curādū q cū i senib⁹. Cū. n. fit i senib⁹ fortasse ad sanādū ipossibile est nisi subtilissima fuerit. ¶ Silla.

¶ Dic rās determinat de albugine oculi. r diuidit in tres. p̄mo ponit qd fit albugo. Scōdo ostendit quādo ē facilis curatōis r qñ difficilis. Tercio ponit curā. secunda ibi. (Quecum). Tercia ibi. (Dec aut). De pma dicit q albugo q cōtingit i oculo est vestigiū remanēs post cōsolidationē vlceris qñ p̄solidat. (Quecum). Dic ponit curā qñ ē facilis curatōis r qñ difficilis r dicit q vbi albugo fit in oculis puerorū talis ē lenior ad curādū qz quādo puenit in p̄fū etatis. Rō qz humores ad oculū puenientes sūt magis resolutibiles r tunice oculoꝝ sunt rariores magis susceptibles alterationis. Scōdo dicit q si albugo fiat in etate post pueritiam. vt i iuuentute vel i senectute talis est ipossibilis curatōis nisi fuerit subtilissima. rō qz humor faciēs albugines ē grossior r tunice oculoꝝ sunt duriores. Qd subdit p̄z qz ppter facilitatē r subtilitatem reddit facilis resolutionis. ¶ Notādū q signū remanēs post cōsolidatōez vlceris p̄mū est cicatrix r de hoc nō ē sermo. qz nō pōt durari. secundū ē qdam infectio causata a flate i cornea r vocat albugo rōe tali est sermo. ¶ Notādū secūdo q albugo curat velocius i pueris qz i iuuenib⁹ r senib⁹ r sūt i iuuenib⁹ qz i senib⁹. Rō ē duplex. p̄ma qz i pueris hūiores sūt subtiliores qz i iuuenib⁹ r senib⁹. r spāl r senib⁹. licet virt⁹ sit debilior i senib⁹ qz sūt magis apti resolutōi. Scōda cā ē qz i pueris oculoꝝ humores sūt clari r tunice rariores qz i iuuenib⁹ r senib⁹.

De scabie palpebrarum et sebel

nib⁹. unde maior potest fieri et velocius alteratio et per con-
sequens curatio. ¶ **Almanfor.**

¶ **Hec aut passio ex his medicaminib⁹ curanda**
est postquam eger balnei ingressus fuerit aut facie super
vaporem aquae calide quousque rubea sit tenuerit: si tunc
ex his medicaminibus in venis rubedo oculi et dolor pro-
uenerint: per aliquos dies ab eo gescendum donec
oculus gescat et post ad idem remouendum. ¶ **Medi-**
camen valde utile ad albuginem remouendam et cito
eradicandam ego quoque non vidi quod melius aut equi-
le esset ad albuginem remouendam. R. massacumie
spume maris: stercozis magni lacerti baurach
succari hygeri oñz an. partes equales. deinde su-
mam accori celidonie oñm an. 3. r. coquantur
in lb. i. aqua donec ad quartum redeat et colet et ex hac
aqua imbibant spēs quas diximus ita quod conficiantur
ex ea et siccantur in umbra: deinde iterum terant et co-
spergant ut prius et siccantur.

¶ **Quod postquam quatuor factum fuerit siccet et terat**
et in oculis mittant. hoc enim medicamen nulli ut
pudicimus parari existit et remotioe albuginis. remo-
uet enim hoc medicamen grossam albuginem etiam ex
oculis animalium. ¶ **Sillanus.**

¶ **Dic ponit curam per vnum locale. s. per balneum** et vaporatioe
Secundo per aliud locale. s. per collirium. Secunda ibi. (¶ **Medi-**
camen). De prima dicit quod hec passio est remouenda faciēdo
egrum balneum. vel faciēdo faciē egri supra vaporem teneri aquae
calide usquequo rubescat. Secundo dicit quod si ex his proueniat
rubedo et dolor in oculo gescendum est. et post ad idem redeundum.
¶ **Notandum** quod antequam praedicta operetur regit debita purgatio
corpi per sabbotomiam per medicinas per gargarismata per ster-
curatoria et silia de quibus dictum est supra. rō p. q. fieret maior
dissolutio. ¶ **Notandum** de rōe dictorum et primo primi dicti quod al-
bugo fit ex materia slegmatica grossa. id idiget mollificatione et
subtiliatione ut disponat ad resolutionem. sed hoc facit balneum
et suffumigatio aquae calide. et idem facit si in aqua coquantur malua
bis malua palea ordei et auene. sicut aqua decoctionis fenugreci
et expta est. rō secundum quod si balneum et vaporatio sint cause ru-
bedinis et doloris eorum dimissio deest causa mitigandis quod subdit
quod est redeundum. R. dicitur fiat balneum mollificatio et subtiliatio et pre-
paratio ad resolutionem. (¶ **Medicamen**). Dic ponit curam per
aliā medicationem seu per aliud locale. s. collirium dicens quod me-
dicamen valde utile ad remouendum albuginem cito quo non re-
pist melius nec equale est. R. massacumie. i. aqua nitrici et aqua va-
porum viridum spume maris stercozis magni lacerti. baurach
succari hygeri oñz an. partes equales. deinde summam accori celi-
donie amboz an. 3. r. coquantur in lb. i. aqua donec redeant ad
quartum colet et ex aqua imbibas spēs quas diximus ita quod conficiantur
ex ea et siccantur in umbra. deinde iterum terant et aspergant ut prius et
exsiccent. et postquam quater factum fuerit siccet et terant et in
oculis mittant. et remouet hoc medicamen grossam albuginem
etiam in oculis animalium. ¶ **Notandum** quod rō dicti est quod hoc medi-
camen est abstergiuum et sumptiuum. ut patet per materialia ingre-
diētia que non sunt corrosiua et sic est extra periculum. ¶ **No-**
tandum secundo quod albugo vel macula aut est recens aut antiqua. si re-
cens operetur spatium quatuor colliria. primum quod in iunctis siue inie-
ctis lac mulieris frequenter et postea puluis subtilissimus ossis
sepie. Secundo collirium valet. R. succi foliorum papaueris rufi
si. succi cetauree minoris facta residua. an. 3. i. mell. 3. y. mi-
sce. Ad idem valet succus berbe passerine et est verba cum qua pas-

seres recuperant sibi visum. Tercium est. R. stercozis irudinis sub-
tiliter puluerizati. 3. 5. fani mell quod sufficit ad incorporationem
misce et incorporationem cum aqua accori. vel enfragie fiat collirium et
est mirabile. Quartum est quod vtrius gerardus coctur. R. spume ma-
ris. 3. y. succari albi. 3. i. fiat puluis subtilissimus. sed si albugo
sit antiquus de primo mollificari albugo cum lacte et aqua deco-
ctionis fenugreci. vel malua bis malua palea ordei vel auene
ne postea conueniunt colliria. primum est ras quod est summe bo-
num. Secundum est collirium corticis ouorum receptum modicum co-
bustorum stercozis lacerte viridis spume maris sarcocolle nu-
trite in aqua celidoniae. ceruse lote an. 3. i. lapidis calamariis
thutrie bini parate serapi galbani an. 3. 5. ossis sepie. zinzib.
al. an. 3. i. fellis vituluris. 3. y. puluerizanda pluerizet subtiliter
misce cum aqua celidoniae. Tercium est secretum et aqua rosmarini
nisi facta sub terra. et sit hoc modum habetur ollay vitrea munda et
impleat floribus rosmarini et ponat sub terra in estate calida
per xl. dies. Aqua illa vocat aqua rosmarini. Quartum est. R. flor-
eris. 3. i. thuris. 3. y. vitrioli viridis de quo fit icaustz. 3. 5. spu-
me maris celidoniae rute rosmarini an. 3. y. illa quatuor. s.
celidonia ruta rosmarini. et accori pistentur tādum donec me-
diatas sit supra colet et cum illa colatura misceat puluis alia-
rum repperit. siccet in umbra et post exiccationem terant iterum su-
per marmore et fiat hoc quater. in fine aut optime terat et cri-
bellet et cum pena ponat super albuginem. Hoc medicamen conser-
tat visum et delet albuginem absque dolore et angustia. ¶ **No-**
tandum tertio quod vltimum remedium est quod remoueat albugo per
cirurgiam cum acu etc.

¶ **De scabie palpebrarum et sebel.**

¶ **Almanfor.**

¶ **Quandus circa rubricas quod sebel est morbus officialis**
causatur ex repletionem venarum oculi et maxime coniun-
ctivae. ¶ **Notandum** secundo quod in illo casu seu morbo pos-
sunt esse quatuor morbi officialis. primo in via quod oppilatio. Se-
cundo figura quod illud quod debet esse gibbosus in oculo est pla-
num. vel e contra. Tercio in quantitate quod est additio rei per
naturam. Quarto in numero quod est aliquid propter naturam supra co-
iunctiuam. Quinto in situ quod est in superficie illud quod debet esse in pro-
fundo. ¶ **Notandum** tertio quod repletio potest esse per venas extrin-
secas et tunc est magna in facie rubedo. et quousque peruenit per
nas intrinsecas et tunc non apparet tanta rubedo. ¶ **Nota-**
quarto quod scabies est asperitas quia cum rubedine accis post ob-
talmia et ylcera et existit in intrinseca parte palpebre. assimilatur
enim palpebra cum inuersa et specialiter cronica sicut sicce scis-
se vel diuise. ¶ **Notandum** quinto quod causa huius egritudinis est
plurimum ut egritudo antecessa ut optalmia vel vlcus: sed
causa eam tenens est carnositas generata a materia salsa deriuata
a cerebro per venas ad oculos. ¶ **Notandum** sexto quod si
ras determinat de sebel et scabie in eodem capitulo. quod per
eandem medicinas remouet. Dixit tamen Gerardus quod nunquam vi-
dit quod sebel curaret nisi cum ferro. ¶ **Notandum** septimo quod
signa huius passionis vtriusque habetur ex visu et ex tactu etc. ¶ **Al-**

¶ **Am palpebra inuersa et interius appa-**
ret rubea et aspera: scabies adest. Et cum
super alba oculorum et super nigredinem
videtur similitudo panniculi ex venis rubeis et
grossis testis adest passio que vocatur sebel. Hic
vero due passionis sunt graues et cronice et vix
curabiles. ¶ **Sillanus.**

¶ **Dic determinat de scabie et sebel et diuiditur in tres.** Pri-
mo ponit signa. Secundo ostendit quomodo he passionis
se habent ad curationem. Tercio ponit curam. Secunda ibi.
(¶ **Dic vero due.**) Tertia ibi. (¶ **Patientia**). Prima diuiditur
in duas. primo ponit signa scabiei. Secundo ponit signa sebel
Secunda ibi. (¶ **Et cum sup**). De prima dicit quod cum palpebra
inuersatur et interius apparet rubea et aspera tunc est scabies.

De lachrymalibus cum pruritu

(Et cum super). Dic ponit signa febel et dicit quod cum super alba oculorum et super nigredines videtur similitudo paniculi ex venis rubeis et grossis testis tunc est febel. (Devo due). Qui dicit quomodo se habent ad curam: dicens quod de due passionibus sunt graues et cronice et quasi incurabiles. R. d. quod materia est multa et valde grossa: quare est difficilis ad remouendum. id aliquando oportet facere incisionem cum ferro.

CAlmanzor. **P**atiens tamen dum sanus est flebotomia ex brachio et fronte et ventris solutione vti debet. Et in comestione vitare dactylos et sifamos et mel et vitare ebrietatem.

CSillanus. **D**ic ponit curam et diuidit in duas. Primo ponit curam quam iste passiones sunt recentes. Secundo quam sunt cronice. secunda ibi. (Quod si passiones). Primo in tres. Primo ponit curam per euacuationem. Secundo per dietam. Tercio per illa que approximantur ad prohibendum fluxum humorum ad oculos. (Et in comestione). **D**ic ponit curam per dietam et dicit quod in comestione oportet vitare dactylos et sifamos de melle. R. d. quod ex istis multiplicat materia et ponit apta ad fluxum ad oculos. Secundo dicit quod oportet vitare ebrietatem. R. d. quod replet cerebri et oculos.

CAlmanzor. **E**t quod non est plenus sepe ingredi balneum est ei utile.

CSillanus. **P**onit curam per ea que approximantur ab extra. et diuidit in duas. Primo ponit per balneum. secundo per colliria. secunda ibi. (Et frequenter). De prima dicit quod quod corpus non est plenus. sepe ingredi balneum est utile. R. d. quod subtiliat et molificat materiam et disponit eam ad resolutionem. et dicit quod corpus non est plenus quod in comestione fieret maior fluxus ad locum. id est. **C**Almanzor. **E**t frequenter imittere oculo sicut rubeum si militer confert. Sicut rubeum. R. ematitidis colcothar combustum ambarum an. 3. iij. eris vsti. 3. ii. myrrhe croci ambarum an. 3. i. pipis longi. 3. 5. conspergantur ex vino veteri et fiat ex eis sicut. **D**is preterea egritudinibus confert sicut viride. cuius descriptio in capitulo de vngula continetur.

CSillanus. **D**ic ponit curam per colliria et diuidit in duas secundum quod duo ponit colliria. secunda ibi. (Dis preterea). De prima dicit quod sepe imittere in oculum sicut rubeum est utile. R. d. quod tale est abstergium et sumptiuum. Secundo ponit descriptionem sicut predicti et est talis. R. ematitidis colcothar combustum an. 3. iij. eris vsti. 3. ii. myrrhe croci. an. 3. i. pipis longi. 3. 5. conspergantur ex vino veteri et fiat ex eis sicut. (Dis preterea). **D**ic ponit curam per alia sicut dicitur quod in his ab ab egritudinibus confert sicut viride. Descriptio ponit in capitulo de vngula. R. zinniar. 5. iij. colcothar vsti. 3. vi. arseni et ci rubei. spume maris baurach osum an. 3. i. salis armoniaci. 3. 5. armoniaci cum succo rute dissoluatur et spem ex eo conspergantur fiat ex eis sicut. est. n. mirabile. R. d. quod corrodit illas venas paruas. **N**otandum quod vltra colliria predicta sunt alia valde utilia. Primo est. R. cortices vini qui cum de gallina oris infundatur in aceto forti per dies. x. et postea desiccantur pulverizantur subtiliter et ponantur puluis in oculo. Secundo collirium. R. salis armoniaci infusi per noctem in succo rute postea siccantur. Stercoris muris zuccari albi subtiliter puluerizati an. 3. ii. fiat collirium cum aqua enfragile aut cum lacte mulierum.

CAlmanzor. **Q**uod si passiones iste vetuste fiant scabies frictione indigebit et febel extractione non ta-

men mensura huius libri puenit ut de his tractemus.

CSillanus. **D**ic ponit curam quam predictae passiones sunt antique dicens quod si ille passiones fuerint antiquae et cronice: scabies indigebit frictione cum ferro. et febel indigebit incisione. Secundo dicit quod ad hunc librum non pertinet hic modus cure. sed supra ad septimum ubi determinat de cirurgia. **N**otandum quod scabies potest curari cum succaro albo: vel cum sale armoniaco vel cum spuma maris. vel cum ferro cum quo veteratores faciunt plagas et fiat talis fricatio quod sanguis inde exeat et cum eo erit aliquid de illa carne aspersa et scabiosa remoueat et est melior modus remotionis malicie. post abrasionem cum ferro. abluitur locum cum aqua calida et aliquanto aceti. et distilletur super frictionem cimini masticatum in pane in ortu solis. ponatur supra locum raluus et scabiosus puluis citrinus qui sic fit. R. sarco colle. 3. x. succi celidone sicci. 3. iij. licy aloes an. 3. ii. croci. 3. i. spume maris. 3. 5. terantur in mortario et super marmore cribellentur et fiat puluis. **S**ecundo notandum quod febel oportet suspendi cum vncinis. deinde incidi cum rasorio et hoc non bene fit nisi per illum quod visus est in opibus istis. deinde ponatur supra locum aqua cimini masticati in pecia. vel vitellus oui cum albugine postea puluerizetur locum cum puluere citrino dicto. vel cum collirio viridi vel rubeo supradictis.

CDe lachrymalibus cum pruritu.

CSillanus. **N**otandum circa rubricam quod lachrymale est duplex. scilicet maius et minus. Maius sunt duo anguli iuxta nasum. Sed minus sunt duo alij anguli extrinseci.

Notandum secundo quod licet in qualibet parte oculi possit fieri pruritus ratione humoris acuti et salis: tamen in lachrymalibus interioribus magis fiunt propter superfluitates acutas et salas descendentes ad ipsos latitudine viarum existentium in ipsis maioribus.

CAlmanzor.

Ad iuuia tenera sumatur et teratur et fiat ex ea magdaleones parui et ex oleo violato infungantur et oculis superponantur. et in hora dormiendi ligentur. rosatum tamen melius est et citius perfert. Et si hoc non suffecerit leues absque cortice b. et sumach et ro. ru. et granati carnositas sumatur et contrita ex careno conspergantur et more emplastrum superponantur. Quod si non suffecerit prius flebotometur patiens ex cephalica. deinde ex vena frontis et ex vena que sunt in lachrymalibus angulis. venter quoque frequenter soluat et multoties balneum ingrediatur.

CSillanus. **D**ic determinat de pruritu apparente in lachrymalibus oculorum et diuidit in tres. Primo ponit curam per vnum locale. Secundo per aliud. Tercio ponit aliam curam quam primum non sufficit. secunda ibi. (Et si hoc non). Tercia ibi. (Quod si non sufficeret). De prima dicit quod volendo remouere pruritus lachrymalium emulsiua tenera debet sumi et teri et ex ea debent fieri magdaleones parui et infungi ex oleo violato et supponi oculis et in hora dormiendi superligari. R. d. remedium quod ipsum alterat malam complexionem calidam cum sit frigidus et sic remouet acuitatem humoris facientis pruritus. Secundo dicit quod oleum rosatum est melius quam violatum et citius confert. quod est magis repercussiuum et sic repercutit materiam quod non facit violatum. (Et si non). **P**onit curam per aliud locale quam primum non sufficit ad curam. R. lentes sine corticibus sumach rosatum. ru. et carnositate granati et contrita cum careno quod est magis firmum et stipectum. **N**otandum quod carenum a rob. i. vnu coctum coctum accipitur per vnum ceruoso. sed sparsim sumitur pro quolibet succo ipsius

De vngula

to vsq; ad tertiam partem. et de isto loquitur ras. (Quod si non) Dic ponit curam per quedam alia remedia quando predicta non sufficiunt dicens primo quod si predicta non sufficiunt patiens debet flebotomari de cephalica. ratio quia diuertit a capite et ab oculis humores acutos. deinde petit flebotomia ex vena frontis. et ex venis que sunt in lachrymalibus. ratio quod immediati fit euacuatio materie acute facientis pruritus. Secundo dicit quod venter de sepe euacuari cum medicina. scilicet per quam euacuatur humor acutus ut colera vel flegma falsum. Tercio dicit quod conueniens est et ut ingrediat balneum. ratio quod remittit acuitatem humorum. **¶** Notandum quod cura pruritus licet ras posuerit curam modo predictam est preceps. Primo euacuando cum flebotomia vel cum medicina. deinde conuenit balneum vel spogia sepe infusa in aqua tepida. Ultimo conuenit ablutio oculi cum aqua celi donec bene euasgetur femellum pruritus vel diuersis.

¶ De vngula.

¶ Sillanus.

Quando circa rubricam quod vngula est ex crescentia media inter carnosam et nervosam. Unde vngula est macula alba in nigredine oculi tendens versus pupillam animalis cuius figura est ad modum vngule. **¶** Notandum secundo quod vngula est ex frigida materia coagulata et condensata in loco quod distillat a cerebro. **¶** Notandum tertio quod vngula est duplex quod dicitur leuis et subtilis non plurimum phibet visionem quod dicitur grossa et cronica phibet visionem. **¶** Notandum quarto quod quidam fit incipiendo ut quod causatur sine alio morbo preceps a materia grossa flegmatica. quod dicitur fit per sequele ad alium morbum et de accitis. ut quod sequele vel cum oculo non perfecte mundatur a materia. **¶** Almanfor.

¶ Am aliqd panticulo simile ex angulo quod est ex parte naris oculi videtur et albus oculi cooperire et peruenit vsq; ad nigredinem generatur passio que dicitur vngula. Cuius nocturnum tunc soluendum est prius cum peruenit vsq; ad nigredinis partem que est intra pupillam.

¶ Sillanus.

¶ Dic ras determinat de vngula et diuidit in tres partes. Primo ponit signa. Secundo docet cognoscere quando est parua. Tercio ponit curam. Secunda ibi. (Cuius nocturnum). Tertia ibi. (De igitur). De prima dicit quod cum aliqd simile panticulo intrinseco panticulo oculi videtur oculi et albus cooperire et duertat vsq; ad nigredinem signum est quod vngula est in oculo et hoc ex visu medicum potest cognosci quod est parua hec passio dicitur quod quod hec passio peruenit ad nigredinem intra pupillam. tunc talis passio non est parua. ratio quod sua grossitudo phibet transire spiritum ad cristallinam. **¶** Al.

¶ De igitur passio dicitur subtilis est cum sief viridi et sief de calcato est medicanda. Si autem vetusta fiat et grossa cum ferro est enellenda.

¶ Sillanus.

¶ Dic ponit curam et diuidit in tres. Primo ponit curam quod est vngula recens et subtilis. Secundo quod est antiqua et grossa. Tercio quod mentionem fecerat de sief de calcato et de sief viridi ponit descriptionem illorum. Secunda ibi. (Si autem vetusta). Tertia ibi. (Sief). De prima dicit quod quod vngula est subtilis et recens curatur cum sief viridi. et cum sief de calcato. ratio quod talia sunt absterfua fortiter corrosiua et consumptiua materie. **¶** Notandum quod ante approximationem talium de purgari caput cum pillulis cochyis. et cum alijs euacuantibus flegma. **¶** Notandum secundo quod ante predicta colliria sunt approximanda alia debilliora. primus. R. stor machu passifera exortitacaz. 3. 5. olei amigdalaz seio bobis quod sufficit. misce ad modum vnguenti. Secus. R. viride erl vitreoli salis armoniaci cris adusti an. 3. 5. trius generis pisio fragmetoz scutelle terre viridis sarapini galbani an. 3. i. fellis bircini. 3. y. puluerizent subtiliter cum succo maiorane et modico mellis. fiat collirium. (Si autem vetusta). ponit cu

ram in antiqua. dicens quod si vngula est antiqua et grossa est remouenda cum ferro. ratio quod non possit remoueri cum medicinis per puritatem adherentiam et grossitatem. **¶** Notandum quod talis vngula antiqua de suspensum cum vncinis et icidi cum rasorio. deinde per tari locum cum albumine oui vitello et oleo ros. mixto. deinde de super locum potest poni collirium albus vel rubeum secundum descriptionem que statim ponetur. Collirium albus. R. ceruse lote. 3. 2. opy 3. i. psilly. 3. i. amili. 3. y. mistis cum lacte mulieris vel cum aqua ros. Collirium rubeum. R. cris vsti. 3. y. floz eris. 3. y. myrrhe croci. an. 3. i. pipis. 3. 5. terant et mistis cum vino albo et distillentur per alebicum. vterant oia quater et super marmore et infundantur in vino quater excent et in fine cribellentur cum peria et fiat sief vel puluis etc.

¶ Almanfor.

¶ Sief viride quod perfert sebel et scabiei et vngule et albugini. R. ziniar. 3. li. colcothar vsti. 3. vi. arsenici rubei baurach. spume maris omnium an. 3. i. salis armoniaci. 3. 5. armoniaci. 3. li. armoniacum in succo rute dissoluatur et spiritus ex eo conspergantur et fiat ex eis sief. est enim mirabile. Sief de calcato quod confert vngule. R. eris vsti calcanti aboz an. 3. y. ziniar. 3. li. salis armoniaci. baurach arsenici sublimati omnium an. 3. i. terant et per hebdomadam vna dimittantur. deinde fiat ex eis sief et fricet vngula cum eis.

¶ Sillanus.

¶ Dic ponit descriptionem sief viridis et diuidit in duas. Primo ponit descriptionem sief viridis. Secundo sief de calcato. Secunda ibi. (Sief). De prima dicit quod sief viride quod confert scabiei et sebel vngule et albugini. ponit sic forma. R. ziniar. 3. y. colcothar vsti. 3. vi. arsenici rubei baurach. spume maris omnium an. 3. i. salis armoniaci. 3. y. armoniacum cum succo rute dissoluatur et spiritus ex eo conspergantur et fiat sief. (Sief) ponit descriptionem sief de calcato quod confert vngule. R. eris vsti calcanti amboz an. 3. i. ziniar. 3. y. salis armoniaci baurach arsenici sublimati omnium an. 3. i. terant et per vnam hebdomadam dimittantur et fiat ex eis sief. deinde fricetur ex eis vngula etc.

¶ De macula rubea vel alia re in oculo. **¶** Sillanus.

Quando circa rubricam quod macula in oculo rubea non est aliud nisi sanguis rubeus adherens iunctiue.

¶ Secundo notandum quod causa huius est duplex. scilicet ex trinfeca et intrinfeca. Ex trinfeca ut percussio. Intrinfeca ut multitudo sanguinis ratione cuius refudat sanguis extra venas in albedine oculi.

¶ Almanfor.

¶ Am in oculo ex percussione aut ex re alia percutum rubeum fieri contingit sanguis qui ibi est dissoluendus est: postquam est uatio quienerit.

¶ Sillanus.

¶ Dic determinat de macula rubea et diuidit in duas. Primo ponit curam in generali. Secundo in speciali. Secunda ibi. (Sumatur). De prima dicit quod si contingat fieri punctum rubeum ex percussione vel ex re alia: quod sanguis ibi existens est resoluendus. Secundo dicit quod resolutio de fieri postquam est uatio geuit. Ratio quod in tpe estuationis fieret maior attractio sanguinis ad locum etc.

¶ Almanfor.

¶ Sumatur igitur arsenici rubei olibani armoniaci myrrhe omnium ante partes equales et fiant ex eis sief qui in succo coriandri fricentur et in oculo distillantur. Quando in tunc dolor perseverat albumen oui sumendum est et oleo ros. commiscendum et coctum ex eis in olutu oculo est supponendum. **¶** Sill.

De lachrymis oculorum

Ponit curā in speciali. & diuidit in duas. Primo ponit vñā medicamē resolutiuū. Secundo ponit curā itendēdo ad dolorem. secundā ibi. (Cōdū tñ). De prima dicit q̄ debz sumi arsenici rubei olibani myrrbe armoniaci olum añ. p. tes equales fiat ex eis sief fricentur in succo coriandri & in oculum distillent. **N**otandū q̄ in macula rubea qñ materia est in fluxu conuenit primo flebotomia diuersa vt flebotomia cephal. ce partis contrarie vel vērōsatio in spatulis & collo. deinde debet liniri venter. deinde oportet trāsire ad localia repercussiuā & ex eis p̄mum est. **R.** albumis oui bene agitati & ynagutta in oculis distilletur & lac mulieris puellā lactātis. Ad idē. **R.** petias ifusas i succo solatri mixto cū albumine oui & oleo ros. Ad idē. ifundant petie in aq̄ decoctionis coriandri in qua dissoluat bolū ar. & psillum. Ad idē. ifudat bōbix in albumine oui & oleo ros. & supponatur oculo. Si autē mā sit fluxa intentio ē ad dissoluendū sanguinē i oculo existentē. Et ex eis vlt est istud p̄mū. Sanguis recēs colūbi vel turturis sic capiat sub ala & distillet i oculū & fuit expt̄ multis vicibz. Ad idē. **R.** olibāi falsie gēme añ. 3. i. puluerizent & distillent i lacte mulieris & fiat collirium. Ad idē. **R.** aquā raphani distillatā & est mirabil q̄ dissoluit lapidē i renibz. Ad idē. valēt ēplastrā. p̄mum sit de folijs raphani vñis passis mūdatis ab aril & stercoze columbino. Secūm sit ex folijs salicis soluz & ē spālissimū. Ad idē. valet suffumigatio facta cū aqua decoctōis i op̄i origani & siluz. (Cōdū tñ). Dic pōit curā itendēdo ad dolorem dicēs q̄ q̄dū dolor p̄steterat albumē om cū oleo ros. o3 miseri & supponi. Rō q̄ repercutiū ē & doloris mitigatiū.

C De lachrymis oculor.

C Sillanus.

Notandū circa rubricā q̄ lachryme sūt duplices. s. volūtarie & inuolūtarie. volūtarie sūt duplr. p̄mo ex ratificationē meatū oculi vt in gaudio. Secūdo ex constrictiōe vt in tristitia. Inuolūtarie sūt duplr. p̄mo ex magna debilitate cōtētiue oculor. & de istis non est feruor. Secūdo sūt ex multitudine supfluitatū descēdētū a cerebro ad oculos vt in bñtibz cerebz humidū & de istis loqr̄ rāf. **S**ecūdo notandū q̄ causa lachrymarz pōt ēē scisso yngale vel alteri i firmitatis in oculo existentis. q̄ cū ferro ab oculo remouet. qñq̄ pōt ēē multiplicatio būoia acuti aut falsi. aut humidū nō acuti. **T**ertio notandū q̄ signa lachrymarz puenientū ab humore acuto vel falso sūt puritū vel ardor vlt inflatio in loco quē lachryme tangunt & q̄ stomacho ieiuno & tpe calido & hora calidiori magis ledūtur & q̄ vñs rez calidaz acutaz & falsaz i festat patiētē. ratio signor p3. Signa lachrymarz q̄ non sūt a materia calida sūt multitudo lachrymarz spāl in hyeme & tpe frigido et post cibum multiplicanē & non sentit dolorem nec inflatio nē nec puncturaz in oculis nec in parribz quas tangunt. silt vñs rez humidaz & nimī pōt vñi eas multipl. cat. Rō si gnor pater.

C Almanfor.

C Am lachrymales oculor angulū sp̄ bu-
midi vident patiēs quoridie tesun̄ igre-
diat balneū. Et i oculis istō alcochol mit-
tat. **R.** thurie. 3. p. coralli ru. mirobāl. citrini. fri-
cati aloes oīuz añ. 3. ij. pipis. 3. 5. fiat ex eis plūis
q̄ assidue mittat in oculo.

C Sillanus.

Dic ponit curā lachrymarz & diuidit in duas. Primo po-
nit curā per balneū. Secundo per colliriū. Secūda ibi. (Et
in oculis). De p̄ma dicit q̄ vbi angulū lachrymarz oculorū
fuerint humidū patiēs omni die o3 ingredi balneū. Rō q̄
balneū educit materias ad extra & sumit eas &c. **N**otā-
dum q̄ dictuz rāf. verificat p̄missa euacuatiōe vlt aliter no-
cent. (Et in oculis). Ponit curam per colliriū dicēs q̄ iocu

lis o3 puluis poni q̄ sic fit. **R.** thurie. 3. p. coralli rubei mīro-
balani citrini fricati oīuz añ. 3. ij. pipis. 3. 5. fiat ex eis puluis
q̄ assidue mittat in oculo. Rō q̄ est puluis multum de sic-
catius. **N**otandū q̄ lachryme possunt remoueri q̄tu-
or modis. p̄mo cūz repercussiuis. secundo cū attractiuis
materie ad ptem contrariā. Tertio cū euacuatiuis. Quar-
to cū sumptiuis materie. p̄mo cū repercussiuis sic. **R.**
coricū granatoz lentiū excoctatū añ. 3. i. pistent & in-
corporent cū mucillagine dragagati. Ad idē. **R.** aloes acha-
tie pulueris glandiū licy boli ar. gūmi arabici añ. 3. i. ifudā-
tur in albumine oui vlt cū mucillagine dragagati ponat su-
per oculos & frontē. Ad idē. ponat petie in fūse in succo sem-
peruine vlt solatri mixto cūz agresta & cum puluere glandis
myrrbe boli ar. Ad idē. **R.** nucis cipissi mūmie sāguinis dra-
conis masticis draga. añ. 3. ij. puluerizent & incorporent cūz
albumine oui vlt cūz mucillagine dragagati. Ad idē. abluat
sepe oculi cūz aqua pluuiā decoctōis gallaz myrrbe boli
ar. nucis. cipres. sit aq̄ ablutionis semp calida. Sed cum at-
tractionis curant lachryme & si de materia calida cum fle-
botomia vlt cūz ventosis. si sint de materia frigida curantur
cum gargarismatibz & cūz medicinis trahentibus mām
a nares de quibz supra dictū est vlt cum cauterio facto in occi-
picio vlt in loco vbi terminatur digitus medius cum cōpo-
nitur radix palme supra radicē nasi p̄fundādo vsq̄ ad os &
fit cūz ferro possit tñ fieri potentiale cū cantaridibus. & di-
mirti debet loc⁹ apertus vsq̄ ad. xl. dies. Sed cum euacua-
tiuis curant lachryme cum flebotomia ex cephalicis quan-
do materia fuerit calida vlt cū medicinis euacuātibz mām
a capite q̄les sūt pille cochie perapigra & ea que posita sūt
supra. c. de soda. pueniēte ex flegmate: si materia sit frigi-
da: sed cū sumptiuis curant lachryme & exiccatiuis & d̄ his
p̄mum thuria cūz aqua miri in lachrymalibus ponatur.
Ad idē. puluis oīum mirobalanor kebuloz modicū cō-
bustoz cum aqua myrr. Ad idē. **R.** thurie ablute i aq̄ myr-
ti. 3. i. coralli al. & ru. mirobalanor kebuloz p̄bustoz modi-
cum sumach gallaz masticis olibani aloes opy oīuz añ. 3. 5.
puluerizent subtiliter misce cum aqua infusionis draga-
gati & gummi arabici dissoluantur cum aqua myrr. & fiat
collirium. Ultimū remediū est scindere aliq̄s venas
tēpor. sed timēduz est de defectu nutrimenti &c.

C De debilitate visus.

C Sillanus.

Notandum circa rubricā q̄ debilitas visus potest
causari dupliciter. p̄mo ex nocumēto causato i
organo. scilicet in oculo vel in partibus eius. Secū-
do ex nocumēto causato in instrumento vt in spiritibz vñs
bilibz. p̄mo modo fit ex egritudinibus p̄tingentibus in
oculo vt accidit ex optalmia & similibus. Secundo modo
fit quinq̄ modis. p̄mo modo per retificantia nimis & di-
sgregantia vt lux magna albedo et cetera. Secundo per
spirituūz densitatem vt sunt colores nigri tenebre &c. Ter-
tio per consumptiuā & resoluētia vt vigilie & abstinētie.
Quarto per p̄bientia transitū spiritūū ad oculos vt sunt
humores flegmatici opilantes vias & neruos opticos. Quin-
to per offuscantia & obtenebrantia vt sunt vapores & fumi
grossi. Ad p̄positum determinat hic rāf de debilitate visus
pueniente ex nocumēto in instrumento. scilicet in spiri-
bus tribus vltimis modis dictis. Secūdo nota q̄ triplex
est actio lesa visus. s. diminuta corrupta & ablata. Diminuta
ē qñ obiectūz p̄prehenditur eo mō quo est s3 diminute seu
imperfecte. Corrupta ē qñ obiectūz p̄prehēdit aliter q̄ est
vt pater i scordia vt qñ corripit ar d̄bita p̄portio potētie ad
obiectū vt p3 i apphēdēdo rē nimis splēdidā. Actō abla-
ta ē qñ nihil apphēdit vtp3 i cecis. Ad p̄positum p̄mo &
scōdo modo sumitur.

C Almanfor.

De debilitate visus

Ici debilitate visus humiditatis signa apparuerit manifesta que i tempore famis et exercitij pariter dissoluant pillule cochle multonies erit tribuende. Nutrimētum quoq; patiens desiccatus ē d3. Et eger semp cogēd' ē vomere. Pulneres etiā desiccant oculis sūt imittēdi.

C Sillanus. Dic determinat de debilitate visus. et diuidit i tres. Primo ponit curā debilitatis visus qñ puenit ex repletione. Secundo qñ puenit ex inanitione. Tertio explicat quedā localia. scilicet colliriā valentia in debilitate visus ex repletione pueniente. secunda ibi. (Quia si cū p̄dicta). Tertia ibi. (Confectio alcochol). Prima i duas. Primo ponit curā per euacuationes. Secundo per localia. scilicet per imissionē pulueris in oculū. secunda ibi. (Pulueres). Prima in duas. Primo ponit curam per euacuationē per secessū. secundo per vomitū. secunda ibi. (Et eger). Prima in duas. primo ponit curā per secessū. secundo per dietā. secunda ibi. (Nutrimētū). De prima dicit. si cū debilitate visus fuerint signa humiditatis manifeste tunc pillule cochle sunt tribuende. (Notandum qñ signa debilitatis visus propter humiditatem a cerebro ad oculos currēt sunt qñ multiplicat post comestione et sonū. et faciēt te nauseā proprie. et qñ ante oculos vidēt quedā humiditates aliquādo in modū aque descendēt vel in modū neblie oculi humidit apparēt. et emittūt lippitudinē indigestā post sonū spāliter. Rō signorū patet. Signa debilitatis visus qñ est propter stomachū absq; eo qñ in cerebro sit humiditas. vel aliqua talis infirmitas. qñ infirmitas cessat et nō sit sēp iō fortificat cū est repletio nauseatua. et destruit cū fames adest et ieiunium et sobri' citi' sentit alienationē medicamentis mūdificatis qñ ex stomacho qñ qñ ē ex alijs causis. Rō p3. (Secundo notādū qñ pille cochle sūt puenientes qñ mā peccat i cerebro. (Tertio notādū qñ ante qñ dēnt dicte pillule cōpetit tale digestiū. R. radices accoriz corticis radices fenicli. dauci carui seio syleris añ. 3. i. rōf. ru. vuar. passarū ab arill' mūdatur añ. 3. i. floz. sicados arabici. floz an. thos añ. 3. 5. aq. celidonic. 3. v. succari al. mellis electi añ. lb. 5. fiat sirupus clarificat' vsq; ad qñ. v. Quinto notandū qñ si debilitas visus venit ppter stomachū vt plurimum cōtingit. qñ a stomacho eleuāt fumi grossi. qñ digestio prima fit in stomacho. tunc digestiū d3 esse oximel compositū vel sgl listicum cuius aq decoctionis sileleos isopi et feniculi. euacuatō fieri d3 cum pillulis aureis vel stomacis vel cuius pigra. (Notādū sexto qñ si debilitas visus pueniret a mā mlica i cerebro d3 cē tale digestiū. R. buglose boraginis corticis radices feniculi añ. qñ. 5. maiorāc. M. y. obene eufragie rute sicce sileris montani fumiterre añ. M. l. cuscute feminis feniculi añ. 3. i. seio sileris sebasici añ. 3. i. 5. ligritie rase vuaz. passaz sine arill' añ. 3. i. thimi epithimi folioz. sene añ. qñ. i. aq. boraginis aq. fumiterre añ. 3. v. mellis electi succari albi añ. lb. 5. fiat sirup' clarificat' vsq; ad qñ. v. Medigina laxa tura ē talis. R. yerelodion. 3. 5. malaxet cuius aq feniculi si ant pillule. (Nutrimentum). Ponit curas per dietas dices qñ nutrimentū d3 esse desiccatiū. R. arlovt humiditates exiccent et cōsumēt. iō cōuenit caro assata. scilicet castrati pullo rum turtur perdicus et fastanoz. De potib' vortat aq mellis qñ melior est vino. (Notandū qñ visus feniculi in oibus suis comestionibus et ante cenā et post est valde vitilis. et idē est de sileleos. (Et eger). Ponit curā per euacuationem dicens qñ infirm' est cogendus ad vomitū. et maxime qñ ē debilitas visus ppter stomachū. Rō qñ maxime exiccat et psumit māz faciēt ipsā et mūdificat stomachū ab humiditatib' supfluis. (Pulneres). Dic ponit curā per localia. scilicet per pul-

ueres oculis iponēdos dicit' qñ i oculis debet poni pulueres exiccatiui. scilicet positi supra. Rō p3 quia exiccant et cōsumūt materiam faciētē debilitatem visus. (Almanfor.

C Qñ si cum predicta egritudine affuerint siccitas et corporis macies nutrimentū erit angēdū et vini in potu est tribuēdū ac super caput ipsi' aqua tepida fundenda et incuruatio super eam facienda. Balneum pretereā ingreditur in quo tamē non multum sudet. naribus quoq; oleū de amigdalibus dulcibus atq; auribus est imittendū. oculis vero lac adolescentis quaq; die est inijciendū. quod etiam frequenter fieri conuenit.

Hec quoq; debilitatis visus spēs fortior fit i tpe famis. et cum venter vacu' fuerit. (Silla.

C Ponit curas per localia et diuiditur in quatuor scdm qñ quatuor localia ponit. partes patent. De prima dicit qñ super caput aqua est fundenda et incuruatio super ea est fienda. ratio quia humectat per viam irrotationis substantia oculi. igitur et. (Balneum). Ponit curam per balneum dicens qñ patiens debet ingredi balneum non tamen in quo multum sudet. ratio quia humectat totum corpus. rationem subdit quod nō debet multum sudare. quia cēt causa exiccationis. (Naribus). Ponit curam per aliud locale dicens qñ in naribus et aurib' debet mitti oleum de amigdalibus dulcibus. ratio qñ habet humectare cerebrum. et per cōsequēs oculos. iō et. (Oculis). Ponit curā p aliud locale dicens qñ in oculis debet poni qualibet die sepe lac mulieris adolescentis. Rō qñ h3 humectare substantiā oclorū. (Dec quoq;). Dic docet per signa hanc debilitatē visus cognoscere ex inanitione dicens qñ hoc cognoscit ex duob'. primū qñ fit fortior tēpore famis. Rō qñ fit maior resolutio spiritūū. Secūdo qñ fit fortior qñ stomachus ē vacu'. potest tamen poni vnicū signum. (Notandū qñ signa debilitatis visus ex inanitione sunt quia alienantur tempore somni et post comestionem. hora autē famis fit fortior. oculi quasi siccī videntur. sentitur puritus hora ieiunij specialiter. ratio signorum patet. (Almanfor.

C Confectio alcochol quod valde acit visum qui cā humoris debilitat. R. thutrie ablute et siccate. 3. xx. deinde extrahat succ' sansuci viridis et per noctem vnam residere dimittatur et coletur ex quo thutria conspersa dimittatur quousq; siccetur: postea teratur: deinde sumantur. 33. piperis nigri macropiperis celidonic omnium añ. 3. ij. salis armoniaci. 3. i. cū thutria fuerit. 3. xx. post bec oia terant et ex succo teneri fenicli aspiganē et siccata itēp terant et reponant et cū necesse fuerit oculis imittat: ad hoc pretereā valde cōfert sief de fellibus.

C Sillanus. Dic explicat quedā alia localia pferētia i debilitate visus ex repletionē et diuidit in duas p3 qñ duo explicat. scda ibi. (Ad hoc pterea) De pma ponit descriptionē cuiusdā pulueris. R. thutrie ablute exiccate. 3. xx. deinde extrahat succus sansuci viridis et per noctem vnam residere dimittatur et coletur ex quo thutria cōsp̄sa dimittatur quousq; exiccet deinde terat. postea sumat pipis nigri. 33. macropipis olus añ. 3. y. salis armoniaci. 3. i. cum thutrie fuerit. 3. xx. pistentur bec oia et terantur et de succo feniculi aspergantur et exiccet tur et itēp terantur et reponantur et cum necesse fuerit oculi

De tumore palpebrarū

lis imitant. et dicitur coſectio alchobol quod valde acuit viſum q̄ debilitat cā būop. ¶ Notandū q̄ i cura debilitatis viſus puenientis ex repletōe valēt plura alia. Prīmū ſemel hebdomada recipere tyriace. 3. i. v. l. 5. cū vino vel cū aqua rute v. l. feniculi et de meliorib⁹ reb⁹ i debilitate viſus et ſeruatione et. Ad idē. Be. bethonice celidonie eufragie iſopi pulegi oīz ſiccoz añ. 3. 5. ſeis feniculi ſyleris mōtani anifi cori andri pparati ſeis maiorāe ſeis baſilici carda momi añ. 3. 5. ſiterioz cinamomi. 33. galāge nucis muſ. ana. 3. 5. gariof. pipis lōg. ligni aloes poly. maſticiſ ſpice nardi ana. 3. 5. corticiſ citri cōditi. 3. i. i. cōſerue boraginis cōſerue anthos añ. 3. y. aque roſ. aque feniculi añ. 3. v. zuccari albi quātū ſuffi. fiat electuariū i bolis. Ad idē mirabolani kebuli cōditi mirabiliter valēt. Ad idē electuariū ſpenſinuz ē. n. ſpāle qz pellit ſupfluitates a cerebro. ideo valēt i lepra. paraſ. n. ſic. remoueat caput et cauda et coquat in vino: poſt cōficiat. Ad idē viſus ramoꝝ rute i vino bora cometiſtiſ ſumat et ē expertū. (Ad hoc p̄tereā). Dic exēplificat ſecūdū locale: dicens q̄ i cura debilitatis viſus ex repletōe valde confert ſief de ſellib⁹. rō qz ſubſiliat. ¶ Notandū q̄ ſella oīa abſtergunt oculū et viſum clarificāt. Ex aialib⁹ p̄celiſ ligat ſel birci gaſel bouis leporis apri vſi teſtudinis vulpis hedi capre. Ex volatilib⁹ aq̄ille vulturū auſturis ācipi tris: et oīum viuentiū de rapina. hyrundinū paſſez galli et p̄dicū. Ex piſcib⁹: ſel fabre et porci marini et ſunt inuamenti multi. ¶ Notandū q̄ piſta itelligit alia. Prīmū aq̄ celidonie diſtillata. verbene eufragie feniculi: rute ſingulariter et cōiuncti. Ad idē inieccio baſami. Ad idēz liq̄oz qui currit ex epate porci q̄i aſſatur et larde et cū pipe lōgo. et valēt ſpecialiter cometiſti et oculos ſuffumigando. et hoc faciebat gerardus de ſolo. Ad idēz. Be. ſyleris mōtani maiorane rute celidonie eufragie feniculi añ. 3. i. 5. 33. al. ſpice nardi pipis lōgi gariof. l. churie p̄epare ſarcocole bene nutrite i lacte ligni aloes añ. 3. 5. puluerizanda puluerizen cōquaſſanda cōquaſſent liqueſiant liq̄ſiſſenda et miſce i eſtate calido ſolo exēte agitando quotidie ſicut zucca. roſ. i hyeme vero ſup cineres calidos reſeruet i vaſe mūdo et i oculū diſtillet et. ¶ De tumore palpebrarum. ¶ Sillanus.

Orādū ē circa rubricā q̄ cauſa tumoris palpebrarum duplex. Una ē extrinſeca vt caſus percuffio ratione cui⁹ ſit fluxus humoꝝ ad palpebras. Alia eſt cā intrinſeca. et tal⁹ pōt eſſe materia calida. ſ. ſanguis vel colera et materia frigida. ſ. ſlegma et mliā. ¶ Secundo notādū q̄ ſigna tumoris ſunt eadē cū ſignis dictis in. c. de optalmia q̄ ſit ex ſanguine colera ſlegmate et mliā. ¶ Alia.

Diſtymeſtur ex epybimate quod i ca pitulo de optalmia nōiaui⁹. ¶ Sil.

¶ Dic determinat d̄ tumore palpebrarū a cā extrinſeca vt a caſu vel p̄cuſſiōe i cuius cura cōpetit emplm doloris ſedatiui vt ē emplm de vitell⁹ oui cū oleo roſato factū. ratio p̄z. In cura tumoris palpebrarū a ſanguine v. l. colera cōuenit p̄dictū emplm: rō qz p̄hibet fluxū mitigat dolorē et alterat malā cōplexionē. In cura quādo puenit ex ventofitate cōpetit emplm faciū ex ſaria mly et aq̄ feniculi et ſemie cymini. In cura quādo ex ſlegmate puenit cōpetit emplm factū ex tyriaca: vel ex triſera magna et aloes cū modico aque feniculi et acetū. In cura quādo ex mliā puenit cōpetit primo molificatiā. deſi reſoluētia: et poſt emplaſtrū v. l. cero: ſi mollitiū cū olō amigdalārū dulciū.

¶ De pilis inuerſis. ¶ Almansoz.

Orādū circa rubricā q̄ triplex eſt pilozū ſeu i pilis palpebrarū nocumentū. Prīmū ē mltitudo pilozū. Secundū ē paucitas. Tertiu⁹ eſt plongatio eozū vnde aliqui intrant oculū. Ad p̄poſitū de tertio itelligi

tur. Secūdo notādū q̄ cā multitudinis pilozū palpebrarum ē fortitudo cauſarū generantiū pilos vt fortis caliditas cōuertens materiā i ſumofos vapores et multitudo materie vt ſumofozum vaporum et raritas palpebrarū et paucitas pilozū. Cauſa paucitatis eſt debilitas cauſarum generantiū eos. vt paucitas caliditatis non potentis p̄uenter materiā in ſumos paucitas materie et denſitas palpebrarū. 3. cā plōgatiōis pilozū ē mltitudo materie. ¶ Al.

¶ Pilus fuerit vnus aut duo aliſis pilis palpebrarū cū maſtice ſunt anectēdi aut oſo ſeni v. l. radicit⁹ euellā et loca a q̄b⁹ euulſi ſunt cū ferro acuto aut acu adurant. ſi aut mlti fuerit neceſſe ē vt caro palpebre incidatur loq̄ tñ d̄ h̄ n̄i libri mēſura p̄tergrediſ. ¶ Sil.

¶ Dic determinat de pilis cōuerſis ponendo curam. et videtur in duas. Primo ponit curā quādo pilus fuerit vn⁹. Secundo ponit curam quādo pili fuerint multi. ſi ſecūda. (Si autem mlti). De prima parte dicit. ſi pilus fuerit vnus aut multi quia duo intrantes oculū. Modus cure ē duplex. Vnus vt cum maſtice aut cum oleo de kerui ānectatur alijs pilis. Secundus modus eſt vt radicit⁹ euellatur et loca a quibus ſunt diuiſa cauterizentur cum ferro ignito aut acu. ¶ Notandum q̄ cura huius eſt remotio. et modus remouendi eſt duplex. Vnus vt remouēantur cū forſicibus et miſceantur cum pilis palpebrarum vt cum ali qua gūma adhereāt vt eſt maſtig gūma plni et. Secūdo modus eſt vt eradiceantur et poſtea eius generatio prohibeatur. Et prohibetur. primo generatio cū cauterio actua lūit cum acu cauterizetur porus per quem tranſit ille pilus. Ad idē fiat inunctio cum unguēto facto ex oleo mādragore et mucilagine pſily et modico acetū et camphore. Ad idē opium diſſolutum cum maſtice. ſi i forame poſt eradicationem ponatur confert. Si aut. Dic ponit curā quādo pili fuerint multi dicens primo q̄ quādo multi fuerint neceſſe eſt vt caro palpebre incidatur. Secundo dicit q̄ lo qui de hoc non pertinet ad hunc librum: ſed ad. vi. in. quo determinat de circūgia et.

¶ De aqua deſcendente in oculis. ¶ Sillanus.

Orandum circa rubricā quid ſit cataracta. Eſt enim morbus officialis ſcilicet oppoſitio cauſata ex aqua ſituata inter humorem albugineum et corneam tunicam. ¶ Secundo notandum q̄ cataracta ſit ex materia ſlegmatica vel melancolica deſcendente a cerebro ad oculos exiſtente aliquando inter vream et corneam. ¶ Tertio notandum q̄ cataracta ſit aliquando ex vitio cerebri: quia vapores venientes a cerebro per neruos vſqz inter humorem albugineum et corneam tunicam ibi condensātur propter frigiditatem oculi: vnde conuertuntur in aquam ſicut patet de pluuia quādo a ſole eleuantur vapores vſqz ad mediam regionem aeris: iō in principio videtur homini q̄ videat miſcas et ſimilia. ¶ Quarto notandum q̄ cataracta diuerſificatur in quantitate. quia aliquando eſt magna oppoſitio pupillam. et tunc prohibet viſum. Aliquando eſt parua ſolum vnā partem occupans et ſic non p̄hibet viſum ex toto. Vel occupat ſolum partes inferiores v. l. ſuperiores v. l. mediam. ſicut in medio. et tūc oīa videntur ſic perforare. ¶ Quinto notādū q̄ ſpēs cataracte ſunt tres diſtiguēdo ex parte ſubſtātie. ſ. ſubtil⁹ groſſa et mediocriſ. et vocat⁹ cataracta ſubtil⁹ in principio q̄i aq̄ eſt multum liquida. et talis nō pōt remoueri acu. ſed medicinis ab intra applicatis et ab extra. Vocatur quādoque groſſa quādo eſt antiq̄ et aqua eſt cōgelata multū et talis nō curat⁹ acu nec medicinis. et propter adherētiā ad p̄tes oculi

De aqua descendente in oculis

non pot curari acu. Vocat aut media qñ talis aqua nō est multū ligda nec cōgelata & talis pot curari cū acu. ¶ Notandū sero qñ signa ad cognoscendū qñ cataracta sit in media dispōne. Primū est sumptū ex parte coloris vel albi vt margaritaz. Scdm signū ē si paries pot diminute respice re claritate loci. Tertiu si claudat oculū ifirm⁹ & fricet palpebra aliqñ ad sinistrā & frequenter apiat post. si illa aqua dilatec & p⁹ redeat ad dispōnez primā. Quartū si claudat oculus san⁹ & pupilla oculi ifirmi apparet qñ dilatac. ¶ Septimo notandū qñ spēs cataracte diuersificat ex pte loci. qñ qdā sit ppter opilatōez nerui. qñ substantia oculi & color ei⁹ nō variat & vocat gutta serena. Quedā sit ppter opilatōez nē facta ex mā i tunicis oculoꝝ. & hec ē duplex. Quedā sit ex aq descendēte qñ nō ē cōfirmata aliqñ & aliqñ est cōfirmata. Quedā sit ex materia simili aque descendēti. & ē plus grossū generatū i tunicis oculoꝝ & dicit alchaminat. ¶ Octauo notandū qñ signa aque icipiētis descendere sunt qñ oculos videt volare aliqd i modū muscaꝝ. rō qñ materia qñ pñta tur cristallie faciens illas spēs ē subtilis & rara. id ē. Signa cronice & cōfirmate sunt. qñ pñbet visus. Rō ppter grossitiē materie. Secūdo videt pupilla cū aspiciat oppilata. Rō ppter materiā grossaz. Tertio videt aliqd cē rei extranee i modū teleyl pñi. habēs colorē extraneū a cornea & vnea i pupilla & modū illi⁹ sunt plures. qñ qdā ē clara. quedā ad modū puris. Signa ei⁹ qñ i modū puris sunt. Primo qñ medicus cōmoneat caput ifirmi cōmotiōe forti videt manifeste pus ad inferiora descendere. Rō ppter fluxibilitatez & qñ medic⁹ expit cū acu de elenatiōe si sit cataracta cōfirmata descendit ad inferiora. si nō eleuat ppter spissitudinē suā absqz cōglutinatiōe substantie puris. & hec ē dñā manifesta iter pñuꝝ & pñā. Signa eius que ē pp oppilatiōez nerui optici & dñ gutta serena. sunt pñō qñ antecessit dolor frōtis & oculoꝝ. Rō patet. Secūdo i substantia oculi nō apparet aliqua macula imo videt clar. Rō qñ opilatio ē in neruis & non in substantia oculi. ¶ Almansor.

¶ Quandoqz videt alicui qñ ante se beat ei qñ mices vñ alia parua corpa subtilia & rā diosa. Quod aliqñ cā stomachi aliqñ ex pprio nocumēto ipf⁹ oculi cōtingit. ideoqz differētia iter hec duo cōsiderāda ē: neqz p paruo ē habendū cū hoc accñs euenerit. Ex eo nāqz qñ cā stomachi accidit: nō ē multū timendū qñ oculo nocumētū iserat. Ex eo vero qñ ex pprio vicio oculi cōtingit valde timendū ē hoc. n. aque pñcipio cū medicinis curabilis ē. sed cū iā ad pñfectiōē deuenerit sanari nō pot nisi cū icistione & fortasse etiā icistio pñdesse non poterit. ¶ Sillan⁹. ¶ Dic determinat de cataracta vñ aqua descendēte i oculū. & diuidit i qñtuor. Primo pñt signa cataracte icipiētis. Secūdo docet cognoscere qñ hec passio est curabilis & qñ nō. Tertio docet cognoscere quādo hec passio pñnit vicio stomachi & quādo vicio cerebri vel oculi. Quarto pñt curā eius qñ est ppria oculo. secūda ibi. (Hec aut passio). Tertia ibi. (Qua ppter). Quarta ibi. (Cū aut). Prima i qñtuor pñt curā cataracte. Secūdo pñt diuersitatez ex parte cause. Tertio ostendit qñ hec passio qñ accidit nō ē quipendenda. Et quarto pñt que sit deterior cataracta an facta ex vicio stomachi an ex vicio oculi. secūda ibi. (Qd aliqñ). Tertia ibi. (Neqz p paruo). Quarta ibi. (Ex eo nāqz). De prima dicit qñ aliqñ alicui apparet qñ hēt āte se pulices. aut alia corpa parua subtilia & supple. hoc ē signum cataracte.

rō qñ tunc iter cornea & albugineū sunt vapores fm quorū grossitiē & subtilitate vident ab extra diuersa qñ non sunt. (Qd aliqñ). Pñt diuersitate ex parte cause dicens qñ hec passio aliquādo cōtingit ex vicio stomachi: aliqñ ex pprio nocumēto oculi. subdit qñ iō hec dñā ē cognoscēda inter ipsam. rō pñ. (Neqz p paruo). Dic ostendit qñ hec passio dñ accidit nō ē parupenda. rō qñ pp ipsaz segt maximū. nocumētū i visu. s. ablatio. & deinde toti co:pori. (Ex eo nāqz). Dic ostendit qñ est deterior: an facta ex vicio stomachi vñ oculi dicens qñ si accidat ex cā stomachi nō ē multū timendū. rō quia ad mundificationē stomachi segt mundificatio illi⁹ & remotio illius. s. si accidat ex pprio nocumēto oculi. ē valde timendū. Rō quia talis pñrie dicit cataracta. & nō ita facilliter remouet. (Hec aut passio). Dicondit quādo hec passio ē curabilis cū medicis & quādo nō. Pño dicit qñ hec passio ē recens. qñ nō est cōfirmata. sed i pñcipio tunc ē curabilis cū medicinis. Secūdo dicit qñ quādo ē cornea tunc nō pot curari nisi cū depositions cū acu. aliqñ non. Rō est dicta supra. ¶ Notandū qñ cura cū acu sic fit. Cor pore mundificatōe tēpore veris vñ autūni. recipiat acus rotundi capitis & per forez cornea a parte lachrymali minori versus iferius & voluendo acū sit fouca i tunica pñunctina & trāstilla acus inter tunicā vneam & cornea & caput illi⁹ acus ascendit versus superius & trāst versus iferius. & qñ est tracta pap quiescat & postea trahat acū. deinde pñt emplastrum super locum ex vitellis oui & oleo ros. Alij addunt erocum & pariens stet in loco obscuro. vii. diebus oculis clausis. ¶ Almansor.

¶ Quapropter dñā iter hec duo pñdicta diligenter iuestiganda qñ ē put dicem⁹. Qñ imaginationes vident vñqz apparere oculo extimandū ē hoc cōtingere ex vicio stomachi & cōuerso. Et cū imaginationes i hora fastidii & i hora male digestiōis plā solito vidētur: i hora aut famis & laboris pauciora apparēt: existimādū ē etiā hoc ex stomacho eē. & si ex quo iste imaginationes acciderūt duo pñterierūt menses aut plures & i pupilla nō fuerit visa cōturbatio: existimandū ē hoc ex stomacho eē. qñ aut iste imaginationes sibi aggregate fuerint pillas cochias i potu tribne. & si passio oino remouet: iā existimationes pñdicte certificate erunt. Si aut vñ i tñ oculo apparuerit & vno mō i horis oibus pñāserint existimandū ē vñū aque adesse pñcipue cū i pupilla non fuerit obfuscatio: namqz si fuerit in pupilla dubitatio iam tunc erit sublata. ¶ Sillanus.

¶ Dic docet cognoscere primo quando hec passio prouenit vicio stomachi. Secundo quando vicio oculi. secūda ibi. (Si aut). De prima dicit qñ dñā ē cognoscēda inter pñdicta. De scdo dicit qñ si apparēt ista signa. Primū si imaginationes pñdicte appareant & vñqz oculū. Scd⁹ & cum hec in hora fastidii & male digestiōis appareant plus solito & pauciores in hora famis & laboris. Tertium postquā ille imaginationes apparuerunt si pñtercant duo menses vel tres & in pupilla non fuerit aliqua cōturbatio visa. Istis signis arguendū est hanc passionem eē vicio stomachi. Patet ratio signozum bene intuenti. ¶ Notādū qñ vitra pñdicta signa additū aliud signū. si aliqñ alleviatur & grauatū tunc est ex stomacho. rō pñ. (Si autēz). Dic docet cognoscere qñ hec passio est ex vicio oculi: dicens qñ si pñdicte

De noctilopis

imaginatioes accidat s; vnus oculū tñ pmaneat i tēpof
eāles. si in pupilla nō appareat obscuratio arguendū ē ibi
esse vitium aque. Subdit q; si fuerit obscuratio in pupilla
tunc non erit dubium. rō huius patet. **¶ Almanfor.**

¶ Cū at passio in oculo ppria fuerit pibēdū ē
isfirmo ne cū vērōsis minuat sanguinē nec ex bra
chio: nec comedat pisces nec omnia que hūme
ctare possunt. **¶ Sillanus.**

¶ Ponit curā ei qñ ē ex vitio oculi: r diuidit i duas. pmo
ostendit a qbus ē abstinendū. Secūdo psequit ponendo
curā. s; ibi. (Uēter quoq;). De pma dicit q; si hec passio fue
rit i oculo ppria pibendū ē ne fiat enacuatio sanguis euz
ventosis vlp fleboroniā ex brachio. Rō q; hec passio est
ex materia frigida r remouēdo sanguinē magis ifrigidare
tur. iō rē. Scōdo dicit q; patiens non debz comedere pisces
nec alia hūmectantia: q; ex eis magis auget materia ca
taracte. **¶** Notandū q; dictū Rasis verificatur nisi quis
vellet ingrossare cataractā vt acui subiciatur. ideo tunc cō
perunt pisces sed assati. **¶ Almanfor.**

¶ Aenter quoq; frequēter soluedū ē ex pillis co
chis. Et eger ex calefactiuis r desiccatiuis nutri
endū ē. idromel pterea i potu ē ei tribuendū. **¶ Sil.**

¶ Prosequitur ponendo curā r diuidit in tres. pmo ponit
curā p enacuationē. Scōdo p dietā. Tercio p localia. scda
ibi. (Et eger). Tercia ibi. (Et i oculis). De pma dicit q; ca
put ē purgādū sepe cū pillis cochys. rō q; cum ill materia
flegmatica enacuaf a capite faciens cataractam. Ad idem
valēt pillule lucis mēue. Ad idem valent pillule sine qui
bō esse nolo nicolai. Ad idem pillule de lera magna. **¶** No
randū secūdo q; an exhibitionē pillarū cōpetit sirup⁹ dige
stius dicit in c. de dūbilitate visus rē. (Et eger). Ponit cu
ram p dietam. Et primo dicit q; eger debet nutriri ex cibis
calefactiuis r desiccatiuis. Rō p; Secūdo dicit q; i potu
ē dandū idromel. Rō q; vinū ē nimis vaporosus r hoc de
bet cē tēpof sue curatiōis. **¶** Notandū q; cibi cōueniētes
sunt carnes castratorū pulloz pdiciū fasianoz turturū co
lumborū r olum aniu; viuētiū in pratis r nō i aquis: r pl⁹
assata q; elixata. comedat feniculū r semen eius. condiant
ei cibaria cū puluere q; sic fit. R. pipis longi. 3. cinamomi
3. cardamomi. 3. iiii. croci. 3. y. vel. 1. 5. **¶ Almanfor.**

¶ Et i oculis sief de fellib⁹ mittendū. sief de fel
lib⁹ qd pificit aque i principio r dilatatōi pupil
le r eis q; post occasus solis nō vidēt r tenebro
sitate visus q; ē ex hūore. R. fell gruis fell sabot
fell bircini fell ācipitris fellis aquile fellis pdiciis
oiuz siccoz vñs aur plura. sumant quoq; d oi
b⁹. 3. r. istoz siccoz euforbii colloqntide sapini
oiuz añ. 3. v. trita aggregent r cō sp ganē ex suc
co feniculi teneri r mittat i oculū. **¶ Sillanus.**
¶ Dic ponit curā p localia: r diuidit i duas. pmo i gene
rali: secūdo i spali ponendo descriptionē quandā sief d fel
libus. secūda ibi. (Sief). De prima dicit q; i oculis mittē
dum est sief de fellibus. Ratio q; habet virtutem subtili
andi r consumendi materiam. specialiter fel anium de ra
pina viuētiū vt aquile. (Sief). Dic ponit descriptionē
sief de feminibus r proficit in principio aque r dilatatōis
pupille r eis qui post occasum solis non vident r debilitati
visus que ex hūore est. R. fellis gruis: fellis sabot
fellis vñs fellis ācipitris. fellis aqle: fellis pdiciū. om
nium siccoz vñum aut plura sumantur pro omnibus. 3.
r. istozum siccoz colloqntide serapini euforbii. omni

um añ. 3. i. trita aggregentur r conspergantur ex succo fen
culi teneri r mittantur in oculum. **¶** Notandum q; loco
huius valet collirium hoc. R. balsami fellis ācipitris añ.
3. y. electuary albi. piperis añ. 3. i. conficiantur cum aq
raphani fiat collirium r oculis instilletur. deinde odoret
maioranam frequenter. Ad idem. R. fel capre gruis aqle
vulturis. aut aliquod ex istis r in scutella vitreata misce cū
3. i. tutie. 3. 5. armoniaci. r. 3. 5. florum eris. r. 3. i. falis ru. r. 3.
5. spume maris que omnia trita r cribellata sint in qua mi
xtione addantur succi celidonie feniculi rute añ. 3. iiii. vini
albi libram. i. hoc totum distilletur per alembicum. vel di
mittatur hoc totum ad solem per xl. dies. postea coletur r
iterum ponatur in vase vitreo ad solem per dies quattuor
r referuetur. Si autem non ponatur vinum: exiccatur hoc
totum ad solem r fit puluis ex omnibus qui teritur super
marmore in fine dierum. xl. quattuor r ponitur in oculo.
hec puluis delet mirabiliter cataractam. **¶** Secūdo no
randum q; rasis ponit si egriēdo prouenit a stomacho cu
ratur cum exhibitione oximellis squillincis vel compositi.
3. 5. aque decoctionis feniculi isopi. 3. iiii. deinde cum ena
cuatione facta cum pillulis cochys vel fetidis vel aureis
de octano in octauum cū dieta sicca r cū potu aq mellis.

¶ De noctilopis. i. d ill q; post occasu sol nō vidēt. **¶ Sil.**
Ira rubrica ē notādū q; alig sūt q; bñ vidēt de die
r male de nocte. r alig q; male vidēt de die r bñ de
nocte. Rō vtriusq; ē. nā qñ spūs sūt valde subiles
r clari bñ vidēt de nocte r ppe noctē. s. ppe occasus solis. qz
spūs aggregant r cōdensant adueniēte nocte. pcpue ē vpx
i bñtib⁹ spūs subtilis r paucos. s; male vidēt de die q; ra
tione lumis diei spūs magis spgunt vt p; i cartis. s; spūs qñ
sūt grossi valde bñ vidēt de die r male nocte. q; i nocte in
grossant nimis. i die rō subtiliā rōne lucis diei. **¶** Scōdo
notādū q; alig sūt bñ vidētes a lōge r male de ppe r illd qñ
spūs sunt grossi r multi. r cā ē q; tales spūs idigēt multo lu
mine r magno motu: r hoc ē i re q; vidēt de lōge r nō i re q;
vidēt de ppe. Alij sunt q; bñ vidēt ppe r male longe: r hoc
ē qñ spūs sunt pauci r subtiles: q; nō sustinēt magnū motū
nec magnū lumē: iō rē. Alij sūt q; male vidēt a lōge r a ppe
r illd ē qñ spūs sūt grossi r pauci. q; rōe paucitatis nō pñt su
stinere magnū lumē nec magnū motū qd regrit si res a lō
ge dbeat videri: r rōe grossitiei idigēt subtiliatiōe q; fit per
magnū motū r magnū lumē. r hoc nō pōt cē si re videat d
ppe. Alij sūt q; bñ vidēt a lōge r d ppe. r illd ē qñ spūs sunt
clari mlti subtiles: q; rōe claritatis r subtilitatis nō idigēt sub
tiliari: r si nō idigēt mltō lumē nec motu: r p; bñ vident
de ppe. sed rōne multitudinis pñt sustinere magnū lumen
r motum: r iō bene vident longinqua. **¶ Alman.**

¶ Hoc vtile existit epar ireclū scindere
r ponere sup vñā sectionē piper lōgu
r coopire ipsuz ex alia sectiōe pipe lon
go i medio exñte: deide ponere ipz i furno r di
mitte ipz donec assef r desiccec r nō cōburaf
qñ factō pip longū qd i medio erat sumaf r be
ne teraf cū panco musco. dñi ex liquoz q; ex epa
re assato expsū fuerit pspgat r siccec r i oculū
mittat. aut fel caprinū cū melle mixtū i cucuma
sup ignē coquat: deide radi⁹ i eo illinit⁹ imitat⁹
i oculū. Qd asit magis valet ad hoc ē vt sief de
fellib⁹ i oculū mittatur. Si asit hec nō suffecerit
veter soluat r sanguis ex duabus cephalicis r
ex frōre minuat r regumē subtilietur. **¶ Silla.**

De dilatatione pupille

Chic determinat de noctilopis quantum ad curam: et diuiditur in duas. Primo ponit curam per quedam localia. Secundo ostendit quod sciendum quod predicta non sufficiunt. Secunda ibi. (Si autem hec) Prima in tres secundum quod tria localia ponit. Secunda ibi. (Autem fel). Tertia ibi. (Quod autem magis). De prima dicit quod valde utile est facere quod ponit in littera. scilicet scindere epas caprinum et ponere super narium sectionem pupillorum et ipsi coopire cum alia sectione pipe in medio exire. Deinde ponere ipsi in furno et dimittere ipsi donec exiccentur facti pipi quod in medio erat summa et bene terantur cum paucis musco deinde ex liquore quod ex epate assato expressus fuerit coispegat et siccat et oculum mutat. **C** Notandum quod remedium est quod subtiliat per pipi logum et valz quod epas bircinuum unat a tota pupillate quocumque modo sumat. (Autem fel). **C**hic ponit aliud locale dicens quod fel caprinum cum melle mixtum in vase super ignem misceatur deinde radius eo linatur mittatur in oculum. **R**emedy est quod fel habet virtutem subtiliandi et mel habet virtutem abstergendi et acuen di. **L**o. **R**emedy est quod ponit curam per aliud locale dicens quod illud plus valet. scilicet de fellibus in oculis missus. **C** Notandum quod pills intelligit omnia que dicta sunt. scilicet de debilitate visus. ubi recurrat ad illud. (Si autem). **C**hic ostendit quod sciendum quod predicta non sufficiunt. Et dicit primo quod si predicta non suffecerint quod fieri euacuatio per secessum. **R**emedy est quod materia flegmatica a capite que causat grossitatem spiritibus et turbulentiam. Secundo dicit quod sanguis ex duabus cephalicis et ex fronte debet diminui. **R**emedy ad remouendum plenitudinem in corpore si sit. unde coicantur multi vapores ad oculum. Tercio dicit quod dicta debet subtiliari. **R**emedy per se. **C** Notandum quod de cura illi qui de die videre non possunt est ut regatur dicta in pinguius generatiua sanguinis grossi et spissi ut sunt extrema porcellosa et alius et agnoscat et bibat vinum rubrum non dulce limphatum. ponat in oculo aquam rosam mixtam cum succo solatri et gummi arabico et dragagano et psillio quod dissolvant spiritum clarum et subtile et tunicas raras et oculum reddunt robustum. **A**pire illos tales in hoc casu sepe in aqua veri frigoris est valde utile. **R**emedy per se. **C** De dilatatione pupille.

C Sillanus. **O**randum circa rubricam quod pupilla idem est quod foramen tunice vee. **C** Notandum secundo quod in pupilla fit duplex nocumentum. Unum est dilatatio. aliud est constrictio. Dilatatio est duplex. scilicet naturalis et accidentalis. Naturalis est a principio generationis. Accidentalis fit post generationem: talis fit a causa extrinseca ut a casu vel percussione. Vel a causa intrinseca et hoc duplex vel ex inanitione et hoc ex fumis malis desiccantibus vee. vel ex repletionem scilicet ex humoribus aquosis relaxantibus tunicam vee: de hac est plus sermo. Sed constrictio est duplex. scilicet naturalis et accidentalis. Naturalis semper est ad bonum: quod in eo virtus est unita. Accidentalis est duplex: vel ex inanitione. scilicet cum tunica est exsiccata in omnibus partibus quod tunc partes contrahuntur. Vel ex repletionem. scilicet ex humore grosso exite inter tunicam veeam et corneam coarctamentum veeam ab intra. **R**assu solum ponit curam de nocumento quod est dilatatio: quia eadem est cura dilatationis et constrictionis quando fuerit a repletionem. **C** Tercio notandum quod signa dilatationis ex humiditate sunt. Primo quod ipsa pupilla videtur dilata. Secundo quod humiditates fluunt per oculum nares et palatum. Tercium quia apparent signa humiditatis coia in facie capite et in oculis. Quartum quod fit subito et non paulatim. **R**atio patet. Signa eius que fit a siccitate sunt arefactio oculorum et frontis. Secundum quia humiditates nec apparent nec fluunt ab oculis naribus et palato. Tercium quia paulatim fit et non subito. **R**atio patet. Signa eius que fit a dolore aut percussione manifesta sunt ex variatione infirmi. **C** Almanfor.

C Am pupilla adeo dilatari videtur ut vnde dicitur pringat ad albedines: fueritque hoc

post vehementem cephalicam dolorem: parua est habenda fiducia in eius cura. **C** Sillanus.

C Determinat de dilatatione pupille. et diuiditur in duas. Primo ostendit quod dilatatio pupille est incurabilis. Secundo ponit curam eius que est curabilis. secunda ibi. (Sed si). De prima dicit quod ubi pupilla. scilicet foramen vee dilatatur sic quod proveniat undique ad albedinem et contingat post vehementem dolorem tunc parua fiducia est habenda in cura. **C** Notandum quod ratio dicti est quod signum est quod provenit ex superflua inanitione. unde exsiccate sunt humiditates et tunice oculorum. **R**atio patet. **C** Secundo nota quod si dilatatio proveniens ex dolore est in principio et non esset multum dilatata curam ponere do super oculum lentes excoctas pistatas et mixtas cum bolo ar. et cum pulvere mirtillo et aqua rosam et vino granatorum et succo berberis. **A**d idem. **R**emedy solatri sempervivue plantaginis misce infundantur in eis et ponantur super oculum sepe die et nocte. **A**d idem infundantur perie in aqua rosam in qua dissoluta sit tunica: ponantur super oculum. **A**d idem valet cantherium positum in posteriori parte capitis. in occipitio et in anteriori profundando usque ad os et spalter post purgationem cum pills de iera convenientibus ad dolorem capitis. **C** Almanfor.

C Sed si dilatatio parva fuerit: tunc assidua solutionem ventris ex cochliis multotiens: et sief de fellibus in oculos est mittendus. **C** Sillanus.

C Ostendit quod dilatatio est curabilis ponendo curam et diuidit in duas. Primo ponit curam eius que fit a causa intrinseca. Secundo ostendit quod se habet dilatatio pupille proveniens ex percussione quod ad curam. Secunda ibi. (Quod si pupilla). De prima dicit quod si dilatatio pupille est parva per curam assiduam veeis solutionem cum pills chochys. **R**emedy per se. Secundo dicit quod in oculo debet poni sief de fellibus. **C** Notandum quod antequam pillule cochlie dent debet premitti digestivum. **C** Almanfor.

C Quod si pupilla post percussione dilatari contingat non est idem timendum: quod remouebit. **F**iat itaque epus ex farina fabarum et camomilla et enisco cum vino et aqua. **C** Sillanus.

C Dicit ostendit quod se habet dilatatio pupille proveniens a causa extrinseca scilicet ex percussione quod ad curam. et diuiditur in duas. Primo facit hoc. secundo ponit curam. secunda ibi. (Fiat itaque). De prima dicit quod si contingat dilatari pupillam post percussione non est timendum: et rationem assignat quia curabitur. (Fiat itaque). **P**onit curam dicens quod debet fieri enplum ex farina fabarum camomilla mixta cum aqua et vino. **C** Notandum primo quod hoc magis competit in processu quia abstergit et mundificat. **C** Notandum secundo quod hoc emplastrum percussivum competit in principio. scilicet tale. **R**emedy farie fabarum farine ordeii an. 3. y. oli rosam. 3. y. vnum vitellum oui bene agitur: cum succo endivie misce quantum sufficit. fiat emplastrum. **A**d idem aqua rosam et succus solatri vel sempervivue cum albumine oui ponatur super oculum. **C** Tercio notandum quod in principio debet flebotomari ex cephalica partis pariter. **R**emedy patet. **C** De fistulis que in angulis lachrymalibus fiunt.

C Sillanus. **O**randum est. circa rubricam quod fistula est vicus sordidum concavum exterius strictum et interius latum cum calositate in fundo. **C** Secundo notandum quod fistula causatur ex humoribus male qualitatis fluxis ad oculum in lachrymalibus qui humores ad oculos fluxu corrodunt carnem lachrymalis anguli et vlceraunt. deinde generatur calositas. Vel potest fieri fistula propter apostema cerebri non perfecte curatum. **C** Almanfor.

De dolore auris

Cum agulus lachrymalis resudat et cum pmit sanies et vir⁹ ab eo egrediat fistulam pati intelligitur. **C** Sillanus

C Determinat de fistula lachrymalis: et diuidit in duas. Pri^{mo} ponit signa. secundo curā. scda ibi. (Que cum cauterio). De pri^a dicit q^d q^ui illa signa apparuerit. Pri^mu^m q^u angul⁹ lachrymalis resudat. Scd⁹ cum pmitur sanies et vir⁹ ab eo egrediat. arguim⁹ ibi esse fistulā lachrymalē. **C** Notandū q^d rō signor⁹ ē. Verificat pri^mu^m q^ui fistula ē cōcauitas interius et strictura exterius. iō nō egrediat virus et sanies q^u gerat in fistula. nisi fiat cōpressio cū digito. **C** Almasor.

C Que cum cauterio chratur. de hoc tamē loq^u plus est q^u huc nostro libro attineat. **C** Silla.

C Die pōit curā fistule. et diuidit in duas. Ponit pri^o curā p cauteriū. scdo p medicinā. secūda ibi. (Nos tamē). De p^{ri}ma dicit q^d fistula lachrymalis curat cū cauterio. Subdit q^d loqui de hoc nō priner hic. **C** Notandū q^d i cura illa nihil ē meli⁹ q^u cauteriū potentiale. rō statim appebit. **C** Almasor.

C Nos tñ iā ci ad inuenimus medicamen q^u si adhibiti fuerit: ipaz p multos menses adeo tardare facit vt eger sanus videat. **C** Medicamē aut illud ē. R. aloes thuris sarcocolle sanguis draconis balauſtie antimonis aliis oīuz añ. partes equales. ziniar quantū ē quarta p^o vnus fiat ex eis sief. Cūq^{ue} necesse fuerit fistula i tantū p^{ri}ma⁹ vt q^uqd saniet i ea cōtinet egrediat. deide infirm⁹ sup lat⁹ in quo nō ē fistula iaceat et de p^{ri}cto sief aliqd dissoluat i aqua de qua i agulo lachrymalis tres gutte aut q^utuor itimarizēt magno exite iterstitio iter p^{ri}ectionē vnus gutte et alterius: quo facto eger p^{ri}es sic iaceat horas.

In mane quoq^{ue} seq^unti die filr fistula bene p^{ri}ma⁹ et fiat eadē cura q^u p hebdomadā vnā fieri puenit et etiā tā diu dōc a fistula nihil egrediat cū p^{ri}mitur. Ex hac nāq^{ue} cura loc⁹ multis mēsi b⁹ sief p^{ri}manebit. De curis oculor⁹ quātū huc loco necessarii ēē putauim⁹ iā satis deīn ēē credim⁹. Alia vero q^u sunt de curis q^u p ferrū exercetur dimittam⁹: q^ui multis idigēt medicamibus. Sūt at q^udā ex eis q^u in locis i q^u de decozatiōe tractabim⁹ et sanitatis custodiā cōtinet. **C** Sil.

C Ponit curā p medicinā et diuidit in duas. Pri^o facit hoc. s^o iponit sief. s^a ibi. (De curis oculor⁹). De pri^a dicit q^d i fistule cura iuentū ē medicamē q^u appropiatū sic curabit vt videat san⁹. Scd⁹ pōit descriptionē. R. aloes thuris sarcocolle sanguis draconis balauſtie antimonij aliis oīuz añ. ptes eq^ules ziniar quātū ē q^uta p^o ip^o. fiat ex eis sief et cūz necesse fuerit fistula i tantū p^{ri}ma⁹ vt q^uqd saniet i ea cōtinetur egrediat. deīn infirm⁹ sup latus i quo nō ē fistula iaceat et de dicto sief aliqd dissoluat i aqua de qua i agulo lachrymalis tres gutte v^l. q^utuor p^{ri}cian⁹. Tercio dicit q^d hoc d⁹ fieri p hebdomadā sic tñ q^u fiat oī die et q^u iter vnā guttam et aliā cadat spaciū. rō remediū q^u s^umit et s^uolidat et carnē generat. **C** Notandū q^d cura fistule est duplex. quedā vera et quedā nō vera sed blanditia et fit cōsolidando supiora quod fit per defecatiua. et de his esset medicamen rasis. Cura vera p^{ri}ficiū quattuor intentionib⁹. Pri^a intentio est aperire foramen. Secūda ē mundificare fistulā. Ter

tia ē remouere callositatē que est in fundo. Quarta est regeneratione carnis et consolidatio. Pri^a intentio perficitur iplendo foramen cum gentiana vel cum medula sambuci. Secūda intentio fit cū idromelle facto cū melle ros. cola to et aqua rute et vino stiptico et si non habet vinū stipticū per se buliant in eo ros. et si sentiret ardor ex mūdificatiōe fistule distillet intra fistulā albumen oui. Ad idē: fomētur loc⁹ cū spōgia ifusa i aqua decoctiōis gallaz et sumach et modico mellis. Tercia intentio pōt p^{ri}fici cū cauterio. s^o ferro. Similiter pōt p^{ri}fici cū medicinis. et l⁹ possint esse multe tñ fiant spāliter aliqua. Pri^a ē. R. armoniaci astramēti viridis eris cantaridaz. remotis capitibus et alis salis armoniaci auripigmenti calcis vine alūs añ. 3. i. subtiliter puluerizēt et icorporēt cū v^lina pueri virginis in ymbria et deficeant et ponat modicū i fistula quol⁹ mane. Ad idē. R. folioz rute celidonie agrimonie añ. 10. 5. squassentur et buliant i tribus libris aque ardētis quousq^{ue} redeant ad quar. i. 5. coletur et colatura fue^l et vna gutta vel due iponant. et talis fit p gordonij. Ad idē. R. 33. al. 3. 4. et puluerizēt subtiliter et buliant in vase in quo fit dissolutū mell 3. 5. vsque quo veniat ad spissitudinē vnguenti. Ad idē. R. olei vetustioris q^u possit repiri aceti vini boni veteris et ele cti añ 15. 4. litargij subtiliter puluerizati et cribellati. 15. i. coquant illa simul i cazola p^{ri} die vnā integrā donec nigruz et relucens fiat. deide de illo fiant tente et ponant i fistulis. De p^{ri}prietate enī eradicat fistulā et deficcet. Quarta intētio q^u ē regeneratio carnis et cōsolidatio p^{ri}ficiū sic. R. aloes olibani sarcocolle nutriti i aqua feniculi subtiliter puluerizatoz añ. 3. 4. olei ros. 3. 4. cere quantū sufficit et fiat vnguentū. Ad idē. R. pulueris radices ieros. **C** Secundo notādū q^d vltra duo p^{ri}dicta sunt alia duo singularia i cura fistule. Pri^mū ē potio. R. folioz agrimonie folioz rute folioz oline añ. 10. 4. coquassent et buliat i 15. iiii. vini albi ad cōsumptionē vnus 15. colet et colatura admistret. Ista etiā potio curat omnē fistulā cōtinuata i quocūq^{ue} loco fuerit. Ad idē. colligat agrimōia cū oratiōe dñica potet ad collū et curat fistulā. (De curis). De curis oculor⁹ q^u fuerit necessariū dictū ē. Secundo dicit q^d alia q^u debent curari per ferrū et p^{ri}curgiā hic dimittant. Tercio dicit q^d quedā ex eis sunt q^u continent i his que dicta sunt de decozatiōe et d⁹ cōseruatione sanitatis. **C** Notandū q^d l⁹ Rasis nō dicat d⁹ dicta debz tamen abstinere a salis acutis et mlicis et flegmāticis et vino forti et aceto. ratio patet.

C De dolore qui fit in aure. **C** Sillanus. Circa rubricā ē notandū q^d triplex ē nocumētū q^u fit i aure. s^ue actio lesa auris ē triplex. s^o diminuta ablata et corrupta. Diminuta est quando p^{ri}cipi⁹ sonus sicut ē sed diminute et ē q^ui non audit nisi fortiter clamantē. Ablata ē q^ui nullus sonus p^{ri}cipi⁹: et vocat⁹ surditas. Corrupta est quādo p^{ri}cipi⁹ sonus extra qui nō est. et sic p^{ri}cipitur obiectū aliter q^u est. vel quādo corrumpi⁹ bona proportio ad obiectum vt in sono horribili. v^l quādo corrumpi⁹ bona cōpositio mēbri v^l bona cōplexio v^l bōa vnio. **C** Secundo notandū q^d causa doloris auris ē duplex. s^o mala cōplexio et solutio cōtinuitatis. Mala cōplexio ē duplex. que dam est cū materia et quedā est sine materia vt caliditas frigiditas et. Mala cōplexio cū mā faciēs dolorē auris ē duplex. quedā a causa extrinseca vt frigore v^l vento. quedā causatur a causa intrinseca: et hec est duplex. q^ui quedam est cum apate. et q^udam sine apate. Sine apate potest fieri ex quolibz hūorē. s^o ex sanguine colera flegmate et mlia et filr cū ventositate. S³ cū apate v^l calido v^l frigido. sed solutio cōtinuitatis est duplex. quedam causatur a causa extrinseca vt a casu vel percussione. quedā a causa intrinseca. et h⁹ ē duplex. q^ui q^udā catur ex v^letositate sibi exāte: vt i tinitu

De dolore auris.

vel sonitum: quedam a malo humore cor rodente. Tercio notandum quod signa doloris auris pueniunt a causa extrinseca habet ex relatione infirmi. Signa doloris auris ex caliditate sine materia sunt: quod primo sentit calor. Secundo quod leditur a calidis. tertio est leuitas. R. p. 3. Signa quod fit a frigidity sine materia sunt: quod primo sentit frigiditas. Secundo quod leditur a frigidis. Tertio est leuitas auris. r. p. 4. Signa quod fit a sanguine sine apate sunt rubedo faciei grauitas capitis et frontis pulsatio vehemens. Inflatio venarum tempore et frontis. Sensatio saporis rei dulcis in lingua sine presentia eius. Signa quod fit a colera sunt dolor acutus mordicantius. citrinitas faciei et loci: amaritudo lingue. et vomitus colericus. R. p. 5. Signa quando fit a flegmate sine apate sunt dolor remissus grauitas capitis: fuscedo et albedo faciei et loci et insipiditas lingue. r. p. 6. Signa quod fit a mliia sine apate sunt dolor capitis aggrauati: fuscedo faciei et loci insipiditas lingue. r. p. 7. Signa quod fit ab apate sunt dolor subito adueniens et febris r. p. 8. Signa quod fit ab apostemate colerico sunt dolor itolera bilis: pducens aliquando ad frenesim et puctura cum mordicatione et vigilia. Igetudo et mala tollerantia patientis. sitis et febris acuta. Signa quod venit ab apate flegmatico sunt febris leuata dolor grauius dolor remissus. ratio pater. Signa quando fit a solutione continentis sunt quia venit cum puctura et mordicatione: dolor aurium fortissimus. r. p. 9. Al.

Ich dolor q fit i aure fuerit i facie i flatio et pulsatio: ex cephalica erit minuentis: et olei ro. et olei de florib⁹ salicis tepidi cu pauco aceto e imittenduz. lac quoque tra calidū vt ex māmilla egredis imittenduz erit multoties. Vter pterea ex mirrobal. citrinis et scamonea et aloee vehemeter soluat. qd b modo fit. R. mirrobal. citri. 3. xx. et puluerizate i duab⁹ lb. aque coquant donec ad duas tertias vnus lb. redeat: et colent. p⁹ b sumat aloes. 3. i. scamonee. vi. ps. 3. vni⁹. aggregent co rob de citoniis et fiat ex eis pille q p duas horas an decoctiones sumantur: de eis bibat decoctio. q si dolor no querit parum opij in oleo ros. resolui in aurem mittatur.

Sillantis.

Determinat de dolore q fit i aure et diuidit i duas. Primo ponit curam q fit ab humoral materia. Secundo ei⁹ q fit ex vtriusque. Secunda ibi. (Si at cu). Prima i duas. primo ponit curam q fit a materia calida. Secundo ei⁹ q fit a materia frigida. Secunda ibi. (Cu at dolor). Prima i duas. primo ponit curam a materia calida pueniente sine apate. Secundo ponit curam ei⁹ q fit cu apate. Secunda ibi. (Et si pulsatio). Prima i duas. primo ponit curam q dolor e debilis. Secundo q dolor ab apate calido e fortis: Secunda ibi. (Et si dolor). Prima i duas. q p ponit curam p flebotomia am. Secundo p medicinam laxatiuam. Secunda ibi. (Vter pterea). Prima i duas. primo fac B. fo ponit curam p localia. 2^a ibi. (Et olz ros.). De prima dicitur q si cu dolore q fit i aure appareat illa signa. Primo inflatio. Secundo pulsatio. arguendum e q fit a sanguine. Secundo dicitur q i tali casu dz fieri flebotomia a cephalica. Notandum q ratio signorum p. 3. r. o. remedium e q p flebotomia facta ex cephalica euacuat sanguis facies mala ppones sine dispozes. et dz fieri flebotomia ex cephalica eiusde partis qn itentio e euacuatio: sz de cephalica contrarie partis qn itentio e diuersio. (Et oleu). Dic ponit curam p localia et primo dicit q oleu ro. et oleu d salicib⁹ cu pauco aceto i aure e mittendum. Secundo dicit q lac calidū vt extrahit de māmilla sepe aurib⁹ e instillandum. r. o. vtriusqz p. 3. qz habent res

mouere mala ppones calidam: et per consequens sedat dolore. qre r. c. Notandum q ad id e valet inieccio albuminis oui bene agitati. Ad id e valet oleu viol. cu modico camphore. Secundo notandum q ad iectione que fit i aure regrit. Primo q illud qd inicit no fit frigidū. qz o e frigidū e inimicu nature. Itē q no fit calidū qz resoluere et calore et acere conaturalē auri. Secundo regrit q inicit in parua quantitate qd est ne remaneat aliqd in ira. Tertio q ster modico tpe qz non debet stare vltra tres horas ne illa humiditas corrumpatur. Quarto anteqz vnu inicit aliud ex pellat. Quinto q ad hoc vt illud qd inicit i aure moxetur patiens iaceat supra partē sanaz. Tercio notandum q ante q aliqd inicit corpus sit mudificatu bene dicit ppter piculu et coiter sit oppositu et pot⁹ pcedendum e cu suffumigatiōibus et emplis. (Vter). Ponit curam p medicinam laxatiuam dices q dz fieri euacuatio cu mirrobal citrinis cu scamonea et aloee. Secundo ponit descriptionē que talis est. R. mirrobal. citrinor. 3. xx. puluerizen⁹ et i lb. y. aque coquant donec redeat ad duas tertias vni⁹ li b. colent. postea sumatur aloes. 3. i. scamonee sexta pars vni⁹. 3. corrigat cu rob d citony et fiat ex eis pille que p duas horas ante potionē sumant. Verū e q tal practica no e in usu. Notandum q dictū R. assmaxie verificat qn materia e calida colerica. Ratio e qa bec medicina euacuat colera. Secundo notandum q ad id e valet euacuatio facta cu aqua decoctionis punor tamarindor mane et similia. vel cu aqua decoctionis punor et reubarbari. Tertio ad id e valet clisteria lenitia r. c. (Qd si dolor). Ponit curam quando dolor est fortis dices q nisi dolor quicuerit par opij oleo ros. dissoluti debz poni i aure. Ratio qa stupefacit et remouet dolore: quia remouet sensationem et est cura periculosa. Almanfor. Et si pulsatio redierit et trib⁹ dieb⁹ pscuerit oleu sisaminū i quo anas aut galline adeps fuerit resolu⁹ i aure sepe m itat: ibi naqz e pustula que maturatione indiget. Sillanus. Ponit curam prouenientis ex apostemate calido. et diuiditur i duas. primo facit hoc. secundo docet cognoscere quando est generata sanies. secunda ibi. (Cum autem dolor). De prima dicit q si pulsatio redierit et durauerit tribus diebus oleum sisaminum i quo adeps galine sit dissolutus vel anatis sepe in aurem inicitur. Verificat se: quia ibi est pustula que indiget maturatione. Notandum q in dolore auris ex apostemate sanguineo primo conuenit euacuatio per flebotomiam ex cephalica in brachio vel manu. vel ventosatio in collo et in spatulis. deinde euacuatio cum medicinis statim dictis. Secundo notandum q medicine apostematum auris differunt i duobus a medicinis aliorum apostematum. Primo in repercussiuis. no enim competunt repercussiu ne materia repercutiatur ad cerebrum. Secundo in maturatiuis quia maturantia aliorum debent esse calida et humida potentia: sed illud auris debet esse parum siccum cum caliditate et humiditate secundum galienum. sexto de ingenio sanitatis secundo capitulo. Notandum tertio q quando est pulsatio: si gnum est q ibi est generatio saniei. nam in generatione saniei fit ebullitio et per consequens pulsatio et p tanto competit medicamen maturatiuum dictum. Ad idem potest fieri hoc emplastrum. Recipe farine subtilis furmenti qrtam. 5. mucilaginis seminis lini fenugreci. ana. 3. 5. pinguedinis anguille dum assatur litargiry ceruse olivani ana. 3. 5. puluerizentur aceti. 3. i. 5. olei sisamini quantum sufficit pinguedinis anatis. 3. i. 5. fiat emplastrum mediocriter liquidum et potest applicari ad extra et pot⁹ poni i aure. Ad idē. R. radi cis maluanici numero. viij. decoquant et extrahatur ab eis

De vlcere quod fit i aure

lignū quod i medio existit & icidat frustatis. postea cōtun-
dant cū pilo & icorpoſē cū farina fenugreci & seīs lini & bu-
tiro & seīs aneti. & flore camōille & fiat emplm. Ad idē. R.
mucilagis maluanisci seīs lini seīs fenugreci añ. 3. iij. icor-
poſent cū cepe lili cocto & cū. 3. i. seīs aneti & cū. 3. y. floz ca-
momille. & lb. 5. butiri & fiat emplm & ponat supra aurē ca-
lidū. ¶ Quarto notandū qd si fuerit aſa frigidū qd rāſ nō
pōit curā. Prio cerebz dz purgari cū pillis cochy. & si cor-
p⁹ fuerit plenū p⁹ purgationē fiat flebothomia de cephalī
ca vel vētoſatio i spatulis itra aurē ponat oleū de ſpica ca-
lidū. vl oleū de amigdalīs amaris supra aurē ponat emplz
qd sic fit. R. capita allei cocta nūero q̄ttuor & cepas coctas
i prunis vel i igne q̄ttuor. pistent pfecte postq̄ mūdare fue-
rint & icorpoſent in. x. vel v. vitell. onoz & 3. iiii. butiri vel
oxūgie porcie. Ad idē. R. abſinthij cocti & cōtū. lb. 5. & in
corpoſē cū mucilagie seīs lini & fenugr. cū. 3. iiii. mell. & cū
capitib⁹ q̄ttuor allei cocti pōat supra aurē. & n. bonū. ¶ Al.
Cum autem dolor quiescerit pūredo iaz tūc
collecta erit. ideoz pus subito ex iſperato d au-
re egreditur.

¶ Sillanus.

¶ Docet cognoscere q̄ sanies ē generata dicens qd vbi do-
lor generit tūc sanies est generata. & signū est qd postea su-
bito egrediet de aure. ¶ Notandū qd facta sanie remittit
dolor. qd remittit ebullitio i materia & solutio cōtinuitatis
nō fit magna. & pp hoc dicit afforism⁹ se particule. Circa ge-
nerationē saniei dolores & febres magis accidunt. ¶ Al.
Cū at dolor i aure sit post fastidiosaz satietate
aut post vētos frigidos. olz i quo ruta aut ce-
pe cocte fuerit i aure distilleſ. Et si hoc nō suffe-
cerit oleū i quo turbibz coctū fuerit distilleſ. aut
oleū d lilio sumat. & cuiqz. 3. i. ex ea misceat eu-
forbij recentis. 3. i. castorei. 3. i.

¶ Sillanus.

¶ Ponit curā doloris facti a materia frigida. & diuidit in
duas. Prio ponit curā p localia. Secūdo p euacuationē. se-
cūda ibi. (Sed si hoc). P̄tia i tres fm qd tria localia pōit. se-
cūda ibi. (Et si hoc). Tertia ibi. Aut oleū. Dep̄tia dicit qd
vbi dolor puenit i aure post fastidiosā satietate. aut vētos
frigidos oleū i quo ruta. aut cepe cocte fuerit distilleſ i au-
rē. rō qd calefacit & cōsumit materiā. ¶ Et si hoc). Ponit
sz locale dicens qd si p̄dictū nō sufficiat oleū i quo coctū fue-
rit turbit dz distillari i aurē. rō qd nō solū cōsumit imo etiā
euacuat materiā. (Aut oleū). Ponit tertius locale dicens
qd sumat oleū d lilio & vnicuiqz. 3. i. de eo misce euforbij re-
cētis. 3. i. & castorei. 3. i. ratio qd resoluit & cōsumit materiā.
¶ Notādū qd iter alia succus fraxini ita qd ponat in vna
petia magna supra ignē & qd distillabit valz. Ad idē succus
rute cū modico mell. Ad idē oleū cologntide valet. ¶ Al.

¶ Sed si hoc nō suffecerit vēter ex pillis cho-
chis soluat. patiens quoqz balneū igrediat i quo
fudet. vini quoqz ver⁹ & forte eltribuat. ¶ Sil.
¶ Pōit curā p euacuationē & diuidit i tres. Prio ponit
curā p euacuationē. scd p balneū. Tercio p potū. secūda
ibi. (Patiens quoqz). Tertia ibi. (Vinū quoqz). De p̄tia di-
cit qd si p̄dicta si sufficiat. vēter cū pillis cochy dz euacua-
ri. Rō qd signū ē qd ibi sit materia que nō pōt cōsumi cū p̄-
dictis. sz pille cochie euacuat p̄dictā mām. ¶ Notādū qd
ante approximationē dictaz pillaz dz appropiari digesti-
uum dictuz in cura doloris capitis puenientis a flegmate
(Patiens). Pōit curā p balneū dicens qd vinū forte & anti-
quū dz exbiberi. ¶ Notādū qd hoc cōuenit facta euacua-
tione. rō qd resoluit tūc & sumit residuū materie & remouet
malā cōplexionē frigidā. sz ante euacuationē nō cōueniret

qd dissolueret mām i capite. sz tūc cōpetit aq̄ mell. ¶ Al.
¶ Si at cū dolore auris sonit⁹ & tintin⁹ fuerint
atqz vētoſitas panich siue miliū i sartagie torre-
facti calidū multoties supponat. Auris quoqz
sup vaporē aque i qua sint cocta mētastrū & sti-
cados arabic⁹ & sansuc⁹ teneat. De castoreo p-
terea & euforbio i oleo sambacio dissolutis quo-
rum vnumquodqz quattuor. ʒ. ordei ponderis
in aurem mittatur.

¶ Sillanus.

¶ Ponit curam quando dolor auris puenit a ventosita-
te. & diuiditur in tres secundū qd tria ponit localia. secūda
ibi. (Auris quoqz). Tertia ibi. (De castoreo). De prima di-
cit qd si cum dolore auris sit sonitus & tintitus & vētoſitas
tunc panicum vel milium assatum in sartagine super aurē
debet poni. ¶ Notandū qd panicum vel milium assat vel
torrefit vt aliqua humiditas resoluitur. & tūc ratio reme-
dy est. quia hoc calefactorium est exiccationū. ideo. &c. Ad
idem valet calefactoriū ex furfure & sale mixtis & calidis
Ad idē valet sacculus factus ex berthonica sicca. (Auris
quoqz). Ponit localia dicens qd auris debet poni supra va-
porem aque in qua cocta sint mentastrum sticados arabi-
cum & sansucus. rō qd talis suffumigatio est causa resolutio-
nis ventositatis. (De castoreo). Ponit curam per aliud lo-
cale. dicens qd de castoreo & euforbio quantum ponderant
quattuor grana ordei debent poni in oleo sambacino & dis-
soluti & in aurem poni. Ad idem oleum de aneto in quo cas-
toreum sit dissolutum aut euforbium. Ad idem oleū nar-
dinum & omnia ista olea. oleum sanctici. oleū de ruta. oleū
camomille. oleum de amigdalīs amaris. oleum aneti
num. oleum laurinum. oleum de psillio. oleum de narcisco.
oleū de psicis. oleū de crisomillis. oleū de ben. oleū d ker-
u & oleū rugillinū oleū de cinamomo oleū d nucib⁹. ¶ Al.

¶ De vlcere quod fit in aure.

¶ Orandum circa rubricam qd causa vlceris est tri-
plex. Una est apostema ex cuius rupturasanies re-
manſit in aure & per consequens vlcus. Secunda ē
humiditas superflua descendens a cerebro ad aurem que
digeritur a natura & i sanie puerit. Tertia ē debilitas vir-
tutis imutatiue auris nō potētis cōuertere nutrimentū in
sui naturā & remanet hūiditas & fit sanies. ¶ Scdo notā-
dū qd signa vlceris i aure sunt dolor acut⁹ cū acuitate. & gra-
uedine & fetor & qd sanies egredit a loco. rō patet. ¶ Al.

¶ Am pus ab aure egreditur idromel te-
pidum multotiens in vna die in aure ē
distillandum. Deinde hoc medicamen-
optime faciens ad hoc est imittendū. qd reci-
pit sarcocolle aloes & sanguinis draconis thū-
ris squame ferri zuniar. omnia in aceto dissolua-
tur & in aurem mittantur aut licinū melle illi-
nitum in predictis intingat⁹. & sic imittat. pa-
tiens itaqz ex hoc medicamine & idromelle me-
dicetur donec sanus sit.

¶ Sillanus.

¶ Dic determinat de vlcere auris ponendo curam. & di-
uiditur in duas. Prio ponit curam per medicamen mū-
dificatiuum. Secundo per medicamen consolidatiuum.
secūda ibi. (Deinde hoc). De prima dicit qd vbi sanies egre-
diatur ab aure multotiens idromel tepidum in vna die est
auribus instillandum. ¶ Notandum qd auris potest mun-
dificari a sanie dupliciter. Prio cum applicatis ad itra.
P̄mū ē idromel. Scd est succus folioz oliue cū melle. &
dicit anic. qd ē vltimū. Tercū ē aq̄ dcoctiois pisciū falsozū.

De sonitu sibillo siue tinnitu auri

Quartū ē vinū decoctiōis bethōice. Quinū ē succo spenta-
rie cū melle. Scdō pōt mūdificari cū applicatis ad extra
trahētib⁹ sanie. Et vna descriptio ē hec. R. galbani. 3. y. ar-
moniāci terbetie cere an. 3. 5. fapi. 3. y. succi cepe. 3. 4. 5. myr-
rhe castorei añ. 3. i. puluerizāda puluerizent misce oia ma-
laxādo cū oleo laurio ad modū ceroti. (Deiñ hoc). Dic po-
nit curā p medicamē cōsolidatiū dicēs q post mūdifica-
tionē o3 fieri tale medicamē. R. sarcocolle aloes sanguis
dracōis squame ferri: ziniar: thuris. oia i aceto dissoluāt z
i aurē mittant. aut liciniū melle illinictū i pōctis imergat
C Notandū q si sanies z vlc⁹ pueniant a mā calida cōpe-
tit tale cōsolidatiū. R. squame ferri frige i fartagie extin-
cte quiges i aceto acetū inouādo. 3. y. olei ros. qrtā. i. aceti
3. vii. cere. q. sufficit. fiat ynguentū z tenta ifusa auri ipona-
tur. vel buliat i oleo ros. z modico aceti z de collatura mit-
tat i aurē vna gutta i die. Si materia fuerit frigida puenit
tale cōsolidatiū. R. myrrhe. 3. y. castorei aloes añ. 3. 5. oli
laurini qrt. 5. aceti. 3. y. cere quātū sufficit z fiat ynguentū.
Si at sit facta fistula i aure pycia⁹ fel thauri cū vna pueri
virginis. vel vinū decoctiōis olibai albi. z illō exptū ē. R. vi-
ni rubei mell añ. 3. 5. ellī. al. 3. i. 5. misce z tēta i eo ifusa i au-
rē mittat vlc⁹ ea que dicta sunt i fistula oculi valent. C Se-
cūdo notandū q sepe purgat vlc⁹ auris omne siue nouū
siue antiquū fuerit cū yngueto apostolorū iuuat.

C De sonitu z tinnitu.

C Sillanus.

Ira tubicā est notādū q infirm audit⁹ ē duplex
quoddā est descendēs a cerebro ad aurē spūm de-
ferens aialē: z dicunt⁹ nerui auditui. Quoddā ē re-
cipiens z est auris cū aere existēte cōnaturalī in ea. C Se-
cūdo notandū q sonit⁹ z tinnit⁹ ē cōmotio aeris cōnatu-
ralis i aure exite z ē corrupta actio audit⁹: q pcpit extra
esse qd nō ē. C Notandū tertio q cā sonit⁹ z tinnit⁹ aut est
exterior: aut interior. si exterior sic ē oē illud qd mouet aurē
violenter z cū ipetu sicut vent⁹ reclusus vomit⁹ cursua la-
boriolus circūuolutio crapula ebrietas multiplicatio cibo-
rū indigestibilitū casus fames angustia z filia. Si cā sit intrin-
seca ea est ppinqua aut remota. si remota: sic est crisis aut
hiores ascendētes a stomacho aut a toto corpore. si ppin-
qua aut est ppter claritatē sensus qz spūs ē siccus z neruus
aut ppter dōilitatē capitis aut corporis aut ppter vaporem
grossū z ventosū q pcutit aerē generalē i aere. C Quarto
notandū q signa sonit⁹ z tinnit⁹ a cā extrinseca sunt nota ex
iudicio patientis. Signa qñ puenit cū iterpellatione z sentit alteratio a mem-
bro cōcānte. Rō pater. Signa vero p causā ppiā z ppin-
quā sunt qz venit cōtinue z i alys mēbris nō est nocumētū
Signa qñ fit ppter dōilitatē nerui auditui vlc⁹ capitis sūt
qz ois sonus ledit ifirmū z nō audit nisi sonos bene fortes
z distinctos. Signa qñ fit ex acuitate sensus audit⁹ sunt
qz fortificānt z ifestat plus tēpore ieiunij z post repletionē
minus ledit. z quelibet causa parua occurrens sentit. Si-
gna ei⁹ q fit a ventositatē sunt qz sentit ascensus z descen-
sus sicut cū bulit multū: z si ventositas vergat ab hūidita-
te videt sibi q pluat: z si vergat ad grossitiē videt son⁹ vni-
us molendini. si ad siccitatē videt sibi qñ sonus arborū cū
frangunt. Signa ei⁹ q fit ex repletionē capitis sunt qz acci-
dit post stricturā ventris z post repletionē nauseatiuā. Rō
p3. Est granitas capitis z debilitas auditus. C Alman.

Ec forasle qñz cōrigit ex subtilitate se-
sus audit⁹ z ei⁹ claritate cui⁹ signū ē q
i tēpore famis auget z i hora sacietatis
z ebrietatis minuit q ppiā nō idiget cura nisi su-
pfluitatē obrietat. Thc. n. S opio dissoluto i o3
imitēdū ē qñ duo gna ordeī pōderāt. C Sil.

C Dic determinat de sonitu z tinnituyl tremitu. z diuidi-
tur in duas. Primo pōt curā qñ puenit ex subtilitate au-
dit⁹. Secūdo qñ ex ventositatē. secūda ibi. (Si aut). Pri-
ma in duas. Primo pōt signū distinctiū qñ puenit a sub-
tilitate audit⁹. secūdo pōt curā. secūda ibi. (Thc. n.) De p-
ma dicit pmo q sonit⁹ z tinnit⁹ aliquando cōtingunt ex de-
bilitate sensus audit⁹ z claritate. Rō qz quilibet parua cau-
sa occurrēs sentit. Scdō pōt signū distinctiū dicēs q tē-
pore famis auget. Rō ga tūc nō impedit. ppter fumosita-
tē s3 tēpore repletiōis diminuit. rō qz tuncalig vapores as-
cendentes reddūt organū auditus magis obfusū. Tertio
dicit q talia nō indigent ppiā cura nisi superfluāt. (Thc
eniz). Dic pōt curā qñ puenit ex acuitate sensus dicens q
de opio qñ ponderat duo grana ordeī i oleo ēponendū z
i aurē mittendū. rō qz grossat spūm audit⁹ z remouet sen-
sum mēbz. hoc tñ ē piculosus. C Notādū q loco dicti re-
medij valet hoc. R. opti. gra. i. castorei gra. i. misce in aceto
z due gutte ponāt in aurē. Ad idē oleū coctū cū seie papa-
ueris z mirtilloz distille i aurē. C Notādū pō q dicta
itali ē vt comedat lactucas portulacas z cucurbitas fartū
farie ordeī z haueat cōditā cū agresta z ricum. De potib⁹
ē vinū lipharū cū aq decoctiōis berberis vel aqua granato-
rū vlc⁹ aq decoctiōis sumach z agresta. C Almanfor.

C Si at hec ch granedie capitis z audit⁹ dōili-
tate affuerit: oleū dsemie raphai z oleū d amig-
dalis amaris z oleū ros. i quo castoreū fuerit re-
solutū sūt imitēda. auris quoq supponēda ē va-
pori aque i qua sansuc⁹ sticados arabici absin-
thiū mētastrū organū cocta sint. Et venter mul-
toriens ex pillulis chochis ē solūedus. Et cibaria
minuenda z vinum dimittendū. C Silia.
C Dic pōt curāz qñ fit a ventositatē z diuidit in tres. Pri-
mo ponit curam per localia. Secundo per euacuationem.
Tertio per dietā. secūda ibi. (Et venter). Tertia ibi. (Et
cibaria). Prima in duas. Primo ponit curam per iniectionē
nē in auribus. Secūdo per suffumigationem. secūda ibi.
(Auris quoqz). De prima dicit q si sonit⁹ fit cū grauedine
capitis z debilitate auditus oleum de semine raphani oleū
de amigdalīs amaris oleū ros. in quo castoreū sit dissolu-
tū sunt imittenda: Ratio quia capite purgato illa olea ha-
bent resoluerē ventositatem. C Notandū q per illa possū-
mus intelligere sibi similia: vt iniectio aque raphani olei lau-
rim. Ad idem iniectio succi serpentarie cum melle. Ad idē
iniectio olei de been. Ad idē succus cepe. Ad idē aqua ru-
te posita in aure cū bōbice. Ad idē oleū de amigdalīs ama-
ris in quo dissoluta sit ruta vel aliquid euforbiū. Ad idem
oleum de spica in quo dissoluāt opium castoreū z euforbiū
Ad idem si distille acetū decoctionis ellectuari nigri me-
sue. (Auris quoqz). Ponit curam per vaporizationem dicēs
q auris debet poni supra vaporem aque in qua cocta sint
sansucus sticados arabicum mentastrum z absinthium.
Ratio quia talis vaporatio est causa dissoluendi ventosita-
tem z debet recipi per cannā vel per aliud infirm. Ad idē
vinum decoctionis bethonice z est experimentū gordonii
bonum. (Et venter). Ponit curam per euacuationē cū pil-
lulis cochis. Ratio quia euacuat flegma a cerebro a quo
eleuatur ventositas que est causa sonitus z tinnitus. (Et ci-
baria). Dic ponit curam per cibaria dicens q cibaria sunt
minuenda. Rō quia calor redditur magis intentus circa
materiam ad resoluendum eam. Secundo dicit q vinum
ē dimittendum. rō quia tale est vaporosum z cōmouet ven-
tositates z vapores. idē. C Notādū q debet abstinerē a
porris leguminib⁹ nucib⁹ z filib⁹ oib⁹ vaporosis.

De grauedine auditus

De grauedine auditus.

Circa rubrica q̄ nocumētū in auditu: aut p̄uenit a natiuitate: aut post. Si post aut puenit per viā crisiſis aut per crisiſim vel sine crisiſi. Si sine crisiſi. aut est ab itra aut est ab extra. Si ab extra sic est casus vel percusſio tonitruū puluis pulices. vel alie res cadētes in aure. Si ab itra aut est ppter nocumētū in istrumētū auditus. aut ppter cōpaſſionē alioꝝ mēbroꝝ. Si ppter cōpaſſionē alioꝝ mēbroꝝ sicut sunt paſſiones capitis aut dētium. aut retētio flut? et filia. Si ppter nocumētū istrumētū auditus hoc est aut ppter spū q̄ puenit a cerebro p neruū et ossa: aut ppter nocumētū qd est in foramine. Si ppter spū aut rōne q̄ti/ caris diminuit: aut rōne qualitatis sue: qz est nimis calidus vel nimis frigidus vel nimis grossus. Si ppter neruū et ossa hoc est ppter tria: aut ppter malā cōplexionem calidā vel frigidā. humidā vel sicca simplicē vel cōpositā cum mā vel sine mā. Aut ppter morbū officiālē. sicut est duricies oppilatio nerui optici apostema. aut ppter morbū cōmunem sicut est solutio p̄tinitatis. Si ppter nocumētū qd est in foramine. aut in locis vicinis. hoc est ppter tria. s. ppter malā cōplexionē calidā vel frigidā. et. Uel ppter morbos officiāles. sicut est oppilatio facta ppter sanem. aut humores aut veruēā aut carnē additā. aut vermes aut apostema et similia. aut ppter morbū cōmunem sicut est solutio p̄tinitatis. **S**ecundo notādū q̄ de signis si puenit nocumētū auditus a nā vel causis p̄tinitis vel alijs egritudinib? capitis vel alioꝝ mēbroꝝ vel ppter crisiſim. signa sunt manifestatio/ lenti p̄siderare. Signa si fuerint ppter nocumētū qd sit in foramine. ponat in loco luminoso et erit manifestum visui. Signa si fuerit ppter nocumētū intrinseca in neruo aut ossē aut alijs vbi est p se iudiciū de auditu si est cū mā est cū granitate capitis et loci. Secū signū sumū a iuuatibus et nocentibus. qz omnis discriſia leditur a simili et iuuat a cōtrario. et ex hoc multū deuenit in cognitionē discriſie. licet opoz/ reat aliquas p̄ditiones attēdere quas nunc comitto. si discriſia fuerit calida sentitur ab itra caliditas et ledit a calidis: si fuerit frigida. sentitur ab itra frigiditas. et leditur a frigidis. et iuuatur a calidis euacuatione facta. si fuerit sicca adsunt vigilię et pluri mī: leuitas capitis. si fuerit ab humiditate est tumor in facie et de facili incurrit reuma et est cū granitate. si fuerit ab apostemate est semper dolor magnus et pulsatio et calor et febris saltē effimera. si fuerit ex vlcere est ibi pūctura mordicatio et dolor. **T**ertio notādū q̄ ad sciendū ex/ perimentis: vt p in aure sit humiditas aut aquositas. aut sanies. aut alia res. R. spōgiā et calefiat igne et pānus lineus dupplicatus calidus supponat spōgie et applicet auri et dormiat desup. Si iueniat pānū maculatū est ex illis. si vero nō tūc passio auri nō est ex humiditate nec sanie nec aquositate. sed ex alia re. **N**otādū quarto q̄ surditas auditus est duplex. qdā est cāta ex lēſione organi a p̄ncipio generatōis. et talis est icurabilis. Surditas vero accidentalis est duplex. Quedā est noua et illa est icurabilis. et qdāz est antiqua. et est post q̄ trāſit duos annos. et talis est icurabilis. **N**otādū quinto q̄ hic capiē grauedo auditus vel p actiōe diminuta vel ablata auditus.

Almanfor.

Am i auditu p̄igit granitas p̄siderādū ē an sit ibi sordities q̄ vocat? cera q̄ sit in aure q̄ si iuectauerit mīde ē cū medicis p̄z q̄ p̄dixim? aut cū cura man?.

Sillanus.

Hic determinat de grauedine audit? et diuidit in q̄ttuor. Primo ponit curā q̄ puenit ex sorditie q̄ vocat? cera. Secūdo q̄ puenit ex repletōe et v̄tositate. Tertio ponit curā q̄ puenit ex inanitiōe. Quarto ponit curā q̄ puenit post frenesim. et remittit nos. Secūdo ibi. (Si aut sordes). Ibi ter

tia. (Si aut auditus). Ibi quarta. (Q si post). De prima dicit q̄ si in auditu puenit granitas p̄siderādū est. an sit ibi sordities q̄ vocat? cera in aure. Secūdo dicit q̄ si fuerit iuete/ rata d̄z euacuari cū medicinis p̄m q̄ d̄m est. Aut cū operatione manuali. **N**otādū q̄ sordities auri aut est in sup̄ficie: sic p̄t remoueri cū operatione manuali. Uel est in p̄fundis et sic p̄t remoueri cū medicinis mūdificationis et aperiti/ nis de quibus dictum est.

Almanfor.

Si aut sordes nō affuerit: et euenerit hoc post satietatē fastidiosā que cā p̄cessit: aut egritudinē acutā auri ponēda ē sup vaporē aque in q̄ ea q̄ p̄dixim? cocta fuerit traiectorio iterposito quousq; vapor ascēdat: qd hoc mō fieri puenit. Res aut iste i cucuma b̄nte os acutū coquant. deinde traiectorium ori cucume supponat: et ne vapor egredi possit pānis inoluat et auri sup os traiectorij ponat. Istud p̄terea sief i aurē mittat. **R.** colloq̄ntide. 3. i. baurach etiā. 3. vni? castorei aristol. ro. succi absinthij oīuz añ. 3. 5. costi q̄rtā 3. vni? euſorbiij sextā. 3. vni? fell. vaccini q̄rtū sufficit ad p̄dicta p̄ficiēda: sief ex eis sief. Lūq; necesse fuerit sumat vñ i oleo de amigdalīs amaris resolutū et imittat auri. hoc. n. valde vtile existit dolozi p̄blatico et v̄tositati et sonitui et tinitui qui ex grosso fuerit et surditati que est ex grossis humoribus.

Sillanus.

Ponit curā q̄ puenit ex repletōe et v̄tositate. et diuidit in duas. Primo ponit curā p vaporationē. Secūdo p imissionē in aurē. Secūdo ibi. (Istud p̄terea). De p̄ma dicit q̄ si in aure nō fuerit sordes. s. granitas audit? fiat post satietatē vel repletionē que p̄cessit vel ppter egritudinē acutā: auri d̄z poni supra vaporationē aque in q̄ ea q̄ dicta sunt. s. sanſucus absinthij sticados mentastrū origanū cocta sint. Secūdo ponit modū quo recipi d̄z vapor. qz res debēt cogi in istrumētō. s. i vase et post circūuolui d̄z vas ne vapor egredi possit et auri sup ouificio poni d̄z. **R.** qz hic fum? p̄sumit mām et resoluit v̄tositatē. **N**otādū q̄ anteq̄ appropinquet b locale vel aliud d̄z p̄mitti euacuatio cū pillulis cochyis et añ exhibito nēd pillulaz d̄z p̄mitti strup? supradict?.

(Istud p̄terea). **P**onit curā p iniectionē in aurē. dicens q̄ in aure d̄z poni istud sief. **R.** colloq̄ntide. 3. i. baurach tertiā partē. 3. vni? castorei aristol. ro. succi absinthij oīuz añ. 3. 5. costi q̄rtā p̄tē 3. vni. euſorbiij sextā p̄tē 3. i. fellis vaccini q̄rtū sufficit ad p̄ficiēda p̄dicta. fiat ex eis sief. et cū fuerit necesse vñ i oleo de amigdalīs amaris resolutū i aurē mittat. Secūdo explicat inuamētā ei? dicens q̄ vtile ē dolozi p̄blatico et sonitui et tinitui pueniētib? ex v̄tositate grossa et sorditati q̄ est ex humorib? grossis.

Notādū q̄ cā remēdy est. qz p̄sumit v̄tositatē et mām q̄ est cā granitatis audit?. Ad idē. **R.** bacca? lauri. 3. 5. terat? et bulliat et misce cū oleo de lilio et ponant in aurem et valēt. Ad idē. **R.** oleū laurini in quo sit bullitū spoliuz sp̄etia. Ad idē. oleū iuniperis. oleū balsami. oleū amigdalaz amara. Ad idem valēt dicta in c. precedenti de sonitu et tinitu.

Secundo notandum q̄ per illa localia intelligere possimus alia. s. gargarismata sternutationes caputpurgia et masticationes.

Almanfor.

Si aut audit? debilitas post seimētū vigiliāq; cōtigit fueritq; facies extennata et oculi concaui eger balneū sepe igrediat. Et largiori cibo ac po

e

De egritudinib⁹ auris

in vras. Et i sono fiat pfudio. Sup caput quo-
q; aquam tepidam cu oleo fundat donec sanet.
Oz si post frenesim cōrigat ex medicinis primis
curetur.

C Sillanus.
Dic ponit curā qñ puenit ex sanitoē 2 diuidit i qtuor.
Primo pmittēdo signa ponit curā p balneū. Scdo p dietā.
Tertio p sonū. Quarto p embrocationē. Scda ibi. (Et lar-
gioti). Tertia ibi. (Et i sono). Quarta ibi. (Sup caput). De
pma dicit q si debilitas audit⁹ pueniat post ieiuniū aut vi-
gilias 2 cū B fuerit facies extenuata 2 oculi xani. p cura dz
sepe igredi balneū. **C** Notādū q si appareāt pdicta signa
significat mltā pūptio spūz: tal aut est cā grauitatis audi-
tus. Sz rō remedy est qz i talib⁹ itēso ē humectatio ppter
siccatē scāz: sz B facit balneū p viā irrozatiōis. (Et largio-
ri). Ponit curā p dietā dicēs q dz vii dieta i cibo 2 potu in
maiori qritate. Rō qz ex B generat magis de sāguine 2 de
spū rē. (Et i sono). Ponit curā p somnū dicēs q dz plus doz
mire q ante: qz sōn⁹ bonificat digestiōē 2 humectat corp⁹.
(Sup caput). Ponit curā p embrocationē dicēs q dz fūdi
aq tepida cū oleo supra caput. Rō p. (Oz si post). Ponit cu-
rā qñ venit post frenesim 2 remittit nos: dicēs q si veniat
post frenesim debet curari cūz medicinis pmiis. **C** Notan-
dū q post frenesim pōt puenire debilitas audit⁹ duplr: vl
p cōstatē materie colerice faciētis frenesiz ad aures sntbo-
matice vel p viā crisis 2 dz curari cūz medicinis dictis in. c.
de soda i pncipio libri. Vel pōt fieri ex pte ventositatis 2 sic
ppetit medicine pūptiue vōstatiū. **C** Scdo notādū q
cura grauitatis audit⁹ ex additōe carnis ē vt mūdificet cū
vngūto viridi quod sic fit. R. aluminis zucarini floz eris
añ. 3. s. mellis. 3. s. icoporenē sll: deide mūdificet cū vngtō
aplorum qd sic fit. R. cere albe resine añ. 3. xliij. oppoponaci
floz eris añ. 3. y. armoniaci. 3. xliij. aristol. longe thuris mū-
mie añ. 3. vi. myrrhe galbani añ. 3. iij. bdely. 3. vi. litargiri. 3.
viij. ifudat bdeliū i aceto vini postq; frustatim icissū fuerit
pfiat sic: dissoluat oēs gūme cū bdelio 2 cera ad ignē in
oleo 2 postq; oia dissoluta fuerint pfecte colet totum 2 tūc
addatur puluis aliaz rez que possunt pteri et cribellari et
agitetur continue cum spatula donec infrigidatum fuerit.
C De vmb⁹ auris 2 paruis aialib⁹ i ipsā igrediētib⁹ vt sūt
pulices 2 similia.

C Sillanus.
Qdādū circa rubricā q vmes pñt eē i carne duplr.
n Primo ab ex sicut puluis pulx vel lapis. Scdo ab
itra ex mā putrefacta i aure duertit a calore nāliti:
cet putrefactio fiat a calore accitāli: 2 lzyt pñm vmes ge-
nerent in itestinis pñt tñ gnāri i aure 2 alijs locis. **C** Scdo
notādū q signa vmiū sūt titillatio prurit⁹ 2 dolor 2 casus:
miū ab aure 2 q medic⁹ aspiciat itra aurē ad solē: tūc. n. ceri-
te poterit iudicare de vmb⁹. Rō p.

C Almanfor.
Am i aure fuerit titillatio 2 pruritus 2
c dolor: deinde ceciderint vmes ab aure
imittat auri succ⁹ mēastri: aut de solijs
pficoz aut oleū de nucleis ipsoz: aut aloes in aq
dissolnat 2 imittat: bec. n. vmes auris 2 parua
aialia igrediētia ipsaz aut q in vlcerib⁹ nascitur
interficiunt.

C Sillanus.
C Dic determinat de vmb⁹ 2 alijs aialib⁹ pñs i aure dicēs
q vbi i aure fuerit titillatio prurit⁹ 2 dolor. 2 ceciderit vmis
ab aure tūc arguēdū ē q i auri⁹ erūt vmes. Scdo dicit de
cura q i auri⁹ dz poni succ⁹ mēastri vel succ⁹ de solijs pñ
coz. vel aloes i aq dissolutū vl oleū de nucleis pficoz. ve-
rificat se qz bec posita i auri⁹ itercifiunt vmes 2 alia aialia
parua aurē igrediētia. **C** Notādū q pdicta itercifiunt vmes

rōne amaritudinis sue. **C** Scdo notādū q vltra pdicta ad
sterficiēdū vmes valet Succus absinthij. succus lupinoz.
succ⁹ cētauree. succus capparis. succ⁹ radici mori. succ⁹ ra-
dici coriādrī. nā sibi iest ppetas mirabil. Distillatio elli fa-
cta cū vino oia sella. euforbij 2 bec sūt simplicia. Cōposita
sūt aloes. 3. s. collogntide agarici. añ. 3. s. teranē 2 puluerizē-
tur. misce cū aq feruēt i vstillet i aurē. **C** Tertio notādū
q educētia vmes sūt pñm q vas i quo sit lac applicet auri 2
patiēs decubat supra illā aurē: qz vmes descēdēt ppter illā
dulcedinē lactis. Ad idem. R. vini. 3. y. mell. 3. iij. olei ros. 3.
iij. misce cū albumine onoz onoz 2 lana ifudat i pdictis ex
q repleat auri. 2 patiēs decubat supra illā aurē 2 subito la-
na exbat qz vmis exibat eē. Ad idē lana ifusa i melle ponat
in aure 2 subito exbat. Ad idē applicet auri vōstosa: qz exbit
vmes. Ad idē distillet i aurē hora post horā oleū tepidū. de-
ide sternutet eū pdis ello albo 2 retineat os 2 nares vt spūs
ferat ad aures. nā cū ipetu exibūt vmes. Ad idē si pulx vel
alud tale aurem ingreditur mittatur in aurē capillus vel
filum sirici duplicatum applicabitur vermis vel animal ad
filum 2 sic libere extrahetur.

C De his q extrifec⁹ cadūt i aurē. **C** Sillanus.
Ireō rubricā ē notādū q coz q igrediunt aurē ab
c eē qdā sūt i solida suba. vt cicer lapis rē. qdā i suba
ligda vt alijs liquor vt aqua. **C** Scdo notādū q si
aligs istoz itrat aurē ab itriseco manifestū est medico per
narrationem infirmi 2 per aspectum in aurē cum exponit
ad radium solis.

C Almanfor.
Am aliqd i aurē figit oleū tepidū ē imit-
c tēdū 2 patiēs balneū igrediat ibi moraz
faciēs donec corp⁹ ei⁹ mollescat: deide
narib⁹ isufflet pdis. 2 teneat anbelit⁹ vt sterna-
tario scq̃tur. forsitā. n. sic egredit. Si aut fuerit
difficile 2 nō extierit erit necē vt cū ferro auri imis-
so extrahat. Oz etiā i narib⁹ ē faciēdū si qd eas i-
gressū fuerit qd extrahi nō possit.

C Sil.
C Ponit curā coz q igrediunt i aurē 2 diuidit i duas. pñ
mo facit B. Scdo oñdit q cura nō est differēda. Scda ibi.
(Neq; B). Prima i duas. pmo ponit curā qñ illud qd igre-
dit i aurē ē i suba dura. Scdo qñ ē i suba ligda: vt aq. Scda
ibi. (Si aut). Prima i duas. pmo ponit curā p iniectionem
olei i auri⁹. Scdo p iniectionē i narib⁹. scda ibi. (Deinde).
De pma dic q qñ aliqd figit i aure oleū tepidū ē imitēdū.
Rō. qz ē cā mollicatōis. vñ res meli⁹ possit egredi. scdo di-
cit q patiēs igrediēs balneū dz p̃bere morā donec molles-
cet. rō p. supra. (Deide narib⁹). Ponit curā p iniectōez i na-
rib⁹ dicēs q i narib⁹ debēt isufflari pdis 2 retineri anbelit⁹
vt scq̃tur sternutatio. qz sic egrediet. rō qz p illā sternutatio-
nē p̃mouet nā ad expellēdū supflua 2 cū nō possit exire vē-
tus p nares 2 os sic illa res egredit. (Si aut fuerit) Dic po-
nit curā p opationē manūalē. dicēs q si fuerit difficile egre-
di cū p̃dictis erit necē sariū vt cū ferro posito i aure egre-
diat. scdo dicit q si qd i nare igrediat quod nō possit egredi
idem est faciendum.

C Almanfor.
C Oz si aq anrē itrauerit capite ad prez auri il-
li⁹ iclinato saliat eger. Oz si nō extierit puoce⁹ ster-
nutatio vt dixim⁹ deide oleū tepidū multoties i-
mittat. Neq; hoc p paruo ē habēdū 2 p̃cipue si
res malā bñs q̃lratē igressa fuerit. ex ea nāq; gra-
uis segtur dolor.

C Sillanus.
C Ponit curā qñ illud qd igredit ē aqua aut suba ligda: 2
pmo dic q si aq igrediat i aurē capite ad aurem iclinato

De fluxu sanguinis nariū

salut eger et salter. rō qz cā ē vt egrediat p morū et saltū. Se cūdo dicit qz si nō exierit d; puocari sternutatio vt dñi est supra. Tercio dicit qz oleus tepidū sepe ē imittēdum i aure. Rō. qz ē cā lubricatōis. ¶ Notādū qz bec aq i aure pōt re/ moueri mūdificādo aurē cū stillo inuluto i coto v/ vena sub tili mūda. Ad idē ponat in aure cū filo vt possit e/ b/ spōgia marina vellana qz repit i pchis marinis. Vel frustū medu/ le sambuci. Ad idē ponat cānula i aure et aliq psona exbat p illā cū anhelitu et exibat aqua ne def vacuū et etiā modus attrahēdi vmes. Ad idē ponat cāna in aure et i canna ponat vga ignita qz psumit illā aquā. Ad idē fiat suffumigatio ad aurē ex dissoluētib/ vt camomilla aniso et silib/ coctis i vino. (Neqz b) Quidē quōd bec cura nō est differēda. dices qz qñ i aure cadit aliqd exneū nō ē differēda cura neqz p paruo hū dū pēpue si ligrediat res hñs pānā q̄litate. Verificat se. qz ex ea sequitur gravis dolor et p pñs sequitur gravis egritudo.

¶ De fluxu sanguinis nariū.

¶ Sillanus.

Orādū qz flux/ sāguis nariū aliqñ ē arterialis ali/ n qñ venalis. Aliqñ venit post febres acutas et post apparitionē signoz digestionis et dñ creticus. Aliqñ ante apparitōez signoz digestionis i febrib/ acutis et nō acu/ tis. Aliqñ absqz febre fit corpe sano et ppter acuitatē vel ei/ mltitudinē v/ a casu vel a pccussōe. ¶ Scdo notādū qz flux/ sāguis nariū puenit p pperitionē orificioz venaz que sūt i nariib/. et hoc pp tria: aut rōe mēbris: aut virtutis: aut hu/ moz. si pp mēbrū cū est rarū et laxū. si pp virtutē. vt qz ex/ pulsiva est fortis et cōtētia ē debilis. sed pp humorem. aut qz mlt/. aut qz acut/ aut qz aquosus et subtilis i iste sūt cau/ se communes in oī eo quod egreditur. vrynt Hal. in sexto de accidenti et morbo. ¶ Tercio notādū qz fluxus sāguinis na/ riū. aut est ab extrinseco aut ab intrinseco. Si ab intrinseco. aut cū crisi. aut sine crisi. sicut i frenesi aut pleuresi. aut apo/ stemate epatis aut splenis. aut synocha. aut tertiana. aut in/ variolis et morbillis et silibus. si sine crisi. aut puenit a capi/ te aut ab epate. aut a splene. ¶ Quarto notādū de signis. Signa distinguētia inter sanguinē venalē et arterialē sūt qz sāguis arterialis exit a loco cū inundatione et motu tortuo/ so. sed venalis nō. Itē sāguis arterialis est valde subtilis et magis rube/ qz venalis. Itē ad fluxū sāguis arterialis qua si sēp sequitur sincopis. in venali aut nō. Itē arterialis non sic ex oī medicina restrigitur de leui sicut venalis. Itē res qz ponūtur super epas nō sic cōferūt in fluxu sāguinis arteri/ alis: quēadmodū res qz ponūtur super cor et toracē. In vēa/ li vero sariis cōferūt. Ratio patet. Signa fluxus sanguis cre/ tici sūt qz fit post febres et post alias egritudines et post appi/ tionē signoz digestionis in supfluitatib/ et in die aliqua cre/ tica et qz dolor corpis pcesserit et habitudo satis carnosa exi/ sit et colericayrinavisa fuerit citrina et ante oculos appue/ rit res rubea vt ignis et post fluxū sentit se alleviatū mani/ feste. rō p3. Signa ei/ qui fit ex acuitate sāguinis sūt clari/ tas et subtilitas sāguinis qui egredit/ et cū egredit/ sētif calu/ ditas vebemēs et qz exit paulatī et nō subito. Signa ei/ qz fit pp multitudinē sūt qz corp/ valde repletū videt rubedo fa/ ciei et toti/ corpis et qz subito emittit in quātitate maxia ad quā segē sincopis multoties et qz ante fluxū vñ ē patiētes vti reb/ multiplicatib/ sanguinē et qz abstinuit a coitu et fle/ botomia longo tpe: et qz dolor capitis vebemēs antecessit. Signa quādo fit flux/ sāguis a mēbris determinatis. si a ca/ pite significat ex dolore vebemēti. si ab epē significat qz sā/ guis fluit a nare dextra. si a splene sāguis fluit a nare sinistra si ab vtroqz fluit ab vtroqz. Signa qñ a cā extrinseca. vt casu. v/ pccussōe sūt manifesta ex relatione infirmi. ¶ Quinto notādū de pñsticio flux/ sāguis. qz si puenit pp rethe cer/ rebu vix aut nūqz curabit. Flux/ sāguis nariū qz extendit se vltra quatuor lb. malus ē. si vltra octo pessim/ et si extendit

sevsqz ad. xx. vel xxiij. nūqz viuere pōt. Et flux/ sāguis v/ qz ad colozē palidū ducēs v/ fuscū viridē v/ liuidū pessim/ ē et mortalis. Flux/ at ducēs ad sincopi ē mortalis. Flux/ oīs subito veniēs et cū ipetu est mortalis. Flux/ oīs cum aliena/ tione infirmi est bonus.

¶ Almanfor.

X his qz sāguinis de nariib/ fluxū retinēt e ē succ/ albedarogi cū campbora fuerit i eo dissoluta nariibus imissus. ¶ fert. n. ei

qui hanc passionē icurrere solt/ ē ante cā siect/ aut i hora egritudinis. Aut sumātur gipsū cinis carte de panno galle sanguinis draconis calx ge/ zi: et puluerizata nariib/ insufflentur aut liciniū in eis intinctum mittatur in nare aut aluminē ia/ ment puluerizatu vt alchool cum amilo eiusdē quantitatē nariibus insuffletur. Qz si frequen/ ter adhuc manuerit superiores brachiozū par/ tes apud ascellas cum instita et core apud ingui/ na ligentur et testiculi sūt ligadi filr. ¶ Sillan/ ¶ Sic pōt curā flux/ sāguis nariū et vidit i duas. pñs po/ nit curā qñ flux/ sāguis nō ē mltū magn/ Scdo qñ excedit. Ibi scdo. (Si vō passio). Prima i duas. Primo ponit curā p qdā localia. Scdo p diueretia. scdo ibi. (Qz si adhuc). pñs ma i tres fm qz tria ponit qz restrigūt flux/ sāguinis nariū. Primo est succ/ basilici maioris i quo dissoluat cāphora et inyciat nariib/. Rō qz cāphora cū sit frigida igrossat sangui/ nē. et succ/ basilici valet a pperitate. scdo dicit qz valet gypsū cinis carte panni galle. sanguis draconis calx. zegi. i. calcan/ tū puluerizata nariib/ insufflent/ aut liciniū in eis intinctū na/ rib/ iponat. rō qz gnāt crustā qz ē medicamē causticū. Ter/ tio dicit qz si aluminē iamēni puluerizatu subtilissime cū ami/ lo eiusdē q̄stiratis nariib/ sufflet/ valet. rō. qz ē glutinotiuū stipticū: et iuē b dicit Gerardus qz qdā mlier pariebat fluxū mēstruo: et fuerūt ei applicata diuersa remedia et nō pote/ rat restrigi et post ei fuit scñ balneū de alumine et statim fuit curata. ¶ Notādū qz flux/ sāguis nariū restrigūt sex modis. Primo cū frigidis vt sūt lactuca sempuua solatriū plātogo aq frigida aq ros. acetū succ/ salicis semē iufgami albi opii sāguinaria cauda egna vmicularis cāphora bursa pastoris. rō qz talia i frigidādo sāguinē igrossat. vñ nō est apt/ ad flu/ xū. et iō bonū est fundere aquā frigidā ab alto sup caput. filr manutergiu i fusu i aq frigida vel i aq ros. et aceto et expssū alligē collo. Valet etiā mirabiter si sup spatulas aq frigi/ da ab alto fundat cū aq ros. mixta cū modico aceti donec tremat. Valet etiā episthima ex p̄dictis positū supra pte a qz venit flux/. Vel emplm tale. R. succi solatri. lb. 5. aq ros. qz. 5. farine ordei. q. sufficit. fiat emplm applicet epi si fluit ab il/ lo. Scdo flux/ sāguinis restrigūt cuz stipticis: sicut sūt aca/ tia corall/ rube/. mumia aloes aluminē idicū cauda egna ka/ rabel lapis ematbitis ypogstidos bolus ar. terra sigill. balan/ stie lēges galle sumach. sanguis draconis et fructus oīuz ar/ boz stipticaz: sicut sunt pira forbe nespula citonia et succus folioz ipsaz virga pastoris olibanū et hoc de simplicibus. De compositis aut troscisci d karabe troscisci de terra sigilla/ ta. rō qz illa sunt stiptica et elandunt orificia venaz. Valet etiā b emplm positū supra frōtē. R. succi plātuginis aq ros. de stipticibus si possit haberi añ. qrtl. i. 5. aceti. 3. i. albumina duoz ouoz terre sigill. vel loco eius argille qd sufficiat. mi/ sce et fiat emplastrū mediocriter ligdū ponat supra frontē et tēpora. Ad idē. R. sanguinis draconis gūmi arabici assū ami/ li assigūmi rute ros. acatie ypogstidos spodu balaustie boll/ ar. terre sigillate lapidis ematbiti coralli ru. karabe añ. 3. i. 5.

De vlcerib⁹ narium

seminis papaveris, seminis portulacae aff. 3. i. opy. 3. 5. pulve-
rizada puluerizent subtili & incorporent cu succo plataginis
q. sufficit & fronti & tpib⁹ applicet. Ad idē. B. mumie & terat⁹
& misceat cu tela aranee & albumine oui & ponat cu teta in a-
so. Ad idē. B. aloes cu albumine oui & iponat in narib⁹. Ad
idē. teta infusa in succo plataginis in quo sit pulvis coralli ru-
vel lapidis ematbitis vel karabe. Ad idē succ⁹ caude egne.
Ad idē fiat emplm cu pulvere boli ar. albumine oui & succi
sanguinarie & tpib⁹ applicet. Tercio restrigif cu glutinati-
uis sicut dragagati gūmi arabici pulvis thuris farina vo-
latilis molēdini albumen oui & silia. Rō. qz faciūt adbere-
re partes adiuicē & vtpmū misce cum stipticis. Quarto re-
strigif cu cauterizatiōib⁹. sicut atramentū arsenicū calx viua
sal armoniacum vitreolū ita qz insufflet pulvis in nares. Rō
qz cānt crustā: s. est piculū. qz si flux⁹ nō remouet fit maior
flux⁹. iō nō ē libetē vtēdū. Quinto restringif cu his q a tota
spē B faciūt B est succ⁹ basilici: sterē. & asini vel porci si odo-
ref: vel fiat teta & si ponat in narib⁹: vñ fiat emplm. vñ dicit
gerardus qz ipse restrigif fluxū sāguinis menstruoz cu em-
plastro scō ex dictis posito supra pectē. & ita si ponat i collo
matricis. Scōo restrigif cu diuertētib⁹ & trahētib⁹ ad par-
tē hūā sanguinē. & hoc fit duplr. Primo p flebotomiā saphe-
ne vel basilice. vel p vētofas positas i crurib⁹ & spatulis cu
scarificatiōe. Scōo fit sine euacuatiōe vt cu ventosis positis
supra mēbrū a quo fluit sanguis sine scarificatiōe & est reme-
diū forte. Vel cu ligatura restrigēdo ptes īferiores. scōpas
vel testiculos vel mamillas vel fortis tractio auriz. (Qz si
ad huc). Ponit curā p diuersionē dicēs qz si cu pdictis reme-
dijs sanguis adhuc fluat ex narib⁹: brachia vsqz ad ascel-
las & corē vsqz ad īguina cum fascia sūt ligādē: & sūt testicu-
li. Rō qz fit dolor rōne cuius currit sanguis & spūs ad locum
doloris. & sic diuertitur. ¶ Notandum qz ligatura illa non
debet multum stare: sed debet frequenter fieri et fit maior
dolor. ¶ Almanfor.

¶ Si vero passio inualuerit flebotometur ce-
phalica eiusdem partis de qua fluit sanguis. Si
autem nec hoc modo strictus fuerit magne ven-
tose superponantir vētrā ab ea parte de qua flu-
it sanguis. Adedicamen quod vebementervale-
let ad sanguinem constrindengum. Suma-
tur calx alba & lenis qua vtuntur aurifices & se-
pe naribus insuffletur sine interpollatione & li-
cinium albumine oui illinitum ea inuoluatur &
naribus imittatur. ¶ Sillanus.

¶ Dic ponit curā qñ flux⁹ excidit & diuidit in tres. Primo
ponit curā p euacuationē. s. p flebotomiā. Scōo p diuersio-
nē. s. p vētofas. Tercio explicat vnum locale. Scōa ibi. (Si
aut). Tertia ibi. (Medicamē). De pma dicit qz si flux⁹ cre-
uerit dō fieri flebotomia de cephalica eiusdē partis p quas
fluit sanguis. Rō. qz p flebotomiā talem euacuat sanguis &
diuertit ad aliū locū & est remediū optimū. (Si aut). Po-
nit curā p vētofas. s. p diuersionē & dicit qz si flux⁹ p fleboto-
miā nō restrigif tūc ventose magne sine scarificatiōe debent
poni supra vētrē ab ea pte a qua fluit sanguis. Rō qz talis vē-
tosa attrahit ad pte hūā & diuertit licet nō sequatur euacua-
tio. ¶ Notādū qz oēs auctores laudāt has vētofas in omni
fluxu vñ posita vētosa magna sub mamillis curat fluxū mē-
struoz iuxta affozismū qñte picule. Mulieri si velia men-
strua. Et posita sup epar curat fluxū sanguinis pueniētē a
nare dextra. & sūt supra spatulas curat fluxū sanguis nariū.
Sūt si ponat supra vmbilicū curat vomitū & hoc remediū
fecit magnū honozē & laudem in dña Ursina de beccaria
uxore dñi gori. (Medicamē). Dic explicat vñ locale nari

bus applicadū dicēs qz sumat calx alba & lenis q vtūtrāqz
rifices & sepe naribus insuffletur sine interpollatione. Se-
cundo dicit qz licinium illiniatur in ea & naribus imittatur.
ratio quia cauterizat et facit crustam.

¶ De vlceribus narium.

¶ Sillanus.

Notādū circa rubricā pmo qz hic capif vlcus p vul-
nere: & est duplex. s. siccu & humidū. Siccu dñ qñ fa-
cit crustā. Humidū qñ fluit humiditas. De vtriqz
determinat hic Raf. ¶ Scōo notādū qz vlcera sūt in na-
rib⁹ a mā acuta vel salsa vel adusta currēte ad nares & de-
scēdēdo vlcerat & vlcera facit in parietib⁹ nasi: & sic sūt a cā
extrinseca. ¶ Tercio notādū qz signa vlcey q sūt a cā itrise-
ca sūt: qz īfirm⁹ sentit puritū & ardorē & acuitatē i naso & cū
fricatur partes intrinsece nascit exis sanguis & escara & aliqñ
post escarā exis subtile aquosum crocēū vel viride vel nigrū.
Sed signa quando fiunt a causa extrinseca sunt nota ex re-
latione infirmi &c. ¶ Almanfor.

¶ Am i narib⁹ fuerit vlcera cera & oleū &
adepegallinace⁹ eis imittat & aqz calidā
narib⁹ i mane mltiōtēs per aliquot dies
odore. Lūqz pustule egredi ceperit liciniū aceto
forti īfusu in quo sal sit positu naribus imittatur
ac super eas acetū & sal similiter ponantur. Sic-
cabuntur enim ex hoc & non prolongabitur ear
mora. Qz si vlcera ibi affuerint vnguento de ce-
rusa curentur. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curā vlcey nariū. & diuidit in tres. Primo docet
remouere escarā seu crustā. Scōo docet remouere pustulas
cū icipiūt egredi. Tercio docet remouere vlcera. Scōa ibi.
(Lūqz pustule). Tertia ibi. (Qz si). Prima in duas fm qz p
duo docet remouere. Scōa ibi. (Et aqua). De pma dicit qz
vbi sūt i narib⁹ escare vel crusta cera oleū & adeps gallina-
ceus debēt poni i narib⁹. Scōo dicit qz etiā cūeniens est vt
semp p aliqt dies de mane fugat aquaz calidā narib⁹. Rō
qz illa molificat crustā. iō &c. ¶ Notādū qz ad idē valet vñ-
guētū tale. B. medulle vituli gūmi arabici aff. 3. y. olei sif-
mini qñl. 5. cere. q. sufficit fiat vnguētū. Ad idē valet butir
ablutū sine sale. Ad idē aq decoctiōis maluanisci: aut aqua
decoctiōis solatri & malue. (Lūqz pustule). Dic docet remo-
uere pustulas nariū. dicēs qz cū pustule iceperit egredi lici-
niū forti aceto īfusu i quo sal ponat narib⁹ imittat & sup eas
sūt acetū cū sale ponat. Uerificat se. qz exicabuntur ex hoc.
¶ Notādū qz B medicamē ppetit qñ cruste sūt mltē adhe-
rētes: qz tūc cōpetūt mordicātia iter nares: qz nā tūc illas
expellit. (Qz si vlcera). Docet remouere vlcera. dicēs qz si i
naribus fuerint illa vlcera debēt remoueri cū vnguēto de
cerusa. ¶ Notādū qz in vlceribus cadit duplex itētiō. pma
est mūdificatio cū his que dicta sunt. in. c. de cura vlcey at-
riū. Scōa intētiō est p solidatio: & hec fit cum vnguento de
cerusa. qz p solidat. Ad idē valet B vnguētū. B. ceruse myr-
rhe litargiry calcecumēdō galle papz cōbuste aluminis aff.
3. i. olei ros. qñl. i. cere. q. sufficit puluerizāda puluerizentur
subtili misce fiat vnguētū qz p solidat & desiccāt. Ad idē
valet vnguētū de mumia thure & mastice naribus īfufum.
Ad idē valet lotio cū vino calido decoctionis myrrhe & thu-
ris. ¶ Secūdo notādū qz cū talia vlcera fiant vtp plurimum
a reumate cerebri. in talibus ante localia dicta cōuenit pur-
gare cerebrum cum pillulis cochyis vel pigra vel decoctio-
ne appropriata premittendo digestiūm. ¶ Tercio notan-
dum qz si vlcera nasci fuerint a causa extrinseca cura est vt
statim fiat flebotomia vel ventosatio in spatulis & ponatur
super vulnus albumen oui mixtum cum pulvere campbof-
re. deinde consolidetur cum predictis.

De apostematibus narium

De apostematibus narium.

Quandū est circa rubicū q̄ tria apata sūt cōiter
n itra nares. s. emorroides polip⁹ & cācer. Emorroides
sunt qñ intra nares caro mollis orit⁹ & ex eis humo-
res fluxerūt & si nares stringātur inueniūtur molles si san-
guinē tpa⁹ emiserit. si vero sanguinē nō emiserit vocat⁹ ca-
ro mollis si aut pedē vel ifistulationē hūerit cū q̄da duritie
nō vltimata appellat⁹ polipus. si vero duritiē & soliditatē ha-
buerit appellat⁹ sic⁹ vel cācer. **S**ecūdo notādū q̄ caro mol-
lis est ex mā humida & descēdēte a cerebro q̄ ē puerfa in car-
nē p viā putrefactōis. s. i. r. emorroides. Polipus vero fit ex
mā melācolica mixta cū flegmate q̄ in formā illā & carnem
puertit a calore accitāli innata p putrefactionem & corru-
ptionē. Cācer vero fit ex melācolica mā adusta vel idurata
currēte p venas ex cerebro ad partes nasi & puertit i carnē
& duritiē a calore accitāli in mēbro illo & partibus nasi. vl-
timo infiltrat⁹ & inserit. **T**ertio notādū q̄ signa carnis
mollis vel emorroides sūt mollities & q̄ nulla sordities ibi
reperit⁹: & humores ab eis manāt tpa⁹ & tact⁹ nariuz etiam
mollis est cū stringit⁹ a medico. signa polipi sunt oppillatio
meatus nasi & grossities q̄ apparet in parte posteriori & q̄ si
gura eius est sicut figura ficus & est ibi durities aliq̄ & fetor.
Signa cācri sunt q̄ apparēt i naso vene nigre plene sāguine
melācolico & durities ibi qñ vltimata reperit⁹: & fetor i tole-
rabilis est illi: & fetēs vir⁹ a loco emanās viride. aut nigrus
aut ligdū currēs vt acetū: & sentiē calor in loco cū pulsatiōe
& aliq̄ dolore. **Q**uarto notādū de pnostico q̄ si caro mol-
lis in naso seu emorroides nasi fuerit ifiltrata q̄ non curat⁹
absq̄ reciduatōe: q̄ radices eoz p cīrurgā remoueri non
pnt. Cācer si fuerit i carūculis curā nō recipit p cīrurgā: sed
pot⁹ augei i q̄litate malitia: aut q̄ritate. **A**lmanfor.

Am intus in narib⁹ caro superflua mol-
lis & quasi dissoluta rubea: aut alba exor-
ta fuerint & nares ingrossari ceperint ac
ex carne predicta repleti cephalica prius erit fle-
botomanda.

Sillanus.
Determinat de polipo & alijs: & diuiditur in tres. Primo
ponit curā carnis mollis polipi & emorroides. Scōdo ponit
curā cācri quādo est possibilis. Tertio docet cognoscere qñ
passio nō est curāda ferro vel acuto medicamine & quando
est curāda cū predictis. Scōda ibi. (Vex cācer). Tertia ibi.
(S3 cū nares). Prima in duas. Primo ponit curā p medi-
cinā. Scōdo p ferr⁹. Scōda ibi. (De cācere). Prima in duas.
Primo ponit curā p euacuationē. s. p flebotomiaz. Scōdo p
localia. Scōda ibi. (Deide liciniū). De pma dicit q̄ vbi caro
superflua mollis sit in narib⁹ & quasi dissoluta seu rubea & al-
ba orta fuerit & nares ceperit ingrossari & repleti carne pā-
cta flebotomia d3 fieri de cephalica. Rō. q̄ remouet mul-
titudinē & phibet fluxum humoz ad nasum & eodez modo
competit medicina. **A**lmanfor.

Deide liciniū ex vngueto viridi qd in. c. de cor-
rodētib⁹ carnē nominauim⁹ linēdū & narib⁹ erit
imitrēdū. Si vero illud nō suffecerit medicamē
acutū qd ibi descriptū apponat⁹ donec ex to-
to mundificetur.

Sillanus.
Ponit curā p localia & diuidit in duas scōz q̄ duo ponit
Scōda ibi. (Si vero illud). De pma dicit q̄ post flebotomiā
liciniū cū vngueto viridi de quo dñ est in cap. de corrodē-
tib⁹ carnē. s. septimo bui⁹ narib⁹ est imitrēdū. Rō. q̄ corro-
dit. Ad idē. B. arsenici citrini calcātū floz eris añ. lb. s. argē-
ti vini lib. salis armoniaci lib. l. terantur subtil⁹ & ifundātur
in aqua que vocat⁹ aqua pma. i. aqua calcis. Ad idē. B. alūi-

nis zuccarini floz eris añ. 3. s. mellis. 3. y. cribellētur & incor-
porantur simul. Ad idē sepe in die abluat⁹ cū aceto sglitico
calido i quo dissoluat⁹ sal & alumē zuccarinū. Ad idē in fin-
daf tenta in aceto & pus inoluat⁹ i puluere q̄ sic fit. B. pulue-
ris affodilloz. 3. s. racalgar. i. lozofigar. 3. i. misce & ponātur
itra nares supra egritudinē. (Si vero). Ponit curā p aliud
medicamē: dicens q̄ si medicamen predictū non suffecerit
debet poni medicamē acutūz descriptū septimo almanf. c.
dicto. donec ex toto mundificet⁹. Ratiō patet: q̄ est fortius
corrodens.

Nec preterea passio quandoq̄ curatur cum
ferro radicitus omnino incidendo. **M**edici ta-
men quandoq̄ in hoc errant. vnde ex eoz cura
eger maximū incurrit nocumētū: in hoc nāq̄ lo-
co cācer plurimūq̄ exorit⁹.

Sillanus.
Ponit curam p ferr⁹ & diuidit i duas. Primo facit hoc.
Scōdo ponit cāñ. circa hoc. Scōda ibi. (Medici tē). De pma
dicit q̄ hec egritudo aliqñ curat⁹ cū ferro icidēdo totū radi-
cit⁹. Scōdo dicit q̄ medici in hac cura sepe errāt. q̄ ex cura
eoz generat⁹ sepe cācer. & sic fit maximū nocumētū. Rō. q̄
bz radices multū fixas in naso: ideo nō pōt remoueri radix
nisi de substantia nasi remoueat⁹. **N**otādū q̄ si medicus
locū lesū & radices cū stilo ferreo inflammat⁹ cauterizaret
esset valde vtile & supremū remediū & post vstionez ponere
butyr⁹ & albumē oui itra nasi & extra hora cauterizatōis co-
operiat totā faciem & nasum cū pānis i fufis in aqua & aceto
vl aqua rosacea. **A**lmanfor.

Aex cancer qñ in hoc nascit⁹ loco nec tolerat
acutas medicinas: nec icisione q̄ cū ferro fit:
imo idiget vt suauiter tractet⁹ & medicaminibus
lenientibus & flebotomia & vētris solutōe curet⁹.
Cognoscit⁹ aut an illud accidēs sit cācer: q̄ ē du-
rus pringēs qñq̄ vsq̄ ad palatū. S3 cū res sicce
sint & dure nec sit in eis aliq̄ humiditas supflua
sumope cauēdū est ne hec egritudo aut silis: fer-
ro aut acuto medicamine tangat⁹. Si at qd i na-
ribus exorit⁹ caro est mollis fluxerintq̄ ex eis hu-
mores & cū nares stringunt⁹ inueniunt⁹ molles &
cū tāgūt tact⁹ nō sentiē solid⁹ nō ē timēdū qñ ex
medicamib⁹ acut⁹ & ferro mederi possint. **S**il.

Ponit curā cācri qñ nascit⁹ in narib⁹. Et pmo facit hoc.
Scōdo ponit signa cācri. Scōda ibi. (Cognoscit⁹). De pma di-
cit q̄ qñ cācer nascit⁹ in hoc loco nō tolerat acutā medicinā
aut icisionē q̄ cū ferro fit. Rō p3. Scōdo dicit q̄ p cura indi-
get medicinis leniētib⁹ & euacuatōe p medicinam euacuatī-
uā & p flebotomiā. Rō. q̄ remittūt dispōnē & phibēt augmē-
tū. **N**otādū q̄ i cura puenit sepe purgare caput i oī-
bus istis egritudinib⁹ decoctione q̄ sic fit. B. mirobolanoz
idoz. 3. i. s. sene epithimi añ. 3. y. penidy. 3. iij. bulliant in. 3.
ix. aque radiū q̄ medietas sit cōsūpta. postea colet⁹ & i cola-
tura dissoluat⁹ māne tamaridoz añ. 3. i. & def āte diē semel
i hebdomada. Ad idē purgei cū pillulis stomaticis alkindi
vl feridis. Lō forte loc⁹ bis in die vl pluries cū oleo rosaz
mixto cū cāphora vl cū vngueto scō & ponāt⁹ sup locū petie i
fufe i succo solatri. Abstineat a legumib⁹ caseo & carnibus
& ab oīb⁹ reb⁹ generatib⁹ mliam. & tota itēro sit i multipli-
catōe diete hūide. Bibat vinū limbatū. (Cognoscit⁹). Po-
nit signa cācri dicens q̄ illud accidēs cognoscit⁹ an sit accūs
cācri vel cancer qñ ē dur⁹ pringēs qñq̄ ad palatū. (Si cūz
nares.) Dic oñdit qñ nō ē medicandū cū ferro nec cū mer-

De diminutione olfactus

dicuntur acutis et quoniam sic dicitur: quoniam si nares fuerint sicce et dure et non fuerint in eis humiditates aliquae: cauendum est ne hec egritudo tagat ferro: aut medicina acuta. R. d. p. 3. Secundo dicitur quod illud quod odit in naribus si est caro mollis et sunt humiditas et si nares strigantur inueniuntur molles et ad tactum non sentit durities: tunc potest fieri cura cum medicinis acutis et ferro. Ratio patet.

C De diminutione olfactus.

C Sillanus. Notandum circa rubricas quod triplex est actio lesa olfactus. scilicet diminuta quoniam odores percipiuntur sicut sunt: sed imperfecte: et hoc est ceterum in natura hominis respectu aliorum animalium propter multam cerebri humiditatem: nam in organo odoratur distinctius ut dicit Aristoteles in libro de sensu et sensato: id est animalia bruta cerebri siccum habent odorant. Alia est actio ablata et est quoniam nullus odor percipitur. Alia est actio lesa corrupta: et est quoniam percipitur odor aliter quam sit: ut res fetide si percipiuntur odorifere. vel e contra. **C** Secundo notandum quod causa diminutionis odoratur est multa humiditas cerebri. Cuius amissionis est propter eius oppillationem ex humoribus superfluis et de illa loquitur ras. Cuius corruptio est humor malus corruptus in organo odoratur ut in carunculis quoniam res odorifere percipiuntur fetide. scilicet quoniam res fetide percipiuntur odorifere causa est phlegma dulce in loco exilis. **C** Tercio notandum quod si magna puritas odoratur sunt prohibito anhelit et vocis imperfectio et apparet oppillatio in naso manifesta cum in naso aspiciat ad radium solis et in sono manet cum ore apto. **C** Quarto notandum quod puritatio olfactus que est per naturam: aut ciconia multa non curat. si vero non fuerit per naturam. aut cronica aliquando curatur aliquando non.

C Almanfor.

C Am sensus quo odoranda percipiuntur minus sus fuerit nec in naribus caro superflua cenerit et aer ita leniter ut prius attrahatur et oculi ac sensus naturaliter existit naribus erit insufflatio pulvis adeo subtilis ut albosol qui fiat ex co disti et artemisia et sale armoniaco. Egro quoque percipiat ut nares vaporum ex aceto calido procedenti multoties apponat.

C Sillanus.

C Ponit curam amissionis odoratur et diuidit in quatuor primas quod quatuor ponit remedia. Secunda ibi. (Egrot quoque). Tertia ibi. (Si autem). Quarta ibi. (Et hoc quod dicitur). De prima dicitur quod ubi sensus odoratur fuerit amissus et non creuerit in naribus caro superflua et ita leniter aer attrahatur ut prius et oculi ac sensus naturaliter existit: naribus odor insufflari pulvis subtilissimus fecerit ex disti et arthanita et sale armoniaco. r. d. q. alterat malum propter et aperit oppilationes et vias et prouocat sternutationem. **C** Notandum quod ex eo quod non est caro in naribus signum est quod non puenit ex emorroidibus vel polipo vel cancro sed ex humoribus vel ex frigidityte in meatibus cerebri. (Egrot quoque). Ponit curam palind locale dicens quod egrotus percipiat ut recipiat per nares vapores ex aceto calido puenientes et sepe. r. d. q. hoc medicamentum est mordicatum et inducit sternutationem. Ad idem. sugat per nares multoties in die aqua calida decoctio melliloti isopi et sticados aut aqua summitate assari et sabuci. Ad idem odoratur nigella puluerizata et sepe recipiat fumum nigelle posite supra carbonem. Ad idem prouocetur sternutatio cum ello albo: aut piretro. aut euforbio et similibus.

C Si autem hec non suffecerit naribus insufflet pulvis quem noiablm cuius descriptio est. R. nigelle fellis gruis colloquintide elii al. oinz an. ptes eqles puluerizetur et ponatur in vrine cameli arabici quanta te tara quod cooperiri possint et ponantur ad sole donec siccantur: deinde fiat ex eis sief. chiqz necesse fuerit vnu ex eis. l. etis bns magnitudine in oleo sabu-

cino itincti naribus imittat: optimi. n. ad hoc extitit. Si autem ex eo quod naribus imittit fortis sequatur dolor olei de semine cucurbitae eis imittat et aqua calida super caput fudat et sorbeat calida ea quod humectat ut pristiana et quod sit de aqua fursuris et de farina et filia. Et hoc quod dicitur medicamentum ad amissionem olfactus perbatissimum quod sic perficit. Nigella puluerizetur donec fiat ut pulvis et misceatur cum oleo veteri: deinde eger ipsius os suum reclinet caput retro quanto plus poterit et tunc ex predicto medicamine aliquante gutte naribus distillentur. Egrot quoque percipiat ut quanta ei possibile est aerem extrahat iterius attrahere nitatur quod in tribus diebus et tribus vicibus fieri puenit. Si autem mordicatio superuenerit fiat hoc quod predictum.

C Sillanus.

C Ponit curam palind locale: et diuidit in duas. Primo facit hoc. Secundo docet succurrere quoniam segatur dolor ex eo quod in naribus infusum est. Secunda ibi. (Si autem ex eo). De prima dicitur quod si non sufficit at hoc quod dicitur est insufflet in naribus hoc medicamentum. R. nigelle fellis gruis colloquintide elii oinz an. ptes eqles. puluerizetur et ponantur in vrine cameli arabici tanta quantitas quod ea possint cooperiri. ponantur ad sole et siccantur. fiat sief ad magnitudinem l. etis et cum fuerit necesse ponatur vnum in oleo de sambuco et in naribus imittat: quod est optimi in hoc casu. **C** Notandum quod loco eius valet attractio succi radicis ireos in quod pulvis piretri sit infusus. Ad idem sit inieccio olei nardini in quo euforbiu castoreu et muscu puluerizentur subtiliter et dissoluantur. (Si autem). Docet succurrere dolori ex iniectionibus oculorum reperi dicens quod oleum de semine cucurbitae in naribus imittat et aqua calida super caput fudat. R. d. q. talia remittunt caliditatem et acuitatem reperi predictam. **C** Notandum quod ad idem valent omnia quod ifrigidant et humectant et appropinquat ab intra vel ab extra. id est vnu panis infusus in oleo viol. et applicat in naso et aqua ros. iniecia in nares. (Et hoc quod dicitur). Ponit curam palind locale dicens quod in amissione odoratur medicamentum perbatissimum sic fit. nigella puluerizetur donec fiat pulvis. misce cum oleo veteri deinde eger ipsius os suum aqua inclinet caput suum retro quanto plus poterit et tunc ex predicto medicamine aliquante gutte in naribus insufflantur. R. d. q. nigella est apitua et ponit in oleo veteri ad sedandum dolorem et implet os aqua fra ne medicina itret in os. et idem erit quod sic non faciunt: quoniam quoniam medicina itrat in os non operatur. Secundo dicitur quod egrotus percipiat ut quanto est pole aeris exterioris iterius attrahat ad sternutationem et sic faciat ad apitodes. Tercio dicitur quod si autem mordicatione superueniat fiat ut dictum est statim. **C** Notandum ubi peccans materia videtur in capite debet fieri euacuatio cum pillulis cochyis vel eum pigra. et similibus.

C De dolore dentium.

C Sillanus.

C Treca rubrica notandum est quod dicitur est multiplex diuersitas. Nam quod sunt icissui et sunt octo. scilicet quatuor inferiores et quatuor superiores capitis quoniam gnantur ex subtiliori superfluitate olfactus capitis. Alii sunt canini et sunt quatuor et gnantur ex superfluitate mediocri. alii sunt molares et sunt. xx. s. x. i. pre superioribus. x. i. in pre inferioribus et gnantur ex superfluitate grossa. **C** Secundo notandum quod dentes habent inuametur in masticando et sic preparentur ad meliorem operationem. scilicet ad digestionem sibi et habent inuametur ad loquela aerem retinendo: habent et inuametur ad decorum. **C** Tercio notandum quod dentes patiuntur multas dispositiones: quoniam patiuntur dolores: aut isse. aut in suo ligamento. apata corrosiones perforationes vmes commotionem congelationem. et fedam eorum colorationem. **C** Quarto notandum quod causa doloris dentium est mala propositio et solio continuitas et ista vel ab extrinseco causa. scilicet a casu vel percussione: vel a vento vel a commotione rei nimis calide vel frigide. vel a potu. vel a frigore vel a frigiditate.

De dolore dentium

gere res nimis duras. vñ comederet res duras cū melle pfe-
ctas. Vel cāñ ab intrinseco tūc aut a cerebro. vt qz reuma
descēdit ad dētes vñ gingiuas. aut a nervis veniētib⁹ ad dē-
tes z cāt ibi corrosiones vñes vñ fistulā cācrū apata z fistia.
Vñmīr etia mltū nocet z potissime cū fuerit acetosus su-
mosus acut⁹ aut putrid⁹ corrupt⁹. ¶ Quinto notādū de si-
gnis si fuerit ex causis extrinsecis b̄ pōt sciri ex iudicio patiē-
tis. aut assistētū z a capite discerni p dolorē capitis z p gra-
uedinē ei⁹ z p reuma qz frequēter fit ex illo. Si ex dētib⁹ z
gingiuas manifeste apparet. z si nō pōt distinguere ex quo dē-
te incipiat dolor: p̄mo masticare incipiat cū vno dente. po-
stea cū alio donec venerit ad illū vbi erit dolor itēssor z ma-
nifestior i eis. Si fuerit a nervo discerni. qz i alijs nihil ap-
paret zc. Si fuerit a stō discerni p grauedinē z dolorē loci.
Signa diuersitatis materie. Si fuerit a sagine discerni p
tumore calore z rubore. Si ex colera discerni p pūcturā z
mordicationē. Si ex flete palbedinē z dolorē remissū. Si
ex melia discerni p humore duritiē z tumore. si ex humidi-
tate discerni p grauedinē z saluā mltā. si ex siccitate discer-
ni ex ariditate z siccitate mltā. Si ex v̄tositate discerni
p pulsationē z motū. Signa pnostica liuor viriditas z nigre-
do i dētib⁹ i se. pessimū. In dētib⁹ limofitas i se. lōgitudinē
egritudinis significat. In febrib⁹ p̄tinuis si dētes fuerit ari-
di sñ lignū pessimū ē z mortale. ¶ Almanfor.

Singiua cū dolore dētū fuerit sāguino-
lēta z apostemosa z rubea fueritqz apā-
tio cū p̄lātōe extrahat sāguis cū v̄tosis
flebotomia ex cephalica p̄i⁹ scā. ¶ Sillanus.

¶ Primo ponit curā qñ puenit a mā calida. Scō qñ pue-
nit a mā frigida. Scō ibi. (Singiua). Prima in duas. Pri-
mo ponit curā p euacuationē. Scō p localia. Ibi scō. (De
ide iore). De p̄ma dicit qz si apparuerit ista signa. Primū ē
gingiua cū dolore dētū fuerit sāguinolēta z apata seu tume-
scā. Scōz qz fuerit rubea. Tertiū qz tal' tumefactio fit cum
pulsatōe supple istis signis arguēdū ē qz talis dolor fit a san-
guine. Scō dicit qz p cura dēz cū sāguis cū v̄tosis p̄mis-
sa flebotomia de cephalica. ¶ Tertiū notādū qz rō signoz
p̄z. Sz rō remediū ē qz p̄mo puenit flebotomia ex cephalica
qz euacuat sanguinē a capite z diuertit a loco doloris z post
flebotomiā vlez dictā puenit flebotomia p̄cularis de la-
bus inferioribus vel de venis sub lingua z cōmuniter fit: Sz
v̄tose cōpetūt in collo vel sub mēto ad distrabēdum mās z
euacuandum. ¶ Almanfor.

¶ Deide i ore aliquādiu acetū z oleū ros. teneat
postqz elegerit hoc idē itēz fiat: post hoc oleum
ros. i ore teneat. Et si ex hoc nō euaserit fueritqz
pulsatio vebemēs z cū inflāmātōe cāphora z pi-
retrū terantur z i radicib⁹ dētū ponant. Cūqz
dissoluta fuerit itēz mittat: cotū quoqz oleo ros.
illinitū supponat. Qz si dolor aliqñ augmentē z
vehemētior fiat opij sexta ps. 3. vñ i oleo ros.
dissoluat ex quo cotū illinitū radici dētis dolētis
adhibeat. Si aut nōdū sedet scalpellā⁹ ē loc⁹ z
sāguisfuge supponēde sūt. ¶ Sillanus.

¶ Primo ponit curā p localia z diuidit i duas. Primo fa-
cit b. Scō ponit p chirurgiā. Scō ibi. (Si aut). Prima in
tres fz qz tria localia ponit. Ibi scō. (Et si ex b). Ibi tertia.
(Qz si dolor). De p̄ma dicit qz patiens dēz aliqñ tpe sumere
acetū z oleū ros. i ore. Deide z iterato sumere z teneat in ore
oleū ros. z acetū: p̄hibet. n. fluxū mitigat mām z humore z
expellūt malā p̄lōnē humoz z mēbz: p̄portio sit vna ps

aceti z tres olei. ¶ Notādū qz si fuerit apatio gingiue mani-
festa pforē cū flebotomo z post pforationē abluat ter i die
cū vino z aceto decoctionis. aluminis zucarini vel salis vel
myrribe fiat omni die ab extrinseco sup mādibula emplm de
farina semis lini floz camomille radicū maluanisci z buty-
ro z farina fenugreci misce. 3. iij. olei de anero vñ camomil-
la. De p̄petate sedat oēs dolore maturat z finalr resoluit.

¶ Scō notādū qz loco remediū Rasis. valet si patiēs te-
neat aquā frigidā i ore vñ acetū cū aq ros. vñ vino granatoz
Vel valet succ⁹ rez frigida p: sñ solatri v̄nicularis plātagi-
nis sempuine portulace z cucurbite. Ad idē valet vinū de-
coctōis gallaz. ab ex ponat supra maxillā lana succida ifusa
i oleo ros. vñ violaz vñ de salicib⁹. Ad idē valet sacculus de
ros. ifusus i aceto vñ bullitus i aq z aceto z exp̄sus. (Et si ex
b). Ponit curā p aliud locale dicēs qz si ex b dolor nō cessa-
uerit z fuerit inflāmatio z pulsatio cāphora z piretrū dēz teri
z i radicib⁹ dētū dēz poni z cū dissoluta fuerit itēz ponant.
Rō qz piretrū puocat sputū z resoluit mās. Sz cāphora se-
dat dolore z debet miseri eq̄l: z ē exptū. Scō dicit qz co-
tū oleo ros. illinitū dēz supponi. Rō qz mitigat dolore. (Qz si
dolor). Ponit curā p aliud locale dicēs qz si dolor augeat
dēz dissolui sexta ps vñ. 3. opy cū oleo ros. z cotū illinitū ra-
dici dētū dēz poni. Rō qz stupefacit z remouet ab eo sēsum

¶ Notādū qz olea stupefactiua valēt loco opy sic sūt man-
dragora hyusgam⁹ papauer filoniū. attamē addat cum his
aligd repmēs malitiā vt croc⁹ cassia lignea z camemilla.
(Si aut). Ponit curā p chirurgiā siue p opationēz manualē.
dicēs qz si dolor nō remoueat loc⁹ ē scarificādus. Scō di-
cit qz sāguisfuge sūt apponēde. Rō v̄trosisqz est: qz ex eis eu-
acuat sāguis a loco a quo fiebat dolor. ¶ Notādū qz si dolo-
r fiat a mā colerica p̄us dēz purgari caput cum decoctōe p̄u-
noz manne z reubarbari: conuenit etiam clistere lenitiūz:
deinde localia dicta. ¶ Almanfor.

¶ Singiua nō si nō sāguinolēta fuerit nec apo-
stemosa nec dolor ē cū pulsatōe nec i facie fuerit
inflatio: aut dolor acciderit post fastidiū ex satie-
tate z p̄ cenā comderitqz ex cibo frigido multū
egre soluedus est ex pillulis cochis. ¶ Sil.

¶ Pōit curā qñ dolor dētū puenit a mā frigida z diuidit
i quattuor. P̄io ponit curā p euacuationē. Scō p medici-
nas locales. Tertiū p dietā. Quarto p opationē manualē.
Sz ferrū. Scō ibi. (Et dolentiū). Tertia ibi. (Preterea).
Quarta ibi. (Si aut). De p̄ia dicit qz si apparuerit illa signa
Primū qz gingiua nō fuerit sāguinolēta nec apata. Scōz
qz dolor nō ē cū pulsatiōe. Tertiū qz i facie nō est inflatio.
Quartū qz dolor accidit post fastidiū satietatē z cenā. Qui-
tū qz comedit dēz cibis frigidis multū supple. Istis signis ar-
guēdū ē qz tal' dolor fit a mā frigida qz flegmatica. Scō
p cura vult qd fiat euacuatio cū pillis cochis. ¶ Notādū
qz ratio signoz patet. sed ratio remediū est quia pillule co-
chie euacuāt mās flegmaticā a capite ēt dolēti. ¶ Alman.

¶ Et dolētū dētū radices ex hoc medicāie fri-
cādē sunt qz sic fit. R. piretrū sinapi sceitargi idē
baurach piper. 33. z ex eis puluerizatis dētiūz
fricent radices. cotū quoqz i eis illinitū sup den-
tiūz radices ponat. postquā eger os ex aceto in
quo piretrū z mētastrū z oziganū fuerint cocta
colluerit. Al foris p̄terea panicu sine millū i sar-
tagie torrefactū sup maxillā ē ponendū. Aut ex
piperis puluere mellī cōmixto dens z ei⁹ radice
fricet. Et si hoc nō suffecerit i dētis radicib⁹ bec

De medicamine dentium

trilaca ponat. q. R. castorei assi pipis. 33. storacis opij oijz añ. pres eqles. pficiant cuz mellez administrant. Eger pterea paligutulu tps a comestione abstineat maneatqz famelic⁹ ⁊ igredia tur balneū ⁊ vras mortu. Si alit nec sic qescat fer rū ignitū radici dētis mltoris apponat. aut eradicef. Si vero dēs corrosus fuerit repleat ex medicaminib⁹ q noiauin⁹ ⁊ que sunt corrosiua aut extrahatur.

¶ Sillanus.

¶ Ponit curā p medicinas locales: ⁊ diuidit i qtuor. Secūda ibi. (A foris pterea). Tertia ibi. (Aut ex pipis). Quarta ibi. (Et si B). De pma dicit q radices dolētū sūt fricade ex B medicamine. B. piretri sinapi sceitaragi indi pip bau rach. 33. puluerizant. Secūdo vult q corū eis illinitū sup radices dētū ponat. Tercio vult q eger pus abluat cū aceto in q piretrū mēastrū ⁊ oziganū cocta sūt. rō qz illa consumūt mās faticā exntē i gingiuis. ¶ Notādū q i cura doloꝝ dētū a mā frigida itētio pma ē purgatio capiel. deide ⁊ scdo p bibitio flux⁹ ⁊ pficiť sic. B. mastice. 3. i. saluie. M. i. qñssent ⁊ bulliāt i l. 5. acetū vñ vini. si mā sit multū frigida vñ vtriusqz ego pñb⁹ quonsqz redeat ad qñl. i. colēf ⁊ ex colatura os abluat. Ad idē vñ nux muscata nux cupissi. deide itētio ē resolutio ⁊ pficiť cū eo qd ponit rasis i l. 5. Ad idē. B. vnaꝝ pas sap mūdaz ab arill⁹ dorsoꝝ alleoꝝ. M. i. bulliāt vt pñdū. Ad idē vñ acetū decoctōis spoly spētis. ⁊ B vñ a ppetate. sñr emplm scñ de eodē. sñr valet acetū decoctōis colloꝝ tide. Ad idē valz vinū decoctōis hedere. Ad idē collatio ozis ex decoctōe radici asparagi. serapio. c. de sparago. sñr collutio ex decoctōe folioꝝ tamarisci. serapio. Ad idē collutio ozis cū decoctōe radici capparoꝝ cū vino vñ aceto ⁊ mastice. Ad idē fricatio dētū cū radice diptami bñ trita tollit doloꝝ dētū ⁊ collutio ozis cū eo ex vino. Ad idē si dēs hois mortui tangit dētē doloꝝ tollit doloꝝ sine dubio. Ad idē masticatio piperis vñ piretri vñ radici dyptami vñ stasisagrie ⁊ talis valet a ppetate. Ad idē collutio ozis ex aceto decoctōis ellī. De sue. Ad idē collutio ozis ex decoctōe rane in aceto ⁊ aq. serapio. Ad idē coquant lūbzici i oleo ⁊ distillef ex eo i aurē op⁹ postā dētis dōlēis. serapio. Ad idē decoctio corticū pini cū aceto qñ colluit os cū ea. Ad doloꝝ dētū Auic. Ad idē coq tur i aceto stasisagria ⁊ colluat os. Auic. (A foris pterea.) Ponit curā p aliud locale ab eē approximātū dicēs q mltū in sartagine torefactū ab eē dōz poni supra maxillā. Rō qz exicat ⁊ ssumit. (Aut ex pipis). Ponit curā p aliud locale dicēs q puenit vt radix ⁊ dēs fricnt ex puluere pipis cōmixto cū melle. Rō qz abstergit ⁊ mūdificat radices dētis ⁊ gingiuas a mā. ¶ Notādū q loco bui⁹ valet B. piretri stasisagrie puluerizatoꝝ añ. 3. i. cere al. 3. y. misce ⁊ cū modico illi⁹ cere dēs inoluaf ⁊ exptū ē. Ad idē valet semē de stasisagria positū supra dētē. vel stasisagria ipsa. Ad idē valet epar lacerte viridis fruct⁹ tamarisci radix cucumeris asini ni titimalli radix aristol. radix colloꝝ tide ⁊ illud qd adberet parietib⁹ alueary apū ⁊ oia illa a ppetate siue cā sit calida siue cā sit frigida valēt. ⁊ B suffumigādo vñ vaporādo vñ gargarizādo vñ subaz eoꝝ sup maxillā ponendo valde pferūt. (Et si B). Ponit curā p aliud locale dicēs q si pñdicta nō sufficiāt radiceb⁹ dētū dōz iponi tyriaca q sic fit. B. castorei assē piperis. 33. storacis opij. añ. pres eqles pficiant cum melle ros. rō p3. Ad idē valet metridatū approximātum ab itra ⁊ ab eē. (Eger pterea). Dic ponit curā p dietā dicēs pmo q eger dōz aliq⁹ tpe abstinere a cibo ⁊ stare famelicus. Rō qz calor nālis vñt se supra mā. Secūdo dicit q eger dōz ingredi balneū ⁊ itelligit stufā. Rō qz ssumit mās. Tercio di

cit q eger dōz vñ mortu. Rō p3 p idē. (Si aut). Ponit curā p opationē manualē dicēs q si doloꝝ nō qescat ex pñcis radici dētis sepe dōz apponi ferz ignitū cū cānula erea vñ ferrea. Rō qz ssumit mās. Secūdo dicit q si nō alr pñt fieri dōz eradicari. (Si dō dēs). Ponit curā dētis corrosi ⁊ putridi dicēs q si dēs sit corrosus ⁊ putridus dōz iperi ex medicaminib⁹ q stati dicent. Rō qz phibēt corrosione. Secūdo dicit q si non: dōz pñbi qz B est vltimū remediū. ¶ Notādū q in cura putrefactōis ⁊ corrosiōis corp⁹ mūdēt sic oꝝ ⁊ distrahāt mā ⁊ pfortet mēbrū mādās. deide abluat os cū vino decoctōis vtriusqz calameti ⁊ piretri. deide pñctas ipleat cū pulvere galle viridis rasis. aluminis ⁊ nitri et fiat sibi cassula de galla viridi ⁊ resina ⁊ terbetina. Ad idē i foramine ponatur vna gutta aque ardētis. ¶ Notādū scdo q curatio vñis in dētē ē: vt suffumiget dēs vñ ē vñis cū opio castoreo ⁊ semine cepe. Vel cū insgamo ⁊ semine sinapi ⁊ fiat cassula dētī. Ad idē. B. auripigmenti radice cappi radice colloꝝ tide eqñr vñ eis fiat suffumigatio. aut decoquant in vino ⁊ vñ teneat i ore. Vel puluis i dētē ponat. Ad idē. B. myrrbe aloes storacis calamite. fiat puluis de quaportio itus mltat. Ad idē suffumigatio de semine porri cū alkīrā deuyt ⁊ iterficat vñes. Ad idē storax iterficat vñes ⁊ pñt pulsatiōi ⁊ corrosiōi dētū. Serapio. ¶ Notādū q cura corrosiōis dentis. si cā sit calida sit p frigida stiptica qñs sunt galle sumach balanstie acatie. sādali rose coralli ipogltidos buliant i aceto ⁊ fiat gargarisma. aut puluis desup aspgat. aut fricatio fiat cū istis. aurcassula. aut emplz. ⁊ igenief ois modis quo virtus medicaminis possit applicari dētī dolenti. Si vero causa est frigida. cura est per calida qualia est mastic macis vernix nux muscata. nux cupressi folia ipsius storax calamita ambra alumen sal commune cininum anisqz assa spica nardi myrrba ruta laudanum. fiat gargarisma cū vino. Vel puluis desuper aspergatur et ita de alijs modis. Ad idē ligentur dentes commoti cum filo vel lino cū dētibus qui non mouentur in filtrando filum cuz dētibus ad modum sepi ⁊ omni die abluantur dentes cum vino calido ne remaneat superfluitas ⁊ post continue ponatur supra gingiuas ⁊ dentes puluis factus de corallo ⁊ mastice equaliter. Ad idē cornu cerui adustum. Dieta sit quia abstineat a rebus duris masticilib⁹ ⁊ a rebus nimis calidis: quia dissolunt ligamenta dentium ⁊ resoluunt spiritus dentium ⁊ abstineat a rebus frigidis: quia mortificant. Utatur sordib⁹ lib⁹. ¶ Quarto notandum q cura sit quando in dentib⁹ feda coloratio est. B. tartari vel greppule vegetis in qua ponatur bonum vinum. 3. y. tereatur ⁊ cribelletur postea fricentur ex isto omni die dentes ⁊ post fricationem abluantur cum vino calido in hyeme ⁊ frigido in estate. Ad idē B. falsis gemme spume maris aluminis succarini. añ. 3. i. si at puluis cum quo fricētur dentes. Ad idē spuma maris per se vel pumex vel os sepie vel conche maris al. vel aristologie ro. vel radix canne vñte: vel cornu vñtum: quia quodlibet summe clarificat dentes. ¶ Quinto notandum q cura difficillis exitus dentis est vt fricetur gingiua cum butiro vel cum oleo de lilio vel cū pi: quediñb⁹. Ad idē cerebum leporis valet a proprietate. Ad idē lac catule valet a proprietate. ⁊ sic fiat fricatio.

¶ De extrahēdis dētibus ⁊ cōstrigēdis. ¶ Sil. Irea rubicam notandum q dentes possunt extrahi cū medicinis aut cū ferro. S3 cū medicinis nō videt posse fieri l3 a multis ponat. ¶ Almanfor.

Edicamen qd cuz i dētē corrosio ponit ipsius sedat doloꝝ aut ipm pstringit. Sumat Rebil:engi ⁊ piper ⁊ trita ex allitranano pspergant ⁊ ipleant ex eo. ¶ Silla.

De congelatione dentium

Hic docet extrahere dentes seu ponit curam extractiois dentium. et diuidit in duas. p. pōit medicamē qd frāgit dētes. Secundo docet et explicat medicamina extrahētia dētes. Secūda ibi. (Medicamē.) De pma dicit q medicamen qd cū ponit i dēte corozoso sedat dolorē ipsi ac ēt frāgit. ē. R. keli. os. i. herba pōtulace filis q cū frāgit lac emittit et piper et tria ex alkitrano cōspēgant et ipleantur ex eo. C. Almanfor.

Medicamen qd dētes debiles ac dolentes q sunt extrahendi eradica. R. cortices radicis cel. si et radicis capparis et pīretri et lac titimalli atq lac anabule et arsenicuz ru. et rad. colloquintide. su māf et trita ex tāto aceto qd eis sufficiat pspgant. aceti quoq p hebdomodaz vnā semel in die vt prius addat. post hoc dētes i circuitu scalpenē et ex p̄dictis decies in die epīthimēf donec ad monendū sint faciles et postea extrahāf. Aut fiat epīthima ex fece aceti acutissimi p multos dies et postea extrahant. Aut rane fluuiales i oleo coquātur donec dissoluant. Cūq necesse fuerit dētiuz radices scalpellenē et ex oleo isto multoties inungāt donec facile moueri possint. postea cū isto enellendi dentes euellantur. C. Sillanus.

Explicat medicinas extrahētes dētes et diuidit i tres fm q tres explicat medicinas. Secūda ibi. (Aut fiat.) Tertia ibi. (Aut rane.) De p. oicit q medicinas extrahētes debiles q sunt extrahēdi sūt he. R. cortices radicis mori. cortices cappis pīretz et lac titimalli lac anabule. i. esule arsenicū rubeū et radicē colloquintide. sumant et trita ex tāto aceto pspgant qd eis suffi et dimittāt p hebdomodā et aceti oī die addat. Secūdo dicit q dētes i circuitu dēt fricari decies i die ex istis p̄dictis et debēt epīthimari donec sint faciles ad monendū et ita extrahāf. R. qz cōsumit et corozodit ligamētū cū q ligat dēs cū gingiuis. (Aut rane.) Explicat alias medicinas dices q rane fluuiales i oleo decoquat dōec dissoluāt et cū fuerit necesse radices dētiū scarificent et ex isto oleo yngāt multoties dōec possint remoueri. deinde extrahāf cū isto extrahēdi dētes. C. Notandum q ad idē facit hoc. R. pīretri sca monee suffi al. euforby. 3. y. tere et dimittant i aceto et cū eis tāgāt multoties dēs i die postq fuerit multoties scapellat. Ad idē valz semē vrtice radix mori et radix celidonie vt oī cūr gda. Ad idē si dēz efi scalpellet: deinde leuiter tāgāt cū puluere euforby i q nō ē deceptio: qz eradica a p̄tate: deinde leuiter extrahāf cū ferro et sine dolore p posse et p abstractōz abluat locū cū vino decoctiois myrrbe et videbis mirabile et qsi statī p̄solidabit locū et dolor pfecte remouebitur. (Aut fiat.) Explicat aliud medicamē dices q fiat epīthima cū fece aceti acutissimi p multos dies. deinde extrahatur. rō p. C. Notādū q emplz pueniēs ad oēs dolorē dētiū ex qz cū fiat qd ponat ex sup mādibulā dolorosaz sic fit R. xy. radices maluanisci coquat bene et pfecte et p decoctionē scidāt et extrahāf ab eis lignū et icidāt frustati et p p̄stēt ita q p p̄statiōz i modū assungie pueritā cū eis misce res istas. R. farine fenii greci seia lini aneti floz camomille añ. 3. i. farine ordeī. 3. iy. olei de aneto vl de lilio vl de camomilla. 3. iy. pōat actu calidū supra locū. sedat oēs dolores a p̄tate et maturat oēs materiā et ipse resoluit rē.

De dētiū p̄gelatōe et stupore sine malitia. C. Sillanus. Otādū circa rubricā q stupor dētiū puenit ex comestione rez acetosaz vl rez habētū stipticitatē vl p̄ticitatē vl acerbiū sapore et similiū. C. Alimā.

Portulaca et amigdale amare mastice tur: aut his similia. Aut fiat fricatio cū sale. Et masticef cera. C. Sillanus.

Pōit curā et diuidit i tres f. q tria pōit remedia. Secūda ibi. (Aut fiat.) Tertia ibi. (Et masticef.) De pma dicit q si portulaca et amigdale amare masticef remouēt dētiū p̄gelationē et stuporē. C. Notādū q portulaca cū amigdalīs amarīs ē cā huius q i portulaca ē mltā hūiditas et ibi ē frīas cū ali q stipticitate: et i amigdalīs ē cū siccitate. cū ergo miscef masticefado tēperies nascit q remouet mortificatōez mēbz viui ficādo locū et mltū iuuat admixtio saluie cū eis i q ē caliditas actualis cūz salsedine et acuitate et nitrositate. C. Secūdo notādū q qdlibet p se facit ad curā f. portulaca a p̄tate si a p̄lone. f. amigdale amare faciūt illō p p̄lonez q ē calā et siccā: q caliditas p̄fortat calorē i dētibz et remouet frigidū p̄gelās. S. siccitas p̄sumit hūidū supflū ad qd iuuat frigidū p̄gelās rē. (Aut fiat.) Pōit fm remediū dices q puenit si fiat fricatio cū sale. R. qz p̄sumit hūiditates q erāt in dētibz cā stuporē. (Et masticef.) Pōit tertiū remediū dices q puenit vt masticef cera. rō qz p̄ viscositatē remouet cōglutinationē. C. Notādū q vinū calz si teneat i ore aliquā tulū ad idē valz: et si masticef sex grana pipis hora stuporis dētiū et p̄abluat os cū vino calō statī remouet stuporē rē.

De mortificatōe dētiū seu ifrigidatiōe. C. Almanfor. Irea rubricam est notandum q cum res frigida tangit dentes extinguendo paruum caliditatem quā i dentibus inuenit. ledit et eos ad mortificationem aperit et cetera. C. Almanfor.

Lēti calefactū i pāno desup ē ponēduz aut vitellus ouī assat calidus multoties mordeat. Aut fricatō ex balsamo: aut oleo de lilio siluestri.

C Sillanus. Pōit curā. et diuiditur in quattuor secunduz q quattuor remedia ponit. Secūda ibi. (Aut.) Tertia ibi. (Aut.) Quarta ibi. (Aut.) De prima dicit q oleuz calefactū in panno est desuper ponendum. Ratio quia oleum de natura sua mittigat dolorē et sua actuali caliditate remouet frigiditatem. (Aut.) Pōit secundum remediū dicens q si vitellus ouī calidus sepe masticef iuuat. Ratio patet per idē. (Aut.) Pōit tertium remediū dicens q si patiens sepe mordeat pannem calidum iuuat. Ratio patet per idē. (Aut.) Pōit quartum remediū dicens q si fiat fricatio ex balsamo: aut oleo d lilio siluestri iuuat. Ratio patet. Ad idē fricatio olei de balsamo. Vel de spica iuuat. Ad idē retinere in ore vinum calidum solum. vel vinum decoctionis cubeborum. Ad idē si mastix masticefetur dentibus et abluatur post illud vino calido confortat valde.

De cola idest pustulis que nascuntur sub lingua.

C Sillanus. Irea rubricam est notandum q passio ipsarum fit aliqñ a mā calida acuta vl nō acuta: vl a flate putrefacto: aliqñ fit a putrefactōe i ore et i dētibz. Secūdo notādū de signis. Signa pustulaz p̄gētū i ore a mā calida vl acuta sūt rubedo i ore acuitas et fortis feruor cū ex dērica tōe palati et ligne et mltitudo pustulaz i locis: et q ifirm rez acutā et calidā masticare n pōt. Signa qñ a flate putrefacto et marcido sūt albedo pustulaz et latitudo ipaz. iflatō labiorū et gignaz mltitudo saluie cū salsedine et calore. Signa qñ sūt a corozōe et putrefactōe sūt corozoso et putrefactio lingue et gignaz et multiplicatio saluie cū fluxu aq. C. Aliman.

De gingiuis sanguinolentis

I pustule flāt rubee sumantur anthe-
re amili spodij lenitū excoctatay seīs
portulace coriādrī fici. seīs sene de me-
cha oīuz pres eqles cāphore paz. ex his pulueri-
zatis fiat fricatio. ⁊ cū aceto mixta ⁊ oleo ros. ⁊
aq ros. teneat. Et sanguinis minutio cuz vento-
fis fiat.

Sillanus.
Ponit curā pustulay i ore vel in lingua: ⁊ diuidit i duas
primo ponit curā qñ fiunt a materia calida. Secūdo qñ fi-
unt a mā fria. Secūda ibi. (Albe vo.) pma i duas. pmo pōit
curā p localia. Scdo p euacuationē. Secūda ibi. (Et sangui-
nis.) pma i duas fm q duo localia ponit. scda ibi. (Et cuz
aceto.) De pma dicit q si pustule fuerint rubee. R. anthere
.i. semis ro. al. balauſtie amili spody lentius excoctatay se
minis portulace coriādrī fici seīs sene demeccha oīum .ss.
pres eqles cāphore modicū. ex oībus istis puluerizatis fiat
fricatio. Rō ps. (Et cū aceto.) ponit fm locale dices q pōi-
ta cū aceto mixta ⁊ oleo ros. ⁊ aq ros. teneant i ore. Rō qz
psolidat ⁊ remouet malā cōplexionē. **Notādū** q vlcera
oris vel fiūt cū corrosiōe vlt sine. si cū corrosiōe dz sumi ma-
teria faciēs corrosiōē. Medicamē ē tale. R. arsenici rubei
calcis vine aluminis gallay floz eris subtiliter puluerizato
rū añ. 3. i. fundat i aceto modico p vnā hebdomadā ⁊ exie-
cēt deinde. ponat supra locū. 3. 5. p horā vnā postea iungat
locū cū oleo viol. vlt ros. ad sedādūm dolorē. Si vlcera sime
sine corrosiōe ⁊ sint magna. puenit mūdificatō cū idrome-
le colato vel vino i quo sint bullite rose. fo ppetit cōsolidā-
tio ⁊ pōt fieri cū puluere quē pōit ras. h vlt cū yngtō tali. R.
ceruse lote amidi calcis viue lote litargiry puluerizati añ. 3.
y. i. coꝛpoꝛent sī cū mucilagine dragagātī ⁊ gūmi arabici: ⁊ si
scissura sit parua sufficit pulis dragagātī ⁊ gūmi arabici: ⁊ si
sit excoꝛiatō valz puluis ligni putrefacti ⁊ ē mirabilis i exco-
riatōe vbi cūq sit. **Scdo** notādū q vbi pustule pdcē sint
i pncipio vlt i augmēto puenit vt paties gargarizet aq ros. p
se vel mixta cū aceto. aquā pñly vel prunoy p se vlt cū aceto.
Ad idē. R. gallay. 3. i. aq ros. lb. 5. aceti quar. 5. bulliat ⁊ fiat
ablutio. rō ps. Ad idē teneat i ore medicamē qd sic fit. R. ro-
say spody coriādrī sumach lētiū excoctatay seīs pōulace
seīs cucūeris cucurbite añ. 3. 5. pistent ⁊ sīl misce ⁊ i sine ali-
qd cāphore addat. abluat post illud os cū aliq dictay aq rū
⁊ cū aceto. Ad idē fiat fricatio cū puluere boli ar. 3. ybi pul-
stule sunt i pcessu cōuenit hoc medicamē. R. aluminis zuc-
carini. 3. 5. sirupi ppositi. 3. y. aceti. 3. i. aq. 3. i. y. bulliat simul ⁊
colent. fiat gargarisma vlt collutio oris ⁊ erit valde vtile rē.
(Et sanguis.) Ponit curā p euacuationē dices q i talib⁹ dz
fieri euacuatio sanguis cū vctosis ⁊ debent poni sub mēto.
vel saltē circa collū. Ratiopz. **Notādū** q ē vtile cēt si
fieret flebotomia de cephalica.

Albe vero si fuerint pustule: cum sale ⁊ melle
fricentur: sirupus acetosus aut almuri in ore te-
neatur.

Sillanus.
Ponit curā qñ fuerint materia frigida ⁊ diuidit i duas sz
q duo localia ponit. Secūda ibi. (Et sirupus.) De pma dicit
q si pustule fuerint albe debet fricari cū sale ⁊ melle ros. co-
lato: qz dissoluūt flegma ⁊ absterget. Scdo dicit q sirup⁹ ace-
tosus: aut almuri dz pōi seu teneri i ore. Rō qz mūdificat ⁊
absterget. Ad idē valet collutio oris cū melle ⁊ alumine vel
vitriolo de quo fit encaustrū vel attramētū vel cū oxymel-
le cōposito mixto cū aq ros. vlt aqua prunoy. Ad idē teneat
i ore microbalanos citrinos ⁊ pīretrū mixtū cū iulep. Ad idē
valet si abluat os cū aqua calida i q sit oximel ⁊ alumē zuc-
carinū ⁊ post illā ablutōē gargarizet mel ros. mixtū cū aq

pñly vel cū aqua decoctiōis prunoy. **Notandū** q ante
cōuenit vt fiat purgatio cū pillulis cochys. cū pigra. vlt cum
medicamine de turbith. **Scdo** notādū q cura pustulay
q sit i lingua ⁊ i ore ex corrosiōe ⁊ putrefactione ē vt anteq
fiat purgatio prius appropinquet medicamē qd sic fit. R. alu-
minis zucarini floz eris mellis añ. 3. y. misce pōat hoc me-
dicamē sup locū corruptū. dimittat aliq tūlū postea loc⁹ ab-
luat cū aceto ⁊ aq fria. hoc pbauim⁹ lōgo tpe. Sacta mūdi-
ficatiōe ⁊ remota putredine ponat supra locū mūdificatay
pulis q sit ex mastice thure ⁊ corallis albis ⁊ i auroza ablu-
atur os cū vino calido ⁊ sic locus cōsolidabit ⁊ pfirmabit.

De gingiuis sanguinolentis.

Sillanus.
Irea rubricam est intelligendum q fluxus sangui-
nis gingiuarum potest fieri a causa extrinseca scilicet
ex casu vel pcessiōe. Vela cā intrinseca ⁊ hoc
duplīter. Vt ex mltitudine sanguinis vlt ex mā mala acuta
puenire a cerebro p modū reumatismi corrodētis giginas
⁊ venas: vt a flate salso ⁊ colera. ⁊ qñ antiq sit vltimū cā-
cer ⁊ sepe cadūt dētes. Ad ppositū b loq scdo mō. **Se-**
cūdo notandū q signa sūt manifesta visui ⁊ p relationem
patientis.

Almanfor.
Ex gingiuis sanguis subtilis p̄tinue
manerit: vtriusq arsenici. s. ru. ⁊ ci-
trini calcis gallarū albis oīum pres su-
mant eqles ex qb⁹ puluerizatis ⁊ cū aceto mixtis
pui formēt troscisci. chqz necesse fuerit ex eis pul-
uerizatis sumat quātūz sexta pars. 3. vni⁹ fricent
ex eo optime ⁊ pmaneat sic parū. deinde teneat
oleū ros. i ore: ē enī hoc mirabile ad hanc egritu-
dinē curandā ⁊ putredinē ⁊ berpestiomenū qui
est in ore.

Sillanus.
Ponit curā illi fluxus dices q cū ex giginis sāguis sub-
tilis emanauerit valet. R. vtriusq arsenici rubei ⁊ citrini cal-
cis aluminis ⁊ gallay oīuz pres eqles ex qb⁹ puluerizatis et
cū aceto mixtis fiat pui troscisci ⁊ cū necesse fuerit ex eis su-
mat puluerizatis quātū est sexta ps. 3. vni⁹ fricēt ex eo gi-
gine optie. Scdo dicit q dz sic pmanere paz. deinde tenere
oleū ros. i ore. Subdit q b ē mirabile ad hanc egritudinē re-
mouēdā ⁊ putredinē ⁊ berpestiomenū q ē i ore. **Notan-**
dū q in fluxu sanguinis causato a corrosiōe gingiuarū qtu-
or regunt. Primo remouere illud totū qd ē corruptum in
gingiua. Scdo bona mundificatio. Tercio bona cōsolidā-
tio. Quarto bona cōfortatio gingiue ne vltēri⁹ mala mā flu-
at ad gingiua. Prima itētio pficiē cū eo qd ras pōit. Ad idē
fricent gingiue cuz puluere affodilloz. mixto cuz puluere
granati. s. corticis ei⁹. dimittat p horā. deinde abluat giginē
cū vino calido vel aceto. Ad idē fiat ras decoctio. R. folioz
oliue. M. i. 5. radices yreos pīretri añ. q. r. 33. mastice. añ. 3.
5. mell⁹ electi añ. 3. y. fiat decoctio clarificata vsq ad q. r. y.
cū q giginē abluant. Scda itētio sic pficiē. R. aq cale. 3. i.
mellis ros. 3. y. cuz pānis ifusis i pdictis abluant giginē cū
vio ē decoctiōis ros. siccay. 3. itētio pficiē sic. R. olubā. alo-
es sarcocolle sanguinis draconis añ. 3. i. subtiliter pulueri-
zant ⁊ misce. ponat modicum inter gingiuas. Ad idē. R.
laudat mastice añ q. r. 5. cāphore subtilr puluerizate. 5. xv.
misce malaxādo cum aqua ros. fiat massa extēdat supra pā-
nū lineum ⁊ ponat supra gingiuam. Ad idē. R. mastice
thur⁹ ⁊ coralloz fiat puluis ⁊ pōat supra giginas ⁊ solidat
⁊ idurat ⁊ firmat giginas. Ad idē valet puluis ossis sepi et
puluis q dealbat dētes abstergēdo. 4. itētio pficiē sic. R. d.
coctiōis folioz cipssi ⁊ pān⁹ ifusus i ea ponat sup giginas.

De casu vniue.

Almanfor.

De sanguifugis 7c.

3rea rubrica ē notādū q̄ radices lingue sūt gncp.
 p̄rio due amigdale generātes saluā. Scdo ē tra-
 chea arteria p̄ quas exit aer. Tercio ē yfophagus p̄
 quē itrat cib⁹. Quarto ē gutt⁹ ⁊ ē spatiū mediū iter tracheaz
 ⁊ yfophagū. Quinto ē vūla ⁊ ē quedā pellicula coopēs vias
 anhelit⁹ ⁊ aliqñ vias cibi. Secundo nota q̄ vūla facit duo
 iunamēta. vnū q̄ defēdit p̄tes pectorales a nocumētis ex-
 trinsicis vt a vēto v̄l ab extrinsicis vt a reumate: id illi gb⁹
 abscondit⁹ sūt p̄fici. Scdm iunamētū ē: q̄ facit ad formā
 dum vocē. Tercio notandū q̄ casus vūle fit aliqñ a mā
 calida currēte ad locū: aliqñ fit a frigida ⁊ hūida deriuata a
 cerebro i modū catarri. ¶ Quarto notādū q̄ signa casus
 vūle sūt qñ aliqñ sentit i gutture q̄ nō cōstueuit sentire. Vel
 i radice lingue ⁊ tūc medicus p̄cipit apire os ⁊ ligūā attrabe-
 re ⁊ extrahere d̄z vt videat vūla oblongata ⁊ mollificata:
 tūc dīcēdū ē illū pati casus vūle. Signa qñ fit a mā calida
 sunt tumor ⁊ rubedo loci ⁊ qñ ifirm⁹ sentit i salina sua quā-
 dā dulcedinē ⁊ ei⁹ facies ē tota rubea ⁊ calida ⁊ vne oculo-
 rū ⁊ frōtis apparēt ⁊ sūt replete tēū aperit⁹ os ifirmi videt⁹
 pēdēs rubea cū qdā grossitie in sumitate ei⁹ plus solito. Si
 gna q̄ fit a mā frigida: sūt multitudine hūiditatis ⁊ q̄ sentit catar-
 rū descendētē ⁊ vox ei⁹ rancia audis ⁊ color vūle ē albus ⁊
 tota facies cū oculis trahit ad albedinē ⁊ cū i ore ifirmi aspi-
 ciat⁹ v̄l elongata ⁊ pēdēs v̄tra debitiū. ¶ Almanfor.

¶ Am eger senserit aliqd radici sue ligue
 c ifistere aut gutturi ⁊ cū iubet apire os ⁊
 extrahere lignā videt vūla ei⁹ iā eē flu-
 ra ⁊ elongata: ramech ⁊ sal armoniac⁹ sumāt ⁊ be-
 ne puluerizata cū isto isufflādū sup vūlā insuf-
 flēt ⁊ ex eis i sumitate p̄dicti istū aliqd pōat ⁊ ra-
 dicivūle cū eo dirigat ⁊ ipa isto pap̄ exteri⁹ ex-
 trahat. Aut granatū acetosū cū pulpa sua terat ⁊
 fiat ex ea gargarism⁹. Q̄ si diu pmanerit saliter
 ⁊ elongata fuerit eiusq̄ pars supior subtiliata ⁊ ca-
 put ei⁹ rotūdū fuerit tūc radicit⁹ erit icidēda. Ca-
 nēdū tñ ne anteq̄ ita vt p̄dictū sit disposita icī-
 dat⁹: ex hoc. n. seq̄ret qñq̄ sanguinis fluxus q̄ re-
 stringi nō pōt. ¶ Sillanus.

¶ Dic pōt curā casus vūle ⁊ diuidit i duas. P̄rio explicat
 vna medicinā. Scdo aliā. Scda ibi. (Aut granatū.) P̄ria i du-
 as. P̄rio pōt curā p̄ medicinā. Scdo p̄ opatōz manualē. Se-
 cūda ibi. (Q̄ si diu.) De p̄ria dīc q̄ vbi eger aliqd serit i radi-
 ce lingue existeret: aut i gutture ⁊ cū ei p̄cipit apire os ⁊ extra-
 here lignā videt vūla ei⁹ eē elongata pro cura ramech ⁊ sal
 armoniacū sumāt ⁊ bene puluerizata cū isto isufflādū sup
 vūlā isufflent ⁊ i sumitate nāsi aliqd ponat ⁊ radici vūle
 dirigat ⁊ valet qñ fit a mā flegmatica. Rō q̄ resoluit ma-
 teriā flegmaticā faciētē descendere vūlā. ¶ Notādū q̄ cu-
 ra casus vūle qñ fit a materia frigida ē vt purget p̄ caput
 cū pillulis cochyis aut cū pigra. aut cū medicamē d̄ turbib.
 Cōueniūt ēt clisteria acuta ⁊ lenia. De localib⁹. P̄rio ponit
 gargarisma decoctiōis mastice ⁊ nucis cipssi. Ad idē valet
 gargarisma cū rob de nucib⁹ v̄l cū ei⁹ syrupo cuz aq̄ calida.
 In p̄cessu vō gargarizet oximel cōpositū cū decoctiōe balau-
 stiarum v̄l ros. Ad idē valet decoctio sinapis cuz modico
 mellis ⁊ aceti. Ad idē dissoluat vitriolū cū q̄ fit scaust⁹ q̄
 vocat⁹ zegi i aq̄ decoctiōis balaustiaz aut ros. fiat gargaris-
 ma. R. alūs zuccariv. 3. oximell. cōpositi. 3. y. fiat garna-
 risma cū aq̄ decoctiōis balaustiaz: aut ros. (Aut granatū.)
 Pōit aliud medicamē qñ fit a mā calida dīcēs q̄ granatū
 acetosū cū pulpa sua terat ⁊ fiat gargarisma. Rō ps. ¶ No-

tādū q̄ cura casus vūle a mā calida ē vt fiat flebotomia. p̄
 d̄ cephalica man⁹ dextrē v̄l vētosatio i spatullis ⁊ collo. fiat
 ēt clistere lenitiuū de q̄ dīctū ē i cura frenesis. De localib⁹ a
 p̄ncipio fiat gargarisma cū aceto ⁊ aq̄ ros. Ad idē valet deco-
 ctio seīs rosaz ⁊ vocat⁹ anthera cū succo barbe hyrcine ⁊ mo-
 dico mellis. Ad idē diamargariton cum decoctione ros.
 vel balaustiarum fiat gargarisma ex illo puluere coclear
 vnum appropinquando vūle suauiter. Ad idē fiat garga-
 risma cū aceto ⁊ melle ⁊ ros. (Q̄ diu.) Pōit curā p̄ opatio-
 nē manualē: diuidit i duas. P̄rio facit B. scdo docet euita-
 re errorē. Scda ibi. (Canēdū.) De p̄ma dīc q̄ si vūla diu
 remāserit ⁊ fuerit subtiliata ⁊ ps supior elongata ⁊ caput ei⁹
 rotūdū fuerit tūc d̄z incidit. ¶ Notādū q̄ vūla pōt incidit
 multis modis. p̄mo cū flebotomo. Scdo cū acu ignea tran-
 seūte p̄ cānulā. Tercio cū medicamine corrosiuo. ¶ Scdo
 notādū q̄ post icisionē d̄z fieri gargarisma cū aq̄ ros. ⁊ ace-
 to. v̄l cū aceto ⁊ aq̄ decoctiōis balaustiaz. Ad idē fiat garga-
 risma cū aq̄ decoctiōis ireos ligritie mell⁹ ⁊ pap̄ aceti.

¶ De sanguifugis q̄ igrediūt guttur. ¶ Almā.
 Am aliqñ i gutture suo titillationē sen-
 serit ⁊ sanguis subtilis inde manauerit ex-
 timādū ē tūc sanguifugā i ore esse ⁊ p̄ci-
 pue si aquam loci in quo sanguifuge fuerint bi-
 berit. ¶ Sillanus.

¶ De determinat d̄ sanguifugis q̄ igrediunt⁹ os ⁊ gut-
 tur: ⁊ diuiditur in duas. P̄rimo ponit signa. Se-
 cundo curam. ibi secunda. (Os ergo egrī.) De p̄ri-
 ma dīc q̄ cum quis senserit in gutture suo titillationē ⁊
 sanguis subtilis inde manauerit. arguendū est ibi sangui-
 fugam esse: ⁊ precipue si biberit aquam loci in quo sanguifuga
 ge sint. ¶ Notādū q̄ ratio signoz ē: q̄ ibi ē mordicatio p̄
 motū ⁊ corrosionē quā faciunt ibi ⁊ exit sanguis: q̄ sangui-
 fuge corrodūt ⁊ solūt p̄tinuo. ¶ Almanfor.

¶ Os igit egrī ē aperit⁹ d̄z ⁊ lingua extrahēda ⁊ i-
 ferit⁹ p̄mēda ⁊ guttur i sole ē aspiciēdū ⁊ si sangui-
 fuga i loco p̄p̄inquo pēdere visa fuerit cū forcici-
 b⁹ q̄ sagitte educit⁹ extrahēda erit q̄ b̄ mō fiet
 caput a quo pendet est stringendum ⁊ sic extra-
 bitur. ¶ Sillanus.

¶ Pōit curā ⁊ diuiditur in duas. P̄rimo ponit curam qñ
 sanguifuga est manifesta. secūdo qñ est occulta. secūda ibi.
 (Q̄ si nō.) De p̄ma dīc q̄ os egrī ē aperit⁹ d̄z ⁊ lingua ex-
 trahēda ⁊ i ferius premenda ⁊ guttur i sole ispicit⁹ d̄z. Si fue-
 rit visa sanguifuga pēdere i loco p̄p̄inquo erit extrahēda cū
 forcicib⁹ cū q̄ sagitte extrahunt stringēdo caput a quo pē-
 det vel cū vnginis. ¶ Almanfor.

¶ Q̄ si non fuerit manifesta eger multotiēs gar-
 garizet sinapi cū aceto. q̄ de loco i quo ē moue-
 bis aut fiat gargarism⁹ ex aceto ⁊ assa ⁊ sale. Vi-
 gello p̄terea ⁊ sinapis trita isufflent⁹ gutturi. fiat
 ēt gargarism⁹ ex succo cepe. Si at p̄ ei⁹ casus re-
 manserit egro sanguinis desudatio fiat gargaris-
 m⁹ ex apozimate i quo cortices granati ⁊ balau-
 stie ⁊ sumach cocta fuerint ⁊ gutturi insuffletur
 puluis ex balaustia ⁊ thure ⁊ sanguine draco-
 nis ⁊ amido. ¶ Sillanus.

¶ Pōit curā qñ ē occulta ⁊ diuidit i duas. P̄rio facit B. scdo
 pōit curā flux⁹ sanguinis remanēt⁹ p̄ c̄ctiōz. Scda ibi. (Si aut
 p̄.) p̄ria i qñq̄ f̄z q̄ gncp̄ i media pōit. p̄tes patebūt. de p̄ vi

De grauedine lingue

est qd si sanguisuga fuerit occulta eger dz gargarizare sinapi cum aceto. De scda dicit qd et valet gargarisma cum aceto et sale. De tertia dicit qd et valet gargarisma cum aceto et sale. De quarta dicit qd nigella et sinapis trita sufficit gutturi. rō p3. De quinta dicit qd et valet gargarisma ex succo cepe. Ad idē valet aq decoctionis alleo3. (Si aut.) pōit curā fluxus sanguis remanētis post casus sanguisugę dicēs qd si remāserit fluxus sanguis dz fieri gargarisma cum decoctioe balaustraz. rō p3. Scdo dicit qd et gutturi dz insufflari puluis ex balaustris thure et sanguine draconis et amido añ. 3. y. Ad idē aq decoctionis balaustrarum et aluminis zucarini. restringit enim sanguinem.

Almanfor.

Si aut sanguisuga stōacho annexa fuerit medicamia qb vermes expellat i potu sumat. Ex his et q sanguisuga exire facit et vt eger balneus igrediat et moxet i eo donec magnā patiat sitis et tūc aq ifrigidatā i nīne frigidissimā. s. i ore aliquā diu teneat. cūq tepe fieri cepit eā expellat et aliaz sumat. sanguisuga enīz quādoq venit ad os frigiditatem querendo.

Sillanus.

Ponit curam qñ ē i stō et diuidit i duas p3 q dno pōit remedia. scda ibi. (Ex his.) De pma dicit qd si sanguisuga fuerit annexa stomacho debet sumi medicina qbus expellunt vermes. Ad idē valet aq decoctionis alleo3 absinthij lupinorum asse fetide et. (Ex his.) Ponit aliud remediū dicēs qd eger dz intrare balneū et morari donec patiat sitim magnā et demū tenere i ore aq frigidā imo frigidissimā tōū iceperit calefieri dz eā expuere et aliā recipe: qz sanguisuga querens frigiditatem venit ad os. Ad idē comedat patiens allea et teneat aq frigidā i ore qz sanguisuga fugit. Ad idē. R. farine lupinorū turbiti sticados poly seio nigelle añ. 3. y. icopore tur cū succo absinthij et fiat troscisci et sic. vnusq3 q3. vni de tur stomacho ieiuno cum aqua decoctionis nigelle et videbis bonum inuamentum.

De his que ingrediuntur guttur siue sint spīne siue aliud extrinsecū.

Almanfor.

Am aliqd qd guttur igredit et iungit i eo aut meri. fuerit bolus magnus aut ei sile de his q nō hnt frusta scissa cōtēta i eis: aut acuta: pferit plerūqz pcutere egr i collo posteri et multoties: et aq sepe trahere. fortassis. n. de scēder iferi. Eger quoq balneū igrediat et o lesi multoties trahat. qd postq scm fuerit magnos deglutiat bolos. qd si nō descēderit istm qd simile iferi duci puenit i os mittat. Est at in istm illud de plūbo qd cū sit reti simile ē longum gibbositate i se hns.

Sillanus.

Je ponit curā: et diuidit in tot ptes quot remedia ponit. scda ibi. (Et aq3.) Tertia ibi. (Eger.) Quarta ibi. (Qd postq3.) Quinta ibi. (Qd si nō.) De pma dicit qd si illud qd igredit guttū et ifigif fuerit bolus magnus vlt sibi sile de his q non hnt frusta sicca et acuta: pcutere posteri in collo iuuat. rō qz ex h mouet res infixa et sic pparat ad expulsiōez vlt descēsus. (Et aquā.) Ponit secūdu remediū dicēs qd trahere sepe aq ē pueniēs et multoties trahere oleū ros. rō qz mollificat et dilatat guttur et oleū lubrificat: quare forte descēdet eā lubrificatōis. (Eger quoq3.) Ponit tertiu remediū dicēs qd eger dz multoties igredi balneū. (Qd postq3.) Ponit quartū remediū dicēs qd eger dz trāsglutire ma-

gnos et duos bolos pmissis istis. rō qz pmet illud cui obtia bnt et sic faciet descēdere. Ad idēz ponat cādela dura i meri vel gutture et cū ea spellat res iferi aut fiat hoc cū tēra subtili plūbea. (Notādū qd si res illa posset videri capiat euz vncinis vel tenaculis et extrahat. (Qd si nō.) pōit qntūre mediū dicēs qd si nō descēderit i os dz mitti istū: cū q cōsue nit duci inferius. et est instrumentum de plūbo perforatum simile rei longam habētes gibbositate in se. (Notādū qd hoc remediū valet qñ illa res i guttur fuerit scissa vlt uersa vlt fuerit frustata eo qz tūc aliqd illi rei poterit trāfire pillud foramē et sic extrahet. Ad idē valet si deglutierit patiens aliq pte spōgie marine ligatā cū filo et cū deglutierit vlteter extrahat. Ad idē valet gargarisma cū oleo calido et oximelle cōposito vel squillitico mixtis et remouit res infixa.

De grauedine lingue.

Sillanus.

Ira rubrica ē notādū qd grauedo lingue ē duplex quedā a natiuitate vel qñ et vlt antiq et talis nō curat. qdā vñ nō ē a natiuitate et psequēs causata a cā accitāli: vt a mala mā ibibita i neruis et lacertis lingue et talis pōt curari. Scdo notādū qd cā grauedinis ē vel mā fria ibibita i neruis vlt lacertis lingue vlt mala ppo vel mala ppositio sequēs pp febrem. vñ sit aspitās i lingua et sit exicca: tio et ppterea debilitat vñtis motiua et hoc ē signū i febribus acutis significā mortē et B vidi i pluribz q fuerūt mortui in tertia die. vlt cā ē breuitas ligamēti exitis sub lingua. vlt cā ē ranula q ē sub lingua et nascit ad modū carnis hntis figuram ad modū lingue pue. Tercio notādū qd signis. signa grauedinis lingue ex mā fria ibibita i neruis et ligamēti lingue sūt ipedimēta i loqā et platia mala i decōibz i qb cadit. et q an dū et aly sensus sūt turbati. et q ex platide sua cū vult loq sub bito aut fortiter pferre aliqd vltra volūtātē suā emittit salinā et hūiditātē ab ore et ē signū paralisis vñtis. Signa grauedinis lingue ex fe. sūt diminutio loqis et q ifirm volēs attrahere linguā suā nō pōt. et adustio cū nigredie et aspitare. Signa grauedinis lingue pp breuitatē ligamēti sūt q ei lingua adhe ret pti inferiori et nō pōt ex os emittere. Signa ei q sit pp ranulā sūt q cū elenat lingua apparet ibi cē glādula manifeste atq3 apparet q ibi sit alio lingua pua et iflat et emittit sub mēto cū amigdalīs cū augmētabit.

Almanfor.

Am lingua absq alijs mēbris grauedi nē fuerit passa et eger neqz febrem neqz acutā egritudinē incurrit sal armonia-

et pip et 33. et sinapi albū ac piretr et stasisagriā et baurach atq3 origanū et sal idī. et nigella et sāluc fice sumat et i aq coquāt et fiat ex eis gargarism. caueat tñ patiens ne ex eo aliqd trahat: aut eger ieiunus multis dieb3 gargarizet almuiri nabati: aut fiat gargarism ex aceto et piretro. postq3 hō gargarizare cessauerit sumat sal armoniaci piretri pipis sinapis oīz ptes eqles et ex his bene puluerizat lingua diuifricef. Qz si euz lingue grauedine auditis aut reliquorūz sensus granitas fortis affuerit fiat egrī curatio secūdu doctrinā qua paralisis curatur.

Sillanus.

Determinat qd grauedie lingue: et diuidit i tres. pmo pōit curā grauedis lingue pueniētis a mā fria. scdo pueniētis a febrē. Tercio pueniētis ex pte ligamēti. 2. ibi. (Si at loqā.) Tertia ibi. (Esti otu.) pma in duas. pmo ponit curam grauedinis lingue absq alijs mēbris. Secundo ponit curas grauedinis cum alijs mēbris sensibilibus. secunda ibi. (Qd si cū lingue.) pma in quattuor fin q qntuor localia

De excreſcentia lingue

ponit. ſecunda ibi. (Aut eger). Tertia ibi. (Aut fiat). Quar-
ta ibi. (Poſt q̄). De prima dicit q̄ cū lingua abſq̄ membris
aliis paſſa fuerit grauedinē ⁊ nō incurrit febrē nec acutam
egritudinē ſal armoniacū ⁊ pip ⁊ ſinapi al. 33. ⁊ p̄iretrū ⁊ ſta-
ſilagria ⁊ baurach ⁊ ſāſuc⁹ ſiccus ſumāt ⁊ coquāt ⁊ fiat gar-
garisma ex eis. Rō p̄3. q̄ cōſumit materiā flegmaticā. S̄b/
dit ē q̄ patiēs caueat ne de dicto medicamē trahat: ratō
p̄3 (Aut eger). Ponit ſecūdū medicamē dicēs q̄ eger debz
multis dieb⁹ gargarizare alumē nabati. rō q̄ abſtergit ⁊ exi-
cat. (Aut fiat). Dic ponit tertīū locale dicēs q̄ fiat gargarif-
ma ex aceto ⁊ p̄iretro. Rō p̄3. (Poſt q̄). Ponit quartū loca-
le dicens q̄ poſt q̄ ceſſauerit gargarizare ſumāt ſalis armo-
niaci pipis p̄iretri ſinapi oīz p̄tes equales ⁊ eis bene pul-
uerizatis diuī⁹ friceſ. rō p̄3. Ad idē fiat gargarisma cū deco-
ctione ſaliuē ⁊ acori ⁊ facit loqui p̄ueros. ¶ Notādū q̄ āre
q̄ app̄oximēſ localia predicta debz p̄cedere euacuatio cū
pillis cochyis vel fetidis vel cū pigra. v̄l cū medicamē d̄ tur-
bit. poſſūt ē fieri clisteria leuia ⁊ acuta. (Ca ſi cū). Poſt cu-
rā grauedinis lingue cū grauitate alioz mēbroz ⁊ ſeſum
dicēs q̄ ſi cū grauedine lingue fuerit grauitas audit⁹ ⁊ alioz
ſenſuū dz curari ſz q̄ curat paluſio. Rō p̄3. ¶ Almanſoz.

¶ Si autē loquela in acutis febrilibus aggraua-
ta fuerit ⁊ videris ipſam cū grauitate in loquela
extenuatā ⁊ abbreviatā ⁊ ſpaſmatā aq̄ calida ab
alto ſup ſpōdiles doſi ⁊ auris p̄incipia fundat
⁊ cū oleo fricent. Eger quoq̄ oleū tepidū in ore
tenere debet. Et ſi diu eſt ex quo loquela ſua mi-
nuī nō ceſſauerit vel ē ſemp cōſiderandū ē an li-
gamētū quo iſerius lingua cōnectit̄ malus ſit q̄
debeat. Q̄ ſi ita fuerit ex eo parz ē icidēdū ⁊ 33.
puluerizati imittēdū.

¶ Sillanus.
¶ Ponit curā grauedinis lingue pueniētis ex febre. ⁊ diui-
dit in duas ſz q̄ duo remedia ponit. ſecūda ibi. (Eger quo-
q̄). De prima dicit q̄ ſi loquela in febrib⁹ acutis fuerit gra-
uata ⁊ appet lingua extenuata ⁊ tracta dz iſudū aqua calida
ab alto ſupra ſpondillos colli. ⁊ p̄incipia auris. rō q̄ molliſi-
cat ⁊ humectat illas partes vnde ſequit̄ humectatio ⁊ mol-
liſicatio in lingua. (Eger quoq̄). Ponit aliud remediū dicēs
q̄ oleū tepidū dz teneri in ore. rō q̄ humectat lignū ⁊ mol-
liſicat. ⁊ hoc oleū pōt eē roſ viol. onſantinū vel de ſoliciſibus
Ad idē valēt cādī retēti in ore. Ad idē mucilago pſily v̄l ſe-
mis citonioz in ore retēta. Ad idē abluit os cū aqua calida
acetovē melle roſ. ⁊ iulep mixtis ſi fuerit v̄roſitas in lin-
gua. Ad idē pruna ſicca i ore retēta: ſit ſucc⁹ ligritie. Ad idē
amaridi aut māna. Ad idē friceſ lingua cū cana plicata hu-
mectādo ſepe cū aqua ſuccari calida v̄l cū aqua dragagātī.
(Et ſi diu). Ponit curā grauedinis lingue pueniētis ex parte
ligamētī dicēs q̄ ſi diu ſit q̄ loq̄la ſit ipedita dz cōſiderari
an ligamētū quo iſeri⁹ lingua cōnectit̄ ſit mai⁹. q̄ ſi ſic: ex eo
parz debet poni. Ad idē valēt alumen ⁊c.

¶ De lingua que adeo creſcit vt os egrediat̄. ¶ Sillanus
Irea rubicā ē notādū q̄ cā magnitudis lingue ē ma-
teria ſanguinea v̄l flegmatica. ⁊ v̄pſimū ⁊ alcs mate-
rie deſcēdūt a capite. ¶ Secundo notādū q̄ ſigna
magnitudis lingue ſūt magnitudo multiplicata ſz oēs dia-
metros. retētio ſputi v̄l ſaliuē i ore ⁊ p̄hibitiō ei⁹ ⁊ difficultas
rō p̄3. S̄z ſigna diuerſitatis materie ſūt ſm diuerſitate ma-
terie. ſ. ſanguinis ⁊ flegmatis. patet ſupra. ¶ Almanſoz.

¶ Am cōtingit linguā adeo inſlari vt p̄e
magnitudine os egrediat̄ fricāda eſt ex
cepe aut ex citri acetofitate aut cū ribes
aut ex granato acetoso donec ſaliua multa ab ea

fluat: hoc nāq̄ mō detumeſcit ⁊ ad primā redibit
menſuraz. Si autem non ſufficit fiat fricatio ex
ſale ⁊ aceto. ⁊ ſi nondum ſufficit fiat minutio ex
vtriſq̄ cephalicis prius: ⁊ poſtea ex venis ſub
lingua.

¶ Sillanus.
¶ Nūc ponit curā ⁊ diuidit in duas. Primo ponit curam
quādo ſit a materia frigida. ſcō quādo ſit a materia calida
ſecūda ibi. (Et ſi). Prima in duas ſz q̄ duo ponit remedia.
ſcōa ibi. (Si autē). De prima dicit q̄ quādo cōtingit linguam
iſlari vt p̄ magnitudine egrediat̄ os. lingua eſt fricāda ex ce-
pis. aut ex acetofitate citri aut ex ribes aut cū granato ace-
toſo donec ſaliua egrediat̄. Rō q̄ talia icidūt materiā fleg-
maticā. (Si autē). Ponit ſcōz remediū dicēs q̄ ſi hoc nō ſuf-
ficiat fiat fricatio ex ſale ⁊ aceto. rō p̄3. Ad idē fiat gargarif-
ma ex oximelle ſclitico ⁊ aqua decoctionis caſtoſei ſeu cū
aceto decoctiois rute cipi ⁊ pipis. ¶ Notādū q̄ ante cōue-
nit purgatiō cū pillis cochyis fetidis aut pigra. (Et ſi nōdū.)
¶ Ponit curā q̄ ſit a materia calida dicens q̄ ſi nō ſuffic
dictū eſt: dz fieri flebotomia ex vtriſq̄ cephalicis prius. de iſi
ex venis que ſiūt ſub lingua. rō q̄ ſit euacuatio ſanguinis.

¶ De glādula q̄ ſi lingua naſcitur ⁊ d̄ ranula. ¶ Sillan⁹.
Irea rubicā ē notādū q̄ hec paſſio ſit a mā būda
q̄ i carnē puerit̄ ⁊ aliq̄ acgrit̄ i loco q̄ eſt ſub lingua
forma lingue pue. ⁊ tē vocat̄ ranula ⁊ acgrit̄ aliq̄ ſi
gurā rotūdā: ⁊ tē vocat̄ nod⁹ vel groſſities. ¶ S̄cō noran-
dū q̄ rāula v̄l e magne q̄titatis v̄l pue. ⁊ illd ē ſz multitudine
nē v̄l paucitate māe. ¶ Tertio notādū q̄ ſigna ranule ſunt
q̄ ab vtraq̄z pre lingue v̄l q̄dā eminētia h̄is formā lingue.
Signa mōi ſūt q̄ v̄l circa ligamētū lingue ad modū auellāe
⁊ q̄ ipedit̄ eleuatiōez ad palatū ⁊ loq̄la cōſeſt de 3. p̄3. ¶ Al.

¶ 3z ſub lingua glandula nociua fuerit
in p̄incipio ex ſale armoniaco ⁊ gallis
fricanda eſt. ¶ Sillanus.

¶ Poſt curā ranle q̄ ē pue q̄titatis. ⁊ diſit i duas. Prius
pōit curā q̄ ē i p̄ncipio. S̄cō q̄ ē ātiq̄. ſa ibi. (Si āt). De p̄-
ma dic q̄ q̄ ſub lingua fuerit glādula nociua dz fieri fricatio
ex ſale āmōiaco ⁊ gall. ⁊ debet intelligi facta ſcapellatione
ratio patet.

¶ Si autēz vetuſta fiat ex medicamine gingiue
ſanguinolēte fricāda ē: q̄d ē medicamē acutum.
Eger āt acetū ⁊ ſalē i ore teneat. ¶ Sillanus.

¶ Poſt curā q̄ ē ātiq̄ ⁊ diſit i duas ſz q̄ duo pōit reme-
dia. ⁊ ibi. (Eger āt). De p̄ia dic q̄ ſi fuerit ātiq̄ dz ſi ei⁹ ex me-
dicamine gingiue ſanguinolēto q̄d ē medicamē acutū ⁊ tale ſit
ex melle aluine ſuccario ⁊ flore ei⁹ eql̄r. De ſcōa dic q̄ eger
dz tenē i ore acetū ⁊ ſal. rō p̄3. ¶ Notādū q̄ ſi ranla ſit ma-
gne q̄titatis cura ē vt icidat ⁊ extrahat̄ p̄ poſſe. poſtea frice-
tur cū zegi. i. cū aluine ſecū ⁊ aq̄ calida ſecum mixta.

¶ De apoſtematibus lingue. ¶ Almanſoz.

¶ Sta ex eiſdē ſunt curanda ex q̄bus cu-
ranſ cola que nouimus ⁊ ſināria ſanan-
tur. ¶ Sillanus.

¶ Dic p̄ cura apatū accētiū i lingua raf. remittit nos ad cu-
rā apatū ⁊ puſtulaz q̄ ſiūt i lingua ⁊ dicūt̄ alcola. ⁊ d̄ b̄ vocāt̄ ē
ſuperi⁹ ad plenū. nā cōuenit i ſignis cauſis ⁊ curis.

¶ De ſquintia ¶ Sillanus.

¶ Irea rubicā ē notādū prius q̄ v̄ſuf radices lingue ſiūt
duo meat⁹ q̄ p̄ v̄n⁹ ē via cibi: ⁊ alter ē via anbelitus:
⁊ vocatur trachea arteria ⁊ caput eius vocat̄ epi-
glotis. via cibi appellat̄ meri ſiue iſophag⁹. via media inter
iſtoſ duos appellat̄ guttur: ſed lingua que eſt ſiāo ſuper iſtoſ

De apostematibus lingue

duos meatus ad modum digiti appellat vniula: sed quedam caro addita in radice lingue appellatur oue amigdale. pars interior colli appellatur gula. et est proprie gula via anbelit. Pars aut posterior colli qua transit meri appellat ceruix. Secundo notandum quod squinantia appellat apostema gutturis et partium vicinarum impediens viam anbelit et viam cibi. Tertio notandum de causis quod cause squinantie vel est extrinseca et tunc potest esse sanguis colera flegma vel mlia et ordo est vt plurimum a sanguine. deinde a colera. deinde a flegmate. deinde a mlia. et raro valde. Aliqui tamen dicunt quod primo a sanguine secundo a flegmate. tertio a colera de materia mliarum. vel est extrinseca vt casus vel percussio in sufflationes ventorum vel frigiditas coelestis quorumdam frigorum vel venenorum. Quarto notandum quod species squinantie sunt tres. Vna in qua rubor apparet esse in collo et est leuior in qua materia declinat ex teriora. Alia est in qua apparet rubor et tumor intra ore aperto et est deterior prima. Alia est in qua non apparet rubor neque tumor nec intra nec extra et talis est mortalis quod materia est in occultis et suffocata. Quinto notandum quod squinantia potest tripliciter terminari. Primo per infensibilem resolutionem quando materia est pauca et subtilis. et illi signum est alleviatio et illa terminatur infra quatuor dies. Secundo per conuersionem et in sanie. vt quando materia est grossa. cui signum est quod magis cooptat cooptimetur. et cum sanies est generata alleviatur magis. Tercio quod fit maior dolor et febris et cum facta est remittitur. Tertio per mutationem materie ad alium locum cuius signum est diminutio et resolutio absque aperitione ad exteriora. et tunc materia potest ad nervos permutari vel ad pres colli. cui signum est dolor et aggranatio vel tortura. vel permutari potest ad pulmonem. cui signum est tussis dolor pectoris difficultas anbelit. vel permutari potest ad cor. cui signum est tremor cordis syncopis occupatio pulsus. vel potest permutari ad stomachum cui signum est nausea vomitus dolor stomachi. Sexto notandum de signis. signa quando fiunt de sanguine sunt rubedo faciei et oculorum tressio corporis totius repletio tumor loci et dolor aggranatio. dulcedo salive. carnositas manifesta corporis. comestio ciborum generatio sanguinis difficultas transglutiedi cibi vel aeris anbeladi equaliter vel inequaliter. Signa quando ex colera sunt sic inflatio dolor acutus. pruritus et mordicatio color citrinus saliva amara habitudo corporis magis extenuata quam carnositas antecessio ciborum generatio sanguinis colericum et multitudo eorum. Signa quando sunt ex flegmate sunt multitudo cursus salive raucedo vocis paucitas doloris cum grauedine albedo loci et faciei habitudo flegmatica et humida. mollities tumor antecessio ciborum generatio humoris flegmatici. Signa in lie sunt durities liuor tarditas afflictio et duratio morbi. Signa quando fit a causis primitiuis sunt manifesta per indicia patientis et per ea que precesserunt. Signa pronostica ad bonum sunt somnus quies alleviatio doloris bonitas anbelitus facilitas transglutiedi. et breuiter signorum malorum peritio. Sed signa pronostica ad malum sunt quando squinantia venit in febribus acutis seu continuis in die critica syncopis vehemens difficultas anbelit. difficultas transglutiedi sic quod reijciat potum ad nares. vox catulina ita quod videatur log cum naribus spuma in ore emissio lingue color liuidus et niger in lingua oculis et labijs frigiditas extremitatum contractio colli sic quod non possit iacere supra dorsum. Dubitatur quot sunt species squinantie. et probatur per rationem nono continetis quod sunt due. secundo probatur quod sunt tres per ypo. ly. pronosticorum. Gal. et auic. Dicendum quod species squantie potest distingui speciali distinctione et sic sunt due. quod cum apate vel sine. et sic loquitur rasis dicendo quod sunt due. vel possunt distingui ex parte accidentium et sic sunt tres species. vel possunt distingui ex parte materie et sic sunt quattuor. vt sunt quattuor humores. vel potest distingui ex parte masculinorum et sic sunt plures species secundum quod loca tam intrinseca quam extrinseca sunt diuersa.

Almanfor.

Et in deglutiedo sentit angustia adesse passio que squantia vocat. Et etus grauitas aut lenitas secundum angustie quantitates deprehendi potest.

Sillanus.

Hic determinat de squantia et diuidit in tres. Primo ponit signa squantie. Secundo docet distinguere quando est fortis. Tertio ponit curas. secunda ibi. (Et eius grauitas). Tertia ibi. (Cumque trabiciendi an.) De prima dicit quod si in transglutiedo sentitur debilitas sive angustia signum est quod ibi est passio que dicitur squantia. Notandum quod ultra illud signum est restrictio anbelit. et ratio vtriusque est quod ratione materie existens in viis anbelit et deglutiedo cibi fit restrictio illius: vnde fit difficultas in eis. Aliud signum quod os remaneat apertum vt continue aliquid de aere possit attrahi per viam anbelit. (Et eius grauitas). Docet distinguere quando est fortis vel debilis squantia dicens quod fortitudo vel debilitas squantie possit distinguere secundum diuersitatem angustie. verbi gratia si angustia est fortis squantia est fortis. si debilis: debilis. ratio quod angustia est signum squantie. modo secundum diuersitatem signorum apparet diuersitas in dispositionibus.

Almanfor.

Cumque trabiciendi angustia fuerit in facie et oculis rubedo et repletio: in principio curatio cephalica flebotome et gargarismus ex succo granati muzzi cum carnositate sua fiat. aut ex rob mali maciani acetosi. aut ex rob mori de sceni.

Silla.

Ponit curas et diuidit in duas. quod primo ponit curas quando squantia fit a materia calida. Secundo quando fit a frigida. secunda ibi. (Si autem.) de prima dicit quod si in facie et oculis fuerit rubedo et repletio, illis arguendum est signis quod squantia est a sanguine. De secunda dicit quod in principio debet fieri flebotomia de cephalica. ratio per. Notandum quod si in corpore fuerit repletio debet primo fieri flebotomia de sapea eiusdem partis vel lateris si virtus essent. Deinde de venis que sunt sub palato inferiori: vel que sunt sub lingua. ratio patet ex supradictis sepe. Ad idem ventose possunt in spatulis.

Almanfor.

Et post hoc fiat gargarismus ex aqua rosarum in qua sumach fuerit infusus. quod postquam per tres dies sic factus fuerit: et veter ex succo fructuum: sicut prius tamaridorum cassie fist. et teraniabi solutus fuerit fiat gargarismus ex apozimate sicut citrinarum et passularum aut ex medulla cassie fist. cum idromelle. quod si passio interanerit ex gargarismis et infestatione forum medicaminum que dicturi sumus curanda erit.

Sillanus.

Ponit curas per localia: et diuidit in duas. primo ponit curas in principio. secundo in processu. secunda ibi. (Quod postquam.) De prima dicit quod in principio oportet gargarismus factus ex succo granati acetosi cum carnositate sua. vel cum succo pomi maciani acetosi. vel cum succo mori de sceni. Secundo vult quod post oportet gargarismus de aqua rosarum in qua sumach sit infusus. Ad idem valet gargarismus ex aqua decoctionis coriandri sumach galaxii ypo. stidos et mali granati. Ad idem valet gargarismus factus ex dyamoron et aqua ordeii. Ad idem valet gargarismus ex laete: quod repercutit et mitigat dolorem. Ad idem valet gargarismus ex sirupo de papauere dyamoron an. 3. i. aqua rosarum. 3. ii. Notandum per rationem dictorum quod intentio in principio est repercutio et prohibitio fluxus materie ad partem gule. sed hoc perficitur cum gargarismis dictis et sunt frigidi et stipidi. et hoc tempus durat circa tres dies. (Quod postquam.) Hic ponit curam per localia in processu et diuiditur in duas secundum quod duo ponit localia. Sei

De squinantia

cunda ibi. (De si passio). De prima dicit q postq factū fuerit p tres dies qz dictū est de gargarismis et pmissa fuerit euacuatio ex succo fructuū solubiliū: sicut tamarindoz pū noz cassie et manne cōuenit vt fiat gargarisma ex decoctio ne ficuū siccatz citrinarū et yuis passis: aut ex medulla cassie fistule cū idromelle. ratio patet: qz isti gargarismi digerunt et materiā maturāt. id ē. (De si passio). Pōit secūdu locale et patet. ¶ Notādū q pilla gargarismata itelligit sibi fistula de qbns ē pū. R. ligritie passulaz mundatarū ab arill da ciloz añ. 3. s. seīs pūly seīs citonioz se. papaueris al. añ. 3. s. ordeī mūdātī quar. 5. mellis. 3. y. fiat decoctio paz clara vs q ad quar. iij. Ad idē. R. ligritie isopi mirre añ. 3. iij. terant et misce cū melle ros. Sz ad maturādū ad ex valet tale vnguentū. R. vnguentū de alcea q. 5. mucilaginis seīs pū. mūcila. seīs citoniorū añ. 3. y. medulle cassie fistule butiri sine sale añ. 3. s. fermēti dactiloz pinguiū añ. 3. s. olei viol. 3. y. mi sce et fiat vnguentū. Ad rūpēdū apā ppetit oximel diureticus cū decoctioe caricaz fenugreci sille et fiat gargarisma: aut rumpat cū digito aut vngue aut cū ferro. Si post rupturā fiat gargarisma cū melle et vino. ¶ Secūdo notādū q si squinantia de materia colerica pūo soluat venter cū decoctioe q sic fit. R. medulle cassie fist. 3. i. māne tamarindoz añ. 3. i. s. dissoluat oīa in. 3. vi. aque decoctiois pūnoz. Ad idē. R. māne. 3. i. reubarbari. 3. y. in aq fermētati dissoluat in decoctioe pūnoz siccatoz. sic dimittat p horas postea coles. sit quātitas aque. 3. vi. Ad idē clistere put dictū fuit i cura freness. deinde fiat flebotomia de cephalica q ē in manu: aut fiat ventosatio in spatulis et collo. Vis pmissis fiat gargarisma i pncipio cū aqua decoctiois pūnoz vel vino de grana ris. vel cū oxizacra vel cū bis de qb ē dictū supā. In pces su fiat gargarisma. R. decoctionis pūnoz. 3. vi. cassie man ne. 3. i. dissoluat cū pdicta aqua et ab extra fiat emplm. R. farine fenugreci seīs lint añ. 3. i. seīs maluanisci malue floz camomille isopi añ. 3. i. olei d camomilla olei de lilio añ. 3. y. bulliant simul vsq ad spissitudinē in aqua cū oleis pdi ctis et pone calidum super locū. ¶ Almanfor.

¶ Si autē in facie nō fuerit rubedo fluxeritq ab ore saluē multitudine et eger fuerit bñectat: i pncipio soluatur vter ex cochijs. Et fiat enema cū clisteri acuto: quod in capitulo d appoplexia nominamus.

¶ Sillanus. ¶ Ponit curas squantie qñ fit a materia frigida: et diuidit i duas. pūo ponit curā p euacuationē. secūdo p localia. Secunda ibi. (Cū passio tñ). Pūa i duas. pūo ponit curā cum medicina laxatiua. secūdo cū clisteri. secunda ibi. (Et fiat). De prima dicit q si signa illa apparuerit. pūm q in facie nō sit rubedo. secūdu q fluxerit multitudine saluē ab ore. Tertium q eger fuerit habitudine frigide vel humide. sup ple arguēdū ē q fit a materia frigida. rō p. Secūdo dicit q p cura d3 fieri euacuatio cū pillulis cochyne: qz euacuant materiā flegmaticā. Itelligēdū tñ q d3 pūm dī digestiuum meri flegmatice. rō p. Ad idē valēt pillule fetide. Ad idē ierapigra. vll pillule d yera. Ad idē medicamē d turbitb. (Et fiat). Ponit curā p euacuationē factā p clistere dicēs q d3 fieri clistere acutū qd ponit i. c. de appoplexia. ¶ Alman.

¶ Cum passio tamē inceperit fiat gargarismus ex sirupo acetoso.

¶ Sillanus. ¶ Ponit curā p localia et diuidit in duas. pūm i pncipio Secūdu i pcessu. secūda ibi. (Aut cū idromellis). De pma dicit q cū squantia de mā frigida fuerit i pncipio fiat gargarisma d sirupo acetoso. Ad idē valet gargarisma supradictū scū ex diamerō. vll ex rob nucū viridiū. Ad idē valēt pillule iste. R. mastice thuris yuaz passarū mundatarū ab arill

lis storacis calamentum añ. 3. y. terantur et conficiantur cū melle et teneantur in ore.

¶ Almanfor. ¶ Aut cū idromelle et pipere et oximelle deinde ex almuri nabati fiat etiaz gargarismus ex idromelle et sinapi. De his pterea q male squantie con ferūt: est vt ex venis q sunt sub lingua fiat minutio et vctose absq scarificatione in collo ponant. Et epithimē collū ex melle anacardino donec vesice i eo generent. et fiat gargarismus cū sinapi. et fiat gutturi insufflatio ex hoc medicamē qd sic fit. Sinapis sal armoniacus pietro nitrū assa piper mēastro sumant. et ex eis cū idromelle fiat gargarismus.

¶ Sillanus. ¶ Ponit curā p localia in pcessu. et diuidit in tot ptes quot localia pōit. ptes patēt. De prima dicit q gargarisma factū ex idromelle et pipere et oximelle. et deinde ex almuri naba ti valet. Rō qz incidit materiā attrahit et euacuat. De secū da dicit q valet gargarisma factū ex idromelle et sinapi. Rō vt supra. ¶ Notādū q ad maturādū materiā valet tale gargarisma. R. radiceis iros isopi capilloz vene. añ. 3. i. i. giritie rase yuaz parū mundataz caricarū añ. 3. s. seīs lini seīs fenugreci añ. 3. s. ordeī mūdī quar. 5. mellis. 3. y. fiat decoctio paz clarificata vsq ad quar. iij. Ad extra. ad idē. R. dyaltee quar. 5. mucilaginis seīs lini se. fenugreci añ. 3. y. medulle cassie fist. butiri sine sale añ. 3. s. fermēti dactiloz pin guinū añ. 3. i. olei amigdalārū dulciū. 3. y. fiat vnguentū. Ad idē rūpēdū ppetit oximel siliticū fiat gargarisma et rūpat cū ferro vel cū digitis. (De his). Ponit curā p flebotomia dicēs q de his q cōueniūt i cura squinantie ē vt fiat flebotomia de venis q sunt sub lingua. rō patet. Secūdo dicit q ven tose postre in spatulis et collo sine scarificatione pueniūt: qz di uertūt a loco: id ē. (Et epithimē). Ponit curā paliud lo cale dicēs q collū d3 epithimari cū melle anacardino dōec vesice generēt i eo. rō ē qz p illud aperit locus et segt diuer flo et euacuatio materie. (Et fiat). Ponit aliud locale dicēs q fiat aliud gargarisma ex sinapi. rō qz attrahit materiā flegmaticā. (Et gutturi). Ponit aliud locale dicēs q gargarisma fiat ex sinapi sale armoniaco pietro nitrō: mēastro et pipere cū idromelle. ¶ Notādū q i ytraq materia valet gargarisma decoctiois morfus diaboli vel masticatio ex eo dē. Ad idē gargarisma stercoris canis albi ossa comedentis vel irūdinis vll lupi: vel fiat puluis ex eis et insufflet vel misce cū melle et fiat linimētū sup gulā et collū. valēt a ppetare. Ad idē sumāf fila et ppe tincta i murice et cochiliū marinū cui sanguine fit tinctura pfoceet cū eo vipa: deide circūapte tur collū ei q bz apā i gutture: qz ofert mirabl. ¶ Notādū q vltimū remediū ē vt apiaf gula icisiōe facta iter annulz cāne pulmōis vt possit ispirare et respirare et cū squantia fue rit remota tunc consolidetur et.

¶ De tussi. ¶ Irea rubricam est notandum q tussis est motus expulsiue naturalis pulmonis coadiunatus p vir tutem animale sensibilem et motiuam lacertozum pecto ris propter nocumentum expellendū. ¶ Secūdo notādū q de numero motuū q nō sunt in pfecta sanitate. qdaz ē pure nālis vt singult qdā ē volūtari pūns: vt motus de latere i la tē febril. qdā pti naturalis et pti volūtari vt tussis. et d nu mero istoz qdā ē i quo naturalis supat volūtariū vt in tuss qdā ecōtra vt i egestiōe. ¶ Notādū q motuū naturalū quidaz sunt simplices et fm naturam: vt est motus progres siuus. quidaz sunt compositi et preter naturā vt sternutatio. Et sciendum hic q tussis est motus appropriatus pectori.

De tussi

sternutatio cerebro et singultus stomacho. Quarto notandum quod tussis est duplex. quidam est sicca et quedam humida. sicca habet quatuor causas. Una est mala complexio exilis in pulmone calida vel frigida: quod si ibi non est materia: cogit natura. Secunda est est complexio dyasfragmatis. quod dum pulmo non potest perfecte dilatari et restringi vel in apostemate gibbi epatis. vel in casu vel percussione. vel propter frigiditatem aeris restringere. Tertia causa est materia grossa viscosa adherens viis canne pulmonis et in partibus pectoralibus rone cuius non possit expelli. Quarta causa est nimia subtilitas materie quam refugit natura quod non potest ea expellere. Quinta causa est debilitas virtutis non potestis expellere materiam. si tussis humida sit a materia exiliter in pectore et pulmone descendente ut plurimum a capite ad pectus per modum reumatismis et possit provenire ab alijs membris. Quinto notandum quod causa tussis in generali potest esse illud quod in canna est actu aut in canalibus inducit nocumendum actu. si in spali hoc nocumendum potest provenire vel a causis exterioribus. sicut sunt pulvis cibis acetosus aut acutus aut salus aut venenosus vel in portione sumpti idcirco non cumenit gutturi: ut aer corruptus vel pestilentialis. Vel potest provenire a causis intrinsecis et hoc dupliciter vel per coitatem. scilicet cum reuma descendit a capite ad partes pectoris vel a stomacho quod mali sumi vadit ad cannam pulmonis: quod primum est membrum spalia per repletioem stomachi: vel ab epate eodem modo. vel a splene vel a matrice et sic de alijs. vel potest provenire per causam propriam. scilicet propter nocumendum partium pectoralium. primum et hoc est per malam complexionem calidam vel frigidam humidam vel siccam simplicem vel compositam cum materia vel sine materia. sicut est sanguis vel colera vel mela. vel potest provenire propter apopleuriam vel pectoris: sicut est pleuresis vel per plemoniam aut sanies vel vlcus. Sexto notandum quod signa causarum extrinsecarum sunt vel in indicio astantium vel egri vel per se. Signa quoniam provenit a capite sunt gravedo capitis sputum cum creatu et sentit aliquid descendere ad cannam. Signa quoniam provenit a stomacho vel ab epate a splene vel ab alijs membris sunt loci dolor et gravedo et signa sanas passionum indicant suo loco. Signa quoniam venit aut provenit propter malam complexionem. si propter caliditatem est cum calore et putredine: et ledit a caliditate et iunat a frigiditate. si propter frigiditatem signa sunt contraria. si propter siccitatem est tussis sicca cum pueritioe sputi et cum ariditate et asperitate. si ab humiditate est cum quadam humiditate et mollietate. Signa quoniam provenit propter apopleuriam aut sanies. signa propria sunt quod dicuntur suo loco. Signa quoniam provenit a sanguine sunt sputum rubeum dulcedo in ore et alia signa sanguinis. Si a colera sputum citrinum oris amaritudo et alia signa colere. Si a phlegmate sputum multitudine sputum viscosum et alia signa flegmatis. Si a mela sputum vergit ad liuorem et grossitatem cum acetositatem stipticam et alia signa melle: et raro fiat a mela. Signa pnostica tussis idropis veniens per idropem est signum pditionis: quod significat materiam idropis esse auctam adeo quod premit dyasfragma et spalia corporis. Tussis in senibus decrepitis si diu duraverit est molestia. rone quod corporis virtus est debilis. Tussis nimia et diu perseverans est mala. rone quod ducit ad prius vel etibicam vel rupturam vene in pectore et ad sputum sanguis et sanies. Tussis omnis cum reumate si duraverit est mala. rone quod est causa prius precipue si mala descendens fuerit calida et acuta. Tussis omnis auferens somnum et cum aggrauatione et molestia et cum alijs conationibus multis ad expulsionem et cum rubedine oculorum et cum pauca educatione est mala. rone quod inducit rupturam. Tussis omnis cum modico conatu et alleviatione et veloci et magna expulsiōe et sine labore optima. rone quod significat fortitudinem virtutis expulsiōe et modificationem pectoris et digestionem materie et obedientiam eius ad exitum. Tussis est maior in nocte quam in die. ratio quod in nocte porci claudunt et fit decursus materie ad interiora. et in die porci sunt aperti et vaporat materia sicut in vigilijs et exercitio precipue post somnum longum. C. Alman.

Am tussis acciderit fueritque aspera et sicca et cum rubedine et calore: egro inurab viol. et prisa tribuenda erit. fabas quoque excoctas et spinachias cum oleo de amigdalas dulcibus in comestione accipiat. In ore vero semper tenere debet pillulas bichibie. Aque autem quam bibbit sirupus viol. est amiscendus. Pillule bichibie. R. succi liquiritie zuccari albi amboz an. 3. r. amili draga. amigdalaz dulcis excoctatarum an. 3. v. ex his cum mucilagine se. citoniorum conspersis informantur pillule. C. Sillanus.

De determinat de tussi: et dividit in duas. Primum potest curari quoniam provenit a caliditate et siccitate. Secundo quoniam fit a materia flegmatica. Secunda ibi. (Oz si cur.) Primum quatuor. primum potest curari per dietam. secundo per pillulas tenendas in ore. Tercio per portum. Quarto ponit descriptionem pillularum quod dicuntur bichibie. secunda ibi. (In ore). Tercia ibi. (Aque autem). Quarta ibi. (Pillule bichibie). De prima dicitur quod si tussis acciderit et fuerit aspera et sicca et cum rubore et calore egro debet dari zuccarum viol. et prisa. rone quod hucet. Secundo dicitur quod debet comedere fabas excoctas et spinachias cum oleo de amigdalas dulcibus. rone patet. Ad idem. cibet cum cucurbita endivia lactuca portulaca carnibus edis et pullos alteratis cum predictis lacte farine amidi dragaganti. Ad idem valet balneum aque tepide soli vel decoctionis violaz maluarum maluanis. rone patet. Ad idem valet electuarium. R. dyapapaveris. 3. dyadragaganti frigidis dyapenidion sine speciebus zuccari viol. an. 3. iiij. dyapris. 3. 5. misce. Ad idem dyadragagantum frigidum. Ad idem dyapapaner. Ad idem dyapenidion sine cinamomo. Ad idem candi de optimo zucaro. Ad idem loch de papavere. Ad idem loch de amigdalas dulcibus. Ad idem zuccarum viol. vel penidion. (In ore.) Ponit curas per pillulas tenendas in ore dicens quod in ore debet tenere semper pillulas bichibias quod leniunt partes pectoris. et sciendum est quod si dissolvantur cum aliquo sirupo hucetatio et bibant valent multum. (Aque autem). Potest curari per portum dicens quod aqua quam bibere debet misceri de sirupus viol. ratio patet. Ad idem valet aqua ordeii sola et si in ea coquantur cancri fluviatiles vel testudines nemorales valet amplius. Ad idem sirupus viol. Ad idem sirupus de papavere. Ad idem sirupus de iunibus. Ad idem sirupus de mirto aut sirupus de cucurbita. (Pillule bichibie). Ponit descriptionem pillularum quod dicuntur bichibie. R. succi liquiritie zuccari al. an. 3. r. amidi dragaganti amigdalaz dulcium excoctatarum oinz an. 3. v. ex his cum mucilagine se. citoniorum conspersis informantur pillule. Ad idem. R. liquiritie. 3. r. seminis cucurbitae vel citrulli seminis portulacae an. 3. v. conficiantur cum mucilagine psylli vel albumine oui fiant pillule ad modum cicerum teneant in ore. Notandum quod in tussi sicca ab extra coepit tale vnguentum. R. mucilaginis dragaganti gummi arabici an. 3. y. assungie galline medulle vituli an. 3. 5. olei violarum olei amigdalaz dulcium an. 3. quare cere quantum sufficit fiat vnguentum. Ad idem. R. olei viol. 3. iiij. cere albe quantum sufficit extendatur super panno de sustaneo ad quantitatem vnius palme et duorum digitorum in longitudine et vnius palme in latitudine et ponatur supra pectus. Secundo notandum quod in cura tussis provenientis a materia calida descendente a capite ad pectus competunt ea que dicuntur supra in c. de catarro qui fit a materia calida siue sint sirupi: siue electuaria siue pillule siue gargarisma. idcirco recurrat illic. C. Alman. C. Oz si cum tussi multum affuerit sputum quod cum expuendo expelli non potest nocumendum

De asmate

Infert. s. neq; febris neq; vehemens venteris solutio comitantur ex his troc. badii erit infirmo. qd. R. se. feniculi. se. apii. succi ligritie capilli veneris. amigdalaz oinz pres eqles. ex his cu mucilagine se. lini cospersis iformet trocisci ex qb. 3. iii. tribuant. Decoctione asit qua i hac egritudine vtendū ē i. c. de catarro la descriptum. cui tñ. 3. v. capilli veneris sunt addēde. C Silla.

C. pōit curā qñ pūit a materia frigida et diuidit in duas. p. pōit curā qñ tussis n̄ ē antiqua. Secūdo qñ ē antiq; secūda ibi. (Decoctiones). De prima dicit q. si cu tussi multū affuerit sputus quod cu expelli nō pōt iferat nocumētū q. si nō sequat febris nec solutio ventris infirmo vandi sunt trocisci. g. sunt. R. se. feniculi. apii succi ligritie capilli veneris amigdalaz dulciū: omniū partes eqles ex his cu mucilagine semis lini cospersis forment trocisci ex qb. 3. iii. dē tur. C. Notandū q. isti trocisci debēt distēperari cu aq. decoctionis capilloz veneris v. l. f. op. et tunc ratio partis ē ga trocisci subtiliant materiā et pparant eā expelli et nō pmit tunt eā inherere pectori. (Decoctione). Pōit curam p. decoctione dicens q. iam dicit decoctione q. vtendū i. c. de catarro. subdit q. v. 3. capilli vene. sunt addēde. R. pater C. Notandū q. i tali tussi valet iste sirupus. R. radices p. os radices enule cāpane añ. quartā. 5. isopi capilloz vene. recentū añ. M. y. calamēti pipinelle prassij origani añ. M. 5. semis lini assi. 3. i. ordeī mūdi quartā. 5. ligritie rase vna. ram passaz mundatay ab arill. añ. 3. y. mell. et zuccari albi añ. l. b. 5. fiat sirup. vsq; ad l. b. v. et vt sit delicatus prenalet mel. Ad idē. R. sirupi ligritie vel de isopo. Ad idē valet sirupus. capill. veneris aut aq. scabiose vel aqua capilloz veneris. Ad idē aqua bethonice. Post sirupū v. l. aquas laxef venter cu pillul. de agarico que fuit sic. R. radices lily praf fii añ. 3. y. agarici. 3. y. turbit. 3. y. pulpe colognitide sarcocole añ. 3. i. ierepigre. 3. y. puluerisent puluerizanda cōquassē tur conquassanda et misce omnia cu sirupo capill. veneris fiant pillule. Ad idē. R. cassie. 3. i. agarici. 3. i. 5. turbit. 3. i. 5. fa lis gēme. 33. añ. gra. iii. cū decoctioe capilloz veneris isopi liquiritie scabiose viol. distēperent. Ad idē valet ab extra tale vnguentū. R. mucilaginis seminis fenugreci. mucila ginis seminis lini añ. 3. y. butiri sine sale. 3. i. olei amigdalaz rum dulciū quart. Scere q. tū sufficit fiat vnguentum. Ad idē diathea ad intra valet et confectio dicta dianisum. Ad idē diapenidion cū cinamomo. Ad idē diadragantū calidum. Ad idem diacamentū. Ad idem loch de pino. valet etiam loch sanum et expertū. Ad idē loch squille. Ad idem ficus sicce asse et comeste dactili penidy passe pinee. C. Se cundo notandū q. in cura tussis puenientis a materia frigida descendente a capite ad pectus competunt illa que di eta sunt i. c. de catarro qñ sit a materia frigida: et ideo recur ratur illic. C. Almanfor.

C. Q. si tussis antiqua et nocua fuerit adeo vt egrū i nocte dormire nō pmitrat pillule storacie sunt bande que. R. myrrbe storacis opii oium añ pres eqles iforment ex eis pille ad lupinorū similitudinē ex qb. vna aut due patienti tribu ant. In potu vero sumat sirupū de papauere et comedat semē albi papaueris cū zuccaro. Qui hanc pterea patitur egritudine viter i comestio ne acetosa salsa pōrica acuta atq; amara. Fumi giū ad antiquā tussim et sputū fetidū. R. aristol.

myrrbe storacis galbāi oinz pres eqles arsenici rubei ad pōdus oium: oia puluerizata ex butiro vaccio cōspgant: et qb. magdaleōes ad pille pue similitudinē iforment et cū necesse fuerit in ieiunio ex vno eoz p. tralecturiū suffumigetur eger.

C. Sillanus. C. pōit curā qñ tussis ē antiqua et diuidit in duas. p. pōit curā p. pillas. Secūdo per suffumigium. Secūda ibi. (Suffumigiū). Prima in tres. Primo facit hoc. Secūdo iterato pōit curā tussis a materia calida per sirupū. Terti o ostendit a quibus debet se abstinere patiens tussim: secūda ibi. (In potu). Tertia ibi. (Qui hanc). De prima dicit q. si tussis fuerit antiqua et nocua sic q. egrū nō pmit rat dormire de nocte egro debent dari pille de storace que sunt. R. myrrbe storacis opii oinz añ. pres eqles. forment ex eis pill. ad similitudinē lupinorū ex qb. vna aut due tri buant. rō ga p. bibet fluxū materie distilatis a capite ad pe ctus. (In potu). Pōit curā a materia calida p. sirupū dices q. i potu d. sumere sirupū de papauere et comedere semē papaueris albi cū zuccaro. rō q. igrossat materiā et p. bibet fluxū et descensū. (Qui hanc). Dic pōit a qb. d. se abstinē paries tussim dices q. d. euitare acetosa salsa pōrica acuta acra atq; amara. rō q. nimis pcutiūt pect. atq; restrigūt. (Suffumigiū). Pōit curā p. suffumigiū ad antiq; tussim et ad sputū fetidū. R. aristol. ro. storacis myrrbe galbāi oium pres eqles arsenici ru. ad pōd. olus. oia puluerisent et buti ro vaccio cōspgant ex qb. magdaleōes ad similitudines pille forment. et cū necesse fuerit i ieiunio vno eoz suffumigē eger. C. Notandū q. hoc suffumigiū plus valet qñ ē sanies et qñ n̄ ē valz hoc. R. isopi. M. i. ligritie rase vna. passari añ. q. r. i. 5. se. fenugreci se. lini añ. q. r. 5. cōquassent et bulliāt i l. b. iii. aque: quousq; redeāt ad l. b. y. 5. fiat suffumigatio ita vt paties apiat os et coopiat olla bñ et fiat aliquot fori mē p. qd. paties recipiat fumū. Pro paupib. valz suffumi gatio ligritie et vuarū passari. C. Notandū q. q. tussis est passio cōis sit. volo explicare medicias que valēt p. tra tuf sim i cā calida: et sunt viole sebesten dragagātū gūmi arabi cū amilū semen papaueris albi iunibe mora celsi ordeū mucilago p. sily et citoniorū: seia quatuor cōia frigida mun data: semē malue endiuie scariole lactuce portulace cucur bite melones auenatū ordeatū cādī amigdale penidy olz viol. nenufaris et silia. In cā vero frigida isop. ligritia ra dix ireos capilli vene. squilla liliū prassij scabiosa betho nica sarcocolla serpillū calamētū origanū ozibus fenugre cū semē lily assum piper ossa sulphur semē vrtice passule si cus dactili enula mel zuccarū. Igit. discret. medic. iudicet formas v. l. p. modū sirupi v. l. p. diti v. l. pillarū v. l. trociscorū v. l. vnguentorū. v. l. gargarizādo v. l. emplastrando. Accipiat ergo vñ v. l. multa mixta puenientia particulariū. Et sciē dū hic q. tres sunt passioes que curant cum eisdem mate riebus. s. rauedo tussis et asma.

C. De asmate. C. Sillanus. Ica rubricam est notandū q. tres sunt species dif ficultatis anhelitus. Una i attrahēdo aerē et hoc fit q. villi longitudinales pectoris sunt debiles et vo cantur dñia. et dicitur q. est difficultas anhelādi sine soni tu. Secūda species difficultatis anhelitus est in expellē do aerē. et hoc est quando villi latitudinales pectoris sunt debiles. propter quod non expellitur aer et vocatur asma et dicitur q. est difficultas anhelit. cum sonitu vnde dicitur i versu. Dñia se celat. canit asma morbumq; reuelat. Terti a species difficultatis anhelitus est quantum ad vtrūq; et hoc est quando villi longitudinales et latitudinales pector

De asmate

ris sunt debiles: et vocat orthomia: vt pz i versu. Orthomia quoque morbo vexat vtroque. Ad hoc hic capit asmatum est nomen generale tribus egritudinibus supra dictis. ¶ Secundo notandum quod asma siue difficultas anhelitus habet tot causas et easdem quod et easdem habet tussis: sed sunt fortiores in asmate quam in tussi absolute. id est pro his recurramus ad capitulum precedentem. Vnde tamen ratio ponit curam asmatum siue difficultatis anhelitus causari ex multitudine flegmatis viscosi exstitis in cœanitate pectoris vel in porositatibus pulmonis vel venarum vel arteriarum pulmonis quod vtpotimum fit ex illa causa. ¶ Notandum tertio quod signa asmatum secundum diuersitatem causarum possunt haberi ex signis diuersitatis tussis dictis i. c. precedenti. ideo pro illis recurramus illic. Signa pronostica: asma in senibus nunquam curatur: aut cum magna difficultate. Ad quod quia virtus eorum est debilis. et causa vtpotimum est humor flegmaticus viscosus multum difficilis eradicationis. Secundum asma quando multum antiquatur non recipit curationem. Tertium quod in asmate anhelitus est parvus tardus et frigidus est signum mortis propinque. rō pz. Quartum in asmate anhelitus tremulus et pulsus malus. ratio quia significat quod vene pulmonis sunt plene. Ideo timef de suffocatione. Quintum in asmate tussis et sinopsis pessimum est. Sextum in omni difficultate anhelitus in quo patiens sepe ad anhelandum cogitur ad anhelitum suscipiendum mortale. Patet quia talis anhelitus est suffocatus. Septimum si asma venit propter dislocationem spondilii vix aut nunquam curatur. ratio namque pz. Octauum asma si puenit per catarrum et caput est debile naturaliter nunquam curatur. Sed intelligendum est hic quod asma et difficultas anhelitus sunt egritudines cronice et mouentur potissimaliter. ¶ Ali.

Cum aliquis assidue patitur tussim: et aerem attrahit sicut fit post cursum aut per vehementem motum: et cum iacet supinus est ei deterius: et cum sedet est ei melius. Decoctio ei danda est. quod R. ficum citrinorum. 3. r. dactyloz multas humiditate habentium: seorsim apertis feniculi capilli veneris ligritie isopi prassii oīum añ. 3. v. coquantur in tribus libris aque dulcis donec redeant ad unam et coles. De hac vero decoctione tribus diebus ego in potu tribuatur cum potere duorum aureorum huius decoctionis quod R. succi ligritie isopi capilli vene. oīum añ. 3. r. cordumeli pipis amigdalaz amaraz aristol. ro. seorsim vrtice oīum añ. 3. v. mellis dispensati. q. sufficit. hec. n. decoctio supfluitates que sunt in pectore mirabiliter expellit et est optima. Danda itaque est per hebdomadam unam continuo. Deinde eger postquam comederit sinapi et mel vomere cogendus est et venter ex his pillis soluedus. quod R. agarici gra. ordei xviii. colognitide iterioris grana ordei. vi. elacterris gra. liii. succi ligritie. 3. 5. fiant ex eis pillule et sufficit ad dosim unam. post hoc quoque iterum redeat ad decoctionem et decoctionem sumendam et postremo ad vomitum et venteris solutionem vtpotimum. si sepe factum est debet eger sanitati restituatur. Interim tamen a cibis grossis et stipticis acerosis abstinere. ¶ Sil. ¶ Ponit curam asmatum et diuinitatem quatuor. Primo ponit curam per decoctionem et confectionem. Secundo per euacuationem. Tertio ostendit a quibus oportet egrum abstinere. Quarto ostendit quod sit sciendum post euacuationem. secunda ibi. (Deinde eger) Tertia ibi. (Post hoc) Quarta ibi. (Interim tamen). De prima dicit quod cum apparent ista signa. Primo quod patitur tussim. Secundo quod attrahit aerem vehementer. sicut fit post cursum aut forte motum. Tertium cum iacet supinus est ei deterius. et cum sedet est ei melius. Decoctio ei danda est. quod talis patitur asma. Secundo dicit quod pro cura debet dari decoctio que est. R. ficum citrinorum. 3. r. dactyloz multas humiditate habentium seorsim apertis feniculi capilloz veneris ligritie isopi prassii oīum añ. 3. v. coquantur in libris. iii. aque dulcis donec redeant ad unam. et datur variis ego de ista decoctione tribus diebus cum ponderis auri huius decoctionis quod est. R. succi ligritie isopi capilli veneris añ. 3. r. cordumeli pipis amigdalaz amaraz aristol. ro. seorsim vrtice añ. 3. v. mellis dispensati. q. sufficit. Dec enim decoctio superfluitates que sunt in pectore mirabiliter expellit et est optima et datur datur per unam hebdomadam continuo. ¶ Notandum per rationem si gnorum in asmate est tussis. rō quod in mēbris spūalibus est res nociua quā natura tētat expellere et sic fit tussis. Sed verificatur quod in asmate per nocumētum in mēbris anhelitus cogitur ad sepe anhelandum. ideo attrahit aerem sicut fit post cursum. Uerificatur tertium quod in asmate cum patiens iacet supinus est deterius quod fit costrictio maior: cāne pulmōis. sic aer non potest ita bene attrahi et exire sed stando melius intrat aer. id est rō. Sed rō remedium est quod talis decoctio est rerum incidentium materiam grossam et subtiliantium et sic ipas disponētium ad euacuationem. ¶ Notandum quod per ista intelligit eis filia: vt sirupus dictus i. c. d. tussis addēdo sille. 3. i. Ad idē valz brodiū galli antiqui cocti cum isopo ligritia vuis passis mūdīs ab arillis et seie vrtice et seie fenugreci. Ad idē valz pomū granatū dulce coctū in cineribus cum modico zuccari cādū sic quod scindat et ponat puluis zuccari candi et inuoluat in petia pāni madefacta et papam dimittat in cinere calido et grana iacia ponant et comedant et valz mirabiliter. Ad idē ad distillatā enule cāpae. Ad idē si comedatur duo boli de folijs sille cum ficibus vel zuccaro cando quibus mane. Ad idē valz pulmo vulpis sic. pprie. 3. y. denf. cū eo quod conuenit de potibus. est res mirabilis. Ad idē valz oīa dicta i. c. de tussis cāta a mā flegmatica. Ab exra vero uenit tale emplastrum. R. dactyloz pinguiū caricarū pignū añ. 3. y. ramozū malue bismalue añ. q. r. 5. quassa fortiter et bulliat deinde. R. stercoris colūbarū terbentine rāfine añ. et misceant oīa cum mucillagine fenugreci et seorsim lini. q. sufficit. fiat emplastrum et ponat supra pectus. Ad idē. R. cerotū isopi supponēdo lanā calidā. Ad idē vnguentū dialtee. Ad idē valet inunctio facta supra pectus de oleo de lilio et de oleo de ierosolymis vel ex oleo laurino vel ex oleo de aneto et ceteris. (Deinde eger.) Ponit curam per euacuationem dicens quod postquam comederit sinapim et mel datur puocari ad vomitum et hoc habet veritatem quod materia est in stomacho. Ratio quod sinapis et mel soluunt materiam ibi existentem et preparent ad vomitum. sed vomitum valz quod euacuat materia illa. Scito dicit quod datur euacuari cum pillulis que sunt. R. agarici quatuor ponderant. xviii. grana ordei colognitide iterioris quatuor ponderant sex grana elactery gra. liii. succi ligritie. 3. 5. fiat ex his pillule et sufficiunt ad unam vicem. rō patiens quod euacuant matrem a pectore et est intelligendum quod in euacuatione multiplicatio melior est pillularum de agarico cuius descriptio stat sic in forma. R. agarici. 3. iii. colognitide. elactery amborum añ. q. r. iii. vni succi ligritie añ. 3. 5. fiat ex eis pillule. ¶ Notandum quod medicie mūdificantes pectus et pulmōem ab humoribus grossis aut etiā putridis sunt isopos et oīes mōz admistratiōis et se rapinū ppe cū vīo et slla vrtica et se. ei est multum iuuas. educit enim humores grossos sepultos in pectore et pulmone et prope forbitides decoctionis ei in aqua mellis et ordei et ficibus sicis et radiis alsefere secundum omnem modum admistratiōis ei est mirabilis et decoctio volubilis cum melle et sille ierosolymis expellit enim omnem materiam ab eo et mundificat pectus efficaciter et plures alie poni possent. (Post hoc) Ostendit quod sit sciendum per euacuationem dicens quod iterum datur redire ad sumendum decoctionem et decoctionem dictam vel ad euacuandum per vomitum

De pleuresi

donec restitua^r sanitas p^recessus ut prius subdit q^d sepe oz fieri. (Interi^u tñ). Q^ustedit a gb^o cibis oz abstinere dicēs q^d oz abstinere a cibis grossis et stipticis ac acetosis. rō q^d retinēt et restringūt materiā i stomacho. ¶ Notādū q^d non sō oz euitare p^rdicta imo multa alia: vt oia v^erofa et oia alia multiplicantiā flegma. Euitet ē^r balneū et somnū sup^r repletiōē p^rsertim i sero. viter sup^rfluū motū tristitiā et sollicitudinē. ¶ Et notādū q^d iter cetera coit^r ē sibi mortāl. Eligat panē bene coctū fermentatū et pisatū cū aniso croco cina/momo et feniculo. carnes sint v^el plurimū volatiliū v^el ualiū nō viuentiū in aq^a. caro vulpis et hericy nemozal^r et potissimē pulmones quōcunq^z sumant. De fructib^{us} ficus sicce et calefacte ad ignē v^el p^rasse p^ristici dactili pincee amigdale dulces. De olerib^{us} botago buglosa fenicul^r petrosili. origanū calamētus nasturtiū serpillū isop^r. De potib^{us}. aq^a mell. vinū clarū antiquū odorif^r bene maturū: s^z pauce quātū tatis. ¶ Scō notādū q^d post medicinas dictas valēt suffumigia de gb^o ē^r primū. R. sulphuris citrini arsenici añ. ptes eq^{ales}: fac formās similes auctlās cū adipe renū caprarum aut vacce et ponat sup^r carbones et recipiat fumus ad os p^rralectorii. Ad idē ex croco myrrba costo aristol. cassia et arsenico: fiat formule cū adipe caprio. Ad idē ex arsenico et aristol. cū adipe: fiat formule vt pri^{us}. Ad idē valet sulphur pos si de^r cū ouis forbilib^{us}. v^el sulphur et arsenicū cum ouis forbilib^{us} et melle. Aut arsenicū cū aq^a mell. aut pille cū arsenico et gūma pini. ¶ Tercio notādū q^d si asma contigerit a sanguie cōpetit flebotomia de basilica: et si p^rigerit p^r retentionē emoroidaz aut mēstruoz: puocatio eoz ē^r inuatiua. s^z si asma fieret p^r materiā descēdētē a capite cura est itendenda ad caput cū cōfortatib^{us} et p^rhibētib^{us} fluxū de gb^o dicēz ē^r c. de catarro: et cura ē^r itēdenda ad materiā retentā i pectore cū his de quibus statū dictū ē^r sup^r ad cap^{it} p^recedens.

De pleuresi.

Syllanus.

J^rca rubicā ē^r notādū q^d duplex ē^r pleuresis. s. vera et nō vera. Vera ē^r vt ap^a o^pa fragmatis et media fini. Nō vera ē^r duplex. Una ē^r ap^a ostema ex^ris i la/certis pectozis seu carne costaz exterior. Alia ē^r q^d fit a v^eto sitate. Ad p^rpositū bic itelligit^r vera. ¶ Scō notādū q^d pleuresis q^dā sit a latere dextro. q^dā i sinistro. v^el plurimū sit i dextro. s^z q^d sit i latere sinistro ē^r piculiosior et cit^r terminat p^r p^ringratē ad cor. ¶ Tercio notādū q^d pleuresis cā pōt ē^r exterior vt nīm^{us} calor nimiz frig^{us} sup^rflu^{us} mot^{us} v^el boreal^{is} q^d v^el post australē: sup^rflu^{us} potus aque frigidē v^el vini. Vel ē^r interior. et tunc cā antecēdēs ē^r repletio capitis et toti^{us} corp^{is}. Cā cōiuncta v^el plurimū ē^r colera: deñ fāguis: deñ flegma. deide m^ulia: s^z raro. V^el ostitas ē^r pōt esse cā s^z pleures nō vere. ¶ Quarto notādū q^d pleuresis pōt terminari g^rq^z mōis. p^rio p^r resolutionē i sensibile: vt per calefactoria q^d materia ē^r pauca et subtil. Scō p^r euacuationē i sensibile seu excreationē vt p^r sputus q^d fit cōmūter Tercio p^r cōuersionem ei^{us} i sanie sic q^d materia ē^r grossa et talis ē^r piculosa. q^d tales vt plurimū sunt p^risici et empici vt p^r i afforismo g^rte p^ricula. Quicunq^z p^rereticī facti sūt. Quarto p^r cōuersionē ei^{us} ad folirolim et hoc fit raro: et hoc fit p^r medicinas calidas resoluētēs materiā subtile et grossaz dimittētēs q^d sunt nimis calide. Quito p^r mutationē materie ad alias partes. sicut aliq^u ad cerebr^{um} et fit frenesis. Aliq^u ad neruos. et fit spasm^{us}. Aliq^u ad vias v^einales per venas magnas. et aliq^u ad intestina. ¶ Quito notādū q^d pleuresis salubris bēt q^d tūoz tēpora. s. p^ricipium i quo n^ul exp^rit. Augumētum i quo icipit exp^ruere et apparēt s^z g^rna digestiois. Statum q^d sputum est album bñ digestū et facili^{ter} exp^rit cum facili tussi et allenuatiōe. Declinatio nē q^d ista icipiunt minui et febris et alia acūtia: illa tēpora assignant^r dⁱstinguēdo tēpora ex parte digestiois materie. s^z

alia assignant^r dⁱstinguēdo ex p^rte accidētium et illa cum illis nō coincidunt: q^d p^ricipium quo ad digestionē materie cō p^rebendit augumētum p^ricipium et statum quo ad difficultatē accidētium. et declinatio quo ad accidentia p^reben dit augumētum statum et declinationē quo ad materie digestionē. ¶ Scō notādū q^d signa p^rpa vere pleuresis sunt g^rq^z. p^rimum dolor lateris pungitiu^{us}: q^d ibi ē^r mala p^rple/rio et solutio cōtinuitatis. sunt at^r bec cā doloris. Est at^r pun gitiu^{us} p^r sensibilitatē loci et ex parte materie: q^d calida na/ turaliter v^el accidentaliter. Scō signum ē^r febris: caliditas q^d materia ē^r putrefactiua i locis p^rp^ris cordi. Tercio signum ē^r difficultas anhelit^r. q^d p^r ap^a seg^r cōpressio pul/ monis. Quartum est tussis concomitās: q^d aliq^u resudat a loco ap^atis ad cānales pulmōis. id ē^r. Quito signum est pulsus frinus q^d morib^{us} seu ap^a ē^r i mēbro duro neruoso. s. p^raniculo coopiente costas. v^el sit extensio et durities et sit pulsus ferrinus. Signa materie peccātis si sit colera: vrina citrina et itensa et subtil. pulsus durus velox et frēq^us: dolor acut^{us} pungitiu^{us} multum. citrinus color. et alia signa colere discurrendo p^r res naturales nō naturales et p^rter naturam. Signa si sunt a sanguie sunt vrina rubea et spissa: sputus ru/ beum et pulsus plenus: dolor nō sentit sic cum punctura s^z cum quadā grauedie. repletio venaz: antecessio rez mul/ tiplicatiū sanguinē. Signa si cā fuerit flegma sunt. vrina apparet palida v^el remissa. pulsus parvus et mollis et alia si/ gna flegmatis. Signa si fuerit m^ulia s^z raro sunt sputum li/ uidum et paucum: dolor nō est itensus nec acutus. vrina est remissa. et alia signa m^ulie. Signa p^rnostica ad malum sunt si signa p^rdicta pleuresis sunt intensa multum et laboriosa mortē significant. sicut dolor vehemens p^rsternens virtu tem difficultas anhelitus addens ad caliditatem. et caliditas ad frequentiam tussis multum laboriosa ipediens somnū et cibum. febris fortissima. sputum liuidum nigrum viscosū cū laboriosa tussi. s^z si medicus recte operet^r p^r v^elia et p^ricularia et patiens p^r medicinā nō alleuiet^r v^el nō libere^r sed potius aggrauat^r est signum pessimum et mortale. Signa p^rnostica ad bonum sunt sputum album lene et eq^ule cū mo dica tussi et alienatiōe patientis q^d cito appareat i p^ricipio: et cōtinuetur p^rocul dubio significat salutem et p^recipue si alia signa conueniunt. sicut est bonitas somni et appetitus et bona tolerantia et egestio non sit frequens: sed iuncta et equalis et hora consueta. et vrina vergat ad rubedinē et quā dam mediocritatem et cito incipiat facere bonam residen tiam. ¶ Notandum q^d vrina in egritudinibus epatis et ve narum certam habet significationem si sit bona siue ma/ la: sed in egritudinibus alyz q^d sunt extra venas. si vrina est laudabilis bonum signum est sed non certum salutis: quia ex alyz potest piclirari. sed si vrina fuerit mala et indigesta et ita de alyz signis malis. certum signum est q^d eger ten/ dit ad mortem. quia postq^u digestio deficit in radice defi/ cit in ramis.

Almanfor.

¶ Am aliq^u sub costis suis dolorē sentit p^rigitiu^{us}: et p^rp^ric q^d sicca patit^r tussim et febrē: expedit vt si dolor sup^r partē co starū et furculam tendit: fiat minutio ex basilica ei^{us} partis i qua ē^r dolor nisi rothi cor^p multo sā/ guine repletū fuerit: tñ. n. ex latere cōtrario san/ guinis detractio faciēda ē^r. egritudo quoq^z si iā p^r aliquos dies ifestauerit egrū a p^ricipio suis fle botomia a parte dolente faciēda est. ¶ Sylla. ¶ Determinat de pleuresi et diuidit in duas. primo ponit curam. secundo manifestat ipsam quantum ad nomen. se

De pleuresi

cunda ibi. (Hec passio). Prima i duas. pzo pōit curā pleu-
ressi vere. secūdo nō vere. secūda ibi. (Si aut̄ exteri). Pri-
ma i duas pmo pōit curā. scdo docet pnoſticari d̄ pleureſi
scda ibi. (Qd̄ si i pncipio). Pria i duas. pzo pōit curā obser-
uandā anteq̄ ſcipiat excreare. secūdo qñ ſcipit excreare. ſe-
cūda ibi. (Cūq̄ ſcreat). Pria i duas. p pōit curā p euacua-
tionē secūdo p dietā. secūda ibi. (Qd̄ si eger). Pria i duas.
pimo oñdit quō euacuatio ſit ſiēda p flebotomiaz. scdo p
medicinā. secūda ibi. (Qd̄ si dolor). De pria dicit q̄ qñ ali-
quis ſub coſtis ſuis ſentit dolorē pungitiuū ⁊ patit̄ febres ⁊
ſiccā tuſſim: ⁊ dolor tendit ſupra partē coſtarū ⁊ ſurculā: d̄
ſieri flebotomia de baſilica illi⁹ partis cui⁹ ē dolor. Scdo
pōit exceptionē dicēs q̄ hoc totū d̄ intelligi niſi corp⁹ totū
fuerit repletū multo ſanguine: q̄ tūc flebotomia d̄ ſieri ex
latere cōtrario. Tercio dicit q̄ ſi egritudo iſeſtauerit. egrū
p aliquos dies a pncipio ſuo d̄ ſieri flebotomia d̄ eadē par-
te dolēte. ¶ Notādū q̄ ſi i pleureſi corp⁹ fuerit plectoziiū
d̄ ſieri flebotomia ex pte cōtraria dolori: q̄ ſi ex eadē ſie-
ret traheret materia ad locū v̄l ex ſaphēa eiūſdē pti⁹. q̄ v̄l
nerſio ſit ad locū ſatis diſtāte a loco doloris. Si vero corp⁹
nō ſit plectoziciū v̄l materia ē i fluxu. ⁊ ſic flebotomia debz
ſieri de parte cōtraria: v̄l materia eſt fluxa ⁊ ſic d̄ ſieri de
eadē parte. rō q̄ pria iſtentio ē p̄hibere fluxū. ſecūda vero
eſt euacuatio: ⁊ ſic ex his verificat̄ textus. Raſ. ¶ Scdo
notādū q̄ ſi pleureſis ſit a ſanguine d̄ ſieri flebotomia vt
dictū ē. Poſt flebotomiā yngat̄ locus cū oleo de camomil-
la ⁊ oleo de aneto mixtis ſimul ⁊ actu calidi⁹. ⁊ pōat̄ ſuper
vncionē empl⁹ qd̄ ſic ſit. Ra. radici⁹ altee. i. maluanici coc-
te ⁊ p̄parate. 3. iii. viol. floz. camōille añ. 3. y. farine ordeī. 3.
vi. i. corpozent̄ ⁊ miſce cū oleo de camōilla ⁊ oleo viol. q. ſuf-
ficat̄ ad faciendū emplm ⁊ calidū pōat̄ ſupra locū. Si ven-
ter iſſimi eēt ſicc⁹ ſiat oī die ſuppoſitorii vel cliſtere leniti-
uū ⁊ eēt meli⁹: ⁊ poſſet aliquibus diebus mundificari cū hac
medicia. Ra. māne. 3. y. aq̄ decoctiōis viol. ⁊ iuiubaz. 3. iii.
Ad idē. Ra. caſſieſiſt. 3. y. aq̄ decoctiōis p̄dicē. 3. iii. coſetur
⁊ detur ante diem in matutinis. ¶ Almanſor.

¶ Qz si dolor inferi⁹ ad ptez coſtarū poſteriorē
tēdit: v̄ter ex decoctiōe quā i. c. de reſmatifimo
deſcripſim⁹ ē ſoluēdus. Adell⁹ tñ ē vt fleboto-
mia ſiat: deide aqua ordeī cū zuccaro aſſidue tri-
buat̄. ⁊ ſi videris tuſſiz ei⁹ vebemētis ſiccitatis
da ei⁹ diſluculo oī die ſulep: deide da ei⁹ in potu
aquā ordeī. q̄ ſi eger fuerit debil⁹ nutrit̄ cū pane
⁊ zuccaro. ſi autem fortis fuerit aqua ordeī vſq̄
ad diem quartum ſufficiat. ¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curā pleureſis qñ dolor tendit iſerius ad pte
coſtarū poſteriorū. ⁊ diuidit i duas. Pzo facit hoc. Secūdo
pōit curā p potū. ſecūda ibi. (Deide aq̄). Pria i duas. Pzo
facit B. ſecūdo d̄ p̄at flebotomiā ad farmatiā. ſecūda ibi
(Melius tñ). De pria dicit q̄ ſi dolor tēdit iſerius ad par-
tē coſtarū iſeriorū: v̄ter d̄ euacuari cū decoctiōe quā deſcrip-
ſimus. c. de catarro. iō recurraſ illi⁹. rō. q̄ materiā ſalis ſa-
tis apta ē euacuari p talē medicinā laxatiuā. ¶ Notādū
q̄ i materia colerica ante ſolutionē cōpetit tale digeſtiuū.
Ra. ēdine ſcariole lactuce epatice diptami capillozū vene-
ris recentii añ. 3. i. q̄ttuor ſeminū frigidorū: ſeia malue
biſmalue ſeis boraginis mundati añ. 3. 5. ordeī mundi. 3. i.
ligritie raſeyuarū paſſarū ab arillis mundatarū iuiube ſe-
beſten. añ. 3. i. violarū florū nenufaris añ. 3. 5. zuccari albi.
15. i. ſiat ſirupus vſq̄ ad q̄rt. v. Ad idē ſirupus de iuiubis.
Ad idē. Ra. ſirupū viol. 3. vi. ſirupū papaueris ſirupū capil. ve-
neris añ. q̄rt. i. miſce. Medicia laxatiua pōt eſſe tal. Ra. flo-

rum violarū boraginis bugloſe añ. 3. 5. puinozū damascen-
noz iuiube ſebeſten añ. 3. x. ſpice nardi. 3. 5. ligritie raſeyua-
rum paſſarum añ. 3. v. ſiat decoctio i q̄ diſſoluat̄ caſſieſiſt.
3. i. reubarbari iſuſi i modico aq̄ ordeī. 3. 5. vſ. 3. i. Si patiens
ſit fortis ſiat colatura vſq̄ ad quart. i. 5. deſ in aurora. deñ
poſt euacuationem ponat̄ ſogia inſuſa in aqua decoctiōis
camomille viol. vſ. aneti. Ad idem ſpongia inſuſa in aqua
calida ſolū ⁊ exp̄ſſa. Ad idē ſiat calefactoriū cū vaſe eneo i
uolundo pānū lini iplēdo vaſ aq̄ calida. Ad idē valz veſi-
ca plēa aq̄ calida ⁊ loco applicata. ¶ Scdo notādū q̄ i mā-
ſlegmatica p̄petit tal ſirupus. Ra. ſopio capil. vene. añ. 3. 5.
y. ligritie raſe vuarum paſſarum mundatarū ab arillis añ.
3. i. ordeī mundi. 3. y. quattuor ſeminū frigidorū mundato-
rū ſeis b̄nſci ſeis ſparagi ſeis lini ſeis ſenugreci añ. 3. i. ace-
ti albi. 3. 5. ponit̄ ad incidendū mellē lei q̄rt. i. zuccari al.
quart. iii. ſiat ſirupus clarificatus vſq̄ ad quart. v. ⁊ iſte cō-
peteret ſi eſſet colera groſſa. Ad idem ſirupus de ligritia ſi-
rupus de ſopio ⁊ ſirupus de capilli veneris. Medicia laxa-
tiua. Ra. floz viol. boraginis bugloſe añ. 3. i. liquiritie raſe
vuarū paſſarū mundatarū ab arillis añ. 3. ii. caricarū. 3. 5.
agarici. 3. 5. ſiat colatura vſq̄ ad quart. i. 5. deinde poſt eua-
cuationem yngatur locus cum oleo de camomilla vel de
aneto vel de lilio vel de ireos. inde ſiat calefactoriū ex flo-
re camomille ⁊ melliloro: ⁊ pōt ſieri būidū decoquendo in
aqua. vel ſiccum faciendo ſacculū de predictis. Ad idē va-
let ſacculus talis. Ra. ordeī orobi añ. quart. 5. ſurſuris pugil-
lum. i. conquaſſent̄ ⁊ ſiat ſacculus ad q̄tatem palmi ab
vtraq̄ parte bulliat in aqua ⁊ modico acetii exp̄ſſeſ ſup-
ponat̄ lateri. Ad idem valet ſacculus ex milio ⁊ ſale ⁊ plus
valet ſi materia eſſet ventroſa. ¶ Tercio notādū q̄ ſi ma-
teria eſſet mli⁹. licet ratio. accidat debet dari cū predictis
p dirigendo ſuccus boraginis cū tota radice bugloſa cum
tota radice añ. 3. i. Et medicina laxatiua poſſet ſieri cū
ello nigro. vel cū thimo epibitino polipodio ſene ⁊ ſimili-
bus. Deinde procedendum eſt cū predictis localib⁹. (De
liis tamen). Lōparat flebotomiam dicens q̄ melius ē vt
ſiat flebotomia q̄ vt denir farmatia. rō q̄ melius remove-
tur materia a loco. q̄ farmatia nō ſic attigit ad pāniculos
ſicut flebotomia. l3 quantū eſt ex parte materiē peccantis
p̄petit farmatia. (Deinde da). Pōit curā p potū dicens
q̄ aqua ordeī cū zuccaro d̄ dari cōtinue in potu. rō q̄ iſſi-
gidat būectat ⁊ laxat ventrē. Secundo dicit q̄ ſi videris
tuſſim vebementis ſiccitatis p̄petit dare oī mane in potu
inleb vel aquā ordeī. Tercio dicit q̄ ſi virtus patiētis fue-
rit debilis d̄ nutriti cū pane ⁊ zuccaro. ſi fortis ſola aqua
ordeī ſufficit vſq̄ ad quartū diem. ¶ Notādū q̄ in pleu-
reſi a materia calida potus poſſet eſſe aqua ordeī vel aq̄
fontis cum pane zuccari vel ſuccus malorum granatozū
dulcium cū multa aqua fontis. ⁊ vbi eſſet ſitis iſomnietas
⁊ ariditas lingue ſirupus violat⁹. vel nenufarinus vel pa-
pateris cū aqua ordeī aut fontis. ⁊ iſte potus valet loco ci-
bi quando virtus eſt fortis. ſi eſſet debilis pōt vti brodio
pulli parui decocti in aqua fontis cum lactucis aut ſeminū
bus frigidis ſine ſale coq̄tur vſq̄ ad oſſium ſeparationē
poſſet etiam vti ptiſana ordeī ⁊ farina tritici preparata cū
lacte amigdalorum ⁊ ſpinachys: ⁊ poſſet vti paſſulis mun-
datis amigdalis cucurbitis iuiubis violis: ⁊ pane loto cū
aqua ſeu vino aquoſo debili. ſed in materia frigida poſſet
potus eſſe aqua mellis vel aqua multum zuccarata. de ci-
bis ptiſana ⁊ ſimilia. ¶ Almanſor.

¶ Cūq̄ ſcreare cepit decoctionē quā i. c. de reſ-
matifimo noſauim⁹ quotidie ſumat ⁊ ante aq̄
ordeī bibat donec ſaneſ. Si aut̄ febris ⁊ acuitas
pſeuerent ⁊ eger i. excreatiōe difficultatē patiat̄

De perypneumonia

bet decoctio quā in .c. s. astate nominamus : qđ sūt est faciendū cum saniei sit excreatio. Qđ si i principio passionis qđ excreatur nigrū: aut velut citrinū apparet et sic p̄māserit et se. si generit nec calor vsq; i diē. vii. timorosus ē. et si cū hoc toto aeris attractio nō alleniat et in pectore affuerit oregmon: aut in maxillis rubedo et in oculis labor est mortis propinquus.

Sillanus. Ponit curā qñ patiens incipit scireare et est egritudo i augmento: et diuidit i duas secundū qđ duo ponit remedia. scilicet cūda ibi. (Sillanus). De p̄la diē qđ cū iceperit scireare debet quotidie sumere decoctionē quā diximus in .c. de catarro ante quā aqua ordei bibat qđ mūdicat pectus. De secūda dicit qđ si se. et acuitas pseuerauerint: et eger patiat difficultatē in scireatu debet dari decoctio quā dixim. .c. de asma: te: id ē faciendū cū est excreatio saniei. rō quia talis abstergit et pectus mundificat. (Qđ si i principio). Hic docet p̄noscicare i pleuresi dicens qđ si i principio passionis illō qđ scireatur apparuerit nigrū et citrinū et sic cōtinuauerit et nō quiescerit febris vsq; ad diē septimū. est suspicandus de malo. Secūdo dicit qđ si cū hoc toto nō fiat allettatio i attractiōe aeris i pectore et fuerit sonus qui dicit oregmō. et i maxillis rubedo. et in oculis lior: ē primus mortis. Rō primi quia si gnū est qđ sit ex malitia materie et significat debilitas virtutis succubētis. et sic verificat secundū dictū.

Almafor. Si alit exteri i latere apparuerit rubedo aut apostematio et cū premittit loc⁹ dolet: ponat bsupper vētosa aut emplz ex sinapi et sicub⁹ et dimittat ibi donec loc⁹ vlceret. De his vero qđ ex errore stolidorū ad augmentū nocumēti accidit hāc egritudinē patientib⁹ ē cū dolor sentit i principio sub costis existimāt grossas fore ventositatem: ideoq; electuariū diamusculū aut ei filia egro tribuit: et hq; iterficiūt. Hec passio vocat birsen c⁹ causa est apostema qđ oritur interius ex costis ipocostidiorum.

Sillanus. Ponit curā pleureffis nō vere. et diuidit i duas. Primo facit hoc. secūdo ponit errorē quorūdā. secūda ibi. (De his vero). De prima dicit qđ si apparuerint i latere exteri⁹ rubedo. aut apostematio et cū loc⁹ premittit dolet. signū ē qđ ē pleuresis nō vera facta ex materia cōcreta in costis extra. Secūdo vult qđ p cura dñ supponit ventosa. rō qđ attrahit mās ad extra plus. Tertiū vult qđ ēt opetit ēplz ex sinapi et sicub⁹ et dimittat donec loc⁹ vesicef. rō qđ tunc materia exhibet. **Notandū** qđ i tali nullo mō competūt repussiuā. rō qđ repercuteret materia ad itra ad loca mobilia imo nec in pleuresi vera cōpetunt. et si illud eēt maxie esset i principio principiante si qđ pñs esset et deus dedisset talē gratiā qđ principiu principians cognosceref et qđ portaret in manu vli bursa medicīnā repussiuā. sed nō videt qñ talia possūt cōcurrere. iō mirandū quōd bonna eben mesue dorminerit. **Notandū** qđ i pleuresi vera nō cōpetunt maturatiua nisi si quando egritudo prolongat et non videmus aliā viā. ga sanies est periculosa. (De his vero). Pōit errorē quorūdā dicens qđ qdaz stolidi medici i cura huius passiois errabāt qđ cū dolor sentiebat sub costis i principio egritudinis existimabant grossam fore ventositatē. vnde dabāt electuariū diamusculū et sibi si similia calida. et sic agebant nocumētum. et egrum iterficiebat. ratio patet. (Hec passio). Ostendit denominationē huius passionis dicens qđ hec passio vo-

catur birsen. cuius causa est apā qđ oritur interius i costis ipocostidiorum. vnde sicut birsen dicitur apā pāniculorum cerebri. ita birsen dicitur apā pāniculorū pectoris.

De perypneumonia.

Sillanus. Ircā rubricam est notandum qđ perypneumonia est apostema pulmonis. **Secūdo** nota qđ perypneumonia potest terminari quinq; modis. Primo p resolutionem i sensibilem. Secundo per euacuationem i sensibilem vt per sputum et hoc est vltimum. Tercio per puerionē eius i sanie: et talis ē piculosa: qđ cū rumpit apā fiunt p̄fici. Quarto p soliofism vt cū resoluif subtile et remanet grossum. Quinto p trāsmiſsionem materie ad aliū locum. **Tercio** notandū qđ pypneumonia qñq; est egritudo p se: aliqñ est sequens aliā egritudinē vt pleuresim et fluxum catarrhi. **Quarto** notandum qđ cā pypneumonia pōt esse quilibet humor: sed sicut pleuresia vltimum fit de colera ita pypneumonia vltimum fit de flegmate. et hoc flegma vel fluit ad pulmonē p venas vli distillat a capite. **Quinto** notandū qđ signa pypneumonie qñ est egritudo p se: et fiat a materia calica sunt febris continua acutissima. rō ppter ppingratē materie putrescentis ad cor et caliditatē materie: et pulsus est vndosus: qđ apostema ē i membro molli colligente de materia multū subtili. vnde pulsus est plen⁹ et vndosus: difficultas anhelit⁹ cū suffocatiōe ita vt videat i firmo qđ pereat pre nimia suffocatiōe. rō ps. qđ ppter apā oppilant vie pulmonis qđ attrahit aer ad euacundū caliditatē cordis: rubedo maxia in maxilla: qđ a pulmone eleuant vapores retinentes colorē pulmonis qđ cōcitur pōis maxillaz: dolor in anteriori parte pectoris et i medio duarū spatularū. et talis est aggratatiō rōne pāniculi suspendentis qđ pulmo est membr⁹ insensibile de se. rō patet qđ pulmo continetur in medio pectoris. et in omni pypneumonia est materia aggrauans et tussis multa: qđ in pectore ē malo materia que deciditur a membro spongioso i quo cōtinet multus aer et miscetur cum illo yrina rubea ppter fe. et materiam: asperitas lingue cum nigredine. quia eleuant multi vapores et continentur in lingua et aduruntur. et sic fit nigredo in lingua. Signa eius qui fit a materia frigida sunt costrictio anhelitus cum sonitu in pectore absq; ali⁹ quo dolore sensibili. lingua est multotiens absq; nigredine. In principio pulsus est molis et rarus. rō signorum ps. Signa qñ pypneumonia sequit aliā egritudinē sūt signa dicta qđ apparere incipiunt post egritudinē pcedentē. **I. Iman.**

Am homini superuenerit se. et anhelitu tātā patit costrictionē vt se p̄focari putet: et i maxillis ita vehemens sit rubedo vt tincte videant: et anterior pars pectoris dolet et tussis adest et qđ cū scireatiōe emittit erit sit sp̄iosus et i pectore sentit quitas sine punctiōe et sine calore: cui oia hec accidit acutū i pulmone patit apostema et vocat hec passio pypneumonia. In principio igit curatiōis eius basilica est minuenda. deinde eger ex his quibus medicatur pleuresis est curandus. **Sillanus.** Determinat de pypneumonia. et diuidit in duas. Primo ponit signa. secūdo curā. secūda ibi. (In principio). De prima dicit qđ ad hoc sunt ista signa. Primo qđ est febris. Secūdo qđ est costrictio anhelitus vt putet se suffocari. Tertiū i maxillis vehemens rubedo vt videantur tincte. Quartū dolor pectoris in parte anteriori. Quintus tussis. Sextum quod emittit p̄creatū est spumofum. Septimū in pectore est grauitas sine punctiōe et sine calore. cū appa-

De sputo sanguinis

vent hec signa oia: signū ē q̄ patit̄ acutū apostemia r̄ vocatur p̄pneumōia. Rō signoz patet ex dictis. (In p̄ncipio) Ponit curā dicēs q̄ in p̄ncipio debet fieri flebotomia ex cephalica. Rō q̄ p̄hibet fluxū ad locum. secundo dicit q̄ post flebotomiā eger debet euacuari cūz his cū quib⁹ curatur pleuretis. Rō quia sunt a simili loco. quasi ex consimili materia. ideoq̄ recurratur illic. s. ad. c. p̄cedens. r̄ ita sit in cibis r̄ potibus sicut dictū est ibi.

De sanguinis profectione cum sputo r̄ sine vomitu r̄ sine rascatione.

¶ Irea rubricā ē notandū q̄ exitus sanguinis ab ore p̄t puenire a pluribus locis. p̄rio a cerebro p̄ viā stillicidy r̄ maxie illis qui sunt soliti pati fluxū sanguinis nariū. Secūdo a gignis. Tercio a palato. Quarto a gutture. Quinto a trachea arteria. Sexto a pulmōe. Septimo a pectore. Octauo a stomacho r̄ ab alyis mēbris iferiorib⁹ vt ab epate splene r̄ matrice. Secūdo notādū q̄ signa distinctiua q̄ puenit a dictis locis sunt q̄n a cerebro ē dolor r̄ grauitas capitis r̄ cōfucit exire p̄ nares. Signa distinctiua q̄n a gignis sunt q̄z gingiue sunt sanguinolente v̄l v̄l ecerate: r̄ cū frican̄ sanguificāt r̄ q̄ aduēt absq̄z rascatiōe r̄ tussi r̄ sibil⁹. Signa q̄n a palato sunt q̄z venit cū modica rascatione r̄ modica tussi r̄ q̄ sanguis ē clarus r̄ spumofus r̄ sine dolore r̄ i maxillis apparet alteratio coloris ad rubedinez. Signa q̄n a pectore sunt q̄z venit cū magna tussi r̄ magno dolore r̄ sanguis ē plenus grossus r̄ si sic spumofus Signa q̄n a stomacho vel ab alyis mēbris iferiorib⁹ sunt q̄z venit cū vomitu r̄ dolore loci vel mēbr̄ v̄l ex retentiōe alit̄us euacuatiōis p̄sue. vt sanguinis mēstrui v̄l emorroidal. Signa q̄n puenit ex ruptura vene. q̄z venit cū magna quātitate. si venit ex excoziatiōe cū parua. Tercio notādū de signis p̄nosticis. Si sputū apparet subrubēū i pleureti v̄l p̄pneumōia bonū. Omne sputū sanguis cū tussi q̄ diu durat ducit ad p̄siliū. Sputū sanguinis q̄ subito v̄it si vadit ad cor cito interficit p̄pter nimia suā euacuatiōez Omne sputū sanguis ex excoziatiōe nix aut nunq̄z curatur Sputū ex parte fistulaz pueniēs frequenter reiterat. p̄vter. Sanguis q̄n venit cū vomitu si notabilis quantitatis r̄ cum se. fuerit mortale r̄.

¶ Am sanguis cū rascatiōe aut paruo sputu q̄ sit sine tussi egrediē nō ē egro ide timendū. poterit. n. sanari gargarizādo ea que in. c. de sgnaria nominauimus r̄ regimē subtrillando.

¶ Sic determinat de exitu sanguinis ab ore r̄ diuidit̄ in tres. p̄rio determinat de sputo sanguinis cū rascatiōe. Secundo de exitu sanguinis cū vomitu. Tercio de exitu sanguinis cū tussi. Secūdo ibi. (Cū vomitu). Tercia ibi. (De tussi). Prima i duas. p̄rio docet p̄nosticari ex tali sputo sanguinis cū rascatiōe. Secūdo ponit curā. scda ibi. (Poterit eni) De prima dicit q̄ cūz sanguis exit cūz rascatione. aut paruo sono qui sit sine tussi nō ē timēdū ex eo. Rō q̄ signū est q̄ sit a partib⁹ p̄pinquis. vt a gula trachea arteria r̄ palato. vñ medicina consolidatiua poterit faciliter applicari. (Poterit eni). Ponit curā dicēs q̄ sputū sanguinis dentiū poterit curari gargarizādo ea que dixim⁹ i. c. de sgnaria. Rō q̄ talia medicamina str̄ngunt r̄ p̄hibent fluxū sanguinis. p̄ hys recurat̄ illic. Secūdo dicit q̄ curat̄ subtiliando regimē. Rō q̄ natura redditur potens ad retinendum fluxum sanguinis.

¶ Cum vomitu quoq̄z si exit sanguis non magnum affert timorem.

¶ Ponit curā vomitus sanguis. r̄ diuidit̄ i duas. primo docet p̄nosticari. Secūdo p̄t curā. Secūdo ibi. (Curat̄. nāq̄z)

De prima dicit q̄ si sanguis p̄ vomitū egrediāt non ē multū timendū. Notandū q̄ vomitus sanguis causat̄ dupliciter. p̄mo ex supfluitate sanguis. Secūdo ratione male q̄ litatis sanguis r̄ tunc si venit ante signa digestiōis r̄ in die crisis nō ē timendū. Ad p̄positum Rasis loquitur de p̄mo vel de vltimo.

¶ Curat̄ nāq̄z hec flebotomando. ¶ Sillanus ¶ P̄t curā r̄ diuidit̄ i duas. p̄mo facit hoc. Secūdo ostēdit in q̄bus nō est operandū. Secūdo ibi. (Quib⁹ aut̄). prima in duas. p̄mo ponit curā p̄ flebotomiā. secundo ostēdit curā p̄ assumptionē p̄ os. Secūdo ibi. (Et si comederit). De prima dicit q̄ si fiat flebotomia talis fluxus curat̄. Rō q̄ p̄ flebotomiā sanguis diuertit̄ ab illo loco r̄ operat̄ p̄ aliū locū. Ad idē valent ventose posite in naribus. Ad idē p̄uocatio emorroidaz v̄l mēstruoz.

¶ Et si comederit stiptica sicut sumach r̄ succū v̄ue acerbe. In potu p̄terea sumat̄ ex boli armeni gūmi arabici balauistie sanguinis draconis thuris oīz añ. partib⁹ eq̄lib⁹. denf̄ ex eo. 3. iiii. cū rob simplici de citonijis. Quib⁹ aut̄ solet accidere sanguis exitus cū interpollatiōe ex quo nullūz sentit̄ nocumētū: ideoq̄z sic ē dimittēdū.

¶ P̄t curā p̄ assumpta p̄ os. r̄ diuidit̄ i duas f̄z q̄ duo ponit remedia. Secūdo ibi. (In potu). De prima dicit q̄ talis vomitus sanguis curat̄ comedēdo stiptica qualia sunt sumach r̄ succ⁹ v̄ue acerbe. Rō p̄z. Notandū q̄ cib⁹ conueniēs est farina tritici amidū faba fracta lentes cicera fracta rizū costus recens panis azimūz p̄dices turtures colūbi. De fructibus v̄tā stipticis quales sunt nespule sorbe citōia pruna corna pira. (In potu). Ponit scd̄z remediū dicēs q̄ i potu d̄z sumi ex boli ar. gūmi arabici balauistie sanguinis dra. thuris oībus partib⁹ eq̄lib⁹ denf̄. 3. iiii. cū rob de citonijis. Rō p̄z. Ad idē lac coctū cūz lapidib⁹ fluuiialibus. Ad idē aqua pluuiialis vbi ferrū ignitum fuerit extinctum. Ad idē vinū grossum. Ad idē bibat̄ sepe syrupus de papauere cūz aqua decoctionis seīs citonijoz vel mirtiloz. (Quib⁹ aut̄). Ostēdit in quib⁹ nō est operandū dicēs q̄ in aliquibus solet accidere exitus cūz interpollatione ex quo sequit̄ aluenatio r̄ nō nocet r̄ i talibus nō est operandum.

¶ Quod si cum tussi superueniat sanguis egresio: est timorofum.

¶ Determinat de exitu sanguis cū tussi r̄ diuidit̄ in duas. p̄mo docet p̄nosticari. Secundo ponit curā. Secūdo ibi (Et tamen). De prima dicit q̄ si cū tussi egrediāt signum ē suspectū. rō q̄ signum est q̄ p̄ouenit a partibus distātib⁹ vt a pulmōe vel pectore. vñ de timorē de p̄sili. Item quia remedia non p̄t sic attingere ad locum.

¶ Est tñ ictipiedū i curatiōe egri cū flebotomia ex basilica. Deinde ex trociscis istis i potu ē tribuēdū. Quil. R. thuris sanguis draconis amboz añ. 3. iiii. r̄ tertiā Karabe. 3. v. ematilis terre sigillate amboz añ. 3. x. aluminis. 3. ij. r̄ 5. balauistie. 3. iiii. opii. 3. ij. rauetfeni. 3. ij. ex his oīb⁹ fiant trocisci. r̄ de q̄bus quotidie vnus i potu sumat̄ cū succo ozimi maioris aut portulace r̄ si egritudo vebemēs fuerit alius circa noctē bādus ē. Ad intorziū quoq̄z ac coraz partes supiores sunt ligāde r̄ extremitates fricāde. pectus ē p̄cipue si fuerit i eo loc⁹ dolēs ex p̄dictis trociscis ex aqua r̄ aceto epitibief. Ei⁹ p̄terea cibaria succū v̄ue

De ptisi

acerbe et sumach et eis filia admixta habeat. Et patiens supinus iacens de terra sigillata aliquid paulatim comedat.

C Sillanus.

C Ponit curā et diuidit in duas. Primo ponit curā p flebotomia. Secundo per alia localia. scda ibi. (Deinde ex trociscis). De ptia dicit q i cura ē incipiendū faciendo flebotomia ex basilica. rō q ppter flebotomia sanguis diuertitur a partib⁹ pectoris. Ad idē fiat flebotomia de saluatella. Ad idē ventose posite i naribus. Ad idē flebotomia d sapbena (Dein ex trociscis). Pōit curā p alia localia et diuidit i gnos fm q gnos pōit remedia localia. partes patēt. De ptia parte dicit q i potu tribuendū ē de istis trociscis. B. thuris sanguis draconis amib⁹ añ. 3. iii. et tertiū karabe. 3. v. ematib⁹ terre sigillate añ. 3. x. aluminis. 3. ij. 5. balaustie. 3. iii. opy. 3. ij. xanedsemi. i. reubarbari. 3. ij. ex oib⁹ istis fiat trocisci. x. de qbus quotidie vnus in potu sumat cū succo portulace. Subdit q si egritudo ē fortis alius trociscus ē dandus circa noctē. Ad idē trocisci de karabe. trocisci de terra sigillata. Ad idē. B. mumie mastice boli ar. sanguis draconis añ. 3. 5. terant et oficiant cū succo solatri v l plātagis. fiat trocisci. 3. vni⁹ cū succo portulace. Ad idē. B. oferie rof. viol. añ. 3. i. triafandali qrt. i. coralli ru. seīs portulace seīs plātagis añ. 3. ij. cōficiant ad iuicē cū aq ro. fiat electuariū. Ad idē B. pulueris diadraganti frigidi. 3. 5. karabe coralli ru. lapidis ematib⁹ boli ar. añ. 3. 5. sanguis draconis gūmi arabici añ. 3. i. seīs plātaginis semperuine añ. 3. 5. mastice olibai añ. gra. iii. carniū vna⁹ passaz bñ pigulū. 3. i. aq ro. aq portulace añ. 3. i. succari al. q. sufficit. fiat electuariū. Ad idē puluis lapidis ematib⁹ distēperat cū succo portulace paulatiz trāsglutiat. Ad idē B. granorū mirthi seīs plātaginis subriter puluerizati añ. 3. i. misce cū aq portulace et paulatiz trāsglutiat. Ad idē puluis terre sigillate. Ad idē pluis boli ar. Ad idē cauda equina. Ad idē semē mirtilloz. Ad idē sirupus papaueris v l ociniubis v l mirtilloz cū aq decoctiois seīs citonioz v l mirtilloz. Ad idē valet masticatio portulace et succ⁹ et corp⁹ et semē et sum ex p q valet a ppterate. Ad idē succus plātaginis potat⁹ cū modico opy et ē vltimū remediū. (Adiuorū). Pōit fm locale dices q partes braebioz et coraz supiores sunt ligade et extremitates frican de. rō q ex his diuertit sanguis ad cōtrarium rōe doloris. (Pectus ē). Ponit tertiū locale dices q pectus d3 ephit/mari ex trociscis pdictis cū aceto et aq. rō q cōstringunt et phibent fluxū. Ad idē. B. olei rof. olei mirtilloz olei amigdalaz dulciū añ. 3. i. succi citonioz. 3. i. cere qrtū sufficit. si ar vnguentū. Ad idē. B. puluerē thuris cuz albumie oui et suppone. C Notandū q l3 pdicti trocisci valeant ex parte sanguinis nocēt tñ ex parte tussis. qz cōstringit et hoc errat ponētes ab extra pure stiptica. iō cōuenit vnguentū dictuz (Et pterea). Pōit curā p alia localia dices q cū cibarijs d3 misce sumach et succ⁹ vne acerbe. rō p3. Ad idē terra sigillata i cibis sumpta et. (Et patlēs). Ponit curā p aliud locale dices q patiens iacēs supin⁹ d3 paulatiz sumere de terra sigillata. qz stiptica cōsolidat partē a q fluit san. Ad idē valet pillule iste posite sub lingua. B. dragaganti seīs portulace modicū assati gūmi arabici añ. 3. 5. lapidis ematib⁹ tis anthere boli ar. terre sigillate. karabe coralli ru. añ. 3. i. mucillagis psily. 3. i. 5. puluerizāda puluerizent subtiliter. misce oia cū aq portulace et mucillagie psily. 3. i. fiat pillule ppreste ad qrtitātē fabe. Ad idē fiat pillule ex puluere boli ar. gūmi arabici et penidū cū aq ordei i infusione dragaganti. teneant sub lingua v l dissolute trāsglutiant et trāscāt ad spumalia. C Notandū q si vena cōsolidata remaneat sanguis i concassitate pectoris cōpetunt mūdificetia et iter oia triacha antiq valet cū aq decoctionis ligritie et capill⁹ vene

ria. C Secūdo notandū qd i exitu sanguis a pectore: cōpe/ tit modica locutio. vitet balneum et exercitium falsa acuta et acetosa. Ratio patet.

C De ptisi.

C Sillanus.

Irea rubrica est notandū q ptisi ē vlcus pulmōis cū cōsumptioe totius corp⁹. C Secūdo notandū q cā huius passiois sunt oia que vlceraunt pulmōē et vna causa pōt esse materia reumatica decurrens a capite siue fuerit sanguinea siue acuta colerica siue flegmatica sal/ sa corrosiua: vnde sicut guta cauat lapidē sua frequētatiōe siue frequētia. ita stillicidiuz reumaticū pulmōē vlceraunt Secunda cā pōt esse apa oris cū rūpif et vadit ad pectus et nō mūdificat. Tertia cā pōt esse passiones que sunt iuxta clibanū pectoris et nō mūdificant bene sicut est i pleureth pipneumōia sputū sanguinis et sanies in pectore aggregata vt i empimate. Quarta causa pōt esse retentio mēstruoz et emorroidaz et vapor corrupt⁹ ascēdēs ad pulmōē. Quinta cā pōt ē nimia caliditas exterior et frigiditas rūpens yenaas aer vētus et longa morā in cauernis mineraliū et iuxta fornacea vbi fundunt metalla et operari cū argento viuo et filia que stringunt pectus et pulmōē ledūt. sic aer autum nalis casus et pcussio. C Tercio notandū q signoz quedā significāt pparationē et dispositionē ad ptisim et pñt dici si/ gn⁹ pñosticātia ptisim. qdā significāt ptisim actu et dicunt demonstratiua. Signa significantia pparationē ad ptisim sunt habere collū longū eminentiā epiglotti humeros ele/ uatos pect⁹ strictū et debile crebre reumatizans actu. Si/ gna vero que significant ptisim actu. sunt fe. ethica lēta. la/ borat et aggrauant magis post cibū. tussis et difficultas an/ helit⁹ rubedo maxillaz. sputus saniosus. pulsus subtilis et strict⁹. vrina subtilis nō multū ticta oleaginea. et ppe mor tem apparet curuitas vnguū. casus capilloz. fluxus vētris et retentio sputi. Ratio signoz qd i ptisi pulmō ē vlceraunt yndenō pōt debite euentare calozē cordis. vnde calefactū esse ponit i corde et i oibus mēbris. et tale ē ethica cū cōsum ptione corp⁹. Verificat fm qz i ptisi ē fe. ethica. si i tali semp sentit calefactio et aggrauatio post cibū et hoc ē qz oia arida caliditas cū irrorat pñiciozē ostendit caliditatē. Verificat tertiū qz i ptisi ē materia nociua i pectore que facit tussim et qz phibet attractionē aeris facit difficultatem in anhelitu. Verificat quartū. qz in ptisi est vlcus in pulmōe vnde a pulmōe eleuant mali vapores ad maxillas hñtes colores pulmōis. Verificat quintū. qz i ptisi ē sanies i pul mone que expulsa facit sputū saniosum. Verificat sextum qz in ptisi ē debilitas virtutis. et sic fit pulsus subtilis et pri/ uatio humiditatis naturalis et sic fit strictus pulsus. Verifi catur septimum. quia in ptisi est consumptio totius corpo/ ris. ideo vrina subtilis est et nō multū tincta. qz pauca cole/ ra admiscetur ppter debilitatē expulsiue et priuationē dige stionis cōtingentē ex debilitate virtutis. apparet et oleagi nea ex liqfactione pinguedinis membroz que cū liquefit currit ad epar et cū vrina misceat. Verificat octauus prope mortē qz est curuitas vnguū et sic icuruant et fit casus ca/ pilloz ppter cōsumptionē humiditatis naturalis: vnde ra/ dices pilloz non possunt conseruari. fit flux⁹ ventris ppter multā virtutis digestiue debilitatē vel naturalis et retētio sputi ppter vltimā debilitatē virtutis expulsiue. C Sed notandū circa quintū signum sumptū a sputo qz expimen tum ad cognoscendum vtrū sputum ē saniosum ē. Primo qz si pycias super carbonēs et fetet est saniosum. Secūdo pyciatur i aqua in aliquo vase: si i escenderit ad fundum est saniosum et ista signa sunt multū notanda in actu practi co et ego multoties expertus sum et verū iueni. C Quarto notandū de signis pñosticis. ptisis antiqua nō recipit curaz Prima causa ē qz vlcus est iam fistulatum et pfundū. Se/

unda causa ē qz pulmo ē i continuo motu. Tertia cā qz vlcus n̄ pōt mūdificari cū tuſſi z i tuſſi ē fortis mot⁹ ideo fac ad dilatationē vlcēz. Quarta cā est qz vlcus ē in p̄fundo z virtus medicinarū nō pōt attingere z si attingit hoc ē cū modica virtute. Quinta cā potest esse carentia rez cōuenientiū qz si medicamina ſint calida febris angumentabitur cū ſemper ethica cōcomitet⁹: z si frigida nō poterit penetrare vir⁹: tūc si ſint ſicca deſiccabit⁹ corpus z conſumet⁹: cū ſicca ſint cōſumptiua. ſi ſint humida oppillant z putrefiunt. Cauendū tamen ē in p̄noſticationē ptiſicōz: qz loquendo moriuntur. ¶ Notandū etiā qz ptiſis pōt lōgo tēpore palliare. ſi in pueris z in ſenibus z pinguib⁹ z carnoſis ſpecialiter in mulieribus. Secundū ſignū est quādo ſputū ptiſici cadit ſup carbones z fetet z ē caſus capilloz icarnatio vnguium proſtratio appetitus retentio ſputi: fluxus ventris: tunc ptiſic⁹ appropinquat morti z est expeditus. ¶ Almanſor.

Am aliqz diminutionē pati videt⁹ poſt tuſſim ex cronica paſſione z ſputo ſanguinis aut ſaniei pcedente lac aſſiniū i potu tribuat⁹. Qd si ineniri nō poterit caprinūz cū pauco zuccaro bandū est cum iquo etiā panē ſepe comedat: ipſūqz quāro plus pōt loco aque i potu ſumar. Vinum tamē ſubtile z temperatū aliqñ ē tribuendū. Nutrimētū quoqz egri ſit ex carib⁹ antiūz z bedina. Eger p̄terea ante coctionē z poſt balneūz igrediat⁹ qd nō ſit calidū ſed tepidū z i ſemicuſpio morā faciat. ¶ Sil. ¶ Hic determinat de ptiſi: z diuidit i duas. primo pōit curam p iplūz lac. Secūdo oſtendit qd ſiendū quādo ex lacte febris generat⁹. ſcda ibi. (Qd si lac.) p̄tia i duas. primo fac quod dictū ē. Secūdo ponit canonē obſeruandū. ſcda ibi. (Summo ope.) p̄tima i duas primo ponit curā p dietam ſecūdo p balneū. ſecunda ibi. (Eger.) p̄tima i duas. p̄timo ponit curā p lac aſſiniū. ſecūdo p vinū. Tertiū p cibū. ſcda ibi. (Vinū tñ.) Tertia ibi. (Nutrimētū.) De p̄tia dicit qz cū aliqz habuerit cōſumptionē carnis puenientē ex tuſſi cronica cū ſputo ſanguinis. aut ſaniei. ſup̄le hoc ſignū ē ptiſis. in potu dōz dari lac aſſiniū. ſecūdo dicit qz si lac aſſiniū nō reperit⁹ ē dandū caprinū cū pauco zuccaro cū quo ē pōt comedere ſepe panē. Tertiū dicit qz iplūz debz ſumi i potu loco aque quantū plus poſſibile eſt. De ſecūda parte p̄ci palū dicit qz vinū ſubtile z tēperatū aliqñ i potu ē tribuendū. De tertia dicit qz nutrimētū egri dōz eē antiū z bedoz. ¶ No tādū qz eoqz qz valēt i cura ptiſicōz: qdā ſūt qz habēt naturā cibi z pot⁹. qdā ſūt qz hnt naturā cibi z medicie. qdā ſunt qz hnt naturā medicie. Ea qz hnt naturā cibi z pot⁹ ſunt tria. ſ. lac vinū z ptiſana. p̄tio dicam⁹ d lacte. In ptiſi. n. ſunt tria. ſ. vlc⁹ ſanies z conſūptio. vlcus idiget cōſolidatiuis: ſanies mūdificatiuis: cōſūptio nutrimētis reſumptiuis. nunc autē ſūmus deus creauit omnia iſta in lacte: In lacte enim eſt pars ſeroſa per quam abſtergit. z ibi eſt pars caſalis per quam conſolidat: z ibi eſt pars butiroſa per quā nutrit z reſumit. Lac tamen mulieris magis conuenit. deinde aſſinarum: deinde lac caprinū z ſicut aſalia nutrita in locis altis ē ſiccis: z nutrimentum ſit ordeum bethonica feniculus petroſelinum agrimonia: z aduertatis qz si ſit aſſina nō ſit nimis larga nec nimis conſtipata nec nimis i oculo nec nimis i labore. Modus autem aſſumendi ſit ab vberē: z si non ſit poſſibile habeatur ſcutella abluta aqua calida z ſit vacua z ſtet ſuper aliam ſcutellam plenam aqua calida z mulgeatur z ſorbeat ſtatim. lac enim citiſſime corrūpitur. z si times corruptionē bulliat⁹ ad ignem: z ponatur parū ſalis z mel

lis z ſorbeantur. z p̄ſeruantur i lacte lapides igniti ſimiles. aut ferrum ignitum. z conſideret medicus qz bene digeratur. ita qz poſt conſumptionem non ſentiat tortiones nec dolores nec eructationes ſumoſas. aut acetofas. quoniam ſicut cum digeritur facit magnum iunamentum. ita cum non digeritur facit magnum nocumentum. Sciendūz eſt hic qz in toto illo tempore quo lac eſt in ſtomaco non debet ſumi vinum. quoniam vinum facit coagulare lac in ſtomacho. vnde tranſit in naturam veneni. z propter hoc vinum non datur pueris puris. Cauendum eſt etiā a lacte quando eſt ſe. putrida. Secundū qd habet naturam potus z cibi eſt vinum. quoniam abſtergit mūdificat z nutrit. z velociter conuertit in ſpiritus z ſanguinem. ſit ergo vinum album clarum non nouum cum multa aqua pluuiā li. viterur tamen ſi ſit ſe. putrida z cum ſumitur lac videretur eſt. Tertiū autem qd habet naturam cibi z potus eſt ptiſana ordeii vel aqua ordeii. ipſum enim abſtergit mūdificat z nutrit z inſrigidat. z poſt dari omni hora ſeruata debita quantitate. Ea autem que habent virtutem cibi z medicie ſunt quattuor ſcilicet zuccarum mel de roſ. cancri ſimiles ficus ſecce z multi alij fructus. De melle intellegendum eſt qz abſtergit nutrit mūdificat z penetrat. id eſt veiculum aliarum medicinarum que valent. ad ſpiritualia. Si antez eſſet febris putrida. aut calor fortis poſſet fieri idromel aquaticum. ſecundū eſt zuccarum roſ. anſiquum. z quidam nutriunt eos cum. tali ſolum z prolongant eos in vita. z hoc dicit Auic. decima terty capitulo de iſti: z si propter roſ. acciderit aliqua conſtrictio. vtratuſy ruo facto de iſopo. z si propter iſopum accidat calefactio vtratur trociſcis de camphora z diadraganto frigidō. Tertiū eſt cancri ſimiles de quibus notandum qz ſunt medicina benedicta vt volunt omnes ſapientes. decoquantur ergo in aqua dulci. donec poſſint mūdari z abſtergi in terioribus z extremitatibus forſſime abluantur cum lūgiuſo facto cum aqua cineris virgum. z poſt coquantur vſqz ad perfectionem in aqua ordeii z comedatur ſubſtantia z potetur aqua decoctionis. Quartū eſt ficus ſecce z ſimiles fructus. ſicut pinee pbiſici vne paſſe munde ſebesten iube. Ea autem que habent naturam medicie. quedaz ſunt ſimplices z quedam compoſite. Simples ſunt radix iſeos ariſtologia capillus veneris recens iſopus ozobus ſemen bombacis ſemen papaueris ſenugrecum z ſimilia. Sed compoſita ſunt diuerſa. Siropus. primo. Recipe radices iſeos iſopi ana. 3. i. capilli veneris recentis. M. iij. quattuor ſeminū frigidorum mūdatorum ſeis endiuie ſeminis ſeariole ſeminis lactuce ſeminis portulacis ſeminis corlandri ſeminis papaueris albi ſeminis malue bombacis ſenugreci ozobi liquiritie munde vuarum paſſarum abarill mūdatarum. caricarum iube ſebesten pbiſicorum pinearum mūdatarum amigdalorum excorticatarum ordeii mundi ana. 3. y. decoquantur lento igne lignis ſiccis de iunipero cum aqua dulci fontis ſine fumo. ad datur mel lis. roſ. lb. 5. zuccari albi. lb. 5. fiat ſirupus z clarificetur. Valet enim ptiſicis ethicis z conſumptis in tuſſi z aſmate. quoniam abſtergit mūdificat lenit nutrit z coſolidat z ad ſaniam ſpuendam virtutem fortificat. Sapiens enim medicus poſt accipere vnum vel plura ex iſtis vel poſt facere ſirupū vſelectuariū vel pillas vſ troci. vſ empl⁹ iuxta conueniētia particulariū. Ad idē. B. radices iſeos. 3. y. capilli veneris recentis iſopi añ. M. i. ordeii mundi quartam. i. 5. quattuor ſe. frigidorum maiorum z minorum mūdatorum ſeminis malue biſmalue ſeis ſenugreci ozobi iube ſebesten añ. 3. 5. liquiritie raſe vuarum paſſaz mūdatarū ana. 3. i. mellis electi quart. i. zuccari al. qrt. iij. fiat ſirupus pfecte clarificat⁹ cū aqz pluuiā. z ſi in aqua extinguat⁹ ſer

De tremore cordis

rum est bonū et fiat vsq; ad q̄r. v. Electuaria calida que mū
dificāt et abstergūt sūt bec. dyarria dyarrop^o et dyaprasiliuz
dyacalamētū dyasq̄lla loch de sq̄lla. Electuaria f̄ra sūt bec
succap^o rof. succarum viol. dyadragantum frigidū. Vel
electuariū resumptiuū dyapenideon sine spēbus calidis
dyarodō abbatis. s̄llr trocisci de campbora. Composita sūt
Be succap^o rof. veteris karabe margaritaz nō pforatarum
ossis de corde cerui sanguis dracōis añ. 3. s. misce. sumat ma
ne et sero ad modū nucis. Ad idē bethonica data cuz melle.
Ad idē radices yreos recentis i fufe p noctē i syrupo rof. 3. ij.
diadragantū frigidū. 3. i. candi penidiā añ. q̄r. 5. succari al.
15. i. fiat electuariū totū albū. Ad idē. Be carinz testudis
nemoz bene pparataz. 3. i. misce. Ad idē. Be dyarria dyape
nidion añ. 15. 5. Ad idē. Be osferue rof. ru. q̄r. 5. pulueris dra
gagantū frigidū. 3. v. pulmōis vulpis. 3. i. se. fen. pluerizati. 3. 5.
succari al. q. sufficit misce. Ab extra fiat emplm. Be sūmita
tū aneri fenugreci ozobi se. lini ordeī dactiloꝝ pinguiū cari
cap^o aristol. ro. añ. 3. ij. cōquasent et bulliāt in aqua. si ē calor
fortis misce cū oleo viol. si debilis cum anetino fiat emplm
et exēdat supra pect^o. Ad idē valent vnguenta resumptiua
dicta in. c. de sp̄asmo et alia que cōpetūt in et hīs sicut vn
guentū albū Sal. et vnguentū populeō. ¶ Nota de cibis p̄ti
ficiū carnes sūt vsualū volatiliū viuientiū in pratis arbo
rib^o et nō in aquis bedine et vituline lactantis carnes pullo
rū vtrā testiculū vulpis et pulmone: q̄ mirabilē cōferunt. ci
bus de farina cocta: cibis de colatura surfurz de simula de
farina ordeī et farina fabaz lentiū. rizo spēlze cicerū anene
et amidi p̄ficiant cū lacte amigdalaz. aut caprinarū aut cū
brodio pulli coquant. fm diuerstatē particulariū secūdu
q̄ volumus aglutinare abstergere vel nutrire. Interdum
pōt vti spinachys boragine feniculo petrosil. lactuca portu
laca melonib^o et cucurbitis. et si nō esset febris putrida vtrā
onīs foribilibus et fructibus dictis supra. Panis sit debite
fermentat cum debita q̄titate sal bene coct^o. (Eger p̄te
rea). Ponit curam p balneū dicēs q̄ eger ante comestione
et post comestione debet igredi balneū qd sit tepidū. valet
ad humectandū ante cibū per viā irrotationis sed post va
let. q̄ attrahit nutrimentū ad mēbra. Secundo dic q̄ i vase
debz contrahere morain quousq; apparet inflationem ve
narum fieri.

¶ Almansor.

¶ Sumope vero cauēdū ē ne vter soluat. Cul
tū si solut fuerit ex hui^o pulueris bibitis suc
currendum est. Qui. Be gūmi arabici spodij boli
ar. seīs mirtini oīum añ. 3. i. fiat ex eis puluis de
quo i die. 3. iij. cū syrupo de papauere al. aut rob
mirtino denf: hui^o quoq; pulueris bibitis oib^o
ventris constrictione indigentibus q̄ tūssim pa
tiant remediū affert cui plimiq; addunt xiloca
racte de siria et bdeliū de mecha. Qd si lac egro fe
bre generauerit auferēdū ē ei lac et p̄tisana quous
q̄ se. recedat danda. deinde lac ei denuo tribuat
et si febris itez redierit remoro lacte p̄tisana ē dā
da. post cui^o recessionē vt prius ad lac est redē
dum. hoc autez semper est faciendum cum ne
cessitas v̄get et venter summe cauendum est ne
soluatur.

¶ Sillanus.

¶ Pōt canonē obf̄uandū et diuidi in duas. P̄io facit
Secundo docet succurrere fluxui ventris. Secunda ibi.
(Cui tū). De p̄ma dicit q̄ valde est cauendum ne fiat flux^o
ventris. De scō docet succurrere fluxui ventris. dicēs q̄
si fiat fluxus ventris est dādū de hoc puluere. Be gūmi ara

bici spody boli ar. seīs mirt. añ. 3. i. fiat ex eis puluis de quo
oi die. 3. iij. cū syrupo de papauere al. cū rob de mirto denf.
Subdit q̄ aliquādo addat xilocaracte de siria et bdelium
de mecha. Rō p̄. (Qd si lac). Scō ostendit qd sit fiendū
q̄ ex lacte sit febris. dicēs q̄ si lac generauerit fe. p̄tisana
quousq; se. cessauerit danda est. scō dicit q̄ post recessum
fe. lac est tribuendum et sic est faciendū q̄ necessitas v̄get.
Tertio dicit q̄ custodiendum est valde ne fiat fluxus ven
tris. rō p̄. ¶ Notandū ē q̄ licet i p̄pleumonia rumpatur
apa et sit ibi sanies et vlcus non tñ ppter hoc necesse ē p̄tis
p̄ tāto. q̄ in p̄pleumonia apa est magis i velamine pulmo
nis q̄ in substātia sui cū vlcus nō est magnū et cū hoc san
ies non est ppter putrefactōez in substātia pulmonis. 3. apa
tis. in p̄tis aut putrefcit pars substātie pulmonis. ¶ Scō
notādū q̄ ras nō fecit mentōez de epimate qd ē dispositio
satis p̄pina ad p̄tis qd epima ē sanies i cōcauitate pec
toris existens. ¶ Tertio notādū q̄ causa empimatis est
v̄l catarrus descendens a capite ad cōcauitatem pectoris et
non expellitur nec per tūssim mūdificat. vnde in sanie trās
mutatur. vel q̄ apa rumpitur et ad cōcauitatem pectoris
fluit materia sicut in squantia pleuresi vel perip̄leumōia
vel q̄ humores fluunt a toto corpore ad cōcauitatem pec
toris. ¶ Quarto notandum q̄ signa empimatis sunt. feb.
lenta. sed plus de nocte q̄ de die supercalefactio manuum
et pedum. tūssis cum falsa quiete. Signa ad cognoscendū
in qua parte sit sanies sunt duo. Primum q̄ si sanies sit
in parte dextra et iacet supra sinistra parte maior dolor et ma
ius pondus sentitur. Qd si iacet super parte dextra non
potest ire ad sinistram. ideo in tali decubitu iacet super p̄
niculūz mediastinū diuidentē pect^o p̄ mediū et sic sentitur
maius pondus q̄ econtra. Scōm signum intingat filum
in bolo ar. et circūtingat pectori et vbi citius exiccabit ibi
erit sanies et si i vtroq; latere fuerit vtroq; verificant ea q̄
dicta sunt. Signa p̄nostica. p̄mū sanies post sputum san
guinis malū. Scōm sanies pectoris si sit multa et virtus for
tis poterit expelli pars p̄ tracheam siue per sputū. pars p̄vi
as occultas transit ad s̄dōm et expellit p̄ vomitū. pars trās
it ad ep̄areri ad cōcauitē ep̄atis ad itestina expellit. si vero ad
gibbū ad vias yrine. si sanies sit multa et v̄l debilis suffocat
vel q̄ mā vadit ad cor vel ad vias anhelitus. Si mā fuerit
paucā virtus debilis mūdificari pōt in xl. dieb^o et si vltra
maneat transit ad p̄tis. Tertiū signū si materia saniosa
sit viridis aut nigra: malū est q̄ expellit cū laboziosa tūssi et
se. nō cessat molestum est. Quartū signū. si sputū fuerit al
lene cum modica tūssi et aluiatōe se. et bōitate appetitus et
fortitudine virtutis est signum salutis. contrariū vero est
signum moris. ¶ Sciendum hic q̄ sanies in cōcauitate
pectoris existens deludit medicum. quia v̄t plurimum lu
dicantur p̄tici et incurabiles et sanies mūdificata euadunt:
quod est medico vituperium. Considerentur ergo p̄di
cta superius de p̄tis bec significantia. ¶ Quinto est notan
dum q̄ cura empimatis satis conuenit cuz cura tūssis appli
cādo modo emplāstra modo sirupos modo electuaria mo
do pillulas modo trociscos modo gargasimata. De istis
omnibus dictum est supra. ideo recurra illis.

¶ De tremore cordis.

¶ Sillanus.

Irea rubricam est notandum q̄ tremor cordis
est motus tremulus preter naturas. ¶ Secun
do notandum q̄ causa tremoris cordis potest
esse extrinseca vel intrinseca Si extrinseca sicut
sup̄flū calor subito sup̄flū frigus. inanitio superflua. rae
cidentia anime cum sint in processu venenum sumptum
moris animalium venenosorum. febris pestilentialis. ver
mes et omnia que in excessu de virtute cordis. Si causa sit
intrinseca sic potest esse ex malitia membrorū habentium

De tremore cordis

vicinitate. aut colligantia cū corde. ut pp passionē stōi cere
bri epatis pulmonis splenis et matricis. Si pōt ēē propter
vetoſitate. aut pp nimium sensus. aut vaporē sanguis corrupti
vetoſtis ad cor. aut a calore flatis. aut mlie. aut ppter malā
plexione calidā aut frām cū mā vel sine materia cū apate
vel sine apate. ¶ Tercio notādū de signis cāp. Signa cā-
ruz extrinsecap habent ex iudicio patientis. Si ex passio-
nibus aliop mebroz discernit p passionē et signa illoz. Si
venit ex vmbibus plus affligit ante cibū. si ex sensu et raritate
aduenit ex q̄cūq; facili cā. si ex ventoſitate cito aduenit et
cito recedit. si ex caliditate pulsus et anbelit. sū veloces fre-
quētes et iordinati. Signa si ex sanguine tremor cordis vri-
na ē grossa et plūs spissus facies rubea calor in parte cordis
sitis regimē pcedēs multiplicās sanguinē. si fuerit letus et li-
beralis. Signa si ex colera. Urina citrina et tenuis pulsus ve-
lox et frequens sitis nimia color itēstis regimē pcedens mul-
tiplicās colerā si iuuenis animosus. qz cūcurrerit et labora-
uerit. Signa ex flegmate. Urina ē remissa spissa pulsus par-
uus tardus et iordinat. somnolent et pusillanīm regimen
multiplicās flegma. nō sit flatic et hyeme. Signa si mīa.
Si fuerit melic timid et extēuat i autūno et silib. Signa
pnoſtica si tremor cordis diu durauerit significat mortem
Secūda signū. si post tremorē adueniat vomit. prassinus et
tremor nō crescat significat spasmū et mortē. Tertiū signū
si apā aduenit cordi. si magnū et calidū iterficit eodē die. si
puū sicut pustula iterficit q̄rto die. Quartū si vulnus adue-
nit cordi et si in dexra pte statū iterficit si sit magnum. si sit
puum eodem die. si in sinistra eodem die siue sit magnum
siue sit paruum. ¶ Almanſor.

Cum cordis tremore fuerit pulsus ve-
locitas et febris eger ex basilica est mi-
nnendus. ¶ Sillanus.

¶ Determinat de tremore cordis. et diuidit in duas. Pri-
mo ponit curā q̄ puenit a cā calida. Secūdo q̄ sit a cā frigi-
da. Secūda ibi. (Si aut). Prima i duas. pmo ponit curam
p flebotomia. Secūdo p localia. fa ibi. (Et trocisci). De pma
dicit qz si cū tremore cordis fuerit velocitas pulsus et febrī
tūc arguēdū ē qz sit a cā calida. Secūdo dicit qz p cura cōpetit
flebotomia d basilica. si si fuerit a sanguine. p. ¶ Al.

¶ Et trocisci cāphorati cū succo maloz acetoso
rū i potu sunt tribuēdi. Qd. R. spody seīs cucu-
meris citruli endiuie lactuce portulace rosaz sā-
dali albi omnium ptes equales et pro vno quoq;
pōd. aur. vni. ex eis sumant trīs. g. cāphore oz-
dei pōdus. ex qb. cū succo matianoz pfectis fiat
trocisci de qb. i potu quotidie vni. aurei pond.
quaq; die tribuat qd p duas hebdomadas fieri
cōuenit. Si aut bec nō suffecerit lac de quo buti-
rū sit extractū ad bibēdū def. Ipse vero nutria-
et pillulis cū aceto et succovue acerbe et ex ace-
roso. Sirupum pterea acetosum de zuccaro
factum bibat. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curā p alteratā et diuidit i duas. pmo pōit curā
p trocis. Secūdo p dietā. fa ibi. (Ipse vo). Prima diuidit i du-
as. pmo facit qd dicit est. Secūdo ponit curā p aliud as-
sumptiū pos. fa ibi. (Si aut). De pmo dicit qz i potu sunt
dādi trocisci de cāphora cū succo maloz acetosoz qui sunt
R. spody seīs cucumeris citruli endiuie lactuce portulace
rosaz sandali al. oīum ptes equales p vnoquoq; sit pond.
aurei vnius. ex his sumatur camphore ad pondus granor-
trium ozdei ex quibus cum succo macianoz pfectis fiant

trocisci de qb. deī oī die ad pōdus aurei vni. et hoc d. fieri
ad duas hebdomadas. ¶ Notandū qz i tremore cordis ex
cā calida cōpetunt aromatica frigida quoz qdam sunt sim-
plicia et qdam cōposita. Simplicia sūt sic viole nenufar ro-
se sandali oēs coralli margarite cāphora os de corde cerui
iacint. smaragd. rasura eboris karabe coriād. lutū sigilla-
tū acetū agreſta succ. acetose succ. granatoz succ. acetosi-
tatis citri limonuz citrāguloz aqua rosaz fruct. aromatici
sic citronia pira poma lac acetosū. Cōposita sunt ille pfectio-
nes qz sūt ex his dyamargaritō dyarodō abbatis sine spēs.
dyaboraginātū zuccaz ros. aut viol. dyadraganū tria san-
dali aq. ros. manus xpici plūs et mixtura cum bis pdictis fa-
cta qz cōmuniter vtunt medici cōfectio ex acetosis Mesue
trocis. de viol. trocis. de cāphora. Ad idē valet bec pfectio.
R. pserue ros. ru. 3. 5. pserue buglose. 3. 4. pserue nenufaris. 3.
4. electuariū margaritaz. 3. i. iacitoz saphiroz smaragdo-
rū seīs citri seīs acetose coralli ru. añ. 3. i. oīum sandaloz co-
riandri pparati spody romani been al. et ru. añ. 3. 5. ossis de
corde cerui i fusi i aqua ros. 3. 5. limature auri et argenti. 3.
4. pānoz auri numero. xv. zuccari al. qz. 5. puluerisēt subti-
liter i vase marmoreo sine igne et aspgāt aq. ros. Ad idē. R.
coralloz plaz iacintoz et smaragdoz añ. 3. i. subtilissime
puluerisēt et i potu deī paz. p vice. (Si aut). Ponit curā
p aliud affūptū pos dices qz si trocisci non sufficiunt lac ex
quo butirum sit extractus d. vari ad bibēdum. ratio quia
nutrit et alterat. (Ipse vero). Ponit curā per dietā dicens.
qz patiens d. nutriti cum aceto et succovue acerbe conditis
rō qz alterat et restaurat. (Sirupū). Ponit curā per sirupū
dicens qz patiens debz bibere sirupum acetosum factū cū
zuccaro. rō p. 3. ¶ Notādū qz multi alij sirupi pueniunt ad
idē. sicut sirupus de succo limonū sirupus de ribes sirup.
ros. sirupus viol. sirupus nenufarin. sirupus acetosus de
succo ei. sirupus de acetositate citri. sirupus acetos. de pu-
nis. sirupus acer. de succis fructuum. sirupus de agreſta
inlep ros. inlep viol. Ab extra fiat tale epithima. R. aq. ros.
aq. acetose añ. 3. 4. aq. buglose. 3. 4. coralli ru. sandal. ru. ros.
rube. añ. 3. i. musci ambre añ. gran. 4. croci. 3. i. acet. 3. i.
5. misce. Ad idē valent odoramenta dicta i. c. de dolore ca-
pitis a cā calida pueniēte. ¶ Almanſor.

¶ Si at cū tremore cordis si fuerit se. troci. mus.
i potu sumāt. Oz. R. mastice spice psoaloes cia-
momī gariofil. gallie mus. nuc. mus. cubebe car-
damomī maioris tūbeleth. corticū citri oīum añ.
pondus vni. aur. musci sextā. 3. vni. ex his oib.
cū vino bñ redolēte cōspersis fiat trocis. cōferit
sincopi et tremori cordis. Electuariū diamaſci
picioſū qd est ad sincopi et tristitiam cordis qz tre-
more et tepidū faciēs. R. mastice cinamomū se.
ozimī maioris se. ozimī gariofilari se. mellisse se.
sisimbzū se. sansuci macropipis oīum ptes equa-
les ex qb. oib. puluerizatis. 3. x. sumant marga-
ritaz mūtaz coralli ru. cubebe sete crude Kara-
been albi et ru. solij oīum añ. x. musci tubapi-
tici puri. 3. 5. cōficiant melle de miroba. chebul.
B. n. electuariū ad frigiditātē stōi et digestine egri-
tudine optimū existit. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curam tremoris cordis facti a causa fra. et diuidit
i duas. pmo ponit curā p trocis. Secūdo p electuariū.
secunda ibi. (Electuarium). De prima dicit qz si cum tre-
more cordis nō fuerit se. tūc arguēdum est qz fiat a cā fra.
Rō p. 3. Secundo dicit qz p cura trocisci debent vari qui

De collirica passione

fat. R. mastice spice xilaloos cinamoi gariofil. gallie mu
fca. cucube. cardamomi maioris tobeleth. i. minoris corti
cum. citri omnium an. pondus aut. vnus musci sexta ptes.
3. vni ex his omnib. cum vino bñ redolenti conspersis fiant
troscisci de gallia muscata. ratio patet. (Electuarium).

¶ Ponit curā p electuariū dicēs q ad tristitiā sincopis et
tremorē cordis. valet electuariū damasci p̄ciosū qd ē. R.
mastice cinamomi se. oīmi maioris se. oīmi gariofilati se.
melisse se. si simbray se. san luci macropipis oīuz. an ptes eq̄
les ex qb̄ oib. puluerificatis. 3. x. humanē margaritay minū
tay coral. ru. karabe sete crude beē al. 7 ru. folij oīnz an. 3. x.
musci tubapitici. 3. 5. cōficiant cūz melle de mirobalanis ke
bīs. Subdit qd ē ad frigiditātē stōi 7 debilitatē digestiue
optimū existit. ¶ Notādū q in cura tremoris cordis a cā
fra p̄perunt aromatica calida. 7 istoz qdā sunt simplicia et
qdā cōposita. Simplicia sunt ābra musc. croc. lignū alo
es storay calamita. gariofil. coctex citri 7 citranguloz nup
muscata. cinamomū. semē maiorae 7 basiliconis foliū. emu
la. mellissa buglosa bozago been albus 7 ru. dozonici 3. zedo
aria. cardamomū. rosamarin. xilaloos. oīmiū. ex his p̄st fi
eri electuaria: vel pulueres. aut troscisci. vñ sirupi. aut saccu
li. p̄t cū eis rectificari aer. Cōposita sūt dyābra. dyāthos.
dyacamerō. Julij potio. gallia musc. electuariuz letificās.
aromaticuz musca. electuariū de gēmis. dyadonici cōfe
ctio de musco. cōfectio de xilaloos. cōfectio d citro. electua
riū plurifar corticon cortices citri cōditi cōdituz de citro cō
ditum de buglosa. Ad idē valet sirup. de corricib. citri. Ad
idē iulep tale. R. aq̄ mellisse aq̄ buglose an. lb. 5. succari al.
qr. iij. 7 fiat iulep vsq ad lb. i. Ad idē. R. aq̄ buglose cū gario
fil. 7 ē mirabilis. Ab extravalet tale epithia. R. succi mel
lisse succi buglose fca fīdētia an. qr. iij. aceti. 3. y. gariofil. 3.
i. 5. musci. 3. i. pluerizāda puluerizē. misce oīa fiat epithia
sup mamillā sinistra. Ad idē valet tale ēplm. R. laudāi qr. i.
gariofil. cortici citri an. 3. i. musci. 3. i. terbetine. 3. 5. pulue
rizāda puluerizē. qdāda cōquasē cū pistello calido
misce oīa malaxādo cūz aq̄ buglose 7 fiat ēplm ad medietā
tē medij palmi pyraq pte pōat sup māillā sinistra. Ad idē
pōt fieri saccul. cordialis. R. floz bozags floz buglose an.
M. i. beē al. 7 ru. an. 3. i. croci. 3. i. fete d. grana. 3. i. gariofil.
cinamomi an. 3. i. 5. pulueri coralloz ru. rof. ru. an. 3. 5. ossis
d cōde cerui grani musci ābre pap fiat saccul. i. syndoe ru. 7
spg. aq̄ buglose. Saccul. i. cā cāsa. R. floz bozags viol.
buglos. an. M. i. fādaloz 7 coralloz al. 7 ru. rof. ru. been al.
7 ru. olium an. 3. i. croci. 3. 5. fete. 3. xv. ossis de corde cerui. 3.
i. spody. 3. 5. cāphoze musci ābre an. pap 7 fiat saccul. i. syn
done. ru. Et qz rā nō dixit de sincopi q satis appropinquat
tremorē cordis. iō circa mām sincopis ē notandū: qz sincop
pis ē ablatio sēsus 7 mor. i. toto cope f3 maiorē pte pp debi
litate. ¶ Scdo notādū q cāe sincopis p̄st ēē due. scō illd
qd facit exaltōēz caloris ex corde 7 omne illud quod facit
ad cōculationem caloris in corde 7 ille p̄st ēē itrisece 7 ex
trisece sic oīm fuit assignādo cās trēoris cordis. qz nō differt
nisi f3 magis 7 min. qz i tremore cōdis sūt remissiores qz i
sincopi. ¶ Tercio notādū q signoz sincopis quedaz sūt
p̄nostica seu p̄nosticātia sincopi futura. qdā demonstratiua
actu sincopi. p̄nosticātia sunt: tremor cordis actu 7 p̄muta
tio coloris faciei i nō nāles colores. p̄mutatio pulsus ad tar
ditatē 7 puitatē 7 frigiditā extrēitātū. Signa demonstra
tiua sūt ablatio sensus 7 mor. pulsus formicās 7 mortifica
tio faciei. rō p3 signa fm diuersitatē cāp patent fm qd cū
fuit de signis tremoris cordis. Sgna p̄nostica. Primum si
aliquo longo tpe patiat tremorē cordis 7 subito veniat sincop
pis expeditū ē negociū. Scdm signū si aliquo patiat lōgā sin
copis 7 color faciei mutar. sit in liuorē vel viriditate vel ni
greditate nunq calcabit terrā. Tercius si subito veniat sin

copis sine cā manifesta 7 sincopis fuerit lōga cōsumatum ē
Quartus si alicui sincopizāti datum fuerit sternutatorium
sic ellebor. 7 nō sternutauerit dū fuerit ei ilect. i. in narib. nul
lū valet consiliū nisi qz crux 7 turribulū portet. ¶ Quar
to notādū q in sincopi q nō ē mortalis ē opandū. Primo
fricent extrema cūz manib. 7 pāno aspo: aut cūz sale 7 ace
to 7 qz fiat fricatōes 7 ligatōes extremitatū cūz dolore. Se
cūdo qd ponant in aere claro 7 vocent. p̄prio noie i aure vo
ce alta plurib. vicib. Tercio aspgatur facies aqua rof. mu
scata 7 aqua fra ab alto cadente. Quarto applicent narib.
aromata calida i frigida sincopi 7 frigida in cā calida: 7 pul
uerē aromaticuz narib. insuflare nisi sincopis esset p̄pter
p̄focatōem matricis. 7 tunc ponat glabanum aut assa feti
da ad nares 7 inferi. ponant aromatica. Quinto adhibēdū
est vinū cūz musco. Sexto apiat os cūz cultello ligneo 7 fri
cent dētes 7 lingua cū tiriaca 7 potione musc. Septimo po
nant sternutatoria i narib. 7 si sternutet bonū ē. si vero nō
est malū. In paroxismo non existēs si timer in sincopis aut
porisimus se. aut qz velit facere flebotomiā 7 alias non fece
rit. aut qz patit tremorē cordis 7 de similibus: debz sumere
aliquod aromaticū. Sumat ḡ bonuz panē itinctū in aqua cito
niz: aut succo eoz aut vino granatoz. aut aq̄ rof. aut aqua
acetosae aut citri: aut brodio carniū: aut sumat aliqd de dyā
bra vel potiōe muscata vel zuccaro rof. 7 ita de alijs secūdū
cōueniētiā particulariū. In alijs p̄tib. p̄cedēdū est scdm q
dictum est de tremore.

¶ De collirica passione.

¶ Jrea rubricā est notandum q passio collirica est in
qua hō fil in eadē hora eycit pyomitū 7 p̄ secesum
būores 7 cibaria 7 nihil retinet. ¶ Scdo notādū
q hec egritudo aliqui fit ab humorib. frigidis 7 aquosis in
stō 7 intestinis multiplicatis debilitatib. vñ retētiāz in
pte supiori stōi 7 in pte inferiori. Aliquā fit ex multiplicatione
colere rubee in intestinis 7 stō mordicantis intestina 7 stōm:
vñ excitat vomitū eadē hora 7 secesū. 7 hec ē peior. ¶ Ter
tio notandū q signa collirice passiois a causa frigida sunt
anteceffio nausēe et fastidi: multiplicatio ventositatum in
ventre 7 in intestinis ante egritudinem per aliquot dies et
q incipit cum dolore vmbilici et punctura eius. deinde ad
uenit solutio plurima cum vomitu flegmatico anteceffio
ciborum flegmaticorum facientium nausēam 7 fastidium
Signa collirice passionis ex effusione colere rubee ad sto
macum. 7 intestina sūt nausēa uehemens. sitis assidua 7 cū
bibit aquam frigidam sedatur nausēa donec calefit in sto
maco. deinde enomit eam 7 est solutio ventris: et quadoq
superfluit donec faciat sincopim 7 cadit pulsus ei. 7 ē cū
eo estuatio 7 mobilitas 7 inflammatio magna et multotiēs
perturbatio mētis.

¶ Tm puercio 7 tristitia alicui superue
nerit affueritqz cum ea vel post eam vo
mitus vel ventris solutio: aqua calida
multotiēs i potu tribuatur: 7 si adhuc perseue
rauerit. omit. 7 vētris fluxus: aq̄ calida iterum
detur: sedabitur enīz passio.

¶ Sic determinat de collirica passione 7 diuiditur in du
as. Primo ponit signa collirice passionis. Secundo ponit
curam. 7 illa diuiditur in duas. quia primo ponit curam qñ
passio est debilis. Secundo quando est fortis. secunda ibi.
(Ex si). Prima in duas. Nam primo ponit curam ante de
clinationem. Secundo in declinatione. Secunda ibi (Luz
autem egritudo). De prima dicit q cum alicui accidit pun
ctura 7 tristitia 7 sit cū ea vomit. vñ post 7 solutio vētris. tūc
arguedū ē q est collirica passio. Scdo p cura dīc aq̄ i potu
sepe debet dari. rō qz lauat 7 mūdificat stōm a mām peccāte.

De colirica passione

Tertio dicit qd si vomit⁹ & flux⁹ v⁹tris puenit itez d⁹ da
ria qd calida qd remouet⁹ hec passio. ¶ Notandum qd p illas
intelligere debem⁹ oia illa qd m⁹dicat⁹ stom⁹ a m⁹ facie⁹ il
las puncto⁹es. & id si m⁹ e⁹ flegmatica conuenit medicina m⁹
dificariua flegmatis. Si colerica conuenit medicina euacua
tiua colere. qd vomit⁹ curat vomitu⁹ & flux⁹ fluxum. & hoc ca
euaenadi mam facie⁹ vomitu⁹ v⁹ fluxu⁹. ¶ Almanfor.

Cu⁹ asit egritudo generit balne⁹ igrediat eger
i quo p⁹mit⁹ hore spatii more⁹. Egressus aut⁹ de
balneo leniala⁹ nutritio: v⁹ide dormiat. ¶ Sill.

¶ Ponit cura⁹ i declinat⁹oe & diuidit i duas. p⁹ ponit curas p
balne⁹. scdo p⁹ dicta⁹ & sonu⁹. scda ibi. (Egressus at⁹). De p⁹ma
dicit qd colirica passio vbi fuerit remissa vel generit eger d⁹
igredi balne⁹ in qd morari p⁹ spatii vni⁹ hore. R⁹ qd qd resol
uit mam vel trahit ipsa ad extra & si diuertit ab euacuatio
ne r⁹. (Egressus at⁹). ¶ P⁹dit cura⁹ p⁹ dietam dices qd d⁹ nutriti
post balne⁹ nutritio facili⁹ digestio⁹. R⁹ qd qd stomachus e⁹
debilitat⁹ scdo dicit qd deide eger d⁹ dormire. r⁹ qd qd forti
ficat digestiua⁹ & retet⁹ in a stom⁹ & p⁹hibet sensat⁹oez male mate
rie & pro tanto in euacuationib⁹ restringendis foris. ¶ Amē
datur preterq⁹ in sudore. ¶ Almanfor.

¶ Qd si vomit⁹ & v⁹tris solutio vehemens fiat sin
thomata terrefacienda supue⁹erit nō tñ e⁹ timēdu⁹
imo cū medicaminib⁹ qd ego no⁹ iabo succurrēd⁹.
In principio itaq⁹ trocisci d⁹ olibāo cū aq⁹ & nūe⁹ &
rob granato⁹z den⁹ semel qd itez sūt ē⁹ dādi si vo
mit⁹ nō cessauerit. Dno quoq⁹ ad iutoria & core i
supremis p⁹tib⁹ ilgen⁹. Et aq⁹ nūe⁹ ifrigidata sup
crura & pedes fundat & in ipaz ē⁹ mittant⁹. Ten
ter quoq⁹ ex sādalis ros. cāphora gallia aq⁹ ros.
p⁹persis epibumē. Et pān⁹ aq⁹ ros. i nūe⁹ ifrigi
data ifusus desup pōat qd postq⁹ repefact⁹ fuerit
ē⁹ remouēd⁹ & ali⁹ v⁹ p⁹ri⁹ dēsup mittēdu⁹. Ad po
tandum antez paulatim tribuatur vinum vetus
temperatum cū rob granato⁹z & quādo vomue
rit iterum tribuatur. ¶ Sillanus.

¶ Ponit cura⁹ qñ passio ē⁹ fortis. & p⁹ facit hoc. Scdo ponit
descripto⁹z qñ dā⁹ medicinar⁹ d⁹ qb⁹ fecerat mētiōē. Ter
tio pōit curas vomit⁹ supflui sū ibi. (Trocisci). Tertia ibi.
(Si at⁹ vomit⁹). Prima i duas. p⁹rio ponit cura⁹ itēdēdo ad
vomitū retinēdu⁹. Scdo ponit cura⁹ vomit⁹ post cessatōz vo
mit⁹. sū ibi. (Postq⁹ v⁹o). Prima i tot quot remedia pōit. p⁹
tes patet. De p⁹ma dicit. p⁹rimo qd si vomit⁹ & fluxus fuerit
vehemētes & accidētia iducētia timorē non ē⁹ tūe recedēdu⁹
a cura imo succurrēdu⁹ cū medicaminib⁹ qd sequū⁹. Scdo
dicit trocisci de olibano semel sūt dādi cū aq⁹ & nūe⁹ & succo
granato⁹z. R⁹ qd qd cōfortat⁹ stom⁹ retētiua⁹. Tertio dicit qd ta
les trocisci itez sūt dādi si vomit⁹ nō cessauerit. (Duo q⁹q⁹)
¶ Ponit & p⁹ remediū dices qd adiutoria & core debet⁹ ligari i
p⁹rib⁹ supremis & r⁹ qd humores distrahunt p⁹ ligaturā. (Et
aq⁹). ¶ Ponit tertiū remediū dices qd aq⁹ ifrigidata in nūe⁹ d⁹
fudi sup crura & debet⁹ pedes poni i ea. r⁹ qd qd tal⁹ aq⁹ igrosat
humores: & si nō sūt apti ad fluxū. scda r⁹ qd qd ex hoc fortifi
cat calor i teriorib⁹ p⁹ renocationē. (Ueter q⁹m). ¶ Pōit qñ
tū remediū dices qd v⁹ter d⁹ epibari ex sandal ros. cāpho
ra & gallia & p⁹spgi aq⁹ ros. r⁹ qd ifrigidat & alerat malā cō
plerione⁹ & sua stipticitate p⁹fortat & id valet i mā colerica et
nō i mā fletica. ¶ Notādū qd loco illi⁹ valet B. p⁹ laudāi
mastic⁹ an. qñ. s. olibani. s. s. sādā⁹ albi & ru. cora. ru. sumach
an. s. i. anthere acatie p⁹ogstidos p⁹stidie balaustie an. s. i.
terebētime. s. i. puluerizāda puluerizē⁹ malaxāda malaxē⁹

misce oia malaxādo cū oleo ros. & fiat empl⁹ ad modū scuti
ad quātitate medij palmi pul⁹ ab vtraq⁹ pte. & si vomitus sit
fortis fiat duo ep⁹la. vnu ante aliud v⁹o retro. Ad idē. B. suc
ci plātagis aq⁹ ros. de stiptib⁹ an. qñ. i. aceti. s. s. masticis oli
bāi an. s. s. farie lētiū. q. suffic. pluerizāda puluerizē⁹ misce
& fiat emplū. Ad idē vngat⁹ stom⁹ cū oleo de mastic & oleo
de ros. & aliquāto aceti. (Ecpān⁹). ¶ Ponit qñtuz remediū
dices qd pān⁹ i aq⁹ ros. & i nūe⁹ ifrigidat ifusus desupponat⁹.
Scdo dicit qd cū calefact⁹ ē⁹ remouēd⁹ ē⁹ ali⁹ supponēd⁹. r⁹
remedy qd h⁹ ifrigidare & sua stipticitate cōfortare stom⁹ et
valet qñ sit a colera. (Ad potādū). ¶ Ponit sextū remediū
dices qd paulati in potu d⁹ sumere vinū atiquū tēperatum
cū succo granato⁹z. r⁹ qd qd p⁹fortat⁹ stom⁹. Scdo dicit qd qñ vo
muerit itez d⁹ vari. r⁹ p⁹s. ¶ Almanfor.

¶ Panē quoq⁹ in succo granato⁹z ifusu⁹ cogēd⁹
ē⁹ sumere cū v⁹io & comedere: qd si vomuerit iterū
bādus est ei donec quiescat. Qd si sincopis super
tenerit muscum cum v⁹ino dare conueniens est
z succ⁹ carnis bediē & pulline cū pauco citōio⁹
succo & v⁹io mixt⁹ i potu ē⁹ tribuēd⁹. Pulli p⁹erea
assādi & ante nares ip⁹ sūt d⁹ scerpēdi sūt. itus ē⁹ dā
dū est vt masticet ip⁹ & paulatiz traiciat & po
stremo bolū corascenti cōditū cū cāphora tribua
tur. Quicqd at⁹ de hui⁹ passionis cura nūc v⁹sq⁹
bitim⁹ donec vomit⁹ sedet & stomachus cibuz re
cipiat fieri conuenit. ¶ Sillanus.

¶ Pōit septimū remediū & pōt diuidi i duas. p⁹ facit B. scdo
docet succurrere sincopi supueniēti. sū ibi. (Qd si sincopis)
De p⁹ma dicit qd paties ē⁹ cogēd⁹ sumere panē ifusu⁹ in succo
granato⁹z cū v⁹ino. r⁹ qd ifrigidat os stom⁹ & sua stipticitate cō
fortat retētiua⁹ & p⁹hibet fluxū humo⁹z ad stom⁹ spāl⁹ colere
Scdo dicit qd si itez vomuerit itez ē⁹ dād⁹ dōec gescat & reti
neat. (Qd si sincopis). Docet succurrere sincopi dices qd si
sincopis supuenit puenit dare muscū cum v⁹ino. R⁹ qd qd vi
uificat v⁹itē vitale. scdo dicit qd ē⁹ d⁹ dari succ⁹ carnis bediē
& pulline cū pauco succo citōio⁹z. R⁹ qd qd generat⁹ spiritus
& stom⁹ p⁹fortat. (Pulli). ¶ Ponit octauū remediū dices qd
pulli sunt assādi & an⁹ nares d⁹ mēbzādū. r⁹ qd qd sua aromatici
tate & odore p⁹fortat. (Thua). ¶ Ponit nonū remediū dices
qd thūs ē⁹ dādū vt masticet & paulatiz deglutiat. R⁹ qd qd est
stipticus & calidus. & id valet i mā f⁹ra p⁹. scdo dicit qd ē⁹ d⁹
tribui bol⁹ ar. cū cāphora. r⁹ qd qd ifrigidat & stipticus. id va
let i mā calida. Tertio dicit qd dē⁹ ē⁹ de cura h⁹ passio⁹ v⁹sq⁹
nūc docet vt vomitus sedet & vt stomachus possit cibum re
cipere. ¶ Almanfor.

¶ Postq⁹ vero stomac⁹ ip⁹sius recipe poterit:
nutriēdu⁹ ē⁹ eger & p⁹az v⁹ini v⁹etis i potu sumat bñ
redolētis & dormire icipiat. Trocisci de olibano
ad vomitū dādi. B. boli corascenti thuris ābozū
an. s. r. cucube cardamomi ābozū an. s. i. s. i. s. cā
phore gallie gar. oinz an. vi. s. v⁹niū. siāt trocisci
pōdere aur. vni⁹. bi. n. vomitui m⁹strum cōferūt.
Rob de malis granatis succus maloz grantoz
acetosoz sumāt & p⁹ noctē v⁹nā aut āplius dimi
tant donec qd grossus est in sūdo resideat & dei
de coquat & dispumetur donec inlep silitudinez
habeat in quo ab igne disposito: adhuc tñ calido
miēte viridis stiptes mittantur & in ipso perma
nere permittant quousq⁹ ifrigidē⁹. Cūq⁹ ifri⁹

De debilitate stomaci

gladati fuerit extrahant ad cuius similitudinē syrup⁹ de citonyis et syrup⁹ de malis mactianis fieri puenit. Si autem vomit⁹ hora aliquā inualuerit nimis et supfluerit magis vtriusque stomachi supponat. **C Sillan⁹.** Ponit curā post cessatōes vomit⁹ dicens q^o postq^o vomit⁹ cessauerit et potuerit eger recipe cibū: q^o eger nutriti vt sub leuē sit. Secūdo dicit q^o p^o vini veteris bñ potētis i potu recipe q^o. Rō q^o restituit spirit⁹. Tercio dicit q^o q^o icipe dormire. (Trocisci). Ponit descriptōes q^o rūdā medicīnā de q^o supra fecerat mentionē. et diuidit i duas scōs q^o pōit descriptiōe duar⁹ medicīnā. scōa ibi. (Rob de malis granatis). De p^oma dicit q^o trocisci de olibano ad vomitū dādi sunt. R. boli coraseni thuris abop⁹ añ. 3. x. h. n. vomitui mlt⁹ tuz cōferunt. (Rob de mal⁹ granatis). Ponit descriptiōē rob de granatis et sit sic. sumat succ⁹ granator⁹ acetosor⁹ et sic p noctē dimittat donec q^o grossū ē in fūdo residat. deinde coq⁹ tur et despumet⁹ dōec hēat similitudinē inlepi i quo ab igne deposito tñ calido mēte stiptes virides mittant et i ipso pmanere dimittant quousq^o ifrigidef et cū ifrigidatū fuerit extrahāf. Secūdo dicit q^o ad similitudinē hui⁹ potest fieri syrup⁹ de citonyis v⁹ l⁹ o mactianis. Ad idē valet syrup⁹ de agresta: v⁹ l⁹ syrup⁹ de granis myrti. (Si autem vomit⁹). Ponit curā dicens q^o si vomit⁹ aliq^o hora nimis supfluerit v⁹ l⁹ suppoi stō magna ventosa. **C Notādū** q^o i fluxu vērīs v⁹ l⁹ pōi supra stōm magna ventosa. Rō q^o diuertit ad supiora et v⁹ l⁹ cē sine scarifi catōe et recole in vna de sancta cristina p restringendo vomitū poni supra vmbilicū vna ventosa magnā et totā fuisse repleta pinguedine. vñ mortua ē.

C De debilitate stomaci.

C Sillanus. Irea rubrica ē notādū q^o stomac⁹ pōt pfortari gñq⁹ modis. p^omo p^oia alteratōis. vt si sit calidus per frigida et ecōuerso. Secūdo p^oia vñionia partiū et sit per stiptica siue calida siue f⁹ra. Frigida sunt vt citonia pira nespula pruna prunelli et sorbe. calida sunt vt mastix olibanū et absinthiū. Tercio p^oia mūdificatōis et a malis humo rib⁹. et hoc faciūt medicīne diuerse secūdū diuersitatē hūo rū. Quarto p^oia nutritatōis: vt p cibos facili digestiōis et boni nutritiōis. Quinto p ea q^o pueniūt a ppetate: vt absinthiū mastix et galaga. Ad ppositū R. si hoc. c. docet cōfor tare stōm p^omo et fo mō. (Secūdo notādū q^o debilitas stōi ē nom⁹ dispōis stōi qñ nō bñ digerit et turbat cū cib⁹ vebe mēter. Tercio notādū q^o debilitas stōi pōt puenire pp causas intrinsecas aut extrinsecas. Cause extrinsecas sūt accidētia aie vt ira. sollicitudo. et tristitia. et si illa accidētia. quātitas cibi et potus. addita v⁹ l⁹ o minuta. mala qualitas. v⁹ l⁹ ventositas. aut cib⁹ iordinate sup⁹ q^o grossū p^oioi subtili et simili les cāe. Si v⁹ fuerit ppter cās intrinsecas. aut hoc est ppter stōm aut ppter alia mēbra. aut ppter passiones cerebrī sic est reuma: aut ppter passiones cordis. sicut est tremor et si illa aut ppter passiones epatis. vt q^o nimis sibi mittit coleram Aut ppter passiones splenis. vt q^o nimis sibi mittit mliam supflua. aut ppter passiōē matricis. et sic de alijs mēbris q^o pōt mittere supfluitates ad stōm. Si ppter stōm. aut rōne male p^olonis calide vel frigide: humide vel sicce. cū mā v⁹ l⁹ sine mā. Et si cū mā v⁹ l⁹ cū apate v⁹ l⁹ sine apate. aut rōne male p^olonis. s. paruitat v⁹ l⁹ magnitudis et male texture v⁹ l⁹ sit et fo lūdis cōtinētis. **C Quarto notādū** q^o signa debilitatis a causis extrinsecis hñtur ex relatōe ifirmi et assistētū et medicī industria. Signa si fuerit debilitas ex passionib⁹ alioz mē broz a stō hñtur cōsiderādo subtiliter oia mēbra corporis q^o noticia nō latebit. Signa debilitatis stōi ppter malam cōplōnē calidā sunt q^o sentiē calor i stō et sitis et male digerū tur cibaria f⁹ra et iuuat a frigidis. et ledit a calidis. et si ē cum hūoris vitio ad est pōd⁹ aut aggrauatio et oris amaritudo et

vomit⁹. Signa si fuerit pp malā cōplōnē f⁹ram sentiē frigiditas i stō et paucitas sitis. digerit male res difficil digestiōis et v⁹ plurimū ē appetit⁹ itēsus: iuuat a calidis et ledit a frigidis. et si ē cū hūoris vitio. ad est pōd⁹ aggrauatio iflatio ex tēsto nausea multiplicatio spuri velocitas descēsus cibi abf q^o ei⁹ nimia alteratōe et eructatio acetosa et si sit f⁹la. Si v⁹ ē mliā ē pōd⁹ et aggrauatio et vomit⁹ faciēs cōgelationes i dērib⁹ appetit⁹ p^olm⁹. magnitudo splenis sollicitudo tristitia iflatio magna. Signa si sūt pp siccitatē sūt sit⁹ vebemēs exiccatio ligue supflua exiccatio corporis. iuuamētū cū cibis humidis nocumētū v⁹ cū siccis. Signa pp humiditatem sūt paruitas sitis. ledi ob humidis. iuuari a siccis. multitudine saline et spuri. Signa pposita hñtur ex simplicib⁹. Signa qñ sit pp raritatē texture sunt q^o nō luenit signū male cōplōnis nec signū apatis et nō iuuat ciboz pmutatio. Si gna qñ pp apā dicēt i. c. seqnti. Signa pposita sūt. p^omo idigō stōi ē mala et potissime cerebro. rō p^omi q^o nō recti ficat p alia digōnē. rō si. q^o ē radix fere et origo oium egritudinū. sic epilepsie dīfēterie idropis et. f. 3. si aliq^o i cōuale scētia patit idigestiōē et hēat os acetosus: cauēdū ē de rectidū et q^o mā putrefiat. terciū deterior debilitas stōi ē q^o pue nit et raritate texture stōi. **C Dubitat q^o malaz p^olonū stōi sit deterior tā simplicius q^o cōpositaz et q^o sit ordo.** p^omo c^o solutōe ē notādū q^o ille male cōplōnes cōpan⁹ v⁹ l⁹ q^o tuz ad alteratōes v⁹ l⁹ lesiōē opatōis pncipalis mēbri. s. stōi v⁹ l⁹ q^o tuz ad curatōes. Si p^omo sic ē f⁹ra cōplecio iter simplices deterior. scōo sicca. terciū calida q^o rto hūida. Et iter eas compositas. p^omo calida et sicca. secundo frigida et sicca. Tercio calida et humida. **C Almansor.**

C Am stōi debilitas cū pauca sit et tarda cibi de stō descēsiōe et accido ructu fuerit: fueritq^o oia accidētia hec parua nec fuerint vetusta: stomac⁹ ex trociscis de ros. est curād⁹ de q^o eger quoridie in mane pōd⁹ aur. vni⁹ et 5. cū. 3. i. decoctōis s semib⁹ sumat. Decoctio at de seib⁹ bec ē. sumatur cimini nabati et ameos bulliant i mita donec aq^o fiat rubea: de q^o postea cū troci. de ros. vt p^odictū ē i potu tribuat. Troc. vero de ros sūt g. 3. pulueris ro. ru. 3. iij. xilalo es spice mastix. xilocalie sgnanti cinamomi absinthij oinz. 3. i. cōspgāt ex vino veteri et isoimēf. troc. Nutriat vero ex his q^o cito digerunt et paucor⁹ sūt hñoz ac paucar⁹ supfluitatū q^o ē ex redolētib⁹ et seib⁹ sūt p^odicta sicut sūt calagie et mutagenat. Ipse quoq^o an comestiōē multo v⁹ l⁹ exerctio et aquā min⁹ soliro bibat et post comestiōē mltū dormiat de vino quoq^o veteri et puro parti bibat. totāq^o nutritatōz minuat. **C Silla.**

C Determiat de debilitate stōi et idit i tres. p^omo pōit curā qñ pueit a frigiditate. scōo qñ a caliditate. terciū qñ a siccitate. fa ibi. (De si digestiue). itia ibi. (Si at cū B). p^oma i ouas. pōit curā qñ debilitas stōi ē noua. 2°. qñ ē atiq^o fa ibi. (De si bec accidētia). p^oma i ouas. pōit curā p medicīas alteratiuas. scōo p dietā. fa ibi. (Nutriatur). p^oma i ouas. p^omo ponit curā p trociscos de ros. et per decoctiōē de seib⁹. scōo ponit descriptiōē decoctōis de seib⁹ et troci. de ros. secūda ibi. (Decoctio at). De p^oma dicit q^o vbi debilitas stomaci fuerit cum pauca sit et tarda descensione cibi de stō et eructatōe acetosa cum istis signis arguēdū est q^o debilitas stomaci venit a frigiditate, rō parz. secundo dicit

De debilitate stomachi

q̄ybi predicta signa sūt parua ⁊ nō antiqua stomach⁹ d̄z cu
rari dādo in potu trociscos de ros. quotidie de mane pōd⁹
an̄. i. 5. cū ⁊. i. decoctōis de seib⁹. R. d̄. q̄ sūt calidi ⁊ stiptici.
Ad idē valēt trocisci d̄ ligno aloes. Ad idē trocisci d̄ cappis.
Ad idē trocisci d̄ viarodon. (Decoctio) Ponit descriptionē
decoctōis d̄ semib⁹ ⁊ troc. de ros. ⁊ p̄ pōit p̄mā. fo. 343. Scda
ibi. (Troc. vero) De prima dicit q̄ decoctio de semib⁹ ē. R.
ciminū nabati ameos ⁊ bulliant in mīa donec aqua fuerit
rubea de qua tribuat cum trociscis. Secundo ponit descri
ptionē trocisci de ros. que est. R. ros. ru. 3. iij. xiloloes. ma
stic. spice. xilocassie. squinanti absinthij omnium an̄. 3. i. con
spargat vinoveteri ⁊ fiat troc. Ad idē. si def. aque vite. ⁊. i. in
potu provice. (Nutria) Ponit curā per dietā dicens q̄ pati
ens d̄z nutrirī ex his que cito digerūt. R. d̄ q̄ virtus digesti
ua est debilis. Secūdo dicit q̄ illa quib⁹ nutritur debet ēē
cūcūq̄ superfluitatū. Tercio dicit q̄ talia debet ēē cōdita
cū spēsbus redolentib⁹ qualia sunt galāga. ⁊ alie spēs stoma
tiche vt pip. ⁊. 33. gariof. ameos ⁊ filia. Quarto dicit q̄ ē ante
cōfectionē d̄z vti exercitio fortivel multo. rō q̄ reficit ⁊ cale
facit. Quinto dicit q̄ d̄z bibere aquā min⁹ solito. rō q̄ ifri
gidat ⁊ relaxat stomachū. Sexto dicit q̄ post comestione
m d̄z multū dormire. rō q̄ iuuat comestione digestionē con
fortando calozē p ei⁹ reuocationē. Septimo dicit q̄ de vino
veteri puro d̄z bibere pap. q̄ calefacit stōm. Octauo vīe q̄
d̄z sumere de cibis min⁹ cōsuetū. rō q̄ stus non ēēt suffici
ens digerere magnā q̄ritatez cibi. (Notādū q̄ cibi que
niētes sūt carnes arietū. hedoz. pulloz. auū. volatiliūz vt
p̄dicū. fastanoz. pulloz. columboz. qualeap. vel cotur
nicū ⁊ similiū ⁊ plus assatas q̄ elixatas conditas cū spēsbus
oua forbilia ⁊ similes cibi. (Almafor.
C. Si bec accidētia vetusta fuerint electuariū
diaciminū ⁊ diaolibani amboz an̄ vnus anr. pō
dus cū. 3. i. veteris vini puri in potu sumat. R.
almen autē ei⁹ sit vt p̄dixim⁹. (Sillanus.
C. Ponit curā q̄n forēt bec accidētia antiq̄ ⁊ diuidit in du
as. Primo ponit curā p ea q̄ apporximant ad itra. s. p cōfe
ctōes. Scdo p ea q̄ apporximant ab extra. s. per emplastra
⁊ vnetōes. secūda ibi. (Emplin). Prima i tres. p̄rio ponit
curā p cōfectionē. Secūdo p dictā. Tercio ponit descrip
tionē illaz cōfectionū. fa ibi. (Regimē). Tercia ibi. (Electua
riū). De p̄ma dicit q̄ si bec accidētia fuerint antiq̄ electuariū
diaciminū ⁊ diaolibanū an̄. pōdus anr. vni⁹ cū. 3. i. vini vete
ris puri in potu sumant. rō q̄ illa sūt calida ⁊ stiptica. (No
tā q̄ ad idē valēt alia vt diatriomipiperē diagalāga diani
sū diamēta gariofilatū aromaticū ros. aromaticūz gariofi
latū aromaticū nardinū electuariū aromaticū cōfectio d̄
seminib⁹ cōfectio de cinamomo electuariū de citro rosata
nouella dyacitonitē cūz spēsbus. stonticū calidū zinib. cōdi
tum cortices citri conditi tragea optima. Ad idē. R. iterio
ruz cinamomi electi. 3. iij. galange. 3. i. aq̄ ros. de damasco
lb. i. fiat electuariū. Ad idē. R. 33. al. 3. i. gariofil. iterioz cin
momi galāge an̄. 3. 5. zedoarie pipis lon. coriāndri preparat.
3. i. seio anisi feniculi ameos spice nardi cardamomi ma
dis an̄. 3. v. corticum citri cōditi vnaq̄ passaz bñ pinguium
3. i. aq̄ ros. d̄ damasco q̄r. 5. succari al. lb. i. ⁊ fiat electuariū.
Ad idē. R. coriāndri pparati iterioz cinamomi electi an̄. 3. 5.
triū genep pipis gap. galāge. 33. al. an̄. 3. i. seio anisi feniculi
an̄. 3. iij. croci. 3. i. succari al. lb. i. fiat electuariū. Ad idē. R.
p̄dicta oia ⁊ fiat puluis ⁊ coytat. Ad idē. R. cinamomi ele
cti. 3. 5. macis spice an̄. 3. i. granoz paradisi. 3. i. pipis lb. 3. i.
cardamomi. 3. 5. floz cinamomi. 3. i. succari al. 3. iij. misce ⁊ fiat
puluis. Ad idē. R. gariof. macis cinamomi pipis cipi an̄.
(Regimē autē). Ponit curā p dietā dicens q̄ dieta debet
esse vt dictum est supra. (Almafor.

C Electuarium diaciminum. R. cimini carme
ni. 3. c. 33. 3. x. piperis. 3. x. folioz rute baurach;
succari albi an̄. 3. x. bec oia cūz mele dispumato
conficiantur ⁊ detur de hoc electuario si venter
strictus fuerit.

C Sillanus.
C. Ponit descriptōz electuarioz dictoz. ⁊ diuidit i duas.
Primo ponit descriptōem diacimini onēdo quādo debet
exhiberi. Secundo ponit descriptionē diaolibani onēdo
quādo d̄z exhiberi. Secūda ibi. (Quā si solut⁹). De prima
dicit q̄ electuariū diaciminū est. R. cimi carmeni. 3. c. 33. 3.
x. pipis. 3. x. folioz rute baurach succari al. an̄. 3. x. bec oia
cum melle dispumato sūt cōficiāt. Secundo dicit q̄ d̄z va
ri de hoc electuario si fuerit venter stipticus. rō q̄ ciminū
si terat grosso modo laxat ventrē. Si subtiliter puocat yri
nam ⁊ est pulchz p̄b. Ad istud pbleu. ita respōdēt si cimi
nuz terat grosso modo ratione grossicie non pōt trāsire ni
si p intestina ⁊ iō tunc laxat ventrem. sed si terat subtiliter
tunc melius poterit trāsire p yenas mesaraicas ad epatē
tunc transit ad viasyrine ⁊ bñ puocat yrinaz. Solutio nō
placet q̄ forti⁹ debz puocare fecesum q̄ yrinā cum subti
liter tritum debet magis ⁊ melius transire per intestina q̄
per viasyrinalca. (Almafor.

C Q̄ si solut⁹ fuerit venter electuariū diaolibani
nuz ē dādū cū⁹ descriptio in. c. de ventris solu
tione continet.

C Sillanus.
C. Pōit descriptōz diaol bai onēdo q̄n d̄z exhiberi. ⁊ di
dit i duas. p̄rio fac B. Scdo onēdit q̄d faciēdus q̄n bec non
sufficiūt. fa ibi. (Si at bec). p̄rio dicit q̄ si venter fuerit fluxi
bil⁹ d̄z vari diaolibanū. rō p̄z q̄ sua stipticitate strigit fluxū
Scdo dicit q̄ ei⁹ descriptio continet. i. c. de fluxu vētris. Ad idē
valet mastix ⁊ ē bonus p paupib⁹ ⁊ d̄z trāsglutire tria. 3. de
nocte ⁊ valet in reumate. (Almafor.

C Si asit bec nō suffecerint squama ferri cū vi
no tribuat. scorle asit ferri p̄fectio bec ē. R. semi
nis apij. seminis feniculi anisi cimini ameos anisi
di origani. Reisi carui seminis coriāndri mela
nopipis macropiperis cinamomi thuris spice
gar. nucis mus. ciperi zinz. omnium an̄. pōdus
aur. vni⁹. scorle anr. x. oibus sextuplū vini adda
tur ⁊ coquant donec ad medietatem redeant ⁊
colef. deinde eger de hoc sirupo postq̄ colabif
pōdus. 3. xxx. quotidie sumat ⁊ nutritionem
alleniet. q̄d p tres hebdomadas faciat. Caueat
sibi ab acetosis ⁊ a fructib⁹ recetib⁹ ⁊ aq̄ frigida
vinū vero mēsurate bibat. (Sillanus.

C Dic onēdit q̄d faciēdus q̄n p̄dcm remediū nō suffic. Et p̄
fac B. Scdo onēdit a q̄b⁹ d̄z cauere. fa ibi. (Caueat sibi). De
p̄ma dicit q̄ si B nō suffecerit squama ferri cū vino d̄z tribui. rō
q̄ calefacit stōm ⁊ cōfortat ⁊ stipticū reddit. Scdo pōit d̄
scriptōz q̄ ē. R. se. apy. se. fenicli anisi ameos cimi amidi ori
gāi keisiz seio coriāndri carui melāopipis macropipis spice
cinamomi thuris gariof. nucis mus. 33. cipi oium an̄. pōdus
anr. vni⁹ scorle. x. anr. oib⁹ sextuplū vini addat cōq̄t d̄dec ad
medietatē redeat colef. Deinde de B sirupo postq̄ colabif
pōd⁹. 3. xxx. bibat q̄tidie. Tercio dicit q̄ d̄z alleniare dietā.
rō p̄z. Quarto dicit q̄ B ē faciēdus p tres hebdomadas ⁊ c. (Ca
ueat). Onēdit a q̄b⁹ d̄z cauere ⁊ dicit q̄ ab acetosis. rō q̄ au
gerēt fluxū p̄mēdo. ⁊ a fructib⁹ recetib⁹ q̄ lubricat ⁊ au
gēt viscositā. Tercio ab aq̄ ffa. rō p̄z. (Almafor.

C Emplin quod stōm confortat ⁊ calefacit. R.

De debilitate stomachi

storacē spicā squinātū absinthii calamū aromati-
cū masticē ex his cū vino veteri et succo citonio
rū cōspersis emplū sup stōm ponat. Ad hoc p-
terea pferit vt stomachus fricādo iungatur ex oleo
quod sit ex spica nardi et cipro: vt lana carmi-
nata i predicto oleo calefacto inoluta sup stōm
ponat et cū pāno liget.

C Sillanus.

Ponit curā p ea q̄ approximant ab extra. p̄rio facit B.
Scdo iterato ponit curā p ea q̄ approximant ab extra. scda
ibi. (Eger q̄q). Prima i duas. p̄mo ponit curā p emplastrū
Scdo punctionē. scda ibi. (Ad hoc). De p̄ma dicit q̄ cōue-
niēs plurimū calefaciēs et pfortas stōm est tale. R. storacis
calamite spice sgnanti absinthii calamī aromatici masticis
ex his oibus cū vino veteri et succo citonioz conspersis fiat
emplū et supponat stō. Ad idem. R. masticis q̄r. i. galange
ameos sedoarie añ. 3. s. mente sicce ab absinthii sicci et viridis
añ. 3. i. terbentine. 3. s. puluerizāda puluerizent aquassāda
pquassent cum pistello calido misce omnia malaxando cū
oleo de masticē et fiat emplū ad modū scuti ex ytraq; pte
et extēdat supra sustaneus. Ad idē faccul. R. mēte sicce ab
absinthii sicci. añ. 3. i. pulueris gap. ameos cinamomi añ. 3.
i. aspgat faccul. cū aq̄ absinthii et mēte facta residentia añ
3. i. olei masticis q̄r. i. cere. q. sufficit et fiat vnguentū. Ad idē
R. laudami. 3. ij. masticis cinamomi gariofil. nucis mus. ga-
lange spice. añ. 3. ij. storacis calamite. 3. i. olei nardini. olei
masticis. añ. 3. i. cere. 3. s. fiat cerotū ponat supra coriū. Ad idē
valet si sup latere calido vltibice calido aspo sup bono vi-
no ponat peria lini et sup ea ponat masticē elect. et dissolu-
tur et calid. applicet stō ad modū ēpli. Ad idē. R. gariofil.
masticis. spice galāge pipis lōgi añ. 3. i. cere laudami armo-
niaci añ. 3. i. fiat emplū cū oleo de spica. (Ad hoc). Ponit
curā punctionē dicens q̄ pferit vt stomachus fricādo vngat cū
oleo qd sit de spica nardi et cipo. Vel q̄ lana carminata i vi-
cto oleo ifusa ponat supra stōm et cū pāno liget. Ad idē va-
let iunctio facta cū oleo masticis vel de absinthio vlt de co-
ro vel laurino vel de enulavel de cinamomo vlt pulegio vlt
de sansuco vel de ruta. Ad idem valet vnguentum. R. olei
masticis olei absinthii olei spice añ. 3. i. pulueris gap. masti-
cis ameos añ. 3. i. cere. q. sufficit et fiat vnguentū. Ad idē va-
let amplexi infātē nudū bñ pplexionatū. s. p̄cipue et longe
mel. et aplecti antiquā vetulā. xij. vlt. 3. ij. añoz vlt catulum
puū bñ piguē. Ut tenere supra stōm manū calidā vlt frica-
tio stomachi ab extra cū aq̄ vite et sepe sū exp̄t. Ut fusio pā-
ni i p̄dicta aq̄ et supponat stō. Ad idē panis frumenti calid.
bñ p̄p̄sus i puluere mente absinthii masticis cum optimo
vino puro.

C Almansor.

Eger quoq; vniūvetus bibat: aut minam aut
idromel. Ad hūc aut B mō fit. succ. citonioz mu-
3oz sumat et p̄ diem et noctē vt rēfidere possit bi-
mitat et colet: deinde ei qd clax est partes due
sumant: succari p̄vna vini veteris. i. et incipiat
cog suauiter et dispumari donec i iuleb sifrudī-
nē transeat: postea p̄vna q̄q. lb. ex toto sumat
33. spi. cinamomi gar. oīz añ. 3. i. masticis. 3. ij.
oīa puluerizata i pāno ligent et lūus dum cale-
factū est mittant et cū ifrigidari ceperit pannus
extrabatur et exprimatur: deinde sirupus recon-
datur.

C Sillanus.

Ponit curā p approximatoz ab intra et diuidit in duas.
Primo facit B. Scdo ponit descriptionem miue. Scda ibi

(Miua). De p̄ma diē q̄ eger d̄z bibere vinū āriquū. aut mi-
uā. aut idromel. R. o p̄s. Scdo pōit descriptionē miue. Su-
mat succ. citonioz muzoz p̄ diē et noctē dimittat vt rēfide-
re possit. deinde ei qd clax est due ptes sumat succari: p̄vna
vini veteris p̄vna. et incipiat cog suauiter et dispumari dōec
iuleb habeat spissitudinē. postea p̄ vnaquaq; lb. ex toto su-
mant. 3. i. zinzib. spice cinamomi gariofil. oīum añ. 3. i. masticis
3. ij. bec oīa puluerizata i pāno ligent et dū ē calidū dimitta-
tur et cū ifrigidari cepit pān. extrabat et dispumet. deinde si-
rup. recodāt. q̄re valet. p̄z q̄ fit ex reb. pfortatib. stōm. Ad
idē valet oximel ppositū vlt sgliticiū. Ad idē sirup. de mē-
ta. Ad idē sirup. d̄ absinthio vlt de corticib. citri. Ad idē aq̄
vite i potu sūpta. Ad idē claretum p stō frigido et vocat ste-
ladiā. R. cinamomi gar. añ. 3. i. piperis melegete galāge. añ.
3. i. s. cardamomi. 3. i. succari vel mell. q. sufficit ad lb. ij. vini
fiat claretū vlt stelladiā.

C Al.

Q̄ si digestine debilitas fuerit cūz mltā siti et
pancoz ciboz appetitū et fetido ructu sirup. ace-
tosus de citōlo bibat. Sirup. R. succi citonioz
acetosoz prem. i. i. succari al. p̄tez. i. acetū clari q̄r-
ta p̄vni. coquant omnia fil donec inspissentur.
Est at sirup. iste stōach. pfortatiū et ad suas p-
agendas opatoēs inuatiū et vehemētā icēstōis
et iflationē q̄ est i stomacho sedat. Egri vero nu-
triciatō sit res i q̄ fil cōgregant acetositas et stip-
ticitas vt est caro cum succo vne acerbe cocta et
cū malis macianis filr cocta cū ribes et facta ex
aluleberi et almosi et illis filia ex cibis. De isto p-
terea def puluere vt trāsglutiat q. R. ros. ru. 3. x.
spodij. 3. iij. seminis coriandri. 3. v. dosia ei. sint
3. ii. cum succo granati muzi et cum sirupo de
citoniis acetosis.

C Sillanus.

Pōit curā debilitatis stōi q̄ fit a cā cala. et diuidit i tres
p̄rio pōit curā p sirupū. scdo p dietā. Tercio p puluerē. Se-
cūda ibi. (Egri vō). Tercia ibi. (De isto). Pr̄a pōit i duas.
p̄mo pōit curā p sirupū acetosū de citoniis. Scdo pōit d̄scri-
ptōē ei. R. ibi. (Sirup). De p̄ma diē q̄ si fuerit debilitas.
digestine cū siti mltā et p̄uo appetitū ciboz et eructuatōe fe-
tida. tūc ex istis signis arguēdū ē q̄ debilitas stōi ē ex calidi-
tate. Scdo p cura diē q̄ bibat sirup. acetosus d̄ citōis. R. o
q̄ ifrigidat et sui stipticitate pfortat stōm calidū. Ad idē va-
let sirup. de agresta. Ad idē valet sirup. de piris vlt de pficis
Ad idē sirup. de berberis vlt de ros. Ad idē sirup. acetosi
tarl citri. Ad idē sirup. de granis mirti. Ad idē sirup. d̄ gna-
tis vlt orizachara. Valet et sirup. acetosus de succis vlt ags
fructū. Desine. Ad idē iuleb rosatū. (Sirup). Ponit de
scriptiōem sirupi acetosi. R. succi citonioz acetosoz ptes
ij. succari p̄tez. i. acetū clari q̄r. p̄tis. i. coq̄nt oīa fil. donec in-
spissent. scdo diē q̄ ille sirup. ē pfortatiū stōi sedās iflāma-
matōē seu sedās vehemētā iflāmatōis. (Egri vō). Ponit
curā p dietā dicens q̄ eger d̄z nutrirē reb. i q̄ ē acetositas et
stipticitas. vt est caro p̄dita cū agresta et succo ei. Vel cum
succo granatorum vlt cum alijs acetosis. Ad idem valent
arātia. limones. granata. pruna damascena. lactuca cocta.
portulaca cocta. condita cum aceto vel agresta vel prisana
ordei. pira cocta. citonia cocta et amarene. (De isto p̄te-
rea). Ponit curam per puluerem dicens q̄ detur de isto
puluere. R. ros. rube. 3. x. spody. 3. ij. coriandri. 3. v. dos.
est. 3. ij. cum succo granati acetosi. Vel sirupo de citoniis.
Ad idem opacidoniten sine speciebus calidis tria sanda-
li oparodon abbatis electuarium de perficis acetosis. vel

De dolore stomachi

Confectio de acetosis: vel confectio de fructib⁹. Ad idē troc. de spodio. Trocisci dyarodon abbatis troci. de sandalis troci. de caphora troci. de berberis. Ab extra empl⁹. R. succi plā taginis aque ros. añ. lb. 5. acetū. 3. i. sandali al. 2. ru. coralli ru bei coriandri pparati añ. 3. y. se. citonior⁹ semis acetose añ. 3. l. farine ordei. q. sufficit. puluerizanda puluerizent. fiat em plastr⁹ mediocriter liqum applicet ori stomachi. Ad idē yn guentū. R. oīum sand aloz coriandri pparati se. citonior⁹ se. acetose se. berberis añ. 3. y. succi citōior⁹. 3. i. olei ros. 3. liij. puluerizanda puluerizent. bulliant sū sup cineres calidos vsq; ad cōsumptionē. coles⁹ ⁊ addat colature cere. q. sufficit ⁊ fiat vnguentū. Ad idē yncerio facta cūz oleo ros. vl oleo cito nior⁹ vl oleo myrtilloz. Ad idē. R. ros. ru. sandal corall. al. ⁊ ru. semis citri. añ. 3. i. coriandri pparati. 3. i. 5. quassatis fiat sacculus pro stomacho.

Alimanfor.
C Si autē cū hoc quod diximus fuerit in corpo re extenuatio ⁊ inflatio: egro lac ⁊ aqua ordei dā da sunt. Ipse quoq; ex herbis humectantib⁹ nu triend⁹ est: vt sunt lactuce malue cucurbite car nes bedoz ⁊ agnoz lactantiū ⁊ pisces recentes. Balneū p̄reca anteq; cōcedat ⁊ postq; cōcedit ⁊ tinaz quotidie igrediat. Et vinū claz valde tē peratum bibat ⁊ assidue vtat gete ⁊ morū ⁊ exerci tiū viter: sitq; totum eius regimen sicut eius qui corporis grossitiem adipisci desiderat. Et si cūz hac dispositione inflatio fuerit ⁊ incensio ve bementissima stomachus ex rebus frigidis est li niendus ⁊ aqua ordei danda sitq; eius regimen sicut ethicam habentis.

Sillanus.
C Ponit curā debilitatis stōi qñ sit a siccitate ⁊ diuiditur in gñq;. Primo ponit curā per lac ⁊ aquā ordei. Secundo per dietaz. Tercio per balneū. Quarto per potū ⁊ qdā alia. Quinto per linimentum ab extra. Scda ibi. (Ipse quoq; 3) Tertia ibi. (Balneū). Quarta ibi. (Et vinū). Quinta ibi. (Et si cum hac). De p̄ma dicit q; si cūz his que dicta sunt sit corporis extenuatio: suple arguendū ē q; sit ex siccitate. scdo p cura vult q; def lac ⁊ aqua ordei. rō q; ifrigidat ⁊ hūme ctat ⁊ lac statim resumat corpus. (Ipse quoq;). Ponit curā per dietam dicēs q; ipse o; nutriri ex herbis in frigidantib⁹ ⁊ humectantibus. vt sunt lactuce malua cucurbite ⁊ citrul li ⁊ ex carnib⁹ que sūt agnoz bedoz lactantiū ⁊ ex piscibus rō est que ifrigidat ⁊ humectant ⁊ aliq; ifrigidat ⁊ aliq; re staurat corpus cito. Ad idēz valēt oua cum vino cocta ⁊ ru pta ⁊ dicit sambaglonū quod mirabl⁹ restaurat corp⁹. Ad idēz ius pulli alteratū cū in frigidantibus. ad idēz distilla tum. ad idē restauratiū quo vtuntur practici de carnibus. Ad idē restauratiū qd dicit marciapā. (Balneū). Pōit curā p balneū ante comestione vt fiat irrozatio ⁊ hūectatio per viā irrozatōis ⁊ post comestione nō tñ imediate vt attra hat nutrimentū ad membra. (Et vinū). Ponit curā per po tum ⁊ qdā alia. dicēs p̄mo q; o; bibet vinū claz temperatū rō q; hūmeccat ⁊ restaurat spirit⁹. scdo dicit q; o; vt gete: rō quia ges hūmeccat corpus. tertio dicit q; debet vitare mo tus ⁊ exercitiū. rō q; bñt exicare. itē o; vitare coitū. Quar to dicit q; regimē ei⁹ o; ē sicut illi⁹ qui vult ipinguari. (Et si cūz). Dic ponit curā p linimentū ab extra dicēs q; si cum hac dispōne fuerit inflatio ⁊ incensio vebemēs patiens o; liniri cum oleis fr̄is sic ex oleo ros. vl viol. ⁊ sili⁹. Scdo di cit q; aq; ordei o; dari. rō p̄. Tercio dicit q; regimē illi⁹ o; esse sicut habent: is ethicaz ⁊c.

De dolore ⁊ apostemate stōi. **Sillanus.**
C Jrea rubricam ēno: adū de dolore. p̄mo q; dolor ē

sensibilitas rei contrarie subito ⁊ fortiter impimentis. **C** Secūdo notādū q; causa doloris stōi est duplex. s. mala plexio ⁊ solutio cōtinuitatis. Mala plexio pōt ēē calida vel ffa cum mā vel sine materia cū apate vel sine apate. Sed solutio cōtinuitatis pōt ēē ex v̄rostate extēdēte ī sto maco exāte. Ad ppositūz ras determinat de dolore stōi ex mala cōplexione cum materia cū apate vel sine apostema te ⁊ non ex mala cōplexione sine mā: q; de illo dixit l. c. p̄ce dēti. **C** Notandū q; signa doloris causati a mala plexiōe cū materia sine apate. d. sunt in. c. p̄cedenti. Signa doloris causati ab apate stōi si fuerit a colera sūt dolor acut⁹ q; senti tur in ore stōi se. cōtinua ⁊ amaritudo oris citrinitas color sitis maxima vrina rubea subtilis. pulsus velox spissus ⁊ du rus. ⁊ si fuerit apā ī ore stōi destruit appetit⁹ ⁊ apparet emi nentia in pte posteriori. si at fuerit ī alijs par tib⁹ stōi nō ap parebit emnētia nec nimis magnū nec multuz emnēs. rō signoz p̄. Signa si fuerit a sanguine sunt dolor grauis se. cōtinua sitis rubedo oculoz īflāmatio venaz. vrina rubea spissa. pulsus velox spissus ⁊ mollis ⁊ alia siliay ī p̄dicto. c. d. est. Signa si fuerit a flate sunt dolor modic⁹ cū grauedie ⁊ se. lenta plus. color albus mollities ī tactu cum īfrigida tōe mltitudo spūti pulsus paru⁹ mollis ⁊ spissus. vrina non mltā tincta ⁊ spissa. Signa si fuerit a mltia sunt dolor cū pō dere febris ocula durities loci: fuscado ī colore. Urina glauca pulsus paru⁹ ⁊ subtil⁹ strict⁹ ⁊ dur⁹ cogitationes: ma le supra seipz īsonietas mala ⁊ iordiat. **C** Al.

C cū dolore stōi adsit turbatio ⁊ an gustia ⁊ nausea: egro aqua tepida ī pom est tribuenda ⁊ vt vomat precipienduz **E**t si hoc non suffecerit venter ex yerapigra sol uat. **Qd.** R. plueris ros. ru. spice masti. xilobal sami carpobalsāi: cinamomi xilocassie asari oīuz añ. 3. v. aloes scotrensis duplum oīum quod be ne tritū misceas cum medicinis tritis ⁊ cum pā no sericino subtilissimo cribellatis quarū trituratio cum aloē scdo iteretur cuius dos sit a pōde re dnor⁹ aū. vsq; ad. 3. ij. Egro quoq; quotidie betur panis ī vino ⁊ succo malignanari infusus ⁊ ī sirupo acetoso de citonio.

Sil.
C Determinat de dolore stōi pueniēte a mā sine apate ⁊ di uidit ī duas. Primo fac h. scdo ponit documētū qdā ob seruādū. scda ibi. (Ad dolorē). **P̄ma** ī duas. **P̄mo** ponit curā p enacuatōez. scdo p dietā. scda ibi. (Egrogroq;). **P̄ma** ī duas. **P̄mo** ponit curā per euacuationē p vomitum scdo per secessuz. scda ibi. (Et si h). De p̄ma dicit q; si cūz dolore stōi adsit turbatio ⁊ nausea sup arguendū est q; sit a materia calida. scdo dicit q; p cura debz sumi aqua tepi da ī stomacho. **Rō** q; lenigat ī stō ⁊ laxat ipz ⁊ sic disponit ad vomitū. ⁊ si non valet misceat paz de oleo. Ad idēz fiat decoctio aneti viol. se. attripicis cū sirupo acetoso. Ad idēz fiat medicina vomitina. (Et si hoc). **Ponit** euacuationem per secessuz dicēs q; si non sufficit hoc o; fieri euacuatio per secessum cūz yerapigra cuius descriptio est. R. pulueri ros. ru. masticio spicio xilobalsami carpobalsami cinamo mi xilocassie asari añ. 3. v. aloes scotrensis ad dupluz oīum quod bene tritum cū alijs misceatur medicis bene tritis ⁊ cūz pāno serico subtilissimo cribellatis quaz trituratio cū aloē duplo iteretur. **Dos.** ē pondus aureoz. y. **Ratio** reme di ē q; tales medicine euacuant coleram rōne aloes ⁊ sili rōne flegma. rōne aliaz medicinar⁹ scda mixtap. Ad idēz. R. floz viol. floz boraginis. añ. 3. 5. prunoz damascenoz. ⁊ tamarindoz. electoz. 3. i. ynaz passarum. 3. y. corticum

De apostemate stomachi

mirobalanorum bene gumosorum infusorum per noctes in decoctione predictorum. 3. i. fricent de mane et colent et colature addat cassie. 3. 5. de i. auroza. ¶ Notandum quod ante debet precedere syrupus digestivus talis. R. ordei mudi. 3. y. endivie scariolae. an. 3. i. quattuor seminum frigidorum munda torum an. 3. i. floz viol. ro. an. 3. i. vini mali granati. 3. i. zuccari albi. 3. y. quar. Siat syrupus clarificatus vsqz ad lb. i. Ad idem valet orizacara cum aq. ordei vel endivie vel cum aq. frigida. (Egro quoqz.) Ponit curam per dietam dicens quod egro dicit dari panis infusus in succo malorum granatorum et siruppo acetoso de citonys. R. 6. qz rone stipiticitatis confortat stomachum et rone frigiditatis alterat complexionem calidam. Ad idem valet succus ordei vel aene et si est nimis debilis parietis de aq. pulloz vel hedi decocta cum portulacis lacturis cucurbitis endivie agresta et vinum de granatis. Bibat iulep vel sirupum ro. vel viol. vel vinum de granatis vel agresta cum aqua decoctionis lactucarum endivie portulace.

¶ Almanfor.

¶ Quod si cum dolore ructuum multitudo et extensio atque singultus: egro electuarium diaciminum et diacalametum et alie cofectiones que veteritate dissolunt quas i. c. de colica nominabimus danda erunt. Libaria quoque et sint calagie et muta gerat cum se. Alii veteris puri parum bibat et vitetur motu et ingrediat balneum.

¶ Sillanus.

¶ Ponit curam doloris stomachi sine apate facti in maiori frigida specialiter quando fit a frigidityte. et dividit in quattuor. Primo ponit curam per coctionem. Secundo per dietam. Tercio per motum et balneum. Quarto per vntionem. Secunda ibi. (Libaria quoqz.) Tertia ibi. (Et vitetur.) Quarta ibi. (Stomachus.) De prima dicit quod si cum dolore sit multitudo eructationis et singultus arguendum est quod dolor stomachi sit a veteritate. 6. signorum. 3. Secundo dicit quod per curam dicit dari diaciminum elect. de calameto et alie cofectiones dissolventes veteritatem. supple quales sunt dianisum dya galaga dyatrion pipercon pfecc. 6. seminibus elect. 6. baccis lauri. Ad idem valet triaca antiqua ardens. Ad idem valet aq. ardens sola. Ad idem valet ab extra sacculus de sale et milio torrefactis. Ad idem vetera sine scarificatione posita supra stomum. Ad idem valet vngueta. R. rute. 3. i. castorei. 3. y. anisi. 3. i. aristol. 3. 5. 3. y. vini ru. 3. y. olei laurini. 3. y. coquassanda coquassent bulliant super cineres calidos vsqz ad consumptionem vini. colent et colature addat cere. q. sufficit et fiat vngueta. Ad idem valet vntio stomachi facta cum oleo de ruta vel de enula: vel de pullegio vel de aneto vel laurino: vel de spica vel de kerna. Vel fricatio cum aq. vite et suz expr. ¶ Notandum quod si dolor pueniat a maiori flegmatica antequam delect. coepit talis sirupus. R. mete absinthii isopi capilli veneris recetium an. 3. i. corticis radicis feniculi petroselinici. an. 3. y. anisi maratri ameos. an. 3. i. ligritie rase vuarum passarum mundatarum ab arill. an. 3. i. aceti. al. 3. i. mell. elci. zuccari. al. an. 3. i. 5. fiat sirupus clarificatus vsqz ad 6. r. v. Ad idem valet oximel simplex squillicum. Medecina laxativa est talis. R. floz boraginis buglose. an. 3. i. anisi. 3. y. ligritie rase vuarum passarum mundatarum ab arill. an. 3. i. 5. polipody grecini. 3. 5. corticis mirobalanorum bene gumosorum infusorum per noctem in decoctione predictorum. 3. i. fricent de mane fortiter et colent: et colature addat turbitum bene gumosum mudi disterii et exteri. 3. i. 3. 5. de i. auroza. Ad idem valet dyacitoniten solvens flegma. Ad idem dyafinicois. 3. y. Ad idem elect. idi. 3. y. Si vero dolor stomachi pueniat a maiori peccit talis sirupus. R. boraginis cum toto cortice radicis feniculi petroselinici. an. 3. y. 5. iterioz squille. 3. i. mete isopi scolopendrie capilli veneris recetium. an. 3. i. anisi. maratri cuscute. an. 3. i. ligritie rase vuarum passarum sine arill. an. 3. i. aceti. al. 3. i. mell.

elci zuccari elci an. 3. i. 5. fiat sirupus clarificatus vsqz ad 6. r. v. Ad idem valet oximel squillicum cum decoctione boraginis et buglose. Medecina laxativa talis est. R. floz boraginis buglose. an. 3. i. anisi. 3. y. rase vuarum passarum mundatarum ab arill. an. 3. i. thimi epi thibi polipody grecini an. 3. 5. corticis mirobalanorum indorum bene gumosorum infusorum in decoctione predictorum per noctem. 3. i. colent et colature addat lapidis ar. 3. i. de i. auroza. Ad idem cofectionis amech. 3. y. 3. 5. Ad idem diacitoniten solvens mliam mesue. Ad idem dyafene. 3. 5. (Libaria vero.) Ponit curam doloris stomachi facti a maiori frigida dicens quod cibaria debent esse cum spem codita. 6. p. Secundo dicit quod dicit sumere parum vini veteris. R. 6. qz stomachum calefacit et ce. (Et vitetur.) Ponit curam per motum et balneum dicens primo quod dicit vii motu. R. 6. qz motus calefacit et ericcat. Secundo dicit quod dicit ingredi balneum. R. 6. p. qz calefacit et confortat digestionem et consumit materiam que remansit etc.

¶ Almanfor.

¶ Stomachus quoque ex oleo de neride. ut diximus in panis involuto vaporet. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curam per vntionem dicens quod stomachus debet vngi cum oleo de spica.

¶ Almanfor.

¶ Si autem cum dolore stomachi fuerit febris et apia manifestum: et cum tangit sentit caliditas. eger prius ex basilica flebotome et loco dolenti duo supponat sandali et ro. et capphora cum aqua rosae. et succo citoniorum. Nutrimetum vero ei non sit nisi sola ordei aqua et custodiat a carne et vino et cofectionibus que de mel le sunt et bibat succum granatorum mutorum et rob de fructibus frigidis. Cumque caloris vehementia sedata fuerit: egro cassie sit. cum succo endivie dissoluta ac bullita et dispumata ad bibendum delect.

¶ Silla.

¶ Ponit curam doloris stomachi puenientis ab apostemate: et dividit in duas. Primo ponit curam quando puenit ab apate calido. Secundo quando puenit ab apate frigido. Secunda ibi. (Cum autem.) Prima in duas. Primo ponit curam apostematis calidi non puerit i duritie. Secundo ponit curam apatis cal. couersi in duritie. Secunda ibi. (Cumque autem egro.) Prima in quattuor. Primo ponit curam per flebotomiam. Secundo per vntionem localem. Tercio per dietam. Quarto per medicinam laxativam. Secunda ibi. (Et loco.) Tertia ibi. (Nutrimetum.) Quar. ibi. (Cumque caloris.) De prima dicit quod si cum dolore stomachi fuerit apia manifestum. cum tangit sentit eger calidus et supple arguendum est quod apia sit a sanguine vel colera. Secundo dicit quod per curam coepit flebotomia facta ex basilica. R. 6. p. qz per flebotomiam enacuat maiorem sanguineam directe: si apia sit sanguinea: vel colera indirecte si apia sit colericum. quia refrigerat. (Et loco.) Ponit curam per vntionem localem dicens quod super loco debili. stomacho dicit supponi ephibima de sandalis rosae. capphora aqua rosae. et succo citoniorum. ¶ Notandum quod ephibima potest poni sic in forma. R. aq. rosae. 3. i. 5. succi citoniorum quar. 5. sandali. al. 2. ru. an. 3. y. capphore. 3. i. puluerizanda puluerizet misce oia et valet a principio: quod est frigidum stipiticum repugnans. Ad idem valet emplastrum de sandalis. ro. farina ordei oleo rosae. et aceto. Ad idem vnguentum turlocus cum oleo rosae. puro et aceto parum. In augmento vero valet vngueta hoc. R. folioz malue maluanischi an. 3. i. ordei mudi. 3. i. assungie galline anatis et anseris. an. 3. i. dactiloz pinguium quar. 5. mucilaginis seisi lini mucilaginis fenugreci an. 3. i. coquassanda coquassent et misce oia fortiter et fiat emplastrum. Ad idem emplastrum factum de farina fenugreci seisi lini et maluanischo et oleo de camomilla et vitellis ouorum. Ad idem R. farine fenugreci seminis lini aneti camomille. 3. floz ei an. 3. y. pinguedinis anatis anseris galline an. 3. i. maluanischi cocti et bene mundati a ligno intrinseco bene pistati 3. i. 5. corporent simul et si ingreteret inspissatio incorporent cum far

De apostematib⁹ stomachi

¶ Ponit cura apostematis calidi pueri i duritie: & diuidit in duas. Primo ponit cura p emplm. Scdo p yncione. Se cūda ibi. (Et postq̃.) De prima dicit q̃ si egritudo fuerit p longata & calor cessauerit si remanserit a p̃a cū duritie supra stōm d3 poni emplm. B. viol. siccaroz 3. x. rof. ru. 3. v. spice odorifere mastice āborū añ. 3. li. cipi sgnāti calami aromati cal. 3. y. farie fenugreke 3. xx. floz camomille seīs maluanū scial. farine ordei. añ. 3. x. cōspganē oīa ex mucllagine seīs lini. postea locus ex oleo de spica tepefacto inuncr? emplē & hoc ante cōsiliōez p quattuor horas. Ad idē valet emplm de melliloto. Ad idē emplm pyaglon. Ad idē cerotuz i sopi descriptio gal. ṽl descriptōe philagry. ¶ Notādū q̃ a p̃a calidū pōt pueri i duritate dupliciter. p̃mo p ea q̃ ab extra applicant: vt sit olea fortissima resolutiua pris subtilis & remanet grossuz: id eo cessat febris. Secūdo ex beozogeniate materia. Quia pmo resoluū mā subtilis: & id eo valet emplz dictū: qz mollicat & resoluū & d3 poni ante cibatiōez vt ci bus nō ipediā i digōne. (Et postq̃.) Ponit cura p iunctio nē: & diuidit i duas. p̃mo facit hoc. Scdo pōit descriptio nē olei de spica. Secūda ibi. (Cōfec. olei 2ē.) De p̃ma dicit q̃ postq̃ cibis fuerit digestus & stomachus euacuatus yngi d3 cū oleo de spica cū lana vt dictū ē: qz facta mollicatiōe tate oleū resoluū. Ad idē valet olea & ynguēta. d. l. c. de cō fortāribn stōs. (Cōfectio.) Pōit descriptio olei nardini: qd sic fit. B. olei de becn. lb. i. spice. 3. 5. mastice costi cipi sq.

¶ Ponit curā apatis frigidit: pmo p trosciscū. secūdo p em-
plastrū. secūda ibi. (Emplin.) De pma dicit q vbi apā i stō
lucterauerit troscisci de spica sūt dādi q sūt. R. floz sgnāti p
locasie raudēfemi calami arōaticū oīuz añ. 3. ij. croci mtre
costi anisi pipis oīuz añ. 3. i. bdely vary. 3. ij. mastiscis. 3. ij. ar-
moniaci. 3. i. formentē troscisci quoz vnusqzqz pōderet aur. i.
oī die deē vn' cū vino cocto. R. qz subtiliat icidunt ⁊ resolu-
unt materiā. (Emplin.) Pōit curā p emplastrū dicens q
vz fieri hoc emplastrū. R. bdely moll. 3. ⁊ spice mastiscis nī-
gri amboz añ. 3. v. cere. 3. ij. olei de neridē. 3. xv. gūme i vi-
no dissoluāt deinde oīa cōtūgāt ⁊ fiat emplastrū ex eis. Ad
idē fiat emplastrū ceroneon quar. i. 5. malaxē cū oleo amig-
dalaz dulciū exēdāt supra cotiū ad quantitatē medij pal-
mi ex vtraqz pte. R. qz mollificat subtiliat ⁊ resoluit. (Ad
dolorē.) Ponit vnū documētū dicēs q ad dolorē stomachi
⁊ epatis remouēdū necessariū ē hīe medicū pīrū q viligēt
iuestitū dispositōes. R. qz ex errore amisso i istis mēbris
segrat error: i talis cū i istis fiat digestiōes ex gbns nutrim-
tur alia mēbra. Scdo dicit q aggregatiōes ⁊ sūmas ad hoc
ferētes iā dixit 3. iā abbreviauerit sermonē iquātū fuerit
possibile. ¶ Notādū q stomacho ex apate stomachi pōt
cārī vlcus. 3. scīēdū pmo q vlcus ē solutio pīnitatis cū sa-
nie. ¶ Secūdo notādū q vlcus stōi fit aut pp rupturā apo-
stematis stōi. aut ex mā venenosa vl' acuta vlceratē substā-
tiā stomachi: aut fit a cū extrinsecū. ¶ Tertio notādū q si-
gnā significatiā sup vlcus stōi sūt dolor stōi loco in q vlcus
existit ⁊ q ē fortior si comedat res acutas ⁊ acetosas ⁊ i ege-
stioe atqz vomitu apparēt sanies atqz ruer' ei' vl' sanies vel
vīrostras ei' qz ex it ab ore feter ⁊ post digestionez alleniāt
grauitate ⁊ dolore. R. qz signoz pz bene intelligēt. ¶ Quar-
to notādū q vlcus cura qd fit i stō ē vt mūdificet bene cū
aq decoctiōis ordeī q vz dari i aurora vl' an vespas vl' mūdi-
ficer cū aq decoctiōis gūmi arabici ⁊ ligritie. aut aq casei.
⁊ hoc i estate lz i hyeme eisde bozis sumat decoctionis mel-
lis aut ordeī aut aq decoctiōis yfopi sgnāti ⁊ mellis vl' mel
ros. colatū cū aq calī. Et sit qnātitas cūnslibet qlibet bo-
ra. 3. ij. vl' vi. post mūdificationē p duas horas ante cōstio-
nē sūmā medicamē qd sic fit. R. ro. balanstaz karabe añ.
3. ij. boli ar. 3. ij. fiat puluis de quo sūmā bis i die. 3. ij. cū 3.

De singultu

ii. succi citoniorum vel strupii cum aqua decoctionis sumac
aut mirtilloz vel portulace ab extra ponat supra locum em/
Plastrum quod sic fit. R. bolus. ar. mumi mirre mastice aloes an.
terantur et incorporentur cum .3. y. picis nauallis aut resine fiat emplastrum.
De singultu.

Syllanus.
Ira rubrica est notandum quod singultus est motus expul/
sive virtutis naturalis stomachi incitatus a virtute
sensibili propter nocumetum expellendum. et dicitur quasi
spasmus stomachi. **Secundo** notandum quod singultus est duplex
quod est de repletionis. quod est de inanitionis sicut spasmus. **Ter-**
tio notandum quod singultus et spasmus differunt et conueniunt. Con/
ueniunt primo quod ambo possunt causari ex inanitione et reple/
tione. **Secundo** quod sicut spasmus est tractio nervorum versus suam
originem ita singultus est tractio spiritus et partium eius versus suam origi/
nem. **Et differunt** quod singultus est tractio villorum et spasmus con/
tractio nervorum. quod spasmus est passio nervi et singultus est passio vil/
lorum stomachi. **Secundo** differunt quod spasmus est ita tractio quod
postmodum non est dilatatio nisi curet. Sed in singultu quatuor
primo fit contractio tunc postea sequitur dilatatio. Sed in singultu est
permanens quod post contractionem sequitur. **Quarto** notandum de cau/
sis singultus. Cause autem sunt intrinsecas aut extrinsecas. si extrin/
secas sunt sicut frigiditas aeris et hoc patet. quare cum puer/
orum stomachus nimis ifrigidatur de facili incurrit singultus:
aut nimia repletio cibi et potus. corruptio in stomacho aut assumptio
reus acutay: sicut piperis etc. Et specialiter quod post vinum sumit
quod facit quod imiscetur pipi. si vero singultus fit propter causas intrin/
secas: aut hoc est propter spiritum: aut propter alia membra. aut propter
aperturam capitis aut casus: aut percussione. aut fracturam cranii:
aut propter aperturam epatis: aut humores mordicantes acutos pun/
giuios aut acetosos delegatos a toto corpore ad stomachum. si ve/
ro fuerit propter stomachum: aut hoc est propter humores frigidos
inuisicatos: aut calidos pungitiuos: aut propter apostema. aut
ulcera. aut propter nimium sensum. aut propter nimiam inanitionem.
Quinto notandum de signis singultus. Si fuerit propter cau/
sas extrinsecas manifestat ex iudicio patiens. Si fuerit propter
causas aliorum membrorum aut totius: sicut patet ex iudicio patiens.
Signa si veniat ex inanitione sunt. quia venit post febrem et post
longam corporis afflictionem et post labores et post abstinentias
et post euacuationes longas per secessus vel per vomitum. et non fit su/
bito sed paulatim. Signa si fuerit ex repletionis sunt. quia fit subito
et absque alia egritudine procedente longa. ante cibum bene se habet
et post male. quia sic stetit in longa gete et se repleuit. Signa si fuerit
propter humores frigidos in stomacho inuisicatos sunt quod inuadit a calidis
et sentit frigiditas in stomacho. Signa si fuerit propter humores calidos sunt
quod inuadit a frigidis et sentit calitas punctura et mordicatio in
stomacho. Signa si fuerit propter nimium sensum sunt quod patitur a quali/
bet re facili singultum. Signa si fuerit propter apostema sto/
machi sunt febris dolor et nausea et alieque infirmitates post vo/
mitum et assellationem magnam. Signa si fuerit propter ulcera sunt
quod cum sumit acuta et pungitiua tunc sentit dolor et aggravatio
in stomacho. Signa pronostica. Primum si singultus in crisi bonis signis
apparere bonus quod significat crisis per vomitum. Si vero si/
gna mala appareant malus: quia significat spasmus. **Secundus**
singultus eueniens post quatuor euacuationes supfluas sive
naturalis sive artificialis malus est signum. Tercius si post vom/
itum singultus non sedatur neque minuitur. sed potius augeatur malus.
Vel apostema stomachi vel inanitio sequitur tunc malum
est pronosticandum etc.

Almanfor.
Am singultus post grossi cibi coestio/
ne aut vini valde temperati bibitione su/
peruenerit aqua calida in qua cimini et me/
ta metastrum et pax thuris bullerit multoties in po/
tu est sumenda. Et egrotus dormiat et precipiendum et ve/
ter vaporandus et ieiunandum est ei. Cum autem per multos

dies a coestione abstinerit in bendis est balneum sepe
igredi. Deinde paucis cibis: deficcantibus tamen est ale/
tus sicut sunt galagie et mutagenae cum seminibus
et vini pax puri in potu tribuenda. Et si hec non suf/
fecerint troscisci isti dandi sunt qui dicuntur de thure.
R. thuris. 3. v. enule. 3. iij. metastri foliorum rure
sicce ambozum an. 3. ij. seminis sisimbrii. 3. iij. s.
informantur troscisci ex eis pondere aut. vnus
ex quibus vnus in die cum apozimate cinamomi
tribuitur.

Syllanus.
De determinat de singultu et diuidit in duas. Primum po/
nit singultum de repletionis. Secundo de inanitione. secunda ibi.
(Quod si singultus). Primum in quatuor. Primum ponit curam per de/
coctionem quandam. secundo per somnum euaporationem et abstinē/
tiam. Tercio per dietam. Quarto per trosciscos. secunda ibi. (Et
egrotus). Tercia ibi. (Deinde). Quarta ibi. (Et si hoc). De prima
dicit quod ubi singultus puenit post comestione cibi grossi. aut
potum vini valde mixti aque arguendum est esse propter repleti/
onem a materia frigida. **Secundo** dicit quod per curam debet dari aqua
calida in qua cimini et metastrum et pax thuris bullerit. R. d.
quod dissoluit ventositatem et materiam frigidam. Ad idem valet si
infundat spongia et expressa leuiter applicet stomacho. Ad idem
valet hoc. R. diptam subtilem puluerizati. 3. tiriace elice. 3. i. vi/
ni al. cal. 3. s. misceantur et ministrentur in potu. et valet et ad dolo/
rem spiritus fortissimum puenientem a materia viscosa. Ad idem diptam
mus. Ad idem valz aqua ardens aut olea et vngta et strupii dicti
supra ca. de dolore stomachi. Ad idem coestiones dicte supra
sicut diatrion pipeon diaciminum. **Notandum** quod in singultu
de repletionis ante predicta primum oportet fieri euacuatio cum vom/
itu procatio cum oximelle posito et aqua radice rafani for/
tis et seisi aneti et sinapis et atriplicis et cepay vel fiat euacua/
tio per secessum cum pillis storacis vel cum pigra. (Et egrotus). Po/
nit curam per somnum et plura alia. dicens primo quod precipiendum
est egrotus dormiat. Ratio quod somnus reuocando calorem est causa
dissolutionis ventositatum. **Secundo** dicit quod venter est euapo/
randus. Ratio per. Tercio dicit quod est abstinentia a cibo. Ratio
quod calor vertit se supra materiam frigidam in stomacho existen/
tem et consumit eam. Quarto dicit quod cum fecerit abstinentiam
multis diebus debet ingredi balneum. ratio patet. quia complete et per/
fecte consumit materiam frigidam facientem singultum. **Notan**
dum quod loco euaporationis facit supra stomachum frictio spiritus
let cum aqua ardenti facta. Similiter sacculum facit cum abstinē/
tia menta sicca et puluere cimini aut ex milio et sale torrefa/
ctis. Ad idem fiat suffumigatio ex thure mastice et ligno aloes
et pannum infumigat stomacho applicet et est optimus. **Notan**
dum quod cibi conuenientes sunt carnes siue stures siue pullo/
rum coluborum et similes plus assate quam elix. et si elix sint ppa/
rentur cum speciebus etc. (Et si hec). Primum curam per trosciscos di/
cens quod si hec non sufficiant debet dari troscisci de thure. ratio
quod sunt calidi dissoluentes ventositates. secundo ponit descri/
ptionem troscisci. R. thuris. 3. v. enule. 3. iij. metastri foliorum rure
ad hoc an. 3. ij. seisi sisimbrii. 3. iij. s. informantur ex his troscisci po/
deris aut. vnus. et detur vnus in die cum decoctione cinna/
momi. Ad idem electuarium de baccis lauri diaciminum diani/
sum diagalaga diatrion pipeon. Sed iter oia valet gariofil.
profortado spiritum et sumendo manum.

Almanfor.
Quod si singultus post se. acciderit fueritque cum
eo tribulatio: aut nausea: aut sitis: aut in ore sicci/
tas: aqua calida egrotus multoties tribuenda erit non ta/
men repente sed paulatim. Et si sedatus non fue/
rit aqua ordei cum oleo de amigdalibus dulcibus beuenda.

De appetitu canino

Spondiles quoque colli et dorsum ex oleo tepido iungantur et fricentur. Et mucillago psylli cum iulep et succo granati in potu tribuantur: singultui preterea et ster-
nutationi prestat retinere anbelitum. **C** Sillanus.

Ponit curam singultus cum inanitione et primo facit hoc. Secundo ponit curam et reuertit ad ponendum curam si singultus de reple-
 tione. Secunda ibi. Singultui. Primam quatuor sunt quod quatuor ponit remedia. Secunda ibi. Et si sedat. Tertia ibi. Spondiles. Quarta ibi. Et mucillago. De prima dicit quod si singultus pueniat per febrem et cum eo fuerit turbatio aut nausea aut sitis: aut in ore siccitas tunc est arguendum quod singultus sit de inanitione: et primo. Secundo per curam dicit quod aqua calida sepe est danda in firmo non tamen subito: sed paulatim. et quod quod humectare. Et si se-
 dat. Ponit curam per secundum remedium dicens quod si singultus non fu-
 erit remotus de variis aqua ordei cum oleo amygdalarum dulcius: et primo. Ad idem valet succus ordei conditus cum lacte. Ad idem lac-
 calidum secundum quod extrahit ab ubere. Ad idem iura carniui pullos. Ad idem vitella ouorum forbillum. Ad idem vinum dulce debilis mi-
 xtiōis. Spondiles. Ponit tertium remedium dicens quod valet si fricet spondiles colli et dorsum cum oleo cōi vel violato tepi. et quod humectat. id plus valet si iungat totum corpus. et. Et mucil-
 lago. Ponit quartum remedium dicens quod mucillago psylli cum iulep et succo granati de variis in potu. et primo. Singultui. Ponit curam iterato singultus de repletione dicens quod in tali de-
 nocari sternutatio. et quod quod ipa est motus fortis. id confortat vir-
 tutem expulsiuam stomachi. Secundo dicit quod valet retentio anbeli-
 ti: et quod quod hoc confortat calorem in interioribus: quod est plus potest
 ad resoluendum materiam singultus. Notandum quod ad idem valet ac-
 cidetia a se subito iducta ex ipso iusto ut timor magnus ira gau-
 dium magnus. et quod quod diuertit mens virtutis a se sensibilibus
 cōcurrit in singultu. Ad idem videretur supra stomum et spondiles sine
 scarificatione. et quod quod resoluunt et diuertunt. Ad idem fortes fric-
 tiones in extremitatibus facit.

C De appetitu canino.

C Sillanus:

Item rubrica est notandum quod quadruplex est appetitus: preter naturam vel inatural. quod dicitur n. vocat appetitum cani-
 num. quod dicitur bolusum vel vaccinum. quod dicitur sincopalis. et quod
 dicitur vocat appetitum corruptum. Ad propositum rationis loquitur de primo.
 Sed scilicet de omnibus ut placebit. Secundo notandum quod appetitus
 caninus est appetitus insatiabilis dicitur a canibus. quod sicut canes
 nunquam satiatur donec reuertatur usque ad vomitum. ita patiens
 huius appetitus non poterit satiari. Tercio notandum quod causa
 duplex. scilicet caliditas resoluens et inaniens sicut est caliditas aeris
 cursus laboris vigilie superflue se. preceps resoluens euacuationem
 superflua caliditas stomachi et totius corporis. vides exites in stomachum et in
 finis denotantes cibum reuma descendens ad stomachum debilitas co-
 tentia faciens cibum cito descendere. debilitas continetur et forti-
 tudo et pulsio. Omnes iste cause possunt reduci ad inanitionem
 et resolutionem. Secunda causa principalis est frigiditas comprimens que
 agit actionem similem succioni. et sic inducit tractum et sensationem
 et ideo quod habet officium stomachi frigidum habet appetitum ite-
 num. et ideo quantum est frigidius tanto appetitus est itesior nisi ad
 tactum deueniat quod mortificet et deiciat virtutem. Tercia causa
 principalis potest esse humor acetosus in officio stomachi existens
 sicut flegma acetosum vel mela suscitans appetitum et hoc ab-
 stergendo humores grossos viscosos in ore stomachi impediens appe-
 titum et debilitates digestivas. Quarto notandum de signis si
 fuerit appetitus caninus ex inanitione scilicet ex caliditate aeris
 vel laboris: vel vigilie: vel cursu: vel febribus precedentibus
 scilicet ex iudicio patiens vel astutus. Si per vermes scilicet: quod ap-
 pareret signa vermium. si per caliditatem stomachi vel totius corporis tunc
 est sitis et tunc cum hoc plimum est estipat et pilosus et musculosus
 et similia. Et si per reuma vel propter debilitatem continetur: vel
 propter fortitudinem expulsiue est fluxus ventris et scilicet. Quia ci-

bus exit quasi indigestus. Signa si fuerit caninus appetitus
 per secundam causam. scilicet per frigiditatem sunt fluxus ventris paucitas
 sitis inflatōes ventositates. et primo. Signa si fuerit per ter-
 tiam causam. scilicet per humorē acetosum sunt paruitas sitis eructatio
 acetosa pura cum multa humiditate. et si fuerit ex mela est cum pun-
 ticitate et quod dicitur siccitate. ratio patet.

C Almanfor.

Um aliquis famem assidue patitur et cibum

c post comestione adeo grauat. aut vomere:
 re: aut per inferiorē regionē ipsum eijcere co-

gatur. rursus dandum est ei quod cum cogitur ex liquore quod fluit
 ab agno quod in furno assat ipiguar: et cauda et ei simi-
 lia: nec non ex omni cibo quod vinctuosus est. Et vinum ve-
 tus purum dandum est de quo quantum poterit bibat. De-
 inde precipiendum est ei ut enomat et hoc regimine ei pre-
 standum est donec sanetur.

C Sillanus.

Determinat de appetitu canino: et diuidit in duas. Primo
 ponit curam et quod sit a materia frigida. Secundo quod sit per cali-
 ditatem resoluente. Secunda ibi. Et si. Prima in tres sunt quod tria po-
 nit remedia. secunda ibi. Et vinum vetus. Tertia ibi. Deinde
 de precipiendum. De prima dicit quod cum quod assidue appetit et sic post
 comestione cibum grauat eum ut cogatur cum cibum vomere. aut ex-
 pellere per secessum: tunc per curam deuenit exhibere rursus quod dum
 cogitur ipiguar ex liquore quod fluit ab agno quod assat in furno. et
 similiter cibum ex omni cibo vinctuoso. et quod talia vinctuosa su-
 pernatant et relaxant os stomachi et fastidium inducunt. Ad idem va-
 let oleum violi: potatū cum sero caprino per plures dies. Et vinum
 vetus. Ponit secundum remedium dicens quod vinum antiquum purum
 quantum est possibile de sumi. et quod quod puocat vomitum in magna quod
 titate natando in ore stomachi et sic destruit appetitum et sic de-
 bet dari cum cibo vel post cibum: quod melius perficit illud. Si tamen ite-
 tio est resolutio debet dari ante cibum et in prima quantitate. Deinde
 de precipiendum. Ponit tertium remedium dicens quod precipiendum
 ut fiat vomitus. et sic cum hoc regimine custodiat ut donec
 sanetur.

C Almanfor.

Quod si nec cibum est grauat nec ipsum euomit nec
 per secessum expellit carnes vacine sunt bade et frum-
 menti coctum ut puls et rursus cum lacte: et aqua frigida in
 potu sumat: et in aere frigido morietur. Hac autem
 egritudine laborans nihil acetosum et stipticum
 nec acutum comedat. sed dulcibus et vinctuosis
 solum utatur.

C Sillanus.

Ponit curam quando sit per caliditatem resoluente. Primo fa-
 cit hoc. Secundo explicat quedam quibus oportet cauere. Si-
 militer explicat quedam que deueniunt. Secunda ibi. Hac autem. De
 prima dicit primo: quod si non aggrauat patientem nec ipsius expulsi
 vomitum nec per secessum tunc debet exhiberi carnes vacine et
 frumentum coctum ut puls et risum cum lacte vel vinum cum lacte.
 ratio quod talia sunt difficilis digestiois replent stomachum et non
 cito dissoluntur. Secundo dicit quod debet in potu sumere
 aquam frigidam. Ratio quod alterat malam complexionem
 calidam que sic resoluunt et inanit stomachum. Tercio dicit quod de-
 morari in aere frigido. ratio patet per dietam. Hac autem.
 Explicat quedam a quibus debet cauere et quedam conue-
 nientia. Primo dicit quod patiens hanc dispositionem non debet come-
 dere aliquod acetosum nec punctum nec stipticum nec acutum.
 ratio quod talia augent appetitum. Secundo dicit quod de-
 bet solum uti vinctuosis. Ratio quia deiciunt appetitum.

C Circa appetitum preter naturalem qui dicitur bolusimus. est
 primo notandum quod bolusimus est famis membrorum cum
 destructione appetitus in stomacho et talis satiatur vno solo
 bolo. Secundo notandum quod bolusimus sit ex frigiditate

De dolore epatis

aeris accidentis itinerantibus qui exprimit materiam venarum et membrorum ad stomachum et replet ipsum unde membra remanent famelica et stomachus repletur et sic destruitur appetitus. similiter talis frigiditas mortificat omnem virtutem stomachi. vel sit ex caliditate dissoluta materia venarum et humorum tunc humorum dissoluti et membra expellunt ad stomachum et destrunt attractionem et appetitum stomachi ut accidit febrientibus et laborantibus. **Tertio** notandum de signis bilisimi. Signa et communia sunt accessio frigoris aeris et praesertim cum quod in itinere vel alibi in toto corpore sustinuerit magnam frigiditatem et post habuerit desiderium comedendi et ipsius breui tempore amittit et exiccatio membrorum. Signa si bilisimus fuerit ex aeris frigiditate et materia in ore stomachi fuerit frigida apparebunt talia. scilicet fastidium satietas et vomitus slegmaticus et viscosus et rictus acetosus vel insipidus saliva trahit ad insipiditatem vel ad acetositatem. et cum hoc sustinuerit frigus in stomacho et in omnibus membris ut color totius corporis sit pallidus aut terreus et vrina trahens ad albedinem vel palliditatem et pulsus debilis parvus et frequens et egestio mollis viscosa et alba et aliquando dura quod nihil comedit. Signa si bilisimus fuerit ex dissolutione vel labore hora vel tempore calido et fuerit in coacta te vel in ore stomachi colera apparebit talia. scilicet amaritudo oris ardor cum exiccatione lingue et aspitare et sentiet caliditatem in stomacho et in omnibus membris alijs. vrina subtilis cum citrinitate eructatio famosa color corporis trahens ad citrinum. **Quarto** notandum quod cura si fuerit ex frigiditate aeris cum cura ex presentia materie frigide in stomacho est ut sumat bis o die oximel positi vel squillitici cum aqua decoctionis galange deinde purge per vomitum vel per secessum cum pilulis fetidis vel stomacis vel cum decoctione facta ex mirbolanis kebulis emblicis et belliricis. Est enim melior purgatio quod remouet materiam et stomachum confortat et stipitac et corrugat et sic ex citat appetitum. deinde comedat electuarij de musco et dyambra et dyatrion pipereon et galanga. Ab extra vngat locus ante prandium et ante cenam cum oleo de mastice et de spica simul mixtis. Balneum in aqua decoctionis absinthij melliloti camomille suriache et tyriaca aliquando et specialiter post purgationem cum vino odorifero. Cibaria sint assata ut plurimum. Eodemque cum speciebus odoriferis et bonis. Bibat vinum clarum odoriferum per stipiticum purum. Si bilisimus fuerit propter dissolutionem et laborem hora et tempore calido cum presentia materie colericæ in stomacho et in ore eius sumat sepe vinum de granatis vel oxizacaram vel aggregatam vel aquam frigidam. deinde purge cum mirbolanis citrinis aut reubarbaro aut calmarindis dissolutis in aqua decoctionis punonij. deinde balneum in firmum cum aqua decoctionis rosae mirtilloz et endiuie. et post balneum vngat stomachus et totum corpus cum oleo de mirto et oleo rosae mixtis in quibus sit aliquid aceti. praeterea etiam irrorari membra et confortari cum aqua rosae vel aqua frigida. Comedat carnes elixas conditas cum aggregata vel sumach vel berberis. Confortentur omnia cibaria sua cum rebus odoriferis et rebus acetosis. Bibat vinum odoriferum clarum bene limphatum vel vinum de granatis cum aqua frigida. Circa appetitum et fames sincopalis dicitur notandum quod talis appetitus dicitur quod tale accidit quod est sincopis. **Secundo** notandum quod causa huius appetitus est quando quis habet os stomachi ita debile et sensibile quod non potest tolerare ieiunium unde in hora famis si careat cibo debet facili incurrere sincopi. **Tertio** notandum quod signa sunt quando quis non tolerat ieiunium immo si tolerat cadit in sincopim. **Quarto** notandum de cura si tales sint actu in sincopi fricentur extrema fortiter et ligentur ligatione dolorosa et aspergatur facies aqua rosae. Rosam quod omnia trahunt calorem ab extra. Sed si non sit actu sincopis sed timor sit de casu vtatur pane infuso in vino et brodio carniarum Circa appetitum quod dicitur corruptus notandum quod appetitus

talis dicitur enormis et irrationalis ut cum quis appetit comedere res extraneas humane speciei ut cretam vel carbonem gypsum lutum glandes pisces et carnes crudas. **Secundo** notandum quod talis appetitus accidit propter humores corruptos potissime melancolicos existentes in stomacho inficientes stomachum. et sic causantes appetitum. et sit in pregnantibus ex materia menstruali ad os stomachi redundante que cum sit multiformis et diuersa secundum plurimum diuersimode inficit et varijs modis conturbat locum appetitus. Sed in alijs non pregnantibus sit vel quod menstrua retinentur et ad os stomachi redundant vel quia epas et splen oppilantur et redundat humor melancolicus ad locum appetitus vel quia in stomacho generantur mali humores melancolici per aduersionem vel etiam in venis sicut sit in quartanis vel slegmaticis de slegmate falso et redundant ad locum appetitus et inficiunt et diuersimode turbant. **Tertio** notandum quod signa huius dispositionis super causas trahuntur et verificantur ex modo appetendi diuerso. **Quarto** notandum de cura. Si appetitus sit corruptus in pregnantibus cura est ut comedat sepe dyacitonem cum speciebus non laxatiuis aut electuarij de cardamomo vel diacalanga. Et vomat quibusdam horis post comestione et inducat vomitum leuiter prout fuerit possibile cum aqua tepida et sirupo acetoso. Vngatur os stomachi continue cum oleo de mastice et spica mixtis et addatur aliquid aceti. Et de carnibus comedat ut bedi pulloz affatas et gallinarum pedicem et aliarum auium siluestrium et aliquando comedat de cerebris bedi et arietis affatis et elixatis. Bibat vinum odoriferum clarum purum. Si vero appetitus corruptus est in non pregnantibus muliere vel viro sumat ieiuno stomacho oximel compositum cum aqua decoctionis ciperi vel cardamomi. Vel Rosam mellis squillitici. et deinde fiat vomitus cum oximelle et aqua decoctionis sinapis seminis attritici seminis aneti ceparum et radices rasani acuti. deinde sumat electuarium de cardamomo vel de musco vel dyambra. vngatur stomachus et os eius cum oleo de mastice et de spica mixtis simul et addatur aliquid aceti. Sumat cibaria delectabilia ut carnes castratorum bedozum perdicum salsianorum pulloz caponum. Bibat bonum vinum odoriferum et amenum et cetera.

De dolore epatis.

Sillanus.

Itrea rubricam est notandum quod epas potest dupliciter considerari. Uno modo quo ad sui substantiam et sic non patitur dolorem quia substantia epatis de se non sentit. Secundo potest considerari quo ad panniculatum et sic patitur dolorem aggrauatum ratione multiplicationis materie. **Secundo** notandum quod causa doloris epatis est vel mala complexio calida epatis vel frigida et vel solutio continuitatis vel apostema vel oppilatio in epate. **Tertio** notandum de signis. signa si fuerit propter malam complexionem calidam sunt. Urina est colerica. egestio tendens ad citrinum. appetitus in potu est augmenatus et in cibo est diminutus. pulsus est velox et leditur a calidis et fluatur a frigidis. et accidit aliquando vomitus diuersorum colorum modo citrinus modo liuidus modo viridis. coadiuuant etiam illa scilicet complexio calida etas inuenturis cibaria calida tempus calidum. Signa si fuerit propter malam complexionem frigidam sunt color faciei et totius corporis albus vel pallidus vel liuidus. vrina alba vel liuida. pulsus tardus. paucitas sitis. paucitas bone digestionis. egestio liuida declinans ad albedinem panti fetoris. tuatur a calidis et leditur a frigidis. coadiuuat etiam complexio frigida regimen preteritum multiplicatum materie frigide et similia. Signa male complexionis sicce sunt siccitas oris et lingue. ariditas corporis. sitis. egestio sicca. pulsus

De dolore epatis

urnus vrina subtilis. Signa male splectionis humide sunt vrina spissa egestio humida paruitas sitis pulsus mollis. i. flatio faciei et oculo rum. mollities carnis et ipocundiorus. Signu pnosticu. oēs iste passiones male in cacetiā et ydro pifis si diu durauerint finaliter terminā. ¶ Almanfor.

¶ Am quis male fuerit coloratus: et cum hoc malam habuerit formā. habueritq̃ dolorē in dextro latere apud costas posteriores et fuerit eius malus color citrinus et fuerit cū hoc in ore siccitas et sitis vehemens aqua ordei et succi berbari ut endiuie et solatri et cū sente cū sirupo acetoso de zuccaro al. facto in potu tri buat. Emplm quoq̃ ex duobus sandalis et ros. et cāphora et aqua ros. cū pāno lineo loco superponat. Qd hoc mō fiat. pannus in predictis inuolutus suppdaf. cūq̃ tepere ceperit remoueat et alius loco eius apponat. In potu preterea sumat granatorū succū et robur q̃ in frigidare con suenerit. Sic quoq̃ a vino et a cōfectiōibus que de melle sūt sibi caneat et a cibis calefaciētibz. Et sumat trocis. de berberis. Qd. R. succi berberis. 3. r. se. endiuie. se. citruli portulace oium añ. 3. l. ij. ros. 3. l. ij. rauetfēni. 3. i. spice. 3. 5. i. formentur trocisci pondere añ. vni⁹ ex qbus de vnu cū sirupo acetoso de zuccaro aut cū succo granati. Venter quoq̃ si necesse fuerit cum succo fructuum soluat: vt sunt pruna et tamarindi et zuccaro albo.

¶ Sillanus.

¶ Determinat primo de dolore epatis. secundo p cura apatū epatis remittit nos alibi. secūda ibi. (Si aut.) Prima in duas. pmo ponit curā epatis añ sit a caliditate. secūdo quādo sit a frigiditate. scda ibi. (Qd si malus.) Prima in duas. pmo ponit curā p alterationē. secūdo per euacuationē. secūda ibi. (Venter quoq̃.) Prima i quattuor. pmo ponit curā p sirupū. scdo p epibima. Tercio p euacuationē. Quarto p trociscos. secūda ibi. (Emplz.) Tercia ibi. (In potu.) Quarta ibi. (Et sumat.) De pma dicit q̃ vbi appareant ista signa. Primo q̃ fuerit male coloratus. secūdo q̃ habuerit malā habitudinē. Tercio q̃ habuerit dolorē i latere dextro apō costas posteriores. Quarto si color eius fuerit citrin⁹. Quinto q̃ in ore ipsius fuerit siccitas. Sexto q̃ fuerit sitis suple arguendū ē q̃ sit a caliditate. rō pz. Secūdo p cura dicit q̃ aqua ordei et succi herbaz. vt endiuie solatri cūscute cū sirupo acetoso facto ex zuccaro i potu detur. Rō ga talis sirup⁹ de oppilat epar et i frigidat. Ad idē valet sirup⁹ digestiue materie calide epatis. R. endiuie nouelle nō siccē. M. i. lactuce dulcis rostri porcini ytriusq̃ epatice añ. M. quattuor. semini frigidop sādalo al. et ru. añ. 3. i. vini mali granati. 3. i. zuccari albi. l. 5. fiat sirupus clarificatus vsq̃ ad l. 5. Ad idē valet oxizacare sirupi viol. añ. quar. i. sirupi endiuie. l. 5. i. misce. si colera sit paz grossa addaf in pmo sirupo aceti brusci añ. quar. 5. vel aceti. 3. i. Ad idē. R. sirupi acetosi simplicis sirupi endiuie añ. l. 5. misce et si vēter sit cōstipat⁹ adde sirupi viol. 3. y. Si vero colera sit adusta addaf i sirupo borago et sum⁹ terre. Medicina laxatiua materie calide epatis. R. florū viol. boraginis añ. 3. 5. prunoz damascenoz tamarin doz añ. 3. 5. spice nardi. 3. i. fiat decoctio in aq̃ in qua dissoluat cassie fist. bene pinguis. 3. i. reubarbari infusi in modico aque endiuie. 3. i. fiat colatura vsq̃ ad quar. i. 5. vel loco reu-

barbari ponat electuary de succo ros. 3. ij. vl. 3. 5. si patiens sit fortis. Ad idē. R. sirupi violaz. 3. 5. aq̃ ordei q̃r. i. reubarbari infusi i modico aque endiuie. 3. i. piloz spicenardi gra. ij. electuary de succo rosaz. 3. y. misce de totū tepidū i aurora absq̃ eo q̃ colet. et bis duob⁹ modis vtunt cōiter praeticantes: et si colera sit grossa valet q̃ ponat in predicta colatura loco reubarbari agarici electi et reubarbari electi añ. 3. 5. Ad idē dyarob cū reubarbaro. Ad idē pillule de reubarbaro. ¶ Notādū q̃ ad oppilationē valet. R. sirupi de bisancys. 3. y. mellis ros. colati. 3. i. aque endiuie aque feniculi aque absinthij añ. 3. y. fiat iulep pro duob⁹ vicibus detur in auroza. (Emplastrū.) Ponit curā p epibima ex duob⁹ bus sandalis ros. cāphora et aqua ros. in panno lineo supponatur epati. secundo dicit q̃ cū calefit pannus debet remoueri. rō remediū quia in frigidat et epar calefactū confortat. ¶ Notandum q̃ epibima potest sic formari. R. aque ros. 3. vi. sandal. al. et ru. et ros. ru. añ. 3. i. cāphore. 3. v. puluerizetur omnia et misceantur cum. 3. i. aceti. Ad idē valet succi lactuce succi solatri aque endiuie añ. l. 5. aqua ros. quar. 5. aceti al. 3. i. sandal. al. et ru. seminis citri puluerizatorū añ. 3. i. misce. Ad idē emplastrū. R. ros. 3. 5. seminis papa. al. quar. 5. succi absinthij facta residētia q̃r. i. succi solatri. l. 5. aceti. 3. i. farine ordei. q̃ sufficit puluerizāda puluerizentur misce omnia et fiat emplastrū mediocriter liquidū. ¶ Sed hic sciendum q̃ ista valent corpore mūdificato quia aliter incuniant materiam. Ad idē sumatur cucurbita et incidatur et frustum eius super epar ponatur. Ad idē cerotū sandalorum mesue est bonum. (In potu.) Ponit curā per potum dicens q̃ in potu debet sumere succum granatorū et succos in frigidantes. Ad idē valet iuleb ros. cum aqua endiuie. Ad idē vinum crispinum. Ad idē. R. aque buiglosse aque capillorum veneris aque endiuie añ. l. 5. i. 5. vini mali granati. 3. i. zuccari albi quar. ij. fiat iulep. (Dic quoq̃.) Dicoñdit a q̃b⁹ se abstinere. et pmo a vino. ratio q̃ calefacit. secundo dicit q̃ debet se abstinere a confectionibus de melle propter idē. Tercio dicit q̃ a cibis calefaciētibz. ¶ Notandum q̃ dieta debet esse talis. comedat succum ordei vel auene vel spinachia vel cucurbita cum agresta vel aceto endiuia portulaca persica pruna acetosa. Si patiens esset debilis comedat carnes edi pullos et similia alteratas cum endiuia lactuca vel agresta vel vino de granatis vel succo berberis vel acetose. (Et sumat.) Ponit curam per trociscos dicens q̃ debet sumere trociscos de berberis. ratio quia sunt in frigidantes. secūdo ponit descriptionē que est. R. succi berberis. 3. x. seminis endiuie seminis citrulli seminum portulace omnium añ. 3. v. ros. 3. y. reuadēni. 3. i. spice. 3. 5. in formentur trocisci pondere. 3. vnius ex quibus detur vnus cum sirupo acetoso de zuccaro aut vino de granatis. Ad idē trocisci de camphora et de spodio. Ad idē trocisci de sandalis. ¶ Notandum q̃ confectiones ad idē valentes sunt tria sandali dyarodon abbatissomaticum frigidum zuccarum ros. ¶ Secundo notandum q̃ medicine simplices in frigidantes epar calidus sunt endiuia lactuca viole sandali rose solatrum spodium camphora. quattuor semina frigida. maiorana scilicet melonuz cucurbita. cucumeris et citrulli acetum aqua ros. aqua endiuie aqua solatri et aqua fontium. (Venter quoq̃.) Ponit curam per euacuationem dicens q̃ venter debet solui cū succo fructuum solubilium.

¶ Almanfor.

¶ Qd si malus color qui est cum dolore epatis fuerit albus medius videlicet inter eum qui est cum fluxibilitate et eum qui est cū tumore fueritq̃ cum eo ventris solutio et palpebrarum atq̃ extremitatum tumor trocisci de rauedēni cum

De dolore epatis

frupo acetoso de melle i potu badi sunt. qd. R. spice mastice succi eupatorij succi absinthij seminis fenticuli anisi oijz añ. 3. ij. raueseni. 3. r. in forment trocisci pondere aui. vnus ex qb⁹ vn⁹ in potu oi die tribuat. Suman⁹ pterea mastix spica ciperi squinantiu calamus aroma. crocus myrrba. deide myrrba z mastix in vino dissoluta cum alijs misceantur: z ex eis emplastru epati superponat. Eger vero a cibis frigidis z grossis abstineat.

¶ Sillanus.

¶ Pdit cura doloris epatis puenietis a frigiditate z diuiditur in quatuor. Primo ponit cura p trociscos. secundo per emplin. Tertio ondit a gbus se cauere dz. Quarto docet qdam alia qñ pdicta nō sufficiūt. scōa ibi. (Suman⁹.) Tertia ibi. (Eger.) Quarta ibi. (Si autē hoc.) De pma dicit q si ista signa appareāt. f. q malus color cū dolore epatis fuerit albus. Secūda q fuerit fluxus vēris. Tertiū q fuerit tumor palpebrarū z extremitatū. suple arguēdū ē q dolor epatis sit a frigiditate. rō patet. Scōo p cura dicit q trocisci raueseni cū sirupo de melle sunt dadi in potu. rō qz calefaciunt epar z incidunt materiā frigidā epatis z ipsum cōfortāt. Tertio ponit descriptionē trociscorū de raueseni. R. mastice spice eupatorij añ. 3. 5. succi eius seminis fenticuli anisi oijz añ. 3. ij. raueseni. 3. r. in forment trocisci pōdere. 3. vni⁹ de gbus in potu vnus i die def. Ad idē trocisci de absinthio trocisci de eupatorio. Ad idē trocisci de reubarbaro mēf. Ad idē dyacostū mēfue. Ad idē cōfectiōes. f. dyacalamētū dyacalū dyaciminū z similes. (Suman⁹.) Ponit curas p emplastris dices q sumant mastice spice ciperi squinanti calami aromatici croci myrrae añ. deinde myrra z mastix in vino dissoluti cū alijs misceant⁹ z ex eis emplastru epati superponat. Rō qz calefacit epar. Ad idē emplin ceroneon nicolai. Ad idē valet epibima tale. R. succi eupatorij. lb. i. aceti. 3. 5. vel. 3. ij. spicenardi. 3. i. 5. tepefiat z infundat pānus z superponat epati. ¶ Notādū q anteqq applicent pdicta debet pmitteri talis sirupus digestiuis materie flegmatice. R. radice fenticuli petrosi. añ. quar. 5. radice apij. 3. i. eupatorij capill. vene. recentiu añ. M. i. scolopēdie. M. i. macis culcute añ. 3. ij. ligustie rase vna z passaz mundataz ab arillis añ. 3. i. aceti al. 3. i. mellis electi zuccari al. añ. lb. 5. fiat sirup clarificatus vsqz ad quar. v. Ad idē sirupus de eupatorio: Ad idē sirupus acetosus dyarodō. Ad idē sirupus de bisantys. filr z sirup acetosus cōpositus. Ad idē secaniabin de Key sin: aut senantabin de colo. Medicina laxatiua. R. floz boraginis buglosse añ. 3. ij. 33. al. 3. 5. piloz spice. 3. i. agarici electi polipody quercini añ. 3. 5. fiat decoctio i qua dissolutur turbith bene gūmofi mūdi interi⁹ z exteri⁹. 3. i. fiat colatura vsqz ad quar. v. def i auroza. Ad idē valet dyarob cuz turbith. 3. 5. (Eger vero.) Ostēdit a gbus debet se abstinere z dicit q a cibis grossis z frigidis. rō pz. ¶ Notādū q cibi cōueniētes sunt sicut sunt carnes pulloz bedoz columbozum perdicis fassanorum z alia z auū similia. rō quia sunt facili digestibz z boni nutritiū z calidi z possunt condiri cum speciebus.

¶ Almanfor.

¶ Si autē hoc nō suffecerit trocisci de lacca cum apozimate de radicibus sunt dandi. Trocisci at de lacca sūt. qd. R. lacce raueseni amboz añ. 3. ij. spice se. apij ameos mastice sgnati se. iuniperi amigdalaz amaraz costi amari rubee succi eupatorij assari aristol. ro. gentiane oium añ. 3. i. z 5. in forment ex bis trocisci cum pondere. i. aui.

Apozima de radicibus. R. corti. radice apij feniculi amboz añ. 3. r. se. apij se. feniculi floriz sgnanti ameos omniū añ. 3. v. rosarū rubear spice odorifere amboz añ. 3. ij. coquant in lb. i. aque donec ad tertiā redeāt z def i potu cū pdictis trociscis. Si autē apata in epate siāt: eoz cura erit vt apatū q in stomacho generant. ¶ Sillanus. ¶ Ponit curā per aliud quādo predicta nō sufficiunt. p. 2i mo facit hoc. secūdo ponit descriptionē illaz medicinarū. ibi. (Trocisci.) De pma dicit q si illa nō sufficiāt debet dari trocisci de lacca cū decoctiōe d radicibz. rō qz deducūt materiā flegmaticā z calefaciūt epar z puocant vrinā. Ad idē valet dyalacca. filr z dyacucuma zc. (Trocisci.) Dic auctor ponit descriptionē trociscorū de lacca. secūdo ponit descriptionē decoctiōis de radicibus. secūda ibi. (Apozima.) De pma dicit q trocisci de lacca sunt. R. lacce raueseni amboz añ. 3. ij. spice se. apij ameos mastice sgnati seminis iuniperi amigdalaz amaraz costi amari rubee succi eupatorij assari aristol. ro. oijz añ. 3. i. 5. iformē ex bis trocisci pōderis. 3. vni⁹. (Apozima.) Ponit descriptionē decoctiōis de radicibus. R. corticis radice apij seminis feniculi floz sgnanti ameos añ. 3. v. ros. ru. spice odorifere amboz añ. 3. ij. coquant i lb. i. aque donec ad tertiā pte redeat. (Si autē.) Dic p cura apatis epatis remittit nos dices q si fiant apata in epate talia curant sicut apata stomachi. z illa ē causa quare ras nō ponit curā. Aliter pōt dici qz vtplurimū est mortale. ¶ Notandum circa apata epatis q quedam sunt in concocto. quedam in gibbo. quedam in lacerto qui est super epar. ¶ Secundo notandum q cause apostematis epatis: aut sunt interiores aut sunt exteriores. Interiores sunt crapula indigestio stomachi debilitas digestiue epatis malitia mūdificatiōis chistis fellis z splenis aggregatio hūoz i epate siue hūoz sit sanguis siue colera siue flegma sine mēlancolia. ¶ Tertio notādū q signa cōia apatis epatis sunt se. continua dolor dextri ypocōdri grauitas z malitia decubitus supra vtrūqz latus. z iō decubūt supra dorsum. malitia coloris z habitudinis. Signa si apata sit in gibbo sunt ga bice sentit grauitas illic sentit tensio apud suspēsoza z ad tactū pcepit tale apata z precipue in excarnato: tussis sicca malitia anhelit⁹ ppter cōitatē diafragmatis z pulmonis i nocumēto. minoraz vrina z qñqz retinet anhelit⁹ cū apata sit magnū z apparet in figura lunari. Sed apata factū i lacertis super epar apparet in figura oblonga i figura stili: z p hoc apparet differentia inter vni⁹ z aliud. Signa si apostema epatis sit i cauo sunt grauitas minor ppter sui sustentationē supra stomachū z nō ē tussis z cōstrictio anhelit⁹ de gbus ē curādū z nō tñ cadit sub tactu z cōicat mēfueris z stomacho vtplurimū: z iō apparet singult⁹ z nausea. Signa apatis calidi sanguinei sunt vrina rubea z spissa pulsus magn⁹ latus z mollis color faciei rubens mixtus fuscēdini dolor sub costis aggrauatus cuz pulsatiōe z motu. habitudo carnosā sanguinea regimen precedēs multiplicatiū sanguinis: dulcedo in ore Apostematis colerici signa sūt. vrina ru. acuta pulsus velox z durus color faciei z toti⁹ corpis citrinus ozis amaritudo z vebemētia sitis. Signa apatis flegmatici sunt vrina pallida z spissa: pulsus parvus z mollis. color totius corpis alb⁹ vel limidus: habitudo pinguis z mollis. regimen precedēs multiplicatiū flegmatis: z non sentit cū duritie. Signa apatis melancolici sunt: qz vrina est clara subtilis pulsus pnuus strictus z durus: color faciei z toti⁹ corpis fuscus z cinericus z sentit res dura. Pronosticatio flux⁹ vēris cuz apate epatis est mortalis: omne apata epatis generat oppillationē: oppillatio indigestiōe: indigestio aquositate z aquositas idropisiz

De icteritia

et sic apostema epatis pronoscitur idropis. Apostema du-
rum epatis nisi velociter medicetur a principio pessimum est et cura-
bile. Apostema gibbi terminatur tribus modis per sudorem per vi-
nas et per fluxum sanguinis narium. Apostema est quod est in cœcano
etiam terminatur tribus modis. scilicet per sudorem per fluxum venteris et per
vomitum. Ista gibbi est diceretur quod ista quod est in cœcano ipsi
epatis. Cura apatis i eodem est eadem cura cum apostemate sto-
maci et venit cum cura male discessit epatis pedetis a mate-
ria quod cura sit per flebotomiam per digestum per solutium per epitibi-
ma per confectiones per emplastra etc.

¶ De icteritia.

¶ Sillanus.

Ira rubrica est notandum quod ictericia est vniuersalis cu-
tis defecatio absque ipsius inequalitate. ¶ Secun-
do notandum quod ictericie tres sunt species. scilicet citrina viridis
et nigra. Citrina fit ex expulsione colere citrine vel rubee ad
ipsam cutim. sed viridis causatur ex expulsione colere prassine
ad ipsam cutim: quia ipsa colera est viridis et ambo sunt vitio epa-
tis. Nigra fit ex expulsione colere nigre ad cutem. et hec potest fieri
vitio splenis et hoc est vltimum. si potest fieri vitio epatis.
¶ Tercio notandum quod ictericia citrina vel viridis potest fieri vel
propter malam complexionem epatis calidam: vnde multiplicatur colera
in multa quantitate. vel propter oppilationem vici chistis fellis. scilicet
quod trahitur colera. vel illius per quam ad intestina mittitur. vel illius
quod mittitur ad stomachum. et ex istis causis fit vltimum: et id dixi-
mus. Sed icteritia nigra fit propter splenem. scilicet propter oppilatio-
nem factam in meatu per quem attrahit melancoliam ab epate: vel per
quem expellit ad stomachum. vel ad intestina. vel propter calidi-
tatem supernam epatis. vel venarum adurere sanguinem sicut contin-
git in febribus. aliquando contingit per viam crissis. aliquando viam boni
contingit. ¶ Quarto notandum quod signa ictericie propter multi-
tudinem colere sunt macies totius corporis: grauedo patris dex-
tre et expellitur vomitu colera vel feces icteritia manent in
eodem statu. et vrina manet ru. et spissa. Signa si fuerit oppila-
tio porri fellei transeuntis a chisti fellis ad intestina sunt quod ege-
stio subito fit alba: difficultas exitus fecis ut apparet aliquando
vomitus colere et oris amaritudo et sitis et si epas sit debile in
expulsione supfluitatibus ad alia loca vrina remanet tincta et
spissa. Signa si fuerit propter oppilationem porri vadentis a chi-
sti fellis ad stomachum sunt quod vrina et egestionis sunt grosse
substantie rubee sicut lutum armenum per effusionem colere ad
intestina et vias vinales et quod infirmus est absque omni ama-
ritudine oris et sine vomitu colere oris. Signa ictericie nigre
propter splenem sunt durities splenis et grauedo eius et magnitu-
do et aliquando sunt egestio et vrina nigra. Signa si fuerit propter
epatis caliditatem et venarum adurentium sunt nocumeta mani-
festa in epate et non in splene nisi in processu fiat coctio. Pro-
noscitur icteritia: egestio crocea colore et remissio vrine
sine aliqua alleviatione et infirmitas et ablatio appetitus sunt
signa mala valde et contraria sunt signa bona valde. In icte-
ritia si epas sit durum malum est. et id patet. Icteriti valde non sunt in-
flati propter caliditatem coleram resolventes. et si sic est si-
gnum mortale.

¶ In icteritia emorroides innate boni. ¶ Almanfor.

Si cum icteritia fuerit febris: succus endi-
uie et solatri et aqua ordei caro in potu tri-
buatur. Ipse quoque ex cucurbita et crisolo-
cana et citrullis et his similibus herbis frigiditati
attinentibus nutriendus est. Et sirupum acetosum ex
fortissimo aceto in potu sumat. Epatis preterea em-
plastrum ex duobus sandalis est supponendum. Et ven-
ter ex succo prunorum et zuccaro solvendus. Quod si
non suffecerint troscisci de caphora cum succo gra-
natorum badi sunt. Troscisci de caphora. R. zucca-

ri spodij rosarum rubearum omnium an. 3. iij. se. is endi-
uie se. is citrullorum cucurbitae lactuce portulace se-
minis ex omnibus sandalis ru. omnium an. 3. i. i. formetur
ex his troscisci potest. 3. ij. ex quibus quotidie
vnde cū septa. 3. i. de caphora detur. Si autem eger ve-
nas habuerit plenas fueritque diu ex quo minuitur
non fuerit flebotome.

¶ Sillanus.

¶ Determinat de icteritia. Primo ponit curam eius quan-
do fit a febre. secundo quando fit sine febre. Tercio reuer-
tur ad ponendum curam icteritie quando fit cum fe. secun-
da ibi. (Quod si.) Tertia ibi. (Icteritie preterea.) Prima in
duas. primo ponit curam per medicinas alteratiuas et euacua-
tiuas. Secundo ponit curam per flebotomiam ostendit
do quando debet fieri cura per flebotomiam. secunda ibi.
(Si autem.) Prima in sex. primo ponit curam per potum.
secundo per dietam. Tercio per sirupum. Quarto per epi-
thima. Quinto per medicinam laxatiuam. Sexto per tro-
scos. partes patebunt per se. De prima dicit quod si cum icter-
tia fuerit fe. in potu debet dari succus lactuce solatri et aqua
ordei. ratio quia alterant malam complexionem calidam
ex qua fit icteritia et cetera. (Ipse quoque.) Ponit curam per
dietam dicens quod patiens est cibandus ex cucurbitis crisolo-
cana citrullis et similibus herbis frigidis: ut sunt endiua
nouella lactuca scariola condite cum aggesta vel vino gra-
natorum. Ad idem succus ordei. Ad idem valent carnes pul-
lorum vel hedorum condite cum dictis herbis frigidis vel
aggesta vel vino granatorum: bibat vinum limphatur val-
de debile album clarum et cetera. (Et sirupum.) Ponit cu-
ram per potum dicens quod debet sumere in potu sirupum ace-
tosum ex fortissimo aceto. Ad idem valet sirupus de endiua
vel de portulaca. Ad idem valet talis sirupus. R. endiue sca-
riole lactuce cicoree mellilori an. 3. i. scolopendrie capil-
lorum veneris an. 3. i. pruna numero. xx. seminis melonis
cucumeris cucurbitae citrulli ciperi capparis accori an. 3. i. pi-
stentur et bulliant in lb. iij. aque donec medietas sit consum-
pta. coletur et in colatura addantur. lb. ij. zuccari vel mellis
reducatur ad ignem et coletur et postea sirupizetur et valet
maxime si sit icteritia de oppilatione. (Epatis preterea.) Ponit
curam per epithima dicens quod epithima ad epas ex duo-
bus sandalis est approximandum suple cum aqua endiue
et aqua rosarum et ponitur in forma. R. aque endiue et aque rosa-
rum an. 3. iij. sandalorum al. et rub. an. 3. i. misce. (Et venter.) Ponit
curam per medicinam laxatiuam dicens quod venter est
euacuandus cum succo prunorum et zuccaro. ratio patet. Ad
idem valent medicine laxatiue dicte in. c. de dolore epatis.
ideo recurratur illic quia euacuant materiam colericam ab
epate. (Quod si non.) Ponit curam per trosciscos dicens quod si
non sufficiant que dicta sunt troscisci de caphora cum suc-
co granatorum sunt dandi. ratio patet. Secundo ponit co-
rum descriptionem. R. zuccari spodij rosarum. omnium an. 3.
iij. seminis endiue seminis citrullorum cucurbitae portula-
ce seminis ex omnibus sandalis ru. omnium an. 3. i. i. formetur
ex his troscisci ponde. 3. ij. ex quibus quotidie vnus cum
vino. 3. vnus detur. Ad idem tria sandali oparodon abba-
tis. (Si autem eger.) Ponit curam per flebotomiam dicens
quod si eger habuerit venas plenas et fuerit longum tempus
ex quo non fuerit flebotomatus tunc debet fieri flebotomia
ex basilica. ratio patet.

¶ Almanfor.

¶ Quod si icteritia fuerit sine fe. venter ex his pillu-
lis soluat. q. R. aloes. 3. i. scamonce quartam. 3.
vni. ex his cum succo endiue perfectis fiat pillule et
sufficiant ad dosim. i. deinde dentur troscisci de lac-

De idropisi

ca cum apozimate de radicibus. **C**Sillanus.

Cponit curā ictericie sine fe. & diuidit in duas. Primo facit hoc. Secundo ponit curā itendēdo ad defecationē remanētē in oculis. Secunda ibi. (Si aut ictericia) - prima in duas. Primo ponit curā p euacuationē. Secundo p trociscos. Secunda ibi. (Deinde dētur). De pma dicit q si sine fe. fuerit ictericia dō fieri euacuatio cū pullis istis. **R.** aloes. 3. i. scamonee qrtā vniū. 3. agarici partes. 1. 3. vniū. succi eupatorij tertiam. 3. vniū. ex his cū succo endiuie pfectis fiat pillule & sufficiūt ad dosim vñā. Ad idē valēt pillule de reubarbaro. **C**Notandū q si sit sine fe. signū ē q sit a mī mixta. f. colera & flegmate: & tales pillule euacuāt colerā & flegma. **C**Secundo notandū q an euacuationē est pueniēs premittēte sirupū acetosū cōpositū: vel sirupū q est de bisātys. (Deinde dētur). **P**onit curā p trociscos dicens q post euacuationē debēt dari trocisci de lacte cū decoctiōe de radicibus. **R**atio qz apertū vias vrine & puocat vrinā & sic euacuāt colerā & flegma. Ad idē trocisci de reubarbaro. Ad idē dyalacca. Ad idem aqua raphani distillata. Ad idē comestio eupatorij. Ad idē **R.** succi artanie. 3. iij. dissolue cū succaro & coque vsqz ad. 3. iij. & expū & puocat sudorē. **C**Almanzor.

CSi aut ictericia in oculis remāserit eger for/ tissimū acetū paulatim olfaciat: & balneū igrediat. ei quoqz oculis q ictericiā cū febre patit aq ros. imittēda ē. Ictericie pterea valde pferit vt eger per. iij. hebdomadas sex bibat. **C**Sillanus.

Cponit curā defecadiōis cutis remanētis in facie & in oculis: & diuidit in tres fm q ponit tria remedia. Secunda ibi. (Et balneū igrediat). Tertia ibi. (Eius quoqz). De pma dicit q si defecatio remāserit in oculis eger debet odorare for/ tissimū acetū paulatim. **R**atio qz rōne moridicatiois quā inducit in cerebro sciat virtutē expulsiuā cerebri ad expellēdū. Itē qz subtiliat mās & pparat ipsam ad expellēdū. (Et balneū igrediat). **P**onit curā p balneū dicens q debet ingredi balneū. **R**atio qz resoluit mās illā. Ad idē valet lauare oculos cū aqua decoctiōis canomille. (Eius quoqz). **P**onit curā p aliud locale dicens q in oculis patiētis ictericiam debet poni si sit cū fe. aqua ros. & valet in pncipio maxime. **R**atio qz ifrigidat & phibet fluxū materie ad oculos. (Ter/ tericie). **R**euertit ad ponēdū curā ictericie cū fe. dicens q valde pferit vt patiēs p tres hebdomadas bibat sex. i. aquā lactis. **R**atio qz mūdificat sanguinē a cholera adusta: & p tāto valet similiter in scabiosis. **C**Notandū q cura ictericie nigre perficitur sicut cura doloris splenis cū sirupis & medicinis euacuantibus melancoliaz de quibus infra dicitur & cum clisteribus & flebotomia.

CDe idropisi. **C**Sillanus.

Itra rubricā est notādū q idropisis est egritudo mālīs cuius causa est mās exuberans frigida mēbra igrediēs & crescūt p eam: aut oīa mēbra manifesta: aut loca partiū in qbus sit regimē nutrimenti & humor. Ali/ ter diffinit sic. Idrops est error virtutis nutritiue i toto corpore sequēs imutationē vtutis digestiue in epate. **C**Secundo notādū q spēs idropisis sunt tres. f. ascitites tympanites et iposarpha. **C**Tertio notādū q cause idropisis sunt aut extrinsece aut intrinsece. Extrinsece sunt sicut pcussio casus nimia caliditas nimia frigiditas fluxus sanguinis superfluous: aut vtrius & similia. Cause intrinsece aut sūt ab alijs mēbris: aut ab epate. Si ab alijs mēbris tūc sūt ista qbus cōpatit epar. vel cū qbus habet colligantiā: vt ppter passionē stomachi mēserayca: vel matricis vesice renū splenis dyasfragma/ tis pulmonis & sic de alijs. si ab epate aut ppter morbos off/ miles sicut sunt mala cōplexio calida vel frigida &c. Aut p/

pter morbos officiales: sicut sunt oppilatio apostema & similia: aut ppter morbū cōmunē sicut est solutio trinitatis. & hoc in generali. cause idropisis ascitites in speciali sūt due. f. aīis & iuncta. Causa aīis est debilitas digestiue epatis non potentis puertere chilum in debitos humores & puerit ad aquositate. & hec debilitas fit a frigiditate & a caliditate res/ soluentē calorem naturalem. Causa coniuncta est aquositas in epate generata effusa per porositates ad concauitatē que est inter syphac et intestina. Causa idropisis tympanitis est duplex. scilicet antecedens et coniuncta. Causa antecedens est debilitas virtutis digestiue membrorum: vnde nutrimentum vel chilus conuertitur in ventositatem & potest fieri a frigiditate et a caliditate resolvente calorem naturalem: & hec debilitas est minor ea que generat aquositate. Causa coniuncta est ventositas contenta inter syphac & intestina. Causa idroposis iposarpha est duplex. scilicet antecedens & coniuncta. Antecedens est debilitas virtutis digestiue membrorum vnde nutrimentum cōuertitur ad naturam flegmatis et non potest debite vniri membris. Causa coniuncta est materia flegmatica sparsa per membra que non potest adherere et coniungi cum membris. **C**Quarto notandū q signa que significant idropisim futura sunt. Primo quando superfluitates que solent expelli per tempus solitum longo tempore retinentur: sicut est sudor: eger/ stio: vrina: emorroides: menstrua et similia. Secundum signum est casus faciei. id est inflatio faciei. Tertium est mala coloratio faciei preter solitum. Signa cōmunia idropiscen/ tis sunt inflatio pedum et oculorum: tumor ventris dolor in latere dextro. sitis. diminutio appetitus cibi. mala coloratio. Signa ascitites sunt grauitas in ventre sensibilis & cū percutitur venter auditur sonus sicut sonus aque cōmmo/ te. etiam quando mutatur de latere in latus. et tactus eius est sicut tactus vtris pleni aqua et non magnificantur membra omnia sicut in iposarpha. scilicet collum et extrema alia preter pedes. imo extenuantur. pulsus est paruus frequens declinans ad duriciem extensione velaminis et aliquando declinat ad mollitiem ex lenitate humiditatis superflue. vrina colorata. quia non fit sequestratio superfluitatis. Signa tympanitis sunt egressio vmblicis plurima et tensio m/ rach in modum tympani et corde et membrorum arefactio et cum percutitur manu venter sonat quasi vter inflatus non sicut vter plenus aqua. et patiēs eructationē per illam alleuiatur et per exitum ventositatis. pulsus velox frequens et durus. vrina est subtilis non multum tincta habens ampullas magnas. Signa iposarpha sunt vniuersalis inflatio omnium membrorum et faciei et cum digitis premitur in omni loco corporis apparet pressura et remanet vestigium et non inflatur venter nec vmblicus vt in tympanite et ascite. et plerūqz sequitur fluxus ventris et lenitas nature tendens ad albedinem. & fit pulsus vndosus & latus et lenis. Pronosticatio omnis idropisis in acuta febre malum. fluxus ventris superueniens idropico sine alleuiatione est mortalis. fetor anhelitus et sputi et egestionis et sudoris signum est mortis quando in ydropico est egestio/ cut est lotura carnis vel sanguinis coagulati proximius est mortis. Urina bifcolor: sicut cum est rufa inferius et liuens superius vel econuerso. vel rubea superius et nigra inferius est mortalis. Si ydropico superueniat diſſinia et diffi/ cultas anhelitus et fluxus ventris infra tres dies morietur. ydrops in complexione calida et sicca est valde malus. ydrops que prouenit ab epate est peior illa que prouenit a splene vel ab alijs membris. ydrops ascitites est inter omnes alias peior deinde tympanites: deinde ypo/ sarpha. **C**Almanzor.

De idropisi

Am venter post epatis dolorē et se. au-
gumentari cepit et quod est ab ymbilico usque
ad femur exteri⁹ pminuerit et cutis quae est
ibi subtiliari et albere visa fuerit et cum venter mo-
uetur audit sonus quasi aqua in vase non pleno motu et si cum
his vena fuerit rubea: parua est bona fiducia et pro-
prie si virtutis non affuerit fortitudo. **C** Sil.
Determinat de ydropisi: et diuidit in tres. quia primo determi-
nat de asclite. Secundo de ypsosarcho. Tercio de tympanite. Se-
cunda ibi. (Quod si palpebre). Tertia ibi. (Si vero venter). Pri-
ma in duas. Primo determinat de ydropisi asclite quae est cum
se. Secundo quae est sine se. Secunda ibi. (Si autem cum hac). Prima in
duas. Primo docet pronosticari. Secundo ponit curam. Secunda ibi.
(His tibi). De prima dicitur quod si appareat ista signa. Primum quod
venter cepit augeri post dolores epatis et se. Secundo quod illud
quod est ab ymbilico usque ad femur pminuerit. Tertia quod cu-
tis ibi visa fuerit albere. Quartum cum venter mouetur auditur
sonus quasi aquae commotae in vase non pleno. Quintum quod vena
visa fuerit rubea: istis signis apparebitur parua est habenda fi-
ducia in ydropisi asclite et precipue si fuerit debilitas virtutis.
Ratio signorum patet. **C** Almanfor.

His tibi si virtus fortis fuerit et venter vehementer
fuerit⁹ pill. de raudedensi quod recipiunt mezereon dade
nie. quod. R. raudedensi succi eupatorij seminis endi-
uie olij an. 3. iij. agarici. 3. v. mezereos. 3. x. fiat ex
his pillulae. quod. dos. sit. 3. ij. et. 5. ex quibus quatuor heb-
domada dosis vna sumatur. Quod si virtus fuerit de-
bilis trocisci de mezereos dadi sunt. Quod. R. semi-
nis endiuie. 3. x. mezereos. 3. i. et duas trias agar-
ci. succi eupatorij sili ratiūde: rosarum seminis citrul-
lorum amborum an. 3. ij. et. 5. ex his oib⁹ fiat trocisci. x.
de quibus vnus in die cum sirupo acetofo de zuc-
caro dandus est. **C** Sillanus.

Ponit curam idropisi asclitis. et diuidit in duas. Primo
ponit curam quae venter est stipticus. Secundo quae est fluxibilis. Se-
cunda ibi. (Si autem). Prima in duas. Primo ponit curam pro eu-
acuatione per medicinam laxatiuam quae est fortis virtus. Secundo quae
virtus est debilis per trociscos. Secunda ibi. (Quod si virtus). De pri-
ma dicitur quod si virtus fuerit valde fortis et venter fuerit valde
stipticus pillule de raudedensi in quibus ponitur mezereon sunt da-
de. ratio quod euacuat aquositatem et confortat epatē ne amplius
generet aquositas. Secundo ponit descriptionem pillularum de
raudedensi. R. raudedensi succi eupatorij seminis endiuie olij an. 3. iij.
agarici. 3. v. mezereos. 3. x. fiat ex his pillule quod. dos. sit. 3. ij.
et. 5. ex quibus vna quod hebdomada dosis vna sumatur. Ad idem pil-
lule de mezereos. Ad idem succi cucumeris asinini. Ad idem.
R. feri caprini. 3. iij. radices yreos recenter aquassatis munda-
tis ab exteriori cortice. 3. 5. bulliant simul leuiter igne usquequo
redeant ad quar. colentur et colatura administratur cum modico
zuccari albi. Ad idem. R. succi radicis yreos secat residetia. 3. i.
bibat crude vel per se vel cum zuc. vel cum vino sorbili vel cum mo-
dico sero capno et mirabiliter ostendit ab oibus et pculdubio
oedem idropi. curat omni tūmorem. educt. iij. v. iij. sellas aque
citricae. Ad idem. R. floz laure ole sicce puluerizate subtili. 3. 5.
isfundat per. y. dies nates in succo citoniorum et aceto. postea in
corpore cum sirupo. rosarum et fiat massa. de qua potest dari pondus. v.
gr. ordi. et erit vna pillula pua et cruet pillule ex parte Ser. et so-
lus potest gra. ordi. fecit assellare rusticum yicib⁹. x. **C** Notā-
dū quod sirup. digestus in idropisi pueniēte a caliditate de pce-
dere tal. R. endi. M. iij. scolopē. capil. v. veneris recentium an.

M. i. se. feni. petrosil. cuscute an. 3. 5. spic. nardi. spic. celtice.
an. 3. y. succ. al. lb. 5. fiat sirup. clarificat⁹ usque ad quatuor. v. (Quod si
viret). Ponit curam quae venter est debilis oides quod si venter est debilis troci-
sci de mezereos sunt dadi rosarum quod euacuat aquositatem et confortat
epatē. Secundo ponit descriptionem. R. se. endiuie. 3. iij. duas ter-
trias. 3. i. aggarica succi eupatorij sili ratiūde: rosarum. se. citrulloz
amborum an. 3. y. 5. ex his oib⁹ fiat tro. x. ex quibus vnus in die cum siru-
acetofo de zuc. ē dādus. Ad idem tro. de reubar. **C** Sil.

Si autem venter fuerit solutus: datur trocisci de
berberis cum sirupo acetofo. Eger quoque nutritur
ex zibergeri. et bibat sirupum acetofo de citonij: et
si ventris solutio vehemens fuerit citoniorum rob so-
lum dandū est. **C** Sillanus.

Ponit curam asclitis quae venter est fluxibilis et diuidit in tres.
Primo ponit curam per trociscos. Secundo per dietam. Tercio per siru-
pum. Secunda ibi. (Eger quoque). Tertia ibi. (Et bibat). De prima
dicitur quod si venter fuerit fluxibilis debet dari trocisci de berberis
cum aceto. rosarum quod alterat malā complexionē calidā. quod sunt frigidi et quod
stiptici sunt confortat epatē et restringit fluxum. Ad idem trocisci de
rodio cum seie acetofo mef. Ad idem de sandalis mef. (Eger
quoque). Ponit curam per dietam dicens quod eger de nutriri ex zibergeri
et ē mod⁹ cibary feci ex brodio carnis cum ouis. **C** Notādū quod
si cib⁹ ē diuētiens quae venter est stipticus: quod ē satis fluxibilis. (Et bi-
bat). Ponit curam per sirupum dicens quod patiens de bibere sirupum
de citonij. rosarum quod ifrigidat et sua stipticitate restringit. Secundo di-
cit quod si fuerit vehemens solutio ventris solus succ⁹ citoniorum
est dādus. Ratio quod plus constringit. Ad idem valet succus
plantaginis. **C** Almanfor.

Si autem cum hac passione non fuerit vena rub.
nec calor. pillule iste dade sunt. quod. R. mezereos se-
rapini amborum an. 3. 5. salis idi fimi colubini am-
borum an. sextā. 3. vni⁹. pillule. n. iste aqua vehemē-
ter descēdere faciunt. Trocisci pterea de laccba
et apozimate de radicibus dadi sunt. Emplastrum
ascliti pueniens. R. farine ordi ciperi stercozis
ouini veteris baurach boli ar. oium partes equa-
les. ex his omnibus tritis fiat epitbima super ve-
trem: huius naq. pprietas est aque magnā par-
tem ericcare. **C** Sillanus.

Ponit curam ascliti quae est sine se. et diuidit in tres. Primo ponit cu-
ram per pillulas. 2° per trociscos. 3° per empl⁹. 2° ibi. (Trocisci). 3°
ibi. (Empl⁹). De prima dicitur quod si cum asclite non fuerit vena ticta
nec calor debet dari pillule quod sunt. R. mezereos serapini an. 3. 5.
salis idi fimi colubini an. sextā pte. 3. vni⁹. Verificat⁹ lra: quod
pillule iste faciunt descēdere aqua vehemēter de ventre. Ad idem
pillule de alsebia. Ad idem pillule de mezereos mef. Ad idem ym-
guētū de arthania et. (Trocisci). Dicit quod trocisci de laccba cum
doctōe de radicibus sunt dadi. R. de quod puocat aquositatem pro vi-
na. **C** Notādū quod sic ydrops curat⁹ per medicinam laxatiuam:
ita et curat⁹ per medicinam yrine puocatiuam. Et iter alia expli-
cabunt⁹ qdā. pma. R. feri capni. 3. iij. spice nardi pluerizate.
3. iij. bulliant sili leuiter igne usquequo redeant ad. 3. iij. coleat⁹ et colatu-
ra ieiuno stō des. Ad idem. R. succi calameti secat residetia. 3. i.
Ad idem vena capna i quod bullierit spice nardi. Ad idem vena
puerit i potu supra. Ad idem vena albi doctōis folioz ylfloz
arbor. Ad idem troc. mef. Sili ratiūde: rosarum. Ad idem dia-
curcuma. Valet etiā pfectio de mezereos mef. **C** Notādū
quod ad idem valet ea quod valet ad dolorem epatis i cā frigida supra
dicta. (Emplastrum). Ponit curam per emplastrum dicens quod empla-
strum pueniens ē. R. farine ordi ciperi stercozis ouini veteris
baurach boli ar. oium an. partes equales. Ex his omnibus

geminis rute añ.3. y. mellis q. sufficit. Et fiat suppositorio.
Ad idē. R. cimini baurach se. rute añ.3. y. mellis. q. sufficit
fiat suppositorio. (Uter quoq.) . Ponit curam p. fricato
vétris dicēs q. vēr d3 fricari cū mātili donec icipiat rube
re. rō qz ē cā expicatōis et resolutōis vētrostatitis. Ad idē valz
exponere vētrē soli vbi nō sit vētr. Ad idē valz fricare vē
trē cū oleis calidis resolutib⁹ vētrostatitē vt oleū aneti oleū
rute ole. laurini oleū de kerua ole. de costo ole. de meze
(Et ex oleo) . Ponit curā p. clistere dicēs q. patiens timpan
tē d3 clisterizari ex oleo ruteaceo. rō p3. Ad idē. R. radici
ireos.3. i. fopipy abfynthi bzace vrfine añ. M. i. anisi m
rati ameos granorum lauri añ.3.5. vel.3. i. Si patiens
fortis mellis electi olei rute quar.5. salis gemmis.3. i. fiat c
lister vscq. ad quar. v. ¶ Et nota hic vnum de yerapigra
ierapigra est mirabilis: quia euacuat solū malos humores
et bonos dimittit. ¶ Notandum secundo q. in idropisi
omnia alia remedia deficerent valent duo. Primum e

¶ Ponit curā iposarce: et diuidit in tres. Primo ponit curā p trociscos. Secōdo p medicinas laxatiuas. Tercio p quedāz alia. Scōdo ibi. (Et venter). Tertia ibi. (Et patiens). De p̄m̄ dicit q̄ patiēti iposarce trocisci de laccā cū decoctiōe de radicibus sunt dādi. rō q̄ icidūt et subtiliāt et euacuāt mās flegmaticā que est causa iposarce. (Et vēter). Ponit curā per medicinā laxatiuā dices q̄ vēter est euacuāds cū pillulis de reubarbaro omni hebdomada. Ad idē valent medicine laxatiue posse in cura asclitis. ¶ Notandū q̄ ante uenit siropus digestiūus dictus i. c. de dolore epatis a mās flegmatica. (Et patiens). Ponit curā p q̄dā alia dices. Primo q̄ patiēti est fepliēdiū in arena calida. rō q̄ deflecat. Scōdo dicit q̄ patiēs d̄z vti exercitio. rō q̄ resoluit et ericcat. Tercio dicit q̄ patiēs d̄z tolerare famē et siti. rō q̄ calor acui et redit magis potēs ad resolūdiū mās flegmaticā. Ad idē valēt balnea nātr calida. Ad idē sita sicca. Ad idē valet q̄o natur patiēs in furno calido. Ad idē valet calor solis sic q̄

De dolore splenis

continua comestio epatis lupi vel puluerizando vel aliter. valet enim quolibet a proprietate. Scd est facere cauterium sub umbilico per duos digitos vel tres ita qd perforetur panniculus mirach sed debet prius trahi pellis sursum vt orificia amboz panniculoz sibi non obueniant: sed exterior co- opiat iteriore et omni die extrahere de canula parua quantitate aque. et hoc notabile dicitur poni in fine partis de cura asclitris.

¶ De dolore splenis.

¶ Sillanus.

Irea rubrica est notandum qd splen potest considerari dupliciter. Uno modo quantum ad sui substantiam et sic in eo non est dolor nisi grauatiuis ratione multitudinis materie. Secundo potest considerari ratione paniculi ipsius regentis: et sic bene in ipso est dolor.

¶ Secundo notandum qd dolor splenis potest fieri a mala complexionem vel a solutione continuitatis vel ab vtriusque. Et si a mala complexionem vel sine materia. scilicet a frigida et vel cum materia. scilicet a flegmatica vel melancolica vel vetrosa et hoc cum apostemate vel sine apostemate. ¶ Notandum tertio qd splen est membrum a natura ordinatum ad mundum: et bene dispositum bene stat: et p. tanto splen ridere facit et quando male aduenit tristitia et multe alie passionem male: quoniam si splen propter debilitatem deficiat in attrahendo generat iteritiam. Sed postquam attraxit si deficiat in retinendo causat fluxum vetricis. Si vero deficiat in conuertendo nutrimentum tunc causat durities oppilatio vel asca et hoc est vltimum. id dicitur in versibus. Cor sapit: pulmo loquitur: fel mouet iram. Splen ridere facit: cogit amare iecur. i. stomachus vel epas.

¶ Quarto notandum qd cause duricie vel sunt extrinsece vel intrinsece. Si extrinsece: sic est multiplicatio ciborum et potuum melancolicorum sicut est caseus caules caro salita legumina et filia et filii timor. Si intrinsece vel pueniunt ab epate multiplici causa melancolicum humorem. vel a splene cum scurrat mala complexionem calidam vel frigidam debilitatem splenis. ¶ Quinto notandum qd signa duricie oppilationis et apostematis splenis sunt yrina remissa et tenuis. durities notabilis in splene. difficultas anhelitus fedus color facies et totum corporis. tristitia somnia terribilia timor et similia pertinencia melancolie. Sed differetia quando splen apostematus est. est qd durities et tumor est in altera parte tantum. sed in duritie sine apostemate et oppilatione est p. tota regione. ¶ Pronosticatio yrina alba tenuis si continuauerit in passionibus splenis multum malum est. fluxus sanguinis p. ferius est bonum signum in passionibus splenis. Si alicui splenetico propria adhibeantur medicamina et non allevia malus significat: passio etiam splenis in principio satis facilliter potest curari. sed cum iuerit. aut nunquam aut valde difficulter curatur. Durities et oppilatio et apostema splenis inducit maciem in toto corpore. et ideo quod ledit digestum epatis. vnde id generant mali humores quibus non bene nutrit totum corpus. Splen indiget fortiori medicamine cum oppilatur. qd fit oppilatio fortior et plus distat et.

¶ Almanfor.

¶ Cum dolore splenis fuerit calor: et yrine rubedo et calor: eger ex his trociscis summat. Trocisci de agno casto. R. semis agnicasti semis tamarisci amboz an. 3. r. semis endiuie. se. portulace amboz an. 3. v. ex his fiant trocisci de quibus quotidie vnus cum sirupo acetoso de zuccaro cuius pondus sit. 3. iij. Eger vero si repletus fuerit ex saluatella que est in sinistra manu flebotometur. Splen quoque ex frusto filtri aceto calido infuso embroce: et obseruetur a rebus dulcibus et cibis grossis. Quod si cum predicta egritudine non fuerit calor egro trocisci de capparibus dā-

di sunt. Qd. R. corticis radicis capparibus se. agnicasti amboz an. 3. r. scolopendrie. 3. vij. aristol. lon. folioz rute. se. nasturcij accori nigelle oium an. 3. iij. armoniaci. 3. iij. armoniaci in aceto dissoluatur ex quo cetera perficiantur et informetur ex eis trocisci poderantes. 3. ij. ex quibus vnus cum sirupo acetoso de melle et apozimate de radicibus in poru sumatur. Si autem splen tensus fuerit et cum pimitur audit sub eo rugitus: ex predictis trociscis cum apozimate de radicibus est dandum: et vni vnus tributum et potus aque minores quanto plus possibile fuerit. Emplastrum ad duritiem et vetositatem que est sub splene. R. folioz rute. 3. i. baurach metastri sicci amboz an. 3. iij. armoniaci. 3. vij. armoniaci in vino veteri dissoluatur ex quo cetera perficiantur: et fiat ex eis emplastrum quod loco supponatur.

¶ Sil.

¶ Sic ponitur cura doloris splenis. et diuiditur in duas. Primo ponitur cura doloris splenis. Secundo ponitur cura duricie splenis. Secunda ibi. (Emplastrum). Prima in duas. Primo ponitur cura doloris splenis prouenientis a materia melancolica. Secundo quando prouenit a ventositate. Secunda ibi. (Si autem splen). Prima in duas. Primo ponitur cura doloris splenis quando est cum febre. Secundo quando est sine febre. Secunda ibi. (Quod si). Prima in quatuor. Primo ponitur cura per trociscos. Secundo per flebotomiam. Tertio per vnum locale ab extra. Quarto ostendit a quibus est abstinendum. Secunda ibi. (Eger vero). Tertia ibi. (Splenetico). Quarta ibi. (Et obseruetur). De prima dicitur qd si cum dolore splenis fuerit calor et yrina rubea et febris sumere debet trociscos de agno casto. ratio quia confortant splenem et remittunt calorem materie putrefacte in splene et debent dari cum sirupo acetoso et zuccaro. et pondus sit. 3. iij. ¶ Notandum qd ante competat sirupus digestiuis qui est. R. corticis radicis capparibus mundi. corticis radicis tamarisci frasinis genestre an. 3. i. endiuie scarirole portulace silicis carpilli. vene. recentium an. 3. i. quatuor se. frigidorum passulorum munda. ab arillis an. 3. i. mellis electi quar. 3. i. zucari albi quar. ij. temperentur per noctem cortices in aceto et fiat sirupus clarificatus vsque ad quar. v. Medicina lapatua. R. prunorum damascenorum tamarindorum florum boraginis buglosse. an. 3. 5. yuarum passarum. 3. 5. aut. 3. ij. polipody quercini thimi epithimi an. 3. 5. corticum mirobolanorum indorum bene gummosorum in infusorum per noctem in decoctione predictorum. 3. i. fricentur de mane fortiter et de colatura detur in antroza. vel loco mirobolanorum dissoluatur in colatura dyasene lerepigre an. 3. ij. (Eger vero). Ponitur cura per flebotomiam dicens qd si eger fuerit repletus debet fieri flebotomia de basilica in parte sinistra quando intentio est plus euacuatio. Sed si intentio esset plus diuersio debet fieri flebotomia de saluatella sinistra manus que est inter annularem et auricularem. ratio patet (Splenetico). Ponitur cura per vnum locale ab extra dicens qd debet epithimari splen infundendo frustum filtri in aceto calido. ratio quia materiam subtiliter preparat ad euacuationem. (Et obseruetur). Ostendit a quibus est abstinendum dicens qd debet abstinere a rebus dulcibus et cibis grossis. Ratio. quia generant talia melancoliam et oppilant splenem. (Quod si cum). Ponitur cura doloris splenis quando est sine febre dicens qd si cum dolore non est febris debet dari trocisci de capparibus: quia sunt calidi subtiliati materie melancolicę nondum putrefacte. Secundo ponitur

De iliaca et colica passione.

descriptionem. R. corticis radices capparis se. agnicasti amborum añ. 3. r. scolopendrie. 3. v. foliorum rute aristol. lon. feminis nasturtii accori nigelle oium añ. 3. i. y. armonia. ci. 3. i. y. armoniacum in aceto dissoluatur et ex ea cetera conficiantur. Informantur troscisci. 3. y. ex quibus vnus cum sirupo acetoso de melle et cum decoctione de radicibus sumatur. ¶ Notadū q ante uenit sirup⁹ digesti⁹ materie melancolice talis. R. radices ireos radices feniculi petrosi. añ. q. r. 5. iterioz sgle. 3. i. corticis capparis fraxini genestre añ. 3. i. capill. veneris recētium scolopendrie gariofil. came dreos camepitheos anthos añ. M. i. anisi maratri cuscute affari seis portulace añ. 3. i. ligritie rase vuaz passaz mū dataruz ab arillis añ. 3. i. floz tamarisci boraginis buglosse añ. 3. i. mellis elci. l. 5. zuccari. al. q. r. i. y. fiat sirup⁹ clarifica tus vsq ad q. r. v. Uel vsq ad l. 5. i. Medicina laxatiua. R. floz boraginis buglosse floz tamarisci añ. 3. 5. anisi cuscute añ. 3. y. thimi epithimi agarici elci añ. 3. 5. vuaz passaz mū dataruz ab arillis. 3. i. fiat decoctio in q dissoluant ierepigre ruffini. 3. y. lapidis lazuli abluti. 3. 5. fiat colatura vsq ad q. r. i. et def i auroza. Ad idē. R. ierepigre iere ruffini. 3. y. lapidis lazuli abluti. 3. 5. v. lapidis armeni puluerizati. 3. i. misce ma laxado cū sirupo scolopēdrie. fiat pillule ad q̄titatē eicez. Ad idē capparoz scolopēdrie affari lupinoz cuscute ciperi enditū añ. 3. y. epithimi. 3. i. ordeii prunoz tamarindoz vio laz. fiat decoctio et sine decoctōis addant epithimū et se ne. deide bulliat p̄dicte res vsq ad cōsumptionē tertie partis. deide decoctio p̄dicta coles et de colatura sumant. 3. i. y. 5. et dissoluant i ipsa decoctōe medulle cassie fist. 3. 5. plueris pil lulaz de lapide lazuli. 3. 5. Ad idē bulliat ruta i aceto forti et filtrū i eo infusū bñ cōpresus applicet actu calidū supra sple nē. Ad idē. R. pillulaz de lapide lazuli. 3. i. Ad idē. R. pillu laz de lapide armeno vel pillulaz indap. ¶ Notadū q post euacuationē valēt cappares p̄diti cū aceto. Idē faciūt radices apy in aceto cocte cū aneto. Ad idē oleū de frascino oleū de cappis. (Si aut). Ponit curā doloris splenis dicēs q̄ fuerit ppter vētositatē dicēs q̄ si splen fuerit tēsus et cū p̄mis andis rugit⁹ sub eo significat vētositatē et de trosciscis de capparis est dādū. R. opz. Scdo dicit q vinū antiquū est bibēdū. R. qz resoluūt vētositatē. Tercio dicit q dz mino rari potus aque q̄tū ē possibile. R. qz generat vētositatē. ¶ Notadū q si pota aqua dz eē aq in q ferz ignitū sit ex tinctū. Silr valet aq decoctōis rute costi cinamomi anisi spicenardi squināti. Ad idē bulliat ruta i aceto forti et filtrū in eo infusū bene cōpresus ponat actu calidū supra splenē. (Emplastrum). Ponit curam duricie splenis per empla strum. dicens q ad duritiem splenis et ventositatem va let hoc emplastrū. R. folioz rute. 3. x. baurach mēstari sicci amboz añ. 3. i. y. armoniaci. 3. v. y. armoniacū in veteri vino dissoluat ex quo cetera pficiant. fiat emplastrum qd ponat sup loco. R. qz mollificat resoluūt et cōsumit vētositatem. Ad idē. R. armoniaci bdely picis naualis añ. q. r. 5. troscisci capparoz seis sinapis sulphuris alei siluestris stercoz vac cini añ. 3. i. mucillaginis feminis fenugreci mucillaginis se. lini añ. 3. y. puluerizāda puluerizent subtiliter et gumme i aceto fortissimo dissoluant misce oīa malaxādo cum oleo laurino et fiat emplā. Ad idē emplā de melliloto mesue. Ad idē. R. succi arthanter viscositatis que mulge ex radi ce silicis. añ. l. 5. i. succi tamarisci. 3. y. olei irini. l. 5. y. isopi bu mide. 3. y. v. aceti. 3. i. fiat decoctio cōpleta. Ad idē vnguen tum tale. R. radicu malue bisimalue radices lily cepe sgle seis lini seis fenugreci caricaz pinguiū vuaz passaz piguiū añ. 3. 5. conuassent fortiter et fundant in aceto forti p no etē bulliat postea in aq et itez cōquassē. deide. R. vnguenti dialtee. 3. y. assungie anatis medulle vituli. butiri sine sale añ. 3. i. olei amigdalaz dulciū. 3. i. i. cere quātū sufficit fiat

vnguentū et malū valet. Ad idē cerotū isopi descriptōe fila gry. Ad idē vnguentum marciaton vnguentū nicolai. Ad idē qn splenetic⁹ bibit vrinam suam oī mane vsq ad dies aliquot sanat splenē. ¶ Notadū q medicinalia que hnt aspectum ad splenē sunt ireos accoris aristol. gētiana liliū apium petrosi. vtriqz tribuli cappares agnus cast⁹ frasinus genestra tamariscus et mediane cortices istoz. Similiter ebuli sabbuci lupuli. vitis absinthii capill. veneris recēs iso pus slla scolopēdria eupha. cuscute calamētū cētaurea be thonica affarum came dreos camepitheos pānis porcini anisum maratrū amcos spica nardi squinantum pilobalsa mum. Valent etiā a p̄prietate pulmo vulpis. vespertiliōis splen asini siluestris: splen pulli egni siccent et puluerizent: accipiat vñus ex his vel plures.

¶ De iliaca et colica passione.

¶ Sillanus.

Ira rubrica est notadū q intestinoz quedam sunt subtilia seu gratilia. quedā grossa. Subtilia sūt tria. Primū est duodenū: qd cōtinuat cū stomacho. Se cundam est ieiunū: qd dicit ieiunū: qz sunt ibi multe ve ne mesarice fugentes ipm. Tertiū ē ylecon: et in tali sit illa ca passio et alio noie dicit gratie et iuolutū: quia habet mul tas reuolutiones. vt si aliqd benignū moret de chilo attra batur p mesaraycas. Intestina vero grossa sunt tria. Pri mum dicit orbus siue sacc⁹ siue monoculū. Scdo dicitur colon: et in tali sit passio colica. Tertiū dicit rectū et cōtinuat cū ano. ¶ Scdo nōndū q colica passio ē passio itesti colō dolorosa cū difficultate exitus stercoz per iferiora. 3. illa ca passio ē passio ileon cum cōstipatione ventris et frequēti vomitu et dolore vehemēti ac si itestina terebello pforaren tur. ¶ Tercio notadū q iste passiones. scilicet colica et iliaca cō ueniūt i signis causis et p̄noscis et curatōe aliquat licet sit oīa multiplex vt patebit iferius. Cause ergo istaz passio num aut sūt extrinsece aut intrinsece. Si extrinsece sunt sicut supflus potus aque frigide: assuptio ciboz grossoz stipri corum sicut caseus durus carnes bouine legumina nespua sorbe pira prunelle coctana et omnia que coartant et corru gant et oppilant intestina casus percussio ruptura: superflu tis calor aeris exiccans et resoluens subtile. superflua frigi ditaz aeris constringens: sicut ventus borealis: superfluius exercitium: labor superfluius: relaxatio siphacet casus inte stinoz in bursam: assumptio venenozum. Si cause in trinsece hoc est vel propter alia membra. scilicet apostema epatis vel mesaraycarum vel renum aut vesice vel propter intestina. Si propter intestina hoc est propter sex causas. Prima est propter apostema ylecon vel colon calidum vel frigidum. Secunda est humor frigidus inuiscatus. Tercia est ventositas inclusa. Quarta est fex indurata in itestinis. Quinta ē ymes iuoluti i itestinis. Sexta cōbilitas vtruz scēti tiuez cōbilitas ex p̄fluc. ¶ Quarto notadū d̄signis si fuerit he passioes ex causis extrinsecis cognoscitur ex iudicio patiē tis. Si vero fuerit propter alia membra habent alia signa scilicet dolorem locorum et si per signa illarum passionum Si fuerint ex apostematibus intestinoz calidis. signa sunt febris continua dolor sitis grauitas pulsatio. Si fue rit ex apostematibus frigidis omnia sunt remissiora cum grauitate et mollicie et inflatione: et quia precesserunt fri gida et humida sicut lac pisces et fructus. Si fuerit ex feci bus induratis est dolor grauis et videtur sibi q seindantur intestina et precessio causarum iudurantium feces sicut ca liditas interior vel exterior. ventus vel vñus rerum exiccant tium humiditatem in fecibus. Si vero fuerint ex ventosi tate inclusa mutatur dolor de loco ad locum cum tortio ne et rugitu et videtur sibi q acis sint incluse in inte stinis et q intestina perforantur terebello. Si fuerint ex flegmate inuiscato est cum frigiditate et grauitate et

De iliaca et colica

precefferunt ea si multiplicant flegma. Ratione etiā dolo-
ris aliqui fit ibi calor. et rubedo et sitis et hoies indicāt qd hec
cā sit calida et nō est. Si aut fuerit ppter ymes dicent signa
ymis in suo loco: et ex his cognoscat. Si fuerit ex debilitate
sensus tūc lōge egritudines pcefferūt. ¶ Quidā notādū qd
colica et iliaca differūt i pñib⁹: qd i iliaca est maior dolor et ci-
tius iterficet ppter sensibilitatē intestini subtilis maiorē. Se-
cūdo qd in iliaca dolor est magis ambulās vsus dextrū et si-
nistru ppter circūuolutiones intestini ileon. Tertio qd iliaca
passio ē magis ab ymbilico sup⁹. rō pp sitū intestini. Quarto
qd iliaca remediā magis per assūpta per os. colica vero ex
clisteri. ratio patet. ¶ Sexto notandū de differētia qē iter
colicā et lapidem renū qd multi practici peccāt in hoc nō di-
stinguentes bñ. pñia differētia ē sup⁹ ex qstitate doloris
qd dolor renalis ē pñ⁹ quasi acut⁹. sed colic⁹ dolor est magn⁹
Secūda dñs sumit ex loco. qd dolor colic⁹ icipit a pte inferi-
ori dextri lateris: et tēdit ad superiora sinistri. et ē versus an-
teriora et pectinē declinior qd sit ad posteriora. et renalis icipit
a superiorib⁹ et descendit paulatim vsq ad locū vbi confir-
mat et ē declinior ad posteriora. Tertia differētia sumit ex
tpe. qd renalis est fortior tpe vacuitatis. et colic⁹ alleniāt in
ea et forte sumitur aliquid. Itē colica icipit subito et i breui
tpe renalis vero paulatim. Quarta differētia sumit ex iuuā-
tibus. qui clistere et exit⁹ ventositatis et fecū alleniāt dolorē
colicū. sed nō alleniāt dolorē renalē alleniatiōne de qua sit
curādum. Itē medicīne frāgentes lapidē alleniāt dolorē
renalē. sed nō colicū. Quinta differētia sumit ex his que ad-
herent vrine. qd in renali pcessit vrina arenosa ad modū sa-
buli vel arene. deinde fit subtilis. deinde apparent arene. sed i
colica nō. Pronosticatio passio colica ē horribilis et detesta-
bilis eo qd stercores emittit per supiora et adueniūt accidētia
terribilia et detestabilia. sicut sincopis spasm⁹ frigiditas ex-
tremitatū et desipientia. et sūt signa mortalia si continuēt. et
si accidētia minorē. et medicīna sumpta per os si descen-
dat ad inferiora bonū est signū. si in colica supernenit vomitu
tus malū est signum. qd significat qd inferior pars est oppi-
lata et stercores nō possunt exire per inferiora. timetur ergo
ne egrediatur per superius. similiter aduentus maloz acci-
dētium est malum signum.

¶ Almanfor.

I cū dolore ventris fuerit ipsi⁹ pstric-
tio et nausea: sed nec calor nec fe. affuerit
ea. egro dāda sūt qvētrē sine vomēdi de-
siderio soluat: vt electuariū de galia: qd. R. ma-
sticis gar. 33. melanopipis macropipis cinamo-
mi nucis mus. gallie mus. oinz añ. 3. r. scamonee
3. r. postea exprimant citonia acerosa et recētia
et succus eoz cū eiusdē quantitatis melle misce-
atur et coquatur vsq ad spissitudinē paulatim
et conficiatur ex eo medicamen quod tamē eius-
dem quantitatis sit cuius spēs sunt. cuius dosis
sit a. 3. ij. vsq ad. ij. et. 5.

¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de colica et iliaca passione. et diuiditur i
quatuor. Primo ponit curam quando puenit a materia fle-
gmatica. Secūdo qñ sit a materia ventosa. Tertio qñ sit a
caliditate et per consequētia duricie fecū. Quarto qñ sit ab
epate. secūda ibi. (De si) Tertia ibi. (Siantē) Quarta ibi.
(Lū aut) Prima i duas. primo facit hoc. Secūdo docet pro-
noscari. secūda ibi. (Vulc preterea). Prima i duas. primo
ponit curā quando cū dolore ventris est constric-
tio et nausea. et nō febris nec calor: per electuariū solutiū. Secūdo
ponit curā quando nō est timor de nausea vebemēti p eua-
cuationē per vomitū et per pillas. secūda ibi. (De si nausea)

De prima dicit qd si cum dolore ventris fuerit sipticitas v-
tris et nausea: sed neq febris neq calor. suple arguendū qd
fit a materia flegmatica. tunc debent dari egro euacuati-
onē non inducentia appetitum ad vomitū. sicut est electuariū
de gallia. secūdo ponit descriptionē. R. masticis. gar. 33. me-
lanopipis macropipis cinamomi nucis mus. gallie omniū
añ. 3. r. postea exprimant citonia acerosa et recētia et succ⁹
eoz cū eadem quantitate mellis misceat et coquatur pau-
latim vsq ad spissitudinē. conficiat cū eis medicamen. sol-
uit et confortat stomachum ratione speciez. Ad idem diaci-
toni res solutiū cū speciebus descriptionē mesue vel nicho-
lai. Ad idem brodium atiqui galli in quo cocta sint polipo-
diū quercinū semen aneti anisi vsq ad ossium separationē
Ad idem medicina dicta ca. de dolore stomachi a materia
frigida. Ad idem confectio delectabilis laxatiua. Ad idē
dyarob cū turbith. Ad idē electuariū idū. ¶ Almanfor.

¶ Qd si nausea vebemētia nō fuerit nec eger me-
dicinas vomuerit: pille iliace sūt dāde. Que. R.
colloquiti de serapini aboz añ. 3. r. scamonee. 3.
ij. et ttiā. iformēt pille qd bñ vni⁹ aurei pōd⁹ ē dā-
dū: velocitē enī passionē dissoluit iliaca. ¶ Sil.

¶ Pōit curā per euacuationē per pillas qñ non est timor
de vomitu. Et primo facit hoc. secūdo pōit remedia alia. se-
cūda ibi. (Si at passio). De prima dicit qd si non fuerit ve-
bemētia nausea et eger non vomuerit pillas vel medicinas
debent dari pille iliace. rō qd euacuant materiā flegmaticā
Secūdo ponit descriptionē. R. colloquiti de serapini am-
boz añ. 3. r. scamonee. 3. ij. et tertiā. forment pille de quib⁹
pond⁹ 3. vni⁹ ē dādū. qd cito dissoluit dolorē iliacū. Ad idē
medicīne dicte in dolore capitis a materia frigida. Ad idē
ierapigra. Similiter valet benedicta. ¶ Almanfor.

¶ Si aut passio iliaca difficilis fuerit nec medi-
camina vētris solutiua eis ptulerit hoc suppone
colliriū. Qd. R. salis panis. 3. r. colloquiti de iteri-
oris scamonee aboz añ. 3. ij. et. 5. fiat ex eis colli-
ria lōga et supponat. Et si nō ptulerit ex enemate
leni clisterizet. qd. R. sic⁹ citrias. v. surfuris qstū
vna manu capi pōt maluanisci. Ad. i. bñ pāno li-
gato et ficie folia. r. i duab⁹. lb. aq coquant donec
ad vnā redeāt. vide colef et pōat sup eā baurach
pōd⁹ vni⁹ aur. olei sisami. 3. j. et fiat clistere ex eo.
Si aut qd fort⁹ et acut⁹ facere voluerit pōd⁹ aur.
vni⁹ de collirio qd pri⁹ dixim⁹ admisceat. Cliste-
re vebemēti solues quo tūc vtēdi ē cū medica-
mina nō pferat nec vtētrē soluit. R. colloquiti de i-
terioris. 3. r. cetauree. 3. v. buchozmariē arthani-
te amboz añ. 3. ij. oia i trib⁹. lb. aq donec ad ftiās
duas redeāt: coqñt et colent: deinde dissolnat i ea
alebitrā mell aboz añ. 3. ij. castorei: serapini op-
poponaci collirij qd pñxim⁹ oinz añ. 3. ij. misce-
ant oia et dñ ē tepidū fiat ex eo enema et si sq bale-
erit iteret clistere donec exte vidēt. hoc nāq
clistere administrari bz cū res fortissima ē et pess-
ima et i colica mala et illa i q sit nausea valde vebe-
mēs et ifirm⁹ nō egerit. Vulc preterea egritudi qñq
fetida supueit eructuatō et plex⁹ sterc⁹ p os egre-
dit. qd cū accidit sepe mortē ptēdit. ¶ Sil.

De iliaca et colica

Constitutur per alia remedia. et videtur in duas. Primum ponitur cura per suppositoria. Secundo per clisteria. Secunda ibi. (Et si non). De prima dicitur quod si passio iliaca fuerit difficilis: et medicamentis veteris solutivis non fuerit: oportet supponi suppositoria tale. R. salis. 3. x. i. teriorum colloquintide scamonee an. 3. y. 5. fiat suppositoria longa et supponantur. rō qz dolor descendit in inferioribus intestinis. vñ suppositoria plus attigunt ad locum. Ad idē fiant suppositoria cum modico salisgēme esula et melle: et fiat longa ut plus attrahant ad partes superiores. (Et si non). Ponitur cura per clisteria et primo ponitur curam per clisteria lenitiuum. secundo per clisteria acutum. scōa ibi. (Si autem). De prima dicitur quod si non contulerint suppositoria dicta debet fieri clisteria lenitiuum. rātō qz mollicat et relaxat. vñ materia est plus apta ad euacuationē. Secundo ponitur descriptionē. R. ficus citrinas. v. furfuris quantum potest capi vna manu. maluanisci. M. i. hec in panno ligata et folia ficule. x. coquantur in lb. y. aque. donec ad vñ redeat. deinde coles. et ponat baurach pondus aurei vñius olei sissamini. 3. i. fiat clisteria. (Si autem). Ponitur cura per clisteria acutum. primo vñ. scōa aliud. scōa ibi. (Clisteria). De prima dicitur quod si quis vellet facere clisteria acutius et fortius pondus aut vñius de collirio quod prius diximus admiscetur. **N**otandum quod clisteria lenitiui ponuntur alicubi sic in forma. R. malne bifmalne mercurialis brache vrsine an. M. i. caricaz piguitum numero. x. seminis fenugreci. se. lini. se. aneti. an. 3. i. furfuris pugill. i. olei sissamini. mell. an. q. r. 5. salisgēme. 3. i. vel salis cois. 3. y. cassie bene pinguis. 3. i. iere pigre. 3. vi. fiat clisteria vsqz ad quar. v. (Clisteria). Ponitur aliud clisteria fortius quo est vñ qñ medicamenta alia non cōfuerunt. R. interiorum colloquintide. 3. x. buccuormarie arthanite amboz. an. 3. y. rute mentastri ouigani. an. M. i. oia in tribus lb. aque coquantur donec redeat ad duas tertias. deinde coles et dissoluat in ea alkytra mell. an. 3. y. castorei serapini oppoponaci colliri quod diximus olinz. an. 3. y. misce oia et vñ est tepidū fiat enema. Secundo dicitur quod si squibale non exierit iteret clisteria. qz debent iterari cū res est fortissima et mala ad idē. R. paritarie centauree minoris ouigani calamenti mōtani an. M. i. anisi cimini cartami mundi. an. 3. i. polipodii quercini turbit bene gummosi seis raphani an. 3. 5. pulpe colloquintide. 3. y. furfuris pugill. i. mell. olei rute an. quar. 5. salisgēme. 3. i. succi ficule. 3. i. fiat clisteria vsqz ad quar. v. (Huc preterea). Docet pronosticari dicens quod in hac egri tudine aliqui accidunt eructatio fetida et aliqui sterqus per os egrediuntur. Secundo dicitur quod cū accidunt ista pronosticant mortē. rō qz significat defectū virtutis. et hoc maxie accidunt quādo apostema est in intestinis.

¶ Almanfor.

Constitutur si cū dolore ventris non fuerit ipsi strictura. 3. inflatio et rugit et tētio in vētre existit: Cōfectio de baccis lauri banda est: que. R. foliorum rute siccoz. 3. x. ameos cimini nigelle cheysiz origani carui alexandri amigdal. amaraz melanopiperis macropipis metastri danci accori baccarum lauri castorei oium an. 3. ij. serapini. 3. iij. oppoponaci. 3. iij. pficiant cū melle eiusdē ponderis: cuius dosis sit ut anelana vna aut nabacha, multū vicibz. 3. i. vini calefacti: aut cū apozimate de radicibz: hunc pfectioni in remouēda vētositate et dissoluēda nihil equiparā. Hoc pterea suppositoria subiiciat quod sit ventositatis dissolutiui. R. cimini foliorum rute viridis amboz an. M. i. buccuormarie arthanite aboz an. 3. iij. baurach. 3. i. cōficiant ex melle et supponat cū spongia vel la

na: hoc enim dissoluit ventositatē iferi et expellit. **V**enter quoque assidue ex pāno calido vaporād est: et eger in rina mittēd. Si autem hec non suffecerit vētosa cū igne ponēda ē: et loc⁹ donec rubere incipit fricād. Post hoc iterato fieri cōuenit ex oleo rutaceo et ex alijs oleis calidis et ex eis clisterizād eger: post qz eis admixta fuerit castorei euforbij aboz an. 3. 5. Hāc vero solit⁹ pati egri tudinē dñi san⁹ ē caueat ne vinum aqua mixtū bibat: nec etiā sumat vinū nisi purū et forte: nec aquā multā bibat: et abstineat ab herbis et lacte: et omnibz iflatiuis. Filoniū faciens illos cū primo coartantur dolore: et timetur ne sincopis superueniat: vētositatē carminat et sōnū prouocat. R. pipis ameos foliorum rute metastri castorei baccarum lauri cimini oium an. 3. i. opij mādra gore iusquiami omniū an. 3. 5. conficiantur enim melle eiusdē qritatis de ex eo pōd aut. vñius. hunc quoque electuario addit plerūqz scamonee. 3. j. et fit tūc medicamentū veteris solutiui.

Constitutur si cū colice quā sit a ventositate: et ita iliace. et vñ dicit in tot quot sunt partes: et quot remedia ponit. ptes patebūt. De prima dicitur quod si cū dolore vētris non fuerit strictura 3. inflatio et rugit et tētio in vētre et dñi cōfectio de baccis lauri. rō qz dissoluit et euacuat ventositatē. Secundo ponitur descriptionē. R. foliorum rute siccoz. 3. x. ameos cimini nigelle keyfiz. i. leuistici ouiganū carui alexandri amigdalaz amaraz macropipis metastri danci melāopipis accori baccarum lauri castorei omniū an. 3. y. serapini. 3. iij. oppoponaci. 3. iij. conficiant cū melle eiusdē ponderis. dosis sit qritus vna anelana cū. 3. i. vini calefacti. aut cū decoctide cū radicibus. Tertio dicitur quod hunc cōfectiō p vētositate remouēda nihil equiparā. Ad idē valz diaciminū diatriopipeō. Silryalet comestio cimini torefacti mediū coctear de mane. et si non deest ante cenā: et istud est secretū et valet p paupibz. (Hoc preterea). Ponitur cura per suppositoria dicens quod debet subiici ei hoc suppositoria. R. cimini foliorum rute viridis an. M. i. buccuormarie. i. ciclamis arthanite aboz an. 3. y. baurach. 3. i. cōficiant cū melle et supponat. qz dissoluit vētositatem et expellit p inferi. Ad resoluendū vētositatē valet aq vite i q buluerit ameos et castoreū et aristol. lon. 3. rē oleū rute et aneti. 3. rē tyriaca antiqua per os et per extra. 3. rē emplin d grals lauri dscriptōe mesue. 3. rē spōgia ifusa in decoctione rez carminatiū vbi addat oleū rute et aneti. an. 3. i. 5. iere pigre an. 3. i. 5. vl. 3. i. diffiniciōis. 3. y. vl. 3. 5. cassie. 3. i. Supstōs pōat oleū de spica vl de costa i quo buliāt gar. ameos et m a stir. 3. rē suppositoria cōia vbi addat salgēma agaric⁹ et puluis iere pigre. (Venter quoque). Ponitur cura per euaporati onē factā ad ventrē dicens quod vēter ē vaporād pāno calido. Ratio qz actuali caliditate resoluunt ventositatē. Ad idē valet facculus de pāno et sale torefactis. (Et eger). Ponitur curam per balneū dicens quod eger debet intrare balneum. ratiō p. **N**otandum quod balneū quod appropinquat vel ē balneū aque dulcis calide vl frigide. et tunc valet solū ad miti gandum dolorē. qz anodium. vel est balneū aq dulcis natu rali. calide vl sulphureū. et. Et plus valet dissoluendo. vl est balneum artificiale. in quo coquunt res resoluentes vētositatem vt herbe vel semina. De herbis: vt ruta antheos feniculum calamentum pulegiū camedreos camepitheos De seibus. semē anisi feiculi cimini rute carui ameos aneti

Beiliaca ⁊ colica

Ad idē valet spongia infusa in decoctione predictarū herbarū
exp̄ssa ⁊ superposita vētri. ⁊ hoc fiat sepe. Ad idē p̄n^o cali-
das in quo ponant̄ dicte herbe cocte. Ad idē vesica imple-
ta aqua decoctionis herbarū predictarū. Vel vas eneus ple-
nū aqua predicta circūuolutū panno calido. Ad idē valet
stupba. Similiter valet suffumigiū factū ex thure mastice
ligno aloes ⁊ vernice. Ad idē. R. seminis lini torrefacti. lb.
s. cimini p̄az torrefacti. 3. i. furfur grossi. pugillū. i. conqual-
sa. ⁊ fiat sacculus vni^o palmi largi ab ytraq; parte. bulliat in
aqua vel vino. ⁊ fortiter expressus ponatur supra ventrem.
⁊ debet coqui donec vadat pinguedo supi^o. (Si autē). Pōit
hic curā per ventosā dicēs qd si nō sufficit quod dictū ē dō
poni ventosa cū igne sine scarificatione supra ventrē. ratō
p̄z. quia caliditas actualis resoluit ventositatē. (Et locus.)
Pōit curā per fricationē dicēs qd locus est fricand^o quo
tisq; incipiat rubere. (Post hoc). Pōit curā per inunctionē
dicēs qd debet fieri inunctio vētris ex oleo rute ⁊ alius ole-
is calidis. sicut sunt oleum de aneto oleū de kerua oleum
laurinū oleū de enula oleum nardinum oleū de pellegio.
rō p̄z. quia omnia talia dissolunt ventositates. Ad idē em-
plastrū de granis lauri. (Et ex eis). Pōit curā per clistere
dicēs qd eger debet clisterizari cū predictis addendo ca-
storei euforby. añ. 3. s. ratio patet. (Hāc vero). Ostendit a g-
bus sit abstinentium dicēs qd consuet^o pati hanc egritudi-
nē dū ē san^o dōz abstinere a potu vini mixti aqua. rō. qz gnat
ventositatē. s. dōz sumi vini antiquū puz. ratio qz est calidū
⁊ siccū resoluens ventositatē. secūdo dicit qd dōz abstinere
ab herbis lacte ⁊ alijs inflatib^o. (Siloniū). Pōit curam
p̄ filoniū dicēs qd filoniū valet iliācis cum coartant^o ma-
ximo dolore. ⁊ cū timef^o ne sincopia superueniat egro ⁊ ven-
tositate resoluit ⁊ maxime puocat somnū. Secūdo ponit
descriptiōē. R. pipis ameos folioz rute mentastri casto-
rei baccaz lauri cimini oīum añ. 3. i. mandragore seminis
insquamiani añ. 3. s. conficiantur cum melle eiusdem quanti-
tatis detur ex eo pondus 3. vni^o. Subdit qd huic electua-
rio aliquando additur tertia. 3. scamonee. ⁊ efficitur soluti-
uum. Ad idē valet sarrace. ¶ Notandū qd stupefactiua
non debent exhiberi nisi quando nō cōferūt alia. ⁊ debēt
dari i parua quātitate ⁊ p̄az morari. ¶ Almanfor.

¶ Si autē cum dolore se. affuerit cassia fistula in
succo ediuie bullito et dispumato dissoluta egro
ē danda: ⁊ sirup^o vio. i. potu est tribuendus: ⁊ nu-
triendus est ex taphea cum oleo de amigda. dul-
cib^o p̄dita: ⁊ ex leni clisteri clisterizād^o. ¶ Silla.

¶ Pōit curā collice quando fit a caliditate febrili. ⁊ diui-
ditur in quatuor. Primo ponit curā per medicinam laxati-
uā. Secundo per sirupū. Tercio per dietā. Quarto per cli-
stere. Scōa ibi. (Et sirupus). Tercia ibi. (Et nutriendus.)
Quarta ibi. (Et ex leni). De prima dicit qd si cū dolore etiā
fuerit se. debz dari cassia fist. dissoluta in succo endiuie bulli-
to ⁊ dispumato. Rō. qz est lenitiua ⁊ vacuatiua colere si ibi
sit. ⁊ qz remollit feces duras factas propter se. Ad idē valz
manna data. Ad idē decoctio prunoz ⁊ tamarindoz cū
zuccaro. (Et sirupus). Pōit curā per sirupū dicēs qd si-
rup^o vio. est dandus in potu. rō qz in frigidat ⁊ lenit ⁊ sic va-
let contra se. (Et nutriendus). Pōit curā per dietā dicēs
eger ē nutriendus cū taphea cū oleo de amigdalīs dulcib^o
rō. qz ē cib^o lenitiu^o Ad idē valent spinachia (Et ex leni) Pō-
nit curam per clistere dicēs qd eger debet clisterizari ex cli-
steri lenituo. Ad idē. R. olei mūdi. quar. i. sumitātū mal-
ue bisimalue herbe violarie. añ. 3. i. prunoz damascenoz
sebesten añ. numero. x. seminis melonis. mūdati. se. portul.
seminis cucurb. añ. 3. i. furfurum pugillū. i. olei ros. olei vio-
la. añ. 3. s. cassie fist. bene p̄guis. 3. i. electuary de succo ros.

3. v. fiat clistere vsq; ad quar. v. ¶ Almanfor.

¶ Cum autē loc^o doloris i vētre apparuerit gros-
sus ⁊ eger habens apostema in principio flebo-
tomef^o: deide cassia fist. cū succo herbarū sepe dā-
da est. Et sit cib^o ei^o cui hic dolor ex consuetudi-
ne accidere solet taphea vinctuosa cū zuccaro ⁊
oleo sisamino: ⁊ abstineat a stipticis ⁊ acetosis
⁊ a cibis grossis ⁊ ventrem stringentibus. Qui
autē cū hoc dolore vētositate pati solit^o: cibetur
cū calagie ⁊ mutagenat conditis cū seminibus ⁊
abstineat ab oleribus ⁊ lacte ⁊ oibus que inflant
Et bibat vini forte ⁊ non viciatum. aut idromel
cū speciebus que pro condito ponēt^o: vi p̄per: qz
dicem^o. Nec est confectio ei^o. R. mell^o mūdi. lb.
i. añ. lb. vi. misceant^o ⁊ coquantur diu ⁊ spumē-
tur bene donec fiat ad spissitudinē iuleb. Cūq;
hoc factū fuerit i vna aqua qz lb. ex eo mittatur. 3.
ij. puluerizati piperis in panno ligati donec ap-
propinquet finis decoctioni eius: ⁊ cū ifrigida-
tur extrahatur p̄n^o ⁊ exprimatur ⁊ cū necesse fu-
erit propinetur. Cōfert etiā cui hec passio ex vē-
tositate ⁊ grossa supfluitate accidere solet oleū
de cherna cum apozimate de seibus sumptum.
Confectio apozimatis de seminib^o hec est. R.
ameos cimini chebim carui origani nigelle oīuz
añ. pugillū vnum. Istis autem admisceatur lb.
ij. aque ⁊ coquant^o donec ad lb. i. ⁊. 5. redeant. s.
hoc itaq; apozimate sumatur. 3. ij. qb^o. 3. iij. olei
de cherna addatur ⁊ multis dieb^o bibant^o. Sed
si cui dolor iste cū calore supervenerit pruna rr.
⁊ siccus citrine. v. ⁊ passulaz enucleatarū. 3. v.
sumant^o ⁊ coquant^o ⁊ colēf. deinde cassia fist. i eo
dissoluta colēf cū oleū amigdal. admisceat^o ⁊ su-
mat^o. Et ex apozimate qd in ca. de retimatismo
dixim^o in potu tribuat^o. Venit vero si multū fu-
erit siccus predicto apozimati addant^o polipo-
dij ⁊ turbit^o amboz. añ. 3. ij. ⁊ coquant^o cū eo ⁊
deē donec veni^o soluat^o: cū autē solut^o fuerit remo-
ueat^o polipodij ⁊ turbit^o. Confectio ellij quod vē-
trē soluens destruit ventositatē ⁊ grauedinē. R.
turbit^o albi fricati ⁊ puluerizati. 3. rr. zuccari. 3.
xxx. 3. 3. x. hui^o pulueris 3. iij. ad bibendū tribuā-
tur: Pille de quib^o cū qd ventrē solvere volue-
rit vnam sumere debet qz appetitū excitat ⁊ infla-
tionē resoluūt ⁊ grauedinē ⁊ cibū digerit. R. ma-
sticis. 33. cinamomi ga. neresmic ⁊ melanopipe-
ris macropiperis scamonee zuccari violaz om-
nū añ. 3. i. fiat ex eis pillule ad magnitudinē cice-
ris ⁊ sūat^o vna: monebit eni sel aut bis. ¶ Silla.

¶ Pōit curā collice quando fit ab apate. ⁊ diuiditur in
quatuor. Primo facit B. Scōo reuertit ad ponendū curā qn
fit apētositate. Tercio qn fit a caliditate. Quarto quādo fit

De fluxu ventris

frigiditate. Scda ibi. (Qui aut). Tertia ibi. (S3 si cui). Quarta ibi. (Uter vo). Prima i tres. Primo ponit curā p flebotomia. Scdo p medicinā laxatiuā. Tercio p dietam. secūda ibi. (Deinde) Tertia ibi. (Et sit cib⁹). De prima dicit qd vbi locus doloris apparuerit grossus & būerit apāa prin- cipio debet fieri flebotomia. rō qz pbibet fluxum materie ad locū apostematis & debet fieri a basilica. ¶ Notādū qd potest apparere apostema si ponat digiti i ano. vel illud in strumētū quod ponit chirurgici medici & dicit speculū (Dei de cassia fist). Ponit curā per medicinā laxatiuā dicens qd debet dari cassia fist. cum succo herbarum. rō qz lenit & euacuat & ampliat intestina. Ad idem. R. aque decoctionis en- dinie folioz altee malue & cuscute humide. q. sufficit me- dulle cassie fist. 3. i. olei amigdaloru dulciū. 3. i. Ad idē vnga- tur locus cū oleo camomille & aneti. (Et sit) Ponit curam per dietā dicens qd cib⁹ debet eē rāphea vinctuosa cū zuc- caro & oleo sisamino. rō p3 qz est cib⁹ lenitiu⁹. Secūdo di- cit qd d3 se abstinere a cibis stipiticiis aceto & grossis strigen- tibus vtrē. rō qz claudūt & strigūt iestina & oppilāt. ¶ No- tādū qd clistere quod valet ad mundificadū ē. R. lactis vac- cini. lb. cassie fist. 3. i. fiat clistere. & sic factus fuit in vna oña que nō affelauerat per. x. dies. (Qui aut). Reuertit ad ponē- dū curam doloris ventris a ventositatē. & diuidit in tres. Primo ponit curā per cibū. Secundo per potū. Tercio p quoddaz aliud sumptū. secūda ibi. (Et bibat) Tertia ibi (Confert etiā) De prima dicit qd consuet⁹ pati hanc egritu- dinē debet cibari cum calagie & mutagenatib⁹ conditis cū feminibus. rō qz tales cibi dissolunt ventositatem. Secū- do dicit qd debet abstinere ab olerib⁹ & lacte & omnib⁹ ista- tiis. rō p3. (Et bibat). Ponit curam per potum. dicens qd debet bibere vinum potens non mixtū aqua. rō patet. Se- cundo dicit qd debet bibere idromel. cūz spēbus que ponū- tur pro condito vt piper. Et ponit descriptionē idromell. R. mellis mūdī. lb. aque lb. vi. misceant & coquant oīu & spūmēt bñ donec fiat ad silitudinē iulep. & cū B scñ fue- rit i vna qz lb. ex ea. 3. ij. pipia puluerizati mittat ligati pā- no donec appropinquet finis decoctōis ei⁹ & cū ifrigidat eē- haf pān⁹ & expmāt & cū nece fuerit appropinquet. rō remedi- p3 qz dissoluit vētositatē. Ad idē valet aq ardēs. Ad idē va- let tiriaca dissoluta i vino calido. (Cōfert etiā). Ponit curā p aliud locale dicens qd i tali pferit oleū de kerua recēti suptrū cū decoctōe de semib⁹. rō qz resoluit ventositatē. Scdo po- nit descriptionē decoctōis de semib⁹. R. ameos cimini kei- sim carui ozigani nigelle oīum añ. partes 3. i. istis admisceant aque lb. ij. coquant donec redeat ad. lb. i. 5. Tercio ponit do- sim dicens qd sumant. 3. ij. decoctōis & 3. ij. olei de kerua & su- mant mltis vicib⁹. (S3 si cui). Reuertit ad ponēdū curā qñ sit a caliditate. Primo p vñā medicinā. Scdo palā. Scda ibi. (Et ex apozimate). De pma dicit qd si dolor ventris sup- nenerit cū calore deī medicina laxatiua talis. R. pruna. xx. sic citrinas. v. coquant & colent. deide cassia fist. i. eo disso- luta colat: cui oleū amigdalaz misceat. rō p3. (Et ex apozī- mate). Ponit curā palā medicinā dicens qd in potu deī de apozimate de quo dñi est in. c. de catarro. rō qz euacuat le- mēdo māz calidā. (Uter vo). Ponit iterato curā qñ dolor vtris sit a flegmate: & diuidit in tres. Primo ponit curā p decoctionē solutiua. Secundo p puluerē. Tercio p pillulas. Scda ibi. (Cōfectio electuary). Tertia ibi. (Pillule). De pma dicit qd si vēter fuerit mltū sic⁹ cū pdicta decoctione addant polipody turbitib⁹ amboz añ. 3. ij. coquant cū ea et denē donec vēter soluat⁹ rē. (Cōfectio electuary). Ponit curā p puluerē dicens qd puluis vtrē soluet & iflatōes dissol- uēs & grauedinē. R. turbitib⁹ al. puluerizati. 3. xx. 3. 3. zuc- cari. 3. xxx. dof sit. 3. ij. deī i potu. posset tñ fieri i forma pfe- ctionis. (Pillule). Ponit curā p pillulas dicens qd cū qd vo-

luerit soluere vētrē d3 sumere pillulas istas qd appetitū exci- tat & iflatōes repmūt & grauedinē & cibū digerūt. R. masti- cis gar. 33. neremiseb. i. semis peonie anisi melanopipis. sca- monee viol. oīuz. añ. 3. i. fiat pille ad qñtatē dices. & sumat vna qz monebit semel aut bis. ¶ Notādū qd hec tragea cō- sumit vētositatē. R. 33. al. 3. 5. anisi. 3. y. coriandri pparati & cō- diti qñ. 5. macis galāge cucube domestice. nucis mus. subti- lissime puluerizate añ. 3. i. gar. in partes diuisoruz numero. xxx. liquiritie. 3. v. zuccari al. quātū sufficit. fiat tragea gros- sa et de ipsa detur patienti ad comedendum rē.

De fluxu ventris.

Sillanus.

Jrca rubricā est notādū qd flux⁹ vtris est triplex. s. lienteria dissinteria & dyarria. Lienteria est flux⁹ cibalis i eadē qñtate & qñtate in qua fuit assūptus Dyarria est flux⁹ humoralis vñdecūqz sit sine excoziatione iestinoz. Dissinteria est flux⁹ humoralis cū excoziatione ite- stinoz. Unde notādū qd flux⁹ vtris vel puenit ppter cās itrisfecas vel extrisfecas. Si ppter causas extrisfecas aut ppter malitiā ciboz aut malū ordinē aut ppter qñtates ve- nenofas aut ppter nāz ipis & pñtutēz talē. Si vñ fuerit ppter causas itrisfecas sic aliqñ puenit a capite p vim reuma- tis. aliqñ a stomacho. aliqñ ab iestinis supiorib⁹ vel inferio- rib⁹. aliqñ a venis meseraicis aliqñ ab epate. aliqñ a splene. aliqñ a toto corpore. aliqñ a repletōe. aliqñ ab inanitiōe. vt in pñsi & ethica. & aliqñ in febrib⁹ pestilētiālib⁹ & hoc aliqñ rōne cōplexionis nālis vt in traulis. aliqñ ex pmutatōe eta- tis. vt i affozismo sedē pñcile. Quibuscūqz iuuenib⁹ exñti- bus vētres rē. ¶ Tercio notādū de signis distinctiuis. Si fuerit ppter causas extrisfecas & puenit a capite. Signa sūt qz puenit plus post sōnū lōgū & est pñruās pñmos & cū eo sūt signa catarroz & lesionis cerebri. si fuerit a stomacho si- gna sūt. qz nō suāt ordinē nec pñismū certū & puenit magis de die qz de nocte & est grauitas vñ lesio stomachi & dolor & egestio idigesta. si fuerit ab iestinis signa sūt qz nō suāt or- dinē & puenit magis de die qz de nocte & ē dolor iestinoz. si vñ venit a venis meseraicis distiguit. qz flux⁹ est chilofus qz nō pōt trāsire chilus p mesaycas ppter oppilationē ipaz si vñ fuerit ab epate flux⁹ ē pyodicalis pñpue si est ex oppi- latōe. & tal' accidit frequētius. & tal' magis deludit medicos. Tertiū signū. qz tal' magis accidit de nocte qz de die pñpue i hyeme. Aliud signū ē coloris varietas. Aliud est sedus co- lor i dextra pre vñsus ypocūdia. si aut fuerit a splene distin- guif qz ē grauitas splenis & flux⁹ magis mltic. si fuerit a to- to corpore ex oppilatōe poroz exterioroz. vñ supfluitates non pñt exire distiguit ex iudicio patiētis. qz stetit i aere frigido & sic de silib⁹ causis. 3. si fuerit i corporib⁹ inanitis. vt i pñsi- cis & ethicis distiguit. qz flux⁹ ē liqfactū & apparet pigue- do i tali fluxu. S3 si fuerit i corporib⁹ repletis. vel fit p viā mūdificatōis toti⁹ corporis vt i bona crisi. vel p viā sintho- matis vt i mala crisi distiguit. qz segtur alleuiatio vel ag- grauatio ifirmi. si fuerit rōne cōplexionis nālis vt i traulis distiguit ex traulisatōe & ex causis fluxibilitatis vētris que ponunt i mmento affozismi. Quibuscūqz iuuenib⁹ exñti- bus rē. ¶ Quarto notādū de causis lienterie i spāli. qz sunt vel extrisfee vel itrisfee. si extrisfee vel ppter nāz ciboz qd sunt lubricati. vel ex supfluitate assūpti. vel ppter maluz ordinē i assūptōe ipsoz. vel qz cibi venenosi. vel ppter ca- sum & pñsionē. Si cause sint itrisfee aut sunt ppter stoma- chū & iestina. aut ppter alia mēbra. si ppter alia mēbra co- gnoscit ex lesione illoz. si ppter stomachū & iestina. causa est triplex. Prima est humo- flegmaticus adberēs superfi- cie stomachi iducēs lubricitatē. vñdecibus egrediē idige- stus. secūda causa est colera pūgitua & mordicatiua pūgēs & mordicans stomachum vñdec excitat virt⁹ ad expellēdū. Tertia causa est vlceratio stomachi. vñdec cib⁹ supueniēs

De fluxu ventris

Stomacho inducit mordicationē: vñ excitat virtus sensibilis sentiens nocumentū ad expellendū. Signa lienterie in spālī si fuerit a causis intrinsecis si fuerit ab alijs membris a stomacho habetur ex leſione illoꝝ mēbroꝝ. Si vero fuerit a stomacho. si causa fuerit humor flegmaticus cognoscit. qz est cū eructatōe acetosa. et ledit a frigidis. sed si humor est colera est amaritudo oris sitis mordicatio et calor et ledit a calidis. Si causa sit vlcera stomachi sentit mordicationē et pūcturā spālī ex cibi assumptōe pēpue acuti vel acetosi. Pro nosticatio. si lienteria venerit post dissinteriaz mortale. In lienteria oxiremia supueniēs pus nō exstēs signū bonum. ¶ Notādū qnto de signis et causis dyarie ī speciali. Cause .n. dyarie pnt variari fm modū materie. vel ex parte locoz a qbus venit talis mā. si ex parte materie sic cause sunt qtuor. s. sanguis. colera. flegma. et melācolia. qz glibet humor pōt facere dyariā. Si ex pte locoz a qb? venit talis mā que causat dyariā sic venit aliqñ a capite ex reumate descēdēte aliqñ ab epate. vel a splene. aliqñ a matrice vel a stomacho. aliqñ a toto corpore. Signa dyarie diuersificate ex pte materię sūt. si mā sit colerica sentit ī ano ardor et pūctura et color eius qd egredit est citrinus. substantia eius sit fluida non viscosa. sitis. amaritudo oris. vrina citrina subtilis. et si pūcturā gātur habitudines corporis colerice pplexio colerica et etas inuētus erūt magis certa. Si vero mā flegmatica fuerit ī ano non sentit ardor nec punctura. color eius quod egreditur est albus. substantia non multum fluida nec multum viscosa. puatio sitis et amaritudinis. vrina alba et subtilis. si pūcturā gātur habitudo et cōplexio flegmatica. et regimē plurimū multiplicatiū flegmatis magis erūt certa. Si vero mā sit melācolica color ei? qd egredit erit niger substantia grossa nō viscosa. et si pūcturā gātur habitudo et cōplexio melācolice. et regimē pteritū multiplicatiū melancolie signa erūt magis certa. Si aut mā sit sanguinea color qd egredit erit rube? substantia mediocri nō viscosa. et si pūcturā gātur habitudo et regimē multiplicatiū sanguinis signa erūt magis certa. Signa dyarie diuersificate ex pte loci ex quo venit mā talis dyarie. si sita capite sūt signa catarrī et aduenit post sōnū lōgū. Et si fuerit ab epate et ppter oppilationē epatis. signū est qz est chilosis et vniſormis fluxus. si ppter debilitatē virtutis digestiue signū est qz fluxus est siliis loture carnis recentis. si fuerit ppter multitudinē sanguinis signū est. qz est plurimus et nō semp? pūctus et sine dolore. et venit post egestionē cū modica pūxtione. si veniat a splene et cū duricie splenis verget ad nigredinē et apparēt signa melancolie. si fuerit a matrice erit grauitas matricis et dolor. si fuerit a stomacho erit dolor ī stomacho et egestio chilosa idi gesta. si fuerit a toto corpore cognoscet. qz pceſſit repletio cibi et potus. vel qz pceſſit retentio euacuatiōis pūcturę vel qz corpus pax excitat et resoluit et pōt venire p viā crisiſis bone et hoc cū virtus sit fortis vel p viā ſynthontis et hoc ī malā crisi. qz mā est mala et virtus debilis. Pronosticatio nullus fluxus erecticus est restringēdus qd cognoscit qz pferet bene fertur ab infirmo. Omnis fluxus vētris gvenit subito et repēte post lōgā egritudinem est mortalis. Omnis fluxus vētris pueniēs a melācolia que pūcturā supratē. ē edulit et habet odorē acetosum est mortalis. ¶ Sexto notādū de causis dissinterie et signis ī spālī. Cause dissinterie aut sūt exteriores aut interiores. Exteriores sūt aer corrupt? cibaria acuta penetrātia sicut allea cepe acetū et filia. et medicina vt est dyagridiū aloes. aut pulpa colloquintide et filia. Interiores sūt: vel colera acuta pūcturā mordicās et vlcerās. vel flegma falsū. aut alius humor acutus adustus. vel aperitio alii cuius apostematis. et tunc illa mā pōt puenire a diuersis vt dictū est in dyaria. et cognoscit a quo mēbro veniat p signa dicta. Signa si dissinteria fuerit ex causis extrinsecis habē

tur ex relatione infirmi. si fuerit a causis intrinsecis et fuerit a colera vel flegmate falso ex pſideratōe eius qd egredit et colore et. Sed si fuerit ab humore vel alio mēbro cognoscit. vt supra fuit dictū de dyaria. Signa si dyaria fuerit in superioribus intestinis vel in inferioribus sunt. Si fuerit in superioribus tūc est ibi dolor et grauitas supra vmblicū et egestio est sicut lotura quedā. aut rasura ppter subtilitatē intestinoꝝ et sanguis est plus mixtus cū egestionē et clisteria nō multū cōferūt. sed assumpta p os. Si fuerit in inferioribus intestinis est dolor sub vmblico et grauitas et egestio est cū qbusdā pūcturis furfuris et squamosis. et hoc ppter duritiē intestinoꝝ plus et sanguis nō est sic mixtus cū egestionē et clisteria plus pferūt qz assumpta p os. Pronosticatio. mutatio coloris in dissinteria est malū. Si ī dissinteria post aurē sinistra apparat pustula similis orobo cū magna sitiſfra. .xx. dies morietur. In dissinteria in pncipio fluxus est ad modū loture carnis. et postea sicut rasura pergameni. et postea sicut quedā frustula carnis. et si fuerit in intestinis superioribus expeditus est. et si in inferioribus adhuc potest curari. Omnis fluxus ventris post egritudinem manente egritudine. si sit cum mala tolerantia est mortalis. Omnis fluxus cum vomitu et singultu et cum alienatione est mortalis. In omni fluxu casus appetitus est malum signum. Et si in intestinis subito malum. fluxus sanguinis vel sanguinolentus in idro pſit est malus et. ¶ Almanſor.

¶ Am cibus in stomacho more solito nō morat? imo citius egredit non mutatus nisi pax et fuerit cum hoc mordicatio et dolor in vētre et sitis cū quo etiā plurimūqz adest vētris fluxus in quo añ comestione iuenit purulent? deſ? ego rob de succo vne acerbe. aut de succo ribes aut de succo granatoꝝ cum spodij et ros. amboꝝ añ. 3. i. Trocisci quoqz de spodio cōstrictini itidē tribuātur. Nutriatur vero ex adēſia citrina et pullis cū aceto coctis et assatis et cū succo vne acerbe positis. In potu vero sumat sumach cū aqua ro. deinde nutriat ex cibo cui admisceat sumach qvocat? sumachia: totiqz eius regimen ad hoc perducatur vt inſrigidare possit et constringere. ¶ Sillanus.

¶ Determinat de fluxu ventris et diuiditur in quattuor. Primo ponit curam lienterie. Secundo dyarie. Tertio dissinterie. Quarto tenasimonis. secūda ibi. (Si vero cibus). Tertio ibi. (Oz si ex fluxu). Quarta ibi. (Trocisci quoqz). De prima dicit qz si cibus non moratur in stomacho imo citius egreditur qz sit digestus et alteratus. suple tūc est lienteria. Secundo dicit qz si appareant ista signa. Primo qz fuerit mordicatio et dolor in stomacho. secundum est sitis. Tertium qz aliquando ante cibū est fluxus suple purulent? arguendū ē qz lienteria ē ab humore colerico. ratio signorū patet. Tertio dicit qz pro cura egro debet dari rob de succo granatoꝝ cum spody ro. añ. 3. i. Ratio quia ē frigidum et ſtipicū. vnde pſibet ne colera inducat tantā mordicatōē vnde stimulat expulsiuā ad expellendum cibū ante temp? Ad idem rob de agreſta. rob de berberis. rob de ribes. rob de sumach. rob de citony. ¶ Notādū qz in tali casu conuenit euacuatio materie colerice et debet fieri cum medicinis dictis de dolore stomachi a materia calida pueniente. et cura vt supra. (Trocisci quoqz) Ponit secūda medicinam dicens qz trocisci de spodio etiam constricti debent dari. Rō quia rōe frigiditatis alterant malam complexionem

De fluxu ventris

calida. & rōne stipticitatis pstrigūt vētrē & debēt dari pmissa euacuatiōe. qz nūq̃ stiptica debēt dari ante euacuatiōē qz icrudaret et pstringerēt materiā. Ad idē. R. boli ar. terre sigill. coralli sandali sumach berberis feminis citonior. pssidie: balaustie gallaz accatie ypogstidos mirtilo. s. guinis draconis ros. añ. 3. i. puluerizent & misce cū succo plantaginis & succo absinthij: fiat troiscisci: & cū vti volueris distēperet vnus cū lacte vaccino vel ouino in quo lapides ardētes sunt extincti. ¶ Notādū qz si ex colera pueniat vlceratio in stomacho. sicut qñ sanies apparet: mundificādū est cū idromelle & aqua oz. ita qz dētur tria coelearia aque mellis cū tribus coelearibus aqueordei. deide cōpetit tale pssolidatiū. R. dragagāi gūmi arabici masticas thuris karabe añ. 3. i. puluerizetur subtilr & pssiciatur cū succo absinthij & fiat pillule & capiat duas ieiuno stomacho. Rō remediū est. qz habet pssolidare &c. (Nutriat). Ponit curā p dietā dicēs qz patiens lienteria ex colera debet nutriri ex adhesia citrina. & p hoc intelligit cibos frigidos acetosos: & ppter hoc oz etiā nutriri pullis cū aceto coctis & assatis & pssitis cū agresta. rō p. Scōo dicit qz in potu debet sumere sumach cū aqua ro. Tertio dicit qz etiā oz nutriri ex cibo q vocat sumachia. i. i quo ponit sumach. Quarto dicit qz totū regimē oz ē i frigidās & pstrigēs. rō p qz illa faciūt descēdere colerā ad itelina & eā restringūt. Ad idē. R. sumach qñ. 5. cū lacte amigdalaz. Ad idē lac capze ipissatū in decoctōe cū riso torrefacto. Ad idē ordeū torrefactū cum lacte amigdalaz: ita qz ex eis fiat ordeaceum. ¶ Almanfor.

¶ Qz si nō fuerit cū eo in vētre mordicatio neqz qd egredit pus habet admixtū sed est viscosū & adest istatōis paucitas & ructus acidus & paucasitiss: egro sicla & sinapis & pisces saliti tribuant. Deide cogat ea vomere sumēdo salem & mel & anethū coctū. Que si nō sufficerit medicamē qd expellit flegma tribuat: qd. R. aloes. 3. i. colloqntide iterioris. 3. iij. salis idi. 3. iij. turbit. 3. i. ex his fiant pillule & sufficiat ad dosim. i. Vomitu pterea sepe vtat. Et cibaria qb vti i almuri p se itiganē & comedat sulcida q sale pdiunt & acrimonia hnt q appetitū puocare psuere. ¶ Sil.

¶ Ponit curā lienterie qñ puenit ab humore flegmatico: & diuidit in duas. Primo facit hoc. Scōo ponit curā qñ mā est euacuata. Scōa ibi. (Si aut cū hoc). Prima i tres. pssimo ponit curā p pparātia māz & icidētia. Scōo p euacuatiōnem. Tertio p dietā. Scōa ibi. (Deide cogat). Tertia ibi. (Et cibaria). De pma dicit qz si cū lienteria nō fuerit mordicatio in vētre: vel stomacho & qd egredit nō est sanies s. mā viscosa: & est pauca istatio & pauca sitis & eructuatio acetosa suple arguēdū est qz est a mā acetosa flegmatica. Scōo p cura dicit qz egro oz dari sicla sinapis & pisces saliti. rō qz incidunt māz flegmaticā & abstergūt & pparāt ad euacuatiōes. (Deide cogat). Ponit curā p euacuatiōē: & diuidit i tres. Primo p vomitū. Scōo p secessum. Tertio ponit casū. circa euacuatiōes p vomitū. Scōa ibi. (Que si nō). Tertia ibi. (Vomitū pterea). De pma dicit qz eger oz cogi ad euacuatiōē dādo ei sal & acetū & mel coctū. rō qz vomitū diuertit ab euacuatiōe p secessū. pterea qz p talē vomitū euacuat mā faciēs lienteria. Ad idē valēt medicine vomitūe de qb supra dictū ē & spāl ille q euacuat flegma. (Que si nō). Ponit curā per euacuatiōē q fit p secessū dicēs qz si nō sufficit qd dcm est puenit medi cina euacuā p secessū. Scōo ponit descriptionē. R. aloes. 3. i. colloqntide iterioris. 3. iij. salis idi. 3. iij. turbit. 3. i. ex his fiat pillule. Ad idē valent medicine solutiue

posite supra. c. d. dolore stomachi pueniēte a flegmate. (Vomitū). Ponit canōi. circa euacuatiōē p vomitū dicēs qz sepe oz vti euacuatiōē p vomitū. rō p. (Et cibaria). Ponit curā p dietā dicēs qz cibaria qbus vti debent intingi in almuri qd est qdā genus fassamēti. debēt etiā comedere sulcida cū sale pssita que habēt acetositatē. vnde puocat appetitū sicut sunt cappares & oliue. ratio qz icidūt abstergendo materiā flegmaticā. ¶ Almanfor.

¶ Si aut cū hoc qd dixim nūq̃ egredit supflū neqz qd expellit aliqd puluerulētū vel flegmaticū cū bz admixtū. egro vinū forte & pur tribuēdū est. et diaolibanū dādū. R. oliban. 3. r. piperis ameos spice cheissim anisi nigelle oinz añ. 3. ij. balaustie. 3. r. mellis dispumati. q. sufficit ad pssiciēdū de ex hoc i potu qz stomachū calefacit & vebemēter dssicat. Apozima quoqz qd i. c. colice passionis noiabim de & assuescat i potu sumere vinū pur. Si vero cib nō egrediet: s. res subtilis alba & aquosa cū q sūt ea q epatis significat debilitatē: egro tribuat id qd fit de scorla & diaolibanū: & electuariū diaacalamentū & troiscisci calefaciētes epar quos noiavim & electuariū diaacalamentū: qd. R. folioz rute folioz calamēti siccoz ameos carui cheissim. 33. cinamomi macropipis oium pres eqles: pssiciant cū melle cocto & dent alia medicamina q noiavimus in. c. epatis de his q ipsā calefaciūt & pssortāt. Si aut cū pssicta egritudine non fuerit significatio debilitatis epatis imo qd egredit subtile ē & albi & fuerit in stomacho granitas: puluis d malis granatis ad trāsglutiēdū dādū ē: cui pssectio. R. ossiū granatorz acetosoz & citrinor vt alcohol. 3. c. carui se. coriādi aceto acerrimo ifusoz: & postea assator añ. 3. r. rilocaracte sumach balaustie omniū añ. 3. r. puluerizent optime & misce & de ad trāsglutiēdū. Electuariū quoqz qd dī chāzi de: qd R. arilloz passaz tritoz vt alcohol. lb. 5. rilocaracte nabari balaustie se. tamarisci. ameos oinz añ. 3. r. pssiciant cū melle de canna: aut cū melle apsi optime dispumato & electuariū sumat. Si at qd egredit citrinū fuerit & anū mordicat egerqz sitis patiat & febrē. troiscisci pssictini de spodio & aq sanic & ordeī dent. Troiscisci pssictini de spodio R. rosaz ru. spodij añ. 3. r. se. acetose sumach balaustie gūmi arabici oinz añ. 3. v. iformenē troiscisci pssidere. 3. ij. quoz vñ. cū. 3. j. rob citonior sumplici sumat. Aqua vero sanich ordeī ita fit ordeī fractū i aq ipz cooperiēte buliat donec aq ipssitetur: deide colet & bibant ex eo. 3. iij. cū. 3. iij. spodij & gūmi arabici eadē pssitate. ¶ Sil.

¶ Ponit curā lienterie quando puenit a mala cōplexione frigida sine materia. & diuiditur in tres fm qz tria remedia bz

De fluxu ventris

ponit. Secunda ibi. (Et diaolibanum). Tertia ibi. (Apozima). De prima dicit qd si in lienteria nihil egrediatur de materia flegmatica: tunc ego debet dari vinu puz et potens: vt maluaſia vel romanica. ratio qd calefacit stomachu et exiccat et forat nervos et virtute. Ad idē valet aqua ardens et stelladia. (Et diaolibanu). Ponit scōz remedium dicēs qd in tali casu dōz filr dari diaolibanu. Et ponit descriptionē eius. R. olibani. 3. x. piperis ameos spice keſim anisi nigelle. añ. 3. y. balaustie. 3. x. mellis spumati. q. sufficit ad faciendū. Scōdo verificat se: qd calefacit stomachu et valde exiccat. Ad idē valet dyamēta diagalāga diazinzi. diatrion pipereon diaci tonitē cū spēb. Ad idē valet trāsglutire tria grana olibani vel mastice et hoc de nocte i stroitu lecti. (Apozima quocq) Ponit tertiū remediū dicēs qd debet dari decoctio de sem nibus de qua dictū est supra in. c. de cura colice. R. d qd cale facit stomachu et exiccat. Scōdo dicit qd dōz assuefacere ad assumēdū vinu puz. rō p. (Si vero cibus). Ponit curā dia rie et diuidit in duas. Primo ponit curā qñ puenit ab epate Scōdo qñ a stomacho. Scōda ibi. (Si autē). De pma dicit qd si non egrediat cibis sed res subtilis al. et aquosa significat debilitatē epatis pueniētē a frigiditate tūc ego dōz dari cō fectio de scoria ferri diaolibanu et trocisci calefaciētes epar de qbus supra dñū est. (Et electuariū diacalamēti). Scōdo ponit descriptionē diacalamēti. R. folioz calamēti folioz rute siccōz ameos carui keſim. 33. cinamomi macropipis oīz añ. partes equales. Officiatur cū melle cocto. Tertiū di cit qd debet dari medicamina alia que diximus in. c. epatis que calefaciūt et forat epar. ¶ Notādū qd rasis ponit cu rā fluxus vētris pueniētis ab epate duplr. Primo qñ pue nit ab oppilatōe epatis. qd in tali puenit diacalamēti qd est aperitiuū et ducit nutrimentū ad mēbra. filr valet aqua cicez et petros. Valent etiā medicamina alia aperitiua vt diagalāga. diacanamomū. Scōdo ponit curā fluxus vētris pueniē tis ab epate ppter debilitatē pteitue epatis: et hoc p medica mina stiptica vt oyaolibanu pfectio de scoria ferri. et valet qñ debilitas puenit a frigiditate. si vero puenit a caliditate pueniūt frigida stiptica vt est trifandalū. Ad idē valet pul uis trifandalū puluis diapenidiō añ. 3. y. corallū rubei coriā dri pparati añ. 3. 5. se. citonioz se. acetose se. arilloz añ. 3. i. iterioz cinamomi olibani añ. gra. v. oferne rof. ru. facte ex roſis siccis. 3. i. aque rof. 3. y. zuccari al. quar. iy. fiat electua riū in bol. Ad idē. R. zuccari rof. facti ex roſis siccis triasan dal. añ. qñ. i. diacodiō sine spēb. pñiti cū pane zuccari añ. qñ. 5. et si est delicat. addatur pñi añ. x. Itē in forma potabili valet puluis mirtiloz dat. cū aqua pluuiali vel cum aqua plātaginis. Ad idē. R. aque plātaginis aque rof. facte de sti pitib. aque endiuie añ. qñ. iy. fiat iulep. vsq ad lb. 5. Ad idēz R. aque plātaginis qñ. 5. cū puluere se. rof. vel anthere. 3. i. (Si autē). Ponit curā diarie puenientis a stomacho: et diui dit in duas. Primo ponit curā qñ puenit a flegmate. Scōdo qñ a colera. Scōda ibi. (Si autē). De pma dicit qd si cū diarie non fuerit signū debilitatis epatis et illud qd egrediū fuerit subtile albū et fuerit grauitas i stomacho suple arguēdū est qd sit a stomacho ppter mās flegmaticā. rō p. Scōdo dicit qd puluis de granatis p cura dādus ē i potu. rō qd forat dige ſtinā retētina et sumit mās flegmaticā. Tertiū ponit dēri ptionē. R. ossiū granatoz acetosoz assatoz tritoz. vt alco hol. 3. i. se. carui coriā dri amboz in aceto fortissimo ifusoz et post assatoz añ. 3. xx. xilocarate balaustie sumach añ. 3. i. pñuerizētur optime et misceātur et deſ puluis cōuenit euac uatio materie flegmatice et medicina laxatiua est talis. R. corticiū mirobol. kebuloz modicū cōbuloz supra tegulaz calidā. 3. y. mirtiloz aque oz. fiat massa et distēperet cū stru po mirtiloz limphato cū aqua pluuiali. (Electuariū). Ponit curā p aliud remediū dicēs qd cōuenit remediū aliud. f.

electuariū dictū canzi qd fit sic. R. arilloz passillaz tritoz vt alcohol. lb. 5. mirtiloz siccōz puluerizatoz. vt alcohol. lb. 5. xilocarate nabati balaustie se. tamarisci ameos omniū añ. 3. x. Officiatur cū melle apū despumato et fiat electuariū. rō qd sumit materiā flegmaticā derelictā post euacuatio nem. Ad idē valet alia electuaria calida stiptica dicta supra vt diaolibanu diagalāga. Ad idē valet anisum assum anela ne asse. (Si autē). Ponit curā diarie pueniētis a stomacho ab humore colerico. et diuidit in duas. Primo ponit curā. Scōdo ponit descriptionē medicinaz de qbus facit mēti nes. Scōda ibi. (Trocisci). De pma dicit qd si illud qd egrediū fuerit citrinū iducēs mordicationē in ano et eger patiat sitiz et se. suple arguēdū ē qd diarie sit a stomacho ppter colerain eo exntem ratio patet. Scōdo dicit qd p cura debet dari tro cisci de spodio strictiui et aqua satich ordeī. ratio patet. qd strigūt et ifrigidant. Sed diceret aliquis aqua ordeī laxat vētrē. Dicēdū duplr. Primo qd valet euacuando colerā la uādo. Alr qd ordeū dōz esse torefactū et assum: qd tūc fit illa aqua stiptica. ¶ Notādū pmo debz dari talis medicina colere euacuatua. R. corticiū mirobol. citrinoz bñ gūmoz soz reubarbari modicū cōbulū sup tegulā calidā añ. 3. i. cu bebe boli ar. añ. 3. 5. oragāti gūmi arabici modicū torefa cti añ. 3. i. fiat puluis et incorporetur cū sirupo mirtiloz et fi at massa et administret vt dictū est in alia medicina. (Tro cisci). Ponit descriptionē. Primo trociscoz de spodio. Se cundo aque ordeī. Scōda ibi. (Aqua vero). De pma dicit qd Trocisci de spodio strictiui sic fiunt. R. rof. ru. spody añ. 3. x. seminis acetose sumac balaustie gūmi arabici oīum añ. 3. x. informētur trocisci pōdere. 3. y. quoz vnus cū. 3. i. de rob citonioz simplici sumat. (Aqua vero). Ponit descriptionē aque ordeī dicēs qd sic fit. R. ordeū cū aq ipz coopiēte buli at donec ispiſset aq. deinde coles et bibant. 3. iij. ex ea cū. 3. iij. spody et gūmi arabici i eadē qñtate et. ¶ Almansoz ¶ Qd si ex fluxu ventris euenerit excoziatio pul uis d bolo ar. ad trāsglutiedū deſ. Qui. R. pilli 3. x. seminis plātaginis. 3. x. gummi arabici boli ar. amboz añ. 3. iij. pilliū asse et gūmi z boli pul uerizētur et cōmisceātur et sumātur in potu ex eo in mane. 3. iij. cū rob de citoniz et circa noctē tā tūde. Libus vero eius sit pulmētū scñi cū granis granatoz et passia cū aq et aceto et cibus scūs cū succo vñe acerbe et sumach et raphea cui admi sceet suc. sumach et bis filia cibaria. ¶ Sil. ¶ Ponit curā dissinterie et diuidit i tres. Primo ponit cu rā p puluere. Scōdo p dietā. Tertiū p trociscos. Scōda ibi. (Lib. 5o). Tertia ibi. (Trocisci). De pma dicit qd si ex flu xu puenit vētris excoziatio dōz fieri puluis boli ar. ad trāsg lutiedū. rō qd ifrigidat et stringit. et nō valet si excoziatio fiat a mā colerica. Scōdo ponit descriptionem pul. de bo. ar. R. psily. 3. xx. seminis plātaginis. 3. x. gūmi arabici boli ar. amboz añ. 3. iij. psiliū asse et gūmi z boli puluerizētur et cōmisceātur et sumātur de eo in potu de mane. 3. iij. cū rob de citoniz et circa noctē tā tūde. (Libus vero). Ponit curā per dietā dicēs qd cibus eius debet esse pulmentuz factus de granis granatoz et passulis cum aqua et aceto. Et simili ter succus factus cum vnīs acerbis. i. cibus factus cū ipsio et sumachia. i. succus sumach et similia. ratio patet. Secun do ponit descriptionē trociscoz de balaustis. R. gallaz si liquaz seminis tamarisci nabati olibani balaustie omniūz añ. partes equales gūmi arabici opy amboz añ. partes eq les informētur trocisci ponderis 3. y. de quibus vnus cū vino sumatur. Si non fuerit calor neq se. et si se. fuerit tūc

Trocisci balaustiarum. troc. de kara. tro. de terra sigill. tro. de ypoquisti. trocif. de achacia: trocisci de spodio. troci. de opio. tro. de papauere muscati. De pfectoibus. pfectio dy/citonitē sine pēbus ⁊ debet dari vnus bolus ante prādiū ⁊ ante cenā zuccar⁊ rof. antiquū trifandali electuariū de gra/nis miri mesue. electuariū de rof. cū fide. Lōfectio talis. R. trocif. de karabe puluerizatoꝝ ⁊. iij. lapidis ematitis. ⁊. i. fā/ guinis draconis boli ar. añ. ⁊. 3. 5. feminis plātaginis sez endi/ uie añ. ⁊. 5. zucchari q̄strū sufficit fiat pfectio. Item paz tiriace noue vel filony vel atbanasie. ¶ Sed notādū circa appox/ imationē stupefactiuoꝝ q̄ nō debent approximari nisi q̄ alia nō iuuāt. sed in appoximatioē ordo debet esse ab extra/ pmo: scōd ab intra: ⁊ pmo p inferius. scōd p superius. s. per os. De pillulis vero pillule stiptice nicolat. Itēz. R. balaustiar⁊ psidie mirtilloꝝ simphiti. sanguinis draconis. boli ar. achac/ tie rof. tartari vel cartani ypoqstidos sumach croci gallie mufca. galle cinamomi spody macis gummi arabici añ. ⁊. 3. i. opy tebayci. ⁊. 3. i. 5. tēperētur cū succo cimaz⁊ mirti ⁊ plātagi/ nis fac pillulas in modū ozobi da. ix. vel. xi. Ad idem pillule de opio. pillule de sandaraca: pillule de mādragora. Seq/ tur de appoximatis ab extra. De ligaturis ad extrema su/ periora. Ad brachia etiā fiūt que diuertūt de fricationibus mebroꝝ exteriori. s. cū pānis patet: q̄ trahūt ad extra. ⁊ sic diuertūt. De balneo in quo debet federe vsq; ad vmblicū: ⁊ dicif sessio ⁊ fit cū decoctione rez stipticaꝝ. s. folioꝝ citro/ nioꝝ piroꝝ nespuloꝝ sozbar ⁊ cornuloꝝ sumach galle mir/ ti cupule glādiū rofē sicce ⁊ similia. De epithimate. Epitbi/ ma ad vētrē pōt fieri ex decoctōe p̄dictaz rez fundēdo pe/ tias ⁊ ponēdo supra vētrē. Itē ex succis p̄strictiuis: vt plāta/ gine ⁊ similiū vel decoctōe sumach vel mirtilloꝝ addendo de puluere trociscoꝝ de terra sigill. ⁊c. De vinctioe pōt fieri ex oleis p̄dictis vel oib⁹ filib⁹. Ad idē. R. olei rof. olei mir/ tilloꝝ olei citoniorū olei masticis añ. 3. 5. gallarū rof. balau/ stiarū mirtilloꝝ boli ar. sanguinis draconis masticis añ. pa/ rū. cere q̄strū sufficit. fiat ynguētū. De vctosis sine scarifica/ tione supra vētrē positis ponēdo vnā supra vmblicū: ⁊ duas a lateribus. patet q̄ diuertūt ad exteriora ⁊ debent dimitti q̄strum est possibile: ⁊ hoc testat auicē. decimasexta terty de fluxu oīus modozū dicens q̄ fuit expertus: q̄ si dimittātur quattuor: hoīs restrigūt. De ablutione pedū ⁊ tibiariū fiat cū radice filicis. ⁊ si fiat cū decoctōe rez stipticaꝝ nō est ma/ lum. De emplastris supra vētrē. emplastrū de gallia mesue qd est duplex. Unū. s. cū fluxus est cum signis frigiditatis. Aliud vero cū est cū signis caliditatis. Ad idē emplastrum plāfiniconis alexādi qd ponit mesue: ⁊ medicus iustro/ ius porest formare alia fm intentiones diuerfas. Ad idē fiat emplastrū cum puluere boli armeni albumine oui: ⁊ modi/ co aceti. Addēda sunt hec duo. Prīmū est coagulū leporis ⁊ est spālissimū. def. ⁊. i. cū succo plātaginis ante prādiū ⁊ an/ te cenā. Sec⁹ spālissimū est formidus. ¶ Notandū hic vlti/ mo q̄ si fluxus vētris veniat caliditate debēt dari frigida stiptica. quoz quedā sunt simplicia. ⁊ quedam cōposita. Si vero fluxus venerit a frigiditate debēt dari calida stiptica ⁊ illoz quedā sunt simplicia. quedā cōposita. Simplicia fri/ gida sunt balaustie galle sumach acacie rof. berberis semē citoniorū. cortices citoniorū. cortices granatorū lutū sigilla/ tum. lutū armenū. spodiū ypoquistidos semē acetose semē plantaginis grana vuarū succus ypoquistidos grana grana/ toꝝ fructus stiptici. vt moza imatura prunelli imaturi soz/ be nespila cornula. Cōposita vero sunt dicta supra. vt tria/ sandali diacodion zuccharū rof. vetus. Simplicia calida sūt nux mufcata poma cipepsi ⁊ folia thūs myrra ⁊ laudanum storax calamita ambra aneos. cinamomū assum. et anisum assū ⁊ filia. Cōposita vero calida sūt vt diaolibanū diamēta diacinamomū ⁊ bis filia. ¶ Almanfor.

De fluxu ventris

Trocisci quoque de balauftijs q̄ cū nimie p̄ferat diarrie dandi sunt cū fluxus fuerit sup̄fluous sine habeat sanguinē admixtū siue nō. R. gallaz siliq̄ nabati se. tamarisci olibani balauſtie oium partes equales: opij gūmi arabi. amboꝝ añ. par tem. 5. i. formetur trocisci pōdere. 3. ij. ex qbus. i. cū vino sumat: si neq̄ calor affuerit neq̄ febris s̄ si se. affuerit cū rob de citonijs acetosis sumat q̄ tūc dādi sūt chv̄ēris flux⁹ superflu⁹ fuerit. Cōfectio d̄ trociscis ad tenasmon q̄ tūc dādi sūt cū caloris absētia fuerit ⁊ vētositas erit nocina ⁊ sonitus. R. seminis iusquami al. se. aneti. se. fenī. omniū añ. 3. v. ameos. 3. ij. ⁊. 5. opij. 3. iij. se. apij. 3. x. fiat trocisci de qb⁹ pōdus. i. añ. in potu sumat. Cōfectio electuarij de stozace que antiquo fluxu vētris confert ac tenasmon cū neq̄ febris neq̄ calor affuerit sed aderit ventositas nociva dāda erit. R. castorei opij assari stoz. liq̄de myrrhe se. iusquami nigri thuris omniū partes equales mellis. q. sufficit ad sp̄ēz p̄fectionē cui⁹ do sis sit. 3. ij. vel. iij. Si aut̄ postq̄ tenasmon. x. trāserit dies non visa fuerint medicamina p̄ferre ⁊ eger sup̄ pectinē sentit dolorē redēdū est ad clistere: qd̄. R. panici excoctati rizī excoctati lētiū excoctat⁹ ros. siccat⁹ balauſtiāz cupulaz gladiū añ. ʒ. i. lib. iij. aque. coquant donec redeāt ad lib. i. 5. colef. deide sumat cerule cineris papi amboꝝ añ. 3. i. bo. ar. 3. 5. vitellus vni⁹ oui assati duri: olei ros. 3. 5. ex his omnib⁹ in predicto apozimate fricādo dissolutis clisterizet eger semel aut bis. Qz si tenasmon fuerit lōgi tēporis in quo nō egredit sanguis: sed rasura alba mucilagini similis: medicamē putredinis qd̄ in. c. putridaz ginginaz nominatim⁹ dādū est ex quo in apozimate eozum q̄ noianim⁹ fricato ⁊ dissoluto clistere semel aut bis fiat. Qz si ex vētris fluxu i vētre vehemēs p̄fectio secuta fuerit clistere fiat ex oleo ros. tepido. si at̄ nullo mō mordicat clisteri ex illo medicamine addat m̄stotiens donec sanet. Epithima de quo vēter cū flux⁹ vehemēs est ⁊ virt⁹ debilitata liniēdus est. R. galie achacie ciperi mirte gallaz cipressi thuris añ. ex oib⁹ his vino veteri aut succo citōioꝝ p̄persis liniat venter. huic quoq̄ quādoq̄ addit panis coc⁹ de siria. Si aut̄ cū hac egritudine fuerit calor: epithima fieri cōuenit ex duob⁹ sandalis ⁊ ros. ⁊ bolo ar. ⁊ faufel ⁊ gall ⁊ p̄ae biscocto cū succo macianoz aut citonioꝝ aut mirtino. Qz si eger vehementer patiat⁹ tenasmon ⁊ sepe vadit ad sellā ⁊ nihil in egredit coliriū istud subiciat. ē. n. mirabile ad sedandū te

nasmon. Coliriū. R. thuris licij croci gūmi arabi añ. 3. j. opij. 3. ij. informantur colliria ⁊ supponantur.

Sillanus.

Ponit curā tenasmonis: ⁊ diuidit in tres. Primo facit hoc. Scōdo reuertit ad ponēdū curā fluxus ventris. Tercio ponit curā tenasmonis p̄ colliriū. Scōda ibi. (Qz si ex). Tertia ibi. (Colliriū). Prima i tres. Primo ponit per trociscos. Scōdo p̄fectōes. Tercio p̄clistere. Scōda ibi. (Cōfectio). Tertia ibi. (Si aut̄). De p̄ma dicit q̄ si tenasmon fiat a ventositate ⁊ non sit ibi calor debet dari trocisci tales. R. seminis iusquami al. se. aneti se. se. oliuz. añ. 3. v. ameos. 3. ij. opij. 3. ij. se. apij. 3. x. fiat trocisci de qbus pōdus aurei vni⁹ i potu sumat. ratio qz dissoluūt vētositatē ⁊ aliquantū stupefaciunt. (Cōfectio). Ponit curā p̄fectionem dicēs qz in tenasmonē cū non est se. nec calor nec cum fluxu vētris anti quo p̄fectio puenit de stozace ⁊ ponit descriptionē. R. castorei opij assari stozacis liq̄de se. iusquami nigri myrrhe ⁊ thuris oium añ. partes equales mellis. q. sufficit ad sp̄ēz cōfectionē do sis sit. 3. ij. vel. iij. vt in trocif. (Si aut̄). Ponit curā p̄clistere dicēs qz postq̄ tenasmon trāsuerit. x. dies ⁊ non visa fuerint medicamina p̄ferre ⁊ eger sup̄ pectinē dolorē sentit redēdū est ad clistere p̄strictiū: qd̄ est. R. panici excoctati rizī excoctati lētiū excoctat⁹ ros. siccat⁹ balauſtiāz cupulaz gladiū añ. ʒ. i. lib. iij. aque. coquant donec redeāt ad lib. i. 5. colef. deide sumat cerule cineris papi amboꝝ añ. 3. i. bo. ar. 3. 5. vitellus vni⁹ oui assati duri: olei ros. 3. 5. ex his oib⁹ i p̄dicto apozimate fricādo dissolutis clisterizet eger semel vlt̄ bis. rō remedi⁹ p̄z qz mitigat dolorē ⁊ p̄stigit fluxū. (Qz si tenasmon). Pōit curā tenasmonis atiq̄ dicēs qz si tenasmon fuerit lōgi tēporis i q̄ nō egredit sanguis rasura al. silis mucilagis dari medicamē dēū i. c. d. cura gignaz putridaz dissoluēdo i decoctōe rep̄ pōcāz ex his faciēdo clistere semel aut bis. Rō qz p̄solidat. (Qz si ex ventris). Reuertit ad ponēdū curā flux⁹ ventris. Et diuidit in tres. Primo ponit curā p̄clistere. Scōdo p̄emplastrū qd̄ vale siue fiat a cā frigida siue cala. Tercio p̄ epithima qd̄ valet qñ flux⁹ sit a cā calida. Scōda ibi. (Epithima). Tertia ibi (Si at̄ cū hoc). De p̄ma dicit qz si ex fluxu ventris sequatur in ventre mordicatio vehemēs d̄ fieri clistere ex oleo ros. tepido. rō qz mitigat mordicationē. Scōdo dicit qz si nō sit mordicatio ex illo medicamine multoties ē ad dēdū donec sit sanitas. (Epithima). Ponit curā p̄ epithima qd̄ valet in vtraz causa. s. calida ⁊ frigida dicēs qz si flux⁹ vētris superuenerit virt⁹ fuerit debilitata venter debet liniiri epithimate quod est. R. galie achacie ciperi mirte gallaz cipressi thuris oium añ. partes equales. ex his oib⁹ vino veteri. aut succo citōioꝝ cōp̄sis liniat vēter. Rō qz p̄fortat ⁊ cōstigit. Subdit qz aliquādo huic addit panis biscoct⁹ de siria (Si at̄) pōit curā p̄ epithima qñ flux⁹ sit a cā calida dicēs qz si cū hac egritudine fuerit calor cōuenit epithima fact⁹ ex duobus sandalis ⁊ ros. ⁊ bolo ar. faufel gall. ⁊ pane biscocto cū succo citonioꝝ ⁊ macianoz ⁊ mirtino. qz ifrigidat ⁊ constringit. (Qz si eger). Ponit curā tenasmonis p̄ colliriū dicēs qz si eger valde patiat⁹ tenasmonem ⁊ sepe vadit ad ascellam ⁊ nihil egrediatur debet supponi colliriū tale. R. licij thuris croci gūmi arabici oliuz. añ. 3. i. opij. 3. ij. informantur colliria ⁊ mirabilia sunt. ratio quia sunt valde stipitica. Ad idē. R. achacie thuris balauſtie gūmi ara. sanguinis dra. boli ar. añ. 3. i. terat⁹ ⁊ conficiat⁹ cum succo plātaginis vel solatri ⁊ formentur ad modum ossis dactili. **N**otandum circa tenasmonem qz tenasmon est volūtas nimia egerendi cum modico vel nullo effectū. **S**ecundo notandum de causis tenasmonis qz est multiplex. Una est mala complexio frigida inducta in intestino recto. et hoc potest.

De difficultate vrine

fieri sedēdo super res frigidās. vt super lapides frigidos &c. Secunda causa est ventositas existens in intestino recto in clusa. Tertia est humor calidus ibibitus in intestino recto. Quarta causa est humor flegmaticus viscosus ibibitus pro rostitibus intestini recti. Quinta cā est apostema illi⁹ intestini. ¶ Tercio notādū de signis tenasmonis i generali. Signa tenasmonis sunt frequētia assellatōis paucitas emissionis. p̄ssio magna cū appetitu assellādī. dolor etiā circa anū. Si gna tenasmonis ppter malā cōplexionē frigidā factā a cau sse p̄dictis extrinsecis habētur ex iudicio patientis & reuelatione eius. Signa si fuerit ppter vētositatē sunt rugitus in flatu & extēssio. Signa si fuerit ppter humorē calidū iclusū sunt dolor mordicatus p̄gitiuus arsurā & punctura & iuu nā a frigidis & ledit a calidis. Signa si fuerit ppter humo rē flegmaticū ibibitū sunt q̄ sentit frigus & inuā a calidis & ledit a frigidis & expellit humor mucilaginosus. Signa si fuerit ppter vlcus intestini recti sunt q̄ ibi est maximus dolor cū aliqd itromittit & exitus saniei ab intestino. Signa si fuerit ppter apostema sunt q̄ sentit si tāgīt cū digito tu mor notabilis. Et ita si est ppter emorroidas. p̄t etiā p̄t gere ppter feces duras: & scit q̄ diu est q̄ nō assellauit. p̄t etiā p̄t rigere ppter medicinas laxatiuas et scit ex relatione patientis. Prognosticatio. Tenasmo si diu durauerit pducit ad colicā & illacā & ad isomnietatē & debilitatē virtutis & ad passionē capitis & malitiā tolerādī. ¶ Quarto notandū de cura s̄m diuersitatē cāp. Si tenasmon fuerit a mala cōple xione frigida i ducta a causis intrinsecis. cura est vt sedeat in balneo aque dulcis calido & yngat locus cū oleo laurino et similibus calidis aperitiuis. Ad idē valēt pāni calidi posiri ad anū similr spōgia ifusa in decoctione camomille. si vero fuerit a vētositate iclusa in intestino recto: cura est per troc. & p̄fectiones de quibus dixit rassis p̄p̄ ante. Ad idē valet bal neum in quo sedeat si in eo fuerit bullitū anthos isopus oz/ ganū calamētū anetū semen anisi semē feniculi. Ad idē va let clistere sc̄m ex oleo rutaceo. vel ex decoctōe p̄dictay re/ rū carminatiū vētositatē cū oleo rutaceo. Ad idē valet spō gia ifusa in decoctōe p̄dictay rex & calida posita supra anū & omnia valēt in colica ex vētositate. Si fuerit ex humo/ re calido ibibito in intestino recto cura est vt purget cū cliste ri dicto in. c. de colica. & postea ifundat filtrū in aceto calido & fortiter expressum applicetur ano & circuitus anū yngatur oleo ros. & albumine oui. Et valet etiā ynguētū aut empla strum aut saccellatio facta ex rebz frigidis calidis tamen actu. Ad idēz bulliat fursur cum aqua in aceto & vino p̄ equa les partes & exprimat & de super ponatur. Vel spōgia ifun/ datur vel pānus ano applicetur. Ad idē fiat balneū vbi sint rose camomilla. Vel ex his fiat sacculus factus ex fursure & milio torrefactis. Ad idē yngatur ex oleo ros. & assungia galline. Si fuerit ab humore mucilaginoso purgetur cum clisteri dicto in. c. de colica quando prouenit ab humore fle gmatico. deinde in fundatur spongia in vino decoctionis se minis fenugreci seminis lini & caulii rubeoz et applicetur ano post expressionē fortē. Ad idē sacculus factus ex his su/ per quo paties sedeat. Ad idēz fiat sacculus ex sale & milio: vel de fursure bullitus in vino rubeo puro. vel fiat cū aniso & maratro. Ad idē filtruz balneatū in vino puro & aspergat puluere rute anisi maratri ponat itra crura ita q̄ cōprehē/ dat anchas. Ad idē fiat inunctio cū oleo laurino & de casto/ reo & de ruta & p̄t fieri emplastrū de his. Ad idē fiat fōmē/ ratio vel cathaplasma ex tasso barbaso ita q̄ ponatur suc/ cus & herba simul. Ad idē fiat balneū vbi sit isopus anthos calamētū olibanū yterq; sticados. & postea terantur illa dicta & fiat emplastrum. Ad idē suffumigatio facta cū pi/ nea p̄fracta sup carbones vel cū sulphure & subito inuatur aut cum thure aut vernice aut myrrba. Ad idē cortex

arboris pini q̄n ponit sicut emplastrū curat & nil melius eo. Serapio. Si fuerit ex vlcere intestini recti. cura est vt mū/ dificetur pus cū vino & melle. deide p̄solidetur cū ynguēto facto ex oleo ros. dragaganto gūmi arabico aloē loto masti ce thure & cera noua. Si fuerit ab apostemate calido cura est vt supponatur a p̄ncipio tēta de bōbice: vel de pāno lini mollis ifuso in oleo ros. & albumine oui. In augmēto iuuatur si fiat ynguētū ex piguedine galline mucillagine semi/ nis lini oleo amigdalay dulciū. Ad idē fiat ynguētū ex assū gia galline farina receti volatili molēdini & modico mell. Si fuerit ex apostemate frigido cura est vt in p̄ncipio fiat hoc medicamē. B. succi apy succi caulii añ. 3. i. olei camo/ mille olei ros. añ. quar. 5. misceatur & tēta in fusa supponat sed in augmēto addatur ad maturādū seminis lini fenu/ greci añ. 3. 5. & semp administrētur calida. Si vero est ppter emorroidas cura est cura emorroiday & de ista dēn̄ fuit su/ pra. si vero sit ppter duritiē fecū. p̄mo fiat clistere lenitiuū & mollificatiuū sc̄m ex decoctōe malue bismalucoli viol. deide fiat clistere addātur blites ierapigra. ¶ Notādū hic q̄ ifra scripta valēt in tenasmonē a q̄cūq; cā fuerit. B. se. fe/ nugreci se. lini bismalue mellilori camomille sumitatis cau liū. añ. 3. iij. & quassa & bulliat simul in aqua & spōgia itingāt i illa aqua & exp̄mat & sup locū applicetur. s̄l̄r si sit festio in p̄dicta decoctōe. Ad idē emplastrū sc̄m de vitello oui camo milla altea mucillagine seminis lini fenugreci. Ad idē allea bulita p̄ modū emplastri supposita ano. Ad idē porz elixa/ tum cum butiro vaccino oleo ros. & pauca cera fiat ynguē/ tum & superponatur. Ad idē collirium ros. quod dictum fuit supra & ponitur quando alia non conferunt.

De difficultate vrine.

Irea rubrica est notādū q̄ triplex est. nocumētū in emissionē vrine. s. actio lesa diminuta corrupta & ab lata. Vocatur actio lesa diminuta q̄n vrina nō p̄t expelli nisi diminute & in lōgo tpe & p̄ interualla & dicitur dis/ suria. Sed ablata est q̄n nullo mō p̄t expelli & vocatur su/ ria. Sed corrupta est quando expellitur guttati & vocatur stranguria. vnde versus. Egrum quātūm stranguria min/ gere cogit. Impedit ad tēpus dissuria. seria semper. & sic p̄ q̄ dissuria est inuolūtaria retētio vrine. ¶ Secundo no/ tādū q̄ cā retētionis vrine quedā est naturalis & quedā innaturalis. Naturalis sicut in sudore vel fluxu ventris. Sed innaturalis vel prouenit a causa intrinseca vel extrin/ seca. Si ab extrinseca aut ppter flatum venti borealis aut ppter potū aque frigide vel balneum vel quia sedit longo tempore super marmore: aut lapide frigido: aut ppter fri/ gida applicata super vmbilicū sicut narcotica & similia: aut casus & percussio. Si prouenit a cā intrinseca vel ab alijs mē/ bris aut a vesica. Si ab alijs mēbris tunc cōstringit vrina & retinet inuolūtaria: aut p̄p̄ passionē matricis aut p̄p̄ pas/ siones testiculorū aut ppter intestina: aut q̄ feces sunt ni/ mis indurate aut ppter passionē renū: sicut est apa lapis & similia: aut ppter passionē epatis vt cacecia idropis: aut ppter passionē cerebri sicut est mania mīa vbi obliuiscē/ retur mingere. aut ppter passionē neruorum cum sūt mo/ lificati. aut spasmati. aut fit ppter passionē toti⁹ corporis sicut est febris acuta febris liquefactiua que sit dissicans & corrugans. Si prouenit a vesica aut est ppter passionē aia les aut naturales. Si animales & cum hoc aliquis est in lo/ co nobili & non vult remouere se. & tunc repletur vesica & si perius dilatatur & constringitur inferius. ideo cum est i lo/ co non venerabili nihil potest exire propter coartationem foraminis. si propter passionē naturales vesice: hoc fit tri/ pliciter. aut propter morbos cōsimiles sicut mala cōple/ xio calida & secca in se. & hoc fit raro. v̄ mala complexio fri/ gida. & hoc fit frequenter. aut fit propter morbos officiales

De difficultate vrine

sicut oppilationes proueniētes ab humore vel sanie vel lapi-
de aut vētositate aut carne supflua. aut verruca vel similib⁹.
aut sit ppter morbum cōe sicut in vicerib⁹. ¶ Tercio notā-
dū de signis. signa difficultatis emissionis vrine sūt manife-
sta. S3 signa cāz habētur p hūc modū. Si n. cause sint ex-
trīsece habētur ex iudicio patiētis. Si intrīsece et fuerit ab
alijs mēbris distīguūt ex signis passionū aliorū mēbroz q
pcesserūt et postea seguitur strāguiria. Si vō fuerit a vesica di-
scernit p dolorē loci. qz vbi dolor ibi egritudo. S3 si fuerit
ppter passiones aiales habētur ex iudicio patiētis. Sed si
fuerit ppter passiones nāles vesicę: et si ex mala cōplexione
calida lz raro tūc discernit. qz est febris et ardor. Si ex frigi-
da tūc est ibi frig⁹ et puatio ardois. Si ē ppter morbos offi-
ciales et si ex apate et tūc est ibi tumor et febris. Si ex lapide
pcesserūt arenule. Signa si ex vētositate dolor est extēsu⁹
et inflati⁹. Si ex humore pcessit vrina turbida et humorosa et
grossa et sic de alijs causis cōsiderādo pōt sapiēs medic⁹ veni-
re ad cognitiōem. Si ppter morbum cōez. s. ex vlcere cogno-
scit. qz pcessit sanies et pūctura. Pronosticatio. ablatio vri-
ne si diu durauerit mortē significat. ¶ Almanfor.

Am vrina minuit et ex toto retinetur nec
tumor apparere in femore nec granitas
nec dolor in renib⁹ sentit: succurrendū est
ex medicaminib⁹ vrine. puocatiuis que noiaut-
m⁹ quoz vni⁹ cōfectio. R. scis apij nitri rubee ti-
croz seīs olisatri se. iuniperi assari ameos: spice
amigdalaz amaraz añ. 3. rr. se. melonis. 3. r. cā-
taridaz quaz capisa et ale abscisa fuerit. 3. l. armo-
niaci. 3. iij. armoniacū in vino dissoluat et alie spēs
ex eo pspgant ex qb⁹ fiāt pille magne ex qb⁹ su-
mat ab. i. 3. vsqz ad tres. hoc. n. medicamē valde
pfert corpi cū dissolutionē et laxatiōez patit et ipo-
sarce ad expellēda oia accēsa cā quoz corpus de-
siccat oportet. qz si cōtingat migēdi difficultas ex
casu vel pcussione in femore vel i ano vel in eoz
circuitu eger ex basilica minuat. deide aq calida
loco sepe supfūdat et vsqz ad spatij medij diei ex
oleis fricet. Ego quoqz precipiatur vi vrinā ex-
pellere nitatur. ¶ Sillanus.

¶ Determinat de difficultate vrine et diuidit in gna. Pri-
mo ponit curā qñ puenit ex debilitate expulsiue. Secūdo qñ
puenit ex casu et pcussione. Tercio qñ puenit ex oppilatiōe
Quarto qñ puenit ex lapide. Quinto ostendit q generalr cō-
petūt in difficultate vrine. Secūdo ibi. (De si ptingat). Tercia
ibi. (Si aut). Quarta ibi. (Si aut). Quinta ibi. (Ad difficul-
tate). De pma dicit q qñ vrina minuit aut ex toto retinetur et
non apparuerit in femore tumor neqz granitas neqz dolor
in renibus sentitur suplearguēdum est q sit ex difficultate
expulsiue. rō p3. Pro cura dicit q est succurrendū cū medica-
minib⁹ vrinā puocātib⁹. rō qz talia inuāt vtutē expulsiuā ad
expellēdū. Tercio ponit descriptionē vni⁹ medicaminis. R.
seīs apij nitri rubee tictoz olisatri seīs iuniperi assari ameos
seīs feniculi spice amigdalaz amaraz oluz añ. 3. rr. se. me-
lonis. 3. r. cataridaz qz capisa et ale abscise fuerit. 3. l. armo-
niaci. 3. iij. armoniacū in vino dissoluat et alie spēs ex eo pfi-
ciant ex qb⁹ fiāt forme anelatis siles ex gbus sumat añ. 3.
vsqz ad. iij. (Hoc enim). ponit iunamēta medicaminis di-
cēs q valde pfert corpi habēti dissolutionē et laxationē et
ipofarce et ad expellēdū oia accēsa cā quoz ptingit corp⁹ exi-
cari. Ad idē valer electuariū dūcis dētur. 3. y. i. ieiunio et po-

stea bibat vinū albū vel brodiū cicez. (De si ptingat). Po-
nit curā difficultatis vrine qñ puenit ex casu vel pcussione
dices q si ptingat difficultas migēdi ex casu vel pcussione i fe-
more. aut i ano. aut parub⁹ circūstātib⁹ d3 fieri flebotomia
de basilica. rō qz diuerit sāguinē ne fluat ad locū. Secūdo di-
cit q aq calida loco sepe supfūdat. rō qz ē cā dissolutōis sā-
guinis i loco coagulati. Tercio dicit q d3 fricari ex oleo vsqz
ad spaciū medij diei. rō qz talia olea. s. calare soluit. Quarto
dicit qz egro est precipiendum vt nitatur miogere. Ad idem
valet emplastrum de mastice et myrrha. Ad idem sacculus
de absinthio bullitus in vino fortiter cōpressus valet mul-
tum in percussione. ¶ Almanfor.

¶ Si aut migēdi difficultas cōtingat vesica exi-
stente plena et extensa: et sit hoc post sāguis vl-
puris micti: medicamina que trūbos sāguinis
vel puris qd i vesica generat soluere et eliqua-
re consueuerūt dāda sūt. Cōfectio medicaminis
sāguis vel puris trūbos q in vesica sūt dissoluēd⁹
R. cordumeni myrrhe rubee d q dngit. seīs in-
niperi armoniaci asse fetide añ. armoniacuz dis-
soluatur et iformentur pille ex eis: ex alijs specie-
bus ex eo confectis de qbus qter in die sumat cū
apozimate de semib⁹ q nomiauinus. Sirnpus
etlā acetosus ex forti aceto factus mltioris def.
¶ Per siringā preterea imittat aq in vesicam in
qua dissolutus fuerit sal aut aq cineris. Et ista ē
confectio aque que sit de cinere. R. cinerem de
glandibus cicerē de nitribus cali. calcē his oibus
admisceat tñ aque vt ex ea coopiri possint et di-
mittant sic per tres dies. deinde colēt et per sir-
gam inijciāt i vesicā. Verba quoqz croci hortu-
lani et sula cocta suppōant. Tinā pierrea assidue
ingrediat i q sit aq i q cocta sit camomilla stica-
dos arabicus sanfucus sifumbū: vel in q exte-
mitates cauluz et sula et sim⁹ columbinus cocta
fuerit et sedeat in ea qz diu poterit. Et ex herbis
istis sic coctis fiet emplm siue epirbima super
femur et ptes ei circūadiacētes. Et dū i tñq mo-
rat sumat ea in potu q vrinā puocant. Et si bec
oia non pfuerint ad instrumētum quo vrina p-
uocat redediū ē. Si aut migēdi difficultas post
lapidis signa affuerit eger supinus iaceat et pedes
ei⁹ diu et diuersis modis et fortiter qtiēdi sūt. Et
si vrina n egressa fuerit oportebit vt cū instro cu-
ref p qd mēbro imissū sit impulsio. Cauēdū tñ ē ne
hge imittat cū ē apā. Ad difficultatē vō vrine
vald pfert sepe igredi tinā et ungere locū ex oleo
et medicamina vrinā puocātia i potu sumere. et
absticere a nutrietib⁹ acerosis et grossis. ¶ Sil-
¶ ponit curam quando difficultas vrine prouenit ex opi-
latione: et diuiditur in tot partes quot remedia ponit. par-
tes patent. De prima dicit q si difficultas migēdi con-
tingat vesica existente plena et extensa: sit et hoc post mictū
sāguinis et faciei debent dari medicamina que consueue-
runt liquare aut dissoluere trūbos sāguinis. aut pus qd

De lapide vesice et renum

in vesica fuerat. Ratio patet. Secundo illius medicami-
nis ponit descriptio. R. cordum eni rubee de q tingit se is.
iuniperi armoniaci an partes equalis. armoniacu dissolu-
tur et informetur pillule ex alijs spibus ex eo pfectis de qui-
bus quater in die sumat cu decoctoe de seminib de q dictu
e supra. ¶ Notadus q vesica pot ipleri trib pmo ex vrina
qn ho morat iter nobiles et in hoc pualet vt ho decubat su-
pra vetre et supra pectine et sic frice q vrina vadat p in se-
rius et vie inferiores dilaretur. Secdo pot ipleri ex humori-
bus et vt plurimu ex flate descende quans pot ee sanguis
vel colera licet raro et tunc competit medicamen ras. Ter-
tio potest impleri ex lapide et de illo determinat inferius.
(Sirupus.) Ponit cura per sirupum dicens q detur sirup
frigidus. Ratio q aperit et dilatat vias. Ad ide vinum deco-
ctionis radice filipendule datum in potu est valde exper-
tum. Ad ide R. semi. feniculi capillueneris scolopendrie se-
minis cucurbitae melonis cucumeris lactucay endiuie cico-
ree an pistentur et bulliant in aqua et dulcoretur cum zucaro
et fiat sirupus valde aquosus. Ad ide dyacalametum mesue
detur. 3. y. vel 3. i. cu vino. Ad ide valent alij pot pnotocati
ui vrine: quoz vnus e oximel squilliticum administratum
cum aqua cicey ru. et seminis melonum. Ad ide R. pilozus
spice nardi. 3. y. cantaridaz remotis capitibus et alijs. 3. s.
fiat puluis subtilis et detur cu decoctione cicey ru. et semin-
is melonum. Ad idem aqua rasani si potetur et similiter oes po-
tus qui offerunt in fractura lapidis qui infra dicetur. (Per
siringam.) Ponit aliud medicame dicens q per siringam
debet poni in vesica aqua in qua dissolutum sit sal: vt aqua
cicey q mordicativa erit et incitat expulsiuam ad expellen-
dum. Secdo ponit descriptionem illius aque. R. cinerem de
filice. cinerem de vitibus. caly et est herba qua vtuntur tin-
ctores. calcis. his omnibus admisceatur tantum aque: vt
ex ea cooperiri possint et dimittantur per tres dies. deinde
colatur et per siringam in vesica ponatur et inyciantur.
Ad idem valet si per siringam inyciatur oleu scorpiou in
quo carnes sunt dissolute et colate. (Verba quoq.) Ponit
aliud remediū dicens q herba croci hortulani et sula. i. herba
arberica. cocte debent superponi. R. qz tales herbe sunt
aperitive. Ad idem. R. folioy rute. M. y. aquassa et torrefi-
ant paz in patella cum oleo amigdaru amaray vel scorpi-
onum et supponant pectini. Ad ide lapaciū decoquat in vi-
no vel aqua vel frixu in patella cum oleo amigdarum vel
scorpiou. Ad ide R. paritarie senaonum saxifragie dypta-
mi. an. M. i. seminis feniculi anisi an. 3. s. bullat in aqua vel
vino albo: deinde predice res exprimantur et inuoluatur
pāno lineo et apponatur pectini. deinde spōgia infundat in
pdicta decoctione et expressa ponat supra locuz et si ex pre-
dicta decoctione impleatur vesica et loco applicetur multū
valet et ex his pot fieri balneu. (Tinā.) Ponit aliud reme-
diū dicens q patiens debet ingredi tinaz in qua sit aqua
decocta cum camomilla sticados arabico sanfusco sisimbzo
vel aqua in qua extremitates cauluz et sula et finus colum-
binus cocte fuerint et debet sedere in dicta decoctione. Ad
idem balneuz aque decoctionis apy petros. paritarie et her-
be marine et cōmuniter patau vtunt isto. (Ex herbis.) Ponit
aliud remediū dicens q ex herbis dictis coctis fiat em-
plastrū sup femur et ptes circūstātes. Ad ide. R. assungie ca-
tuli assung. cati an. 3. i. armonia. 3. s. olei de lilio. 3. y. olei
scorpi. 3. i. cere modicu fiat vnguetū cu quo vngat pectē et lo-
ca circūstantia. Ad idez fiat vnguetū ex oleo balsami et oleo
ros. et cera. Ad ide fiat inunctio ex oleo de scorpiouibus vel
de amigdalīs amarīs vel de lilio vel de his similibus. Vel
ex oleo de cerasis vel oleo balsami. vel de granis citri et ci-
trangulorum vel de piperibus. ¶ Notandum q ista parti-
cularia debent fieri premissa euacuatione per clistere et per

medicinam cum benedicta et vera et similibus. ¶ Secūdo
notandum q sunt duo que in omni casu vrinam consueve-
runt prouocare. Unū est assungia cuniculi. et pellis eius su-
pra pectinem et virgam applicata. Secūdu est cimices siue
viui siue mortui ponantur supra caput virge et ponantur in
sacculo et sacculus induatur virge. (Et dñ.) Ponit aliud re-
mediū dicens q cum patiens morat in tina debet sumere
prouocantia vrinam. ratio patet. (Et si hec.) Ponit iterato
vnum remedium dicens q si predicta non sufficiat ē reuer-
tendum ad supra dictū cu quo vrina prouocaf. s. siringaz. (Si
autē.) Ponit curā difficultatis vrine quādo puenit ex lapi-
de. Et primo facit hoc. Secundo ponit casū. obseruandum.
Secunda ibi. (Cauendū tamen.) De prima dicit q si fuerit
difficultas mingendi post signa lapidis eger debet iacere su-
pinus et pedes eius diu et diuersis modis sunt contrabēdi vt
concutiendi fortiter: ratio quia est causa: vt lapis descēdat.
Secundo dicit q si vrina nō fuerit egressa oportebit q cu-
ra fiat cum instrumēto p qd imissum i membro fiat expulsio.
¶ Notandū q in tali cura tria sunt iuuantia: primum est
vt digitus longus ponatur in ano et q vesicā cōprimat sic q
eradicet lapis a collo vesice. Secundum est vt patiens stet
supinus et eleuentur eius anche et crura concutiantur ante
et retro quousq lapis descendat. Tertiū est cu instrumento
dicto. (Cauendum.) Ponit casū. obseruandum dicens q ca-
uendū est ne siringa ponatur in membro cu sit ibi apa. rō qz
induceret magnū dolorē et sic attraheret materiā ad locuz.
(Ad difficultatē.) Ostendit q generaliter cōpetunt in diffi-
cultate vrine dicens q valet sepe ingredi tinā. s. inungere
sepe loca ex oleis. Tertiū sumere in potu prouocantia vrinaz.
Quarto abstinere a cibis acetosis et ponticis et grossis. Ra-
tio patet. ¶ Notandum q loco horum ciborum valent ra-
dices bene cocte de petrosilino.

De lapide vesice et renum.

¶ Notandum circa rubricam q lapis est morbus offi-
n cialis in numero addito preter naturam. ¶ Secūdo
notandum q lapis aliquando generatur in vesti-
co. aliquando in renibus. aliquando in concantatibus licet
raro. vt in pulmone. ¶ Tertiū notandum q causa genera-
tiōis lapidis i renib vt i vesica ē duplex. qdā mālīs. qdā ef-
ficiēs. Materialis sunt hūores flegmatici grossi viscosi exi-
stentes in renibus vel vesica. Cā efficiēs est duplex. quedaz
est imediata. vt caliditas renū et vesice agens i materiā gros-
saz resoluēdo subtile et remanet grossum et petrificat. Que-
dā ē mediata et talis est duplex: quedā intrinseca. vt debilitas
stomachi et epatis rōe cuius generant humores grossi. que-
dā extrinseca: sicut potus et cibus grossi aer turbidus et plet-
tio. oīs res nō naturalis generās hūores grossos. ¶ Quarto
notadū q differētia est iter lapidē renū et vesice q lapis ve-
sice ē albius durior et maior et generat pl i etate puerilli. La-
pis vero renūz est rubicundior mollior et minoris quantita-
tis et generatur plus i senib et iuuenibus. ¶ Quinto notan-
dū q signa lapidis existēns i vesica sunt illa q pōit ras. Pri-
mū q eger fricat sepe virgā et manut tractat. Secūm q erigē
vga. Tertiū q vrina egredit cu difficultate et dolore. Quar-
tū q intestinū rectum aliquando egreditur. Signa lapidis
existentis in renibus sunt que ponit Ras. Primum quia cu
difficultate mingendi sentit dolorē vehementem in reni-
bus et emunctoria. Secūdu qz habet nauasas. Tertiū qz bz
stipticitatē vēris. Silr sentit dolorē i spina dozi et i anchis.
Silr videt sibi q pungat. Pronosticatio. cu vrina est spissa
turbida cu arenis mltis et cito efficiē tenuis cu dolore illaz
partiū pculdubio significat lapidē generari. Si post gene-
rationē lapidis adueniāt multe arene cu vrina spissa signifi-
cat dissolutioē lapidis. Lapis renū et vesice ē morbus heredi-
tari silr et lepra ac podagra et.

¶ Alimantoz.

De lapide vesice et renum

Am eger virgam sepe fricat et manu tractat ipsa quoque frequenter erigit et subtiliatur et vrina indifficiliter et cum dolore egredietur i qua egritudine fortasse et longaon erit: lapis in vesica esse significat. si aut eger cum difficultate mingendi sentit vehementer dolore i renibus et i in quibus et nausea et ventris constrictione in renibus lapidis esse monstratur.

Sillanus. Determinat de lapide: et diuidit in duas. Primo ponit signa lapidis vesice et renis. Secundo ponit curam. Pa. ibi. (Lapidi.) Prima in duas. Primo ponit signa lapidis vesice. Secundo renis. Secunda ibi. (Si aut eger.) De prima dicit quod cum lapis est in vesica apparet ista signa. Primo quod eger fricat sibi sepe virgam. Radice et manu sibi tractat eam. R. q. talis lapis habet asperitatem et inducit puritatem et titillationem in radice virge: sicut virga aliqui erigitur. R. q. calor vesice est debilis et aggregat vetustatem que est erectio virge. Tertium quod vrina distillat difficulter et cum dolore egreditur. R. q. propter oppilationes. R. q. si propter aggregatorem fecit a lapide i locis illis. Si pectus. Quartum aliquando erit intestinum rectum vix affellat patiens. R. q. compressio eger propter nocumetum lapidis. (Si aut eger.) Ponit signa lapidis i renibus dicens quod si lapis sit i renibus apparet illa signa. Primo quod difficulter mingit. R. propter oppilationem vixat quod trans sit vrina. Secundum est dolor i renibus et emunctio propter oppilationem factam i locis illis. Unde si sit i dextro rene ascendit dolor ad epas. Si sit i sinistro dolor descendit plus inferius. T. huius potest esse: quod ren in parte dextra plus ascendit quam in parte sinistra et hoc propter colligatiam. Tertium signum est nausea. R. q. copati isto machus. Quartum signum est constriction ventris. ratio propter constrictionem intestinorum.

Almanzor. Lapidis vero que i vesica pfectio hec utilis existit et est optima ad frangendum lapidem cum fuerit vetustus. Ego quoque iam fregi cum eo magni lapidem in minori spacio quam xl. diebus. Q. R. carpobalsamifemini rafani se. olivari cortic. radicis opposonaci. corticis radicis capparis amigdalay amararum dampno cochle. signanti ciperi spice ide cassie lignee saculo codrion. barmel. gentiane aristol. ro. assari cordumment armoniaci serapini bdely piperis acori an. gumme dissolute sufficere balsamo malaxen et ex eis alie species conspergant ex quibus informant pillule et sumant ex eis inde. 3. i. cum apozimate de seminibus. Quandoque septima pars vni. 3. de cinere scorpionum cum eis dat. Cinis vero de scorpionibus hoc modo fit. scorpiones sumantur et in ollam novam positi os habent oppilatum super laterculum in furno mittantur i quo non sit nimis calor neque vehemens et sint in. vi. horarum spacio. deinde extracti pulverizentur et reponant. Eger vero nutriat ex aqua ciceris et calagie et mutagenat: et abstineat a lacte et caseo et ab alijs nutritibus grossis. et ingrediat tinam ubi sit aqua in qua cocta sint folia caulium et sula barégrief et metastris et finus columbinus et medulla croci ortulani. Fe-mur etiam sepe iungat ex oleo scorpionis et imittat virge. Q. R. aristol. ro. gentiane ciperi cortic.

radic. capparis an. 3. i. hec omnia in. lb. i. olei de amigdalibus amaris posita ad sole per hebdomadam vnam dimittantur et colentur et per vnaquaque. lb. ex eo ad iungant ei scorpiones. x. et totum i vas cuius os oppilatum fuerit missum ad sole per duas septimanas moret deinde colatum reponat. Est. n. optimus et mirabile de quo guttatim quotidie i virga mittendum est postquam eger egreditur de tina. Quod si lapis magnus fuerit non inuenit aliud remedium nisi ut cum incisioe extrahatur. de hoc tamen log butus non stri libet modum excedit.

Sillanus. Ponit curam lapidis et diuidit in duas. Primo ponit curas lapidis existens in vesica. Secundo i renibus. Secunda ibi. (Cum aut.) Prima i duas. Primo ponit curam quam lapis non est magnus. Secundo ponit curam per chirurgiam quam lapis est magnus. Secunda ibi. (Quod si lapis.) Prima i tres. Primo ponit curam per medicinas assumptas per os. Secundo per dietam. Tertio per ea que exterius approximant. Secunda ibi. (Eger vero.) Tertia ibi. (Et ingrediat.) Prima in duas. Primo ponit medicinas. Secunda ibi. (Quia.) De prima dicit quod i lapide vesice datur ista pfectio que dicitur que est utilis ad frangendum lapidem cum lapis fuerit magnus et antiquus. Secundo testatur se fregisse lapidem i minori tempore. xl. diebus. Tertio ponit descriptionem. R. carpobalsami se. rafani dauci oxilatri. i. se. mace. dovici. corticis radicis opposonacis corticis radicis capparis amigdalay amaray dano cochle. i. sapifragie signanti ciperi spice ide cassie lignee saculo codrion. i. scolopendrie barmel gentiane aristol. ro. cordumment armoniaci serapini bdely assari accori oium an. partes equales gumme sufficere balsamo dissolute malaxen et ex eis alie species conspergant ex quibus informant pillule et sumant ex eis i die. 3. i. cum apozimate de se. (Quia.) Ponit medicinam aliam dicens quod quamvis datur cum predicto medicamine. vi. pars. 3. i. de cinere scorpionum. Secundo ponit descriptionem cineris scorpionis. qui sic fit. R. scorpiones et in olla noua positi habent os oppilatum super laterculum in furno ponant ubi non sit vehemens ignis stet ibi per spatium. vi. horarum. deinde extracti pulverizentur et reponant. ratio istius est: quod incidunt et subtiliatur lapides in vesica. Ad idem. R. crete marine milij solis ciceris an. 3. i. sanguinis yrci bene preparati. 3. y. lapidis spongie lapidis iudaici an. 3. i. se. melonum mundatorum. 3. i. sapifragie. 3. i. succari al. q. sufficit fiat electuarium. Ad idem comedat duo boli crete marine quolibet mane madefacte aceto in quo sit vna albus et cum isto fregi lapidem i quadam muliere. Ad idem valent si comedetur os mane tres rotule radicis rafani siluestris. Ad idem valent auis que dicitur caudatremula quocumque modo comesta vel in puluere si affetur vel elixatavellata. Eger vero ponit curam per dietam dicens quod eger datur nutriri ex aqua ciceris et calagie et mutagenat et sunt dimeta facta ex speciebus. R. q. comprimunt et dilatant. Secundo dicit quod daturstinere a lacte et caseo et ab alijs cibis grossis. R. q. angmentum marm flegmaticum que est causa augmenti lapidis et oppilationis vixat vixine. (Et ingrediat.) Ponit remedia ab extra et diuidit in duas vel tres. Primo ponit curam per balneum. Secundo per inunctionem. Tertio per immissionem in virgam. Secunda ibi. (Semur etiam.) Tertia ibi. (Et immittat.) De prima dicit quod eger datur ingredi tinam i qua sint cocta folia caulium et sciela et berégrief. i. vna species abrotani et metastris et finus columbinus et medulla seminis croci ortulani. R. q. mollificat lapidem subtiliatur et icidit et apitvixas. Ad idem vix balneum decoctum mal. bisinalue abrotani pitarie celte marie se. altee feug. et se. li. i. s. d. n. mollificat sedat et apitvixas. (Semur etiam.) Ponit curam per iunctionem dicens quod semur et pectus debet tigi ex oleo de scorpione. q. valz per qualitates proprias et a proprietate et preualet si fiat quam

De lapide vesice et renum

exita balneo. ¶ Notandum quod antequam fiat unctio ex oleo scorpionum valde virile est mollificare cum emplastro quod sic fit. R. malue bifmalue seminis altee seminis lini caricarum pinguium butiri recentis an. q. s. olei amigdalorum dulcium q. r. i. coquassa fortiter et excede supra pannum et ponat supra locum et postea iungat cum oleo de scorpionibus. (Et imittat.) Pōit curā p̄misionē i virgā et cū eger egrediat balneū. Rō patet. Scōdo ponit d. scriptionē olei de scorpionibus. R. aristol. ro. genciane ciperi cōdicū radicis capparis oīz an. 3. i. hec oīa in l. b. i. olei amigdalorum amararū ad solē posita p̄ hebdomo dā dimittant et colent et exprimant et p̄ vnaquaqz l. b. ex eis addant. r. scōpīdēs et totū i vase cuius os sit obturatū pō sūt ad solē per duas ebdomadas mozeat deinde coles et rē pōatur. ē. n. optimū et mirabile ē quo quotidie inūgat. (Quō si lapis.) Pōit curā p̄ curiurgā dīcēs q̄ si lapis ē magnus nō repit aliud remediū nisi p̄ incisionē extrahendo lapidem. Subdit tamē q̄ hoc nō p̄rinet hic determinare: s; ad cirurgicos exptos. ¶ Notādū q̄ lapis aliqñ ē ad magnitudinē oīi colūbe et vidi plures et cinericius dur⁹ cū aspitare. Et sciēdū q̄ icissio dī fieri intra anuz et virgā in collo vesice q̄ ē carnosum deinde dī consui. ¶ Almanfor.

¶ Cū āt i renib⁹ fuerit lapis eger frequēter igrediat balneū: Et renes et ilia ex oleis iungat et ea q̄ calefaciūt locū desup euz panno ponant: vt sunt ea que noiauinus. In potu quoqz sumantur ea que lapidem frangunt. ¶ Sillanus.

¶ Pōit curā lapidis exstis in renibus et primo anteqz lapis descendat in virgā. Scōdo ponit curā eius qñ ē in virgā. Scōda ibi. (Si aut.) Pila in q̄tuor fm q̄ ponit q̄tuor remedia. Scōda ibi. Et renes. Tertia ibi. (Et ea q̄.) Quarta ibi. (In potu.) De prima dicit q̄ cū lapis fuerit in renibus eger dī sepe ingredi tinā: Rō q̄ tale balneū virtute herbaz aperit vias et dilatat. De secūda dicit renes et ilia vngant oleis. De tertia dicit q̄ super locū ponant ea que locū calefaciūt. De q̄rta dicit q̄ i potu dent ea q̄ frangunt lapidem. ¶ Notādū q̄ curatio lapidis est triplex quedā p̄seruatiua: quedā mitigatiua doloris et quedā vere curatiua. P̄seruatiua sit cū bona dieta qua p̄hibetur generatio materie grosse viscofe flegmatice que ē materia lapidis. sit etiā cū euacuationibus factis p̄ vomitū et p̄ secessū et plus p̄ clistere i quo sit benedicta. Cura mitigatiua dolorū est vt vtaf balneo in quo sit malua bifmalua semē altee semē lini tribuli marini et cāpestis anisi cimini oīum an. l. b. s. et embrocet locus frequēter et cadat aqua supra pectinē ab alto: et post exitū a balneo vtaf qualibet vice tyriaca vsqz ad. 3. i. cū brodio ciceruz et sit tyriaca noua. Ad idē emplm qd̄ ponat supra pectinem. R. malue bifmalue seminis altee seminis lini caricarū pinguiū butiri recentis. an. 3. i. fiat emplz. et si nō mitigat dolor puocet vomitus euz semine rasani et semine attriplicis aut cū mediano cortice sambuci: aut cum nuce vomica aut fiat clistere in quo sit yerepigna. Cura lapidis vere curatiua ē p̄ ea q̄ appoximant intra et ab extra. Si ab intra. aut i forma ductili vlt pulueris vel cōfectiōis. Si ab extra vlt i forma balnei vel embrocatiōis vel emplastri vel vinctiōis vel de similibus. Ego incipiā ab hys. et p̄mo q̄ appoximā ab intra i forma potus sirupus. R. sparagi bruschi graminis an. q. r. s. scolopendrie cum radicibus crete marine capilli veneris tribuli marini saxifragie pinpinelle millefolij. an. ʒ. i. ciceruz ru. 3. y. aceti squillitici. 3. i. zuccari albi mell. electi an. l. b. s. fiat sirupus clarificatus vsqz ad quā. v. Ad idē. R. aque saxifragie. 3. y. aque lupini aq̄ rasani aque feniculi aq̄ pentafilon an. 3. i. dulcorent cū zuccaro et ponat sanguis birci cinamomi electi milij solia. an. 3. i. puluerizētur et agitent cum predictis aquis. fiat colatura et clarificetur in modum

stelladie. Ad idē. R. aque saxifragie aque peritarie aque pentafilon aque senationuz aque feniculi aque rasani aque capilli veneris. Ad idē. R. aque mecedonici milij solis leminis apy petrosilini an. 3. y. seminis genestre. 3. y. anisi feniculi an. 3. y. pistentur simul et in duabus quā. vini bulliat vsqz ad consumptionē tertie partis. Ad idē. R. radicis gra minis pentafilon radicis saxifragie origani pulegy paritarie senacōnū oīz an. p̄tes. y. dauci radicis apy radicis se. ra. sparagi radicis bruschi radicis endiuie capilli veneris ante partē. i. comedreos campepitheos leuistici omnium an. par tē. 5. dimittantur bullire in tina cum musto deinde dimitte exire mustum et fit dof. omnium simul in vna benta vini. ʒ. i. bonum et quando exiit cum eo mustuz misce species infra scriptas et accipe omnes in vna pecia: et post pone i vno vecticulo et dimitte sic bullire in vino. R. florum cinamomi 33. gar. melegete galange nucis musca. cardamomi spice ameos anisi feniculi seminum comunium frigidorum om nium an. 3. y. puluerizanda puluerizentur omnia ponantur in saculo et hoc dicitur vnum artificiale appropriatum. Ad lapidem renuz in pulueris forma et est puluis regine. R. reu barbari costi xilobalsami reupontici carobalsami. an. 3. s. spice. 33. acori cinamomi pencedominon melanopiperis sa xifragie. an. 3. y. gariofil. ciperi dragaganti alexandrie came dros ameos sparagi basiliconis vrtice se. citri seminis gene stre quattuor seminum frigidorum mandragore an. 3. v. cassie lignee poly croci signanti bdey leuistici masticis amo mi p̄reos nasturtij. an. 3. y. granorum milij solis seminis fe niculi petrosil. sileris montani cardamomi cinamomi anisi euforby an. 3. y. ʒ. i. epatis leonis balsamite sanguinis hyrci pentafilonis an. 3. i. s. cantaridarum. 3. s. p̄iretri pinpinelle lingue auis pulegy an. 3. y. ʒ. i. liquiritie. l. b. s. brionie fragari ne turbith se. malue attriplicis aristol. ro. cetauree maioris foliorum lauri an. 3. i. 2. gra. v. leucopiperis saxifragie an. 3. i. litargiry graminis siseleos aristol. lon. hermodactylorum an. 3. s. lapidis lincis lapidis gagatis armeni spongie et lazuli an. 3. i. dof est. 3. i. cum vino subtili: aut aqua diuretica. Ad idē lapis spongie iudaicus cinis scorpionis puluerizatus cinis leporis combusti cinis ouorum galline postqz euacua te sunt a pull. cinis auicule que vocatur caudatremula san guinis hyrci bene preparati lingue serpentis. silla que va let contra venenum puluis lumbricorum terrestrium cum exiccatur et omnia ista valent a proprietate et additur aqua rasani que valet a p̄p̄tate: et pōt dari glibet p̄ se vel mixtus et hoc cū brodio cicep ru. vlt cū aqua rasani vlt cū aqua appo priata. In forma p̄fectiōis dent iustini. 3. y. cū ribola vlt mal nauissima vel cū vino i quo sit coctū milij sol et saxifragia. Ad idē filoātrops litontripon. Ad idē nefre catartici. i. re nes purgās Nicolai. Ad idē adrianū Nicolai. Ad idē ele ctuariū de cinerib⁹ Nicolai. Ad idē. R. cineres scorpionuz. 3. y. cataridaz abscissis capitib⁹ et alijs. 3. i. sanguis hyrci exic cati. 3. y. cineris vitri cauliū nō trāsp̄latozū cineris leporis cineris auis caudatremule cinerū ouoz ex q̄b⁹ exuerūt pul li an. 3. y. lapidis iudaici lap. inuenti in felle bonis spongie piperis dauci caruise. altee gūmi arabici se. saxifragie milij solis siseleos carobalsami xilobalsami spice nardi capillis veneris recentium quattuor seminum frigidorum an. 3. i. cō ficiātur cū melle ros. q. sufficiat. et fiat p̄ditū et vtaf eo ad q̄ titatē duarū auellanarū mane et sero cū aq̄ decoctiōis cicep et tribuli marini. Ab ex appoxiata fiat iunctio i renib⁹ et pe ctine cū oleo de scorpionib⁹ vel de lilio vlt amigdalīs ama ris vel de cerasia vel de granis citri et citrangulozū vlt de pi peribus. Balneum embrocatio emplastrum fiat sicut in cu ra difficultatis vrine. ¶ Almanfor.

¶ Si āt lapis ceciderit et i virgā obstaculū fecerit aqua calida ab alto distillādo ei supfundat dōec

De apostemate renum vel vesice

rubere videatur: deinde oleum tepidū guttatim supijciat et si necesse fuerit sugatur et ex hoc mornebit lapis et eribit. Quod si magnus et angulosus fuerit necesse est ut virga inferius incidatur et extrahatur.

C Sillanus.
C Ponit curam lapidis quando descendit in virgam. Et dividitur in duas. Primo ponit curā quā lapis nō ē multus magnus quā posset egredi p virgā. Scdo ponit curā quā lapis est valde magnus quā nō posset egredi p virgā. Scda ibi. (Quod si magnus.) De pma dicit quod si lapis descendat i virgā aq calida distillado fundat ab alto donec videat rubere. Ratio p id ē. Tercio dicit quod si necesse fuerit os sugi p forame vge. Rō quod ex tali successione fit fortis attractio lapidis. (Quod si magnus.) Ponit curā quā lapis descendit i vga et ē magnus dicens quod si lapis ē magnus et nō pōt descendere necesse ē ut virga inferius icidat et sic extrahat et postea consolidetur.

C De apate qd fit i renibus vel vesica. **C Sillanus.**

Notandū circa rubricā qd fit apā renum vel vesice. Secundo notandū quod cā intrinseca apatū renū et vesice aliquā ē calida et aliquā ē frigida scdm quod materia diversa pōt fluere ad renes vel vesicā vel ibi cōgregari. Scda extrinseca pōt ēē casus vel percussio vel inepta egatio et silia. Tercio notandū quod signa apostematis renū sūt quod dolor est i diverso aggrauationis et ipedit vrine transitus se. pmixta cum qua ē rigor et horripilatio. Signa apatis vesice sunt: quod apparet tumor manifestus i pectine. et dolor itensus sicut mulieris puritatis maxime si mā sit calida quod declarat se. et dolor acutus. Si vero mā sit frigida dolor et se. sunt remissiores et vrina et mingit cū difficultate. Signa si apā sit i rene dextro. dolor ascēdit vsq ad epā. Si i sinistro descendit vsq ad vesicā. Pronosticatio talia apata in renibus sūt difficilia ad curādū et possunt terminari tripliciter. Primo isensibiliter: ut quā mā ē pauca. Scdo p uersionē mae in saniez Tercio p uersionē eius ad clyrosum cuius signū ē se. erratica et frequēs mictus vrine et quā mouet videt quod habeat aliqd suspensum in illis locis. Apostema renum indicat ydropisiz si non cito curatur.

C Almanfor.

D apostema quod fit in renibus et vesica cū comitrat febris permixta que non est vehementis caloris cum qua est horripilatio et rigor et frequēs mictus et dolor in inferioribus costis et grauitas et cum impellitur videtur quod aliqd ibi sit suspensum.

C Sillanus.
C Determinat de apate qd fit in renibus et vesica: et diuidit in duas. Primo ponit signa. Scdo curā. Scda ibi. (Cū itaqz hec signa.) De pma dicit quod apata qd fiūt i renibus et vesica sequuntur hec signa. Primū ē febris pmixta qd nō ē multus calida in qd ē horripilatio et rigor pp materiā putrescētē i loco apostematis si ē pmixta qd sumi nō cōtinuāt semp ad cor pp nimiam distātiā. s; nō ē vehementis caloris: quod materia putrescit i loco satis distāte a corde et si sit i vesica pp frigiditatem membrū. s; ē horripilatio et rigor rōne male materie punitiue a q eleuant sumi punitiui supra dorsū. fm signū ē frequēs mictus. Rō p. Terciu ē dolor i inferioribus doris. Ratio patet. Quartū cū mouet et pellit videt egro quod aliqd sit suspensum ibi. Ratio patet.

C Almanfor.

C Cum itaqz hec signa visa fuerint eger ex basilica minuatur eius partis in qua granedinem et dolorem sentit. Loco quoqz emplastra in frigidantia superponat: et si egritudo sic dissoluta fuerit bonum erit. Si autem febris et dolor et graui-

tas persenerauerint et vrina nimium et frequenter egrediatur: significat ibi pus colligi. Emplastrum igitur est tunc super dorsum ponendum ex camomilla se. lini oleo sisamino fursuris conspersis. Est ergo precipiendum ut in tina sedeat: Si autem eger minierit pus semina que nominabimus in. c. de ardore vrine sunt banda donec pus minuat deinde troscisci datur quos in. c. de mictu sanguinis et puris nominabimus. Apostema vero quod fit in vesica debet concomitari se. conclusa et difficultas mingendi et dissuria et febris et virge dolor: et tunc eger ex basilica minuendus est et fiat huius egritudinis cura quemadmodum predictimus. Est autem quandoqz quod renus apostema non peruenit ad saniem immo transit in duritiem cuius grauitas in renibus sine febre persenerat. Est ergo clisterizandus ex mucilagine fenugreci et seminis lini et apozimate camomille et caulium et melliloti et maluanisci et fursuris. Et vomat frequenter. Renibus quoqz superponatur emplastrum ex his que nominauimus: et si vrina nimium videtur vrinam prouocantia datur. Hoc quoqz pro paruo nō ē habedū: quod ex eo peruenit ad idropisum.

C Sillanus.

C Ponit curā et diuidit i duas. Primo facit hoc. Secundo ponit causā. obseruandū. scda ibi. (Hoc quoqz.) Prima in quatuor. Primo ponit curā apostematis renū a principio an uersiones materie i sanie. scdo ponit curā i pectus quādo materia uertit ad sanie. Tercio ponit curā apatis vesice. Quarto ponit curā apatis renū quā mā uertit ad duritiē. scda ibi. (Si autem se.) Tertia ibi. (Spa.) Quarta ibi. (Est aut.) Prima i duas. Primo ponit curā p flebotomiā. scdo p vnu locale. f. emplz scda ibi. (Loco quoqz.) De pma dicit quod ubi nō fuerit signa predicta eger v; flebotomari ex basilica illi prīs i q sentit dolore et grauitatē. rō quod phibet augmentum apatis diuertēdo materiā et euacuādo: sed qre ab eadē pte: quod sufficit vna dyameter. s. ab inferiori ad superius. (Loco quoqz.) Pōit curā p vnu locale. f. p emplm dices quod loco debet supponi emplā in frigidatā. Rō quod phibet fluxū mae ad locū a principio. Secundo dicit quod si egritudo dissoluta sic erit bonū signū. C Notandū quod si apostema sit calidū emplz v; ēē tale. R. ros. ru. z. i. se. portulace se. papaueris al. an. z. s. olei q. r. i. aq. ros. z. s. farine ordei. q. sufficit. puluerizāda puluerizet. misce oia et fiat emplm mediocriter ligdū. S; si mā fuerit frigida a principio appetit emplm tale. R. succi absinthij. lb. s. olei ros. camomille an. q. r. s. farine ordei. q. sufficit. misce oia et fiat emplz. (Si aut.) Ponit curā quādo generat sanie et diuidit i tres. Primo ponit signa generationis saniei. Scdo pōit quoddā emplz qd facit ad generationē saniei. Tercio pōit curā post generationē saniei. Scda ibi. (Est ergo.) Tertia ibi. (Si autem eger.) De pma dicit quod si febris et dolor et grauitas persenerauerint et vrina minutis et frequenter egrediat ar. ē supra generationē saniei. rō quod i generationē saniei plus agit calor i materia et agit et commouet et fit maior febris et dolor et grauitas. Sed quare minutim et frequenter egreditur vrina. Ratio patet quia in generatione saniei fit maior acuitas in materia et plus stimulat. (Est ergo.) Ponit emplastrum maturatuum et generatiū saniei dicens quod debet poni emplastrum supra dorsum factum ex camomilla se. lini fursuribus oleo

flamino s'ofis. Ad idē empl'z maturatiū i apate calo. R. mal. bismal. añ. M. s. coricaz piguiū q̄r. s. medulle cerui v' vituli. 3. i. v' l. 3. i. s. olei z farine tritici. q. sufficit. q̄ssanda cōquassent fortiter misce oia z fiat empl'm. Empl'm matura-
tūm in apate frigido. R. carica z pinguiū. 3. y. radice lily quar. s. mucilaginis fenugreci mucilaginis seminis lini. añ. 3. s. olei s'f. mini quar. i. ydromellis pauce p̄mixtiōis q̄r. i. s. farine tritici. q. sufficit. cōquassanda cōquassent fortiter misce z fiat empl'm. (Si autē eger.) Ponit curā p̄ ea q̄ debet ap-
proximari post generationē saniei dicēs q̄ si eger minxerit sanie debet ei dari semina q̄ dicent. c. de ardore vrine donec minuat. Dicit sedo q̄ deinde debet dari troscisci d̄ qbus in-
fra dicitur. c. de mictu sanguinis z saniei. R. q̄ illi mūdificat vias vrinales a sanie z remittit acuitatem. (Alpa v'o.)
Pōit curā apostematis q̄ sit i vesica. Primo p̄mittit signa. Secūdo pōit curā. Secūdo ibi. (Est autē.) De p̄ma dicit q̄ apostema vesice sequunt illa signa. Primū ē se. cōclusa. Secūdo est difficultas mingendi z dissuria. Tertiū ē dolor virge
semoris. Ratio p̄z. Et tūc dicit q̄ eger debet flebotomari ex basilica. ratio patet vt supra. Secūdo dicit q̄ alia cura. s. p̄ localia debet eē vt dictū ē de cura apostematis renū. ratio patet p̄ idē. (Est autē.) Ponit curā q̄ apostema cōuertitur ad duritiem: z diuiditur in duas. Primo p̄mittit signūz. Secūdo ponit curā. Secūdo ibi. (Est eger.) De p̄ma dicit q̄ apostema renū aliquādo cōuertit ad duritiē: z signū distin-
ctius est: quia grauitas pseuerat in renib' sine febre. Ratio patet: q̄z resolutū ē q̄ erat subtile euaporabile z reman-
sit grossius. (Est ergo.) Pōit curā z diuidit i tres. Primo ponit curā p̄ clistere. s. p̄ euacuationē p̄ vomitū. Tercio p̄ em-
plastrū. Secūdo ibi. (Et vomat.) Tercia ibi. (Renib' quoqz.) De p̄ma dicit q̄ eger debet clisterizari cuz mucillagine seminis lini z fenugreci z decoctiōe caulii camomille mel-
liloti z maluanisci z furfuris. rō q̄z tale ē mollificatiū. (Et vomat.) Ponit curā p̄ vomitū dicēs q̄ d̄z vomere frequē-
ter. rō q̄z diuertit a loco. (Renibus quoqz.) Ponit curā per emplastrum dicens q̄ renibus debet superponi empl'm ex his que dicta sunt. s. ex mollificatiuis. ratio patet. Secūdo dicit q̄ si vrina apparet minui debet dari puocātia vrinaz. Ratio patet q̄z ex ea puenit ad ydropisiz: q̄z tale apostema debilitat renes: ynde nō possunt trahere aquositatē ab epa-
te z sic remanens residat ad concauitatez ventris z causat ydropisim z cetera.

De ardore vrine.

Sillanus.

Notandū circa rubricam q̄ sit ardor vrine: p̄z q̄z est acuitas z mordicatio quedā ipsius vrine. Secūdo notandū q̄ causa ardoris vrine ē duplex. Una ē p̄ mixtio humorū calidorū cū substantia vrine z est colera vel flegma saluz q̄ transit p̄ vias renū vel vrine. Alia causa est vlcus existens i vya vrine: ynde cuz vrina transit p̄ loca inducit ardorē. Ad ppositum primū capitur hic. Tercio notandū q̄ signa ardoris vrine habet ex iudicio patietis p̄no-
sticato. talia p̄nosticat super vlcere in vya vrine seu vrinali bus p̄ excoziationē quā iducit vrina acuta. Almansor.

Am eger dū mingit sentit ardorē z pun-
ctionem i virga a salis acetois z acutis abstinēdus ē z nutriendus est ex rapheis lenibus z ibrebez z corū similibus. Nec quoqz medicina danda ē ei. R. se. melonis excozicati. 3. xxx. citrulli cucurbite portulace papaueris albi seminis añ. 3. iij. seminis hyusqami albi. 3. ij. zuc-
cari albiissimi ad pondus oim pulueris horū quotidiē. 3. iij. in mane alie. iij. circa noctē cū. 3. i. sirupi viol. aut iuleb sumant. Nec ergo egritū-

do nō est p̄cipēdēda q̄a cū sit māsina z pseuerās proueniunt ex ea in vesica z in instrumentis vri-
nalibus vlcera.

Sillanus.

Ponit curam ardoris vrine: z diuiditur in duas. Primo ponit curam. Secūdo ponit cañ. p̄nosticū. Secūdo ibi. (Nec ergo.) Prima in duas. Primo facit quod dictum est. Secūdo ponit curaz per medicamen. Secūdo ibi. (Nec quoqz.) De p̄ma dicit q̄ si eger in emissionē vrine sentit pun-
ctionem z dolorem debet abstinere a salis z acutis z aceto-
sis. Ratio quia augent ardorē in vrina z debet vti cibis hu-
midis. vt p̄isana non colata spinachia lactuca z portulaca z similibus. Ratio quia remittunt acuitates. (Nec quoqz.)
Ponit curam per vnum medicamen dicens q̄ debet dari vnu medicamē quod est. R. se. melonis excozicati. 3. xxx. se. citrulli se. cucurbite se. papaueris albi omniū añ. 3. iij. se. hyusqami. 3. y. zucconi albiissimi ad pondus omniū. de pul-
uere horū quotidie in potu sumat in mane. 3. iij. z totides in nocte vel circa cum. 3. i. sirupi viol. vel iuleb. Ad idē. R. seminum communium frigidorum. 3. iij. se. portulace hyus-
qami papaueris albi liquiritie passularum añ. 3. i. zucconi. 3. i. s. fiat targea. Ad idē lac amigdarū cuz aqua decocti-
onis se. melonis. Ad idē valet inieccio per siringam albu-
minis oui bene agitati. Ad idē. R. mucilaginis se. p̄sily se. citoniorum añ. 3. i. lactis mulierum vel asine in virgam per se
proiecti. Ab extra valet emplastrum hoc. R. sandali al. z ru. sumach s'ody myrtillorum añ. 3. y. acacie ipoquistidos añ. 3. i. s. succi plantaginis aque ros. añ. 3. i. farine orde. q. suf-
ficat. puluerizanda pulueriztur. misce omnia z fiat empla-
strum mediocriter liquidum. possent etiam addi ouo albu-
mina ouorum. Ad idē valet pannus duplicatus infusus in albumine oui bene agitati z lacte mixtis z positus supra lo-
cum. (Nec ergo.) Ponit cañ. obseruandū dicens q̄ nec egr-
tudo non est parūpendenda. quia cum antiquatur prouen-
iunt vlcera in vesicam z instrumentis vrine.

De mictu saniei vel sanguinis.

Sillanus.

Notandum circa rubricam q̄ sanguis apparens in
vrina. aliquādo prouenit ab epate: aliquando a re-
nibus: aliquando est purus. aliquando impurus: ali-
quando cum sanie aliquando sine sanie. Secūdo notā-
dū q̄ causa mictus sanguinis est aliquādo interior: aliqū-
do exterior. Si exterior est sicut castus percussio superfluis
coitus exercitiūz nimium superflua ciborum z potus reple-
tio: dimissio alicuius fluxus soliti sicut menstruoꝝ emor-
roidarū z mutilatio membri. Si vero causa sit interior hoc
est propter habundantiam humorū aut propter acuitatē
aut propter aquositatem vel ventositatem. vel vlcus vel
apostema vel propter debilitatem renū z vesice z sic de
alijs. Aliquando prouenit per viam crisis z mundificatio-
nis: aliquando per viam sintboatis. Tercio notandū de
signis distinguētib' si prouenit ab epate ē sine dolore q̄a
epar non sentit z est purus nisi sit ex debilitate epatis z est
mixtus cuz vrina. Si a vesica tunc est dolor in pectine z est
trumbosus separatus ab vrina. Si prouenit multus z sub-
ito significat rupturaz vene. z quando paulatī significat cor-
rosionem vel resudationēz vel paruam apertionem. Si p̄-
uenit sicut lotura carnis recentis significat debilitatem epa-
tis. Si propter repletionem prouenit discernitur ex habitu-
dine. Si prouenit propter acuitatem humorū discernitur
ex ardore. Si vero puenit ex alijs causis cognoscitur ex si-
gnis apostematum renū z vesice dictis supra. Si prouenit
per viā mūdificatiōis tunc discernit ab allematiōe. Si p̄vā
sit sto. tūc discernit ex grauitate. P̄nosticato. ois flux' san-
guinis rubei z mundi si sit mult' Emaus. flux' sanguinis ex
vesica tardius curatur q̄ ab alijs mēbris. Sanguis appa-

De ardore vrine

rens in vrinam longo tempore pessimus est qz significat vl
cera fraudulenta in corpore. ¶ Quarto notandū de mictu
ra saniei qz mictus saniei est propter vlcera in renibus exi
stentia et vesica. Vel est a membris superioribus: sicut pro
pter rupturā pleurefis et pipleumonie vel apatis epatis et sic
de alijs. si vero pp vlcera in renibus vel i vesica sic ē cā vl ite
rior vel exterior. si exterior ē sicut pcussio plaga casus coit
supflus medicine acute et nimis diuretica et similia. si cā sit
interior ē. vel pp apā male curatū et male mūdificatū: vel pp
humorū abundantia: vel pp malā q̄litate. vel pp grossitiē et
vetrofitatē vel viscositatē vnde adheret: vel pp lapidē cū ibi
dissoluit. ¶ Quinto notādū qz si sanies veniat a membris su
perioribus discernit plesione illaz p̄nū. Si a renibus et ve
sica discernit ex loco doloris. Si a renibus dolor ē i renib
et dorso. Si a vesica dolor ē i pectine. Sz si sit a cā intrinseca
discernit ex relatiōe infirmi. si ab intrinseca facilius discer
nit bene cōsiderāti. ¶ Prognosticatio. Ulcera renū facilius cu
rant qz vlcera vesice: qz ren mēbū ē carnosus: et vesica est
membrum non carnosum. Ulcera renuz et vesice diuturna
nunquā curantur qz fistulata sunt. in istis ayanis promissio
nibus desistamus.

¶ Almanfor

¶ Am aliqz pp casum vel pcussione san
guinē mīxerit ex basilica minuatur. Et
troscisci qz dicūt troscisci d Karabe tribuā
tur. Qui. R. Karabe gūmi tremule arboris añ.
3. v. balauſtie ypogstidos añ. 3. ij. et 5. olibanī. 3.
ij. se. apij opij añ. 3. i. formēt troscisci pōdere aur.
i. ex qb^o vn^o in die cū apozimate sumach tribuaf.
Ad comedēdū vero tribuanf carnes cocte cū su
mach et carnes cocte cū succo vne acerbe. Absti
neat a nutrientibus acutis et salis. Loco vero p
cussiois supponat emplastrū ex bolo armeno et
acacia et aloē et litio cōfectis cū aceto et aq̄. Si aut
sanguinis mictus euenerit post cōestione ciborū
acutiorum: aut potum vini acuti flebotometur
eger. trosciscos de Karabe i potu sumat et eodem
quod dixim^o gubernet regimie. Pus vero si mī
xerit egro troscisci isti bādi sūt. Qui. R. se. mel
lonis citrulli cucurbite absqz corticib^o oīum añ.
xx. boli ar. gūmi arabici thuris pinguis sanguinis
draconis oīum añ. 3. x. opij. 3. ij. se. apij. 3. ij. i for
ment troscisci pōdere. 3. ij. ex qb^o oī die vn^o cū
firipi d papauere. 3. i. i potu tribuaf. Virge quo
qz ex isto collirio imittat. Colliriu de cerusa. R.
ceruse sarcocolle olibāt gūmi arabici opij sangui
nis draconis oīum pres equales. fiat ex eis colli
ria et p siringā p̄n^o fiat inieccio ex ydromelle et mī
gat eger et post eius egressionē fiat itex inieccio
istius collirii dissoluti i lacte asine. ¶ Sillanus.
¶ Determinat d mictu sanguinis et saniei: et diuidit i duas.
p̄rio pōit curā mict^o sanguinis qñ puenit a causis extrinse
cis. Scdo saniei. Secūda ibi. (Pus vo.) p̄ria i duas. p̄rio
pōit curā mict^o sanguinis qñ puenit a causis extrinsecis. Se
cūdo qñ puenit pp cōestione ciborū acutorū vel potū vini an
tig. Scda ibi. (Si at.) p̄ria i q̄tuor. p̄rio pōit curā p flebo
tomia. So p troci. Tertio p dietaz. Quarto p emplm. Fa ibi.
(Et troscisci.) Tertia ibi. (Ad comedēdū.) Quarta ibi. (Lo
co vo.) De p̄ma dicit qz qñ qz mīxerit sanguinē pp casuz vl

percussione d fieri flebotomia d balica. Rō qz diuerſit ma
teria ne ſuat ad loca renū vl vesice. (Et troscisci.) Ponit cu
rā p trosciscos dices qz debēt dari i potu troscisci de karabe.
rō qz sūt frigidi et stiptici et a p̄petate restringūt sanguinē. So
ponit descriptionē. R. karabe gūmi tremule arborū ambo
rū añ. 3. v. balauſtiarū ypogstidos amboz añ. 3. i. i formēt tro
scisci pōderis aur. vni^o. ex qb^o omni die cū decoctiōe sumach
tribuat. Ad idē valēt troscisci de karabe positi supra. c. d spu
to sanguinis et administrent cū aq̄ plātaginis. (Ad comedē
dū.) Ponit curā dices qz ad comedēdū debēt dari egro co
cta cū succo vne acerbe. rō qz igrossant sanguinē et remittūt
ebullitionē. So dicit qz debet abstinere a cibis acutis et salis
rō p̄s. (Loco vo.) Ponit curā p emplm dices qz loco pcussio
nis d supponi emplz factū de bolo ar. accacia aloē et litio cō
fectiōis cū aceto et aq̄ ros. Ratio p̄s: qz ē stipticu et solidati
uū. Ad idē emplz factū ex folijs plātaginis portulacē et sem
perniue cōquassatis. (Si at sanguis.) Ponit curā mict^o san
guinis pueniētis post cōestione ciborū acutorū: aut potū vi
ni antiq: dices qz si mict^o sanguinis fiat mō dicto d fieri fle
botomia. rō qz sūt frigidi et stiptici. So dicit qz eger d regi vt
dictū ē supra. ¶ Notādū qz mictus sanguinis qdā ē non^o
et tunc sufficit qd ē dictū p ras. Ali^o ē antiquus et tunc sufficit
mūdificare vias vinales a sanguine. et tunc medicina mun
dificatiua vesice ē. R. capill. veneris. M. iij. ligritie rase. 3.
i. se. melōis q̄r. 5. zuccari albi mellis electi añ. q̄r. ij. fiat si
rupus clarificatus vsqz ad lb. i. administret cū decoctiōe se
minis melonis. Ad idē. R. folioz pētafilon. M. iij. zuccari
albi q̄r. ij. fiat sirupus clarus vsqz ad q̄r. i. vel. lb. i. et admini
stret cū decoctiōe folioz plātaginis. mūdificat. n. et solidat
et ē. M. Berardi et nunqz inuenit defectū. Ad idē p papauerib^o
sufficit comedere. lb. ij. pētafilon. d mane. (Pus vo.) Ponit
curā mictus saniei et diuidit i duas. p̄mo ponit curā p troci
scos. Scdo p colliriū qd d imitti p siringā. Scda ibi. (Vir
ge quoqz.) De p̄ma dicit qz si eger mingit saniem debet dari
troscisci isti. R. seminu melonum citrulli angurie cucurbite
oīum absqz corticibus. 3. xx. boli ar. gūmi arabici thuris pin
guis sanguinis draconis oīum añ. 3. x. opij. 3. ij. se. apij. 3. ij.
informēt troscisci pōderis. 3. ij. ex qb^o omni die vn^o cū si
rupo de papauere. 3. i. tribuat. Rō qz tales troscisci alterant
malā cōplexione qualitatiue q̄ ē i vlcere. mūdificat vlcus et
cōsolidat et hoc i vlcere renū regit. ¶ Notādū qz i vlce
re renum et vesice: aliquando administrat mundifican
tia et consolidantia per se: aliquādo simul. Mundificantia.
R. se. melonis mundati se. altee se. solatri añ. 3. ij. amigdal.
amararum se. citrulli capilli veneris recentium radices ire
os liquiritie rase. 3. i. se. baucie se. apij añ. 3. i. zuccari albi.
lb. i. fiat electuariuz per bolos. et de istis potest fieri sirupus
si completur quantitas: et talis sirupus administretur cum
decoctione se. melonum. Ad idem sunt aqua ordei ydromel
aqua ficuuz decoctio yfopi prassij capilli veneris recentium
et lac. Consolidantium est. R. consilide maioris et minoris
añ. 3. ij. sanguinis draconis thuris masticis boli ar. añ. 3. i. reu
barbari assari acacie myrti. 3. 5. spice nardi. 3. 5. zuccari albi
q. sufficit. fiat electuariuz per bolos. et de istis potest fieri si
rupus si dupletur quantitas. Ad idem. R. liquiritie rase. 3.
ij. capilli veneris recentium folioz arnoglōsse. i. planta
ginis añ. M. ij. cucumeris cucurbite citrulli indi. añ. 3. i. se.
papaueris albi se. altee mucilaginis se. citonioz añ. 3. 5. dra
ganti gummi arabici. 3. ij. reubarbari ros. ru. añ. quar. 5. zuc
cari albi quar. ij. fiat sirupus clarificatus vsqz ad lb. i. Ad
idem cauda equina sumpta intus et extra. Sed simplicia
sunt bolus ar. sanguis draconis mirra spodium rose cauda
egna et similia: et inter omnia valet potus lactis capini. Nā
valz loco cibi et potus et medicine. (Virge quoqz.) Ponit cu
ram per collirium quod imponitur per siringam: dicens qz

De fluxu vrine

per stringam debet poni collirium de cerusa. Ratio qz con-
solidat. scdo pōit descriptōes. R. ceruse sarcocolle gūmi ara-
bici olibani opy sanguinis draconis oīz añ. pres eqles. fiat
ex hys colliria. Tercio dicit qz pzius fieri injectio p sirin-
gā ex ydromelle. deinde d3 mingere eger. post egressionē d3
fieri injectio illius collirij dissoluti i lacte asinino. (¶ Notā
dū qz d3 medicus mō cū solidatiuis mō cū mūdificatiuis
modo cū mitigatiuis procedere & sic reiterare quousqz fue-
rit cura completa.

¶ De fluxu vrine.

¶ Sillanus.

Orādū circa rubricā qz dyabetica passio ē inmodera-
ta vrine emissio vel effusio. ¶ Scdo notādū qz cā
huius passionis. vel est supflua caliditas renū attrā-
hēs aquositate ab epate & epar a stō & hoc ē vplurimū. Vel
cā ē frigiditas renū & totū corporis mortificās & paraliticās
vnde nō pmitit cōtineri vrinā. ¶ Tercio notādū qz signa
huius passiois sūt manifesta qñ vrina mingit i magna quā-
titate & frequēter. Signa vō fm diuersitate causaz varian-
tur. Si fiat a caliditate sentit caliditas i renib⁹ & dolor & pū-
ctura & magna sitis. Si ex frigiditate sentit frigiditas i reni-
b⁹ & extremitatib⁹ & ledit a frigidis & iuuat a calidis. Prono-
sticatio: si hec passio p̄tinauerit macerat cor⁹ & debilitat
& deducitur ad perditionem.

¶ Almanfor.

¶ Am eger multū vrine emittit & emissio
ne ardore nō sentit aut mingit in somno
suo nec patit siri nec corpis extenuationē
incurrit: ea qz vrinā pstringit dāda sūt. ¶ Medica-
mē retinēs vrinā. R. glādiū. 3. i. olibani. 3. xxx. se-
minis coriandri sicci boli armeni gūmi arabici
añ. 3. x. fiat ex eis puluis d quo i mane. 3. iij. & cir-
ca noctē toridē ad trāsglutiendū dēf. Qd si cū hac
egritudine sitis fuerit validissima clamosa & aqua
qz bibit cito egrediat aqua ordei cū psilio dēf. Et
nutriat cū succo vne acerbe & sumach & similib⁹
horū nutritiū. & cū cibo qz sit de fila ordei & masal
& rob acetosum da ei i potu & p̄bibeat a labore &
cū muliere p̄cubere. Isti quoqz troisci i potu su-
mant. R. spodiū. 3. x. lactuce se. portulace añ. 3.
xv. coriandri sicci. 3. i. se. ros. ru. boli armeni añ. 3.
v. balaustie. 3. ij. cāphore. 3. s. sumant in potu cū
succo granati acetosi. Verbe ēt frigide terant &
sup renes ponant. Et caneat sibi a cibis calidis
& vino & ab oibus qz vrinā p̄nocāt. Illud asit qd
ex nimio stolidoz errore puenit ēt: qz dant i hac
egritudine medicinas calidas: vnde illico ducit
ipsum ad p̄sim.

¶ Sillanus.

¶ Pōit curā flux⁹ vrine: & diuidit i duas. P̄io pōit curā qñ
puenit a frigiditate. Secūdo qñ puenit a caliditate. Scda
ibi. (¶ Qz si cū.) De p̄ma dicit qz si eger emittit multā vrinā &
in ei⁹ emissioe nō sentit ardore vel mingit i somno & nō pa-
tit sitim nec extenuatōes corpis. suple arguendū ē qz sit a fri-
gидitate & hūiditate rel: p̄ate villos vesice. Scdo dicit qz p
cura debet dari restrigētia vrinā: & tūc pōit vnū medicamē
qd ē. R. glādiū. 3. i. olibani. 3. xxx. se. coriandri sicci boli ar. gū-
mi arabici añ. 3. x. fiat de hys puluis dēf. 3. iij. de mane & tan-
tūde circa noctē. Ad extra valet emplm. R. laudani masti-
cis añ. 3. ij. ligni aloes storacis calamite galāie se. citoniorū
añ. 3. i. terbentine. 3. i. puluerizāda puluerizent & quassanda
cōquassent cū pistello calido. misce oīa malaxādo cū succo

mēte & fiat empl⁹ tenue ad quātitatē medij palmi ab vtra-
qz pte extēdat sup̄a coriū & applicet pectini. Ad idē. R. suc-
ci mēte. 15. i. olibani masticis. añ. 3. s. nucis cipressi. 3. ij. galan-
ge ligni aloes añ. 3. i. pulueris cinamomi. q. sufficit & si ē pau-
per valet puluis cimini assati & fiat emplm. Ad idē yngant
loca femoris & virga & ptes adiacētes cū oleo d liliol de cō-
sto i qz dissoluāt castoreū bolū armeniū mastix mumia mir-
ra. (¶ Qz si cū.) Pōit curā flux⁹ vrine qñ puenit a caliditate:
& diuidit i duas. P̄io facit hoc. Scdo pōit errore quorūdā
stolidoz. Scda ibi. (¶ Illud aut.) P̄ia itres. P̄io pōit curā p
ea qz approximant ad itra. Scdo p̄ea qz approximant ad ex-
tra. Tercio ostendit a qd d3 abstinerē. Scda ibi. (Verbe ēt.)
Tertia ibi. (Et caneat.) P̄ia i tres. P̄imo pōit curā p po-
tū. Secūdo p dietā. s. p cibū & qdā alia. Tercio p troiscos.
Secūda ibi. (Et nutriat.) Tertia ibi. (Isti quoqz.) De p̄ma
dicit qz si cū fluxu vrine fuerit fortissima sitis & aqua que bi-
bitur cito egredit credendū ē qz sit a caliditate. Scdo dicit
qz cura debet dari aq ordei cū psilio. Ratio qz remittit
caliditatē renū. Ad idē valet sirupus viol: v̄ iuleb v̄l cum
aqua frigida. (Et nutriat.) Pōit curā p dietā dicēs qz de-
bet nutriri cū succo vne acerbe & sumach & similib⁹ & cibo fa-
cto de simila ordei & similib⁹ cibis frigidis. Similiter valet
lac acetos. masal. i. Rō qz oīa illa infrigidāt & alterāt malaz
cōplexionē calidā. & p̄bos itelligit similes cibos & fruct⁹ fri-
gidos & stipticos vt sūt nesp̄le sorbe p̄umelli & cornule. & ca-
neat a labore & coitu. Rō qz talia calefaciunt renes. (Sitis
qz.) Pōit curā p troiscos dicēs qz debet sumi troisci isti
qz sunt. R. spodiū. 3. x. se. lactuce seminis portulace añ. 3. xx.
coriandroz siccoz ros. ru. boli armeni oīum añ. 3. v. balau-
stiaz. 3. ij. cāphore. 3. s. sumant i potu cū succo granati aceto-
si. Ratio qz sunt frigidi. ideo alterāt cōplexionē calidā.
& stiptici: ideo claudūt vias vrine. Ad idē tria sandali. Ad idē
diarodon abbat. (Verbe ēt.) Pōit curā p̄ea qz app̄oxi-
mant ab extra: dicēs qz herbe frigide terant & super renes
ponant sicut sūt lactuca portulaca solatz sempuina & simi-
lia. Ad idē folia vitis folia salicis cucurbita & fructus qz dici-
tur anguria similis cucurbitis p frustra incisus. Ad idē. R.
vnguētū populeon quar. i. olei ros. olei mandragore añ. 3. s.
mucilaginis psily. 3. ij. aceti. 3. i. cere pap. fiat vnguētū. Ad
idē. R. succi lactuce dulcis sue. solatri. añ. q. i. s. aq ros. q. r.
i. aceti. 3. s. paraueris albi. q. suffic. misce oīa & fiat empl⁹ me-
diocriter ligdū. Ad idē petia plūbi i multis locis p̄forata i-
fundatur in aceto per noctē & ponatur super renes. Valet
religiosse & continentibus qui non affectant coitum. (Et ca-
neat.) Ostendit a quibus debet cauere dicēs qz debet ab-
stinere a cibis calidis & a vino et ab omnibus vrinam gene-
rantibus. Ratio quia angent fluxū vrine. (¶ Illud aut.) Pō-
nit errorem quorūdam stolidoz. dicēs qz aliqui stoli-
di in cura huius passiois dant medicinas calidas vnde egrū
perducunt ad p̄sim et et̄icam et cetera.

¶ De vermibus qui generantur in ventre. ¶ Sillanus.

¶ Irea rubricam est notandum qz vermis generatur
ex putredine in corpore humano sicut etiam gene-
rantur vermes et musce et alia animalia sibi simi-
lia et sic patet que sit causa efficiens. ¶ Secundo notandū
qz causa efficiēs v̄mū est duplex. s. remota et imediata. Re-
mota ē oē illud qd generat hūorē crudū sicut repletio nau-
scatiua coit⁹ supflū post cōstionē mltā repletio fructuū et
sic d alyo. Cā imediata ē mā flegmatica cū putrescit i uestis
superiorib⁹ generat v̄mes lōgi et rotundi et appellāt lōbri
Si i longatione vel recto generant qdam parui et rotundi
sicut sunt vermes qui repiūt in caseo. Si i uestis medys
generat vermes curti & lati & vocant ascarides vel cucur-
biti qd idē ē. ¶ Tercio notādū de signis qz signoz v̄mū
quedam sumuntur a somno quedam a vigilia. A somno p̄i

De vermibus

mo qñ gariunt i somno z patiuntur sudores z malitiae sicut si haberet i ore cibū z babēt ē somnia terribilia: z excitantē terribiliter z cū ingetudine. Signa sumpta i vigilia sunt qz patiūt fricationē z mordicationē nasi z oculoꝝ cōcauitatez z alienationez z dolore i vētre z clamore z emissionez saluue egrediū lingua z exiccat os plus de die qñ de nocte z babēt anhelitū feridū z amara. aliqñ eyciunt p nares os z p inferio ra. Jō dñ qñ aliqñ pforāt i testina z exeūt extra z ē stupor au dire si vez ē z osueuerūt seq terribilia accidētia sicut ē ma nia epilepsia appetitus canin⁹ z bolissimus sincopis illiaci pas sio z colica z epatis passioēs z sūt cū stipticitate vētris vtriplu rimū. Et si sunt i testinis supiorib⁹ ascēdit dolor z i lōgitudi ne sentiunt quēdā puritū qñ cōtinuū sicut si formice eēnt i ano. Si sūt i testinis medys causas ibi dolor in medio lo co. Pronosticatio. Vermes frequēt⁹ generant i pueris aut i gulosis z circa autumnū. Vermes in febribus. aut sunt in principio aut in medio aut in fine. Si in principio aut sunt vi ui aut mortui. Si viui malū signū ē qz significant se. pestilē tiale z mala corruptioēs. si mortui bonū signū ē qz significāt mūdificationē. si i fine apparēt z sunt viui bonus ē signū qz veniūt tūc rōne mūdificationis. Si vero mortui malū est si gnū: qz significat hoc eē ex malitia materie. Si vō apparent i medio semp malū ē signū siue viui siue mortui appareant ga fe. cōitans vmes semp ē malū: qz osunit nutrimētū ver min⁹ z auget putredinem ex qua generantur vermes z ita angustiantur z magis mouentur sic patiens magis molestatur.

¶ Almanfor.

¶ Si hoc nocumēto solit⁹ est ledi a cibis grossis z vinctuof sibi canere dñ. z quoti die anteq̃ comedat sumat bucellas ali quas cū sinapi z alinuri. hoc. n. ipso generari p bibet. Si vero eos generari cōtingat nō cōuenit nisi vt expellant. Medicamē ascarides expellēs burūgi excorticati cū valde famelic⁹ ē eger. 3. vij. sumant. Medicamē magnū expellēs libricos. R. burūgi excorticati turbith se. nil. oium partes eq̃les lupinoꝝ nasturtij cambil. añ. prē mediā su māt ex eo i potu. 3. vij. pñ tñ bibat eger lac mor vt mltū fuerit p tres dies: z deñ die q̃tra dietet se. z de p̃dicto medicamine i lacte adhuc calido vt est mulctū dissoluto aceto dñ ē valde famelic⁹ bibat. Vermes vero minuti q i ano fiūt p qbus generat purit⁹ in eo: z tō cū fricat an⁹ expellunt cū coro qd ex oleo abluto inuolutū imitāt: aut imitāt cū oleo de grisomil. aut succo menta stri aut inuolut ex pu a quātitate aloes z felle vacci no z superponatur.

¶ Sillanus.

¶ Determinat de vermibus: z diuidit i duas. pñ docet pseruare a vimb⁹. Scdō ponit curā qñ sunt generati. fa ibi. (Si vō eos.) De prima dicit qñ ille q ē osuet⁹ ledi a vimb⁹ dñ cauere a cibis grossis z vinctuof. rō qz talia generāt materiā vmiū. Jō dicit qñ añ cōfessionē dñ sumere bucellas aliq̃s cū sinapi z alinuri. rō qz icidūt z osunūt flegma qd ē materia generatiōis vmiū. (Si vero eos.) pñ curā qñ vmes sūt ge nerati. z diuidit i duas. Nā pñ curā generationis vmiū q generat i testis supiorib⁹ z medys. Jō q generat i lōgatiōe. scdā ibi. Vermes vō. pñ i duas fñ qz duo pñ remedia. fa ibi. (Medicamē.) De pñ dicit qñ si t̃rigat vmes gene rari nō cōuenit aliud nisi qz expellāt: z tūc pñ vñ medi camē dicēs qz eger sumat. 3. vij. burūgi excorticati cū ē val

de famelic⁹. Burūgi ē quoddā semē nigrū sile pipi qd aspor taf de seni. De fa pñ aliud remediū. R. burūgi excorticati turbith nil. oium pres eq̃les. lupinoꝝ nasturtij cabil oium añ. pres equales. sumant ex eis in potu. 3. vij. Jō dñ qz prius dñ bibere lac p tres dies. deinde qz die q̃tra de p̃dicto me dicamine cū lacte dissoluto bibat. Rō pñ. ¶ Notādū qz cu ra vmiū p̃dictoꝝ pñ p simplicia z p cōposita. Simplicia qdā sūt cala qdā sūt fria. Simplicia cala: qdā sūt q̃ iterfici unt tñ: qdā sūt q̃ iterficiūt z educūt eē. Simplicia cala q̃ i terf ciūt sūt abstinthi folia lauri nucle⁹ pñ ruta mēta z cost⁹ amar⁹ cētaurea prassū lupini amari mēta radix enule gra. lauri exiccata abrotanū anisū. semē apy nigella assarū ciminz nasturtij amigdale amare dyptami pulegiū aleū fella aialū. Simplicia vō calida q̃ iterficiūt z educūt eē sunt aloes succus p̃reos succ⁹ cucumeris asinini agarici pulpa col logntidie cartam⁹ succ⁹ enule recētis. z Aui. c. de cura ver miū dñ qz si sumāt. 3. iij. extrahit eos sine nocumēto z ē mi rabile. Simplicia fria i vimb⁹ sūt semē coriādi sumach ypo glistidos: lutū sigillatū lotus: magra z ē spēs terre mirabil. se. portulace endiuie amare. lactuce amare. se. calicis. z caulū tribuli arōglossa sicca se. atriplicis oleū onfaciniū i mltā q̃ titate sūptū interficit eos pp magnā amaritudinē z educit extra pp viscositatē z ē vtrūq̃ istis diuersimode. Si ē se. vtrē duz est frigidis. et si non est febris vtrūq̃ ē calidis z sūt ma teria ppositaz. Cōposita que approximāt quēdā iterficiūt z educunt extra. z talia approximantur vel ab extra vel ab itra. Si ab itra vñ i forma pot⁹ vñ pulueris vñ sectōis vñ pil lular⁹ vñ suppositoꝝ vñ clisteris. Si ab extra vñ i forma vn guēti vel emplī vel epithimatis vel sacculi vel de osimilib⁹ de singulis discurrā. Et pñ i forma pot⁹. Sirup⁹ acetosus simplex cū aqua abstinthi vel alicius decoctiōis simplicis calivel frigidū valet. Ad idē fit aqua mirabilis z travermes. R. sumach terre sigill. ipoglistidos acatie oium añ. 3. y. z bul liāt i aq̃ vñ ad osumptionē medietatis z de ea sumant i po tu z ita de alyis pñ fieri decoctio cū vino. Ad idē. R. vini al bi. l. b. i. 5. abstinthi. 3. i. nigelle. 3. i. cōquassata nigella z abstinthio tñ bulliāt qz veniāt ad medietatē. deinde colet. dosis sit 3. i. 5. p vice. Ad idē. R. radices graminis sumach fiat in aq̃ decoctio z vñ illa. In forma pulueris. R. coriādi rōz ppa ratorum seminis apy preparati. añ. 3. i. 5. ossis de corde cerui combusti. 3. vi. coralloꝝ. 3. i. cinamomi electi. 3. 5. croci. 3. i. aga rici. 3. 5. florum bozaginis z buglosse añ. 3. i. 5. ligni aloes. 3. 5. calami aromatici. 3. 5. margaritarum. 3. 5. dyptami armo niaci limature eboris serici cōbusti añ. gra. y. folioꝝ lauri numero. viij. zuccari. 3. vi. ex his fiat puluis subtilissim⁹. Ad idem. R. cornu cerui combusti. 3. i. seminis peonie seminis apy seminis coriādi seminis caulium nigelle seminis plā taginis. añ. 3. 5. seminis endiuie. 3. i. dyptami. 3. i. sandali cor ratorum margaritarum añ. gra. vi. zuccari pondus omniūz z fiat puluis subtilissimus. Ad idem. R. rasura cornu cerui parum torrefacti. 3. y. coriādrozum preparatorum. 3. i. 5. dy ptami. 3. i. 5. terre sigill. 3. i. fiat puluis subtilissimus. z d idem. R. cornu cerui adusti. 3. i. seminis coriādrozum. 3. 5. aloes. 3. 5. terantur subtilissime z dentur in potu cum siru po acetoso. Ad idem apium puluerizatum est valde bonus Ad idem rasura cornu cerui data in potu excludit vermes. serapio. In forma cōfectionis. R. cornu cerui combusti. 3. i. seminis peonie seminis coriādi preparati seminis apy seminis caulium nigelle seminis plantaginis seminis endiuie añ. 3. 5. dyptami. 3. 5. herbe marinc. 3. i. sandali coralloꝝ rubeoꝝ margaritarum añ. gra. v. zuccari. 3. vi. fiat confe ctio. Ad idē tiriaca. Ad idē perapigra z cū hoc simul educit extra. Ad idem aloes cum melle datū. Ad idem succi enule 3. iij. In forma pillularum. R. pillularum communiz fm diuersitates corpoꝝ aliquando vnam aliquādo. y. aliqñ. iij.

De emorroidibus

sz diuersitate et sic ultra et sunt mirabiles, qz vmes iterficiunt et educunt. In forma clisteri. Primo sunt clistera acuta cu yperap. et siliis. In forma suppositoia, fiat suppositoia ex melle et aloes vel ex carne salia. vt lardone. Ab extra appropinquata i forma vnguenti. Aloes absinthij olei pscioz olei amigdalarum amirax olei mastice olei spice. an. 3. 5. 4. acacie ypo. gstitidos terre sigill. lupioz an. 3. i. aloes yerepigre an. 3. 5. nigelle gallie mus. abrotani fell. tauri ligni aloes an. 3. i. cor. nu cerni co. busti. 3. 4. se. endiuie. 3. i. cu cera fiat vnguentu p. st. Ad idē. Aloes absinthij olei myrtilloz an. 3. 5. pulueris aloes enatici coriandroz pparatoz terre sigill. nigelle o. um an. 3. v. vini citonioz fell. vaccini cere pap. fiat vnguentu Ad idē. Aloes absinthij olei pscioz olei myrtilloz ros. sum. mach coralloz aloes gallie mus. an. parū cu pauca cera fiat vnguentu et mirabile. Ad idē. Aloes rube cu farina lupinorum absinthij aloes fell. bouini an. 3. i. buliat i aceto et oleo amigdalarum amararū. et oleo rute oliuz an. ptes eqles. cere. q. sufficit fiat vnguentu. Ad idē. Aloes vnguenti agrippa Nicolai et lingue ventris et mirabile. De oleis valet oleu pscioz oleu amigdalarum amararū oleu absinthij. In forma empl. Aloes absinthij an. 3. 4. cetauree minoris agarici an. 3. 5. aloes. 3. 4. acet. 3. 4. q. ro. 3. i. farie lupinoz ad pōd. oliuz fiat empl. et pōat supra stōz. Ad idē. Aloes farie lupinoz succi absinthij succi ciplicarie. succi mēre. succi folioz pscioz succi seu vini citonioz an. 3. 4. pulueris terre sigill. coriandroz pparatoz nigelle farine lupinoz mastice mirtilloz aloes epatici. an. 3. 5. fell. vaccini. 3. i. coralloz. ru. 3. i. misceant cu modico vini ru. odoriferi. Ad idē. Aloes mēre absinthij farine cicerū ru. aloes fell. vaccini an. 3. 4. buliat i aceto et oleo amigdalarum amararū. ifundant petie et ponant sup stōm an. et retro. In forma sacculi. Aloes mēre plegu absinthij mēre alatri ru. abrotani ros. ar. nogosse an. 3. 4. terant grosso mō. ponant i sacculo et apponant stō vtrū. In forma odoramēti. Aloes pan. assu et assatu et ifundant in aceto fortissimo et odorēt. Ad idē nigella odorēt. (Uermes 80). Ponit curā vniu. q. sūt i ano cui signū ē qz generat prurit in ano. vñ cu frica anus expellunt. tunc eortū ex oleo abluto iuolutū imittat aut ex oleo d. crisomill. aut succo mēre alatri vñ iuoluta ex parua q. titate aloes et felle vaccino et supponat. Ad idē valet suppositoia de carnibus salis. qz icitaf expulsiua. Ad idē suppositoia de melle. sed subito extrahat. Ad idē clistere cu lacte i q. sit lac cu yerepi graul. cassia qz olcis. Ad idē. Aloes abrotani absinthij an. 3. 4. i. se. cicute se. cimini assu se. apy. an. 3. i. se. alexandrini. 3. 4. fur. furis. p. i. mell. pscioz amaroz an. 3. 4. q. 5. sal. cois. 3. 4. yerepi. 3. v. succi folioz porri. 3. i. fiat clistere vsq. ad q. v.

De emorroidibus fistulis et ragadys q. i. ano sunt. Sil. Quidā circa rubricā q. emorroy deo qdā sūt mēse ite sit q. appent i orificio ani ad oculū. qdā sūt ocul. te iter anū q. nō pnt videri nisi digiti ponant iteri. Et istarū abe s. duplices. vt qñ sāguis emanat ab eis et a vul. garib. ppe dicūt emorroy de. qdā sūt surde. vt qñ nihil emanat ab eis. Scdo notādū q. triplex ē gen. emorroydarū qdā dicunt vnales et sūt extrisecae existētes i ano qdā dicūt morales qz hnt silitudinē euz moro et sūt extrisecae i ano cā. te a sāguie. Alij addūt aliā spēs dicētes q. alie sunt siē vesice et sūt a flate licet raro. Alie dicūt vnales et hnt colorē vne bñ mature causate a sāguie mlico. et sic p. cā itriseca ipsarū emorroidarū. sz cā extriseca ē siē acceptio medicie acute pū gitine et filia. 3. no. q. signa emorroidarū extrisecarū sūt mēse ite ad vñs. qz eminetes extra et ad tactuz. Signa ea ruz q. sunt p. funde sūt dolor et gūitas itra anuz et difficultas egerēdi. tverit signuz ē iuerfare lōgarōez euz vērōsa magna absq. icitōe. et tunc aspect. itestini iuerlati idicabit vīratez imediare supra egritudinē. Signa qñ sunt ab humorib. fri

gidis: qz sentit dolor et turbatio et grauitas i vētre. Si sint ex humorib. calidis sēit punctura circa anuz ac si pateret tenasmonē. et p. fuerunt p. illa accia p. leg discoloratio faciei et grauitas coratu. Pronosticatio fluxus emorroidaruz si ē tps p. seruat a mltis egritudib. mltis scis ex humorib. adultis sicut est filia mltia lepra idropis morfea malū mortuz qrtana passio splenis. Cū emorroides p. fuerunt fluere et nō fluunt. imo oio cessāt: sunt cā idropis et p. tis. Oēs emorroides sunt difficil. curatōis. p. qz illa ps est enor. mis et rugosa et nō pōt sic inestigari cā. Scdo qz illa ps ē mlt. ruz sensibil. Tercio qz talis ē semita mltaz supfluitatuz et qñ p. ita. Quarto qz ē mēbz frigidū nō hnt vītū. Ulteri notādū d. fistulis ani. Prio q. fistula ē vlc. stricuz si pius latuz ifert sordiduz et cōcauū cum callositate i mēbro Scdo notādū de fistul. ani q. qdā sunt penetrātes et q. dā nō. Tercio notādū q. fistula i ano cātur ex materia mlica venenosa adusta decurrēte ad itestinum longatōe q. ipm coruodit et vlcera et parit p. tps fistulā i loco. cātur etiaz p. apa emorroidas et filia. Quarto notādū q. signa fistule penetrātis sunt qz feces exeunt p. fistulā et vērōsitates manifeste et mēse itat cirurgico euz imiserit tētā i fistulam et tractauerit eā iuenit tētā p. fund. ruz ad longatōez et si digiti ponat i ano nō poterit bñ p. stringi vñdū. Qñ fistula penetrauerit itestinus oio icurabil. ē. si est curabil. timēdū ē valde de larcato Ulteri notādū pncipalr de ragadys ani q. ragadie ani sunt fissure i ano sine tumorē. 2. notādū de causis. Cā ragadiay pōt eē gntuplex. Prima dissinteria. Scda cā pōt eē feces dure q. trāseuntes p. anuz inducunt magnuz dolorē et scissurā et solutōez p. inui. Tercia cā pōt eē caliditas et siccitas orificij ani scindētis anum Quarta cā pōt eē ap. ani et emorroides qñ rumpunt. Quia pōt eē aliqd exteri scindēs et rumpēs. Tercio notādū de signis ragadiay ani. Signa sūt dolor et ardor cū seif sur. apparēt et q. ex eis emanat vir. nigr. aut rubeuz aut fetēs valde et viride. Pronosticatio. Ragadie sunt diffi. cilio solidatōis et curatōis ppter causas super. allegatas de emorroidibus. Almanfor.

Am sāguis recēs sine dolore p. iferio. re sunt regionē iter pollato tñ tpe nō est cōstringēd. nisi paties debilitet: a mltis eni passionib. erinde liberat. Si aut ex eo debilitet et idiget cōstrictōe: trocisci de charabe cū succo sumach denē. In comestione quoq. sumat sumachbiā et cibis q. cū succovue acerbe sit et his filia de illis q. nutriētia sunt. Si vero multū debilitet nutria cū succo carnis cui plurimuz admisceat succus citonioz et vinū. Vñs quoq. bibat stipticū. Et sup. par. ponat emplm de spica qd in. c. de epate nominauim. Et si ista nō suffecerit: confectio de scorzia ferri deē. Qd. Aloes. mir. robalanoz indoz beliricoz et embillico omniū an. 3. v. spice sgnanti cipi. 33. pipis olibanī ameos oium an. 3. 4. scorie ifuse i aceto p. bebdoma. dam vnam et postea torrefacte. 3. xv. cōficiant oia cū melle dispumato quod fuerit coctū cum apozimate embillico sicut in. ca. de melancolia noiaim de quo quotidie ad nūcis magnitudinē sumat. hoc nāq. emorroiday et mēstruoz sāguinē p. stringit. fluxū quoq. vētris lōgi tēporis

De emorroidibus

remediū affert. Si autē ano orit aliqd pminens
extra ex quo magn⁹ puenit dolor nec ab eo fluit
aliqd: succ⁹ cepe cū pauca lana: aut fel vaccinu³
supponat. Suppositoriū quoq; lōgū d ciclamini
ne subijciat qd patiens p totā teneat noctē: et sic
tigit egredi remittat donec ifrigideat: et egrediat
sanguis. Cū autē dolor vehemētissim⁹ fuerit et apha
magnū i ano flebotome⁹ eger: et emplm hoc su
pponat: sedat. n. emorzo. dolorē cū adest apha cū
eis. **Qd.** R. mellilotū camomillā q tādū i aqua
coquant donec dissoluant. deinde sumat ex aqua
decoctōis eaz quātū vna manu capi pōt. vitellus
oui assati vñ croci. 3. i. opij. 3. ii. se. lini triti fenu
greci maluanisci oīum añ. **Ad.** i. cōficiant oīa ex
rob in quo bdeli. 3. iii. fuerint dissolue et folia su
pposita: postq; supficies ex oleo sisamio in quo
adeps galliace⁹ fuerit dissolue⁹ aut anatis inficta
fuerit more emplī suppoat dū adhuc sit tepida.
Alia pfectio dolorē et apha sedas. Cepe albū opti
me coctū terat et cū butiro vaccino misceatur vt
mollescat et tepefactū ano in quo est apha suppo
nat: hec. n. dolorē sedat vehemētē. **C Sil.**
C Determinat d emorroidib⁹ fistul et ragadys ani. et diuidit
in tres. p^o determinat de emorroidib⁹. Scdo de ragadys
Tertio de fistul. Scda ibi. (Cū vñ i ano). Tertia ibi. (Fistu
leto). Prima i tres. p^o ponit curā qñ emorroides sūt flu
entes docēdo restringere. Scdo ponit curā qñ sūt surde nō
fluētes docēdo apire. Tertio docet sedare dolorē. **fa** ibi.
(Si aut i ano) Tertia ibi. (Cū at dolor). p^o i duas. p^o
mo ponit curā qñ emorroides fluit et non sunt restringēde.
Scdo ponit curā qñ idigēt restrictōe. **fa** ibi. (Si at). De p^o
ma dic q cum sanguis recēs fluit p anū cū itterpollatōe tal
nō ē restringēd⁹ nisi patiens debilitet. rificat se. qz patiens li
berat et pferuat a mltis egritudinib⁹ mltis de qb⁹ dēn ē.
Rō p3. (Si at). Ponit curā qñ idigēt restrictōe. et diuidit i
qtuor. p^o ponit curā p trociscos. Scdo p dietā. Tercio p
ēplm. Quarto p pfectōes. **fa** ibi. (In comestione). Tertia
ibi. (Et sup epar). Quarta ibi. (Et si ista). De p^oma dicit q si
ex fluxu emorroidaz patiens debilitet debet dari trocisci d
ebare de euz decoctōe sumach. **Rō** qz sūt ffr et stiptici et cōso
lidat a ppetate restringētes sanguinē. Ad idē pillule de bde
lio. Ad idē pillule de sandaraca. (In comestione). p^oit cu
rā p dietā. Et p^o dicit q i comestione d sumere sumachiam
et cibuz q sit ex succo vne acerbe et pilla. **Rō** qz tales cibi
sunt stiptici et grossat sanguinē et claudūt vias et pstringunt
Scdo dicit q si patiens mltū debilitet debz vt succo carnis
cui adliget succ⁹ citonior et vinū. **Rō** qz magis sublenat
tūte et pstringit. Tercio dicit q d bibere vinū stipticū. **Rō**
p3. (Et sup epar). Ponit curā p emplm dicēs q sup epar est
ponēdū emplm de spica de quo ē dēn. ca. de epar. **Rō** qd
stipticū ē pfortat epar et pbibet fluxū ab epar. **C** Notādū
q sup anū d3 poni hoc emplm. R. aloes succotrinī sanguis
draconis piloz leporis subtilr puluerizatoz añ. 3. ii. tele ara
nee. 3. ii. albuminis oui bñ agitati. q. sufficit ad icozporādūz
et extēdat sup pāno et applicet ano. Ad idē. R. succi plātag.
3. ii. aq. rof. 3. pulueris sumach. q. sufficit ad icozporādūm
misce oīa et fiat emplm mediocriter liqduz. Ad idē p paupe
rib⁹ vngat ex oleo rof. vñ mirtio vel puluis sumach sumat
cū oleo et applicet ano. Ad idē sedat aq decoctōis gallaz

balaustraz sumach myrtilloz et filiu³. Vel fiat decoctio in
vino stiptico. vel fiat fomēratio ex tasso barbasso decocto
i vino. (Et si ista). Ponit curā p pfectōem dicēs q si ista nō
suffecerit d3 dari cōfectio de scorza ferri. Scdo ponit descri
ptōes. R. mirobal. indo. belliricoz ēbilioz añ. 3. v. spice sq
nanti cipi. 3. ameos piperis olibani oīuz añ. 3. ii. scorze ferri
infuse in aceto per ebdomodā vñ et totē facte postea. 3. xv.
conficiatur misce cum melle pispumato quod sit coctū apo
zimate emblico⁹ sicut dictū est in ca. de mlia. Tercio ponit
inuamētū dicēs q hoc electuariū restringit sanguinē emor
roidaz et menstruoz. Silr restringit fluxū ventris antiquū.
Rō p3. (Si aut i ano) Ponit curāz quādo emorroides sūt
surde docendo apire eas. et diuiditur in duas fm q duo po
nit remedia. scda ibi. (Suppositoriū). De p^oma dicit q si
i ano emorroides fuerit appentes. s. extra pminentes et nō
fluit aliqd tūc succ⁹ cepe cū pauca lana d3 supponi aut fel
taurinum: rō qz talia appiunt emorroides vñ eas emorroi
dales vbi est materia retenta. (Suppositoriū). Ponit ali
ud remediū dicēs q debet supponi suppositoriū longū d
cyclamic quod patiens d3 tenere tota nocte. **fo** dicit q si cō
tingit egredi debet remitti donec scdat et egrediat sanguis.
Ad idē. R. succi cucurbitae affini stasag. añ. officia⁹ cū mel
le fiat suppositoria. Ad idē. R. pulpe collogitide. 3. ii. ami
gdalaz amaraz. 3. ii. fiat licinia lōga. Ad idē. R. olei pisco
rū amaroz qz. 5. medulle crisomilloz dōsoz alioz añ. 3. i.
fiat ūguetū cū cere. q. sufficit et suppoat cū tēta. Ad idē suppo
stio scā ex radice iros aperit orificia emorroidaz. **De** lue
Ad idē panis porcin⁹. Ad idē inunctio euz oleo persicoz
vel de crisomilis. vel de amigdā amaris. **C** Notādū q
emorroides possunt aperiri euz folijs sic⁹ et fricē loc⁹ ex eis
a pre apha donec lac egrediat. vel euz succo cyclaminis vel
cepe. Silr valet si fricē loc⁹ cum lana vel panno infuso i me
dicamine quod ē. R. aloes succotrinī subtilr puluerizati. 3.
ii. folioz leuistici. 3. ii. misceantur. Silr possunt aperiri cū
flomo. vt non claudantur vngat loc⁹ cum vnguento linez
diatē dicto. Silr possunt apiri cum sanguisugis appositis ad
emorroidas euz vna cāna cōcata ne vadāt ad aliū locū tē.
(Cum at dolor). Docet sedare dolorē emorroidaz. et diuidi
tur in duas. p^omo docet p flebotomiā. Scdo p ēplz. De p^o
ma dic qd qñ apha fuerit vehemēs et magnū i ano debz eger
flebotomari. **Rō** qz diuerit ne mā fluat ad locū. (Et ēplz)
Ponit seu docet sedare p ēplm. et diuiditur i duas scdm q
duo ponit. **fa** ibi. (Ad dolorē). De p^oma dicit q ad sedādūm
dolorē emorroidaz d3 supponi emplz qd ē. R. mellilotum
camomillā diu coctā i aq donec dissoluant. deinde sumat ex aq
decoctōis eaz quātū vna manu teneri pōt. vitellus oui as
sati croci. 3. i. opij. 3. ii. se. lini triti se. fenu greci maluanis
ci añ. **Ad.** i. cōficiant oīa ex rob i quo sint bdeli. 3. ii. dissol
ute et folia superposita postq; eoz superficies ex oleo sifa
mino in quo adeps anatis mixta fuerit more emplī suppo
nat dum sint tepida. rō qz resoluunt pp camomillā. stupe
faciunt pp opij. mollificāt et maturāt p pfluā anatis cū
bdelio. Ad idē. R. mucillaginis se. lini añ. 3. ii. butiri sine
sale sepi renum capraz añ. 3. 5. vitelluz vñ⁹ oui rof. xy. cere
modicum fiat vnguetū. Ad idē. R. floz malue camomille
añ. 3. ii. se. fenu greci se. lini añ. qz. 5. aqua sfil⁹ et bulliat
oīa in aq in qua patiens teneat anchas. aut spōgia fortiter cō
pressa ifusa in pdicta aq applicet ano. vel ex pdictis fiat sac
culi longi et stricti et superponantur. (Alia cōfectio). **po**
nit aliud sedans dolorē dicēs q cepe albus optime coctum
terat et cū butiro vaccino misceat. et molefiat et tepefactum
ano supponat qz resoluūt vehemētē dolorē. Ad idē poruz
elixatus pfectus cum butiro. Ad idē. R. limacias cū testa et
cōbure in fornace et puluerizata aspgantur qz statim dolor
sedatur. Ad idē valet suffumigatio scā cum bdelio et adipe

De emorroidibus

hirbi camelini. Ad idē vinctio scā cum oleo seīs lini de pſicel
vel crisomil valet. ¶ Notādū qd iter oīa folia caulūz se-
dant dolorem. Ad idē vinctio cūz adipe anatis ē maximi
inuenti. ¶ Almanſor.

¶ Cū vero i ano ragadias habuerit patiens q̄ cū
ledūt cū ipſi vter sicce ē pillis de bdelio vraf. q̄.
R. mirobāl. ni. chebul āboz añ. 3. r. serapini. 3.
ij. nastrutū al. 3. ij. bdeli al. moll' z pignis. 3. xv.
dissoluaf bdeliū in succo porroz z ex eo pſicianf
alia z iformenē ex eis pille z sumaf ex eis frequē
ab. 3. i. vsq. ad. 3. iij. Loc' vero si aduſtionē pa-
tiat ex vngueto d cerusa iungaf. si at nō sentitur
i eo aduſtio vngaf ex vngueto q̄ fit ex adipe q̄ in
gibbo cameli inuēf z bdelio qd sic fit R. cere citri-
ne olei sſamini adip. anatis medulle cruris vac-
cini adipis q̄ ē i gibbo cameli bdelij oīuz ptes eq̄
les. bdeliū pzi mucillagie se. lini dissoluaf: dein
de oīa misceātur: hoc enī optimū existit. Si aut
eger ragadias i ano habuerit pſidas a qb' fetēs
vir' fluxerit medicamē acutū qd i. e. de vulneri-
b' descriptū ei supponaf qd eger p duos dies
patiat. Et si i eis aliqd remaneat qd refudet me-
dicamē itez apponaf qd eovsq. fiat donec loc'
siccef z nō refudet. Qz si ea que ibi sūt eminētia
extra z pēdētia fuerint i tū vt areſcāt z nigrescāt
butirū tepidū mltoties supſudatur donec nigre-
do ab eo remoneaf. Si aut refudatio reuerſa fu-
erit acutū medicamē itez ibi appōatur: z si nō re-
fuderit ex vnguento de cerusa curetur. Et etiaz
qñ eminētes emorroides extra curātur cū ferro
cauterizādo: loq. nī de bpl' est q̄ huius nſi libu-
mod' regnat. ¶ fistule vero generātur i anovelo-
cī: qñ figura ei' faē ē illd' necessariū. Que sūt
vtriq. penetrātes: aut nō penetrātes. Cū at pſo-
rate sūt vtriq. ſtere' egreditur ex eis z vēroſitas
Si at nō egredit ſtere' neq. vēroſitas non ē pene-
trās abytraq. pte. Loq. vero de ei' cura perfecte
pl' ē q̄ hic nī liber expectat. I3 qz oēs fere boies
ip. maximū icurrūt errozē i cura ei': vñ z maximū
icurrūt nocumētū: nos excitābim' eos ad hoc qd
huic egritudini pgruū erit: z oīdem q̄l' a pdcō
erroze se custodiant. z dicim' qz fistula vtrinq.
pforata cū ab ano remota fuerit nullo mō ferro
tāgēda ē: icisione enīz ferri pſtrigif ſtere' iuolū-
tarie egredi. Est et aliud q̄re fistula abytraq. pfo-
rata ferro tāgī nō dz: qz toto tpe vite egri sic per-
māere poterit nō magnū faciēs nocumētū neq.
puēiet ex ea aliqd nisi refudatio z flux'. Si qd ab
ea fluxerit: acutū fuerit z mozdicatū z fetidū bū-
erit odorē c' ēt quātitas quoridie augeaf: erit ſi-
stula putrida z cūz hoc herpetestio meno cū ex
medicamine acuto z ex eo qd pplet oīa succurrē

diē āre q̄ ollatef z magnificet. Cū at refudane-
ri nisi paz neq. quantitas quoridie augeaf neq.
magnificet neq. odor ibi augumētat' fuerit nō
ē i ea aliqd qd sit tlmēdū nisi refudatio z flux' que
medicari pōt donec sicceatur z detumescat z nō
refudet per lōgū tps. Si aut refudatio redierit
medicamē pdictū adbibeat. Et hoc mō poterit
blādiri p totū tpe vite egri z nō nocebit. Adod'
adbibēdi huic egritudini medicamen ex collitio
qd i. e. de fistula oculi noīauim'. sumaf z optie-
teraf z fistula pmaf dōec qd i ea cōtinef egre-
diaf z si radi' eā igredi poterit iuolūaf coto: dei
de ex pdicto medicamine postq̄ mollificatū fu-
erit itiner' i fistulā imittaf. Si vero i ea minime
radi' igredi poterit dissoluaf medicamē in aq. z
sublenef cora egri supposito puluinari z eo sup-
no lacēte pdictū medicamē distillādo sup fistulā
fūdaf z fiat hoc i mane z circa noctē p tres dies
z sedeat iaq. de circūma z lauef ex ea. ¶ Sil:
¶ Ponit curā ragadiarū q̄ sunt i ano z diuidit in duas.
pmo facit hoc. scō reuertit ad ponēdū curā emorroidarū
maxime qñ fuerit putredo. fa. ibi. (Qz si i ea). ¶ Prima in du-
as pmo ponit curā ragadiarū qñ nō sūt pſide nec sanioſe.
Scō qñ sūt tales. fa. ibi. (Si at.) ¶ Prima i duas. pponit cu-
rā p euacuādoz qñ vter est ſtipiticus. scō p localia. fa. ibi.
(Loc' vō). De pma dicit qz qñ patiens habuerit ragadias in
ano ledētes cū cūz vterē ſtipitic' dz vti pillis de bdelio que
sunt. R. mirobāl. nigrozū kebulozū embilicozū. añ. 3. r. se-
rapini. 3. ij. nastrutū al. 3. ij. bdelij moll' z albi. 3. xv. dissoluaf
tur bdeliū i succo porroz z ex eo cōficiant alia iformenē
pille z ex eis sumaf frequēter ab. 3. i. vsq. ad. 3. iij. rō qz iste
pille ppter mirobalanos euacuāt z cōsolidāt pp bdelium.
¶ Notādū qz meli' ēēt si darenf medicie laxatiue vel ſie-
rēt clisteria qz mirobalani cōstringūt post laxatōez. deide
cōsolidet loc' cūz vngueto cōsolidatiuo z cerusa dicta supe-
ri' sepe. z sic facit gerard'. (Loc' vō). ¶ ponit curā qñ i loco
fit aduſtio. scō quādo in loco nō ē aduſtio. fa. ibi. (Si at nō)
De pma dicit qz si in loco fuerit aduſtio dz fieri inunctio cū
vngueto de cerusa. rō qz ē in frigidatiuū z cūz hoc cōsolidati-
uū. (Si at nō). ¶ ponit curā qñ in loco nō est aduſtio dicēs
qz dz iungi cūz vnguento qd fit ex adipe q̄ in gibbo cameli
inueniē z bdelio z sic fit. R. cere citrine olei sſamini adipis
anatis medulle crur' vaccini adipis q̄ ē i gibbo cameli bde-
lij oīuz añ ptes eq̄les. bdeliū pzi i mucillagie seīs lini dis-
soluaf deide misceant qz hoc optimū existit. ¶ Notādū
qz loco adipis q̄ i gibbo cameli repitur valet sepū caprarū
vel assungia galline z iungant ſciſſure. eodē mō valet i ſciſ-
suris manū. Ad idē. R. dragagāti gallarūz añ. puluerizēf
cū sepo capnoyl bouino z pauco olei ros. misce z fiat vnguē-
tum. Ad idē suffumigatio facta cum bdelio cōfecto cū adi-
pe. Ad idē terbetine. 3. ij. adipis anatis olei viol. añ. 3. ij. mu-
cillaginis oragaganti. 3. i. cere citrine. 3. i. dragagāti pulue-
rizati. 3. ij. fiat vnguētum zc. (Si at eger). ¶ Ponit curā raga-
diarū qñ sunt pſunde z sanioſe dicēs qz si eger habuerit
i ano ragadias pſundas a qb' egrediē vir' fetēs dz supponi
medicamē acutum qd scripsit in. c. de vlcērib' oculorum et
d polipo. rō qz corrodit. iō psumit māz sanioſa vñ furioſa. z
dicit qz si in eis aliqd remanet qd refudat. iterum dz pōme-
dicamē. z B fac donec loc' egicef z nō refudet. Ad idē valet
ceromiz viride positum i eodē. c. deide loc' cōsolidetur cum

De egressione ani & matricis

unguento de cerusa. (De si ea) ponit iterato curam emorroidaz spālī. & diuidit i duas. pmo ponit curā p medicinaz. Secdo p cyr: rglam. fa ibi. (Est et). De pma dicit q si emorroides fuerint extra pminētes & pēdētes & fetētes i tantuz q arefūt & nigrescūt dz sepe suproni butiz: tepiduz donec nigredo remoueat. Secdo dicit q si resudat vir^o fetēs medī camē acutū ibi pō. i. f. Tertio dicit q si nō resudat vir^o fetēs curet cū vnguento de cerusa. rō qz solidat. (Est et). Ponit curā p cyrurgā dicēs q curat aliqñ cauterizādo cum ferro. scdo dicit q b nō pūnet ad istū locuz: sz ad septimū alman/ sois. Norādum q emorroides pnt remoueri p icisione eaz ita q totalr icidant qñ sūt ariqñ cū ferro. f. cū forficib^o. Secdo pnt icidi sine dolore cū filo de serico v^o cū pills eg & ifundant i aqñ in q cāphora fuit dissoluta. vñ nō sentit dolor stupefaciēdo mēbz. & post icisionē ponat emplm scm ex vitell^o ouoz & oleo rof. ad sedandū dolorē. postea solidē tur vngēdo locū cū vnguento solidatiu qd fit cū cerusa lo ta aloē masticē thure sanguine draconis oleo ro. & cera. (Si stule). Ponit curā fistulaz q sūt i ano. & diuidit i tres. pmo pmittit quōd se hnt fistule ani quātū ad generatōem. Secdo ponit diuersitatē fistulaz. Tertio plegē ponēdo curā. scda ibi. (Que sūt vtrinq). Tertio ibi. (Logvō). De pma dicit q fistulē i ano cito generant & discernit ex figura ei^o. (Que aut vtriq). Ponit diuersitatem eaz dicēs q tales aut sunt penetrātes aut nō. Secdo dicit q penetrātes distinguunt ex eo q egredif de loco fistule sterc^o & vōsitās. sz si nō sūt penetrātes tūc nō egrediet ab eo nec sterc^o nec vōsitās. (Logvō). Prolegē ponēdo curā fistulaz ani. & diuidit in duas. p ponit itērdēm suā. scdo plegē eaz. scda ibi. (Et dicem^o). De pma dicit q loqndo de cura fistule pfecte trāsit meras hū/ rī libzi. De secūda dicit q fere oēs hoies maximū icurrunt errorē i cura hui^o passionis. vñ maximū segē nocumētū. Et hic ipse itērdit excitare nos illud explicādo qd ē cōgruū i cura hui^o pp qd possim cauere a dicto errore. (Et dicemus). Prosequit & diuidit in duas. pmo pmittit documētū ob/ pandū i cura fistule penetrātis. scdo ponit curā illi^o p medicinas ibi. (Si at illud). De pma dicit q fistula penetrās ab vtraq pte si fuerit distās ab ano nō ē tāgēda aliquo mō ferro & rōnē assignat. qz ex icisione facta cū ferro cōtingit sterc^o egredi i uolūtariē. Rō qz lacert^o cōstringēs & dilatans ē icifus. scda cā qz talis fistula toto tpe vite. f. egri sic pmāe/ re pōt nō iducēs magnū nocumētū nec pūet ex eo aliō nisi refudatio & flux^o. (Si at). Pōit curā fistule saniose. & diuidit i duas. qz pmo ponit curā in gnālī. scdo in spālī. fa ibi. (Modus). Prima i duas. pponit i generali qñ fistula ē saniosa & pūnda. & qñ ē pauca. scda ibi. (Lū at nō). De pma dicit q si illud qd egredif a fistula fuerit mordicatū et acutū & fetiduz & qñtās cōtinue augeat talis fistula erit saniosa & cū herpestiomeno. Secdo dicit q in cura tali succurrēduz est cū medicamine acuto & cū eo qd pficit itērdēs oēs atēqz dilaturatur. De scda dicit q si fistula nō resudat nisi paz & qñtās nō augef quotidie nec malus ē odor: tūc dz medicari cum medicamē exiccatio donec exicceat & detumescat & nō resudet aliqd lōgo tēpore. Tertio dicit q si refudatio reuertatur dz exhiberi medicamē acutū & sic blādiri toto tpe egri. (Modus). Ponit curā i spālī. & diuidit i duas. pmo ex/ plicat medicamē ponēdo modū approximatiōis. scdo ostēdit qd siēdū qñ nō pōt approximari mō pdicto. fa ibi. (Si vō). De pma dicit q dz exhiberi medicamē factū ex collirio. de quo ocm est i cura fistule oculi: & hoc dz fieri oēc egrediat qd i fistula cōtinet. secdo dicit q si tēta pōt igredi i uoluntur radi^o coto ex pdicto medicamē inūcto & mittat i fistulam. De secūda dicit q si radi^o nō pōt igredi i eā dissoluat medicamē in aq & dz subleuari corā egri supposito puluina/ ri: & i firmo supino iacēte pdictū medicamē dz ifundi super

fistulā distillādo & dz fieri de mane & circa noctē p tres dies. Dicit q dz sedere i aq de curcuma & lauare ex ea. (Notā dū q cura fistule penetrātis ē vt totū corp^o mūdificet cūz pills fetidis aut ex decoctōe mirobal. idoz chebuloz sene epibimi sumiterre dulcorata cūz zaccaro rof. veteri. dein de tota fistula mūdificet vsq ad lōgādoz cum vnguento viridi facto ex melle rof. & aluie succotrino & flore eris mixt & tritis cōlī: aut ex puluere affodilloz. & dilatef os fistule cū tēta de spōgia. aut cū medulla cāne mellite aut cū tenerita te aristologie rotū de. & cū scm fuerit cauterizet loc^o vsq ad pūndū. deide remoueat crusta cū butiro. deide icaruet il/ lud cūz puluere thuris minuti rotūdi & sine solidet cum puluere nucis cipsi &c. Cura fistule nō penetrātis ē vt mūdificetur loc^o cum vnguento viridi dicto vel cūz puluere affodilloz & dilatef os vt ocm ē & posset cauterizari. qz caute riū ocm remouet malā pplexionē membri & dissoluit mās corruptas cōtētas i mēbz & stringit fluxū sanguis. (De dicamē valde bonum ad fistulā ani. B. aceti vini fortissimē clari olei yctustioris quod possz iūcēri ani. l. b. i. litargiry pul uerizati & cribellati. l. b. s. coquant ista donec nigz & lucens fiat. deide ex eo fiat tēte. B. eni valde exiccat absqz mordici/ catōe & solidat plagas recētes & vulnera & vlcera atiqz cōso lidat & mūdificat. Ad idē. B. aloes sarcocolle thuris sāguis dracōis aluie succarini añ. 3. i. floz eris. 3. y. fiant ex eis stes cū succo sumiterre & reponant tādiu q idurescāt & cum ne cesse fuerit pōt vñ i fistula & ponat ol dic vsq ad. vii. dies mūdificat. n. de ppetate fistulā & finalr cōsolidat.

De egressione ani & matricis.

(Sillanus. Quando circa rubricā de exitu ani q cā exitus ani est duplex. Una est relaxatio lacerti seu musculi re tinētis feces. hec ab humore relaxante lacertum. Alia cā ē āpa intestini taciēs ipm descendere. (Secundo notādum q signa exit^o ani ppter relaxatōez sūt. qz p imis/ sionē cum digito pōt igredi anus sine dolore. Signa exit^o ani ppter āpa sunt q intestinū nō ingredit nisi ipellat cūz di gitis. dolor loci cum eminētia manifesta et cum duritie. (Tertio notanduz circa rubricā de exitu mīcis q exi/ tus mīcis est duplex. f. cā extrinseca & intrinseca. Extrinseca ē sic casus & percussio supflū coitus sessio sup lapidē frigidū vel statio in aq frigida vel vinctio cum vnguentis frigidis. Cā intrinseca est vā āpa mīcis & sic exit extra. vel relaxatio vel mollif. catio siue paralifis. hoc vel ab hūore imbibito i cōcauitate matricis vel ppter fluxum humiditatis aquose ab alijs mēbz ad matricē. (Quarto notādū q signa exi/ tus matricis ad extra ppter relaxatōez sunt multitudo bu miditatis fluentis & vultus mollitico mēbz & laxitas. Si/ gna exitus ppter āpa sunt dolor intrinsec^o & aliqñ febris. fe bris & aliqñ durities. (Pronosticatio exit^o mīcis extra nunqz vel difficulter curatur.

(Almanfor. Am an^o extra egredif carēs āpare & ita dispōit q si ipellat igredif: ceruse balan stie gallaz alnis antimonij oīnz presu/ māf cōles & i puluere redigāf: & sup loch ex oleo rof. calefacto inunctū puluerizent & an^o itronit taf & cōstringaf: qd tñ fieri cōuenit postqz eger a sella reuersus fuerit ne cū cito ad sellam surge re sit necesse. Sumant ēt galle balan stie cupule glandif folia mirri & coquant in aqua donec ru bea fiat & sedeat in ea & lauet ex ea. Qd si an^o qui apostemosus ē igredi minime pōt: eger aquā ca lidam frequenter ingreditur & in ea sedeat & vñ

De supfluitate menſtruoz

gar anum ex cera ⁊ oleo camomillino: aut aneti
no donec igrediat. Cūq; itromiffus fuerit ex his
q̄ nominatiū curet. Vnlua preterea ſi egreſſa
fuerit ſilr erit medicāda. Eſt tñ neceſſe vt forti-
ter ligetur ⁊ vt egra ſemp ſupina laceat ⁊ cora ſu-
perius eleuet.

C Sillanus.
C Determinat de exitu ani ⁊ matricis: ⁊ diuidit i duas. pri-
mo ponit curā exit⁹ ani. ſcdo matricis. Fa ibi. (Vnlua prete-
rea). Prima i duas ſcdo q; duo ponit remedia. Fa ibi. (Su-
man). De pma dicit q; cum an⁹ extra egredif ⁊ ſine apate
cui⁹ ſignū ē. q; ſi digiti pellit igredif tñ cō an⁹ ſup ſpargi pul-
uere tali. R. ceruſe balaustiaz gallaz antimonij aluiſ oīz
añ. ptes eqles. puluerizet. ⁊ ſup anū pri⁹ oleo roſ. ſalis inun-
ctū ponant. Deide an⁹ itus mittat ⁊ ſtringat. rō q; talis pul-
uis ē ſtiptic⁹. ſz oleo iungat vt meli⁹ retineat puluis ſup anū
Ad idē. R. ſumach. ⁊. ſ. gallaz anthere nucif cīſſi myrrhe
olibani añ. ⁊. i. fiat puluis cū quo ſmapiſet iſteſtū: ſz pus i-
ungat oleo roſ. (Suman). Ponit aliud remediū dicēs q;
ſumant cupule gladiū galle balaustie folia myrti. coquant i
aq̄ donec fiat rubea ⁊ ſedeat i ea ⁊ ex ea lauet. rō q; ſit ſti-
ptica. Ad idē fiat balneū de folijs nucis cīſſi. Ad idē valet
ſeſſio ſi fiat i decoctōe achatie vſ ſeſi mirti taſſi barbaſſi vel
caude egne. C Notādū q; i cura pfecta d; pcedere balneū
deide iunctio. deide puluis. (De ſi an⁹). Ponit curaz exitus
ani qñ ſit ppter apa cui⁹ ſignū. q; nō pōt igredi pp pſione
digiti eger d; igrediaquā calidā ⁊ ſedere i ea. Secundo dīc
q; d; iungere anū ex cera ⁊ oleo camomille vſ aneti. rō q; il-
la molliſcat ⁊ ſedat dolorē. C Notādū q; balneū eoꝝ que
cōpetūt i exitu ani ē eoꝝ q; molliſcat. vt malua biſmalua ſe-
nugrecū ſemē lini ⁊ anetū. Silr ſolū balneū aq̄ dulcis valet
i hoc caſu. (Vnlua preterea). Ponit curā exit⁹ maerici dicēs
q; ſi matrix egrediat extra eodē mō ē curāda. Scdo dīc q;
tñ ē neceſſe vt fortiter liget ⁊ egra laceat ſupia ⁊ cora ſup
eleuet. rō pmi. q; eadē videt cā exit⁹ ani ⁊ matricis. Rō ſcōi
q; i tali ſitu matrix meli⁹ aſcēdit ad locū ſuū. C Notādū q;
ad exitū matricis ad extra ſex p ordinē regunt. Prioreto
ſe. Scdo ſuffumigatio. Tertio balneū. Quarto vnguentū.
Quinto ſuppoſitorij. Sexto emplm. Mod⁹ eſt vt dicet de
oib⁹ p ordinē. Vt oſe ſint tres. Vna ponat ſupra vmbilicū.
ſz alij dicūt ſub mamilla. vna abytroꝝ latere ⁊ ſi vt ma-
trix aſcēdat ad locū ſuū vel ad ſupiora. Suffumigatio. habe
at ollā parua i q̄ ſint carbones igniti ⁊ ſupponat puluis ta-
lis. R. camomille achatie radice biſtoꝝe añ. ⁊. iij. pſidie ba-
laustie añ. ⁊. y. aſſe fetide. ⁊. i. maſticis olibāi galbāi añ. ⁊. y. ſ.
nucis cīſſi gallaz folioꝝ myrti añ. ⁊. v. ⁊ cū iſtō d; recipi
fum⁹ circūtegēdo pānis ollā ne fum⁹ aſcēdat ad nares. ſz
d; tenere aliq̄ odorifeꝝ ante eas. ⁊ tūc rō remediū ē. q; ex
fetidis ē cōpoſitū faciētib⁹ matricē aſcēdere ⁊ ſtipticis. pbi
bētib⁹ deſcenſus. ⁊ d; fieri ventofis exūtib⁹. Balneū ſit ta-
le. R. ro. ru. q̄r. ſ. mirti radice taſſi barbaſſi añ. M. i. rozmē
tille radice biſtoꝝe āthēre maſticis olibani añ. M. i. ſucci
matricarie ſucci lauendule añ. q̄r. ſ. aſſe fetide q̄r. i. ⁊ quaſſe
tur ⁊ i ſacculo ponant. buliāt i modico vini ſtiptici ⁊ ſub-
mergaſ. rō p idē vt ſupra. Unguentū cuꝝ quo d; iungi oꝝfici
um mīſcis vſ vulue int⁹ ⁊ extra ⁊ renes. R. olei myrtini olei
de lilio olei maſticis añ. ⁊. y. ſ. aſſe fetide radice biſtoꝝe toz
mētille añ. ⁊. iij. cere. q; ſufficit fiat vnguentū vt ſupra. Sup-
poſitorij vel peſſariū i dura ſuba poſitū i collo mīſcis. R.
aſſe fetide. ⁊. i. puluerizet puluerizāda miſce malaxādo cū
oleo mirtiño. fiat maſſa de qua fiat ſuppoſitorij. rō vt ſupra
Emplm qd i mediate d; poni ſuper vuluam ne iterum acce-
dat. R. gūmi pini. ⁊. y. thuris maſticis añ. ⁊. i. nucis cīſſi. ⁊.
ſ. liſſiant i olla noua cū oleo de maſtice fiat emplm. Ad idē

R. maſticis q̄r. i. olibani. ⁊. ſ. nucis cīpreſſi gallaz myrtillo-
rum añ. ⁊. i. pſidie balaustie añ. ⁊. ſ. terbētine. ⁊. i. puluerizā-
da puluerizet ⁊ quaſſanda ⁊ quaſſent cum piſtello calido.
miſce oia ſil malaxādo cum oleo. fiat emplm tenue ad q̄ti-
tatem vnius palmi parui i longitudine ⁊ medij i latitudi-
ne extendatur ſupra pānum. C Ultimo notādū q; i cura
hui⁹ paſſionis valet vomit⁹ qui trahit ad ſuperiora.

C De ſupfluitate menſtruoz ſtrigēda. C Sillan⁹.
Iꝛca rubricaz eſt notandū q; menſtrua fluunt natu-
raliter qualibet reuolūtōe aut renouatōe lune ſol.
ſcōm q; conuenit etati mulier⁹ ⁊ alijs pꝛicularibus.
⁊ durat a dieb⁹ trib⁹ vſq; ad. viij. ſcōm diuerſitates pꝛplexio-
num. ⁊ qñ menſtrua currunt i qñtitate qualitate ⁊ ordine
tunc ſunt mulieres ſane caſte ⁊ ſecunde. qñ autē illa mutāt
tunc ſunt egrotatiue i cōtinētes ⁊ ſteriles. ⁊ ſi generāt i becil-
les ⁊ morbidos generāt pueros. ſupfluit ergo aliqñ preter
naturā ⁊ ſunt cā morboꝝ. C Scdo notandū q; cā ſupflui
fluxus aut eſt intrinſeca aut extrinſeca. Si extrinſeca ſic ca-
ſus ⁊ percūſſio aboꝝſus part⁹ innaturalis magnitudo nimia
virge. ragadie i vulua mulier⁹. Si cā intrinſeca aut ppter
vītutē aut ppter mēbra. aut ppter humoꝝ. Si ppter vītutē
hoc ē ppter vītutē expulſiua ⁊ mōdificatōez toti⁹ ⁊ ſic ē ad
bonus quātūz ē ex hoc. aut ē ppter vītutis debilitatē pꝛtenti-
ue ⁊ hoc ē malūz. Si fuerit ppter mēbz hoc ē q; mēbz ē ra-
rum molle laxum molliſicatiū latūz ⁊ apertum. Si fuerit
ppter humoꝝ hoc eſt q; peccat rōne nimie quātītatis ⁊ nō
poſteſt pꝛehendi i vāſis. aut rōne qualitatis male. vt quia
nimis ſubtilis calidus venenofus ſalſus acutus mordicati-
uus putridus aut frigidus aquoſus ſubtilis. C Tertio no-
tandū de ſignis ſi fuerit a cauſis extrinſecis habetur ex iu-
dicio patientis ſi diligens inquiſitor velit eē medicus. Si
vero fuerit ppter cauſas intrinſecas et fuerit cum vītute
forti tunc eſt cum bona coloratione tolerantia ⁊ alleviatōe
Sed ſi fuerit ex debilitate vītutis tunc mulier eſt diſco-
lorata ⁊ debilis ⁊ male tolerat. ⁊ ſi fuerit ex mēbz cognoſci-
tur ex habitudine corporis. ſi eſt piloſa extenuata maculen-
ta ⁊ de facili paſſibilis. ſi fuerit ex humoꝝ quātītate co-
gnoſcitur ex plectozia. quia vene ſunt plene. ſi fuerit ex hu-
mori peccantis qualitate. ſ. caliditatis ſue eſt calor ſitis mō-
dicatio ⁊ cognoſci ex colore. ſi fuerit ex ſanguine color mē-
ſtruoz cōuertit ad albedinē. ſi ex colera tendit ad citrinita-
tem. ſi ex ſlegmate ad albedinē. ſi ex mlia ad liuorem et ni-
gredinē. ⁊ eſt optimūz ſignūz ad diſtinguendum. Pꝛonoſti-
catio. fluxus menſtruoz ſupfluius ducit ad egritudines cō-
ſumptiuas. ſad idropiſim. pꝛiſim. ethicā. dolorē doꝝti. ⁊ paſ-
ſiones ſtomaci. ſ. debilitatem digeſtiue ablationem appeti-
tus ⁊ ſimilia. Confectio p retentione menſtruoz. R. zucca-
ri roſ. ⁊. y. lapidis emathitis trociſc. de carabe trociſc. de ter-
ra ſigill. ⁊ trociſc. de ſpodio añ. ⁊. i. miſceant ⁊ ponant i ſcu-
tela parua ⁊ deauretur. Unguentum ad idem. R. olei ma-
ſticis olei abſinthij añ. ⁊. ſ. olei myrtilloꝝ. ⁊. i. pulueris maſti-
cis. ⁊. i. puluis troc. de carabe troc. de terra ſigil. boli armēi.
lapidis emathitis añ. ⁊. ſ. cere pap. fiat vnguentū. addas
aceti. ⁊. ſ.

C Almansor.
Rō ſupfluiſ menſtruis conſtringendis
trociſci de carabe per hebdomadā vnaz
ſunt bandi: q; ſi non contulerint conſe-
ctio de ſcoria detur. Et fiat miniſio ex baſilica.
Vt oſe quoq; ad mamillas apponantur. Et i
comeſtione cibis vtaſ ſtipticis. Et hoc medica-
men egra ſibi ſubijciat. Qd. R. olibāi balaustia
rum gallaz antimonij achatie aluiſ omniūz par

De puocatione menstruoꝝ

tes equales. puluis horꝝ optinetritozꝝ cuꝝ pau-
ca lana subiciatur. Femur vero ⁊ dozꝝuz ex epi-
thimatis que in .c. de fluxu ventris nominati
mus epithimaf. Et sedeat in aqua de curcuma.
Qꝫ si ista nõ contulerit ex alio pessaro acuto fiat
imissio ⁊ maneat in vulua.

¶ Sillanus.

¶ Ponit curā qñ mēstꝛua superflua. ⁊ diuidit i tot quot
remedia ponit. partes patebūt. De pma dicit qꝫ p supfluis
menstruis restringēdis debet dari trocisci de charabe per
vnā hebdomadā cū aqua plantaginis. Ratio. qꝫ sunt frigi-
di. Ideo alterant. ⁊ sūt stiptici. id restringunt vias ⁊ a forma
specifica restringūt sāguinē fluentē. Ad idem valet potare
3. i. coralloꝝ cū. 3. i. aqꝫ plātaginis ante pꝛādū ⁊ tantū de no-
cte. Ad idē pillule facre ex trocisc. stipticis ⁊c. (Qꝫ si nõ). Po-
nit aliud remediū dicēs qꝫ si non contulerit debet dari con-
fectio de scorja ferri. ratio patet. (Et fiat). Ponit aliud re-
mediū dicens qꝫ conuenit flebotomia facta de basilica.
Ratio qꝫ diuertit ⁊ euacuat aliunde. ⁊ tūc si peccet sāguis
pꝛet flebotomia directe. si alioꝝ humorꝝ conuenit flebotomia
idirecte. (Ventose quoqꝫ). Ponit aliud remediū dicēs qꝫ
vētose debet poni ad mamillas. s. sub eis. rō qꝫ ppter colli-
gantiā mamillaz cū mīce diuertit ad supiora mām ⁊ ē re-
mediū forte ⁊ familiare ⁊ sepe exptus sum. Ad idē valet li-
gare brachia. qꝫ ē diuertit mām ad supiora. (Et in come-
stione). Ponit aliud remediū. s. p dictā dicēs qꝫ i cibo oꝝ co-
medere stiptica sicut risuz lētes far coctū carnes assatas vi-
num grossuz stipticū. rō pꝫ. (Et hoc). Ponit aliud remediū
dicēs qꝫ oꝝ subici tal puluis. ⁊ olibāi balaustie gallarū anti-
mony acatie alūis oīuz añ. ptes eqles puluerizēt subtili ⁊
cū lana supponat. Ad idē. ⁊. folioꝝ plātaginis. Ad. 5. qꝫssa
⁊ supponat. Ad idē succi plātaginis. lb. 5. troc. charabe. 3. 5.
mīce ⁊ colef ⁊ excollet ⁊ excolatur mittat i matricez. Ad
idē suppositoriū ex achatta ⁊ succo sāguinari et supponat.
Ad idē ⁊ est secretū inieccio stercoris asinini ⁊ valet a pꝛie-
tate. (Femur rō). Pōit aliud remediū dicēs qꝫ femur oꝝ epi-
thimari ex epithimate de quo dicit ē supra. c. de cura fluxꝫ
vētris. ratio patet qꝫ constringit. Ad idem fiat epithima ex
succo plantaginis ⁊ trociscis de charabe ⁊c. Ad idem valet
emplm de stercore asini recenti factum. Ad idem. ⁊. succi
plātaginis. lb. i. aqꝫ ros. qꝫ. i. acet. 3. 5. coralloꝝ. rubeozꝫ cha-
rabe lapidis ematbitis boli ar. myrtilloꝝ cupulaz glandiū
olibani añ. 3. u. terre sigil. q. sufficit puluerizāda puluerizen-
tur mīce oīa sicut duo emplā vnū āte ⁊ aliud retro. ratio pꝫ
(Et federe). Ponit aliud remediū dicēs qꝫ debet federe in
aqua de curcuma. ⁊ est balneū factū ex radice rubece tictozꝫ
⁊ ē radix cum qua tingunt panni. Ad idē valet aqua mir-
ti ⁊ corticis radiciꝫ vlini ⁊ corticis radiciꝫ quere. ⁊ alioꝝum
stipticoꝝ sicut sunt cōtices granatoꝝ balaustiaz glades lē-
tes folia nespuloꝝ citonloꝝ piroꝝ. Ad idem valet balneū
aque decoctōis aluminis puluerizati ⁊ est experimentū ve-
tularum isallibile. ¶ Notādum qꝫ pdicta remedia valent
multū quando fluxus est o sāguinē colerico. vnde si pꝛdictꝫ
sāguis sit aquosus competit balneum ⁊ alia emplastra fa-
cta per res calidas ⁊ stipticas vt olibanū mastix nux cipeꝫ si
vernix laudanū myrrba storax calamita anisū assum ⁊ his
similia. ⁊ hec sunt simplicia calida et stiptica. Sed frigida
stiptica sunt cāphora achatta spodiuz coriandrum sāguis
draconis sandali lapis ematbitis ypoquistidos bolus ar. cu-
pule glandium sumach galla mirtus balaustia plātago gn
qꝫ semina frigida sāguinaria ⁊ similia. (Qꝫ si non). Ponit
aliud remediū dicens qꝫ si pdicta non sufficiant. de-
bet dari pessarium aliud acutum. et diu teneri in vulua.
Ratio patet.

¶ De puocatione mēstꝛuoꝝ.

¶ Sillanus.

Irea rubricam notandum qꝫ mēstꝛua currunt na-
turaliter ab anno. xiiij. vsqꝫ ad. xxxv. vel. l. vel. lx.
aliquādo citiꝫ. aliquādo tardiꝫ scdm diuersitatem
complexionum ⁊ alioꝝ particularum. Sed retinentur ali-
quando naturaliter vt infra añum. xy. ⁊ vltra. lx. aliquan-
do retinentꝫ pꝛet naturaliter vt in temporibus medys.
Et sciendum qꝫ mēstꝛua plus deficient in mulieribus qꝫ
sperma i viris. ¶ Secundo notanduz qꝫ mēstꝛua fluunt
scdm etatem lunc. puellis fluunt in pꝛima quadra. iuueni-
bus i secunda. Sed illis que magis pꝛcesserant i tertia qua-
dra ⁊ alys in vltima. et ex hoc possumus percipere qꝫ iuue-
nes debent flebotomari in noua luna ⁊ senes in antiqꝫ. quo-
niam ars imittatur naturaz ⁊ ideo bene dicit. Luna vetus
veteres. iuuenenes noua luna requirit. ¶ Tertio notādū
qꝫ mēstꝛua retinentur pꝛet naturam ppter causas extri-
secas. aut intrinsecas. Si ppter extrinsecas. aut ppter
nimium exercitium fame accidentia anime nimia pingue-
dinem febrē pꝛisim ydropisim cicatricem in vulua ⁊ his i
milia. Si ppter causas intrinsecas vel ratione virtutis
hoc est ppter aliquam de malis complexionibus debili-
tantibus virtutem. vt mala complexio calida cum excedit.
aut frigida humida vel sicca. vnde debilitat expulsuam
et non expellit superfluum. aut rōne membri. aut quia os
strictum corrugatum oppilatum clausum. sicut est matrice
et orificia venaz. Si ppter humorem vel ppter quan-
titatem. v. qualitatem humorꝫ. vt quia sāguis erit nimis
grossus viscosus frigidus ⁊ sic de alys. Si ppter causas
intrinsecas rōne virtutis discernit. ¶ Quarto notādū de si-
gnis. Si fuerit retentio mēstꝛuoꝝ ppter causas extrin-
secas facilius cognoscitur ex iudicio patientis. Si ppter
causas intrinsecas ratione virtutis discernit ex signis ma-
larum cōplexionum. qꝫ si sit mala complexio calida ibi est
stis pulsus velocitas vrina intensa ⁊ alia signa caliditatis.
Si vero sit maia cōplexio frigida mulier est discolorata. sō
nolenta. cuꝝ paucitate stis. pulsus tarditas. vrina remissa.
Si ratione mēbri cognoscitur ex habitudine. s. si est pignus
superflue vel nimis extenuata. si ppter apostema vel cicat-
ricem in matrice. Si rōne humorꝫ discernit ppter quali-
tatem. vt quia sāguis est viscosus grossus frigidus ⁊ cogno-
scitur ex habitudine superflue pinguis. vel ex regimine pꝛe-
terito multiplicante humores grossos ⁊ viscosos cantantes
oppilationes. ¶ Pronosticatio. si mēstꝛua retinētꝫ pꝛet na-
turam medicus potest pꝛonosticari alteram ex his passionibꝫ
aut multa. s. mania mīsa caligo ⁊ epilepsia. Et hoc quantū
ad cerebrꝫ. sed quantum ad spiritalia membra pꝛisus tū-
sis suffocatio. sed quantum ad naturalia nausea ydropis: ⁊
quātum ad membra inferiora podagra. ¶ Almanfor.

¶ Am ex retēde mēstꝛuoꝝ magna sequitꝫ
passio trocisc. de myrrba denur. quod.

¶ R. myrrbe. 3. lii. lupioꝝ optimi tritoꝝ
3. v. folioꝝ rute mentastri pulegicēruini rubece
de qꝫ tingit asse serapini oppoponaci. oīuz añ. 3.
ij. isomentur trocisci ponderātes. 3. ij. ex qbus
beꝫ in die vnꝫ cum aqua in qꝫ semen iunipꝫ coctū
fuerit. hoc nāqꝫ medicamē adeo veheins existit
in pꝛonocādis mēstꝛuis vt ēt fetū exentiat si qua
eo sepe vtaꝫ. ¶ Ventose quoqꝫ sub curuature po-
plitis sunt ponēde ⁊ flebotomia ex saphena faci-
enda est. postremo quoqꝫ ventose femoꝝi sūt su-
perponende.

¶ Sillanus.

¶ Ponit curam retentionis mēstꝛuoꝝ. ⁊ diuiditur in
tot quot remedia ponit. partes patebūt. De pꝛima dicit qꝫ

De ragadijs vulue

cum ex retentione menstruoꝝ sequitur magna lesio tūc de
bent dari trocisci de myrrha. Ratio patet quia incidit ma
teriam viscosam subtiliunt aperiant. et mundificat matricē
et sic etiam confortant expulsuam. Secundo ponit descri
ptionem. R. myrrhe. 3. ij. lupinoꝝ optime tritoꝝ. 3. v. folio
ruz rate. mentastri pulegy. ceruini. rubee de q̄ tingit ferari
ni asse opponacis oīum añ. 3. ij. info. menē trocisci ponde
ris. 3. ij. et q̄b^o detur vnus in die cuz aq̄ decoctōis iuniperi.
Tertio dicit q̄ hoc medicamen ē ita potens in puocatione
menstruoꝝ. q̄ etia v. let ad extrahendū fetum. ¶ Notan
dum q̄ in puocatione menstruoꝝ quedā appropinquatur
per supius quedā p inferius. et q̄dam ab extra. Appropin
ta p superius. super os. R. rubee tinctoꝝ maioris. 3. ij. leu
stici sparagi graminis radici cipi añ. q̄r. 5. siseleos. 3. ij. mel
lisse. M. ij. arthemisse saune valeriane pulegy calamēti
añ. M. i. xilobalsami carpobalsami añ. 3. i. spice nardi. 3. ij.
gritice rase vuaz passaz mundatap añ. 3. i. floꝝ anthos flo
ruz sticados arabici añ. 3. i. mell electi. lb. 5. zuccari al. q̄r. ij.
fiat syrup^o clarificatus vsq̄ ad lb. i. 5. detur cuz brodio cice
rum. Ad idē. R. saune pulegy. et rubee maioris añ. partes
equales fiat decoctio cū vino albo subtili def ad bibendū.
Ad idē. R. trifere rubee maioris añ. 3. 5. siseleos. 3. iij.
feminis fenugreci fiscoꝝ rubeoꝝ ciceꝝ nigroꝝ añ. partē
mediā. coquant in lb. 5. aque quousq̄ redeat ad partes. i. co
let et colatura cuz modico succaro admistret et multū ape
rit. Ad idē valet aqua distillata rubee maioris et est multū
fortis Ad idē valet vsus trifere sine opio quolibz mane cū
aqua cicerū vel cū vino albo. Ad idē. R. cassie lignee. 3. ij. tro
ci. cassie añ. 3. i. puluerizentur subtiliter et def ad bibendum
cuz vino in quo bulierit farina et subito puocat. Ad idē pul
uis cassie lignee cū vino datus. Ad idē. R. myrrhe castorei
stozacis. omniū añ. aur. i. saune cinamomi amboꝝ añ. aur.
5. conficiant cū melle. doꝝ. est aur. ij. si def cum vino est me
lius. Ad idē. R. saune. 3. ij. asse armoniaci rubee añ. 3. i. 5. fi
ant pillule et sunt aur. Ad idē croci. 3. ij. vel. i. detur ad bibe
ndū. Similiter dyacalamēti. 3. i. Valet etia dyacinamomū
cuz rubea tictoz. Ad idē cordumeni triti. 3. i. Appropināda
per iseri. C. p. puluiaz sunt suffumigia. R. coloquintide quatū
vis cui recipiat sumū super carbones ponēdo cū instrumē
to et statim puocat. Ad idē fiat suppositoꝝ cū assa serapino et
euforbio. Ad idē supponat euforbiū cū aceto et statim puo
cat. Ad idē fiat suppositoꝝ ex assa fetida armoniaco et sera
pino vel ex sola assa. Ad idē suppositoꝝ ex trifera magna
et puluere aloes et mastice. Ad idē itingaf cotū in opposobal
samo et supponat. Ad idē. R. radici gēiane pulegy regalis
añ. 3. ij. nigelle. 3. i. carniū ficuū caricaz. q. sufficit ad icorpo
randū puluerizāda puluerizent misce oīa cuz succo maio
rane et fiat massa et liget in vltimo cuz filo vt possit extrahi.
sed hoc pessariū isert dolore i collo matricis. et herar. eo val
de vtebat. Ad idē. R. radici gēiane. 3. ij. seissifagrie co
logntide nigelle añ. 3. i. 5. carniū ficuū sicaz. q. sufficit ad i
corporādū omnia misce cū succo mercurialis fiat massa et
potest fortificari cū ello vel euforbio. Ad idē. R. benedictē.
3. 5. stasifagrie cologntide nigelle puluerizatā añ. 3. i. 5. mi
sce malaxando cuz succo cucumeris asinini. 3. i. succi mercu
rialis quar. 5. misce et fiat suppositoꝝ de bōbice ifuso sup
ponat. Ad idē. R. radicio ru. maioris radici ciperi añ. q̄r.
5. succi arthemisse isopi saune calamēti pulegy mōtani añ.
M. i. seissiseleos. 3. i. nigelle. 3. ij. pulpe cologntide. 3. 5. mell
olei b lilio. añ. q̄r. 5. succi arthemisse. 3. i. benedictē. 3. vi. fiat
pessariū. Vel inuiciat in matricē ad modū clisteris duabus
vicibus. Ad idē galbanū. Ad idē yngula asini vel stercus
asini. Vel oculi pisciū salitorum a pprietate valent. Ad idē
bucchoz mariē. id est panis porcini. Ad idē supponat radix

serpentarie. Ab extra appropināda per balneū. R. arthe
misse saune añ. M. ij. malue bisfualue. brace vifine. añ.
M. i. seissiseleos. seissiseleos petros. asini aneti assari dauci. añ. 3.
5. floꝝ camomille floꝝ sambuci floꝝ anthos vtriusq̄ stica
dos. añ. 3. i. fiat sacculus sup quo sedeat in balneo et illū ape
rie vias et mollificat. Ad idē ynguētū. R. mucillaginis seiss
lini seiss fenugreci añ. 3. i. butiri sine sale. 3. ij. arūgie galline
anati et anseris medulle vituli. añ. 3. 5. olei sisfimini olei ami
gdalaz oleus añ. 3. v. fiat ynguētū quo yngatur ante et
retro. Ratio q̄ mollificat et dilatat et debet precedere alia
remedia. (Vntose quoq̄). Ponit aliud remediū dicēs q̄
ventose sunt ponēde i curuatura poplitis. R. q̄ quia trahit
sanguines ad inferiora. Ad idē ligature dolorose in coris et
fricationes fortes. (Et flebotomia). Ponit aliud remediū
dicēs q̄ flebotomia est fieda de sapbena. R. q̄ quia pp col
ligatiā quā habet cum matrice trahitur sanguis ad inferio
ra et hoc faciunt moniales et alie nolentes impregnari. (P. o
stremo). Ponit aliud remediū dicēs q̄ vltimo valent ven
tose si superponēt femori. R. q̄ patet. ¶ Notandum q̄ in
puocando menstrua prius oꝝ fieri purgatio cōmunis mu
lieri secundum exigētiā humoꝝ peccantiū. deinde appropi
mare de iurettica et puocatiua menstruoꝝ. Simplicia mare
rialia sunt rubea maior arthemissa origanū calamētum di
ptamus anisus maratz cimifuz siseleos spicanardi squinā
tuz calamus aromati cus myrrha assa opponacū piretrū
cuscuta castoreū fella nigella muscus serapinū coloquinti
da pipa assaz. sauna. iunipus. radix arq. buzsci semē spara
gi. scolopēdie. et ista sunt calida. S. 3. frigida materialia sūt
ista simplicia scariola semina quatuor cōmunia frigida. scz
melonis cucurbite cucu. et circuli semen endiuie semē lactu
ce semē scariole. Et ex his potest fieri pessariū emplastrū
ynguētū. puluis. oleū potio. vel balneū. vel quodcūq̄ aliud
cum similia.

De ragadijs vulue.

¶ Illanus.
¶ Ica rubicā est notādū q̄ ragadie sunt quedam
c scissure cū quibusdā eminctis carnosiss a q̄b^o cū fri
catōe cū virga nō per se emanat sanguis. ¶ Secū
do notandum q̄ causa ragadiāz matricis aut est extrinse
ca aut intrinseca. Si extrinseca vt casus et percussio. et part
inaturalis et grossities virge viri ipsoffio medicaminis acu
ti. sicut est nigella et similia. Sed intrinseca est sicut ruptu
ra apostematis humores acuti corrosiui et sanies que egredi
tur. ¶ Tertio notandum q̄ causa ragadiāz si sunt extrin
sece signa habentur ex iudicio patientis. Si intrinsece et sūt
ex ruptura apostematis cognoscitur ex sanie que egreditur
et que precesserunt signa apostematis matricis que dicent.
si autem sunt ex humoribus acutis corrosiuis est ibi calor
dolor et punctura mordicatio et inquietudo et si sint ex exte
rioribus de facili discernitur ex excrementis et ex dolore et ex
impositione speculi in vulua. quia tunc apparent si fuerint
ragadie vel vlcus vel verruca. ¶ Pronosticatio ragadie
vulue sunt difficilis curationis et specialiter si sint ex pro
fundo.

¶ Almanfor.

¶ Curande sunt ex medicamine de ra
gadīs anī. Pessarium quoq̄ ex adipe
anatis et isopo et ceroro et medulla crn
ris ceruini mixtis cum cera dissoluta in oleo de
lilio. aut narciscino subiciatur si neq̄ febris neq̄
acuitas affuerint. O. si illud fuerit cum calo
re et acuitate oleum ros. adhibeatur. Et ynguē
to quodq̄ de cerusa similiter fiat pessarium. si asit

De apostemate matricis

Calor fuerit uehemētior: sumat succus portula-
ce semperniue lactuce aut mucillago psilij et fiat
tabula de plumbo similis marmoris in qua te-
runtur colores habens in circuitu labij parui
et ponat in ea aliquid de predictis succis et cum
pistello plumbeo adeo sup ipsam motuat ut de
plumbo predicto liquori multum misceatur et i-
spissetur succus ex quo fiat pessariū postq̄ oleū
ros. ei admixtum fuerit et supponatur. hoc enim
medicamen cancro vulnerato q̄ in matrice op-
timū existit et alijs ei similib⁹.

¶ Sillanus.

¶ Ponit curam et diuidit in duas. Primo ponit curam in
generali. Secūdo in speciali. Secūda ibi. (Pessariū). De pri-
ma dicit q̄ ragadie matricis sunt curade sicut ragadie que
fiunt i ano. Ratio q̄ eadem est causa et loca sunt p̄pina.
(Pessariū). Ponit curā in speciali et diuiditur i duas. Pri-
mo ponit curā quādo nō est acuitas. scđo q̄n ē acuitas et fe-
bris calor. fa. ibi. (De si). De p̄ma dicit q̄ d̄z subijci pessariū
factum ex adipe anatis yfopo croco et medulla cruris cerui
mixtis cum cera dissoluta cum oleo de lilio. aut narcitico posi-
to q̄ nō sit febris neq̄ acuitas. Ratio q̄ glutinat scissuras:
et non timef de caliditate. (De si). Ponit curā quādo est ca-
lor et acuitas. Et p̄mo dicit q̄ si ragadie sint cū dolore et acui-
tate oleū ros. debet approximari. Ratio quia remittit calo-
rem et acuitatē. Secūdo dicit q̄ pessarium debet fieri ex vn-
guento de cerusa. ratio patet. quia alterat malam p̄plexio-
nem et cōsolidat. Tertio dicit q̄ si calor fuerit maior debet
sumi succus portulace vel mucillago seminis psilij que fue-
rit dissoluta super plumbo. sic q̄ de plumbo dissoluat ali-
quid admiscendo oleū ros. quia magis alterat et cōsolidat.
Subdit q̄ hoc medicamē valet etiā cancro vulnerato qui
est in ventre. ¶ Notandū q̄ ragadie si sunt extra valet vn-
ctio solum. Si sint intra ponat tenta. Si vero sunt in cōca-
uo volue ponatur pessarium. ¶ Secūdo notandum q̄ ad re-
mouendum ardorem valet suppositoriū de bombice i fusio
in aqua ros. vel in aqua plātaginis. Ad idem valet ablutio
cum aqua calida solū. Ad idem balneū decoctionis rerum
frigidarum. vt myrtillor ros. lentium et similia. Rō patet.
¶ Tertio notandum q̄ ante cōsolidationē valet decoctio
yfopi cum melle. aut ydromel cū radice yreos. Consolidati-
uum in forma vnguētū pōt esse tale. R. dragagati gūmi ara-
bici i fusio. in aq̄ ros. aloes ceruse lote olibani loti sanguis
draconis añ. 3. i. litargirij. 3. 5. olei ros. 3. y. cere. q. sufficit. pul-
uerizanda puluerizent subtiliter. misce oia simul et fiat vn-
guentum cōsolidatiū. Ad idē i liquida substātia ad iny-
ciendum in matricem potest esse tale. R. ceruse lote aloes
olibani sanguinis draconis. boli ar. añ. 3. y. cōquassent et bulli-
ant in lb. 5. lactis caprini donec redeat ad q̄r. i. coletur et co-
latura inyiciatur i matrice.

¶ De apate qđ sit i matrice.

¶ Sillanus.

Tres rubricā notanduz q̄ causa apostematis matri-
cis est duplex. s. exterior sicut casus et percussio su-
perflu⁹ coitus abortus inaturalis obstetrix cum est
indocta et similia. Aut causa est interior sicut est retentio
menstruorum retentio spermatis retentio humoris acuti
ad locum descendens. sicut est sanguis colera flegma vel
melancolia ventositas vel aquositas simplicia vel compo-
sita. ¶ Secūdo notanduz q̄ signa apostematis calidi in ma-
trice sunt fe. dolor uehemens inter umbilicū. et pectinez
rentum et ylioruz vigilie et inquietudo difficultas vrine et ege-
stionis et frequentia pulsus dolor capitis et oculoꝝ propter
continuitatem et colligantiam. difficultas anbelitus dolor

stomaci et nausea. Signa apostematis frigidi. omnia accide-
tia sunt remissa. Si apostema sit conuersum ad duritiē co-
gnoscutur. quia reuertit feb. quia resolutus est subtilis et gra-
uitas et durities in pectine. Pronosticatio omne apostema
matricis est difficilis consolidationis et spāl̄ quāto magis
appropinquat ad intra.

¶ Almanfor.

I cum apatibus istis adest calor et febris
flebotomia ex cephalica fiat. Et patiens
aqua ordeī nutriatur. Et liniatur renes
et femur et illa et sumē ex epithimate apostema-
tis calidi et infrigidetur loc⁹ quāto possibile est.
Si vero postq̄ febris et acuitas quiescerit et re-
manserit ex apostemate calido aliquid erit: vn-
ctionibus liquidis curetur: et mulier in huiusmo-
di liquidis sedeat donec mollescat et maturetur
Pessarium mollificans dura apostemata ma-
trix: et conferens doloribus in ea factis et pau-
latim ea quiescere faciens. R. adipis anatis me-
dulle cruris cerui vel medulle cruris vaccini bde-
lij moll croci vitelli oui assati fecis olei d̄ semini-
bus: fecis olei de lilio oīum añ. partes equales
dissoluantur i vino aut rob et fiat et eis pessariū.
est enim optimum ad sedandū dolorem et mol-
lificandū duritiem matricis. Patiens pre-
tereā sedeat in aqua in qua acoquatur fenugrech⁹
et camomilla et mellilori et cablium extremitates
sigillatim aut omnia simul.

¶ Sillan⁹.

¶ Ponit curā apatis mtrix. Et p̄ q̄n ē calidū. Secūdo q̄n est
puerilis ad scilicet et duritiē. Secūda ibi. (Si vo). P̄ia i tres
Primo ponit curā p̄ flebotomiā. Secūdo p̄ dictā. Tertio per
vni locale. fa. ibi. (Et patiens). Tertia ibi. (Et liniat). De p̄-
ma dicit q̄ q̄n cū apate mtrix sit calor et febris d̄z fieri flebo-
tomia de basilica. Rō q̄ p̄hibet flux⁹ trabēdo māz aliūde
et enacuādo eā. De scđa dicit q̄ patiens d̄z nutriti aq̄ ordeī.
Rō q̄ remittit caliditatē et fe. De tertia d̄z q̄ debet liniari
et epithiari femora et renes et alia ex epithimate apatis calidi et
infrigidari loc⁹ i q̄rū ē possibile rōne ardoris. ¶ Notandū q̄
i cura apatis mtrix quātū ad localia q̄ p̄ncipio extrahat suc-
c⁹ plātagis et colef. et tepid⁹ inyiciat i mtrix et frequenter. Deide
aq̄ decoctōis gallar lētiū balauſtiar sumach ros. et sādā.
inyiciat i mtrix. Deide mūdificet matricē cū decoctōe yfopi
absinthy mell. ros. vini al. et lacte colef et colatura inyiciat p̄
pessariū. Deide vtrāq̄ vnguētū. R. dragagati gūmi arabi-
ci i fusio. ceruse lote litargirij amidi sanguis draconis boli ar.
ro. ru. añ. 3. i. corticis eris. 3. y. olei ro. et cere. q. sufficit. Et si
vnguētū nō possz attingere locū decoquant oia ista i lacte
cū olo ro. colef et colatura p̄ pessariū inyiciat. Deide si carnē
voluerit regenerare fiat vnguētū d̄ aloē myrriba et thure sar-
cocolla sanguine draconis litargirio et thutia loca cū oleo ro.
et cera. fiat vnguētū coquant i lacte et colef et inyiciat cū istro.
(Si vo). Ponit curā apatis mtrix q̄n ē puerilis ad duritiē et
diuidit i duas scđm q̄ ponit duo remedia. fa. ibi. (Patens
pterea). De p̄ma d̄z q̄ postq̄ acuitas geuit et remāsit duri-
ties d̄z eē cura inyiciēdo in mtrix aliq̄ liqda mollificatiua.
et ponit descriptionem vnius pessari quod est. R. adipis
anatis medulle cruris cerui medulle cruris vaccini bde-
lij mollis croci vitelli oui assati fecis olei d̄ lilio añ. partes e-
q̄ les dissoluantur in vino vel rob et fiat pessarium. et causā as-
signat: q̄ sedat dolorem et mollificat duritiē matricis. (Pa

De vlceribus matricis

tiens.) Ponit aliud remedium dicens q̄ patiens debet sedere in aqua in qua sint cocta fenugrecum semen lini camomilla mellilotum extremitates caulium: quia mitigat dolorem et mollificat. Ad idē balneū de lilio coquassato.

¶ De vlcerib⁹ q̄ sūt i matrice et eius cancro. ¶ Sillanus.

¶ Circa rubricam est notandum q̄ vlcus matricis est solutio facta in matrice cū sanie: sed cancer est apostema durum melancolicum. ¶ Secundo notandum q̄ cancer fit a materia melancolica adusta infiltrata et inserta in venis circundantibus locum que expirant superfluitates melancolicas. ¶ Tertio notandum q̄ signa canceri sunt quia incipit ad modum cicoris vel fabe et vene apparent circa locum sue natiuitatis nigre vel liuide et fit continue augmentatio cum duritie et calore et pulsatione in loco quousq̄ in loco vlcetetur. tempore vero vlcerationis emanat ab eo virus viride vel nigrum fluens vt acetum vlcis aqua et fetet fetore exeunte a cadauere qd̄ est in via putrefactionis et facit deambulationem continuam. Pronosticatio. vlcera matricis possunt curari. Sed cancer in matrice impossibilis est cure vel difficillime. ¶ Almanfor.

¶ Am a vulua fluxerit sanies spissa: aut virus tenue: si ex propinquo manat loco: neq̄ fuerit ibi profunditas fetida: neque putrida: sumenda sunt aloes: et myrrha: et sanguis draconis: et sarcocolla atq̄ olibanum: et loco superponenda donec consolidetur. Si autem ex loco manauerit remoto: ex pessario qd̄ nominauimus in capitulo de sanguine et sanie fiat prodissina. Si autem quod fluxerit est fetidum odorem habens malum: ex pessario secundo acuto fiat iniectio postquam locus mundificatus fuerit ex aqua et melle infectis per instrumentum eneum. Si vero cum hoc quod fluit fuerit punctio et dolor est apostema durum quod tactu discernitur summo opere cauendum est ne aliquo acuto medicamine tangatur. Sed fiat infectio ex confractione plumbi quam diximus: aut ex unguento de cerusa. Et fleborrhometur ex basilica. et custodiatur ab omnibus q̄ coleraz nigram gignunt et seminibus et speciebus que pro condimento admiscuntur cibis. ¶ Sillanus.

¶ Ponit curam vlcis matricis et diuiditur in duas. Primo ponit curam quando est in extremitatibus. Secundo quando est in interioribus. secunda ibi. (Si autem.) De prima dicit q̄ cum a vulua vel matrice exit sanies spissa vel virus subtile si fuerit in loco propinquo debet supponi aloes sanguis draconis myrrha sarcocolla et olibanum. Rō q̄ est consolidatiū. Sciendū tamē qd̄ debz premitti mundificatiū cū ydromelle factū. (Si autē.) pōit curā qñ ē i interiorib⁹: et diuidit i tres. p̄io pōit curā qñ illd̄ qd̄ fluit nō ē multū fetidū. Scōdo qñ ē multū fetidū. Tertio qñ ē mltū durū. scōda ibi. (Si autē.) tertia ibi. (Si vero.) De p̄ia dicit q̄ si sanies fluat ex loco remoto et p̄fundo debet fieri iniectio cū eo qd̄ nominauimus i.e. d̄ sanie et sanguine. Scōdo dicit q̄ si illd̄ qd̄ fluit ē fetidū bñs malū odore d̄ fieri ex pessario acuto iiectio p̄missa euacuatione vniuersali et p̄missa mundificatione loci cū idromelle. rō p̄. (Si vero.) pōit curā qñ āpa ē durū et p̄sequēs cancer. Et p̄io dicit q̄ si cū eo qd̄ fluit sit punctio et dolor: ē apostēa durū qd̄ discernit ad tactū. et p̄io ca-

uendū ē ne aliq̄ medicamēte acuto tāgāt. rō q̄ auget malitiā scōdo dicit q̄ d̄ fieri iniectio cū fricatione plūbi d̄ q̄ dixit: aut ex vnguento de cerusa. rō q̄ remittit acuitatē. Tertio dicit q̄ d̄ fieri flebotomia ex basilica. Rō q̄ diuertit ne materia fluat ad locū. Quarto q̄ d̄ cauet ab omnib⁹ multiplicatib⁹ melancoliā. rē. ¶ De p̄focatiōe matricis. ¶ Silla.

¶ Notādū circa rubricā q̄ p̄focatio m̄icis ē ascensio matricis ad superiora vsq̄ ad diafragma. ¶ Secundo notādū q̄ cāe p̄focatiōis matricis sūt hūiores v̄tosi existētes i matrice q̄ accidunt ex sp̄mate retēto. et hoc accidit potissime viduis q̄ cōsueuerāt coire et mō nō coeūt et puell̄ adultis q̄ carēt viris v̄t etiā accidit ex corruptione hūiorū i matrice. ¶ Tertio notādū d̄ signis qñ mulier d̄ incurrere p̄focatiōē matricis patit̄ scotomiā et vertiginē et dolorē capitis et sentit res ascēdētes ad sup̄iora et sēt̄ supra vētrē manū p̄p̄sā et tenet genua flexa: et si vocet̄ p̄prio nōie bñ audit et itelligit: s̄ nō pōt respondere et post p̄oximū d̄ oib⁹ recordat̄. Differt ab epilepsia: q̄ hic nō ē sp̄uma in ore. Differt etiā ab appoplexia: q̄ hic nō ē tāta difficultas anhelitus. Differt a litargia. q̄ hic non ē febris. Pronosticatio l̄ sp̄es p̄focatiōis matricis sint multe tñ illa q̄ ducit ad difficultatē ābelit⁹ ē peior: et si cū hoc p̄oxim⁹ est lōg⁹ frequēter moriunt̄: et hoc iā vidi. Utq̄ i p̄focatiōe sit mortua actu discernitur sic i appoplexia et cyato pleno aquaposito supra pectus et ex coto carminato supra nates. ¶ Almanfor.

¶ Am mēstrua p̄ longū spaciū tēporis retēta fuerit. aut muliera cōmixtione viri diu abstinnerit licet vald̄ affectauerit et euenerit grauitas et dolor i inferiorib⁹ partib⁹ femoris et senserit qñ aliq̄d sursum trahia parte sumis fortasse post ista supuenit ei sincopis et qñ mortua cadet. p̄p̄d̄ quoque vix poterit q̄ ip̄a attrahat aerē vel habeat pulsus et fortitan p̄focabit et moriet̄ et fortasse sanabit laboriose tñ. Nec itaq̄ passio illico vt euenerit curāda ē: cui⁹ cura ē vt pedēs fortiter fricēt et ligent̄ et ventosa magna sumini superponat et obsterici quoq̄ p̄ci p̄iat vt digitū oleo bene redolēte inungat et i circuitu oris vulue dñ ē intus bene cōmoueāt. Narib⁹ p̄terea cōditi insuslent̄ et circa aures ipsi⁹ voces clamādo proferantur et nibil qd̄ bene redoleat olfaciat imo redolentia et algalia remoueāt et pecten et eius inferiora ex eis ep̄thimētur et naribus maluz reddentia odores applicentur vt stercus castorei et sulfur. Lūz autē sanitati restituta fuerit ex hoc medicamine curetur ne egritudo redeat. Q: si hec egritudo pōst mēstruorum venerit restrictionem: ea dentur que mēstrua prouocant et in pedibus fiat minutio et v̄tose in eis apponantur. Si autē post longaz viri disfunctionem contingat ex quo etiam sepe accidit icipiat viri cōsuetudinē habere: aut obsterix iteret illd̄ qd̄ sepe dixim⁹ i omni pauco tēpore: aut medicāina q̄ minuit sp̄ma dētur q̄ p̄diri m⁹ et dent̄ troci. de myrrha quos i.e. d̄ mēstruis prouocandis nominauimus. ¶ Sillanus.

De mola matricis

¶ Determinat de prefocatione matricis: et diuidit in tres. Primo ponit signa prefocationis matricis. secundo ponit vñ documentū. Tercio ponit curas. secunda ibi. (Et forsan.) Tertia ibi. (Cuius cura est.) De prima dicit qd qñ apparēt ista signa. Primū qd menstrua fuerint lōgo tpe retenta vel talis mulier abstinit a coitu lz valde affectaret. Secūdu est grauitas et dolor i parte inferiori suminis. Tertiū qd sentit qñ aliquid sursum eleuari a parte suminis et postea superuenit sincopis et cadit quasi mortua. vnde vix pōt ppendi qd habeat anhelitū vel pulsz: arguere debem⁹ sup. pfocationē matricis. rō signoz pz. (Et forsan.) Ponit vñ documentū dicens qd cū hec passio aduenit subito ē curāda. verificat se qd vel pfocabit⁹ et moriet⁹: vel de difficili sanabitur. Ratio qd nō pōt stare longo tēpore sine anhelitu. (Et eius cura.) Ponit curā et diuidit i tres. Prio pōnit curā qñ est in actu pfocationis. Secūdo docet pseruare qñ puenit ex retentione menstruoz. Tercio docet pseruare qñ puenit ex abstinentia viri et affectet euz. secunda ibi. (Cū autem.) Tertia ibi. (Si aut.) Prio in tot quot remedia ponit. partes patent. De prima dicit qd cura est vt pedes fortiter fricentur et ligentur. ratio quia fit diuersio ad inferiora. Secundo dicit qd debet precipi obstetrici vt inungat digitum oleo bene redolenti sicut est oleum de lilio et ipsum moueat in circuitu oris vulue: rō quia inducit titillationē in loco et hoc facit aliquale diuersionē et incitat matricē ad descendendū inferius. Quarto dicit qd debet prouocari sternutatio ponendo in naribus puluerē elsi albiratio quia in sternutatione fit fortis motus: vnde fit cōpressio ad inferiora. Quinto dicit qd debent pferri voces magne fortiter clamādo iuxta aures. ratio qd expergefactio et motus spirituum ad exteriora fit. Sexto dicit qd non debet odorare aliqd odoriferū: sed pecten et inferiora debent ex eis epithimari. Septimo dicit qd debet naribus applicari reddentia malū odorē. qualia sunt assa fetida galbanū castoreū fursur pluma cōbusta et sole sotularium cōbustoz et capilli cōbusti. Secūda ratio quia matricē currit ad aromatica et fugit fetida et i collo matricis debent poni aromatica. ¶ Notandū qd odorifera que ponuntur in collo matricis sunt muscus ambra et ille puluis. Restozacis calamite ligalo. gar. añ. z. i. musci ambre añ. z. i. s. fiat puluis et ponat in panno lineo et supponatur: et si ista non suffecerint supponant suppositoria acuta dicta in c. de prouocatione menstruozum: quia talia trahunt ad inferiora. (Cū autē.) Hic docet pseruare mulieres quādo prefocatio prouenit ex retentione mēstruoz: dicens qd cū mulier fuerit restituta sanitati vbi timor sit de aduetu post retentionē pro pseruatione dentur puocātia mēstruoz. Secūdo fiat flebotomia in pedibus: quia de saphe nis. Tercio apponant ventose in coris. ratio quia oia puocant menstrua vt dictū fuit superius. (Si autē.) Docet pseruare mulieres quādo puenit ex abstinentia viri dicens qd si contingat prefocatio ex abstinentia viri longo tempore incipiat vti viro. ratio patet. Secundo dicit qd obstetrici debet fricare orificium vulue cum digito iuncto vt dictū fuit et hoc sepe fiat. ratio quia incitat ad expulsionē superfluitatū. Tercio dicit qd debet dari medicina que minuit sperma vt ruta agnuscastus et similia. Quarto dicit qd denē trocisci de myrrha. ratio quia mirabiliter prouocant menstrua et sperma. ¶ Notandum qd rasis non facit mentionē de precipitatione matricis. precipitatio ergo matricis est: quia matricē declinat versus alteram partem. si ad superiorem dicitur prefocatio. si ad inferiorem casus vt dictum ē. ¶ Secundo notandum qd precipitatio matricis accidit ppter causas extrinsecas vt est casus percussio nimis coitus fessio super lapidem frigidū. vel in aqua frigida vel in

iectio ex aliquo frigido. Vel accidit propter causas intrinsecas. et tunc accidit aut a paralysi vel mollificatione neruorum et lacertozū et concursu aquosarum humiditatum versus matricem vel propter humiditatem aqueam. Tercio notandum qd signa precipitationis matricis sunt quia extenditur dolor in altero latere et grauedo. et si passio fuerit occulta obstetrix debet ponere digitum in collum matricis. et si foramen intrinsecum matricis est ex directo alterius manus intrinsece nulla ē precipitatio et si est tortuosum tunc est precipitatio vel dislocatio. ¶ Pronosticatio si diu steterit dislocata matricē de difficili curatur aut nunq̄ et pessime si exit extra. Cura si pzonenit ex repletionē prius purganda est matricē. deinde est ponenda ventosa in latere contrario que sit magna precedente balneo aque dulcis tepide. Ratio quia mollificat et ventosa trahit ad medium. Deinde ponatur alia ventosa super vmblicum cum reducta sit ad locum naturalem. deinde fiat suppositorium factum ex cera longum et grossum ad quantitatem sex digitorum ad modum virge et vngatur ex oleo de lilio: vt sufficiat corpus matricis. Ponatur emplastrum stipticum super matricem dictum in capitulo de prouocatione menstruozum. Balneum cōstrictiū matricis. Recipe folia quercus folia nepilozum folia sorbe summitates bedaguar folia ciperess in quantitate. M. i. pro quolibet summitatum myrti valeriane nepite ana. M. y. fiat sacculus super quo sedeat in balneo. Ad idem valet suppositorium illud. Recipe nucis ciperess gallarum non perforatarum querciflorum squinanti florum cameleunte vel camomille ana z. s. ros. rubearum. z. y. pilozum leporis. z. s. fiat puluis ponatur in panno lineo raro ad longitudinem vnius digiti et ei⁹ grossitrem. infundatur in vino decoctionis florum camomille calido et supponatur.

¶ De mola matricis.

¶ Sillanus.

¶ Notandum circa rui. qd mola matricis est duplex: qdā vera et est frustum carnis enormis et quasi sine figura. sed non vera est quedam ventositas aggregata in matrice vel aquositas inducens inflationem. ¶ Secundo notandum qd mola causatur ex multitudine sanguinis menstrui mulieris quando currit in matricem cum carentia feminis viri et posito qd esset semen viri et non esset potens vnde non posset fieri embrio sed generatur quidam globus enormis et credunt mulieres se esse pregnantes et tamen non sunt. ¶ Tercio notandum qd mola assimilatur impregnationi propter multa. Primo quia mēstrua retinentur. Secundo quia venter est tumefactus. Tercio quia sentitur motus sicut i pregnantibus. Quarto quia mamille indurantur. Quinto quia cadit appetitus. Sexto discoloratur mulier. et hec omnia sunt in pregnantibus. Sed distinguuntur inter impregnationem et molam sunt quia non est ordinatus motus i mola sicut in pregnantione: quia res inanimata. Secundo quia venter est durior in mola nec sic trahibilis sicut in pregnantione. Tercio quia non fit motus de latere in latus nisi cum compressione et violentia. sed in pregnantē non sic est: quia mola est res inanimata. Quarto in mola pedes et man⁹ sunt molles valde et apparent digiti breues: in pregnantē vero non. Quinto in mola non est mulier ita habilis ad mouendum sicut in vere pregnantē. Sexto quia vtp plurimum in nouem mēstribus discernitur fetus: sed in mola non est tempus determinatum. ¶ Pronosticatio. Mola vniuersaliter est difficilis cure. nam aliquando stat quattuor annis: aliquando stat vsqz ad terminum vite et non recipit curam. Aliquando vero egreditur quoddam frustum carnis: aliquando sanguis multus. aliquando ventositas multa patet. et. ¶ Alman.

De sterilitate mulierum

Mulieribus plerumque accidit passio ex qua pregnantis dispositio similitudine incutitur: venter namque crescit et discolorate fit et retinet menstrua. motus enim qui in hac egritudine non est ut motus infantis licet quicquid de suo mouetur loco cum duriter tangitur. ad ultimum vero cum angustia et dolore frustum carnis isforme ac si pareret emittitur. plerumque vero solus modo vetustitas et humorum multitudo emittuntur et deinde minuitur venter et remouentur accideria. Postquam vero tempus preterierit in quo scilicet puer debere moueri si adfuerit: troscisci de mirrha dandi sunt et apozima de seminibus et oleum de resina ad bibendum. et pessariis ex ruta et mentastro et alia pessaria predicta id est de alleuiatione partus sunt imitanda. doses quoque de pillulis fetidis frequenter tribuende sunt: cum hoc enim cito euadunt.

C Silanus. Determinat de mola et diuidit in duas. Primo ponit conuenientiam quam habet mola cum fetu et dicitur. secundo ponit curas secundum ibi. (Postquam uero.) Primum in duas. primum ponit conuenientiam secundum dicitur. secunda ibi. (Motus.) De prima dicitur quod in mulieribus aliquando accidit passio huiusmodi similitudine cum ipse generationis: et hoc quod venter tumescit et sunt discolorate quod retinent menstrua sicut in pregnantis. De secunda ponit dicitur dicens quod motus qui fit in hac egritudine non est sicut motus infantis. quia solum mouetur dum duriter fit compressio sed fetus mouetur ad utrumque dicitur per se. Secunda dicitur est quod in mola ad ultimum egreditur frustum carnis non figuratum cum angustia et dolore. et aliquando foetula ventositas. Deinde minuitur venter et remouentur accideria. ratio per se. (Postquam vero.) Ponit curas mole et diuidit in tot quot remedia ponit. partes patet. De prima dicitur quod postquam sentit tempus in quo fetus debet moueri transiisse usque ad decem menses et non mouetur. tunc troscisci de mirrha sunt dandi ratio quod puocant et aperiunt. De secunda dicitur quod etiam conuenit decoctio de seibo. ratio quod aperit subtilitatem et puocat. De tertia dicitur quod oleum de balsamo est dandum ad bibendum. De quarta dicitur quod debet fieri pessarium de ruta et mentastro. Silvanus valent alia pessaria dicta id est de alleuiatione partus. De quinta dicitur quod de pillulis fetidis frequenter est tribuendum. ratio quia sunt valde fortes hoc. (Notandum quod predicta etiam valent ad extrahendum fetum siue sit mortuus siue vivus et vlcera predicta sunt alia. primum suffumigatio facta ex ungula asini et valet a proprietate. Ad idem suffumigatio facta ex laudano. vel ex mirrha galbano et castoreo. Ad idem suppositorium. Belli nigri ita sicut aristologie ratio. pulpe cologntide armoniaci an. 3. ij. felle bonini. 3. i. puluerizata puluerizantur dissoluantur in succo artemisie. misce et fiat suppositorium. ex istis posset fieri pessarium in forma ligda et mittere in matrice. Ad idem pessarium factum ex opposonaco et aristol. ratio. cum succo artemisie et extendatur super alupram ad quantitate vni palmi et duorum digitorum. Ad idem. B. succi rute. lb. 5. myrrhe puluerizate. 3. iiii. pulpe cologntide an. 3. i. suffic. misce oia et fiat emplastrum mediocriter liquidum et ponatur supra ventrem calidum. Ad idem. B. galbani. 3. ij. ifundantur cum lacte caprino. 3. i. 5. et statim expellatur. et hoc ad diffinitionem partus. (Secundo notandum quod omnia predicta valent ad difficultatem partus. et ultra hoc valent alia approximata ab intra. et quedam approximata ab extra. Ad intra approximata. B. pulueris corticis cassie. stule. 3. vi. cum vino albo et cum brodio cicernis rubeis. Ad idem. B. myrrhe costi storacis calamite an. 3. 5. armoniaci electi satini an. 3. i. 5. fiat puluis. Ab extra. primum est agrimonia cum

radice et radix ponatur versus matricem et cum pepererit remoueat ne matris descendat et exeat. Ad idem magnes alligatus coxe. Ad idem corallus rubeus alligatus coxe cum radice versus matricem. Ad idem radix serpentarie. Ad idem smaragdus alligatus coxe. Ad idem cyclamen si fuerit alligatum super femur parturientis facit cito parere Serapio. similiter caput aquile. Ad idem. Bassari casto rei subtiliter puluerizatoz an. 3. i. detur cum decoctione ciccerum rubeorum. Ad idem puluis fiseleos.

C De sterilitate mulieris et prohibitionem ipse generationis. (Sil. Notandum circa rubricam quod sterilitas idem est quod prohibitionem ipse generationis. (Alterius notandum de causis sterilitatis: quia sterilitas autem accidit ex parte mulieris aut ex parte viri aut ex parte utriusque. Si ex parte mulieris. autem accidit propter causas extrinsecas aut intrinsecas. Si propter extrinsecas aut quia mulier potauit aquam in nimia quantitate vel quia continuat cibaria nimis acetosa vel mala vel accidit propter accideria anime. ut sunt ira timor et similia. vel accidit cum post coitum saltat vel nimis velociter mouetur. vel est mulier malitiosa que cepit aliquam sterilitatem facienda. Si autem est propter causas intrinsecas tunc accidit propter membra generationis vel propter totum corpus. Si propter totum corpus hoc est vel propter passiones notatas et manifestas cerebri cordis epatis splenis vel stomachi quia menstrua sunt retenta. vel quia nimis fluunt. vel quia nimis pinguis. vel quia puella est vel vetula. Si autem fuerit propter membra generationis mulieris vel propter matricem tunc accidit illud vel propter morbos compositionales vel conformales sicut est mala compositio calida vel frigida humida vel secca vel opposita ex his: vel propter morbos officiales. ut verrucas emorroides. aut pinguedo in officio intrinseco. aut strictura aut nimis laxitas. aut amplitudo aut oppilatio aut tortura aut propter solutionem continui vel vlcus. Si fiat sterilitas ex parte viri vel accidit propter causas extrinsecas vel intrinsecas. Si propter causas extrinsecas sunt sicut superfluous coitus potius aque frigide vel nimia frequentia et usus ciborum acetosorum vel alterius male qualitatis. vel quod est puer vel decrepitus vel crapulatosus vel ebriosus vel quod vitur superfluo coitu vel propter accidentia anime vel quod fasinatus vel quod sumpsit quedam sterilia. si propter causas intrinsecas aut propter totum corpus aut propter membra generationis viro. si propter egritudines membrorum principalium aut nobilium vel eis adiacentium. sicut cor cerebrum epatis stomachus splen. vel quia been iuueniles vel guidem post aures sunt incise. vel quia nimis pinguis vel nimis extenuatus. si propter membra generationis tunc accidit. vel propter morbos conformales. sicut propter malam compositionem spermatis et testiculorum calidam vel frigidam humidam vel siccam vel ex his compositam. vel accidit ex morbis officialibus. ut quod virga est nimis longa vel nimis brevis vel quod molificata vel spasinata et testiculi similiter vel quia testiculi non sunt aut foramen virge est tortuosum. Vel accidit propter morbum communem. sicut propter solutionem continuitatis vel vlcus. si autem fuerit sterilitas propter utrumque. quod ambo conueniunt in malitia complexionis vel quod disconueniunt et malitia est nimis intensa. quare semina non possunt se temperare vel corrigere ad inuicem. vel quia vnus anticipat emissionem seminis ante alium. quia simul debent emittere semina. Vel accidit sterilitas propter membra quoniam non sunt proportionata. ut quia matris est nimis ampla et concava et virga est nimis brevis. (Secundo notandum de signis. signa sterilitatis propter causas extrinsecas sunt manifesta ex iudicio patientis. Signa sterilitatis propter egritudinem totius corporis vel membri principalis sunt nota ex signis aliarum egritudinum que precesserunt. Et signa sterilitatis ex malitia complexionis calide sunt quod vicia est intensa et circa genitalia est multitudo pilorum

De sterilitate mulieris

rum calor et punctura et appetitus ad coitum. vel velox emissio feminis. Electatio nimia: menstrua citrina et sunt calida tactu. et sunt animose. pulsus velox sitis velocitas in moribus et in omnibus suis actionibus. Signa sterilitatis ex malitia complexionis frigide sunt opposita. quia vicia remissa: paucitas pilorum: paucitas ossidery ad coitum paucitas mstruorum et eorum albedo. tarditas emissiois seio. modica electatio coitu pulsus tardus paucitas sitis: pigritia in motibus. Signa sterilitatis ex mala complexionis sicca: mulier est extenuata. parum vel nihil emittit de semine coitu. vicia paucitas tenuis: labia vulue arida et sicca. Signa ex mala complexionis humida sunt: matris humida et post menstrua remanet humida. et quasi semper ex matrice quoddam liquidum aquosum et fluidum et non delectatur coitu: et matris est humida et ligida sic quod non potest retinere semine. et hec causa plurimum coniungit frigiditati. Signa ad cognoscendum utrum mulier sit parata ad concipiendum. Primum est. suffumigetur mulier inferi cum aromatibus et tunc si penetrat odor versus ad nases parata est conceptio: et si non penetrat: tunc est ibi oppilatio phibens transitum suffumigum: et hoc expimentum valet in vermibus. Secundum expimentum supponat mulier dorsum allei aliquot aquas et consideret si inuenit saporem et odorem eius: dicitur: quia tunc est parata conceptio. aliter si hoc est ad sciendum utrum ea est oppilatio. Tertium expimentum. quod pycianus duo spermata in aqua et quodcumque natat in aqua ex parte illi est defectus. Quartum pycianus due vrine super lactucam et ex eo est defectus cuius vrina exicat. Quintum expimentum. sumant quicquid grana frumenti septem ordei et septem fabarum. ponant in vase terreo et mingant super ea vnus amborum et dimittant septem diebus tunc si grana nascuntur non est sterilitas in illo. Sextum sumatur aristolochia. i. tera et conficiatur cum melle et supponatur cum lana succida a mane versus ad meridiem ieiunio. si tunc dulcescit salua eius concipiet masculum. si amarescit est concipiens feminam. et si non alteratur non est concipiens neque pregnant. Signa sumpta ab vrina sunt. vrina in principio est habens colorem citrinum clara declinans ad albedinem vel ad colorem yreos et super ipsas apparet aliquid simile nubibus et quodcumque sit in ea apparet sicut cotus carminatus et etiam cum eo sunt granula ascendencia et descendencia: si sine impregnationis apparet rubedo: et quia mouet vrina le vrina pregnantis coturbatur. Sed alia signa impregnationis sumpta ab alijs sunt: quia retinent menstrua et puerum appetitus. Discoloratur mulier: mamille idurantur. venter tumidus fit. et vltimo sentitur motus embryonis. Signa masculinitatis. mulier est melioris coloris et plurius lenitatis et agilitatis et mundioris faciei et melioris appetitus et gesticionis accidentium et sentit granitatem lateris. et quia mouet fetus masculus mouet a latere dextro et mamilla dextra prius ingrossatur et prius fluit lac ab ea. et lac eius est grossius et viscosum. et fit pulsus eius dexter plenius vehementius et frequentior. et quia mouet a loco mulier prius mouet pedem dextrum quam sinistrum. et cum egreditur sustentat prius supra manum dextram. et est oculus eius dexter lenior velociusque moritur. Pronosticatio. mulier fecunda magis viuunt sana. sed citius canescit et antiquatur. Mulier sterilis magis conseruat iuuentutem suam sed est magis egrotatiua quam non est sterilis. (Cura.) Notandum de cura sterilitatis ex malitia complexionis male calide si particula ria conueniant. In primis fit siccotomia de basilica. deinde de saphena. deinde vtraque de sirupo rosae vel violae vel de endiuia. deinde purgetur cum trisera sarracenicis et reubarbaro. deinde fiat stufa cum herbis frigidis. deinde vtraque rubea troscis. deinde vtraque succaro rosae. triasandalis. et dyadragagato frigidis. deinde odorat rosae. capboris sandalos aqua rosae. deinde pessarium fiat de stercore et de matrice leporis et semine mercurialis cum modico melle rosae. et continetur ordeata et panem ordeis non solum per dies. sed et per menses et per annos et si fuerit necesse vtraque piscibus squamosis de aquis mundis. vtraque coriandris et falfameto

et vtraque lacte acetoso et ordinem sex res non naturales in gradu opposito de hoc calor ex predictis ad temperatum sit reductus. Si sterilitas puenerit propter frigiditatem et humiditatem eius cura est ut digeratur materia per hunc modum. Rubee malorum arborum melle saue anni. lib. 5. foliorum mente foliorum absinthii summitatum origani calamiti anni. 3. y. ignati spice nardi calami aromatici anni. 3. y. anisi maratri ameos siseleos anni. 3. iii. mellis ro. lib. 5. fiat sirupus. Et materia digesta cum tali solutio euacuetur. Benedicte theodoricon imperisticum anni. 3. iii. esule maritici anni. 3. i. 5. misce et fiat pillule. Ad idem pillule fetide. Deinde fiant stufe et in stufa ponantur ea que in sirupo ponuntur et in exitu stufe detur aurea alexandrine meridati anni. 3. i. misce et fiat multis vicibus: deinde mundificetur matris. Ruberum cum aqua decoctionis absinthii myrrhe colloquintide et misce et pronociantur. 3. iii. in matricem et deinde vtatur isto electuario. Ruberum pulueris trifere magne sine opio. pulueris stomaticon confortariui conferue cytrangulorum anni. 3. i. ligni aloes ambre gresie anni. 3. y. musci. 3. y. zuccari al. quatum sufficit fiat electuarium. Ad idem si non fuerit fecundata. Recipe testiculum dextrum veris si vult masculinum et sinistrum si vult femellam et desiccetur in umbra et puluerizetur et limaturam eboris feminis siseleos matricis leporis et coaguli eius ana. et fiat puluis et vtatur illo puluere mane et sero cum brodio cicerum aut carniuum aut vino albo potest poni puluis liquiritie aut zuccari. Et si sterilitas est ex humiditate lubricante et lubricitate matricis. cura est ut purgetur cum pillulis facis expulsa colloquintide turbitis hermodactilis. et. 33. mixtis et incorporatis cum vino in quo sit mastix dissolutus. vtatur vomitu facto ex aqua decoctionis radicis raphani acuri feminis aneri feminis atriplicis. et sinapis similiter et ceparum in qua. 3. i. oxymellis compositi dissoluatur. Recipiat sumum factum ex pipere euforbio storace vel ex similibus fiat pessarium tale. Ruberum myrrhe aloes masticeis thuris olibani nucis cypressi et foliorum eius blancie bifancie ligni aloes galange ceduarie nucis muscate aluminis sumach eupularum glandium ana. 3. i. conficiantur cum oxymelle squillico. fiant pessaria et supponantur et teneantur vna hora. Ordinantur sex res non naturales gradu opposito donec humiditas et lubricitas ad temperamentum redeant. Si sterilitas provenit ex siccitate vtatur isto pessario. Ruberum cerebri cerui et vituli butiri vaccini sine sale et adipis caprarum cere et mellis quantum sufficit fiant pessaria et supponantur. Ad idem tange sepe os matricis eius adipe anatis anferis et galline mixtis ad inuicem et liquefactis. fiant ex his pessaria et in vtatur in matricem sepe. Et quasi omni die sedeat in balneo decoctionis maluanisci florum camomille fenugreci malue boraginis et lingue bouine. Utatur electuarijs restauratiuis et impingnantibus. Sumat iura gallinarum et anium pinguium cum vitello oui et puluere cardamomi et croci. Dormiat et quiescat et sic de alijs humectantibus sicut in letitia et gaudio. Si sterilitas sit ex ventositate vtatur lauatiue facta ex decoctione ameos amomi carui cimini pulegi calamiti siseleos et vtatur puluere istarum sperierum misce cum pipere longo. Et apponantur ea que consumunt ventositatem per modum emplastri ante et retro. Pessaria suppositoria emplastra suffumigia clisteria et balnea ex his fiat in quibus sit ruta et semen eius nasturtium anisum ciminum anetum castoreum agnuscastus et similia. Sumat sepe electuaria calida et dyagalana dyaciminum. et tange sepe os matricis cum oleo de costis vel spicea et oleo balsami. et est melius in quo ponatur aliquid siseleos et pulueris peonie. Si autem sterilitas sit propter pinguedinem matricis tunc pessarietur cum aurea alexandrina et tyriaca et fa et et milio et nucis cypressi et nitro. torrefiat

Debermia et eminentia

et fiat pessaria et saccellatides. Fiat ieiunium et dieta subtili et pauci nutrimenti et epiccatina: et cōpetit ira tristitia soli citudo vigilię plurime dur' deubit' et similia. Si vō sterilitas sit p'p' stricturā orificij matricis balneef sepe cū decoctōe bismalue palee ordei et auene. Fiat pessaria et paulatimne igrossent de apio aniso cymiso et melle. Et si fuerit necessarium fiat mulea pessaria de stagno quedā parua: et quā magna et uoluant' i lana et aragon et supponant'. et sint ita grossa q' fiat q'si quāda violētia. Si sterilitas sit p'pter nimiam amplitudinē orificij matricis: balneef i aquis stipticis. vt sunt caude egne plātagio sumach myrtilloz nucis cipressi mastice thuris galle boli ar. cupulaz glandiū et similia: et ex istis pot' fieri pessariū. Ad idē abluat os vulue et sedeat p' horam i aqua calida decoctiois gallaz nucis cipressi et gūmi arabici et imediate remoueat' et ericet os vulue cū petia linea munda et ponat' circa ipsaz vuluā et circa os ei' petia lini in re que sic fit. R. galle nucis mus. añ. 3. iij. gar. 3. i. vini stiptici aliquantulū. et ad ignē calefant'. ¶ Notādū q' ea que valēt a proprietate ad cōceptionē et preparant mulierē ad cōcipiendū sunt semen baurie quādo teritur et potat' cū vino odorifero et ei' radix comedif. et hoc primum vsq' ad duos mēses. Ad idē de' in potu vrina elephantis valet. n. a proprietate et mirabilis est ad ipregnationē. Ad idē bibat mulier de rasura eboris. q' est maximū inuamenti. Ad idē semen fiseleos et est expertū. et dat' mulierib' fecundia in potu. vt multipliet generationē. Ad idē in forma pessarij. R. ameos teratur et misceat' cum medulla ossis cerui. aut vituli et supponatur cū lincio vel lana ante horam coitus die primo vel tertio post purgationē mēstruoz. Ad idē coagulū leporis qū misceat' cū butyro cocto et supponat'. Ad idē stercoz leporis cū oleo ros. mixtum et supponat' cū lincio. Ad idē supponatur succ' pēonie femine vel masculi et misceat' cum puluere feminis eiusdē et est mirabile. Ad idē fiat suppositioz de felle gazelli masculi et supponat' cū eo aliquid de testicul' vulpis et stercoz eiusdē. Ad idē suppositio fellis vulpis et leporis et leonis añ. pondus tertie. 3. vnus. Ad idē suppositio stercoz leporis. Et notādū q' omnia illa que supponunt' in vulua cū impregnationis plus valent in die quarto post purgationē q' alijs t'pibus quous in omnib' valeant t'pibus. Optimū pessariū est illud q' fit de oleo de beē et de oleo balsami et oleo de lilio. Colliriū bonū fiat de mastice mirra galla castoreo et oleo nardino. Experimentū quod faciebat galilelm' tempore suo. mundificabat mulierē ante mēstruationē cū aqua mirobal. kebuloz ros. 2. et dulcorabat ipsam cū succaro ros. veteri et dabat de illa aq. 3. iij. v. cū vino stiptico rubeo añ die p' horā et faciebat semel v' bis añ q' mēstrua accideret et post purgationē mēstruoz mulier oib' diebus. v. primis p'vna hora sedeat i aq' decoctionis ros. ru. gallaz balaustie et radicia pēonie pistatis grosso mō. et cū exibat de aqua itrabat lectū et exicabat ei' vuluā cū pāno lineo mūdo et statim imediate supponebat cū cādela v' lincio de balsa mo cū puluere pēonie. et o' die p' mēse in ortu sol. v' l' stoma: et ieiuno comedebat de semie fiseleos. 3. u. v' p' sevl' mixtas cū ameos. Et si b' luenit miracula plus alijs. Expimētū q' fecit oīa d' laturre tpe quo fuit cū dño martio d' laturre et b' successit sibi. p'rio faciebat tale balneū. R. mirtilloz ro. añ. lb. 5. corticis mandragore lb. 5. corticū galle v' valeriane lb. iij. buliāt oīa ista aliquantulū postq' fuerit pistata grosso mō cū duab' situlis aquei qua ferrarij extingūt ferrū ignitum et illacū fuerit tepida sedeat cōtinuē mulier cū fuerit purgata a suis mēstruis p' dies. ix. o' sero cū vadit dormitū cū itrauerit lectū. supponat' sibi cādela itra os matrici q' sic fit. R. olei ro. 3. i. musci 3. v. ambre pōd' granoz. 3. pulvis corticis mādrafos pluerizate cū petia lini. 3. 5. misceat' oīa ista. Ultima vero die sui mēstrui auroza diei sumat' feremā

gne. et 5. cū vino rubeo calido. et hoc faciebat de quarto i q' tū. o' tū mense donec ipgnabaf. q' absq' dubio si fuerit possibile b're filios cū talib' oīe ipregnabit. Expimētū aliud. p'batū per ipm si possibile fuerit q' medicina ad impgnatōez poterit p'desse hec proderit. R. corticis mādrafos pēonie. agnicasti ro. ru. piperis lōgi cassie lignee añ. 3. 5. pistent' grosso modo et buliāt in vino rubeo odorifero quod sit lb. vi. tā diu q' resoluant' lb. ij. colef et de illo vino bibat mulier i auroza diei. 3. iij. et 3. 5. trifere magne de quarto i q' tū preter q' i oleb' in qbus habet mēstrua. deide o' sero cū vadit dormitū preter q' in tpe mēstruoz sedeat in aqua q' sic fit. R. lb. ij. aq' ferrarij et q' extingūt ferrū ignitū et ea buliāt hec. R. artemisic papaueris al. corticū mādrafos agnicasti ro. ru. pēonie et cassie lignee añ. lb. 5. pistent' grosso mō. o' sero faciens ipam tepidā et semper herbe dimittātur in aqua.

¶ De bernia eminentia et ruptura.

¶ Sillanus.

¶ Treca rubricam est notandum q' bernia est duplex. quedam inguinalis: et quedam testiculorum. et hec est multiplex. quia quedam est ventosa quedam varicosa: quedam intestinalis: et quedam humoralis. Inguinalis ē tumor apparens i inguic. Sed bernia testiculorum est tumor apparens in testiculis. ¶ Secundo notandum de causa hernie aut crepature: q' aut fit propter causas extrinsecas: aut intrinsecas. Si cause fuerit extrinsece vt sunt casus et percussio aut labor exercitium coitus vox alta: et hoc post nimiam repletionem. tunc de bernia testiculorum syfac. similiter propter cursum laboriosum et tussim laboriosam. Si propter causam intrinsecam tunc fit inguinalis propter relaxationem syfac. vnde intestina vel zirr' descendunt et causatur eminentia in loco. sed bernia testiculorum causatur ex ventositate in bursa testiculorum et aquosa ex aquositate et carnosa ex carnositate addita testiculis et verrucosa ex sanguine melancolico replente venas et sunt varices grosse. sed intestinalis fit ex descensu testiculorum in bursum testiculorum. sed humoralis fit ex descensu humorum flegmaticorum. ¶ Tertio notandum de signis. si bernia est ventosa est rugitū et mouetur ventositas de vna parte ad aliam: et est leuitas respectu aliarum et fit sonitus ad modum tympani. si est aquosa est molities aquosa et cito cedit tactui. si est carnosa videtur testiculus tumefactus sine dolore cū duritie. si vero fuerit varicosa ē dura oblongata ad modum varicum vel rugarum. si fuerit intestinalis reuertitur satis de facili si iaceat supinus. si fuerit humoralis discernitur: quia corpus est repletum sine dolore etiam et cedit tactui et est mollis media inter carnosam et aquosam. Sed differentia inter relaxationez et rupturam est quia cum aliquis ē supra pedes suos et imbellitanhelitum versus inferiora. si de facili ad impulsione nem anhelitus descendit est ruptura. si non. est relaxatio. ¶ Pronosticatio. omnis ruptura de facili curatur a principio precipue i pueris. varicosa ē difficilis curatiois. sed intestinal' postq' ē antiq' videt' icurabilis nisi p' chirurgiā et licet multa pmittant' pauca a medicis attenduntur. ¶ Almanfor

¶ Am aliquis i mirach vētris habuerit eminentiā q' cū supinus iacuerit et cū leuiter digitis loc' cōpressus fuerit remouetur et cum sederit redibit: passio adest que ruptura d'f. Qui b' itaq' patit' sibi cauere d'z ne post cōfectionez moueat' neq' comedat fabas et hoc p'cipue faseolos neq' lentes neq' olera neq' aliquē cibum inflatus. Studere etiā d'z vt ei' vēter se per sit mollis. Hoc nāq' regine possibile ē ipsuz euadere dolore. loco p'terea aliq' sēp ponē

Bebernia 7 eminentia

Añ ē obstaculū. 7 strigendus 7 pprie cū se mo-
nere voluerit. Grossus quoq; si fuerit 7 vētrē
habuerit granē nō d; vti mori: nisi vēter prius
sub vmblico ampla cigā fascia. Emplastrū ad
rupturā. R. gallaz cipressi partes. ij. myrrbe ci-
peri sanfuci gallaz achacie olibāi gumī arabici:
oīuz añ. partē vnā. gūme pri⁹ in vino soluant 7
aggregent cū eis reliq; 7 sup rupturā egro supio
facēte ponant 7 strigat loc⁹ 7 nō soluat vsq; ad
tres vl q̄tuor dies. postea egro supio facente sol-
uat. 7 illo eiecto de eodē emplastro supponatur
ex hoc. n. phibet ampliari. In ruptura aut testi-
culoz pell⁹ ossei augmētatur: qd fit aut ppter vē-
rositatē aut ppter aquā que ibi cōgregat: aut qz
ītestina descendit ad locū illū. Si vero ppter i-
testinoz descensuz cōtingat: erit gravis 7 dolo-
rosus 7 sentiet dolorē cū tāget. Taliter itaque
patiēs sicut p̄dixim⁹ regend⁹ ē 7 emplz predictū
supponendū ē 7 locus ligatura assidue stringē-
dus ē. Ruptura. n. cū nō stringit dilatat 7 aug-
mentat semp. Si aut causa aque fiat loc⁹ appa-
ret lucidus 7 tersus. huic itaq; cōfert epithiari
epithiariē qd i. c. de idropisi noiaum⁹. Aq̄ vero
ī hac egritudine plerūq; petit iferiora 7 fluit ide:
vnde eger p aliquō tēp⁹ san⁹ efficit sed postea re-
dit egritudo. postq; ergo aqua fluxerit curand⁹
ē eger ex cauterio 7 medicamine acuto. ex hoc. n.
proius curabit nec redibit egritudo. de hoc tñ
loqui plus eq̄q; hic noster erigat liber. Cū autē
hec egritudo vērositatis causa cōtingat. loc⁹ fri-
candus ē 7 ex oleo sambucio in quo castoreū 7
enforbiū dissoluta fuerit inungend⁹: 7 ex eodem
itus ī virgā guttatim distillandū ē. C Sillan⁹.
C Determinat de hernia 7 diuidit ī duas. Pri⁹ pōit signa
secundo curam. secunda ibi. (Qui hoc itaq;.) De priā dicit
q; si alius habuerit eminentiā ī mirach vētris 7 cū supin⁹ ia
cuerit 7 loc⁹ oigitis pressus fuerit remouebit: 7 cū sederit re-
dibit passio: arguendū ē q; ē ruptura 7 p consequēs hernia.
(Qui hoc itaq;.) Ponit curā pri⁹ ī generali. secūdo ī spāli.
secūda ibi. (In ruptura.) Priā ī duas. pri⁹ ostēdit a q⁹ de-
bet se abstinere. secūdo pōit curā ī generali. secūda ibi. (Lo-
co pterea.) De prima dicit q; habens herniā d; se cauere
ne post comestione moueat. rō patet. Secūdo d; sibi cauere
ne cibū comedat īflatiū vt fabas faseolos lentes 7 silia.
ratio patet. (Loco pterea.) Pōit curā ī generali 7 diuidit
ī duas. pri⁹ facit hoc. secūdo applicat vnū remediū. secūda
ibi. (Emplastrū.) De priā dicit q; loco d; supponi aliquod
obstaculū vt bracale 7 cōstringi 7 pprie cū vult sermone fa-
cere 7 pferre. ratio qz phibet descēdū. De secūda explicat
vnū remediū. s. emplm. 7 pōit descriptionē. R. gallaz cipssi
partes. ij. mirte ciperi sanfuci gallaz achacie olibani gumī
arabici partē vnā. gūme pri⁹ dissoluant ī vino 7 aggregent
cū eis relique medicie 7 sup rupturā egro facēte supino po-
nat 7 stringant loc⁹ 7 nō soluat vsq; ad tres vel q̄tuor dies
rō patet. hoc emplm ē stipticū 7 vnitū partū. Ad idē. R.
gluminis pisciū. 3. ij. colofonie. 3. i. 5. p̄cio naualis armonia.

ci añ. 3. i. icidant p frustra 7 ifundant p diē 7 noctem i. 3. iij.
aceti albi. 7. ij. olei de mastice. liquefiāt ī patella: colentur
7 colature addat mastice thuris boli ar. sanguis draconis
mūmie gumī arabici seīs fenugreci subtiliter puluerizato-
rū añ. 3. iij. misce diu agitādo fiat emplm. Ad idē. R. corticū
trii cōsolidaz visci quercini añ. 3. 5. mastice olibāi aloes añ.
3. ij. sanguinis draconis boli ar. gallaz nucis cipressi draga-
ganti subtiliter puluerizatoz. 3. ij. misce diu agitādo fiat
emplm. Ad idē. R. radicū triū cōsolidaz añ. 3. 5. mastice. 3.
ij. acacie balaustie añ. 3. 5. piloz leporis. 3. iij. visci quercini.
3. i. p̄cio naualis. 3. ij. cere noue. 3. v. puluerizāda puluerizen-
tur liquefienda liquefiant misce oia malaxādo cū oleo ro-
sato. fiat emplm 7 ponat sup loco rupture 7 postea bracha
le desup liget vt supra. C Notandū q; ī ruptura ista sum-
pta p os valēt. Pri⁹ q; patiēs sumat quolibz die de mane
ī potu. 3. i. pulueris radice valeriane cū vino. Secūdu est
nasturtium integrum admistratū cū vino. Tertiu ē radix
burse pastoris minutissime icisa admistrata cū vino. Quar-
tu ē vinū cū decoctiōe nucis cip. bibitū. Quintū ē pes colūbi
n⁹ 7 pes cameleūte puluerizēt 7 potēt. Sextū ē scrofularia
ī potu supra. Septimū ē puluis vtriusq; cōsolide dat⁹ ī po-
tu. Octauū ē puluis caude egne 7 succ⁹ ei⁹. (In rup.) Pōit
curā ī spāli. pri⁹ pōit curā īflatiōis testiculoz. secūdo po-
nit curā scōz vnā diuersitatē. secūda ibi. (Si vero ppter.)
De priā dicit q; ī ruptura pell ossei augmētatur vl pp ventosi-
tatē vl aq; vl pp ītestia qñ descēdūt. (Si vero pp.) Ponit
curā qñ puenit pp descensuz ītestioz. scō qñ prouicit pp
aquositatē. Tertio qñ ē pp ventositatē. fa ibi. (Si at.) Ter-
tia ibi. (Cū at.) De priā dicit q; si p̄tigat īflamatio testiculo-
rū pp descensū ītestioz: erit gravis 7 dolorosa 7 sentiet do-
lorē cū tangeat pp sensibilitatē ītestioz. fo dicit q; patiēs ē
regend⁹ f; q; dictū ē iponēdo emplz supra locū. deñ p̄stri-
gēdo cū brachali. rō qz si nō cōstringit dilatat ruptura. pri⁹
tñ d̄bet itroduci ītestia. rō p; (Si at.) Pōit curā qñ est pp
aq̄sitatē dicens q; si fiat pp aq; loc⁹ apparet lucid⁹. rō patz.
fo dicit q; ī talib⁹ puenit epithima dictuz ī capitulo d; idro-
pisi. Tertio dicit q; aliqñ aq; petit iferiora 7 cōuenit vt fiat
cauterizatio. ratio vt aq; nō redeat itez. C Notandū q; in
hernia aquosa pri⁹ cōuenit emplz vl fomentatio talis. R. si
selecos cimini añ. 3. i. floz camomille melliloti añ. 3. i. aquas
senf 7 buliāt ī lb. iij. aq̄ quousq; redeat ad lb. ij. colez 7 cuz
colatura tali fiat fomentatio. deinde facta fomentatiōe cō-
petit tale emplz stipticū ī radice testiculoz. R. mastice q̄rit.
i. nucis cipssi. 3. 5. dragagati gumī arabici añ. 3. ij. pulueris
da puluerisent. aquasanda cōquassent. misce oia malaxā-
do cū pistello calido 7 cuz oleo rosato. fiat instm pforatus
ī medio qd rossit itrare p virgā 7 ponat ī radice testiculoz
qz phibet ne materia fluat 7 illa debet pōi post cauterium
(Cū autē.) Pōit curā qñ ē ppter ventositates dicēs q; lo-
cus ē fricādus cuz oleo sambacio ī quo castoreuz 7 enforbi-
um fuerint dissoluta. ratio qz dissoluit ventositatē 7 resol-
uit. Secundo dicit q; de eodē est distillanduz ī virgā gutta-
tim 7 ponat ī radice testiculoz. rō p idē patet. Ad idē valet
sacculus de fursure 7 cimino bulit⁹ ī vino albo. ratio qz re-
soluit. Ad idē emplz hoc. R. succi ebuli vini al. añ. q̄rt. 5. fa-
rine fabaz. q. sufficit fiat emplm. Ad idē fiat emplz ex ruta
cimino agnocasto calameto baccis lauri sanfuco 7 storace.
rō p; Ad idē sedeat ī aq; decoctiōis p̄dictaz rez. Cura ber-
nie carnosē qz rassis nō pōit est. vt in pri⁹ mollificet cuz em-
plastris 7 gūmis 7 piguedinib⁹. deinde applicent emplastra
7 vnguenta resoluentia dicta. S; alio mō pōt curari p cirur-
giā sic scindendo pellē cuz rasorio 7 excarnando ipas a car-
nositate 7 tunc eleuet tota carnositas cuz suis radicib⁹ fm
q; fuerit possibile. 7 postea continetur pellis cum sutura
7 cōfortetur locus 7 consolidetur. Cura hernie buniōnalis

De podagra sciatica et artetica

est sicut cura aquose et ventose et satis dictum est de illis.

De podagra sciatica et artetica.

Syllanus.

Orandum circa rubricam quod inueniunt ista nomina gutta artetica podagra ciragra et sciatica. Gutta est nomen generale et ita artetica ad omnem dolorem factum in iuncturis siue pedis siue manuum siue ancharum. Podagra dicitur quoniam materia est compulsa in ligamentis et lacertis pedum. Ciragra vero quando materia est compulsa in ligamentis et lacertis manuum. Sciatica vero quoniam materia fluit ad loca ancharum in loco qui appellatur vertebra. licet etiam sciatica posset fieri ex mala complexionem. Secundo notandum de causis harum passionum quod causa aut est interior aut exterior. Si exterior sicut est caliditas nimia dissoluens aut nimia frigiditas condensans aut ocium nimium aut retentio alicuius quod consuevit fluere aut nimium exercitium post saturitatem aut coitus nimius precipue post repletionem aut crapulam vel nimia repletio cibi et potus. Si causa fuerit interior vel puenit ex abundantia humorum sicut sanguis flegmatis colere melle siue sint simplices siue compositi. Aut ex parte membrorum quod rari lapsum amplius dilatatum in vasis suis aut foraminibus. Aut ex parte virtutis ut quod membrum est debile et hoc a natura vel quod filii podagrici et hoc p accidens. Tertio notandum de signis si dolor arteticus fuerit sine grauedine est mala complexio sine materia. Si autem cum grauedine est mala complexio cum materia. Signa cum puenit a sanguine sunt color ruber dolor magnus intensus et extensus et pulsatus. Vria spissa rubra pulsus magnus plenus quod magis tempore matutinali affligitur complexio sanguinea etas adulescentie vite suauitas tempus veris et precessit gaudium et regimine sanguinis multiplicationis. Signa tamen debiliter sumuntur a colera quoniam materia est itus profunda. Signa quoniam puenit a colera sunt dolor acutus penetratiuus multum intensus color citrinus vria colorata et tenuis egestiones colerice pulsus velociter tactus calidus et precipue pericula patiens et est colericus inueniens quod cucurrit et laborauit et tempus est calidum scilicet estas et precessit regimine multiplicans coleram et magis affligitur hora motus colere scilicet hora diei. Signa quoniam puenit a flegmate sunt dolor modicus et color non est mutatus de quo sit curandum vria remissa vel spissa egestio mucilaginosas et tactu frigidus et est flegmaticus et senex tempus hyemale et precessit regimine multiplicationis flegmatis et est homo mali regiminis et diues. Signa quoniam puenit a melle raro tingat sunt dolor modicus patiens extenuat vria remissa et tenuis et est melleus in complexione tempus autumnale et precessit regimine multiplicationis melle. Signa quoniam puenit a ventositate sunt dolor extensus sine grauedine et precessit regimine multiplicationis ventositatis. Sciendum circa predicta quod in cognitione cause decipiuntur medici plures in alijs vbi grauis passio iuncturarum erit a materia frigida et appropinquabit frigida et inuabitur. In stupefaciendo membrum et dolore sedando et ex his credimus quod causa sit calida si sit frigida si sit aliqua erit e contra scilicet si erit calida et appropinquabit calida et inuabunt exalando si corpus non fuerit plectoricum. Et ex hoc credimus quod causa sit frigida si sit calida et sic sumus decepti. Secunda deceptio puenit alicui quod multa materia fluit ad iuncturas et tunc inducet dolorem magnum et fiet attractio colere et sanguis ad locum et apparebit rubedo et caliditas exterior et credimus quod materia sit calida cum tamen sit frigida. Consideret ergo locus quo ad tactum et si complexio consuetudo et etas et aer et tempus anni conueniunt in caliditate probabile esse videtur quod materia sit calida et sic p oppositum quod materia sit frigida. Pronosticatio omnines iste passiones vix plurimum sunt hereditarie et precipue podagra. Urina spissa multum velut subingalium aut verices sunt cura huius egritudinis. Sciatica et podagra cum sunt curate de facili propter modicam occasione reuertuntur propter situm membrum et latitudinem meatuum et in alijs iuncturis non fit. Dolor arteticus non inducit spasmodum quod non est in cordis et nervis sed est in ligamentis. Eunuchi non podagrizant neque clauis fi-

unt. scilicet quantum ex parte coitus et ex alijs sic. Inter omnes dolores iuncturarum sciaticus dolor est maior licet alij dicant quod podagricus quod fluxus humorum sit maior et coartatio et compressio maior. Dolores artethici ducunt in membrum maciem et tenuitatem. Dolores iuncturarum frequenter accidunt in vere propter humores qui tunc mouentur et fuerunt aggregati in hyeme. Secundo plus fuerunt in autumno propter irradiationem temporis et regiminis. **Alman.**

Am in iuncturis fuerit dolor et apas et locus cum tangitur fuerit tactu calidus et color rubens eger si dolet in dextro pede ex dextera manu flebotometur et si in sinistro ex dextera est flebotomandus et locus ex hoc medicamine est leniendus. Epithima. R. ros. ru. sandali fau fel scie finemithbe boli armeni apij omnium pres equalis. ex istis in aqua et aceto dissolutis fiat epithima. pilulis quoque aceto ifusus in carta missum superponatur et cum tepuerit mutetur et loco eius aliud superponatur. **Syllanus.**

Determinat de passionibus iuncturarum et antequam adueniat ad textum notanda sunt quedam generalia obseruanda in cura harum passionum. Nam si passio sit ex mala complexionem tantum conueniunt solui alterantia et si ex materia tunc digerantur prius deinde materia euacuetur et si materia est simplex ponantur simplicia et si materia est composita componantur et diuersimode secundum diuersitatem componentium. Deinde consideremus an materia sit frigida et tunc non ponemus nimis calida quod materiam traheret ad locum et resolveretur subtiliter. Si materia sit calida non ponantur nimis frigida quia condensant materiam nimis et hoc nisi cogeret nos vehementia doloris et tunc ponantur repressa et parum moventur. Deinde consideretur de flebotomia quia non conuenit a principio quia redit humores fluxibiles nisi materia esset sanguinea et alia particularia contineantur. Deinde considerentur medicamine laxatiue quia non dentur fortes a principio sed si dentur sit hoc in parua quantitate. Deinde considerentur balnea aque dulcis sed in declinatione possunt fieri sulphurea et ex aqua marina. Deinde considerentur cauteria ynguenta et emplastra quia nullum remedium locale fiat nisi cor poris mundificato et bono regimine supposito nisi malitia accidentis nos cogeret ad hoc quare stupefacientia ponantur. Deinde confortetur membrum mandans ut non mittat materiam et membrum cui mandatur ut non recipiat. Deinde diuretica considerentur quia non competunt a principio quia faciunt materiam fluere ad locum. Deinde considerentur medicamina que imitari debent. Deinde considerentur vomitus quia mirabiliter inuadunt ante cibum et post. Deinde considerentur cibaria que debent declinare ad grossitatem ne humor de facili currat ad locum. Hys generaliter visis ratio determinat de podagra sciatica et artethica et diuiditur in duas. Primo ponit curam quando sit a caliditate secundo quando sit a frigiditate. secundum ibi. (Cum autem.) Primo in duas. Primo ponit curam passionis quando est presens. Secundo docet perseuere rare ne adueniat. secunda ibi. (In tempore.) Primo in duas. Primo ponit curam quando materia est in fluxu. secundo quando est fluxa. secunda ibi. (Cum autem.) Primo in quattuor. Primo ponit curam per flebotomiam. Secundo per localia. Tertio per medicinam laxatiuam. Quarto per dietam partes patebunt. De prima dicitur quod quando in iuncturis dolor affuerit et apostema vel inflatura et locus ad tactum fuerit calidus et color rubens arguendum est quod sit a materia calida. Ratio signorum patet secundo pro-

De podagra sciatica et artetica

cura dicitur quod si dolor fuerit in pede dextro vel fieri flebotomia de brachio dextro. et si in sinistro de sinistro. rō p. quia prohibet fluere sanguinem ad locum euacuando et diuertendo materiam. ¶ Notandum quod in podagra non conuenit flebotomia nisi in sanguinea. aliter enim subtiliat humores et eos facit fluere per corpus. (Et locus.) Ponitur cura per localia et diuiditur in duas secundum quod duo localia ponitur. scilicet ibi. (Ponitur.) De prima dicitur quod locus est epithimandus ex hoc medicamento. R. ros. rub. sandal. fau. fel. si meminit boli ar. opy. an. partes equales. et istis in aceto et aqua dissolutis fiat epithima. rō quod prohibet fluxum repetendum. De secunda dicitur ponitur in aceto infusus et in panis immisus supponatur. Rō quod alterat malam complexionem. ¶ Notandum quod in podagra calida reperitur duplex emplastrum. Unum quod ponitur circa locum ad prohibendum fluxum et dicitur esse totaliter stipticum. Aliud quod ponitur supra locum. erit autem parti dolorum sedatiuum. Primum emplastrum. R. mirtilloz. sumach. boli ar. an. 3. sandal. albi et ru. acacie. psidie. balaustie. gallaz. an. 3. i. aque ros. plataginis an. quart. i. olei ros. qrt. 5. aceti. 3. i. farine ordeii aut lentius. q. sufficit. puluerizanda puluerizentur. misce oia et fiat emplastrum mediocriter liquidum. Ad idem. R. sandal. al. et ru. amidi. ceru. se. lote an. 3. y. se. papaneris. 3. y. caphoze. 3. i. olei ros. qrt. i. butiri sine sale qrt. 5. mucilaginis se. psily. 3. i. vitelli duo ruri ouoz. agitati. puluerizanda puluerizentur. misce oia et fiat emplastrum. Ad idem. R. olei ros. quart. i. aceti. 3. i. lagiten. fortiter adinuicem. vngat enim locus. quod multum dolore mitigat et prohibet fluxum humorum. Ad idem. R. pulueris iusgami par. calefacti supra regulam et calidus supponatur. Ad idem fricet locus cum aceto tanto. Ad idem lac mulieris mulsam supra locum vel cum petia valet. Ad idem. R. lactis vaccini. lb. 5. opy. puluerizari 3. 5. panis filiginis fortiter coquassari. q. sufficit. fiat emplastrum mediocriter liquidum. Ad idem si liniatur cum sanguine menstruo tollit dolore. Serapio. Ad idem vngat locum ex oleo ros. vel de mirto vel de nenufare. Ad idem epithimetur locum cum succo solatri vel sempine vel plataginis vel oib. simul. ¶ Alia. ¶ Tenter pretere ex apozimate microbal. et hermodactil. solnatur. Apozima. R. microbal. citri. 3. xv. pulueris turbit. fricari. polipodii amborum an. 3. iii. sene. se. fumiterre. an. 3. iii. hermodactili al. se. endiuie se. apij ros. oia an. 3. ij. coqn. i. tribus libris aqua donec ad unam redeant deinde manibus fricentur et colentur et bibant eis zuccari tabarzet. 3. x. Si quis autem apozima fastidiuerit pillas istas summat qui in lecto facientes surgere et cedere faciunt et pedibus ambulare. pill. qui non valentes incedere faciunt surgere. R. aloes. 3. i. scamonee qrt. 3. i. rosa. ru. tritax. sext. 3. i. hermodactili albi. 3. 5. i. formetur ex eis pille que erunt dos. i. Eger vero nutria ex cibis frigidis et stipticis et abstineat a vino et confectionibus que ex melle fiunt et carne. Cum autem apatis calor generit et eius inflamatio: ex his que calorem apatis resoluit reliquas cures. Quoru unum. R. cera in oleo d. lilio resoluta cui admisceatur mucillago fenugreci et se. lini. deinde terantur simul donec vniatur et fiat ex eis epithima. ¶ Sil. ¶ Ponitur cura per medicinam laxatiuam. et diuiditur in duas secundum quod duo ponitur. Secunda ibi. (Si quis autem.) De prima dicitur quod ventris solui ex decoctione mirobalanorum et hermodactilorum Et ponitur descriptio. R. mirobal. citrinorum. 3. xv. pulueris turbit. fricati polipody. an. 3. iii. hermodactili albi se. endiuie se. apy ros. ana. 3. y. sene. se. fumiterre. an. 3. iii. co-

quant. i. iii. lb. aque donec ad unam redeat. deinde manibus fricentur et bibant. cum zuccari tabarzet. 3. x. quod euacuat coleraz De secunda dicitur quod si quis non valz sumere medicinam predictam in forma decoctionis sumat pillas que faciunt surgere et abulare non valentes Et ponitur descriptio. R. aloes. 3. i. scamonee qrt. pte. 3. i. ro. ru. tritax. vi. pte. 3. i. hermodactili albi. 3. 5. coficiantur ex his pille que erunt dos. i. pillas. rō ut supra. ¶ Notandum quod si peccet colera sine alio humore petitur per digestiui hoc. R. endiuie. 20. lb. ros. ru. qrt. 5. oim sandal. 3. i. zuccari al. lb. i. fiat sirum. clarificatus vsq. ad qrt. v. Pot fieri laxatiu tale. R. electuarij d. succo ros. 3. v. vl. 3. 5. qd est appropriatu iuncturis Ad idem. R. caricaz. piguli. 3. i. vel. 3. 5. vna passaz munda taz. 3. v. cortic. mirobalano. citrinorum ifusoz p nocte decoctione predictorum. 3. i. fricent de mane fortiter et colent et colature addat electuarij de succo ros. 3. y. fiat colatura vsque ad qrt. i. et de aurora. (Eger vero.) Ponitur cura per dietam dicens quod eger dicitur nutriri ex cibis frigidis et stipticis. Rō quod ratione stipticitatis claudunt vias et rōe caliditatis reprimunt coleraz. Secundo dicitur quod dicitur abstinere a vino et confectionibus de melle et carne. rō quod talia multiplicat coleraz. ¶ Notandum quod potest esse aqua ordeii vel aqua decoctionis prunorum vel aqua frigida cum vino granatorum. (Cum autem apatis.) Ponitur cura que materia est fluxa dicens quod ubi calor remissus fuerit tunc admistret ea que resoluunt: rō quod signum est quod materia est fluxa. Potest et descriptio. R. cera in oleo d. lilio resoluta cui admisceatur mucillago fenugreci et se. lini. deinde terantur simul donec misceantur. fiat iunctio. Rō quod mollificat et resoluunt. Ad idem. R. florum camomille melliloti an. quart. 5. ros. ru. 3. i. se. fenugreci se. lini an. 3. y. fursuris. pugilli. i. quassent 3. bulliat in lb. y. aqua dulcis quousq. redeant ad quart. iii. coles et colature addat aceti albi. 3. 5. et fiat fomentario. Ad idem emplastrum factum ex femine fenugreci se. lini aneti mastice icoporati cum maluanisco decocto et mudificato a ligno iteriori et pistato cum buty addant. 3. y. vinctuofratia vel piguedis anatis anseris et galline. hec enim sedant dolorem et resoluunt absque attractione. ¶ Almanfor.

¶ In tempore autem sue icolumitatis et prope circa tempus in quo egritudo euadere consuevit et que maxime in vere assuescat flebotomia et ventris solutione et ex his que coleraz expellantur ru. Et a potu vini abstinere. et a comestione eorum que ex melle coficiuntur et a carne. et sint eis cibaria acetosa et stiptica et his filia ex his que ifrigidant. Addebra autem que hanc consueuerit icurrere passionem solito laboris parati assuescant: et precipue cum tempus inuasionis timent et cum corpus fuerit plenum et vene plene et fuerit diu ex quo neque minus neque solius fuerit. ¶ Sil. ¶ Docet preseruare a podagra ut non eueniat. Primo per euacuationem. Secundo per dietam. Secunda ibi. (Et a potu vini.) De prima dicitur quod tempore sue sanitatis et precipue illo tempore quo consuevit egritudo sua venire et maxime in vere dicitur vti flebotomia et euacuatione per secessus cum eis que euacuant coleraz. ratio quod cum istis materia euacuat: si retineretur faceret podagra. (Et a potu.) Docet preseruare per dietam dicens quod dicitur cauere a vino et confectionibus de melle et similiter a carne. ratio quod multiplicat materiam que esset causa podagre. Secundo dicitur quod cibaria debent esse acetosa et stiptica ifrigidatiua. Rō quod non sunt apta ad fluxum. Tercio dicitur quod mēbra que consueuerit icurrere egritudine hac debent fatigari minus solito et precipue cum iungit tempus inuasionis et cum corpus fuerit plectoncum et vene plene. et diu fuerit quod non fuerit flebotomatum nec euacuatum. Rō quod motus calefacit illa membra. ¶ Almanfor.

De podagra sciatica et artetica

Cū autē cū dolore functionat neq; calor neq; rubor i color fuerit: fueritq; eger frigidus plexio nis et loc⁹ et actu sentit frigidus: ipso principio curatiois e⁹ pille maiores de hermodac. satirion meisabara omniū an. 3. v. ierapi. 3. r. colognide cetani. mi. aboz an. 3. v. euforbi. 3. ij. turbit. 3. r. sectarigi idi. 33. sinapis pipis castorei ois. 3. i. i. formetur ex eis pille ex qb⁹ a duab⁹. 3. 7. 5. aut iii. sumas. benanq; pille valde cōferit: q; si valētes surge re icedere faciūt. Epithia ad podagra frigidam R. castorei storacis liqde euforbi myrrhe alo es acharie ois ptes eqles ex his oib⁹ vino vete ri admixtis fiat epithia. Cū itaq; dolor generit succurra⁹ patietē ex distillatione mlie aq calide ab alto et iunctio fiat ex oleo de lilio. Et emplm de bdelio molli et storace ac fenugreco et seie lini et armoniaco supponat. Qd si mō cōficiat. ar moniacū et bdeliū i vino veteri resoluant et alia oia eis admisceant ex qb⁹ fiat emplz et suppona tur. Nec nanq; egritudinis spēs ē q lapidis du ritē transit et reddit mēbra et iuncturas fungis similia. Quapphanc habēs passionē a fastidio et ab aq frigida et acibis grossis abstineat et a fre quēti ebrietate custodiāt: ei q; picipiendū vt duz sanus ē motu vtrā: et a coitu abstineat pēpue cū satur fuerit neq; balneū igrediat neq; exercitet post comestione. vniū preterea vetus et purum bibat: eis quoq; dū sanus ē vtrā que vrinaz pro nocare consueverunt.

Syllanus.

Ponit curā podagre pueniētis a materia frigida et diui dif i duas. p^oio pōit curā p medicinā. Secūdo p dietā. se cunda ibi. (Dec nanq;.) p^oia i duas. p^oio ponit curā p euacuatione. secundo p localia. Secunda ibi. (Epithima.) De prima dicit q; vbi cū dolore incturaz nō fuerit calor neq; rubor et eger fuerit frigide cōplexiōis et ad tactū sentit fri gis. arguendū ē q; a frigiditate. Secūdo dicit q; p cura de bent vari pille de hermodactil maiorib⁹ q; fiunt. R. hermo dactilos satirion meisabara et spēs ritimali. an. 3. v. ierapi. 3. r. colognide centauree minoris an. 3. v. euforbi 3. u. tur bit. 3. r. sectaragi idi. 33. sinapis pipis castorei an. 3. i. forme tur pille. et dof. eu⁹ ē a. 3. u. vsq; ad. 3. iii. Ponit inuamentū q; be pill⁹ faciūt surgere nō valētes ābulare. Rō q; euacu ant materiā flegmaticā: et cū hoc hnt stipticitatē et claudūt vias ne hūores possint descēdere. Secūdo notādū q; an teq; fiat talis euacuatio puenit digestiū hoc. R. saluie pri mule veris yue an. 3. u. succari albi. lb. i. fiat sirup⁹ clarifi cat⁹ pfecte vsq; ad q^o. v. et cōuenit materia existēte i fluxu. Sz materia existēte fluxa cōueniūt sirup⁹ talis. R. acori gēciane an. 3. u. aristol. ro. 3. i. ypericon saluie yue primule veris herbe arthetice folioz lauri camedreos camepithe os. an. 3. u. anisi maratri se. peonie an. 3. i. seia basiliconis cinamōi an. 3. 5. ligritie rase vuaz passaz mūdaz an. 3. i. vtriuzq; sticados floz āthos an. 3. i. aceti sglitici. 3. i. mell. lb. 5. succari q^o. r. iii. fiat sirup⁹ clarificat⁹ vsq; ad lb. i. 5. Sz laratiū sit tale. R. turbit bene gūosi iteri⁹ et exterius. 3. 5. herm. dactiloz ellcōz. 3. u. diagridū 3. 5. masticis. 3. 5. suc cari. 3. i. fiat puluis et dof. q^o. pars pulueris vna vice. et potest

fieri i pillis. Ad idē R. pillaz arteticaz an. 3. i. misce et for men⁹ pille ad q^oritatē cicep et denf. 3. iii. i introitu lecti. Ad idē pluis hermodactiloz alboz mūdator. 3. u. turbit. 3. i. nyagridū. 3. iii. 33. 3. u. succari. 3. u. icorpozeē ad inuicem. (Epithia.) pōit curā p localia. Et p^oio pōit vniū locale qū mā ē i fluxu. Secūdo admixtat localia materia iā fluxa. scōa ibi. (Cū itaq;.) De p^oia dicit q; ad podagra frigidā valz epi thia hoc. R. storacis liqde castorei eufor. mirrhe aloes ois an ptes eqles: et ex eis oib⁹ cū vio veteri mixtis fiat epithia. **N**otādū q; i podagra fria p^oetit duplex emplz. p^oimū d; poni circa locū doloris et d; cē emplm stipticū. R. nucis cipressi mirrhe masticis thuris an. 3. 5. gūmi arabici draga. 3. i. an. 3. iii. aq s. linc. lb. 5. aq ros. 3. i. aceti. 3. 5. farie nucis cipressi. q. suffic. misce oia vtrā tū puluerizata et fiat emplz me dioeriter ligdū et pōt pōi supra locū facta euacuatiōe. Aliū emplz d; poni supra locū qd ē mitigatiū sedatiū et resolu tiū. R. mucillagis fenugreci se. lini an. 3. i. butiri sine sale quar. 3. o. olei sisamini olei ros. an. 3. u. cineris radialis cauluz 3. 5. cere q. suffic. fiat emplm vl vnguētū. Ad idē valz saccu lus ex femie lini aquasato q saccul⁹ sit bullit⁹ i aq et forti ter p^oressus. Ad idē v; emplz de stercore vaccino recēti: et expimentū rusticoz. Ad idē. R. fenugreci q^ostati. 3. 5. aceti quar. i. bulliat diu simul et i fine decoctiōis addat mell⁹ q^o. 5 et fiat emplm ex radice spentarie melle et stercore capraz. Ad idē q^otuor vitella ouoz bñ agitata plueris hermoda ctili. 3. iii. misce et fiat emplz. (Cū itaq;.) pōit curā qū mā ē fluxa dicēs. p^oio q; cū dolor fuerit remissus fiat distilla tio ab alto cū aq calida rō q; resoluūt et mollificat. Secūdo v; iunctio feci ex oleo de lilio. Tercio dicit q; v; emplz de bde lio molli et storace et se. fenugreci et se. lini et armoniaco et si at hoc mō. armoniacū et bdeliū i vino veteri dissoluant et cū eis alia misceant et fiat emplm. Ad idē. R. armoniaci oppo ponaci galbāi distēperatoz i aceto an. 3. i. picis nauat q^o. r. 5. misce malaxādo cū oleo costio fiat emplz et extēdat supra coriū. Ad idē v; fomētatio aq oleis cū decoctiōe vulpis i teare. Ad idē v; fomētatio aq sulphuree naturaliter vl ar tificataliter talis. Ad idē R. folioz maiorae rute ana. 3. i. floz anthos floz camomille vtriuzq; sticados an. 3. i. con quassent et bulliat i aqua cū qua fiat fomētatio. Ad idē olm vulpiniū ois costinū oleū vipaz. Ad idē R. diaculō quar. i. malaxet cū oleo costio et extēdat supra coriū. Vel R. fecis olei de seie lini mucillagis fenugreci pignedis anaris medu le cruris vituli olei de radice cucurme. asini pignedis gallie armōiaci ois an. 3. u. dissoluat armōiacū cū oliū oloz et cū cera qd sufficit. fiat vnguētū. Ad idē balneū si decoquat vul pis i oleo. Ad idē euaporatio cū decoctiōe de sticados. Scie dū q; oia valēt euacuata materia cū clisterib⁹ medicis et o mitū q mltū valz i hoc casu. (Dec nanq;.) pōit curā p die tā dicēs q; d; abstiere a fastidio et ab aq frigida et a cibis gro sīs et frequēti ebrietate. Rō q; augēt materiā. Secūdo dicit q; dū ē san⁹ d; vti exercitio. Rō q; ericcat et resoluūt. Ter tio dicit q; d; abstiere a coitu. Rō q; d; biliat iuncturas et fac lubricare materiā et ipaz reddit artā ad fluxū. Quarto dicit q; nō d; igredi balneū. Rō q; dissoluit. Quito dicit q; nō d; se exercitare post comestione. rō. p. 3. Sexto dicit q; vinus d; cē pup et ātioniū. rō q; calefac et ericcat et resoluūt et d; fieri i delinatiōe. Septio dicit q; d; vti puocatib⁹ vrinā. Rō q; supfluitas reumatica expellitur p ynam. **A**lmanfor. **D**olor vero q sciatic⁹ vocat⁹ ē q ab ancha per corā totā vsq; ad genu i lōgitudine p^oedif. qūq; ē i lōgitudine ad virge similitudinē extensus: per crur vsq; ad pedē descendit: et tūc si i cōplexione bñatus fuerit calor et i vria tictura ex basilica ma

De gibbositate

nus eiusdem partis prius minutio facienda est deinde ex sciatica.

C Sillanus. Ponit curā sciaticę passionis: et diuidit i duas. Prius facit hoc, secūdo docet p̄seruare a tali passiōe, secūda ibi. (Taliter p̄terea.) Prius i duas, prius pōit curā qñ fit a materia calida, secūdo qñ fit a materia frigida, secūda ibi. (Si autē.) De prima dicit q̄ dolor sciaticus est ille q̄ ab anche p̄ corā totā vsqz ad lōgitudinē extendit p̄ crus vsqz ad pedes per similitudinē virge. Secūdo dicit q̄ si fuerit i p̄plexiōe dñiuz caloris et vrina tincta: arguendū est q̄ fit a caliditate. Tercio p̄ cura dicit q̄ prius dñ fieri flebotomia de brachio eius dñ partis, deinde dñ fieri ex sciatica. Rō qz flebotomia prius plus diuertit q̄ euacuet et sedā plus euacuat. **C** Almanfor.

C Si autē egri cōplexio frigida fuerit et color fuscus sepe puocādus ē vomit⁹ ex apozimate rafani cū sirupo acetoso. Cora quoqz ac pedes, et crus ex oleo i quo castoreū et euforbiū et storax sint resoluta inngant assidue.

C Sillanus. Ponit curā qñ fit a materia fria, diuidit i duas. Prius pōit curā p̄ medicas, secūdo p̄ cauteriū, secūda ibi. (Si egri tudo.) Prius i duas, prius ponit curā qñ dolor nō ē māsius, secūdo qñ ē māsius, secūda ibi. (Dolor i corā.) Prius i duas, prius ponit curā p̄ vomitū, secūdo p̄ vnū locale, secūda ibi. (Cora quoqz.) De prius dicit q̄ si p̄plexio egri fuerit frigida et color fuscus arguendū ē q̄ fit a frigiditate. Rō p̄z. Secūdo dicit q̄ p̄ cura dñ vomitū puocare cū decoctione rafani et sirupo acetoso. Rō qz diuertit materiā et euacuat multū ideo valz i passionib⁹ mēbroz p̄ferioz et dñ fieri euacuatio cū pillis fetidis et hermodactil. (Cora quoqz.) Pōit curā p̄ vnū locale dicēs q̄ cora et crus debēt iungi cū oleo in quo castoreū euforbiū et storax sint dissoluta. Rō qz resoluta materiā sciaticę passionis. Et sciendū q̄ solū cōuenit materia existente fluxa et nō qñ materia ē i fluxu: et p̄t apertū mollificatiua vt sit apta materia ad resoluendū. Ad idē vngat loc⁹ ex oleo de lilio vel de spica vel de costo vel de vulpino: vel de laurino. Ad idē emplastre loc⁹ vel anche cum emplō facto ex maluausco p̄parato et farina fenugreci et seminis lini mixtis et incorporatis cū butiro et cū pignedini⁹ auui. Ad idē vngat loc⁹ melle et puluerizet semē nasturcy: qz aufert dolorē. Serapio. (Notādū q̄ materia existēte i fluxu dñ iungi loc⁹ oleo ros. vel mirtio vñ de absinthio fortiter calido tāgendo locū cū pēna suauiter. Ad idē loc⁹ epithime cū succo solatri et sempine et absinthij. Ad idē emplastre loc⁹ cū cisde herbis decoctis et pistatis et incorporatis cū farina seia fenugreci seminis lini et ordei cū aliquo p̄dictorum oleorum. Ratio patet.

C Almanfor. Qz si dolor i corā mansu⁹ fiat: eger ex almurī nabati et baurach clisterizet et ex enemate acuto qd̄ i. c. de appoplexia noianim⁹. Colliriū quoqz ex cyclamie et cologintida factū supponat. q̄ eo vsqz fieri cōuenit donec eger excoziationē incurrat: ex ea enī dñ accidit plerūqz cōsequē sanitas. si autē passio ineterauerit: sinapis sumat et cū simo colubino eiusdē quātītatis terat et ex apoziate si cui cōficiant ex qbus corā emplz supponat: qd̄ tā dñ dimittat donec i loco vesice plene aqua fiant et scidant et fluat aq̄ que i eis ē et vaporē lochs cū aqua calida. deī eger paliquor dies q̄ scere dimittat: et si nondū sanitati restitutus fuerit ad hāc eandē curā redeundus ē. Qz si egritudo

valde māsius fuerit et lōgitēporis et timetur ne vertebri resiliat: aut egressus fuerit. loc⁹ ex instrumento qd̄ rote assimilāt cauterizādus ē: et i redat cū coctura sup caput anche apd̄ core p̄icipiū ponēda. hui⁹ ide rei sermocatio isti⁹ nostri opis meras trascēdit. Taliter p̄terea paties i tēpore sospiratis vomere cōsuescat et soluere ventrē et regimē subtiliare et a cibis grossis et frequēti ebrietate abstinere.

C Sillanus. Ponit curā qñ dolor ē māsius, prius facit hoc. Secūdo qñ ē ātigu⁹, secūda ibi. (Si autē.) Prius i duas, prius pōit curā p̄ clister, secūdo p̄ suppositoriū, secūda ibi. (Colliriū quoqz.) De prius dicit q̄ si dolor in corā fuerit mansius eger debet clisterizari. ex almurī nabati et baurach ex clisteri acuto de quo dictum est i capitulo d̄ appoplexia. Ratio quia talia clisteria distrabūt et euacuāt materiā flegmaticā grossā. De secūda dicit q̄ dñ supponi colliriū factū ex cyclamie et cologintida et debēt talia fieri donec eger incurrat excoziationē: qñ aliqui legf sal. (Si autē.) Pōit curā qñ bec passio ē ātigu⁹ dñ cēs prius q̄ si bec passio fuerit ātigu⁹ dñ sumi sinapis cū simo colubino eiusdē quātītatis et teri et cōfici cū decoctione ficu⁹ et fieri emplz et suppoi. Tercio dicit q̄ tā dñ debēt dimitti dñ vesice sint i loco et aq̄ ipleat et scidant et fluat aq̄. Rō p̄z. (Qz si egritudo.) Pōit curā p̄ cauteriū dicēs q̄ si egritudo fuerit māsius et lōgi tēp̄is et timeat ne vertebri egrediat foras: aut fuerit egressus loc⁹ ē cauterizād cū instrumento qd̄ similat rote et ponat supra anche: qz sumit materiā existēte iter vñe bñ et p̄xidē. Et subdit q̄ hoc nō p̄inet ad hūc locū. (Talliter.) Docet p̄seruare a dicta passiōe dicēs q̄ existētes i tēp̄e sanitatis debēt vti euacuatione p̄ vomitū et p̄ secessū et subtiliare regimē et abstinere a cibis grossis et a frequēti ebrietate. Ratio patet.

C De gibbositate. **C** Sillanus. Notādū circa rubricā q̄ triplex ē gibbositas: qdam fit versus p̄tē iteriōrē qdam versus p̄tē posteriōrē seu exteriorē qd̄ p̄tigit vtrūqz: qdam fit vñs vñrā que. s. āteriorē et exteriorē dextrā et sinistrā. (Secūdo notādū q̄ cā gibbositas ē duplex. s. intriseca et extriseca. Extriseca. vt cal⁹ et p̄ussio. Intriseca fit qñ ligamēta spōdiliū colli et spatulaz relaxant: aut iplēt a materia corrente illuc. Vel p̄p̄anati i loco: vñ p̄p̄ vñtositatē mouēt et iplēt ipa ossa et faciētē ffliliū d̄ locovl p̄p̄ spasmū. d̄ ianitiōe. (Tercio notādū q̄ signa gibbositatū p̄p̄ flaxationē sūt guttas et molificatio corpis et regimē p̄eritū. Signa qñ fit p̄p̄ a sūt dolor i dorso siue i loco antecēdēs cū febrib⁹ acutis et magnitudo pulsus. Signa p̄p̄ vñtositatē sūt qz i firm⁹ sēsit cōmōtionē et tēssionē p̄ lōgū tēp⁹ i dorso anteqz veniat gibbositas. Signa qñ p̄p̄ spasmū d̄ ianitiōe sūt qz appet i corpe p̄suptio et extenuatio. Pronosticatio. gibbositas post ei⁹ cōfirmationē a q̄cūqz cā cōtigit n̄ pōt curari. S; i p̄icipio sic. Si gibbositas vñt p̄p̄ asma et tussim iterficit āte iuuetutē iuxta aforismū sexte p̄ricle. q̄cūqz ex asmate gibbositas fuit. Gibbositas q̄ fit versus iserius est mortalis.

C Almanfor. Am gibbositas fieri icipit pille maiores de hermodactil bāde sunt et oleū d̄ rasum cū apoziate de seibus sepe sumēdū. loc⁹ quoqz ex olō sambacio i quo storax ligda et castoreū et euforbiū resoluta sint frequēter inūgendus et a cibis frigidis et grossis abstinendū. Aqua ē calida i q̄ cocta sunt mēastrū et sanfucus et sticados arabic⁹ ab alto sup locū distillāda ē. deī frequē fricatio et iunctio ex olis cal⁹

De varicibus

dis faciēda ē. Quis siis q̄ hanc patitur egritudinez puer fuerit balneum solis modo ⁊ inunctiones sufficiunt ex his que diximus.

Sillanus.

¶ Pōit curā gibbositas q̄ fit pp̄ relaxationē. Scđo pōit curā ei⁹ q̄ fit pp̄ apa. Scđa ibi. (Siaūt.) P̄ia i q̄tuor. p̄mo pōit curā laxatiuā. scđo punctionē. Tercio p̄ dietā. Quarto p̄ embrocationē ⁊ vncionē. p̄es patēt. De p̄ia dicit q̄ cū gibbositas incipit debet fieri dari pille d̄ hermodactilis. Rō q̄ euacuāt materiā flegmaticā q̄ ē cā relaxatiōis. Ad idē pille fēide vel cochie. De secūda dicit q̄ ē sumēdū oleū d̄ pentadactil cū decoctiōe d̄ seminib⁹. (Loc⁹.) Pōit. curā p̄ vncionē dicēs q̄ loc⁹ ē vngendus ex oleo sambacio i q̄ stoxar ligda ⁊ castoreū ⁊ euforbii sint dissoluta. Rō q̄ talia dissoluūt ⁊ subtiliāt materiā flegmaticā. Ad idē ēplm qđ sit de bdelio opponaco armoniaco ⁊ serapio dissolutis i vino mixtis ⁊ icorporatis cū piguedinib⁹ auiū ⁊ farina fenugreci ⁊ seis lini. (Et a cibis.) Pōit curā p̄ dietā dicēs q̄ ē abstinēdum a cibis frigidis ⁊ grossis. rō p̄. (Aqua ē.) Pōit curā p̄ embrocationē ⁊ inunctionē dicēs q̄ aqua in qua decocta sunt sanfuc⁹ mentastrū sticadon arabic⁹ debz distillari ab alto supra locū. Rō q̄ calefacit ⁊ resoluit. Secundo dicit q̄ post d̄z fieri fricatio fortis ⁊ frequēs iunctio ex oleis calidis. Tercio dicit q̄ stille ḡ patif hāc egritudine fuerit puer balneū solū ⁊ vnciones ex his q̄ dicta sunt sufficiunt sepe numero absq̄ alijs medicinis.

Almanfor.

¶ Si autē cū gibbositas incipit affuerit febris a p̄ dicto regie oīo abstinēdū ē. s̄z apozia ex herbis factū cū cassia. i. potū ē tribuēdū. Flebotomia quoq̄ ex basilica faciēda ē. ⁊ empla vebementia loco superponēda sunt.

Sillanus.

¶ Pōit curā qñ sit ab apate vñ qñ ē febris. ⁊ didit duas. P̄io pōit curā generali. Scđo in spali. scđa ibi. (S̄z apozia ma.) De p̄ia dicit q̄ si fuerit febris qñ gibbositas incidit cetera. est abstinēdum a predicto regimie quia calefacit (S̄z apozia.) Pōit curā i speciali. ⁊ diuidit i tres. p̄io pōit curā p̄ medicinā. Secūdo p̄ flebotomiā. Tercio p̄ vñ locale. secūda ibi. (Flebotomia.) Tercia ibi. (Et empla.) De p̄ia dicit q̄ d̄z dari i potu cassia fist. cū decoctiōe herbarū frigidarū. rō p̄. q̄ euacuat leniēdo ⁊ alterādo. De secūda dicit q̄ d̄z fieri flebotomia ex basilica. rō q̄ diuertit ⁊ euacuat. De tertia dicit q̄ empla sunt supponēda loco. ¶ No tandū q̄ i p̄icipio d̄z vngi loc⁹ ex olō ros. vñ mirtino ⁊ emplastrari loc⁹ ex ros. murtis sandal. ⁊ faria ordei ⁊ silibus. In declinatiōe vngat loc⁹ cū oleo de camomilla vel aneto vñ de lilio ⁊ ponat supra locū empl⁹ factū ex maluausco p̄ parato faria fenugreci ⁊ se. lini pliguedinib⁹ auiū. sanferis anatis ⁊ galline. ⁊ vltimo possunt addi pp̄ maiorē resolutionē ⁊ fortificationē loci armoniacū bdeliū oppopōacū dissoluta i oleo de camomilla ⁊ mixta cū alijs reb⁹ deīn p̄fortē spōdiles posteriores ⁊ ossa pectoris cū ligaturis plumaceol⁹ ⁊ substētacul⁹ factis ex stupa madefacta ⁊ pecys iuolutis i albumie oui positis ⁊ locatis sup̄ empl⁹ dictū. Ponant po/stea astelle fortiter p̄p̄esse vt bñ teneāt ne spōdiles possint āpli⁹ dislocari. ¶ Secūdo notādū q̄ si gibbositas fiat a vētostate. cura ē vt a p̄icipio p̄cedat cū reb⁹ carminatib⁹ vētostate ⁊ specialr post purgationē. vñ cū pillis fetidis vñ de hermodactil. supra locū ponat empl⁹ factū ex pullegio calamēto origāo carui cimino faria lupinoz seie lini ⁊ fenugreci mixtis ⁊ icorporatis siml. Silr armoniacū cū oleo de costo vel d̄ lilio bñ mollificatū p̄fecte opat i hoc q̄z resoluit vētostate ⁊ ossa sua. pp̄ys locis firmat exiccādo loca lesa. Vltio ponat empl⁹ qđ fit ex sinapi stercore colūbino ⁊ sien b⁹ sicis ⁊ icorporatis siml. rē.

De varicibus.

Orādū circa rubricā q̄ varices sunt vñe grosse virides vel nigre plene sanguine melacolicū inuolure sup̄ crus apparentes ⁊ hoc fit cā varicū. Signa sūt manifesta ad sensum. pronosticatio. Varices non bene recipiunt curam.

Sillanus.

¶ Am vene grosse ⁊ plene ⁊ diuerso mō curuante ⁊ virides in crure apparuerint egritudo q̄ vitis vocat̄ adesse significat. Nec asit egritudo frequent⁹ accidit his q̄ multū pedib⁹ laborare cōsueuerūt ⁊ q̄ cibaria q̄ colerā nigrā generant sepe sumunt.

Sillanus.

¶ Determinat de varicibus. ⁊ diuiditur i tres. p̄mo docet cognoscere varices. Secundo ostendit a quibus magis accidunt. Tercio ponit curā. scđa ibi. (Nec autē.) Tercia ibi. (In p̄icipio.) De p̄ia dicit q̄ vbi vene grosse ⁊ virides plene ⁊ diuersimode curuante in crure apparuerint. signū est q̄ sunt varices. De scđa dicit q̄ hec egritudo frequent⁹ accidit cōsuetis itinerare vñ ferre onera ⁊ frequēter vtētib⁹ cibarijs multiplicantibus melancoliam.

Almanfor.

¶ In p̄icipio itaqz curatiōis hui⁹ passionis basilicā minnere cōuenit. Et ventrē ex his q̄ colerā educūt nigrā soluere quoz mētiōē fecimus i. c. de mlia. hec asit sepe faciēda sunt. Et ab oib⁹ a quibus mliāz patiētes custodiunt i hac egritudi ne abstinēdū. Postq̄ vero hoc regimē diu adhibitu fuerit ex venis quas i crure appuisse dixim⁹ minutio fiat. a quibus sanguis tā diu fluere dimittat̄ donec quicqd i eis ē euacuet̄. Deide butismoi patiēs colerā nigrā expellētib⁹ vñat ⁊ ex basilica minuatur ⁊ caueat sibi ab omnib⁹ q̄ coleram generant nigrā.

Sillanus.

¶ Ponit curā varicū. Et p̄io qñ sunt i p̄icipio. Scđo qñ sunt i declinatiōe vel i p̄cessu. secūda ibi. (Postq̄ vero.) p̄ma in tres. p̄io pōit curā p̄ flebotomiā. secūdo p̄ medicinā laxatiuā. Tercio ostendit a q̄b⁹ ē abstinēdū. scđa ibi. (Et venter.) Tercia ibi. (Et ab omnib⁹.) De p̄ia dicit q̄ i p̄incipio cōueniēs ē facere flebotomiā de basilica. rō q̄ phibet ne fluat sanguis ad p̄es inferiores. De scđa dicit q̄ ueniēs ē soluere ventrē cū euacuātib⁹ soluētib⁹ mellam de q̄b⁹ dicitū ē supra. c. de mēlia. Subdit q̄ ista sepe sūt fiēda. rō patz (Postq̄ vero.) pōit curā qñ ē i p̄cessu dicēs q̄ si passio sit in p̄cessu fiat flebotomia ex venis q̄ sūt i carne tātū q̄ euacuet̄ totū qđ ē cōtētū i eis. rō q̄ materia existēte fluxa uenit euacuatio rē. Scđo resumit quoddā dictū dicēs q̄ patiēns vñat euacuātib⁹ mellāz ⁊ fiat flebotomia a basilica ⁊ abstineat a multiplicātib⁹ mliāz. ¶ Notādū q̄ alig sūt vtētes canterio. S̄z si fiat d̄z fieri in vena sup̄iori a qua oēs alie oriunt̄ fm lōgū. deīn d̄z empl⁹ stipticū supra canteriū poni ⁊ supra alias venas uenit empl⁹ factū ex farina lupinoz cū aq̄ decoctionis tamariscī aut emplm de simo caruino ⁊ vino rē.

De elephantia.

Sillanus.

Orādū circa rubricā q̄ elephantia ē duplex. qđā est large dicta: vt qđā inflatio manū vel pedū a q̄cūqz re causet̄: siue a p̄cussioe: siue a casu: siue a fluxu humorū: ⁊ de tali nō determinat q̄ de facili curat̄. Alia ē elephantia p̄pie dicta ⁊ causata ab hūore multū grosso flegmatico vel melacolicō viscoso ibibito i porositatib⁹ pedū vel manūz ⁊ sic p̄z cā. ¶ Scđo notādū q̄ signa elefantie ex sanguine melacolicō grosso sūt caliditas loci ad tactūz. tenebrositas i co

De vlceratione renum

lore. aspiras loci et aliqd ex eminētia et erit? sanguis nigri ex locis cruris vel pedis. vria spissa et tenebrosa et vltus rerū generatiū sanguine grossū. Signa elefantie ex flate rebeniēter grosso sūt grossitudo cruris et pedis absqz rubedine et in tēsa aspirate loci et tact? loci videt? frigid? absqz calitate ad min? itēsa et si hz eminētes pustulas vt supior. pronosticatō postqz sit māsua nō curat? s; i pīcipio bñ pōt curari. ¶ Al.

Ec passio postqz mansua fuerit incurabilis est. Cum autem incipit: si ei subueniatur et vt debet medicata fuerit aut sanatur aut manet sic nihil addens. ¶ Silla.

¶ Determinat de elefantia et diuidit in duas. pzo dicit qñ ē curabil? et qñ incurabil?. Secūdo pōit curā. scda ibi. (Cū ergo.) De pzia dicit qz postqz hec passio sit māsua ē curabilis. Rō qz pp antigratē illi? morbi debilitat? ē calor natu/ralis pedū qz erat debilis. Silr qz talis passio fit ex hūorib? grossis infiltratis nō de facili remouibilib?. scdo dicit qz si fuerit i pīcipio et medicet? vt d; vel curat? vlt phibet ei? angumētatio. rō qz tūc vlt ē fortis et iuuat p mēdicias. ¶ Almā.

¶ Cū ergo pedis grossities augeri videt? et color obfufcari: vene quoqz qz vites vocant? apparere ceperit: eger quotidie cōgēdus ē vomere et custodiēdus ab ambulatione et statioe et vter vo mitū pcedēte ex pillis maiorib? de hermodactilis soluēdus ē deīn ad vomitū redeundū p illō hoc quoqz mltoties fieri o; . Eger p̄reca a cibis grossis ē abstīnēdus: et tibia a calcaneo icipiēdo sursum vsqz ad genu strigēda: añ tñ cōstrictionē epithimāda ē ex aloe et mirrha et acharia et ypo gsthidos et alumine cuz aceto forti dissolutis. ex basilica quoqz man? cōtrarie partis minutio faciēda ē. neqz erect? stet nisi pes strict? ligat? fuerit neqz epithima vllō mō dimittat. vomitu quoqz frequenter vtrā. ¶ Si parulū intercesserit spatū a pcedenti vomitu et apperit gescere vaporā ipm cū seminib? caulū et sticados arabico cinere de vitib? et lupinis et mēastro et stercore caprino et farina fenugreci et linia et ex aqua cineris p spatū vni? dicit: aut duoz. Ipe cni hui? egritudinis maximam resoluit parrem adqz leuiorem reddit.

¶ Sillanus. ¶ Pōit curā et diuidit i sex. pzo pōit curā p vomitū. Secūdo p secessū. Tertio p dietā. Quarto p ligaturā. Quinto p flebotomiā. Sexto p vaporatiōes. ptes patebūt. De prima dicit qz vbi grossities pedis videt? augeri et color obfufcari et vene qz dicunt? varices apparere ceperit. tūc eger cogēd? ē vomere. rō p; . Scdo dicit qz d; canere a deabulatione. rō p; qz ē cā flux? humoz i feri?. De secūda dicit qz d; fieri solutio vētris cū pillis de hermodactil maiorib? et hoc facto pzi? vomitu. rō qz euacuāt materiā flegmaticā et melicaz grossā. De tertia dicit qz eger d; se abstinere a cibis grossis rō p; . De quarta dicit qz tibia a calcaneo icipiēdo vsqz ad genu strigēda ē. ratio ē. qz phibz ne hūiores descendāt. Subdit qz āte cōstrictionē et ligaturā d; epithiari ex aloe mirrha accatia ypogsthidos et alumine vlt bolo ar. cū aceto forti dissolutis. rō qz strigat? et phibet fluxū materie ad iferiora. De quinta dicit qz ē fiēda flebotomia man? cōtrarie partis et b qñ ē i pīcipio. et sita sanguine melacolicō. Ideo qz diuertit.

secūdo dicit qz nō debet stare sup pedes. rō qz hūiores de scēdunt. Tertio dicit qz d; vti frequēter vomitu. rō p; . De sexta dicit qz euaporatio d; fieri cū decoctiōe caulū sticados arabico cinere de vitib? et lupinis et nitro et stercore caprino et farina fenugreci. et linia et etiā ex aqz cineris p spatū vni? dicit vlt duoz. rō qz resoluit et exiccat. Ad idē valz si pes vltus frequēter teneat i stufa sicca facta ex lenib? resoluentibus: sicut sunt ebulus laurus ruta et similia.

¶ De vlceratiōe renū qz exteri? sit i cute. ¶ Sillanus. ¶ Orādū qz vlcera renū sūt duplicia. qdā i trisecca facta i substantia renū vlt lacertis eoz qz vocant? lūbi et de istis dictū ē supra. Alia sunt extrisecca et sūt manifesta sensui et de istis psequit? rasis. ¶ Almansor.

Am aliqz lōgo tpe supin? sup dorsum iacet loca renū plurimūqz rubent et mala ibi fiunt vlcera. ¶ Sillanus

¶ Notandū qz rāst bic determinat de vlcerib? exteriorib? renū. et diuidit i duas. pzo assignat cās generationis eoz. rō. Secūdo pōit curā. scda ibi. (Cuz ergo.) De pzia dicit qz aliqz lōgo tpe iacet supin? supra dorsū loca renū sūt rubea et fiunt ibi vlcera. ratio patet. ¶ Almansor.

¶ Cū ergo loca ista rubere cū angmēto visa fuerint nullū sine panicū aut folia salicis sub eo sternenda sunt: et ipse i die multoties ē eleuāndus. loca quoqz qz rubet aqua ros. sup ninē infrigidata rotāda sunt et flabellāda. ¶ Si calor persuerat? nerit iponā. epithima de alubzariqz i. c. de apatib? noīanū. Et si vesice et vlcera ibi exorta fuerint ex vngueto de cerusa curentur. ¶ Sillan?

¶ Pōit curā et diuidit i duas. pzo pōit curā ruboris apparitis aī vlcerationē. scdo pōit curā vlceratiōis. fa ibi. (Et si.) De pzia dicit qz vbi loca apparuerit rubere miliū vlt panicū vlt folia salicis sūt sub ea sternēda. rō qz alterāt malā p̄lone. De fa dicit qz loca p̄dicta sūt rotāda aqz ros et flabellanda. p; . Scdo dicit qz si calor p̄senerat? d; appōi epithia dictū i. c. d apatib? p; . Ad idē vs vngtū al. gal. vlt vngtū populeo. vlt folia vitis ifusa i aqz ros. vlt folia salicis. Ad idē frusta cucurbitae similiter et lamina plumbea perforata. (Et si.) Pōit curā vlceratiōis dicēs qz si vesice et vlcera sūt orta ioebēt curari cū vngtō de cerusa. rō p; qz solidat.

¶ De dolore qz fit i mēbris manifesta. ¶ Sillanus. ¶ Orādū circa rubricā qz dolor i extremitatib? . i. manib? vlt pedib? pōt cāri vlt a cā exteriori vel interiori. sicut a causa vel percussione et similibus. Si ab interiori vel a mala p̄lone cū mā vlt sine mā. Cū mā vlt calida vlt frigida. Cū apate vlt sine apate vlt a solutiōe p̄tinitatis. Ad ppositū. Rāst pōit curā qñ fit dolor a mā cala vel fria. Scdo nota qz doloris pueniētia a mā cala signa sūt rubedo calor p̄urit? et c. Et si sit cū duritie et tumore loci apā calidū futuz significat. S; signa qñ fit a cā frigida sūt p̄tinitatio rubedis et caliditatis et stupor et fuscado guttas et fornicatō. Dec cū affuerit palisiz vlt mortificatiōes significāt caloriz.

Am dolor i manu aut i pede fit: eger interrogād? ē si ex pcussioe hoc ei accidit aut si aliqd sup ipz mēbz cecidit: aut si sup ipz diu iacuit: aut si p̄tigit ex cā extrise. Sil.

¶ Determinat de dolore qz fit i mēbris extris. i. pedib? vlt manib? et diuidit i duas. pzo docet iustigat? qñ fit a causis exteriorib? . fo pōit curā qñ fit a cā trisecca. fa ibi. (Si aut.) De pzia dicit qz vbi dolor fit i māu vlt pede d; interrogari eger si accidit ex pcussioe vlt si aliqd cecidit supra mēbz vlt si diu

De vlceratione rentum

inacuerit supra mēbr̃ sic puenit a cā extrinseca. ¶ **Almanzor.**
C Si aut ab exteriori cā nō cōtigerit: loc⁹ dōles
cōsiderādus ē an sit magis rubeus q̃ reliquum
corp⁹ aut nō: si. n. toto corpore rubicūdior fuerit
ex calia apatis medicamie curādus erit: et si mē
br̃ neqz fuerit calidū neqz rubeū. sed iam quori
die obfuscat⁹ et siccat⁹ aq̃ calia ab alto sup̃ ip̃m di
stillāda ē et ex oleo et cera resoluta iungēd⁹ et di
mittendus sic donec dolor sedet. ¶ **Sillanus.**
Pōit curā q̃n sit a cā calida. Secūdo q̃n sit ab erica
tiōe mēbr̃. Tercio pōit curā q̃n sit a materia frigida. Secū
da ibi. (Et si.) Tercia ibi. (Et si.) De priā dicit q̃ si dolor non
fiat a cā exteriori d̃z cōsiderari loc⁹ dōles an sit rubicūdior
reliquo corpore. q̃ si sic d̃z curari ex medicamie apatis calidi
. scū oleis frigidis et olo ro. vel viol. et silib⁹. ¶ **Notādū** q̃
in tali cāu conuenit flebotomia. et si dolor fuerit i pedib⁹
fiat flebotomia de manibus et econuerso. (Et si.) Pōit cu
ram q̃n sit ex siccatione dicens q̃ si mēbr̃ nō fuerit rubeū
vel calidū s̃z quoridie obfuscat⁹ et ericcat⁹ d̃z distillari aqua
calida ab alto. Ratio q̃z humectat deinde yngere ex oleo
et cera resoluta patet et c. ¶ **Almanzor.**

C Si loc⁹ grossior videat⁹ et tactu ēt frigidū
oz sentiat frequēter erit fricādus et aq̃ calia i qua
sanct⁹ et camo. et sticados arabic⁹ cocta fuerit
ab alto vt dixim⁹ sup̃ ipsuz erit distillanda et ex
oleo dē Keiri citrio iungendus: Regimē quoqz
subtiliandū erit. Ipse vero vtaqz exercitio et i bal
neo sudet si aut ista nō suffecerit vter ex his sol
uat⁹ q̃ bñditates educit. Adēbr̃ p̃terea si tactu
sētis frigidum fricetur prius et deinde iungatur
ex oleo costino et sambucio et oleo de been te
pidis et his silib⁹. ¶ **Si ista nō suffecerit ex vi
gnētis q̃ i capitulo de paralisi nominantur iun
gendus erit donec sanetur.** ¶ **Sillanus.**

Pōit curā q̃n dolor sit a materia fria. et diuiditur i tres:
Prius pōit curā p q̃dā localia. Secūdo p eūonē. Tercio iterato
p localia. Fa ibi. (Si aut.) Tercia ibi. (Mēbr̃.) Priā i ou
as. Prius pōit curā p duo localia. Sop p dicta. Fa ibi. (Regi
men.) De priā dicit q̃ si loc⁹ apparet grossior et ad tactū
frigidus erit sepe fricādus vt fiat rarificatio poroz deinde
d̃z fieri embrocatio ex aq̃ decoctiōis camom. sanctici et sti
cados arabici. rō q̃z resoluat materiā friāz. secūdo dicit q̃
d̃z iungi cū oleo de keyri citrio. Ad idē ex oleo costino vel de
lilio et silib⁹. rō p̃z. De fa dicit q̃ regimē et dicta d̃z subtilia
ri quo ad q̃titatē rō p̃z. vt calor natural reddat⁹ potētior ad
resolūedū. secūdo dicit q̃ d̃z vti multo exercitio. Rō quia
calefacit et resoluat. Tercio dicit q̃ d̃z sudare i balneo. ratio
pater. (Si aut.) Pōit curam p euocationē dicens q̃ si ista
modo dicta non sufficiant debet fieri euacuatio cum me
dicinis euacuantibus materiā flegmaticāz verbi gratia
cum pillulis de hermodactilis vel fetidis vel medicamine
sturbith. (Membrum vero.) Pōit iterato curam per lo
calia dicens q̃ si membrū sentitur frigidū debet fricari. de
inde iungi ex oleo costino et sambucino et de been et silib⁹
Secūdo dicit q̃ si nō sufficit debet iungi cum ynguentis
de quibus dictum est i capitulo de paralisi donec sequat⁹
sanitas. Ratio quia sunt fortiores virtutes.

ExPLICIT nonus liber Almanzor. cum expositione do
mini Sillani de papia.

C Incipit tabula capitulorum noni libri Alman
zoris per ordinem cartarum.

La. de cephalea et emigranea folium	37.	ca. de magnitudine lingue	37.
La. de scotomia et ytigie fo. 4.	38.	ca. de ranula que nascit⁹ sub lingua	38.
La. de frenesi.	5.	ca. de apatib⁹ lingue	38.
La. de aplia	7.	ca. de squinantia	38.
La. de subet et litargia.	8.	ca. de tussi	39.
La. de agelatiōe	9.	ca. de asmate	40.
La. de paralisi	9.	ca. de pleuressi	41.
La. de stupor et tremor	11.	ca. de peripleumonia	42.
La. de tortura oris	12.	ca. de spūto sanguis	42.
La. de spasmo	13.	ca. de p̃tissi	43.
La. de epilepsia	14.	ca. de tremore cordis	44.
La. de incubo	17.	ca. de collirica passioe	45.
La. de melancolia	18.	ca. de debilitate stōi	46.
La. de catarro	20.	ca. de dolor et apate stōi	47.
La. de obtalmia	22.	ca. de singultu	49.
La. de vlcereb⁹ oculoꝝ	24.	ca. de appetitu canino	49.
La. de his q̃ extrinsece cadūt i oculis.	25.	ca. de dolore epatis	50.
La. de albugine que fit in oculo	25.	ca. de ycteritia	51.
La. de scabie palpebre et se bel	25.	ca. de idropisi	52.
La. de lachrymalium puritu.	26.	ca. de dolore splenis	53.
La. de yngula	26.	ca. de iliaca et colica passioe	54.
La. de mactura i oculo	26.	ca. de fluxu ventris	56.
La. de lachrymis oculi.	27.	ca. de difficultate ṽs̃e	59.
La. de debilitate visus	27.	ca. de lapide	60.
La. de tumor palpebrarū	28.	ca. de apate q̃d fit in renib⁹ vel vesica	61.
La. de pilis iuersis.	28.	ca. de ardore ṽs̃e	62.
La. de aqua descendente in oculis	28.	ca. de mictu saniei ṽl s̃agu.	62.
La. de noctilopis	29.	ca. de fluxu ṽs̃e	63.
La. de dilatiōe pupille	29.	ca. de vermibus qui in ven tre generantur	63.
La. de fistulis in angulis la chrymalium	29.	ca. de emorroidibus fistilis et ragadys in ano	64.
La. de dolore auris	30.	ca. de egressionē ani et matri cis	65.
La. de vlcere q̃d fit i aurē	31.	ca. de supfluitate menstruo rum	66.
La. de sonitu et tintu aurium.	31.	ca. de prouocationē mensuo rum	66.
La. de grauedie audit⁹	32.	ca. de ragadys vulue	67.
La. de vermibus aurium et paruis animalib⁹.	32.	ca. de apostemate que fit in matrice.	67.
La. de his q̃ extrinsece cadūt i aurem.	32.	ca. de vlcerebus et cancro ma trici	68.
La. de fluxu sang. nariū	33.	ca. de pfocatiōe m̃icis	68.
La. de vlcereb⁹ nariū.	33.	ca. de mola matricis	68.
La. de apatib⁹ nariū.	34.	ca. de sterilitate et prohibito ne impregnationis	69.
La. de diminutiōe olfact⁹.	34.	ca. de hernia et ruptura	70.
La. de dolore dentiū.	34.	Depodagra et sciatica	71.
La. de extractiōe dentiū.	35.	De gibositate	72.
La. de agelatiōe dentiū.	36.	De varicibus	73.
La. de mortificatiōe dentiū.	36.	De elephantia	73.
La. de chola	36.	ca. de vlceratione exterius in cute renum	73.
La. de gingiuis sanguino lentis	36.	ca. de doloribus membroru exteriorum.	73.
ca. de casu ṽs̃e	36.		
ca. de sanguisugis q̃ bibūt	37.		
ca. de his q̃ intrāt guttur	37.		
ca. de grauedie lingue	37.		

§ 3735

Incipiunt recepte magistri Petri de Tufignano super nono Alman. oris.

A descriptione recepta-

rum cōuenientiū digne nono Alman. oris ta lis ordo seruet. Primo in vniuersali dicē tur digestiua hūorū tam simplicia q̄ composita. Secundo dicētur euacuatiua illoz appropriata tā simplicia q̄ cōposita. Ter-

tio dicētur digestiua cuiuslibet hūoris et illi eductiua siml. Quarto ponent doles solutiū. Quinto dabit modus pparatiōis eoz. Sexto dicētur medicie simplices appropriatē mēbris nri corpis digestiue et solutiue cuiuslibet hūoris et dūcētia vntes eaz ad mēbra picularia. Septio dicent solutiua simplicia et pposita a determinatis mēbris. Octa to dicent medicie mēbz piculariū calefactiue et frida tine tā simplices q̄ pposite. Nono icipiā ponē curā cuiuslibet egritudinis iuxta ordinē auctoris adēdo p̄tine aliq̄s p̄prias et p̄culares receptas vtilēs et exptas. Decimo gra duabo medicias v̄sitas adēdo aliq̄s p̄tēlares opatiōes eaz et expōnes q̄rūdā cōmuniū vocabuloz i medicina.

Tractatus prim⁹ d digestiōe hūorū. Digerētia colera. Medicine simplices digestiue colē sunt hec viola. rosa endiua. lactuca sempuua. portulaca. citrulus. cucurbita. scia cōia fria. cucurbita melonis. cucumeris et citruli. scia lus. spodiū. cāphora berber. iusgam. scariola. epatica. capillus veneris. aqua acetum. succus granatorum et succi frigidi. papauer lentigo aque nenufaris et similia.

Cōposita digerētia colera cōia. Sirup⁹ acetosus simplex et cōposit⁹. orizachara sirup. violat⁹. Sirup⁹ rosat⁹. Julep rosat⁹ et violat⁹. Sirup⁹ de endiua. Sirupus de nenufare. Sirup. de fructibz. Et si les sirupi dant cū aq̄ cala simplici vlt cū decoctiōe simpliciū p̄dictoz. Et q̄z succaz pap. tēdit ad calitatē q̄z q̄si tēpatū ēi calitatē et fritatē et succaz ru. ē calidū in fo gradu et iō siru. oēs et maxie debentes digerere colam sūt cū succ. al. et bono et nō cū ru. Et pōt de nouo cō. poni tal sirup. B. endiue lactuce portulace añ. M. i. iiii. fe minū frigidoz añ. 3. 5. papaueris al. 3. y. floz violaz berbe roz floz nenufaris rosaz. ru. añ. 3. i. succari lb. i. fiat sirup⁹ q̄ ē satis alteratiū. Et si veles h̄re aliq̄s subnatiōē cū h̄ adde radices acori caparoz anisfeni. maratri se. basilicōis et filia. pōt fieri ēt sirup. digestiū colere ēt et eductiū illi v̄t videbif i tertia p̄p̄cipali ifra. Alii siru. optim⁹. B. se. cōiuz. iiii. frioz. 3. y. floz violaz nenufaris rosaz. ru. añ. 3. endiue scariole lactuce añ. M. i. sumitatu papaueris al. 3. 5. vini granatoz. 3. iiii. succari. q. suffi. acetosē cū aceto vini granatoz et fiat sirup. Alii et breuior. B. sirupi violati. 3. i. si rup. rosati. 3. 5. vlt sirupi endiue vlt sirupi nenufaris vel acetosi simplici. 3. 5. vlt ozolzacare. 3. 5. denē v̄t supra. Nota q̄ sirup. vbi ponit multū acetū subtiliat et iō q̄ vis alteratiōis et subtiliatiōis v̄tere eo. Et quāto acetum ē magis acetosum et de subtiliori vino et potēiori tāto magis subtiliat.

Digerētia flegma. Medicine simplices digestiue flegmatis sūt pulegiū origanū calamētū salvia maiorana mēta saturegia spillū ruta gng radices. f. radix fen. apy pe trose. spagi bausi se. anis fenicli bedeguar yfop⁹ pip. 33. gariofil. capillus veneris mel acetū sgliticū sglia. Et p̄it q̄ si enumerari medicie oēs cale et sicce. sed grā breuitatis di mittant et sufficiāt. Medicine cōposite flegmatis dige stiue sūt oxi. simplex et ppositū mel ro. oximel sgliticū. Si ru. d. eup. siru. berodis c⁹ d̄scriptio hec ē. B. sglle. lb. i. se. fen. 33. anis p̄iretri yfopi. ciamōi gariofiloz costi acori añ. 3. i. pipis amomi cimini añ. 3. y. d. uici leuistici ameos cordume ni. añ. 3. x. acetū fortis. lb. i. 5. mell. lb. y. bec oia ifundant in aceto et bullāt ad sufficiētiā et postea cola et addat supra di ctū mel dispumatū et spēs ponāt i sacculo et yfui referuētur

Ualet qñ flegma ē grossū valō. Ualz ēt ydromel d̄scriptiōe mēue. Et siru. d. calameto. et siru. d. p̄asio. bic ēt ē siru. cōia et bon⁹. B. gng radicu radices raf. añ. 3. y. se. apy. 3. y. se. se. anis petro. carui thimi epibimi añ. 3. 5. se. iuz cōiuz frigidō rū añ. 3. i. 5. scolopēdrie capilli vene. añ. M. i. floz boragis rosaruz viol. añ. 3. i. cū bono zuccaro fiat sirup. Dāf isti siru pi cū aq̄ calida vlt cū decoctiōe p̄dictoz simpliciū. **D**ige rētia mēlaz. Medicine simplices digestiue mēlie sūt borago buglo. thimū eputimū capar⁹ tamarise scolopēdria vinū aromaticū balneū dulce gaudiū ligritia pasule polipodiuz gramē camedreos cuscute asarū gētiana lupin⁹ acor⁹ spica nardi agn⁹ castus amigdale amare lupli fumusterre sicla ci corea rosamarin⁹ pes locuste et spēs zedoarie semē rāfai cā cer marinus nigella pipinella et bis filia. Cōposite sunt iste oximel sgliticū mel ro. Siru. aceto. simplex et pposit⁹. Sir. d. fumoterra et aly. Et hic sirup. maxie v̄t i digōne mēlie fa cte p̄ adustione. et cū eo mltos curatiua q̄rtana scāte alia febz. B. castedule. i. cicoree lauedule. i. athos pipiele lupi loz gng foly trifoly ligue arietis capilli vene. ēdiue cū si ia radicib⁹ bora. fumisterre radicis bug. et floz bora. et fumi terre epatice bedeguar q̄rēle maio. et minor. corticū radicū caparoz p̄ctiū corticū radicū tamari. scolopē. cū radicib⁹ añ. 3. y. prunoz sebestē añ. nūro. 25. sene cuscute timi. epibimi feni. añ. 3. 5. ligri. passulaz sicados añ. 3. y. p̄dicta bullāt i aq̄ simplici lb. vi. vsq̄ ad mediū. demū colēf et collature ad dāf succi bugl. succi prunoz bulciū añ. lb. i. 5. dissoluāt i eis succari lb. y. mell. ros. lb. 5. et fiat sirup. Et ex hys simplici⁹ mltos potes sirupos p̄ponē et p̄dicti sirupi dari d̄bēt cū aq̄ calida vlt cū decoctiōe p̄dictoz. Et nota q̄ thim⁹ et epibim⁹ nūq̄ d̄bēt pōi i ebullitiōe cū aly reb⁹ q̄ v̄tutes eoz exirēt i fumoz s̄z qñ decoctiōes facte sūt d̄bēt appōi cū decoctiōe et cū māib⁹ bñ fricari malaxādo. et p̄io mō v̄tutes remanebūt in decoctiōib⁹. **E**lm solutiū. B. plueris. bndicte. 3. i. exule er modactiloz. añ. 3. y. aloes. 3. y. masticio.

Tractat⁹ scōus d solutiū. Solutiua coleram. Solutia simplicia colē aloes scamo. absinthiū eupatoziū lupul⁹ mirob. citri. fumusterre. reubar. aq̄ casei succ⁹ ro. ca stasi. viola tamari. pruna māna p̄siliū efula cap. ve. basce. vo labil succ⁹ viol. et hys filia. Cōposita. elm d. suc. ro. pille cu iuslibz materie dyagridiate. et nota q̄ medicie v̄sitate p̄posi te purgātes colāz ēt alios h̄jores purgāt. Q̄ p̄cedētes ma gistri vidētes sil colera cōster d̄nari i corpi⁹ bñanis p̄posue rit colāz cū purgātib⁹ flā sic dyarob cū reubar. c⁹ recepta hec ē. B. turb. al. gūmofi camulofi. 3. i. 33. 3. 5. reubar. 3. i. spi. 3. 5. ciamōi gar. añ. 3. y. galāge pip. lōgi maci. añ. 3. i. digrid. 3. iiii. 5. suc. al. 3. xvi. et cū v̄io cito. fiat p̄fectio. siml i d̄ici. pur gātes. medicia purgās colāz B. viola. floz bora. añ. 3. i. se. ius lactu. scariole portula. tamari. añ. 3. 5. se. iuz cōiuz. 3. y. iuinb. sebestē añ. nūro. xx. prunoz nūro. xx. scolopē. lactu. scari. cap. ven. epatice malue mercurial⁹ fiat ex his decoctio et i ea dissoluāt mirbal. ci. 3. y. reubar. 3. y. succi castefi. 3. i. 5. ta mari. 3. 5. siru. v̄io. 3. i. oia sil misceant et stēt sil p̄ diē et postea colēf et exprimāt aliq̄t et denē i aurora. bec medicia ē ex p̄ bēda d̄licatis i gb⁹ colā maxie d̄nāt et i tpe estiuo maxie et corpi⁹ mltū colericis et ē. i. dōf. alia fidicia. B. p̄tūa nūro viii. tamari. 3. i. et hōz decoctio cū aq̄ fiat i q̄ ifudat. 3. i. miro. citri. p̄ diē et noctē et bñ exprimant et colēf et collature addat zuccari al. 3. i. dēf i aurora ē. n. leuis mltū. Ad iō alia cōis B. viol. ēdiue lact. añ. M. 5. p̄tūa nūro. v. tamari. se. iuz cōiuz pasularū cap. ve. floz borag. añ. 3. y. fiat hōz decoctio cū sufficiēti aq̄ et p̄dicte decoctiōi addat castefi. 3. i. elly d. fūco ro. 3. y. vlt reubar. 3. 5. spi. C. i. et oia misceāt cū cinamomo et aromatizēf et dēf totū i subtiliātia. Solutia flā. iudicie sim plices eductie flegmatis mirob. keblū ēbli ci beliri. salgēma cologrida turbib⁹ agarie⁹ stico. yreos bec farcoc. ferla cucu. asini. ermodactili eufoz. sglā asarū poliū yrtic. 33. aq̄ cauliū

C Tractat^{us} quart^{us} d^o dosibus solutio^{rum}z^{um} simpliciu^m p^{ri}mo.
Nuⁿc q^{ui}rto ponēde sūt d^os solutio^{rum}z^{um} nō oīuz sed vⁱsitato^{rum} magis. ē p^{ri} simpliciu^m. q^{ui} p^{ro}posit^{us}z^{um}. Scamōeē d^os ē a. tri b^o granis vⁱsq^{ue} ad. xij. Reubarbari d^os ē a. 3. i. vⁱsq^{ue} ad. iij. in deco. ē a. y. vⁱsq^{ue} ad. iij. casief. ē a. 3. 5. vⁱsq^{ue} ad. y. hermodatill^{is} a. 3. i. vⁱsq^{ue} 3. a. ij. agari. a. 3. i. vⁱsq^{ue} 5. y. i deco. a. y. vⁱsq^{ue} ad. iij. la. pidis armēi n^{on} loti d^os ē a. 3. 5. vⁱsq^{ue} ad. i. 5. loti a. 3. i. vⁱsq^{ue} ad. y. lapidis lazuli loti d^os ē a. 3. i. vⁱsq^{ue} ad. y. 5. n^{on} loti a. 3. 5. vⁱsq^{ue} ad. i. sene d^os ē 3. y. vⁱsq^{ue} iij. ifuse at a. 3. iij. vⁱsq^{ue} ad. i. polipo. d^os a. 3. y. vⁱsq^{ue} ad. vi. mirobala^{rum}z^{um} citrino^{rum}z^{um} d^os est a. 3. y. ad. y. in fusio^{rum}z^{um} est a. y. vⁱsq^{ue} ad. x. Rebuloz^{um}. z^{um} idoz^{um} d^os ē a. 3. y. vⁱsq^{ue} ad. iij. ifusio^{rum}z^{um} a. ij. vⁱsq^{ue} ad. x. ē bilicor^{um}z^{um} d^os ē a. 3. i. 5. vⁱsq^{ue} ad. y. ifusio^{rum}z^{um} a. y. vⁱsq^{ue} ad. y. Dec^{us} fil^{is} d^os medicari^{um}z^{um} maio^{rum}z^{um} p^{ri} mⁱⁿo. f^{er}z^{um} s^{er}uiaz^{um} mⁱⁿelue. Et nō q^{ui} meli^{us} ē ifra s^{er}sistere q^{ui} exq^{ui}sitissime euacuat^{ur} poti^{us} atester^{is} mⁱⁿoz^{um} q^{ui} maloz^{um}. z^{um} nō q^{ui} b^{er}az^{um} medicat^{ur}. aliq^{ui} aliq^{ui} d^os i f^{er}z^{um} s^{er}uiaz^{um} oī^{um} solū eaz^{um} ifusio n^{on} aliq^{ui} ponū^{it} i decoitōib^{us} r^{ed} colā^{it}. Q^{ui} d^os i f^{er}z^{um} s^{er}uiaz^{um} regri^{us} mⁱⁿoz^{um} q^{ui} t^{er}itaz^{um} q^{ui} n^{on} ponū^{it} i decoitōib^{us} q^{ui}z^{um} mag^{is} p^{ro}vadit i fumū. g^{er} ma ioz^{um} regri^{us} q^{ui} t^{er}itaz^{um} i deco. z^{um} q^{ui} n^{on} ponū^{it} i ifusio^{rum}z^{um} quantitas mⁱⁿoz^{um} requirit^{ur}. Quando medicin^e solutiue ifusū^m d^os ont^{ur} p^{ri} t^{er}ps d^o b^{er}it^{ur} ifusio^{rum}z^{um} colā. cū pāno lini vⁱl^{is} stamia z^{um} digit^{is} b^{er}z^{um} exp^{ri}ma^{it} ē vⁱl^{is} mediciaz^{um} vⁱl^{is} medicie r^{ed} macat^{ur} i liq^{ue} z^{um} s^{er}uiaz^{um} abiciēda ē i t^{er}ste mod^o solūēdi valde tut^{us} ē. **D** d^os p^{ro}posit^{us}z^{um} vⁱsitato^{rum}z^{um}. **D** Dyarob cū turbit d^os ē a. 3. y. 5. ad. 3. vi. diarob cū reuba. ba. d^os a. 3. y. 5. vⁱsq^{ue} ad. vi. Electu^{us} mei d^os ē a. 3. y. 5. vⁱsq^{ue} ad. v. diarob cum agarico d^os est a. 3. y. vⁱsq^{ue} ad. 3. **E** Ele ctu^{us}z^{um} de succo ro. d^os est a. 3. ij. vⁱsq^{ue} ad. 3. 5. diaptunis. d^os est ab. 3. 5. vⁱsq^{ue} 3. i. yerepigr^{is}z^{um} communis d^os est ab. 3. 5. vⁱsq^{ue} ad. 3. i. Benedicte d^os est ab. 3. 5. vⁱsq^{ue} ad. 3. i. Blance d^os ē a. 3. y. vⁱsq^{ue} ad. iij. Staticū laxatiū ab. 3. 5. ad. i. Teo d^ozicū anacardin^{is} ab. 3. 5. vⁱsq^{ue} ad. i. Pauli ab. 3. ij. vⁱsq^{ue} vi. pillaz^{um} arteticaz^{um} 3. i. pill^{is} de hermodatill^{is} 3. i. pill^{is} auree 3. i. pill^{is} cocie 3. i. Catartici p^{er}ia^{lis} ab. 3. 5. vⁱsq^{ue} ad. y. Dyafene ab. 3. 5. vⁱsq^{ue} ad. i. ier. rufy a. 3. i. 5. vⁱsq^{ue} ad. y. yerelegodi^{us} a. 3. y. vⁱsq^{ue} ad. y. Teo d^ozicū ipisticon a. 3. ij. vⁱsq^{ue} ad. vi. Et nō q^{ui}

he medicine dñi approximāt p euacuatiōe hūoz dñt dari cū aq decoctōis rep respicientiū hūozes quos volum euacuare qz ex se sūt idifferentes qñ ad mēbzū qñlibet qñ ēt ad hūozes. fm nō sic ad hūozes sic ad mēbzū dñt ēi. z. c. **Tractat** qñt d pparatōe medicīaz simplicīū p dīctaz. **Dād** ē mod pparatōis medicīarū simplicīū p dīctarū qz **Med** i suo de cōsolatōe āplā fecit doctrinā iō cū breuitate trāsēdū ē. Dico qz scamonea qñ pparat decoqñ in citonio z daf cū sirupo ro. vl cū zucca. ro. vl violato aut aqua decoctōis mastīcis aut citonioz aut mirobaloanz citrinoz rū. Reubar bārū pparat cū sero capno in quo bulita fuit spīca nardi aut cū bonovino z daf cū aliquo ipoz. Et in estate daf cū aq endiute. Cassia fistula daf cū decoctōe cōi. Turbit pparat cū tertia pte. 33. z daf cū melle ro. cola. vl nō colatovel cū aq passularū. nec v3 multū pteri. **Agaric** pparat cū tertia pte salīgēme vel cuz. 33. Et daf cuz melle ro. col. z v3 mltū pteri. **Hermodatil** pparat cū mastī. ciamomo. 33. añ. pt. v. z misceat p ea daf cū oximelle vl melle ro. col. lap. armen sic pparat. pterať in vase lapideo vl metallino. Deide laueť cuz aq dulci vigesies terēdo. demum laueť decies cuz aq ro. z def cuz diabozinato z aq buglose z vino odorifero. lapis lazuli pparat vt lapis armen. Sene pparat cuz 33. salīgēme añ. Deide daf cū decoctōe bozagis buglose violaruz mastī. gar. cardamomi. polipodius pparat cum anisofeni. gar. cināomo cimino. 33. dñm cū aq mellis daf aut passularū. mirobālāi pparant cū amigdalīs dulcib aut passul seie fe. z spīca z dantur cū sero caprino seu succo fumi terre vl cū decoctōe cōi. Et sufficiāt bec pp breuitatē. Si vis vlt rīus quere in mesue.

Tractatus vi. d medicinis simplicib ducētib vīrntes digestiuozum z solutiūozū ad mēbzū. **Medicine** simplices ducētes vīrntes digestiuozū z solutiūozū ad mēbzū i qñ z a qñ volum dīgerere z euacuare hūozes dīcēť nē. nā digestiua z euatiua p dīcā vlt idifferēter euacuāt a qñ qz mēbzū p admixtionē igr medicīarū simplicīū dīcēdaruz dīgerēt sic hūozes i vna pte corpīs qz nō i alia. Et sīly euacuabūt sic ab vna pte qz nō ab alia. xbi gñā. Oximel dīgerit flā absolu te z nō pl i vna pte corpīs qñ i alia. sz p admixtionē cum nī. mus. peonia cubebis sic dīgerit flā i capite qz nō i alijs mēbzis. Et sī def cū caparib z tamarisco dīgerit i splene z sic d alijs mēbzis z iō be medicīe appellari pñt medicine approp ontes vt pīcularizātes. **Ducētes** ad cap. **Medicīe** igr ducētes vīrntes digestiuozū z solutiūozū ad caput sunt iste nux muscicados cubebe peonia poliū maiorana balsam lignū ei semē ei anacard thūs castoreū foliū laudanum mellilo tū acoz lignuz aloes myrrha came dēos camepitheos sglā spī. nardi gentiana. yfop grana pīnī pipe serapīnū. **Ducētes** ad pect. **Medicīe** ducētes ad pect z pulmonē sunt yreos yfopus ligritia passule capill. vene. squilla amigdal. gñā pīnī pulmo vulpis prasiuz mel zuccaz dragagātuz pīlū se nūgre. ordeū croc amcos cōdumēt succ eauliū ius galli āti g nasturtiuz xīloaloes auela. oppoponacuz myrrha sapīnū rafa. afodil arist. olibanū liliū. **Ducētes** ad epar. **Medicīe** ducētes vīrntes alīaz ad epar sī spīca sgnātū eupatoriū fumusterre cuscute ēdīnia abstinbiuz lactuca aq ordei sādali spodiuz asaruz fenicul. anisuz amigdale amare foliū danc ciamomū spagi aq cicerū kemedreos aronoglossa volubilis yreos laur aq casei sglāvinū dulce poliū. **Medicīe** retinētes al i sñō. **Medicīe** retinētes vīrntē alīaz in sñō qz nō dīgēt medicīs ducētib vīrntē alīaz ad eū sunt bec galāga coetana mala gñata mastīx vl z qñ oīa stipīca. **Ducētia** ad splē. **Medicīe** q faciūt venire ad spē sūt tamarisc scolopēdria caparis rubea tictoz sglā asaz scordeoz dauc calarhū spīca buchozmarīē cortices salicis salīgēma sal id acoz yreos prasiū abstinbiuz eupatoriū anisū feni. cuscute

agn cast camepitheos amigdale amare. **Ducētes** ad fies et vesicam. **Medicīe** que ducunt ad renes z vesicam sunt saxifragia milium solis petroselinum macedonicuz carides radices gnqz. s. fenicu. petrosi. apy spagi brusci. iij. seia fra. s. cucurbite melonis cucumeris citruli. **Ducētes** ad matricē. **Medicīe** q ducunt ad mīcē sūt plegīnz cala mētū sauīna iunipus mīcarīa mozella ruta pipinella mile foliū pētafilō ruta myrrha saluīa mēta rubea tictoz lupīnī z oēs ducētes ad renes z vesicā ēt ducūt ad mīcē. **Ducētes** ad iūcturas. **Medicīe** que ducunt ad iūcturas sunt sglā asa. 33. accoř. poliū oppopōacū aq por. succ eauliū cordumēt scordeon cāedreos camepitheos amomū.

Tractat septim d medicinis euacuātib a quolibz mēbzū. Et primo a capite. Nūc dīcēde sūt medicine euacuatiue a quol3 mēbzū simplices z cōposite a capite euacuātes. medicīe simplices sūt iste. coloquītida agaric stīcados aloes. la. lazuli lapis armen epīthim sglā sal id kebuli indī. **Composite** sūt bec yerapīgra biacha yeralogodion theodorico anacardi. pille cocie. pille auree. pille de yera. **Solūetia** a pectore. **Medicīe** simplices euacuātes a pectore z pulmone sūt be. **Agaric** isop volubīl farcocolla cassia fist. yfōs coloquītida. **Cōposite** sūt paulimū dyasene pille d agarico descriptiōe mesue quas hēs ifra ca. de tūssī. **Electu** sū mēū supī descriptū i fa pte. **Medicīe** simplices.

Solūetia a sñō. **Medicīe** simplices euacuātes a sñō z ab ītestīnis sūt be. Abstinbiū aloes mirobālani. Et oēs medicīe solū lenitiue sūt lābīficatiue z etiā pīstīne. **Cōposite** sūt dyaprunis sñōaticō laxatiuū atariciū īpiāle yerapīgra pille de yerapīgra pille stomatice descriptiōe mesue. Et bec recepta. R. turbit. 3. r. mastīcis. 3. iij. roř. 3. iij. aloes boni ad pondus oīum confice cū succo abstinbiuz i oī tpe valent. dōf. ē. 3. i. **Solūetia** ab epate **Medicīe** euacuatiue ab epate simplices. **Agaric** aq casei volubīl maiorana pulis reubarba. succ cro. abstinbiū fum terre. eupatoriū mirobālani citrini tamaridi yreos mezercon serapīnū farcocolla. **Cōposite** dyaprunis trīsera faracēica. pille d reubarbaro descriptiōe mesue. quaz bec recepta. R. reubarbari. 3. iij. succi liquiritie succi abstinbiuz mastīcis añ. 3. i. mirobāl. citrinor. 3. iij. 5. yerepīgre. 3. r. sēs apy feniculi añ. 3. 5. trocīscor. diarodon. 3. iij. 5. confice cū aqua fenicli. dōf. ē. 3. i. daf in sero cū aqua casei. **Solūetia** a splene. **Medicīe** simplices euacuātes a splene. **Agaric** sene apīthim elebor niger calamētū mōtanuz. **Cōposite** sunt dyasene pille i z di descriptiōe haliud recitat mesue. z sūt mltū singlāres. qñ recepta bec ē. R. mirobol. idoz elsi nigri añ. 3. v. agarici lapidis lazuli loti pfecte scolopēdrie salis idī añ. 3. iij. succi eupatoriū spīce añ. 3. ij. gar. 3. i. yerepi. 3. xy. fiāt pille cū succo apy. dōf. ē. 3. vij. daf cū aq casei. **Solūetia** a iūcturis. **Medicīe** euacuātes a iūcturis z mēbzis remotis vt reib z vesica simplices sūt. **Hermodatil** turbit z oppopo. salīgēma sal idū serapīnuz euforbiū cētaurea cucumer afrani elebor niger polipodius farcocolla. **Cōposite** sunt be. Ellin de succo ro. bñdicta hermodatīlata. pille de bñdēā pille artetice. katarticiuz īpiāle. **Et notā** qz nō solū p dīctē medicine euacuāt a p dēis mēbzū sz ēt pñt euacuare a qñlibet mēbzū def cū medicīs bñtib vīrntē ducēdi solutiua vel vīrntes eoz ad mēbzū a quo vis euacuare.

Tractat octau de medicis cōfortatis cuiuslibet mēbzū. Et p capitis. Nūc dīcēde sunt medicine mēbzūz cōfortatiue calide z frigide simplices z cōposite. z primo de calidis. Calide medicine simplices cōfortates caput sūt iste. Saluīa ruta maiorana betonica peonia satiregia comōilla serpilū pulegiū calamētuz filer mōtanuz fenicul lignū aloes xīlo balmum carpobalsamuz foliūz thūs laudanū folia lauri sī cados melegetes sglā nux muscata cubebe ābra musc me

litorū. ¶ Cōposite sunt. Aurea alexādrina. Pliris arcticō
 diacastoreō dyarodō iulij diātes cū musco. ¶ Frigide me
 dicine simplices caput pfortātes sunt. Papauer albus inq
 am lactucaviola cāphora mādragoza folia mirri folia sali
 cia acētū. ¶ Cōposite sunt zuccaz ro. violatū. diapapauer.
 ¶ Cōfortātia pect' et pulmonē. Medicinē simplices cale
 faciētes pect' et pulmonē. ylop' marubiz yrcos enula cāpa
 na camōilla radix altec yua passa sgla lignū balsāi myrrba
 serapinz liliz capilliveneris ligritia spica et. ¶ Cōposite
 sunt. dyacalamētuz dyaprasliū dyaylop' dyayris loboc de
 pino et silia. ¶ Medicinē simplices ifrigidātes pect' et pul
 monē sunt iunibe sebestē dragagātū gūmi arabicuz amidiū
 se. papa. amigdale dulces viole cādī moza celsi sādali zucca
 rum. ¶ Cōposite ifrigidātes. dyapapauer dyadragagātuz
 dyapenidiuz sine spēb' zuc. ro. zuc. viol. Cōfortātia cor. me
 dicinē simplices q' cor pfortāt et calefaciunt. melisa borago
 enula cāpana gaf. cardamomū rosma. lignum aloes ambra
 musc' os de corde cerui croc' mēta ābe beē cortex citri doro
 nici cubebe ozimū gaf. poliū. ¶ Medicinē simplices tpan
 tes. cor q' ēt sunt tpatā sunt be. iacit' sapbir' smaragd' beli
 rici auz argentū buglosa. ¶ Cōposite calefaciētes cor sunt
 dyamargaritō dyacinamomuz cordiale dyamargaritō pli
 risarcticō dyaboraginātū. Electauriuz letificās vide i.e. de
 mīa alimā. dyātes. Elciariuz de lapidib'. Medicinē sim
 plices ifrigidātes cor cāphora viola margarite coralli rasu
 ra eboris pōa odorifera rose spodium sādali oēs karabe ne
 nufar. lutū sigillatū coriādz. ¶ Cōposite sūt. dyarodō aba
 tis sine spēb' zuc. ro. viol. syrūp' viol. et nenufar'. triasāda
 li man' xpi plaruz. troci. de bolo ar. Troc. de cāphora. Con
 fortātia stōm. ¶ Medicinē simplices stōm calefacientes
 sunt mēta salvia maiorana. absinthiz marubiz anisuz se.
 ciminuz mastix galāga gariol' 33. cinamomuz macis sglla
 spica rasan' fenugrecuz. ¶ Cōposite sūt diatriō piped' dia
 galāga ro. nouella mel ro. col. n. col. dianisuz diaciminū dia
 calamētū et silia. ¶ Medicinē simplices ifrigidātes st.
 rosa viola plātago lactuca cucurbita melōes portu. cucu.
 truli mala granata acetosa citonia pira agresta acetum. et.
 ¶ Cōposite sunt. diacitonitē cū zuccaro sine spēb' zuc. ros.
 syru. ro. vio. et triasādali. ¶ Cōfortātia epar. ¶ Medicinē
 simplices calefaciētes epar. spica sgātū ciamo. assaz eupa
 toziū absinthiū fum' terre radici gncq' capill' veneris se. fe.
 anis' carui ameos costuz. ¶ Cōposite sunt diaciminū diaco
 sta ro. nouella dianisuz diacalamētū. ¶ Medicinē simpli
 ces ifrigidātes epar sunt. ēdiuia lact. portu. epatica viola seia
 eaz aq' ordi sādali solatru spodiū cāphora qtuor seia fra aq'
 ro. aq' ēdiuie acetuz berberis et silia. ¶ Cōposite sunt triasā
 dali zuccaz ro. vio. et silia. ¶ Cōfortātia splē. ¶ Medicinē
 simplices calefaciētes splenē sunt. caparis tamarisc' ci corea
 scolopēdria aristologia cortex median' frafini cortex radi
 cū genestre borago buglosa nasturtiuz calamētuz armōia
 cūz calam' aromatic' ruta thim' epithim' amigdale amaf
 aq' frassēi anis' feni. carui ameos radices gncq' sglla acetuz
 sglliticuz agn' cast' lupin' bdeliuz castorei. ¶ Cōposite sūt
 diacaparis diacalamētuz diaciminuz et silia. ¶ Medicinē
 simplices ifrigidātes splenē sunt lactu. ēdiuia seia eaz sādali
 spodiū qtuor seia fra acetuz. ¶ Cōposita sūt diaboragiatū
 triasādali et silia. ¶ Medicinē tpatē esse q' pnt administrari
 p nocumēto stōi epatis splenis sellis et ibestino et sunt iste
 camomilla mellilotum radix lilij borago nenufar' fum' ter
 re capilluz veneris. et scolopēdria. ¶ Cōfortātia renes.
 ¶ Medicinē simplices calefacientes renes saxifragia mili
 tum folio petroselinuz macedonicuz eruca semē ei' vrtice cu
 cube brodiuz cicez rubeoz radices gncq' spica nar. spica cel
 tica sgātūz pitari' senatōes daue' iuniper' grana pini et si
 milia. ¶ Cōposite sunt. diacalamētū electuariuz dūci fi

lo ātropos. ¶ Medicinē simplices ifrigidātes renes sunt
 nenufar. se. lactuce portu. endiuie papauer albus yba passio
 ris seia cōia fra qtuor psillium vinū citonioz plātago et silia.
 ¶ Cōposite sunt. syru. nenufar' syru. acetosus stōaticū sim
 Et oia splenē et epar ifrigidātia. ¶ Cōfortātia matricem.
 ¶ Medicinē simplices calefaciētes matricē sunt artemi
 sia ruta salvia fauina: assa rubea tinctoz iunipus pulegium
 mēta et calamētū myrrba oppoponacū lupini spica sgā
 tū galia cinamomū calam' aromati. Papinū et oēs simplices
 calefaciētes renes dicte. ¶ Cōposite sunt q' dicte sūt supra.
 ¶ Medicinē simplices ifrigidātes matricē et pposite sūt ea
 de cūz medicinis simplicib' et cōpositis ifrigidantib' renes.
 ¶ Confortātes iuncturas. ¶ Medicinē simplices calefa
 ciētes iuncturas hermodactil'. ypicō sgla armoniacū assaz
 castoreū euforbium storax ligda myrrba nasturtiuz sterc'
 vaccaz origanū calamentū sinapis gra. pini cortex radices
 caparoz artetica camomilla enula. galia rasan' ruta serapi
 nū. ¶ Cōposite sunt cōfectio anacardina electuariū dia
 marte oximel iuliani oximel sglliticū. ¶ Medicinē simpli
 ces ifrigidātes iūcturas sunt solatru sempuiua lactuca en
 diuia mirt' mucillago psilly acetum aq' ro. bol'. arne. apiuz
 ¶ Cōposite sunt eedē cūz ifrigidātib' renes q' dicte sunt. et
 syru. et seib' frigidis. syru. limonum et similia.

¶ Tractat' non' de cura egritudinuz priculariū a capite
 vsq' ad pedes fm rasiz. et p de soda. ¶ Nunc nono descēdē
 dū ē ad receptas priculariū egritudinū se qndo ordinē capi
 tuloz almā. et p dicem' ea q' ppetūt i supmōvetriclo aialuz
 p'rio q' dicem' receptas pueiētes. i.e. sode et qn' ē a cā calida
 p' ē recepta ras' q' sic pponi d3. R. aq' ro. olei ro. añ. 3. y. aceti
 3. 5. q' sseñt fil' et capiti apponant'. et nota q' qn' ras' noiat ace
 tum cū alijs medicinis ligdis de aceto d3 solū sumi q'rra p3.
 Et hec regula vtrātē bzin oib' dicēdis lz possit sumi q'rras
 maior. ¶ No. fo q' medicinē posite a rasu sunt magis ap
 propriate alijs. iō medic' sp d3 ab illis icipe et qn' ille dñciūt
 ponant' alie siles ill' q's pōit ras' saltē i vtrū. ¶ Euacuatiū
 colē ras' sic ordinari pōt. R. prunoz damas. nūero. x. tamar
 ridoz. 3. i. corticū mirobal. ifusoz i decoctōe pumoz pvnā
 noctē. 3. i. et i mae misce et cūz mab' fricē bñ et colet. postea
 addat' zuc. al. 3. 5. et denē ad bibēduz i auroza cala. Et si ifun
 dāt' mirobalāi citrini p noctē. p' modū expmāf et de faq' ad
 bibēduz multū valet. filr de prunis et tamaridis. Emplz ras
 sis sic ordinat'. R. aceti q'rr. i. 5. se. altec. q. suf. ad icozporādūz
 et misceat' et fiat eplz ligdū aliq'lr et extēdat' sup pāno et capi
 ti apponant'. Et no. q' piculū ēt magnum ē mltū fra appōere
 pti capitis posteriori. sz n' ē sic d' pte āteriori. Cura si cā sode
 sit colera. ¶ Digerētia colerā i capite faciētē sōda. R. de sy
 rupis digerētib' colerā i pma pte et addo syrūpū de nenufa
 re q' vtrū portat ad caput v' illos syru. distēpa cū decoctōe
 aliq'z simpliciu portātūz vtrū ad caput dictoz i. vi. p'clia
 Ad idē. R. origachare sirupiedi. si. nēufar' añ. 3. 5. misce ad
 iuicē et de f cū decoctōe aliq'z simpliciu portātūz vtrū ad
 caput q' ēt sint fra. Ad idē. R. seinz cōiuz qtuor frop. 3. y. floz
 vio. nēufar' ro. ru. añ. 3. i. endi. scariole lactu. añ. 20. i. sumi
 tatū papa. al. 3. 5. vini granatoz. 3. iij. et cū zuccaro fiat syru.
 et cū acetovini granatoz acetosē. Soluētia colerā a capite
 R. medicie d' scriptis supi. i. fa pte bñtes soluere colerā q' i
 cepit. medicie hec purgās colerā cui addas sicados. 3. y. q2
 dirigit eā ad caput. Alie medicie ibi d' scripte optie sūt si ad
 dat' aliqd qd dirigit ad caput. Ad idē. R. electuariū de succo
 ro. 3. 5. v' diaprunis. 3. 5. distēpēf cū syru. nēufario et de f i
 auroza. Epithima ifrigidās. R. aq' ro. 3. y. aceti. 3. 5. conuas
 sentur optime et fiat epithima super parte coronali capitis.
 Ad idē p'dictis pōt addi succus solatri portulace sempuiue.
 ¶ Ad idem mucillago psilly cum aceto multuz valet omni
 bus morbis capitis calidis. Et nota q' anteq' ponantur illa

med 2 a Ras
 p'rio q' dicem'
 alijs p'p'oz

frigida debent euacuationes precessisse stante capite reple
ro. **O**doriferum confortans cerebrum ab extra rassis frig
gidum taliter fiat. **R.** florum violarum salicis vel nenufaris
an. 3. i. rose rube. 3. 5. camphore. 3. i. cere quantum sufficit et
fiat pomum cum aqua rosata. Et melius est si fiat sine ce
ra et ponatur in sindone illa puluerizata et sepe aspersa cum
aqua rosata. **M**edicamen apponendum post impositio
nem narcoticorum in nares vel aures ad remouendum stu
porum qui sequi posset et conuenit cuiuslibet membro cui appo
situm fuerit narcoticum. **R.** cassie lignee. 3. i. puluerizetur et
miscetur cum oleo et in nares vel aures mittantur post emis
sionem narcoticorum. Et si stupor fuerit inductus misceat
tur cum castoreo. 3. 5. croci. 3. i. et dissoluatur castea lignea. cu
istis in oleo de costo et mittatur in aures vel nares. **C**u
ra si ca fode sit. **D**igerentia sit in capite quoniam non distillat i
foda a ca fira. **R.** radicis accori cipi an. 3. i. aristologie ro. 3. y.
iterioris squille. 3. i. vtriusque saluie ceterae minoris maiorae
foliorum lauri betonicae rute an. 3. i. anisi maratri se. si seles
basiliconis an. 3. 5. ligritie rase vuaz passaz mundataz ab
arillan. 3. i. vtriusque sticados floz athos an. 3. i. acetis al. 3. i.
mell. et zucca. al. an. 3. 5. fiat syrupus secundum artem. et si ma
foret mel
tra praeparat addi iste species. gariofilorum cubebaz pipis ana. 3.
y. et fiet melius acutius et delectabilius. Ad idem alii syrupum. **R.** syr
u. sticados. 3. i. mell. ro. co. 3. 5. misce. Alii quoniam melius est melius grof.
R. oximell. propositi sirupi de sticados oximell. squillitici an. 3.
5. sumat cum. 3. y. aqua decoctiois sticados nuc. mus. saluie an. 3.
y. zuccari ru. 3. y. et digerit cum digestis ipsa parte deis vide ibi
y. **D**igestiuum flatis distillatis a capite. **R.** saluie floz cippi.
an. 3. y. masti. olib. an. 3. i. nucis mu. nu. cippi an. 3. 5. ligni
aloes 3. y. mell. zuccari an. 3. 5. fiat syrupus secundum artem. Et no. q
stiptica calida offerunt in isto casu quoniam tabula. xi. c. videbis p
ordine. **S**irupus valens passiois a capitis frigus et nervorum. **R.** sal
uie sticados foliorum lauri calamiti isopi origani saluie mente
radicis accori feni. petrosilli. spagi edimie an. 3. y. passulaz
mundataz granorum pini selus coctus ro. apy anisi. an. 3. 5. cube
baz seaz peonie gaf. nucis mu. an. 3. i. 5. spice. 33. cinamomi pi
pis calami ardati an. 3. 5. ligritie caparoz an. 3. y. ex deco
ctioe predictorum cum melle et zuccaro sufficenti fiat syrupus. Et si
vis qd sit solius adde cartami polipody hermod. iciloz an.
3. 5. agarici. 3. y. saluie gemen. 3. 5. turbit. 3. y. et peria ligata bu
llat cum predictis et acetosif cum aceto squillitico. **E**uacuationum
flatis a capite. **R.** pillaz cochi. 3. y. plpe cologn. bdely an.
3. i. officina cum syrupo sticados vtraque saluie et fiat pille ad mo
dum ciceri. 3. y. qd sunt fortes. Ad idem. **R.** pillaz cochi. 3. y.
3. 5. pillaz de yerapi. 3. y. reficiat cum syrupo de sticados et fiat
Ad idem. **R.** pillaz elefagiaz pillaruz aurearum pillarum de alo
es et sunt appropate. doct. 3. i. Ad idem. **R.** floz sticados ara
bici floz boragis buglose an. 3. i. passulaz mundataz ab arill
3. i. 33. se. basili. an. 3. i. anisi. 3. i. agar. turbit mundati iterum
exteri an. 3. 5. corticu mirobalanorum keblop ifusoz p nocte
i decoctioe predictorum. 3. i. 5. fricet de mae fortiter et colat et denf i
auroza. No plz quoniam nimis fortia est sufficeret etia p se i vna do
si. Ad idem. **R.** yerapi. agar. 3. i. spice croci. an. 3. i. salgemen. 3.
y. dissoluat predicta cum decoctioe stica. nucis mu. saluie an. 3. y. do
si coctis. Ad idem. **R.** mell. ro. co. sirupi de stica an. 3. y. agarici
3. y. turbit. 3. 5. 3. 5. spi. 3. y. salgemen. 3. y. yerapi. 3. 5. dissol
uat predicta cum decoctioe imediate dicta et prinet calida i auro
ra. **P**ille cochie secundum almam. **R.** pulueris pigre. 3. y. cologn.
3. y. et ter. pte scamone. 3. y. 5. turbit stica. an. 3. y. fiat pille cu
syrupo stica. Doct. 3. y. et supra. Et no. qd i puluere pigre d qd tre
dit B ras qd est gal. nec igredif aliqd solutiuum nisi aloes. oiaz
alia sunt ad confortadu et aliorum solutiuorum malitia remmeda
scamoea at post ad incladu vtutes. **P**ille cochie gal. et qd
eqle purgat colera et fla. **R.** aloes mast. cologn. scamoea fuc
ci absinthii pres eqles et fiat pille. **P**omum calidum confortatiu

cerebri firi. **R.** laudat. 3. 5. ligni alo. stica. calaita an. 3. i. gaf. nu
cis mu. se. basiliconis an. 3. 5. et cu aqua ro. i qd sit aliqd de musco
fiat pomum. Et si addat de abra pl. valet. **T**re nigella torrefa
ligata i panoyals si odore. Et no. qd musc. abra croc. et filles
medicie qd igrediat i midicias propositas in pua qditate sp de
bet distepari cu magis diligetia cu liqz b vbi gra si. 3. i. mu
sci igrediat vnu ponu p distepet cu modicissima aqua et bñ et
postea duplex aqua illa quiscq fuerit bñ distepata et itez aqua du
plex. **D**igestiuum. **C**ura si ca fode sit mlia. mlie entis i
capite faciet i foda. **R.** boragis bug. an. 3. i. radicis acco. radi
cipi corticu radicis se. petro. an. 3. i. iterioz squille. 3. i. saluie sa
fici maio. folioz lauri betoni. mellisse. fuitere an. 3. i. an
si mara. se. basili. an. 3. 5. se. ligritie rase vuaz pass. mu. ab arill.
3. i. vtriusque stica. floz athos an. 3. 5. flo. bora. flo. bug. an. 3. i. 5.
acetis. 3. y. mell. 3. y. an. 3. 5. fiat syrupus. diligetius 3. y. art. Ad idem
R. sirupi de epithio oximell. simplicio an. 3. y. fiat deco. cu
aqua bora. saluie stica. nenufaris et de i mae. **E**uacuationia
mli a capitis. **R.** yere rufi. 3. y. yere logodis lapis lazuli bene
abluti. 3. y. se. basili. 3. y. cu sirupo de stica. fiat pille. c. doctis
3. i. v. circa. Ad idem. **R.** flo. bora. sticados ara. an. 3. 5. ligritie
rase vuaz pass. mundataz an. 3. 5. tbimi epithimi polipody
qrcini foliculoz sene an. 3. 5. anisi se. basili. an. 3. y. fiat decoctio
i sero capno et in nocte ifudat corticu mirobal. indo. bñ
guioforuz. 3. 5. diascene. 3. y. cassie fistis. 3. 5. et i mane colat et e
vna doct. **S**i vis alias medicinas solutinas. **R.** recurre ad se
cudā pte. Et si vis protere siru. alios a pdcis digerentes bñ
res in capite potes sumedo simplicia et spicietia caput calida
ad digerendu bñores frigidus: frigidat ad digerendu homo
res calidos et facere decoctionem et demum sirupizare
secundum artem. Item. **R.** triace auree alexandrine an. 3. y. mi
sce et def cuz modico boi vini B mltu valet et def bono mae.
Medicina extrisica i foda fra eplm fm. **R.** asis leue. **R.**
laudat. 3. i. y. maruby. 3. v. milij modicu torrefci. 3. i. 5. terbe.
q. suffic ad icoporadu et eplm fiat seu cerotū cu oleo camo
mille. **P**otest ex his et fieri sacculi et pda supra coisurā sa
gital et phibet curfus hūiditatu ad pres inferiores et oculos.
Pnt et alia addi si volum. **T**re valet et eplm ras 3. 5. multu
forte qd ingredunt ipm calu i qro. **A**lio et mediocre. **R.**
radicu cucu. aslinini absinthii an. 3. y. aqua dulcis olei an. 3. y. qd
bullat fil sup pznas vsq ad coisupdos tertie pns. Et de deco
ctioe fiat ebrocatio. et de suba fiat eplm. **A**uic. mirabl comē
dat eu. **S**acculi 3. foda fram leuis. **R.** betonica sicce. 3. y.
i. flo. bora. mellisori mily modicu torrefacti an. 3. 5. floz
athos stica. ara. an. 3. y. coquassif et fiat sacculi. **A**lii sacculus
fortior. **R.** betonica sicce. rute an. 3. y. 5. floz athos stica. ara.
an. 3. i. se. basili. se. rute an. 3. 5. qd sent et fiat sacculi. Et no. qd
rose nec alia medicina simplicia stiptica no cōpetūt i pdcis
emplastris siue sacculis qd phibet resolutioes lz confortent.
Ad idem sacculi scūs ex milio torrefacto cuz qrtia pte salis et
flo camomille. valet multu. **A**d idem. **R.** sticados camil
le calamiti maiorane folioz lauri. **M.** i. folioz sene nucis
cimessi corticum citri ana. 3. y. cubebar vñ nucis muscate
gaf. an. 3. i. macis spice cipi calai ardati. n. 3. y. pipis ni.
3. 5. cu predictis puluerizatis fiat duo sacculi p capite. Et si vis
forti calefacere. addat sterc colubini sinapis an. 3. y. ca
stoei enforz an. 3. i. **U**ncio fiat cuz oleo de lilio nardi
no coctio de castoreo camomillino anetino. Et cuz puluerib
et cera pot fieri vngtu. et caput vngat. **E**mbrocatio et pot
fieri ex decoctioe predictorum et embrocare caput. **T**re lotio
cum aqua vite multum valet. **S**acculus calefactiuus et
solutiuus mae fte. **R.** corti. citri nucis cippi an. 3. i. 5. stica. cam
mille maior se foliculoz sene an. 3. y. nucis musca. cubeba
rum gariofiloz. spice ana. 3. 5. stercoris columbini sinapis
an. 3. i. 5. laudani ro. an. 3. y. et fiat sacculi. **P**oneda in li
nio de quo caput lauet. **R.** sticados floz camomille foli

coloruz sene foliozum lauri. affari maiorane. ana. **M. S. te-**
ratur aliquantiter. **C** Suffumigatio.

C Sumigium. fiat ex thure ligno alo. mastic. nuce mus-
cata storace calamita.

C Vomitus cum aq rafani: oximelle prouocetur.

C Sargarisma fiat ex decoctoe masticis acori ligritie pas-
sulaz an. 3. s. i. fopri yreos an. 3. y. piretri saxifragie. 33. sinapis
an. 3. i. 2. quassent.

C Clisteria confortantia. **C** Clisteria conferentia dicuntur capitulo de paralyfi et epi-
leptia.

C Caplm de scotomia et vrigine.

C Diuertentia quando e de ma fra. Cauteriu potentiale. **R.**
catardaz abscessis alio et caputib et cum fermento misceant et
cu aceto vel aq vite et ponant post aures occipite ad vider
rediu: qñq i tibia: qñq i naribus. **C** Vomitiu.

C Vomitiu bonu. **R.** radice vna rafani et ea isige ellebo-
ri nigri aliqs pres: et fiet nocte. demu extrabe ptes ellebozi
a rafano et bulliat rafanu i aq et colet: et colature addat croci
3. i. acet. 3. iij. et denf ouococlearia et plus valet si fiat affum
pro cibo p duas horas. **C** Et si vis digerere mas q sunt i ca-
pite recurrere ad receptas pme partis. **C** Et si vis euacua-
re recurrere ad receptas. c. de cefalea et emigranea et ad rece-
ptas que dicuntur in ca. de paralyfi.

C Digeretia. **R.** Syrupi de llicados. 3. i. oximell. 3. 5. fiat de-
coctio simplicium ducetium ad caput. **C** Euacuata.

C Euacuata. pillule cochie pilse d verapigra hat et filia.

C Clisteria cferetia i hac passioe dicet. a. d. epilepsia et palisi.

C Sargarismata et caputpurgia sunt cferetia in declatode.

C Sargarisma depones flegma a capite qd copetit solu illis q
no sunt apti ad passiones pulmonis pot ee tale. **R.** betonice
y fopri an. **M. i.** ligritie rase passulaz mudataz ab aril. an. 3.
i. piretri radice i reos recetis an. 3. i. f. saxifragie. 33. an. 3. 5.
masti. 3. i. mell. 3. y. fiat apozima vsq ad cōsumptōem et sic ptis.

fiat bis i die maie et sero et teneat patiens in ore diu postea ei
ciat. valet ad deponedu flegma a capite. **C** Et ad idē piretru
positu in vino albo vel aqua calida. vel in uolutu in pano li-
neo subtili ne moridicet retetum in ore valet ad deponedu
flegma a capite. **Ad idē. R.** sinapis origani piretri piperis lo-
gi saluie an. **M. i.** bulliant in vino yreos aque vsq ad cōsumptōem
ne medietatis et colet. **Ad idē. R.** piretri piperis macropipe-
ris. 33. an. 3. y. sinapis. 3. vi. macis radicu yreos calameti aco-
ri an. 3. iij. bulliant i aqua yreos. i. vsq ad cōsumptōem medie-
tatis et colature addat yerepigre mellis an. 3. i. et fiat garga-
risma. **C** Caputpurgia. **R.** aque maiorae. lb. i. acet. i. glitici.
3. y. et misceatur. **Ad idē. R.** acet. i. glitici. lb. i. pulueris origa-
ni piretri macropiperis sinapis an. 3. 5. misceat et e forte. **Ad**
idē et est expertu. R. folia berbe que vocat morfus galine. i.
pipinela minor: et fricentur nares na ide faciet fluere buidi-
tate. **Et nota q:** i caputpurgio et gargarismis dz appoi aliqd
sal ytrebe et stimulet. **Et si foret oppilatio magna appoiat**
baurach vel de coi in maiori quantitate. C Sternutatoria

R. rute siluestris codisi an. 3. y. pulueris et cu pena i sus-
flentur in nares. **Ad idē. R.** nigelle sinapis codisi an. 3. y. sa-
lis. 3. i. pulueris et cu pena sufflet i narib educit mas et ca-
lescit cerebz. **Qñ at e a ca calida pmo fiat flebotomia a ve-**
na coi postea a cephalica vltimo de venis froitis. C Uero/

satio ispatulis et i natib et cofert. Euacuet et digerant bu-
mores cu pdictis i pma pte et scda. **C** Dimittant oia calefa-
cietia sanguine ac et multiplicatia illi. **C** Etia vomit in hac

calida ca valet. **C** Clistere. **R.** decoctois folioz viole mal-
ue blitis mercurial metreta vna olei violati. 3. iij. casie yere-
pigre an. 3. i. sal pap et fiat clistere coe. **C** Capl d frenesi

C In frenesi et in alyis morbis pacutis sic signatia sinocha
colicha et fil bicipem a solutiuo sepe qz piculu e i moza.

Qñq tñ exhibem digestiua qz ma expectat digestionē vel
qz sca sit minoratio. C Digeretia tolera i frenesi. digestiui

g frenesi sit digestiui colere sic syrup violat yl sic syrup
nenufarin yl syrup de papauere albo et et de papauere ni-
gro pp sonu. **C** Solutia colera. Solutiui colere i frenesi

dz sic fieri. **R.** solutiui alicuius colere descripti i scda parte
et misce cu aliqb ducetib ipm ad caput de eis q dca sunt in

sexta pticula. yl sumas de solutiuis dictis ducetib a capite
l. y. pre respicietib colera. **C** Clistere lenitiu. **R.** decoctio

nis malue blitis mercurialis violaz orde i floz nenufaris
metreta vna trifare saraceice. 3. i. diaprunis. 3. i. 5. olei viol.

3. iij. salis pap et fiat clistere. **C** Nota q tamarindi valent
mltu qz alterat et euacuat cas qñ ille passiones yl alie cōsi-

miles sut a ca calida. **Et nota quando frenesi e de sanguie me-**
dicine posite ab extra debet et frigde et sicce. qñ at de cole-
ra ffe et buide. C Epitbia i frenesi de sanguine. **R.** succi pla-

taginis. lb. i. succi burse pastozis aq ro. an. 3. iij. acet. 3. y. et
i istis ifundant pecie et ponant sup pte anteriori capitis. **Ad**
idē. R. violaz lactucaz orde i fracti mudati an. **M. i.** corti-

ticu papaueris radice mādrazore nenufaris an. **M. 5.** seles
insgami papaueris lactuce an. 3. 5. camomille melliloti mal-

ue an. **M. 5.** ex sufficieti decoctoe hoz fiat embroca ab alto
sup cōitura coronali cu spugia ifusa i ea. et hoc copetit i qñu-

qz tpe. **Ad idē. R.** succi sempuue succi lactuce succi portula-
ce succi solatri an. lb. 5. aq ro. 3. iij. acet. 3. y. misceant et fiat

vt supra hoc et puocat sonu maxime si apponant succi pa-
paueris. 3. iij. Si vis narcoticare adde de oppio et succo mā-

dragore et si succi nō habent accipiant aq q fiut i labico. **Et**
si vis emplm facere adde ad pdictas aqs farine orde. q. suff-
ficit et cu oib pdictis fiat emplm. Et nota q: ista ffa yrra-

qz solu ppetut i principio qz quando mā fluxa e et cfirmata fre-
nesi copetit resolutiua yl resolutia cu repcussiuis. **Catulu**
pu lactas reuiferat postu sup capite raso valet multu. Et
si vis sonu iducere sca euiseratōe catuli pone itus catulu de
pulueris insgami p totu et appone capiti. Ad idē valet colu-
b scissus p dozū. Silr gall. silr pulmo arietis si capiti appo-
nant et quādo pulmo ifrigidat itez calefac bñ in aq calida
et reponat et valet. Et hec valent i qñq frenesi qz resolutiue
māz apatis. Embroca et optia e. Et hec decoctio qz resolutiue
qñis aliqna calida apponaf. R. violaz melliloti malue an-

thos folioz lauri corticu papaueri an. **M. y.** bulliat i aq et fi-
at decoctio. **C** Unguetu ad sonu. **R.** lactis mlieris lactanis

puella. 3. iij. albumina. iij. ouoz fortiter agitatoz farie pa-
paueris al. q. sufficiat acet. fortissimi. 3. i. ponant i pāno et ca-

piti applicet. **Et si vis potes cera apdere et facere yngtin. Ad**
idē. R. oli mādrazorati nenufarati ro. yngueti populeo an.

3. 5. puluis insgami mādrazore corticu nenufaris an. 3. 5. ce-
re. q. suffi. et fiat ynguetu. **Ad idē et e forti. R.** insgami. 3. i.

opy. tebaici. 3. y. croci. 3. 5. et icorpen cu modico aq ro. et ace-
ti et linat frōs. **Ad idē aq ro. cu aceto ifrigidado testiculos**
iducit sonu silr ifridado collu iducit sonu. S3 mlierib iffri-
dado mamillas iducit sonu. silr ifridado man et pedes. Ad
idē. R. terre sigill. 3. iij. misceat cu aq ro. et aceto i modu yn-

gri et nō sit actu fridu et solu pedes yngas et puocat sonus.
Electuariu ad sonu. R. ofue violaz ofue nenufaris. an. 3.

5. se. papaueris al. 3. i. se. insgami. 3. i. zuccari. q. suff. et misceat
oia sic zuccaz ro. et dat cu aq orde i oi die. Tragea ad sonu.
R. se. lactuce se. papa. al. an. 3. y. se. edinie. se. portula. 33. an. 3.

i. insgami. 3. i. 5. pānis zuccari. 3. iij. et fiat tragea grossa. **Ad**
idē. R. se. papa. 3. i. se. lactu. se. portul. an. 3. y. se. insgami. 3. i.

cucube masticis an. 3. 5. zucca. 3. iij. et fiat tragea et hec magl
appropat capiti. **Ad idē lac papa. i** cibis suis i māe et i sero e
bonu. **Trē pilse d opio sut fortis et sic fiut. R.** opy croci casie

lignee an. ptes eqles dē vna pyice yl due ad plus et van i
castibz vltimis. **Et nota q:** in frenesi si non est aliud qd phi-
beat p flebotomia de cephalica. deinde flebotoma venas

frontis et appone singulis quas aut puoca sanguine pnares aut
vetoſas ad spatulas. Et ſcias q̄ nil meli⁹ ē i frenesi q̄ emor
roidas puocare. puocatio ar emorroidaz habebit in. c. ſuo
vide ibi. Et valet ſcarificatio auriū et vtili⁹ extremitatib⁹.

Capitulum de appopleſia.

Disſtrabentia humiditates a capite excitat iſtutur. liga
ture extremoz. fricatioes eoz iſde. Extēſio digitoz. ſtrictio
naſiſternuratio. clamoze. ſuffumigatio cū bdelio galbano.
et ſimilia. Suppoſitoria et diſteria. R. mellis cocti. q. ſuf
ficat et addat pulvis euſorby ſalgēme vel vitri. opagridy re
repigre colognide agarici añ. ptes equales. et ſiāt ſuppoſito
ria lōga et groſſa. Itē ſiāt et ſuppoſitoria ex ſelle bouis et ſa
pōe albo cū melle et ſine melle et valet i paralifi epileſia ſpa
ſmo tremore et ſupore et tortura. Itē. R. agarici euſorby op
poponaci añ. partes equales. et cum melle ſiāt ſuppoſitoria.

Clistere. R. cētauree colognide añ. M. ſ. polipody mer
curialis añ. M. i. añiſi feniculi cimini añ. 3. ſ. ſene. 3. iij. rute
camomille añ. M. i. ſicuſ ſicca numero. x. cartami thimi
epithimi añ. 3. v. ſiāt decoctio lēta excepta thimo et epithio
deibus ſiāt ſupra cui addantur olei rute. 3. v. agarici tur
bit. 33. añ. 3. i. yerepigre. 3. i. ſalis paz et ſiāt clistere. Et alia
liter forte. Ad idē. R. camomille rute aneti ſaluie origāi ca
lamēti cētauree minozis añ. M. 5. colognide. 3. 5. ſticados
furfuris ſiele mercurialis añ. M. 5. carthami. 3. i. ſiāt deco
ctio ex p̄dictis cui addat olei de caſtoreo 3. iij. yerepigre. 3.
iij. mell. 3. 5. ſaliſgēme. 2. i. agarici. 2. 5. benedicte. 3. 5. et ſiāt cli
ſtere et hoc forte ē. Ad idē. R. añiſi maratri ſeis ſiſcleos ſeis
baſſiliconis añ. 3. 5. cētauree minozis ſaluie rute abrotani ca
lamēti origāi añ. 3. i. ſticados arabici cologn. 3. iij. furfuris
M. 5. ſiāt decoctio cui addatur mellis anacardi. 3. iij. olei.
de ruta. 3. iij. ſaliſgēme. 3. iij. yerepigre. 3. i. ellebori. 3. iij. et
ſiāt clistere et eſt forte. Et ſi vis clifteria lenioza recurras ca
pitulo de paralifi et reperies leuiter ſoluentia mediocriter
et fortiter ſoluentia. Sternutare facientia. R. conditi. 3.
iij. 5. piperis albi et nigri caſtozei añ. 3. 5. rute campeſtris. 3. i.
puluerizentur ſimul et naribus inſufflentur. Ad idē. R. ex
nigelle ſinaris añ. 3. i. aloes. 3. y. puluerizent ſimul et R. ex
trahit humiditates pnaſum et eſt leue. Ad idē. R. p̄retri. 33.
ſinapi añ. 3. i. puluerizent ſimul plus agit et educat. Ad
idē. R. colognide elebori al. añ. 3. i. caſtorei. 3. 5. nigelle ſina
pis pipis añ. 3. y. puluerizent et narib⁹ inſufflent et eſt forte mē
tum. nā ericcat et ſupfluitates educit ad extra per nares.

Emplm rāf. eſt vtile et pōt ſic fieri. R. ſinapi. 3. vi. caſto
rei. 3. y. aceti. 3. i. et cū cera oleo de coſto. vel de caſtoreo. v. l. d
euſorbio ſiāt vnguentum vel emplm magdaleon. Ad idē
R. galbani ſerapini oppoponaci añ. 3. y. euſorby ſe. ſinapi
caſtozei triū genez pipis añ. 3. y. ſuloburis. 3. i. 5. terbetine. 3.
y. gūme liq̄ſiant cū oleo de coſto et ſiāt magdaleon et extēde
ſup corio facto ad formā capitis et ē medicamē multuz cali
dum et ericcatuū. Unguentū. R. p̄retri piperis euſorby
caſtozei añ. 3. i. ſulphuris. 3. i. ſaccori coſti. añ. 3. 5. ſiſcleos ſe.
baſſiliconis añ. 3. y. ſq̄nanti. 3. y. ſucci rute olei nardini olei
camomille olei de lilio añ. 3. y. cere. q. ſufficit aceti paz et ſi
at vnguentū et eſt valde decēs in hoc caſu. Ad idē. R. euſor
by piperis iſopi calami aromatici coſti caſtozei glutinis ali
bat oppoponaci añ. 3. iij. ſtoracis. 3. i. 5. cere citrine quāruz
ſufficit et cum oleo antiquo vel decoſto vel oleo calido ſiāt
vnguentum. et ſi addi poteſt olei de baſſamo. 3. 5. adhuc erit
melius. hoc vnguentum eſt valde ſolēne. et nota ipm q̄ ip̄s
ſum expertus multotiens.

Capitulum de ſubter et letargia et congelatiōe.

Primo inſtandū ē ad diuertendū. Et q̄ i ſōno non p̄ſun
detur et ideo ſiāt ligature et fricatioes extremitatū. plicatio
digitoz. contorſio naſi depilatio barbe et pectinis. clamoze
magni. ducant in triſticiā. et videant res que p̄triſtari habēt

etiā ſiāt ſternutatioes cū p̄dictis in. c. de appopleſia. ſiāt etiā
ſuppoſitoria et clifteria acuta cū p̄dictis in. c. d. appopleſia
et ſiāt vnguenta et empla p̄dicta in. c. de appopleſia. Et
nota q̄ iſta fortia nō cōueniūt ſic in p̄ncipio ſz p̄cedant aliq̄
euacuatiua p̄vomitu vel ſecelluz vel ſiāt aliq̄ clistere leue
de ſcriptis in. c. de paralifi. Vomitus ſiāt cū cādela vel pē
na vel manu. Itē de decoctio rāp̄ai cū oximelle ſimplici
et vomat. Itē de vomitu ſcriptū in. c. de ſcotomia et v̄tigie.
Euacuet cū pillis cochy vel pillis de yerapigra. 5. vel ali
qua alia medicina deſcripta in capitulo de paralifi. Et nota
q̄ iſte due paſſiones. ſ. ſubter et letargia q̄ conueniūt i cā
l̄z diſſerant ex parte ſitus. q̄ letargia eſt paſſio partis poſte
rioris cerebri. et ſubter eſt paſſio partis anterioris. curant eo
dē mō et cum eiſdē medicinis. Congelatio vero ē paſſio par
tis poſterioris. ſed eſt a cā frigida et ſicca et iō in cura ei⁹ l̄z
miſcere aliqua humida cū calida et i cura cuiuslibz paſſio
nis medicie debēt eſſe fortes q̄ ſunt de mā groſſa. Tandū tamē q̄
frigidioza p̄it applicari ab extra p̄ti ateriori
q̄ parti poſteriori et calidiora cōferunt plus i cōgelatiōe q̄
ſubter. Embroca ad caput. R. ſticados roſmarini poſte
origani maiorana folioz lauri iſopi calamenti buliāt in aq̄
ſufficienti v̄ſq̄ ad cōſumptionē medicatis et ſiāt ab alto em
brocatio ex p̄dictis. et poteſt fieri ſacculus. Caputurgi
um ſiāt cū aqua maiorana. et poſſum facere bulire i ea aliq̄
calida de p̄dictis ſiāt ſticados ruta et. Et ſi egritudo perſe
neret vt digeſtione idigeat recurre ad cap̄z de ſoda p̄ dige
ſtione et ſiſt euacuatiuis iſto mō. q̄ ſubter et letargia ſit vt
p̄lib⁹ a mā ſtica. R. digerētia ſta et euacuatiua illud. Et q̄
cōgelatio ſi eſt cū mā ſit a mā ſra et ſicca. R. digerētia māz me
lācolica et euacuatiua illā. Clistere i cōgelatiōe. R. mercuria
ſum terre mellis ſene polipe du bozagis bugloſe añiſi ma
ratri añ. M. i. furfuris añ. M. 5. ſiāt decoctio i aq̄ ſufficienti
et coſet et addat colature yere rufini yere logodion añ. 3. 5.
olei rute. 3. iij. ſalis paz et ſiāt clistere. Clifteria conferētia
i hac paſſione dicuntur in capitulo de paralifi et epileſia.

Caplm de palifi tremore tortura et ſpaſmo de repletōe.
In cura palifi et aliaz egritudinū neruoꝝ multiplices medi
cie p̄ferūt q̄p̄ receptas tibi ſatis plene ſcribā. Nota tñ q̄ in
p̄ncipio a leuiorib⁹ eſt ichoāduz i fine vō a fortiorib⁹. ime
dio mediocrib⁹ vt auic. p̄ma ſen. terty. c. d. cura egritudinū
capitis. Medicine ſoluentes ſūt triū modoz q̄dā leuiter clifteria
p̄fortatia neruos aſſumpta p̄os. vngtā epla ola balnea ſtuſe
ebroce. puocātia febre. euaporatoria gargariſmata caput
purgia v̄etoſe ſtebotomia ſternutoria. pillule. de oib⁹ dicta

Medicine ſoluentes ſūt triū modoz q̄dā leuiter clifteria
q̄dā fortiter q̄dā medio mō. In p̄ncipio p̄petunt leuiter ſoluē
tes q̄p̄ q̄dā ſūt pille. q̄dā elcūaria. q̄dā p̄fectōes. q̄dā potōes
q̄dā pulueres icipiēdo a pillis. Pille leuiter ſoluētes
ſūt pille almāſozis deſcripte i. c. de dolori ſtōi et ſunt leuiter
ſoluētes ibi ponēt eaz recepta. et doſ eaz et vtilis valde ſūt.

Pille alie cōes q̄ ſūt vtilis tpe peſtilētie. R. ligni aloes
calāi arōatici r̄ilobalfāi gar. nucis mu. 33. ſpice galāge croci
ciamōi carpobal. cardamōi abſinthij mēte apy petro. ſeni.
ſileris mōrāi leuiſtici añ. 3. 5. myrrhe. 3. y. reubar. ad pōd⁹
oīuz. aloes epatici ad pōd⁹ reubar. et aliaz rez et cū bonovi
no ſiāt pille groſſe ad modū cicep. doſ eāñ. 3. i. v̄ſq̄ ad. y. et
hec ē p̄fortat mēbra naſia alia et vitalia. Pille alie cōes. R.
myrrhe croci 3. i. aloes. 3. y. ſiāt pille groſſe ad formā cicerū
doſ ē. 3. i. v̄ſq̄ ad. y. Pille mediocriter ſoluētes. R. arōatici
ſapi oppopōaci caſto. bachap. lauri ſtica. zedoa. macis añiſi
maſtic. ſeni. cardamōi. 33. ciamōi. ſpice nar. gar. galāge. nu.
mu. cnabebe croci r̄ilobalfāi ſgnāti. v. gñz mirobal. añ. 3. i. tur
bit. 3. iij. a. oes ad pōd⁹ oīuz p̄ſice cū ſucco ſaluie v̄l maio
rāe muſci. 3. iij. et ſiāt pille. doſ ē a. 3. i. v̄ſq̄ ad. 3. i. 5. Pille
alie feride Aliman. i. illo. c. R. pulueris pigre. 3. x. colognide

interioris. 3. v. enso. by. 3. y. 5. castorei pipis asse serapini op-
 poponaci scitaragi indi. 3. i. cassie sinapis an. 3. i. centauree
 minoris elactery. succi cucumeris asinini an. 3. v. gumme in
 succo rute dissolutur. 2 alia ex eis officia: fiant pillule. Ea
 rii dos ē a. 3. v. vsqz ad. i. 5. 2 hec regunt digestōes i mā qz sol-
 uūt satis 2 mltus. ¶ Pillule alie ēt sūt q arabice appellāt 2
 mltū valēt i dolore capitis qz cūq fuerit āriq. R. aloes.
 3. iij. mirobaloanor citrinor kebuloz emblico beliricoz
 idoz masticis dyagridy affari ro. an. 3. i. croci. 3. i. castorei. 3
 iij. oficianē cū succo canliū ēt fiāt pillule. Dos eaz ē. 3. 5. v. vsqz
 ad. i. 5. Expt sum maxie i dolore capitis antiq nec mltū
 soluit. ¶ Pillule arterice alie sūt q appropriāt ad arteticā
 frias. R. ermodactiloz turbit agāci an. 3. 5. cassielignee spi-
 ce nardi gario. xilobalsami carobalsami. 3. 5. macis galāge
 asse fetide se. fe. saxifragie se. sparagi brusci gra. solis rof. sa-
 lis gēme an. 3. 5. aloes. ad pōdus oīum oficiāt cū succo feni.
 Dos ē. 3. y. vsqz ad. 3. iij. ¶ Pillule alie securiores ēt p me-
 mltū expt. R. mirobaloanor citrinor. 3. y. aloes. 3. y. 33. 3. y.
 pipis nigri 2 lōgi an. 3. i. sinapis. 3. y. cētaruee salis idi collogn-
 tide an. 3. y. pēdion. 3. iij. tēpera cū succo porzi 2 fiāt pillule.
 Dos ē. 3. i. vsqz ad. i. 5. ¶ Pille alie de serapino. R. se. apy. se.
 armeli an. 3. i. serapini bdely an. 3. y. yere. 3. iij. pulpe collogn-
 tide agarici an. 3. i. turbit. 3. vi. fiāt pillule cū succo feniculi.
 Dos ē an. 3. y. ad. 3. iij. Sūt ēt pille d agarico. 2 pille aggre-
 gatiue vide a mesue descriptōe. ix. 2 iste sufficiāt. ¶ Pillule
 fortiter soluētes. R. euforby colloquintide agarici serapini
 bdely an. 3. y. aloes. 3. v. masticis. 3. y. ofice cum succo porzi 2
 fiāt pille. Dos ē an. 3. 5. vsqz ad. 3. i. Eaz vsus n̄ placet qz edu-
 cēdo itestia excoīāt 2 nimis calefaciūt fm mesue. ¶ Pille
 fetide maiores sūt mesue. R. aloes turbit. an. 3. vi. serapini
 armōiaci oppopōacis bdely se. armel. mirobalani collogni-
 de iterioris an. 3. iij. scamōee. 3. y. cassie hermodact sebra ca-
 storei euforby. agarici an. 3. i. cinamomi croci cardamomi
 spice an. 3. 5. gūme isūdāf i aq porzi scā ad capellū fiāt pille
 grosse aliquantulū. dos ē a. 3. y. vsqz ad. 3. iij. ¶ Pillule
 herofaldie. R. hermodactiloz. 3. y. aloes. 3. y. 5. dyagridy. 3.
 i. colloquintide. 3. y. euforby turbit an. 3. 5. Dos an. 3. i. vsqz
 ad. y. Nō placent qz solutina nō sunt bene correctā. ¶ Pil-
 lule d oppopōaco sūt mesue distin. ix. vtiles sunt i palū spālī
 ter 2 sūt fortiter soluētes 2 vsus eaz ē tutior qz vsus pilaz d
 euforbio. vide ibi. Alias receptas posses pōere: sūt ista suffici-
 ant. ¶ Electuaria solutina leuiter. R. cinamomi macis nu-
 cis musc. gariofil. an. 3. i. 33. 3. y. accoz. 3. iij. turbit. 3. 5. mel-
 lis qzū sufficit. 2 fiat electuariū. ¶ Electuariū aliō fm me-
 sue alcafi boni saporis. vide distin. iij. Dos ē an. 3. y. ad. iij.
 ¶ Electuariū dyafinico ad idē descriptū a mesue disti. iij.
 2 appellat eū pfectio d oactil bonū 2 exptū p me. Dos ē an.
 3. iij. vsqz ad. 3. viij. 2 eo vtor audacter. ¶ Cōfectio de māna
 ex iūctōe. B. posita a mesue disti. iij. mirabl̄ valz. vide ibi.
 ¶ Terapigra Nicolai ēt d istis. sūt qz amara nō pōt rūpi in
 forma electuarij: qz distēperet. 2 iō ponā ipaz cū ponōib
 mediocriter soluētib. ¶ Et nūcerē iter ista dyacassiafi. cu
 ius bec ē descriptio. R. prunoz violaz an. 1b. 5. buliāt i sex. 1b.
 aq vsqz ad cōsuptōez medietatis 2 addāf colature mane cas-
 siefi. an. 1b. i. tamarindoz. 3. iij. bullant vsqz ad spissitudinē
 demū addāf cādi puluerizati. 3. iij. penidy. 3. iij. zuccari. 1b.
 i. sirupi viol. 1b. i. 5. fiat ellm. Dos ē an. 3. i. vsqz ad. 3. i. 5. 2
 est medicia p delicatis. ¶ Electuaria medio mō soluentia.
 Primū sit electuariū meū superi d descriptū i scōa pte d soluti-
 nis flegmaris. Aliō ē diacitonitē fm mesue di. iij. vide ibi.
 ¶ Diasene valde bonū. R. nucis musca. galāge gariofilī fo-
 ly macis ligni aloes cardamomi pipis lōgi. 33. cinamomi an.
 3. i. sene turbit an. 3. i. 5. auelanaz mūdāta p a cortice exteri-
 ori. 3. iij. mellis qzū sufficit 2 fiat electuariū isto mō. recurē
 tur auelane 2 icorporē cū melle: ad vltimū vō addāf aro-

mata Dos ē an. 3. vi. vsqz ad. 3. i. ¶ Electuariū ad idē qd of-
 cesaris 2 būozes purgat a lōge 2 citā opatiōez fac. R. macro-
 pipis. 33. scamōee turbit an. 3. y. se. apy ameos pircetri salis ta-
 barzet an. 3. i. 5. zuccari. 3. y. fiat electuariū cū vino citoniorū.
 Dos ē an. 3. iij. vsqz ad. 3. v. Alia dimittāt i B ordie. 2 hec suf-
 ficiāt. ¶ Electuaria fortia. Jera hermetis sūt mesue distin.
 iij. Dos ē an. 3. y. vsqz ad. 3. iij. Jera collogntide sūt rasis. vi.
 de i mesue di. iij. Dos an. 3. y. vsqz ad. 3. iij. Aliud qd mira-
 bile ē i passioib neruoz maxie i palist. R. castorei mirobala-
 norū citrinor an. 3. y. aloes. 3. i. 5. asse mirre euforby an. 3. y.
 3. i. folij ciomomi calami aro. 33. tamarisci nitri galbani sq-
 nāti spice oppopōacis reubarbari serapini storacis calamite
 an. 3. i. 3. 4. saxifragie dauci maratri paucedani apy petrossi
 ly storacis rubee sanguis dracōis thuri cardamoni maiorā-
 ne an. 3. iij. agarici masticis salis armo. 3. edoarie an. 3. 5. satu-
 regie isopi camedreos pulegy ougāi balsamite mēte aq tice
 brance vline basilicōis diptami rute sejs aristologie lōge 2
 rosāde lauri succi canlis aggreffis affari saluie bdely an. 3.
 5. epithimi polipody carobalsami an. 3. i. radicū laureole
 caparoz anacardoz saūne gētiane corticū mādragore an.
 gra. xi. absinthij yreos an. gra. v. mellis. q. suf. 2 fiat electua-
 riū. Dos ē an. 3. y. vsqz ad. 3. iij. post fermētadēz duoz mē-
 sū 2 deē cū aliq decoctōe respiciēte mēbriū a quo vis euac-
 uare ēt mām quā uis euacuare. Dic ēt possz enūerari ele-
 ctuariū qd diamate d: positiū ab Aulic. fo canone tractatu
 pmo cū dos ē an. 3. y. vsqz ad. iij. Aduertēdū ē q cū me-
 dicis oib sic est turbit agaric reubarbar pnt fieri medici-
 ne fortiter soluētes mltiplicādo qritatē eaz. 2 eaz vsus ē
 magis tur qz facē alia medicinalia ita fortia q semp sumūf
 cū piculo: 2 iō vitāda sūt qzto pt fieri pōt. ¶ Cōfectiōes le-
 uiter soluētes. p q scias q oia electuaria pdcā pnt reduci i
 formā pfectionū si fiāt cū zuccaro bono 2 qz non bñ pnt tot
 plures icorpari o3 qz dos sit maior. ¶ Diarob cū turbit
 i B valēt mltū. R. turbit albi camillofi 2 gūmofi. 3. 5. cin-
 momi gario. an. 3. y. galange pipis macis an. 3. i. dyagridy. 3.
 iij. zuccari al. 1b. i. 2 cū vino granatop aq simplici an. fiat cō-
 sectio. Dos ē an. 3. iij. vsqz ad. 3. iij. ¶ Trē diarob cū agari-
 co cū receptas hēs i fa pte d medicis solutis. 2 bec sufficiāt
 13 mltā possent addi. ¶ Cōfectiōes medio mō soluētes po-
 tess addere d solutis 2 minue d aliis nō solutis i recepta dia-
 rob cū turbit sic addere turbit 2 dyagridiū 2 minuire alia.
 vbi gra. R. turbit. 3. iiii. 33. 3. i. dyagridi. 3. vi. cinamomi gar.
 galāge pipis an. 3. ii. macis. 3. i. zuccari. q. suf. cū aq simplici 2
 vino citoniorū an. 2 fiat pfectō. Silr sit diarob cū reubarba-
 ro: 2 vs qñ mā foret mixta ex flate 2 colera. R. reubarbari
 turbit an. 3. iii. 33. 3. i. 5. galāge pipis an. 3. i. croci macis spi-
 ce an. 3. i. zuccari 1b. iij. vini citonior. 1b. y. fiat pfectio. Dos ē
 a. 3. iij. ad. vi. pnt ēt addi dyagridy. 3. iiii. 2 erit forti. Diarob
 cū sene. R. sene mūde. 3. i. cinamōi gar. macis masti. an. 3. y. dia-
 gridi. 3. 5. 2 cū zuccaro fiat pfectō cū vīo gra. Dos ē ab. 3. 6.
 vsqz ad. 3. vii. 2 bec sufficiāt. ¶ Pnt ēt fieri alie pfectiōes for-
 titer soluētes sic diarob cū turbit 2 mezereō scāonea collo-
 gntida. Diarob cū turbit 2 euforbio bdely 2 silib. 3. qz n̄
 sūt i vsu dimittō descriptōez. Et meli ēt reducere i forma
 ellū qz meli pfluāt 2 pportionāt ad iūicē 2 ēt meli fermētā-
 tur. ¶ Potiōes leuiter solutie. R. cassie. 3. i. distēpēf cū de-
 coctōe cōi 2 arōatizēf cū ciomomo. Decoctō cōis sic fit. R.
 ordeī. 3. iiii. prunoz nūero. xii. ligritie tamaridoz anis feni.
 an. 3. 5. aq 1b. iii. bullāt sil vsqz ad cōsuptōez tertie partis lēro
 igne. Alia potō. R. būdē. 3. i. distēpēf cū decoctōe cōi 2 arōa-
 tizēf cū ciomomo. Alia potō 2 ē magis appropata istis pas-
 siōib. R. yerepigre. 3. i. distēpēf cū decoctōe cōi 2 arōatizēf
 cū ciomomo. Ad idē cassiefi. 3. 5. ellū solutini mei dscripti
 fa pte d medicis. 3. ii. 5. distēpēf cū decoctōe cōi 2 arōatizēf
 cū ciomomo. ¶ Et nō. qz cuilibz pdcā p potioni pōt addi.

3. i. ellij de succo rosa. 2 pl^u zeiti^u faciunt opatōes suā. nā ellin
d succo ro. asse pap^u soluit s3 solutia cito fac^u soluere. ē. n. cal
car aliay medicia^u vt ait mesue. ¶ Potōes medio mō sol
uētēs 2 vocat^u medicie salutare. R. cassie. 3. i. agarici. 3. i. 33
ciamōi an. 3. i. infundat^u agaric^u. 33. ciamomū i melle ro. co. in
moratorio p diē. i. 7 bñ tere cū pistello reubarbari 3. i. spice.
1. reubarbar^u 2 spica infūdā i vino bono v^l fero caprino v^l
aq^u endiuie p diē. Deide fiant exp^usiōes bōe 2 scia abucia^u
cassia distēpē cū dca exp^usiōe 2 decoctioe cōi cū addat^u fa
gēme. y. gra. 2 arōatizet^u cū ciamomo 2 dca cala. hec medic
na p^usuevit cōiter ducere sex vicib^u 2 purgat mltas caput
et^u renes matrice 2 c. Et educ^u a neruis 2 maxie si dimissio d
coctioe cōi distēpē cū decoctioe respiciētū neruis. Et diue
ficat qz qñq3 addit^u ell3 d succo ros. 3. i. qñq3 sumit. 3. i. cassie
qñq3 sumit d agarico 2 reubarbaro an. 3. i. 2 hec fiāt s3 disp
nes corpoz. Et tpe q^u reubarbar^u erat i bono flos mltū vte
bar hac medicia. ¶ Potō alia R. bñdē. 3. i. v^l 3. vi. turbith.
3. i. 33. 3. i. distēpē cū decoctioe cōi addat^u falsio gēme pōdus
gra. v. turbith. 3. i. 33. 3. i. falsio gēme pōderis q^utuor granoz
distēpē cū decoctioe cōi v^l decoctioe rez poratū vtutē ad
neruis sic dcoctō flicados pōie artetice palitice folij 2 silij
pōit mltē alie silēs dscribi. ¶ Decoctō cōis ex p^unia ligr
tia ordco passulif 2 tamaridis. ¶ Potōes fortes. R. yere her
metis. 3. vi. distēpē cū decoctioe polipody sene cētauree cia
mōi p^unuoz ordci 2 addat^u electuary succi ro. 3. i. 2 arōati
zet. Ad idē R. yere colognide. 3. i. distēpē cū decoctioe cōi
2 arōatizet^u cū nuce musc. Ad idē R. scis anisi fenicli petro
sili. apy an. 3. i. sene thimi an. 3. y. 3. y. passularū. 3. i. agarici
collognitē serapini an. 3. y. caparoz. 3. iiii. turbith. 3. i. cule.
3. i. mezereon. 3. y. polipodii cartami an. 3. vi. fiat ex eis dco
ctio lēto igne 2 colet^u 2 colature addat^u chatartici ipialis. 3. i.
bñdiete. 3. ii. arōatizet^u cū ciamomo. Hec medicina l3 fort
sit pp mltā solutia q^u igrediūt^u nū bec solutia resoluūt in su
mū pp ebullitōem. 2 iō vt ci^u remittit. ¶ Et scias q^u qñ vo
lum^u fortes medicias melli^u 2 eas sumere i forma pillularū.
q^u pp lōgā morā quā i sō trabūt attrahūt bñozesa remotif.
¶ Et qñcūq3 trigerit pillulas trāslutini i posse. pistet^u 2 tri
buat^u i apozimate appropziato bñoz i mēbro a q^u vis eūore.
¶ Plus leuiter soluē. R. aloes. 3. i. myrbe masticas an. 3.
5. ciamōi gar. an. 3. ii. croci. 3. i. sticcari ad pondus olium 2 fiat
puluiz. dof ē ad libitū vsq3 ad. 3. i. ¶ Nota q^u aloef q^uto ma
gis ē lor^u tāto magis p^ufortat sōm 2 tāto minus soluit 2 q^uto
min^u ē lor^u tāto magis soluit 2 min^u sōd3 p^ufortat. Ali^u q^u satis
ē i vsū 2 dca i qñcūq3 etate 2 qñcūq3 hora qzēt dca cū cibis y
sene. 3. iij. ciamōi. 3. i. tartari. i. feciayini 2 radē a pietib^u va
sie. 3. i. puluerizat^u 2 fiat puluis 2 si vis adde zuccari ad pōd^u
olium. dof ē ad placidū vsq3 ad. 3. i. Ali^u ē vltimus R. sene
erithimi passularū flouz bozgis polipodii recētis añ ptes
ēgles triturēt postq3 polipodii fuerit expiccatū 2 cribelent^u.
Dca cū zuccaro i estate i bieme cū melle. dof est ad placidū
vsq3 ad. 3. i. ¶ Pulueres medio mō soluētēs. R. turbit op
tim^u 2 elci sine cōtice exptiozi. 3. i. iuc. 3. i. 33. 3. i. puluerisē
2 misceant^u. dof ē a. 3. ii. vsq3 ad. 3. iiii. dca i mōne cū aq^u cala.
Et si vis ex co opatiōem fortioze exhibe ipm cū dcoctōe da
ctilloz hermodactilloz 2 ciamōi. Iste puluis mirabil^u p
dest gustosif. Ali^u R. folliculozū sene. 3. i. iuc. ciamōi. 3. i. gariofi.
3. i. tartari. 3. v. diagridu. 3. i. sine. 3. v. 2 fiat puluis dof ē a. 3.
i. vsq3 ad. 3. iiii. 2 soluit bñ. Ali^u purgas flā maxie de sō 2 epa
te. R. turbit. 3. ii. 3. ii. kebuloz ēblico^u an. 3. ii. 33. 3. ii. 2 me
of dōctici. 3. ii. auc. al. 3. ii. fiat pluis. dof ē a. 3. i. vsq3 ad. 3. iiii.
Ali^u maxie efficacie i gutis 2 passioibus neruozū fris R. her
modactilloz. 3. xii. 3. turbith scamōce an. 3. y. mirbe folii an.
3. 5. 3. gariofi. arisologie lon. 2 ro. se. sparagi bruschi anisi
apii. an. 3. ii. 3. i. fiat puluis. Dca i mane cū aq^u cala. dof ci^u a. 3.
i. vsq3 ad. 3. i. 5. Ali^u q^u ego yto maxie efficacie. R. 33. 3. an. 3.

centauree polipodii malue camomille blitis fursuris carta
mianifi feni. cimini ozbate añ. lb. i. s. olei rute. z. iii. bñdicte
yerepigre añ. z. i. melis ro. co. z. ii. salis parū z fiat clistere.
In his possum addere fenugrecuz altea mellilorū ficus sic.
z filia z remanēt medio mō soluentia. Et nota q. qunatitas
clisteriorū dz eē fm q̄titate corpis cui apporximāf. nā i cor
pore pue q̄tatis dz eē pue q̄tatis. ¶ Clisteria foria. B.
cētauree polipodii colloqntide añ. M. i. cartami. z. iii. ani
fi fen. petro. cimini ozbate feminis. aneti ameos añ. z. v. mal
ue mercurialis pitarie calamēti mōtani origani rute pule
gy añ. M. i. ficuū siccap. nūcro. x. fiat decoctio lēta in lb. iij.
aq. vsq. ad cōsumptōz tertie pris z colet z colature addāf. oli
rute. z. iij. bñdicte cassie añ. z. i. salisgēme. z. y. agarici turbit
añ. z. i. z fiat clistere. alia pnt fieri valde fortia qb. n. ē vrēdū
nisi sit necessitas magna. ¶ Unguētū de euforbio mirabile.
B. olei antiq. multū. lb. i. cere ru. z. y. liq. fiat cera cuz oleo ad
ignē z eyciāf. desup euforby. z. i. castorei. z. s. z fiat vnguētū
B. n. mirabile ē i passioib. neruoz z exp. sū. Aliud. B. serpe
tes sic sūt bisse z amputatis capitib. z candis spacio. iij. digi
toz z iteriorib. deiectis fac frusta duoz digitoz z pōe i olla
vitreata bñte i medio vñū fūdū pfōatū sup q. ponāf. illa fru
sta. deide pone ollaz i caldario pleno aq. buliēte quousq. di
stillet piguedo ad fūdū. postea de pone ollā ab igne z. B. il
li pinguedis. z. y. succi cētauree. z. s. radicū caparoz piretri
euforby castorei añ. z. s. cere. q. suf. z fiat vnguētū z mltū vz
gurtis z dolorib. neruoz. B. ē mirabile ē i foratōe neruoz
olea oia. Olea cala in b. valēt sic oleū de costo cuius receptā
vide a rasi. c. d. palisti. Oleū laurini. Oleū anacadinū. Oleū
d. lilio. Oleū de pipib. z filia. has q̄ttuoz receptas vide a me
sue distinctōe. xy. Oleū vulpinū mirabilē ē opaf. vide me
sue. ¶ Unguētū optimū. B. succi saluie. z. i. absinthij maio
rane apy añ. z. s. bachaz lauri iuniperi castorei añ. z. vi. mar
ciatō olet laurini añ. z. y. cere ru. z. y. aceti pap. z fiat vnguētū
z ē vtile valde. ¶ Emplm de sinapi optimū vide receptā
a mesue distinctōe. xy. Et recorderis eleuare ipaz de hora i ho
rā ad vidēdū opationē ne nimis pcceret. Empla oia i. c. d. ap
poplexia vtilia sūt i b. casu. Balnea stufe embroce z epithi
mata pferūt sz pl. pferūt. fa i palisti q̄ balneuz q. stufa plus
sumit q̄ dissoluat balneum z conuerso. Fiat stupha ex ar
thimisa mēastro marubio rura origano paletica nastureio
z i exitu stufe de tyriace antiq. z. i. iste herbe possunt poni in
stupha sup prunis i aq. buliēte z sic iterius sine alio. ¶ Em
brocatio admiātrāda sup caput z loca neruosa. B. florū ca
momille. lb. s. yue folioz saluie eupatorij sanfuci sticados
añ. z. iij. decoquāf. i q̄ttuoz. lb. aq. vsq. ad. iij. fiat embrocatō
z ē potest fieri sic emplm cū herbis istis. Ad idē. B. camōil
le sticados eupatorij sanfuci origani folioz lauri añ. pres eq
les. fenugreci vz ptē mediā z coquat z fiat embrocatio. Epi
thia ē raf. descriptū i. c. d. gutta ad guttā friaz valet i b. casu.
¶ Balnea naturalr cala sic sulphurea alumiosa ferrea z si
milis mltū valent qz exiccant. illas mās z foratāt neruos.
sz pmittēde sūt eūatiōes z alia reglita. ¶ Balneū i q. bulie
rit catulus vulpis eniscerat z canis mltū valet. Et vz bal
neū aq. maris qz exiccat maxie si non balneat caput. Siant
ē alia balnea artificiosa cū aq. dulci q. p̄dictoz virtutē bñt.
Nā i aq. dulci ponūt ad balneādū res q. exiccat z neruos cō
fortāt sic sulfur sinapis z sterc. colūbinū sal cinis pulegiū sti
cados artetica palitica z similia. z extinguit ferrū ignituz.
neq. p̄dicta diu buliāt qz vt. resolueref. herbaz. ¶ Et nō q.
post balneatōz stādū ē i loco vbi bene sudare possit. qz ali
ter materie agitate p balneū irēt ad extrema z lederent ner
uos. ¶ Et nota q. post sudorē z balneatōz assumere aliqd
d. p̄dictis pferētib. neruos optimū ē. z i p̄stū ordinē vidī mul
ta bōa seq. ¶ Pronocātia febrē z de his cū qb. qz piculū est
aliq̄liter puocare febrē maxie corpe recepto. iō subtiliter i

stīdēdū ē. ¶ Pronocātia febrē duplicia sūt. nā qdā sumūt p os
z qdā apporximāf. ab eē. Assūpta pos sūt sic electuaria cala
sic triaca antiq. mitridatū pfectio anacardia scripta supra
i. i. c. assa fetida castoreū sinapis q. vāf. simplicia vl. mixta ad
duplū cū melle. Quē exterius apporximāf. sunt sic olea cali
da mltū. Et hoc speciale ē. B. olei petrolei siue de costo siue
laurini. lb. i. carnū leonis. z. iij. buliāt dicte carnes i frusta i
clsa pua quousq. dictū oleū sit cōsumptū scdm tertiā eius.
¶ Ad idē. B. alicui oleoz p̄dictoz. lb. i. ouoz fornicarū. z.
iij. z buliāt simul vsq. ad cōsumptōz tertie pris. Ad idē aliud
B. alicui olei p̄dictoz. lb. i. pipis piretri euforby añ. z. s. pul
uerizēf. z buliāt i p̄dicto oleo vsq. ad cōsumptōz tertie pris.
Mod. operadi ē iste iungas pl. sus brachioz z tēpoz ex isto
oleo aliq̄liter calefacto z ēt emūctoria sic subascellas p. au
res z ighina z ypocundriū dext. z sinistrū z viris pudibun
da z mulierib. māmillas sepe i die. ¶ Aliter pone illuz cui
febrē vis puocare i vno loco bñ calo z dacōedere res calas
sic aleatā vl. sinapis mltū i magna q̄titate vl. piperatū cū bono
vino z potenti. z postmodū cū aliquo p̄dictoz oleoz facias
vncionē i oib. locis p̄dictis. ¶ Euaporatoria bōa sūt i ma
gime qn euaporāt collū spōdilia ps capitis posterior. ceruix
facies mēbrū palitici. Et istō ē solēne valde. B. yue affe ca
lamēti sticados saluie añ. z. y. aceti. lb. s. aq. lb. iij. buliāt siml
ad cōsumptōz medietatis demū sumāf. lapis molēdini z ignia
tur z pyciāf. de dicta decoctōe sup ladide ignito z euaporef.
mēbrū z post euaporationē p̄dicte herbe ponāf. sup mēbro
euaporato z oimittat p modū empl. z subsequef. effect. op
rim. Et exp. sū sepe. nā vt. p̄funda z icidit z resoluuit hūo
res. z iō multū vz i sciatica. Valet ēt euaporatiū scñ de p
dictis herbis bulitis i aq. si sup fumo teneaf. loc. i leus coop
t. bñ pānia. hoc ēt vz si sup lapide p̄dicto ponāf. solū acetū.
Et ē sciēdū q. post fumigatōz dz stare i loco calo pp sudare
posse. ¶ De gargarismatib. z caputpurgis. ¶ Nota q. gar
garism. fit ad. v. itēdēs. p̄rio ad alterādū vt. B. piretri sin
apis sticagrie acori añ. z. i. pipis. z. an. z. s. buliāt i aq. z colet
z addaf. colature salis armōiaci castorei añ. z. i. z fiat garga
risma z vz ad exiccadū hūiditates i ore existētes. ¶ Aliud.
B. radicū acori. z. y. piretri. z. iij. sinapis. z. an. z. i. nu. mus. z.
iij. s. aceti. z. y. mell. z. iij. aq. lb. y. buliāt oia sil. vsq. ad cō
sumptōz. z. itē. B. aceti sglitici. lb. s. origani piretri macropigis
sinapis añ. z. s. puluerizēf. subtiliter z misceāf. z fiat caput
purgū. ¶ Secōdo fit ad euacuandū vt. B. castorei. z. i. panis
porcini pipis bourach pulpe colloqntide euforby felis tauri
ni subtilr. exiccati añ. z. y. oia puluerizēf. subtilr. cui p̄fueris
accipe. z. y. aq. maiorāe. lb. s. z fiat caputpurgū. mirabilr. n.
caput purgat. Et si vis leui. illo fac oia aliq̄liter bulire sil. z co
la. Et aq. maiorane vtēre p gargarismo. ¶ Alio. B. sinapis
z. s. mell. z. y. aceti. z. vi. buliāt lēte ad ignē ad cōsumptōz me
dietatis. deide accipe hui. decoctōis postq. colatū fuerit. z. i.
aq. z. iij. z fiat gāgarisma. Tertio fit gargarizatō ad absterge
dū mās d. ptib. gulle. Quarto fit ad p̄strigēdū vel ad cōpin
gēdū catarrū. Quito fit ad p̄positas itēdēs. Caputpurgū
B. euforby castorei añ. pres eq̄les dissoluātur i oleo ros. i. q.
bulitū ē costū z de eo distillet i nasū z multū exicabit z bñ
succedet ei. ¶ Aliud. B. colloquintide radicū sicie nigelle
granoz armel añ. pres eq̄les buliāt in aq. maiorane z colet
z fiat caputpurgū. Alia fvis qre i. c. de appoplexia vide ibi.
¶ De flebotomia z vērosis. ¶ Raro p̄petit flebotomia i egri
tudinib. neruoz z si accidat euenire qz cā sit ex sāguine tūc
p̄petit flebotomia diuersua p angulū vñū vt si paralisis sit
i brachio lateris dextri fiat i sinistro ad partes inferiores. Et
aliq̄n. d̄tigit fieri p āgulos duos vt si paralisis cēt i brachio
dextro fiat i sinistro pede z in hoc operef. prudētia medici.
¶ Vērose sepiissime pferūt. nā aliq̄n. pferūt ad euacuandēz
materiei cāntis paralism z tūc p̄petit scarificatio z maxie

qñ m̃a fluit ex ṽetofitate. Et q̃to m̃a fuerit pfūdior tanto
fiat scarificatio pfūdior. Alij p̃ferūt ad attrahēdū spū ad
mēbra paralitica postq̃ scā ē euacuatio tūc nō fiat scarifi
cario qz spū attracti p ṽetofas exalarēt z euacuarēt imo o3
qz fiat appositio alicui qz faciat crustā vt spū illic attracti p
maneāt. Et forte locus lesus ex sui caliditate z bec crusta
fiat aspgēdo picē nūalē sup mēbro ṽetofato ṽl aliā gūmā.
Et debēt appōi ṽetofe cū m̃lto igne z b̃re capita valde stri
cta z subito eleuari z cū eleuate fuerit lāspgere d̃ p̃uere p̃di
cto vt bec sufficiāt i curis egritudinū neruoz. ¶ In q̃b̃ no
ta qd̃ m̃a faciēs spāsmū grossior videt̃ m̃a faciēte palisiz z
qñ turbir euacuata se fla subtile. z si misceat̃ cū 33. euacuat
fla grossius iō maior q̃titas. 33. o3 amiseri cū turbir in cura
spāsmū q̃ in cura palisiz. In tremore valet a p̃petate eupaz
roziū sticados gariofilata perforata castoreuz. In fine pal
lis post ṽetofas z mumia sumac sarcocola cū oleo mirtino.
¶ Nota qz pellis arietis v3 ṽl bos ṽl equ ṽl aliū aīal vīnū
subito euisceratū i cura dictaz egritudinū. In cura spāsmū
d̃ inanitōe i scō eēn curat̃ s̃ t̃m i p̃ncipio. Libaria d̃bēt b̃re
p̃ditōes qñqz p̃ cura p̃ficiē. p̃ria qz sint facilis digōis. Se
cūda qz sint facil penetratiōis. Tertia qz sint m̃lti nutritiōe
ti. Quarta qz sint alteratiua p̃plonis qz fria z bu. Quattuor
sūt cibaria p̃ncipalia p̃mū ona sorbilia. fm̃ vīnū multū lim
fatū. tertium aq̃ carnis. q̃ru3 lac spālter mulieris z postea
asfine. Triplex ē balneū cōferēs. p̃mū aq̃ dulcis i q̃ bulierint
herbe frie z bu. viole salicis nenufaris. fm̃ lacris. tertiu de
coctōis carui. Et iter alia hūecrātia z p̃hibētia ad maxie cō
fert pigued i spine ē hoc. ṽ. assungie āseris galline medule
vituli an. 3. s. mucilaginis p̃sily dragagati gūmi arabici an.
3. iij. olei violacet olei nenufaris an. 3. c. cere. q. suffi. aceri pa
rum z fiat vnguentum. ¶ Capitulum de epilepsia.
¶ Digerētia i epilepsia. ṽ. rute ṽtriusqz saluie. maiorē iso
pi sicce añ. 3. s. radicū p̃reos accoz cipi iteriois s̃gle ame
os visci q̃rcini poly origani calamēti aristo. ro. añ. 3. y. semi.
anisi maratri s̃seleos se. basilicōis se. peonie an. 3. iij. ligritie
mūdare passulaz mūdaz an. 3. i. nu. mu. cubebaz p̃iretri
an. 3. i. floz anthos sticados radicū feniculi brusci an. 3. c. suc
ci absinthij succi fumiterre añ. 3. i. c. cū melle z zuccaro suf
ficētibz. fiat sirup⁹ qz acetosē par cū aceto s̃gllitico z p̃picef
cū decoctōe pedie rute nu. mu. Et si velles ei caliditatē re
mittere eidē scariole coriādrī recētis feminū cōiuzan. 3. c.
Item pōt sumi de sirupis p̃dcis digerētibz flā i p̃ma pte vel
dcis i. c. de palisiz cū decoctōe rez valētū a p̃petate epile
psia pponere. ¶ Et nota qz regl̃r pūgēd̃ ē epilētic⁹ i āno sex
vicibz. bis i ṽe bis i autūno. sel i estate sel i byeme. ¶ Et nō.
ē qz qñ piodi sūt i aduētū lune ṽl i augmētō ē signū qz m̃a ē
hūida. z qñ veniūt i d̃clinatōe lune ē signū qz ē fria. ¶ Res
valētes a p̃petate p̃ra epilepsia pedia suspēsa collo ṽl iteri
us assūpta. Itē ruta frēq̃nter odorata z succ⁹ ei⁹ cū modico
asse fetide. Itē visci q̃rcini collo suspēsus. Itē isop⁹. Itē po
liū montanū. Itē coriū lupi maxie caude z capitis. z fiat ex
hac pelle zona z filz zona d̃ corio asini. Itē 3 sanguis mustele
cū ṽrina infantis z corio ei⁹. Itē p̃iretrū cū melle mixtū. Itē 3
semp nard⁹ collo suspēsus. Itē coagulū leporis potatū. Itē
ossa capitis hūani z maxie ptis anterioris adusta z pulueri
zata. Itē legāf versus ad aurē epilētic⁹. Gaspar fert myrrhā
thūs melchior balbafar an. 3. Dec tria qz secū portauerit no
mina regū. Soluit a morbo xpi pietate caduco. ¶ Cōfortā
tia z p̃ferētia scā purgatōe. tiriaca mēridatū aurea alexan
drina pliris arcotico nicholai dianthos dimargaritō mēse
ellz d̃ genis mēse accoz p̃diti. ¶ Aliud. ṽ. plueris diamā
ris pulueris diagalāga pulueris rosate nouelle an. 3. i. c. pul
ueris arcotico sine musco pulueris diamargariton coriādrī
pparati coralli rubei an. 3. s. c. d̃icū citri p̃diti. 3. i. s. p̃diti. 3. v.
carniū ṽuaz passularū. 3. i. s̃erue ro. ru. s̃erue sticados ara
biēi añ. 3. y. aq̃ ro. q. suf. zuccari. l̃b. y. fiat ellm. ¶ Aliud z me

li⁹. ṽ. aq̃ cole. 3. iij. plueris masticiis. 3. y. misceat̃ fil⁹ z si colē
tur z potēf oi mane ieiuno s̃tō qñ epilepsia puenit ex s̃tō z ē
res singularis. ¶ Aliud. ṽ. margaritaz mūdaz an. 3. s. gāf. ga
lāge nu. mu. cubebe d̃destice an. 3. s. floz clami. 3. y. gra. tin
ctoziū ligni aloes storacis calamite. an. 3. s. sandali aromati
ci serici crudi dozonici romani an. gra. v. se. peōie visci q̃rcini
diptai an. 3. i. carniū ṽuaz passulū piguiū. 3. c. cōfue ārbos
cōferue sticados arabici cōferue boragis an. 3. y. zuccari. l̃b.
i. z cū aq̃ ro. fiat electuariū. ¶ Aliud. ṽ. pulueris artoricō si
ne musco diamargariton an. l̃b. s. diābre. 3. y. musci. 3. y. z fi
at electuariū. ¶ Puluis optim⁹. ṽ. diamōi gāf. galāge ma
cis nu. mu. cubebaz an. 3. y. triū generū pipis cardami se. anisi
fenicli se. peōie isopi sicce diptai visci q̃rcini. 3. i. croci. 3. i. cā
di. 3. v. zuccari fm̃ tertiā pte olium z fiat puluis d̃ qz ṽtā i ci
bis z oi mō. ¶ Puluis valēs a forma p̃specifica. ṽ. visci q̃rcini. 3. i. tozmētile. 3. i. c. z fiat pluis d̃ qz admistrēf.
3. y. añ aduētū porisimi cū aq̃ decoctōis pedie. z nō b̃n. ¶ U sic
ṽ. ossiū capiti hūani d̃ pte āteriori 2bussto se. peonie añ.
3. c. tozmētile visci q̃rcini añ. 3. y. z fiat puluis. ¶ Soluētia
i epilepsia. pillule cochie pillē d̃ perapigra pillē fetide yera
diacollo gnitidos yera hermetis yera galieni. ¶ U sic. ṽ. yere
galieni. 3. y. s. plpe collo gūte d̃delij an. 3. s. masticiis gra. iij.
se. peonie. 3. y. qz sicce rognite fiat pillē grosse ad formā cic
ris. dof an. 3. i. siuc. 3. y. ¶ Res qz mouēt epilepsia odorare
galbanū ṽl fomētatio apy ṽl cornu caprini cōbusti. oia bec
mouēt epilepsia. z ē cepe aleū porziū sinapis fabeyinū z fur
mantia ad caput. Diuertentia ligature extremoz cōtois
digitozū z p̃pe puozū tractio nasi auris z si lūz. ¶ Cauteria
cōferētia sup cōmissurā coronālē ṽl p̃re posteriori z sūt re
media qz deberēt fieri qñ alia nō valēt. p̃mū ē emplm̃ ras
qz sic fieri o3. ṽ. sinapis pipis ex p̃dcis sine melle anacardino. Itē po
tēf fieri ex calce viua z sapone nigro añ. z cū succo affodillo
rū icorpef. ¶ Aliud z ē mirabile z cito opat̃ ṽ. corticū ouo
rū z cortices p̃ cōpmāf manu z post lauēf z fricēf pluribus
vicibz cū pluribz ags abuciēdo cortices surfuraceos. Secō
lauēf cū aceto forti eodē mō. Tertiū sumat̃ terra d̃ qz fit ol
la i qz vitriolū liq̃fit z fiat duo viceoli se i vicē claudētes z po
nat̃ ad ignē vitriariozū z s̃tē p ṽnā diē z ṽnā noctē. Deinde
auferat̃ z resoluat̃ i puluerē cortices p̃dicti cui pulueris su
maf. 3. i. argēti sublimati. 3. i. z cū pistello cito misceat̃ z fla
ti p̃ addat̃ sapōis albi tēdēt̃ ad nigredinē. 3. i. z b̃n cū pistel
lo 2q̃ssēf. demū sumat̃ supra manū z cū salina balota pua
fiat. ¶ Pōt ē fieri cauteriū actuale cū ferro ignito ṽl argē
to ṽl auro. ¶ Et nō qz talz fiat cauteriū qz n̄ pueniat ad pā
niculū coopiētē craneū z teneat̃ cauteriū aptū saltē p dies
q̃tuo3 z meli⁹ ē si stabit p decē. Unguētū ad 2solidādū cau
terizatōez. ṽ. aristologie p̃reos myrrbe olibāi sarcocollē añ.
3. i. c. dragagati gūmi arabici sanguis dracōis añ. 3. c. ceruse lo
te litargij. ifusi i aceto p noctē añ. 3. y. olei ro. 3. iij. cere. q.
suf. z fiat vngm̃. Itē v3 vngm̃ d̃ cerusa. ¶ Pro ṽōtis qñ
epilepsia ē a s̃tō recurre ifra caplo d̃ appetitu cāino. ¶ Pro
clisibz i epilētia z supposito3y filz recurras supra ad cri
stera mediocriter z fortiter soluētia d̃scripta i caplo d̃ pal
si. Et ad supposito3ia fortia d̃scripta i. c. d̃ subet. ¶ Aliud z ē p
pziū i epilepsia ṽ. radicis p̃reos aristologie ro. an. 3. s. cētā
ree mioris mēte absinthij saluie rute isopi poly mōrani mal
ue blitis mercurialis an. 3. i. se. s̃isefcos se. aneti anisi car
ni se. basilicōis an. 3. c. se. peōie. 3. i. surfuris pugillū ṽnū. oia
fil bulliāt i aq̃ sufficiētī z colēf z colature addat̃ olei rute. 3.
iij. mellz. 3. y. salcōis. 3. y. yerepigre. 3. i. z fiat clistere. ¶ Pro
sternutato3y recurre d̃ ca. d̃ appople. qz ibi sūt m̃lra z b̃dā d̃
B casu. Pro gargarisimio z cap̃purgys recurre d̃ ad ca. d̃ pa

liff s3 temp addas pedias 7 rutā 7 aliqd d appropiatis 3 epi
 lēfiā. ¶ Odorifera i epilēfiā. R. rutē scece subtril pueriza
 re. 3. i. pōaf i pāno lincio i forma rotūda 7 odorēf qz bz vntū
 subtiliādi. Ad id. R. gūmi rute agrestis. 3. i. farine ordeī. 3. 5.
 aceti. q. suf. ad icopādū 7 fiat magdaleon 7 odorēf. ¶ Res
 aqb' spālter ē cauēdū. Primū ē coriū capre 7 cornu ei' 7 ei'
 epar neqz d3 bfi suffumigatio alicui pōdōz. Scd3 ē suffumi
 gatio galbanī 7 retetō ei' i ore. Tertiū suffumigatō myrrbe.
 Quartū ē apū vinū potēs 7 silia. ¶ Caplin d icubo.
 Cura icubi sit cura epilēfiē 7 cū eis dē medicis cū qb' cu
 raf epilēfiē curaf icubū. vide i. c. pcedēti. ¶ Capl3 d mlia.
 Melacolic ē triplex. s. male existians male pferēs ore qd
 existiat 7 ore exēqns qd existiat 7 oīuz pōaf h cura. ¶ Si
 rupi digerētes in passiōe mlica. R. radicū petrosily fenī. ag.
 apy endiniū capilli veneris ligue ouine cādreos cāepithe
 os abstinby mellisse an. 3. 5. floz boraginis buglosse stica
 dōis an. 3. i. myrrbe croci an. 3. i. pzinopz nūero. x. succi boza
 gis berbis cuscute sgnāti an. 3. i. y. ligritie rase 7 mūdare pas
 sulaz mūdaz an. 3. v. timi epithimi polipody fenī. an. 3. y.
 mirobal. citrioz Kebuloz idoz an. 3. i. y. gar. ciāmōi se. basili
 cōis an. 3. i. y. myrrbe croci an. 3. i. pzinopz nūero. x. succi boza
 gis succi fumiterre an. 3. i. y. 7 cū zuccaro sufficiēti fiat sirup'
 7 acetosēf aceto vini vī aceto sglitico. Ali' siru. qn mlia ē
 splene dscrīpt' i. c. d dolore splenis. vide ibi qz optim'. Ali'
 siru. qn mlia ē scā padusthēz. R. endiniū scariole lactuce an.
 3. i. floz viol. floz nenufar' ro. ru. an. 3. i. succi bozagis suc
 ci fūterre succi pomoz acetosoz siue fluestriū an. 3. y. ace
 ti sglitico. 3. i. 7 cū zuccaro fiat siru. daf cū reb' portatib' dū
 tē ad cap' 7 splenē sibi ē radiy. Soluētia i passiōe mlica. R.
 pillaz idaz dscrīptōe bali. 3. y. pillaz aggregatinaz. 3. 5. in
 corporēf cū succo bozagis sil' 7 siāt. xi. 7 ē vna dof. Deoctio
 epithimi rasis cū pillis qz pōit q pille pus dnt dari an. p. i. y.
 boras 7 p' elapsis trib' boris d3 dari dcoctō epithi q talis ē.
 R. mirobal. idoz. 3. x. polipody. 3. v. sene. 3. vii. turbit. 3. i. y.
 sticados passulaz mūdaz epithi cretēs an. 3. x. oia exce
 pto epithio i trib' libris aq dcoqnē dōec redeāt ad. lb. i. 5. po
 stea addaf epithimū 7 illico ab igne dōaf. Cūq' isfriata fue
 rit mlib' fricata colēf. ¶ Pille q dnt dari p tres boras an. di
 ctā deoctioem. R. agarici. 3. y. aloes sal' idi an. 3. i. elli nigri
 ptē q. i. 3. 7 cū melle vī iuleb siāt pille. dof ē. 3. i. ¶ Pille ē
 raf dscrīptē circa finē scā capli v3 i B. ¶ Pille alie. R. yere
 rusini. 3. y. lapis lazuli bñ ablutī. 3. i. misceāf 7 cū modico si
 rupi de fūterre siāt pille. dof. 3. i. 5. Mediciē. R. floz boza
 gis tamarisci sticados arabici passulaz an. 3. v. decoqnē i se
 ro caprino 7 colēf 7 colature infūdāf mirobo. 3. y. p noctē 7 i
 māt dūlcorēf cū zuccaro 7 ppiēf calā. 7 si volum' medicinā
 fōtiorē addē possum' folliculoz sene. 3. i. y. decoctōe 7 ē de
 ptiā q pfuat hoiez a mlia 7 lepra 7 mli aliy malis dīspōib' 7
 epithi. 3. i. anisi. 3. y. pap. buliāt lēto igne i sero caprio. lb. 5. co
 lēf 7 colature addaf zuccari. 3. i. 7 ppiēf i māt. x. dieb' pntu
 is. Approxīanda capiti ab e3 qā cerebrū ē sicū. fiat epithia
 siue lotō ex decoctōe pedū 7 capitis castrati 7 se. papaueris
 albi. 7 ē v3 decoctio folliculoz sene floz boragis buglosse
 timi epithi an. Et fiat lotio capitis. 7 ē siāt ēbrocatōes dōe
 sup' i. c. de frenēf. 7 ē R. succi bozagis succi fūterre an. lb.
 5. 7 siāt fomētatio ad cap. Sternutatoria vide s. de appople
 xia. Electuaria dferētia i passiōe mlica. Electuariū raf dscrī
 ptū i fine ca. mliū v3. ei' recepta hec ē. R. mellisse corticū ci
 tri gario. galie muscate croci oriētalīs masticiē cinamōi nu.
 mu. cardamomū nu. mu. loco eius ponit spica ben al. 7 rub.
 sedoarie dozonis se. ozimi maioris se. ozimi gariofila. an.
 musci. q. ē ps oia vni' pti. demū sumāf kebu. xx. ēblici. xx.
 p. 7 terāf 7 i. lb. aq coquāf donec ad vñā redeāt 7 colēf 7
 in colatura ponaf mel. lb. i. demū buliāt donec aqua cōfū

pta sit 7 p' ex hoc melle cōficiāf pcedē spēs q' tñ sit i p d
 dere triplū ad spēs 7 vñi seruet. dof. ē quātitas vni' anela.
 Et letitia coloris pulchritudinē bōitate digōis pcurare ad
 caniciē retardat. Electuariū de lapidib' ētyz. diamuscū ē
 v3 letificās cor ētyz. oia a mēfue ponāf. vide ibi. ¶ Capl3
 de catharro ¶ Digerētia qn mā ē frā fluēs ad pect'. R. ra
 dicū yreos enu. an. 3. i. isopi capilli vene. an. 3. i. ligri. pas
 sulaz mūda an. 3. i. mastice. olibāi an. 3. i. nu. mus. nu. cipissi.
 an. 3. 5. 7 cū zuccaro fiat siru. c' dēf. 3. ii. cū decoctōe cōtra
 tussim. 3. iii. quā ponit raf. recepta ē hec. R. iniubas. xx.
 sebeni. xx. passulaz enucleataz. 3. x. vio. siccap. 3. i. iii. ligri.
 icise subtilr. 3. v. sic' citri. numero. x. coquāf in lb. iii. aq quo
 v3qz ad vñā redeāt 7 colēf. Alij sūt sirupi digerētes mām.
 frām a capite fluentē ad pect' q dscrīpti sūt supra ca. d. do
 lore capitis vide ibi. Soluētia mām frāz de capite. pille co
 chie hoc faciūt. Si l' pille de yerapi. Galieni ēr medicie qst
 oēs dscrīptē i ca. de palisi vide ibi. Alia medicia pōt ē ista.
 R. pillaz cochiap. 3. i. 5. agāici. 3. 5. pulpe colloqntide bdely
 an. 3. 5. silisgēme gra. tria. puluerizēf subtilr 7 misceāf 7 cū
 idromelle scō cū aq salnie icorpen' 7 sint pille grosse ad qz
 titatē ciccris. dof ē. 3. i. 5. Electuariū admistrādū i sero i itro
 stu lecti. R. cinamomi electi. 3. i. 5. nu. mu. storacis calamēte
 an. 3. 5. ligni aloes masticiē olibāi an. 3. i. ligri. passulaz enu
 cleatarū an. 3. i. cādī. 3. i. zuccari. q. suf. 7 fiat elsin 7 zuccaz li
 qfiat cū decoctōe ad pect' sup' dscrīpta. dof ē. 3. 5. 7 ē trās
 glutif i sero qn itraf i lecto tria grana rburis albi adeo ēytr
 le q nō ē sibi ppar stāte catharro grosso. Pomuz loudani 7
 faccul' ad cap' 7 vngtrū. R. loudani purissimi. 3. i. ligni aloes
 storacis calamite olibani an. 3. 5. nu. mu. nucis cipressi sanda
 rice an. 3. i. nigelle cinamōi gariofi an. 3. y. galie muscate. 3.
 5. myrrbe spice masticiē costi an. 3. i. ābre. 3. 5. musci grana
 tria. pluerizāda pluerizēf 7 qstēf cū aq ro. 7 vino odorife
 ro 7 modico cere fiat pomū. 7 ē ex maiori pte pdictozū pōt
 fieri facculus ad cap. 7 ēz pōt fieri faccul' ex duab' pti
 mily torrefacti 7 vna parte salis. ¶ Aliud odoramentum.
 R. ligni aloes storacis calamite an. 3. i. 5. nucis musca. nucis ci
 pres. olibani costi an. 3. i. nigelle torrefcē. 3. y. puluerizentur
 7 ponāf i pāno lincio i forma rotūda 7 odorēf. Unguētum
 epicariū inuncto capite pti' naso. R. stercoris colūbini ru
 te agrestis se. sinapis castorei an. 3. i. euforby. 3. 5. olei ru. q.
 sufficiat aceti pap. 7 fiat vnguētū. Alia vnguēta cerori 7 em
 plastrā 7 sacculos āre supra ea. de dolore capitis. Sirupi
 digerētes de mā calā de catarro. R. ordeī. 3. 5. scia papane
 ris al. 3. i. iniubarū sebesteni an. xx. flozum viol. flozum nenu
 faris ro. rube. an. 3. i. zuccari. q. suf. 7 fiat sirup' 7 dēf d eo. 3.
 y. cū decoctōe ordeī. 3. i. y. 7 dēf i māt calis vī dēf cū deco
 ctōe pdcā ad nect'. Si vis alios recurrere ad pñā pte de siru
 pis digerētib' colerā. Soluētia in catharro calo. Pillule de
 reubarbaro dscrībēde infra de cui' recepta pōt raf vide
 ibi. Alia medicina pōt ē ista. R. floz viol. floz nenufaris
 an. 3. i. pzinopz nūero. x. tamarindoz. 3. i. 7 fiat decoctio in
 aq in q dīsoluāf medulle cassie. 3. i. Electuariū de succoro
 fa. 3. i. y. vel dyaprunis. 3. i. y. 7 colēf 7 dēf mane calā. Alia. R.
 elcūariū d succo ro. 3. 5. distēpēf cū decoctōe ad pect' sup' de
 scrīpta 7 dēf bono māt calā. Si vis alias medicias solnētes
 catharrū regras ad scdaz pte 7 ibi inuenies mliā. Elcūariū
 pētēs i catharro d mā calida. R. diaprunis diadragagāti
 3. i. suc. ro. 3. ii. pēidiāz cādī an. 3. i. 7 misceāf cū sirupo d ne
 nufare 7 fiat elcūariū. Vel alr sic. R. pulueri diadragagāti
 3. i. pueri diaprunis. 3. i. cādī. 3. i. penidiāz. 3. i. y. suc. q. suffi.
 7 fiat elcūariū. Odorifex in catarro calido. R. ro. ru. sādā.
 al. 7 ru. an. 3. ii. floz nenufaris floz vio. an. 3. 5. pody. 3. 5. cā
 fore gra. iii. boli armeni nucis mus. an. 3. y. 7 cū aq ro. 7 glu
 tine gūmi arabici 7 cera alba fiat pomum odorifex. Caput
 purgiū trabens mās p nares. R. armo. 3. 5. pletri subtiliter

puluerizati. 3. y. misceat cū succo yreos ⁊ de eo modicū cale
fecō ad ignē trahat p naves ⁊ mirablī trahet catharrū p na
sum. Uel aliter sic. R. succi yreos. 3. s. pīerri staphisagrie
an. 3. y. puluerizēt ⁊ misceat ⁊ sumat bombix isusus i istis te
pid⁹ ⁊ pōat i naves ⁊ teneat diu. Saccul⁹. R. milly ptē. viij.
sal ptē. iij. ⁊ fiat saccul⁹ vni⁹ palmi. Uel aliter. R. boni vini
lb. y. sal. lb. i. ⁊ bullāt sū pap. deide pōat i vino ⁊ calid⁹ capiti
appōat.

¶ Capl⁹ de oculis. ⁊ pmo de obtalmia.
¶ Dicto de receptis pferētib⁹ capiti ⁊ ptrib⁹ ei⁹ pp passionē
eis supueniētes distinctas fm vni⁹ qd qd ca. Nūc dicēdū ē d
receptis qd cōpētūt mēbris ortis a cerebro qd sūt i eo pp passi
ones eis supueniētes. ⁊ p oclis. Et p ca. Nota p qd tardare ad
mistratōē medicaminū ad oculos vsq ad tres dies ē vtile
qd aliqui aī sole euacuatiōes sufficiūt vniuersales ⁊ p tūcula
res i cura obtalmie. Nota qd septē sūt herbe ocul⁹ appōate
te portatē vntē digestiū ⁊ solutiū ad oculos. s. betōica
herbena cufragia celidōia: siler mōranus fenicul⁹ ⁊ ruta. Et
id qd volum⁹ digerere mām flaticā sume digestiū vni⁹ qd
eis qd hēs. s. i. c. d. dolore capiti pueniētes a flatē ⁊ adde d pre
dcis herbis. Et ad mām mlicā simplr digestiū. ibi sume ⁊
adde de pdcis herbis. Silr fiat de colerica. Et idē mod⁹ ser
ues d solutio. Et nō qd diuersiōes dūt eē p rine. s. ligādo pe
des ⁊ torquēdo digitos fricādo extrinse ⁊ silia. Nota regu
lā qd nūqz oī puocari sanies i oculis qd statī fieret corosio i
oculis ⁊ tunicis ei⁹. R. repussiuā pferētia i pncipio obtalmie
cale duo sunt simplicia repussiuā qd ppetūt i pncipio obtal
mie. p rīmū ē albumē oui dīspūatū. Scd⁹ ē lac mulieris ab
vberē suptrū. Et scias ē qd lac abstergit rōne sue fōstratis: ⁊
iō i oī tpe ppetit. Et nō qd repussiuā nūqz dūt eē ita fria qd
p dēsent materiā i oculo. ⁊ iō succ⁹ solatri nō ē pferēs. Scd⁹ qd
nō sint magne siccitatis ne dolorē i ferāt. Hoc ē ē repussiuū
pferēs i pncipio ppositū. R. aq ro. 3. i. albuīs vni⁹ oui p qstari
⁊ dīspūmati misceat silr ⁊ vna gutta vlt⁹ dūc distillēt i oculū.
Aliō. R. mucilagis pshly 3. y. albumē vni⁹ oui misceat cū la
cte mulieris lactātis mulierē qd frim ē. ⁊ si ē dolor magn⁹ fi
at mucilago cū decoctōe papaueris ⁊ faldella bōbaci i ea
dē medicā pōat i fusa sup oculū ⁊ sepe moueat cū dēficat.
Et si dolor eēt i vltia malitia addat opy gra. iij. Uel sic ⁊ vo
cat⁹ sief album. R. ceruse lote. 3. viij. gummi arabici. 3. iij.
opy dragagātī an. 3. s. terat⁹ ⁊ cribellēt subtilr ⁊ cū albuie si
at sief. De isto facit mē dēz raf i. c. isto d qd cū lacte mulieris
distēpato sup lapide puo d barberis fiat coliriū. Alius. R.
achacie sanguis draconis an. 3. i. boli armeni. 3. y. fiat plūs i
icorpe cū albuie oui bñ agitati ⁊ fiat empl⁹ sup ptrib⁹ cir
cūstātib⁹ oclō qm mām suat ad eē. Aliud ad frōtē ⁊ supcilia.
R. achacie sanguinis draconis an. 3. y. fiat puluis ⁊ incorpo
ret cū albumine oui agitati. q. suf. Et nota qd flebotomia ce
phalice brachy oppositi i pncipio ppetit. ⁊ si necesse est rei
terare flebotomiaz fiat ex cephalicis vtriusq manus. Et si
materia est fluxa fiat laqueatio venaz tēporum. ⁊ aliquan
do apponimus sanguisugas fronti ⁊ ventosas super nuchaz
cum scarificatione. ⁊ si illa non sufficiunt facimus cauteriū
super commissuram coronalem. de his plene habetur in. c.
de epilepsia. vide ibi. Cōferētia i augmento ⁊ statu obtal
mie calide quasi sunt eadem. quia in statu nunquaz ab uer
rūt maturatiua ⁊ hec sunt. p rīmū est lac mulieris ab uer
re sumptum. Item. R. mucilaginis fenugreci mucilaginis
dragaganti. an. 3. y. lactis mulieris quantum sufficit ⁊ fiat co
liriū. Aliud. R. ceruse lote. 3. y. sarcocolle nutritē i lacte asī
ne dragaganti opy an. 3. s. gummi arabici croci an. 3. s. fiat
subtilissimus puluis ⁊ incorporetur cum aqua pluuiali ⁊ tē
pore administrationis distemperetur cum lacte mulieris.
Et nota qd aqua pluuialis multuz valet ex sui subtilitate in
passionibus omnium oculorum. Aliud valens dolori oculo
rum. R. tucie bene preparate camphore subtilissime puluer

riga. 3. i. aque rosate. 3. i. vini albi. 3. s. ⁊ anteqz in oculo po
natur debet agitari camphora vt melior fiat permixtio ⁊
pro vice ponatur in oculo gutta vna vel due. hec medicina
dolorem repercutit ⁊ mitigat ⁊ resoluūt.

¶ Colirium ad oculos quod repperi in margine libri ⁊ est
secretum magistri petri. R. succi feniculi. 3. iij. aque rosate.
3. xx. mellis boni ⁊ clari. 3. xv. misceantur ⁊ ponantur in am
pulla de vitro munda ⁊ stet tribus mensibus ad solem con
tinue remouendo fundum. ⁊ hoc fiat sepe. postea de illo co
lato pone in oculo ⁊.

¶ Epithia raf qd epithimēt frons ⁊ palpebre habēt obtal
miā i quocūqz tpe. R. sief memite raf. aloes licy sandali ru
bei saufel. i. auelana idica croci ozietalis an. ptes eqles fiat
ex his pillule. Et cū necesse fuerit resoluāt vna ex eis ex suc
co coriādri vlt⁹ dūc iūc aut cū aqua rosata ⁊ fiat epithima.

¶ Puluis citrinus rasis. R. sarcocolle. 3. x. aloes croci an. 3.
y. mirbe. 3. i. licy. 3. y. puluerizentur simul ⁊ cribellentur ⁊
valet in fine obtalmie.

¶ Puluis albus rasis. R. sarcocolle albe et pinguis que
in lacte mulieris mittatur ⁊ dimittatur in ymbra donec ex
icetur ⁊ optime terat⁹ ⁊ omnibus. 3. s. apsius addat sief me
mite. 3. y. que iterum trita optime reponatur. ⁊ cū opus fue
rit in oculum mittantur ⁊ mirabiliter mitigāt dolorem.

¶ Cōferētia in declinatōe obtalmie sūt hec. R. spōgia infu
sam in aq decoctōis camomille ⁊ melliloti ⁊ eā expme ⁊ sur
per oculo pone. ¶ Nota qd medicinz oculi alie sunt alte
ratiue frie vt succi solatri virge pastozis enidiue lactuce mu
cillago pshly aq ro. Alie calide vt mufe pipaccor celidonia
Alie constructiue vt memite aloes crocus rose. Alie ex
icatiue vt tucia anthimonium climia. Alie lenientes sicut
lac mlier. ⁊ albumē oui mucilago pshly fricatio lazuli. Alie
maturatiue sicut aqua feniculi. vne crocus. Alie resolu
tiue sicut sarcoco. aq feni. Alie stupefactiue sicut succ⁹ pomio
rū mādra. papaueris oriū. Et nota qd euacuatiōes vniuer
sales ⁊ spāl a capite ⁊ flebotomia sepe debent reiterari nec
vna vlt⁹ duab⁹ stare cōtēt⁹ ⁊ hoc nō solū debet fieri i pncipio.
Sed ē pferūt i augmento statu ⁊ declinatōe. In pncipio ob
talmie frē hec pferūt. R. sacculū ro. ru. p qstari. 3. i. ⁊ in
fide i vino albo actu frō ⁊ exprie ⁊ pone sp oculū. Itē sief
de spica dissolutū i lapide barberi cū aq feni. sicut i oculo
lū optimū ē. Cōreceptā i fra hēbis statī. Epithia siue ēplz ad
frōtē ⁊ palpebras. R. aloes succi citrini mirbe achacie an.
3. i. masticis olibai an. 3. s. fiat puluis et icorpe cū albumine
oui agitati q sufficit ⁊ fiat ēplm. Euacuatiōes vlt⁹ sūt cū
pillis cochys pillis de yerapi. ⁊ yeragaliēni ⁊ silū. vide in
ca. d. dolore capiti digerētia ⁊ vacuatiua plene. In augmento
tō cōpētūt istud ⁊ i statu qm materia ē frā. R. gūmi ara. mu
cila. fenugre. an. 3. y. sarcoco. nutritē in lacte mulier. spice
nardi mirbe cina aloes castorei sūtilissime pluerizati an.
3. s. misceant⁹ ⁊ fiat coliriū cū lacte mulieris. Fenicul⁹ tūc
ppetit quōlibz approximasset sit ex eo empl⁹ cū vitello oui
⁊ cū pdictis ēr valet. In declinatōe obtalmie frie h pferūt.
p rīmū pōni patiēs in bal. Itē lauef cum bono vino. Item
potatio vini. Item spōgia p dca i fusa i aq camomille melli
loti h oia sup oculo se ponēda. ¶ Dic i feri⁹ p ordine scribē
tur medicie raf ad oculos pp nō repetere qd sūt plib⁹ passio
nib⁹ pferētes. ¶ Sief albu raf qd d sief p mū. qz ante oclō
medicinas ad oculū ponit⁹ ⁊ descriptū est supius i folio pce
dēti vbi ē b signū. Epithima frōtis pstrictiū est descriptū
sup⁹ vbi ē b signū. Puluis citrinus est descript⁹ supra
vbi est hoc signum aliud. Sief thuris siue de thure. R.
thuris 3. x. armoniaci sarcocolle. 3. v. croci. 3. y. fiat sief ⁊ vte
re cum lacte mulieris cum fuerit sanies in oculis ad mo
dulū lunule citrine. maturat enim ⁊ consolidat vlcera oculo
rum. ¶ Rasis capitulo de vlcibus oculorum.

Sief de plūbo. **R.** plūbi vsti antimony tucie ablute cal-
 ceumenō. i. es vstū vel feces metalloz: gūmi arabici añ. 3.
 v. opy. 3. 5. fiat sief. cū aq̄ pluuiali vlt albumine oui: 7 vtire
 cū aq̄ ro. 7 albumine oui qñ sanies nō ē i cornea vel pupilla 7
 qñ itēdis vlt 7 solidare 7 repleri carne. **R.** assis. c. de vlceri-
 bus oculoꝝ. **S**ief gñariū carnis. **R.** climie ablute tucie
 ablute ceruse antimony thuri añ. 3. 4. myrrhe. 3. i. sarcocol-
 le. 3. i. 5. sāguinis oraconis aloes opy añ. 3. i. fiat sief 7 vtire cū
 albumine oui vlt aq̄ feni. facit carnē gñare. phibet. n. egres-
 sionē vne 7 vestigiū subtiliat. rasis in. c. de vlcere^o oculoꝝ.
Sief alexre. **R.** antimony sebedenagi. i. lapidis emari-
 tis añ. 3. x. acacie. 3. iij. aloes. 3. i. 2 fiat sief cū succo rubi: 7 ad-
 ministrē cū albumine oui 7 aq̄ ro. i. oclis distillādo cū lapi-
 de barbery valet vt sief pcedēs. **R.** assis. c. de vlcere^o oculoꝝ.
Sief rubeū lapidis ematit colcotar obusti añ. 3. 4. myr-
 rhe croci añ. 3. i. pipis lōgi. 3. 5. aspergas ex vino veteri 7 fiat
 sief. rasis. c. de scabie siue sebel. **S**ief viride. **R.** viride eris
 3. iij. colcatar. i. vitrioli vsti. 3. 4. arsenici vsti baurach spume
 maris añ. 3. i. salis armoniaci. 3. 5. amoniaci. dissoluā i succo
 rute 7 spēs eis 7 spgan 7 fiat sief. rasis. c. de vngula. **S**ief
 3 maculā rubeā. **R.** arsenici rubei olivani myrrhe amoniaci
 añ. pres eq̄les. fiat sief cū succo coriādi cū q̄ distillet i oclō
 qñsq̄ dolo p̄fuerauerit. rasis. c. de macta rubea. **A**lcohol
 lachrymas 7c. **R.** tucie. 3. x. coralli rubei mirobolanoꝝ citri
 noꝝ siccatoꝝ aloes añ. 3. 4. pipis. 3. i. 2 fiat plūis subtilissim^o
 rasis. c. de lachrymis. **A**lcohol 3 visū. **R.** tucie ablute 7 exic-
 cate. 3. gñes ignite 7 exicte in vīna pueri 7 gñis: deide itēz
 ignite 7 p̄ exicte i aq̄ ro. 3. xx. deide eēbāt succ^o sāfuci viti-
 di 7 p noctē refidere pmittat 7 coles ex q̄ tucia 7 spsa dimit-
 tat qñsq̄ exicce 7 postea terat. demū sumat piperis nigri 7
 macropipis. 33 celidonie. añ. 3. 4. sal amoniaci. 3. i. postea oia
 terant 7 sicco teneri feniculi 7 spgan 7 siccata itēz terant
 7 reponant 7 cū nece fuerit ponant in oculū. sief. rasis. c. de
 debilitate. **S**ief. de fellib^o. **R.** fellis gruis fell saboth fm
 q̄sdā ē p̄ficeis hñs rostrū lōgū. fm alios ē luci. fell bircini ac
 cipitris agle p̄dicū oīuz añ. vñū. siccū q̄q̄ poibus. 3. x. illoꝝ
 succoꝝ eufoꝝby colloꝝntide serapini añ. 3. i. trita aggregent
 ex succo feniculi 7 ponant i oclō emeti. lili^o q̄ nō p̄t vide-
 re post occasū solis 7 valet aliq̄tr i p̄ncipio dilatarōis pupil-
 le. **R.** assis. c. de aq̄ dscēdēte i oculū. **S**ief memite. **R.** me-
 mite camedreos corticū thuris myrrhe aloes sarcocolle at
 tramēti aristologie rotūde añ. 3. i. teratū sic alcohol 7 vtire
Capitulum de vlcere^o oculoꝝ.
Siat primo euacuatiōes vniuersales 7 flebotomie scdm
 modū sepius dictū superius 7 reitēretur sepe ac etiā diuer-
 simode diuersiones. primo ponit sief albū dissolutū cum
 lacte mulieris. Et si nō p̄fert ponit sief de thure cum lacte
 mulieris 7 fila de bomboce posita super oculo donec sanies
 sit egressa. Tertio ponit sief de plūbo ad generandum car-
 nem 7 si egreditur vīca amiscetur sief de alixiri. Quarto
 vtitur medicinis remouentibus vestigiū. et dicentur. c.
 de albedine. **N**ota q̄ tribus modis extrahitur sanies de
 oculo. primo cum abstersiuis sicut cum ydromelle facto cū
 aqua pluuiali 7 melle ro. col. 7 panno lini madefacto in di-
 cto idromelle tepido. Secundum est cum attractiuis sicut
 sief de thure quod mirabiliter attrahit adeo q̄ sagittas at-
 trahit ad se 7 hoc maxime est ratione amoniaci. Tertio cū
 desiccantibus sicut est cum puluere tucie extinēte pluries.
 Emplastrū cum mucillaginibus q̄d maxime valet in bis vlc-
 ceribus. **R.** se. lini fenugreci añ. 3. 5. 7 conterātur bene 7 mi-
 sceantur cum lacte asine vel mulieris quantum sufficit 7 di-
 mittatur per duas horas 7 postea ab eis distrahantur mucil-
 lagines cum petia linea subtili forti 7 cum eis misceatur ali-
 quid croci: quia maturat 7 resoluit. Et si vis ipsum facere cū
 aliqua repercuSSIONe adde de mucillagine psily. 7 si vis cū

aliqua i 7 strictōe pone de mucillagine cstrinoꝝ cū eis. be. n.
 mucillagines debēt poni sup oculū cū sanies fuerit i cornea
 tā diu q̄ sanies fuerit euacuata 7 resoluta 7 nō vltē^o. ponē
 do semp de sief de thure sic oclū ē tervl q̄ter i die 3. q̄ fue-
 rit neēū 7 sic debēt euacuari vlcera oculoꝝ. Et nō q̄ bec egri-
 tudo ē piclōsa 7 ē difficilē cure quando prouenit a variolis.
Capitulum de his que cadunt in oculo.
Ducere gumam pmi per oculum in hoc valet. et laua-
 re oculum aqua calida 7 etiam lac mulieris ab vbere mul-
 tum valet etiam si necesse est aperto oculo capiatur cum re-
 naculis paruis et leuibus. Aliud. **R.** bethonice berbere celi-
 donie eufragie isopi pulegi.
Capitulum de albedine que est in oculis.
Nota q̄ albedo veniens propter cicatricem curam non
 recipit norā sed quandam paliationem. Defectio proueni-
 ens ab humore flegmatico vel alio modo purgato bene re-
 cipit curam et hoc melius in pueris q̄ in senibus. Et scias
 q̄ bec egritudo nunq̄ curatur nisi beneficio chirurgie. si al-
 bedo est subtilis et in corporibus teneribus assiduatur eua-
 poratio cum aquis calidis et balneis et sepe administratio
 sit pulueris post puluericationem huius pulueris. **R.** sar-
 cocolle albe zuccari tabarzet spuma maris añ. partes equa-
 les. fiat puluis. 7 puluerizet sup oculū 7 itēz administrat
 sterc^o lacerte sarco. cādā alexā. añ 7 puluerizet 7 pulueriza-
 ta cōferūt sp̄ oculū. Itē puluis ossis sepie cū lacte mulier
 puluerizat^o mltū v3. Itē v3 succ^o ligue passeris 7 ē herba cū
 q̄ irūdiēs visū recupat. Itē. **R.** stercoris irūdinū exiccati. 3.
 5. faui mel. q. suffic ad icorpādū misceat 7 distēpent cū aq̄
 feniculi vel sapifragie 7 fiat coliriū. Itē. **R.** spume maris. 3.
 4. zuccari. 3. iij. 7 fiat plūis subtilissim^o. Et nota q̄ albugo se-
 pe o3 mollificari cū lacte mlieris ab vbere vlt cū mucillagi-
 ne fenugre. cū decoctiōe malue 7 bismaluc. postea debent
 medicari cū medicamie rasis cui nullū p̄t eē cōpar sibi i bo-
 nitate. Aliū ē 7 valēo 7 ē aqua rozimarini scā sub terra 7 fit
 sic. hēat vitz mūdū 7 ipleat florib^o rozina. 7 obture 7 po-
 nat i estate sub terra. xl. dieb^o magni est. **C**aplm
 de sebel 7 scabie. **P**rio o3 facere corpis mūdificationē cū fle-
 botomia. solutōe vētris 7 vctofatione 7 alijs diuersiuis. Et
 si ē atiquata o3 vt frice^o ocul^o cū solio ficivt sāguis egredia-
 tur vlt cū alio faciēte euacuationē illi^o sāguis. deide lauatur
 ocul^o cū aceto 7 aq̄ ro. 7 emplastre^o cū vitello oui 7 oleo ro.
Coliriū basilicō. 7 si res nō ē ita atiquata vlt colirio basilicō
 cō ē bec recepta. **R.** climie. 3. x. aloes. 3. viij. pipis macro-
 pipis ziniar. i. erugo eris. 3. iij. bau. 3. iij. gardamoni gar. spi-
 ce añ. 3. i. salis amonia. 3. i. 5. musci. 3. i. cāphore. 3. 5. 7 terat 7
 fiat sief 7 admistret qñ nece fuerit cū lacte mlieri. Aliū col-
 iriū quod remouet pruritū 7 scabiē oculoꝝ. 7 cōfert sebel
 7 tenebrositati visus de quo dicit isaac q̄ vēdit pondere au-
 ri pp ei^o excellētā. Coliriū q̄d vēdit pondere auri. **R.** tucie
 eblicoꝝ añ. 3. i. antionij aq̄. y. croci memite añ. 3. i. cāphore
 aq̄. 5. galiemusca. dauic. i. salis amoni. 3. i. terat 7 centrione
 bōa i vase lapideo mūdo 7 pyce sup eā aquā pluuiālē i qua
 ifuse fuerit p̄ oclis. y. ex mirobal. nigris ciciter. 3. 4. post q̄s fu-
 erit cōtriti. demū cola aquā 7 ifude ex ea p̄z sp̄ medicinā
 7 dimitte exicari. demū fūde de aq̄ p̄cā 7 fiat sicut prius.
 7 paulisp̄ effūdēdo 7 tritūrādo vsq̄ ad totū aq̄ cōsūptiōem
 deide fiat coliriū cū aq̄ ro. 7 vino albo. vlt fiat alcohol sub-
 tillissim^o 7 admistret vbi o3. In hoc et valet coliriū rube-
 um 7 coliriū viride. **R.** af. vide ibi Aliud auicēne. **R.** corti-
 cū vni^o oui recētis dū admistret agaliā 7 ifūdāt in aceto fō-
 ti. ix. dieb^o. postea exicce 7 subtilissime puluerizet 7 de il-
 lo puluere i oculo ponat. Et nota q̄ bonū ē vti cōtinue re-
 b^o mollificatib^o pres oculi sicut decoctio fenugre. 7 silium.
Capitulum de lachrymis cum pruritu.
Epitima ad frōtē rasis dscriptū i. c. de obtalmia i angu-

meto dē cā cala dēfert. Aliud valēs ad dolorē oclorū et lachrymas. R. lanā nō lotā et cōburā et ei cinerē diligēter tē et ex eo cū albumine oui sup frōtē et tpa lauef et statī mae fluxū et lachrymaz tollit et amputat. Aliud optimū ad lachrymas et tenebrositatem. R. succi granatoz acetosoz cocti vsq ad medietatē et colati lb. 5. demū pone sup ipz sief memite alo es boni puri licy croci añ. 3. y. mltē. i. idromell qd sit ex vino aq et melle dauich. y. demū pone i vase vitreo et obtura orifi ciū ei et dimitte ad solē dieb⁹ qtuor: et vtere i oculis mane et sero. Et n. xprū bonū. Aliud pferēs ardozi aspirati egritudi nib⁹ assuctis calis et ei q patif dscēsu colere et ei cui videf vna res due. R. sarcocolle i lacte nutrita mlier loieb⁹ plib⁹. 3. iij. dragagari albi olibani scorie ferri margaritaz nō pforataz añ. 3. iij. spice ide climie argēti auri añ. 3. i. 5. amidi cerue añ. 3. y. tucie subrubee. 3. iij. tere oia et ibibe cū aq ro. sic pterēdo demū fac exiccari demū ibibe i succo granatoz acetosoz si at sic pus. demū cū aq solatri. demū pone cāphoze. 3. i. 5. zue. ta barzet. 3. i. 5. demū tere vltima ptritōe et fiat sief vtere cū aq ro. et albumie oui et lactis mlieris. Aliud pānū cōrodēs sāgu ne et puritū remonēs ab oclis et lachrymas strigit. R. tintie alexadri. 3. i. tere optie i mōtario i lb. i. optimi vini albi acer bi et mitte aliqculū d oclō vino cū deā tucia et duc optie cū rēdo. et sp adde papz vini et itez duc bñ. et tātū sic fiat qusqz to tū vniū itromittat. postea mittas i vase rami et fac bulire ad ignē aliq lū et p⁹ remoue ab igne et adde aloes epatici optime pluerigati. 3. y. duc bñ. et cū fuerit bñ fricatū pone i ampulla et vsui refua. et cū nece fuerit pone. y. vel. iij. guttas i oculo et stet supin⁹ p duas horas. Et nō q i hac positōe sic i alio oculo pcedūt euacuatiōes flebotomia diuersiones et filia sepe superius dicta.

Capitulum de yngula.
Cū cura meliō ē dnuatio ei cū ferro et grossa ē et re fiduū ei dnuare cū reb⁹ astrigētib⁹ et abstergētib⁹ et cōrosi uis sic ē sief viride et sief d calamēto posito a rasi. Si vō sibi ē fiat sine ferro cū pdcis et alyis leniorib⁹ sic sūt ista. R. stopz passz scōticaz. 3. i. olei medule. seis bōbac qd suffic ad icō poradū misceat ad modū yngri ligdi. Aliud. R. viride cris vi trioli sal amōiaci eris vsti. añ. 3. i. fell yrcini. 3. ii. pluericē sibi et cū succo maiorae et modico mell fiat coliriū. Et nō q illa pcedūt euatiōes flebotomia diuersiōes et filia sic i aliis.

Capitulum de macula rubea oculorum vel de alia re.
Cū pncipio b⁹ cōpetūt euatiōes flebotomia diuersiōes et si li ventositates i spatul⁹ et epithia ad frōtē. R. as. descripte sup⁹ ca. de obtalmia alia et repcussua q ponūt i obtalmia cala i pncipio et augmēto supra oculū cū bōbacc. R. bol⁹ ar men⁹ lutū sigilatū chimolea cū albūie oui. Sēca cura p⁹ pncipiu. i. augmēto et statu distillef i oculū sāguis pulli colūbi nī aut turturis et capiaf de sub⁹ ale dextre et sit recēs. et v3 aq rafani distillata i oculū tepida. Et ab extra ponat em plin de folys rafani et passulaz cū modico stercois colūbi ni et fiat euaporatio cū reb⁹ resolutis in ca. d obtal. ocis. s. fe nūgre. camo. melliloto ros. et silib⁹. In fine ponat i oculo coliriū gabriel et forti⁹ illo ē sief sabeth. Sief pferēs macle ru bee. R. thuri mirrhe croci et amo. añ. 3. i. arsenici. 3. 5. et fiat si ef cū aq feni. admistref. Aliud cōferēs bonū. R. thuris p. tē. i. et tere vltra cōtritionē et fūde sup ipz ex aq pluuiali i q dissoluti sint sal masse sal amōi. et sal gē. añ. pti. i. pte tertiā cōterāf et distillef mae et sero. Sief sabeth. R. arsei. loti et sil. limati dñū loti et friati cū aq coria. 3. iij. sarcocole piperis amōi. la. lazuli añ. 3. i. distillef et dissoluaf amōiacū i aq dis solutū sit ex sale amōi. 3. 5. et fiat sief et vtere cū lacte mlie ris.

De lachrymis. Nota q lachryme magis cōtingunt oculū magnis q pnis et maxie capiti ex nti būido. Et nota fa ctis enōn⁹ flegmatis ex diuersitatib⁹. Pzio ad tpa et ad frōtē repcussua cōferūt. que deā sūt i ca. de obtalmia. Se cūdo resolutia sic ē plz positū sup cōmissurā. R. laudāi. 3. i. amonia. 3. i. masticio. 3. y. milū mūdati tonetacti. 3. y. mi /

scēat cū oleo cāemi. et fiat eplm in lōgitudine palmi et latitu dine iij. digitor. Tertio conferūt exiccata. R. tucie. 3. y. puluerizet cū aq myrrhe ad oculū ponat. fortiter exiccat. Vel sic. R. pulueris ossiū miroba. kebu. obulsoz et cū aqua mēte fiat coliriū. Vel sic. R. tucie i fufe et ablute cū aq miri 3. i. corali al. et ru. ossiū miroba. kebuloz cōbulsoz sumach gallaz aloes masticis olibāi opy añ. 3. i. puluerizet subtili ter et cū aq infusōis dragagā. et gumi ara. fiat coliriū. Item valent in hoc coliria descripta sup⁹ d lachrymalib⁹ et puri tu. vide ibi.

Cap⁹ dvisus debilitate. Cū premisiss eua cuatiōib⁹ sepe reiteratis et pbia si expeditet diuersiōib⁹ se pe reiteratis admistrari pti tiriaca. 3. i. 5. cū aq feni. sio icūo Itē miroba. kebu. conditi qcuqz hora valet dici. Aliud. R. berbōice berbe. celido. eufragie isopi pulegii siccozi añ. 3. 5. sleris mōtāi. se. feni. ani coria. ppati se. maiorae se. basili. macis carda. añ. 3. 5. cina. 33. galā. nu. mus. añ. 3. i. pipis lōgi aloes folii mastice spice nardi añ. 3. 5. corticū citri. 3. iij. pue boza. dñue anthos añ. 3. ii. suc. q. su. et cū aqro. et aq feni. fiat elciariū d q sepe vtaf. doof ē. 3. i. 5. vl. 3. i. pvice. vl circa ex oculo ponēd⁹ ē liqz q egredit ab epate yrcino affato i q sūt possi ta mltā gra. pipis lōgi et bñ pforat visum.

Tiriaca cū aq feni. mltū v3 doof ē. 3. i. 5. et v3 suffumigiū ad oculos scñ ex dco ctōe vaporz et epatis hircini. Itē et B plus alia v3 aq distilla ta celidonie feni. berbene eufra. maio. rute singl⁹ et p mixte possite i oclō et v3 coliriū raf qd ē sup⁹ dscriptū et ē alccocol 3 visū. Itē B v3. R. sleris mōtāni maiorane eufra. rute celi. feni. añ. 3. i. 5. 33. spice nardi pip. lō. gar. tucie bōc ppatē sarco colle nutrita i lacte. ligni aloes añ. 3. 5. fell agnille. fell ācipi. tris fell hircini d q libz vniū bal. 3. ii. mell ro. co. 3. 5. pluericē liqfiat misceatur in estate in sole calido cōtinue agitādo. et si fuerit hycma fiat sup pūnas et refuef in vase vitreo et oculi instilletur.

Capitulum de pilis inuersis.
Cū pilis inersi curāf. v. mōis. f. adberētia vltiūscatōe caute rio ordie cū acu abreniatōe palpebre. pfectōe et euulsiōe pbi bētiū. Cū q fel erici et sāguis ei cū casto. et erugine ferri ad iuicē icōpata et rducta ad formā siliū lēti vltiūscatōe pscū phibz gñatōz piloz maxie si euulso pilo distepet cū salina hois ieiuni et pōat sup loco vñ euulsiū ē pū⁹ boza vna et miti gar dolorē. Tūoz palpebrarū et iuersatio curaf cū elurgia seqndo curatiū palpebre. Nō palpebre curaf icidēdo cuti et apponēdo granū sal et nitri vbi nata stabat et p⁹ modū d sup d albuie oui et cū mīo. ista oia hñt ppleri cū elurgia. iō vlti rius dicēdū.

Capitulu de aqua descēdēte i oculū.
Cū cura imaglami significatō kate. et iūti aq ad oculos. p ordief dieta. fo euacuef cū appopari et flebotōef si expedit et diuertat. 3. pforatē visus cū bis q deā ff. c. d dōbilitate visus vñ ibi. 4. admistref d ifra scripti medicis clarificatib⁹ et sol uētib⁹ mās i ocul⁹ ex nte sic ē coliriū scñ ex aq maiorae feni rute ro. pfortātia tñ cū cināomo pipe lōgo spica nucis mus. vltio pōat sief de fellib⁹ scripi b a rasi s rubricā. Aliud. R. fell ācipit⁹ bal. añ. 3. ii. elciariū al. pip. añ. 3. y. pluericē et cū aq raphāi fiat coliriū. Aliud. R. fell hirci affe fetide. 3. i. pōat i pāno lico mūdo et fricef i bñl⁹ qusqz totū dissoluaf demū addaf bal. 3. i. et fiat coliriū. Aliud. R. sal amōiaci oppopaci añ. 3. i. distēpenf cū lacte mlieri et fiat coliriū. et nō q oia deā i. c. āgle mltū valēt. et odorare maioranā ē res singl⁹ i mltū. Siāt cataracta pfirmata forz cū acu d pōi oz seis euatiōib⁹ et aliis adhibiti neccis: cū fuerit dposita sup oclz pōat eplz scñ d vitello oui dñstātū olo ro. vl⁹ vio. et stet i loco obscuro et an tro rēotus ab oi motu aie et cōpis p dies. ix. et vtaf pfortātū bus visū et maxie colirio dscripto i dōbilitate visus curaf etiā intra balanis pēditis. et alia faciat q mādāt anic. videas p te.

Nō aspiciere acute i oculis affini remouet cataractā et ē qd dā mirabile auenogar. Cū capz de dilatatiōe pupille.

Siāt p euacuatiōes vltē. et fiat cōtinue diuersiōes sic cau teriū a pte posteriore laqus i oculos scarificatō aurii et filia

3° fiat tolerancia fames. 4° admistretur resolutio hūorū ex
re i oculo faciente olatatōe sic alcohōl ex felle edī cū succo fe
ni. 2° pauco sale amoniaco aut ex felle birci aut ex felle testu
dinis aut ex capitis irundinū adustoz et fiat ex melle cū
succo celidonie et est exptū. sup frōre vō ponant emplāstra et
epithimata repussia et resoluatur ac etiam super oculum.
¶ Capitulum de fistulis que in angulis lacrimaliū sunt.
¶ Nō q^o ruta ē de reb^o mirabilib^o ad hāc egritudinē et ppe
scō emplō ex ea cū expōsione granatoz sanans. In hac cura
q^otuor p ordinē sūt obfudā. 1° q^o fiat ampliatio vlcēis sic
q^o fūdū videat^r et B fit cū spōgia v^l medulla sūbuci v^l tritici
v^l rasorio. 2° mortificet caro calosa q^o ē i fūdo q^o ē radix fi
stule et B fit cū cauterio actuali v^l potētiali sic B. R. arsenici
ru. attrimēti cātariidaz abscis^o alio et capitis calcis viue sal
amoniaci aluminis an. 3. i. pluericent^r et scorpen^r cū vīna pue
ri vginis et dīscet ad vmbzā et modicū ponat i fistula q^olibz
mane et postea mūdificet loc^o. Aliud bonū. R. 33. 3. i. y. viri
de eris. 3. i. pluericent^r subtil^r et buliāt i aceti. 3. i. v. q^o v^l q^o v^l
niāt ad spissitudinē et vnguatur tēte et ponant i fistula. Aliud
R. folioz rute agrimonie celidonie an. 10. 5. q^o senf et bu
liāt i l^o. i. aq^o vite v^l rute v^l q^o redeat ad medietatē et colet^r
et de colatura due gutte v^l tres pnt poni q^olibet die i fistula.
Tertio mūdificatio et dīc fit cū idromelle scō ex aq^o rute et
melle rosa. co. et cū vīno calido stiptico v^l stiptico cū ro
sis. Quartū ē carnis recognatio et pōt fieri cū isto medicamēte.
R. aloes olibani sarcocolle nutritie i aq^o feniculi an. 3. y. olei
ro. 3. y. cere. q. suf. et fiat vngtū et pōt fieri cū puluere radiciū
yrcos. Aliud et mltū valēt i fistula. R. folioz agrimonie fo
lio z rute an. 10. y. q^o senf et buliāt in. i. i. y. l^o. vini et colet^r
q^olibet die ponat i fistula. ¶ De dolore auris. R. cepte ad
iecte tractatū egritudinū auris f3 ordinē noni almāsolis et
ipū caploz. pma ē de dolore q^o fit in aure. Circa illud capl^o
no. p^o q^o sex sūt dīdōes obfudāe i his q^o inq^o iunt i aurē. p^o q^o
istud nō fit mltū calidū nec frigidū f3 tepidū. 2° q^o fit in pua
q^oritate. 3° q^o fit pua tpe q^o suffic^r morari p tres horas. 4°
q^o anq^o aliqd eycia^r pntū sit expūsum. 5° dū aliqd inq^o iat pa
tiēs sit i latere sano. 6° q^o loc^o sit bñ mūdificat^r cū dētissi
mis pp tōruositate auris. ¶ Nō q^o repussia nūq^o ppetūt
apartib^o au. q^o repeterēt ad cerebz. 2° maturatio apatū sp
dbēt h^ore v^l rute et cātariidā aliq^o ad v^l uatōez au. vt ait. g. v.
dīgenio sanitat^r i illū medicū. Naturat. mēte cale. R. farje
frumēti. q. suf. mucillagis fenugreci mucillagis se. lini an. 3.
5. pignedo gal. v^l anguile cū assaf. 3. y. litargiri ceruse oliba
ni pluericatoz an. 3. i. aceti. 3. i. 5. olei sifami. q. suf. misceat^r et
fiat aliq^o l^o l^o dū emplm. Et si mā fuerit frā ponatur plus de
mucillagib^o et loco pig. gal. v^l anguile pignedo anati v^l vītu
ris. Itē q^o mā frā sit empl^o d^o cepe decocto s^o cinerib^o cū bu
tyro. q^o mā ē frā B v3 et expimētū mēf. R. colloquintide. 3. i.
buliāt i oleo. 3. y. v^l q^o rdeat ad. y. et dīllo oleo mitte. y. gut
tas i au. Itē succ^o ligni frasi. cū pōit supra carbōes frasinū et
dīssoluit succ^o ille et refuēt i vase et ponant tpe nēcitatis. y.
gutte. v^l i. expimētū ē mirabile. Itē. R. succi ru. 3. y. mell. 3.
i. casto. 3. y. misceat^r ad ignē lētū exptū ē auct. Balneū i q^o i
gredī si mā sit frā fit cū herbis. s. dī ficados camo cimi. bac
cis lauri. q^o cū doloris ē vētoftas sit saccul^o ex betoni. sicca
et mltū v3. Silr saccul^o ex aniso et cimi. et v3 tōrefieri. Ad idē
q^o dōlō mltū ifestat. R. olei. 3. i. opū. g. i. y. cassie lignee gra.
y. croci. gra. i. et misceat^r. Itē filoniū cū oleo ro. v^l cū lacte q^olib
dolor ē frigid^o cū sūbilo. R. olei d^o amig. ama. 3. i. olei d^o casto.
3. 5. musci. gra. i. y. misceat^r et fiat iunctio. Itē v3 ad idē ole. nar
dinū ole. costinū ole. d^o lilio ole. d^o ruta et pōt addi buty^o bñ
lorū et adepo galie vel afer^o et i B valēt lūbici reterrestres v^l
mes q^o stāt s^o vzeis si assen^r et pluericēt et misceant^r cū oleis
pdcis. Aliud. R. calami. absinthi cina. origa. sūfuci floz lauri
an. 10. i. cimi. anisi aneti an. 3. 5. terant pap^o et ex eis decoctū
aliq^o l^o i aq^o fit euaporatio ad au. Empl^o anadinū et q^olibet sedat

tinū cuiuscūq^o doloris. R. radicl altee folioz camo. mellilo
ti violaz siccaz an. 10. 5. fabaz faria oz. an. 3. y. olei camo.
olei amig. dulciū an. 3. i. 5. et fiat sūm artē emplm et est bonū et
pueniēs. ¶ Capitulum de vulnere quod fit in aurem.
¶ R. armōiaci terbērine cere an. 3. 5. papini. 3. y. succi cepe.
3. i. 5. myrrhe casto. an. 3. i. misceat^r oia cū oleo laurio. Empl^o
mūdificās sanie ab aure. Succ^o folioz oliue cū melle iunct^o
i aure purgat cā a sanie et expimētū auct. Itē aq^o de octōis
piscū salitōz v^l oliuaz salitaz idē fac^r licta i au. ad idē v^l
nū decoctū cū beto. ad idē oximel q^olibet mā mltū frā. Ungtū
et mūdificatiū vlcēi mūdificata sanie. R. s^o q^o ferri frixi in
sartagie exticte qnges i aceto sēp renouādo aceto. 3. y. olei
ro. cere an. 3. i. et fiat vngtū d^o q^o tēta iungat et pōat i aurē. Ad
idē. R. s^o q^o ferri p^o pate buliat i oleo ro. y. p^oriū. 2. y. aceti et d^o co
latura ponant. y. v^l i. y. gūte i aurē. Ungtū solidatiū p^o se
res q^o pūit a mā frā. R. mire casto. alo. an. 3. 5. olei lau. 3. i.
aceti. 3. 5. cere. q. suf. et fiat vngtū. Ad idē si fistula sit scā i aurē.
R. mell. 3. 5. vini ru. 3. y. misceant^r et cū tēta ifusa i pdcis mit
tas i aurē. Et i B v3 vīna pueroz vginis cū fele tauri. Et oia q^o
dca sūt i fistula lachrymali pōat liciniū cū fele tauri et pōat i
aurē. Ad idē et forti^o. R. scorie ferri. 3. 5. fricet cū aceto i sarta
gine. x. et p^o modū auri p^o pinez pap^o ad itra. Ad idē q^olibet dōlō.
R. vini potētis. 3. y. aq^o piscū salitōz. 3. i. 5. fūda i aurē q^olibet
vehemēs dōlō cū sanie. Dic^r pferūt ea q^o dca sūt i. c. de dolo
re auri. Suffumigiū scū d^o stiptib^o fabaz i aq^o mltū finouz
reinitū et sonitū auri q^olibet cā a mā frā fumosa. Ad idē valēt p^oferi
pta i folio pcedēti. vidē ibi. aliq^o enēt sūb^o et sonit^o ex acuita
te sūss audir^r et i d^o stilla oleū ro. decoctū i aceto fōti valē. Ad
idē v3 lac mlier^o. ad idē gra. pini. 3. 5. cast. 3. y. terre vtriusq^o cū
aceto et tepidū dīstilla i aurē. Et q^olibet ex vētoftate grossa
fiat ista suffumigatio. R. aneti. calami. orig. sūfuci rute sūca.
camo. floz lauri an. 10. i. buliāt i aq^o sufficiēt i sūt euapo
ratōes ad foramina auris p instm debitu. Purgatōes sēp
pmitātur. ¶ Capitulum de grauedine auditus.
¶ Oleū laurinū iunctū i aurē q^olibet ex p^opter dē. Silr ole.
amig. ama. Silr ole. bal. ole. iunipi. Et nō q^o pōere guttā olei
sinapis d. i. y. i. i. y. dīe i aurē nō audiet libat cū. Hē. nārat i suis
silys q^o curauit qndā iuuenē a surditate nā fecit vti pillis
arcoricis postea dīstillauit i aurē mirrā cū ole. fa. 2. lau. ad idē
dīstillēt i au. ea q^olibet dīssolueret et resoluere hūores crudos
sic sūt mel sel sal capre succus rute. ole. aneti. et sūlia. Et nō q^o
purgatōes et diuersiones pntue sūt i B maxie nēcie. et idē nō
sūt dīmittēde. ¶ Caplm ad extrahēdū vermē de aure.
R. vini. 3. y. mell. 3. i. y. olei ro. 3. i. y. misceant^r cū albumibus
y. ouozū demū lana infundat in p^odcis et impleat au. dīsta
lana. postea sub. ista lana extrahat de au et p^o paries eccubat
sup au. p. y. horas Aliud. R. olei de absin. olei amig. ama. an.
3. i. pluerizēt aloes mltū et i au. pōe f3 reglās pdcas. Ad idē
v3 dīstilla d^o cucūe. asinini i au. et si adiponat diagridū me
li^o. R. succ. cucu. asini. 3. y. diagri. 3. i. misceat^r et guttati pōat.
¶ Caplm de his que figunt in aurē ab exterioribus.
¶ Appositio vētofe magne capiet^r torā au. et h^obit oēs rēde
au. Ad e^oben. aquā d^o au. apōstō sac^o fci ex reb^o exiccatib^o
sic cimio ani. et sūlib^o. itē ābulare spyno pēd capite icliaro sp
au. i. q^o ex it aq^o. ad idē q^olibet suffic^r fusio ole. calidoz sic ol. cāo.
ole. anc. d^o amig. ama. Ad idē fiat euaporatio au. cū flo cāo. se
lini i aq^o. ¶ Caplm d^o sūgnie ex narib^o. ¶ Sūgnie sūgnis ex
narib^o restrigif sex mōis. p^oio p^o ifridātia ex q^olibet sūgnis igros
sūt sic lactu. sēpui. aq^o. ro. et aceti et sūlia. et si expedit addat^r
opimū. Jusq^o. mādra. et sūlia. et idē. Ad idē pān^o l^oie ifusus i aq^o
et aceto et expūsum expōsit^r circa colū mltū v3. Silr ifridare
spatulas ac ē ifridare epur mltū v3. eplastrare ē frōre ex
frit^o et tpa. Secō mō restrigif cū stiptic^o sic acacia p^oq. bo
l^o or. cora la. emātites. fra sigil. et alijs q^o restrigif ozifici. ve
nax. Et idē valet hoc eplm. R. succi plantagi. aque rosare
an. 3. i. y. aceti. 3. 5. albumina duorum ouozū terre sigillate

q̄tū sufficit misceant et fiat emplastrū ligdū aliq̄l. Valent troscisci ex puluere p̄strictio rē. Recepta scribit a Mesue et est talis. R. sanguinis draconis gūmi arabici assari anteq̄. i. seminis rosarum acacie yppogstidos spody balaustie boli armeni terre sigillate ematites corali rub. añ. 3. i. 5. seīs papa ueris semis portulace cornu ceruini adusti cineris galarum nuceis cipsi añ. 3. i. puluerizent subtili et icorpozent cū succo plātaginis et fiat troscisci p̄nt etiā reduci i formā emplastri et sup̄ epa apponant. Tertio mō restrigif p̄glutinatūis p̄glutinatūdo orificia venaz sicut tus mastix dragagātū farinayo latilis i molēdino tella arance et silia et hec misceat etiā cū frigidis et magis adhereat. Quarto mō restrigif cū restrigētib⁹ a forma specifica sicut ster⁹ asininū succ⁹ ei⁹ cinis eius iterice ster⁹ porcinū carabe portulacā mēta et ei⁹ succus q̄ oīu sterit in inclaustro tella arance. Et nota q̄ oēm fluxū sanguinis ster⁹ asininū restrigif quocūq̄ mō approximet siue emorroidalis sit siue ex vulnere et maxime succ⁹ ster coris. Quinto restrigif flux⁹ sanguis nariū cū distrahētib⁹ siue iterueniat euacuatio vt flebotomia cefalice siue epati ce vel sa fene vel vene magne q̄ est in sparulis vel alteri⁹ ye ne in pte diuersa siue euacuet vt cū vētosa posita supra mēbro a quo puenit flux⁹ siue sit epa siue splen et cū ligamini bus exteriorib⁹ sicut brachioz coraz mamillaz testiculoz et pappositionē viticaz fortiter pungentiū ad extrema et sub aselis et alijs p̄tib⁹ corpis. Sexto mō restrigif flux⁹ sanguis cū cauterizatiōe iducēdo crustā sup̄ orificijs venaz a q̄bus manat sanguis sicut attramētū arsenicū calx viua i sufflādo eā i nares. etiā ferrū ignitū si caute ponat. alumē operat a q̄litarib⁹ a forma specifica et etiā cauterizat multū facit lau des Auic. de balneo aluminoso i restrigēdo menstrua. Emplastratio fiat i lunetio in p̄tib⁹ et frōti ex gypso et albumine oui cōmixtis. Itē sanguis draconis boli armeni terre sigilla te añ. pilloz leporis ystoz et cū albumine oui misceat et fiat stuellū. Itē sicla maior apposita sup̄ epa ipsum cōstringit.

Capitulum de vulnerib⁹ q̄ fiūt i interiorib⁹ partibus nariū. Recipe medulle vitelli oui dragagātū gūmi arabici añ. 3. y. olei sisamini 3. i. cere q̄tū sufficit et fiat vnguentum. Ad solidandū valet vnguentū de cerua scriptū a Nicolao. Ad idē. R. olei amigdalaz dulciū. 3. i. olei rosati. 3. 5. butyri loti adipis galine mucillaginis dragagātū añ. 3. y. cere q̄tū sufficit et fiat vnguentū ad remotionē escare. Ad idē q̄n egritudo est fortior pap. R. ceruse. 3. i. 5. merdasengi. 3. 5. plumbi adusti contriti. 3. 5. acetū parum. cere quantum sufficit et cum sufficienti oleo mirtino fiat vnguentum.

Capitulum de emorroidibus q̄ nascūtur in narib⁹ et polipo. Dec sūt corrosiua polipis et carnis mollis. R. arseici citri ni et calcis viue et floris eris añ. lb. 5. argēti viui lb. 5. salis amoniaci. 3. y. oīa terrant et buliāt i aq̄ et talē resuata reddūt corrosiua et sūt alia corrosiua sicut cauteria potentialia et aqua i qua calx sit exsticta si i ea extiguit argētū viui ē corrosiua. Remouēs dolorē post cauteriū ē vitell⁹ oui cū oleo rosato mixtis rosas. Ad idē et est vtile calcis viue et extincte arsenici citrini añ. 3. y. colcotar floz eris aluminis añ. 3. i. galaz balaustiaz añ. 3. y. terātur p̄dicta in mortario creto et cū acetū forti multū et trituratōe forti mltū fiat troscisci et cū necē fuerit vt ere vno illoz troscicoz distēperādo et pōe cū lusuio i nares. Aut puluis i sufflēt in nassū. Ad idē de exptis. R. atramēti puluerizētur subtili mane et sero i sufflēt i nares.

Capitulum de amissione odoratus. Succ⁹ yreos cū puluere p̄iretriaz i amissione odorat⁹ ab opilatoe mict⁹ i nares. Itē oleū nardinū i quo fuerit de puluere eufozby vel castorei vel musci vl de oib⁹ silib⁹. Ad idem. R. sancti camomille folioz lauri calamēti stēados añ. 3. y. yreos nigelle. añ. 3. y. et cū aqua decoctōis p̄dictaz fiat caput purgiū. Ad idē. R. pillulaz dyacastorei. 3. i. dissol

nātur in succo rute aut sicble et fiat caput purgiū. Et solū sic ci p̄dicti valent. Ad idē. R. nigelle collogntide elebori albi acimi piperis ana partes equales et fiat puluis et i sufflētur i nares. Odorare nigellam torrefactam in pāno lineo ligataz multum valet. Ad idem. R. storacis calamite nucis muscate cubebaz gariofli nigelle ligni aloes spice cina momi ābre musci et cū laudano sufficienti fiat pomū vt supra dictū ē. Ad idē fiat suffumigiū ad nares de camemilla et melliloto ruta origano buliris in aq̄ et vino simul.

Capitulum de dolore dentium. Flebotomia venaz labioz i dolore de materia sanguinea valz p̄missa tū flebotomia vl hoc medicamētile est. R. mastice 3. i. saluie. 3. i. buliāt in bono vino. lb. 5. donec redeat ad q̄ntam pte. Et si dolor fuerit de materia frigida. si vero d materia calida buliat i aceto cōmuniter. tū ponit de aceto quātū de vino. euacuat rōe mastice flegma mucillaginofū. stip ticit rōe saluie. Aliud. R. pastulaz mūdaz a suis botris 3. i. doloz alcop mūdaz añ. 3. i. buliāt in vino et aceto añ. 3. y. et colet valet et acuat. Itē acetū decoctōis spoly se p̄ntis valet. Itē emplū scūm de spolio se p̄ntis valet et mirabile. Itē acetū decoctōis colognide valet et euacuat flegma. Itē valet vinū decoctōis edere. Itē vinū decoctōis ase vel castia et fumiterre. Medicamē solēne. R. p̄iretri se. saxi fragie subtiliter pluerizatoz añ. 3. i. cere albe. 3. i. y. misceatur simul et dens dolorofis ponat in illa cera mitigat acuitatē et alia euacuat flegma. Itē valet succ⁹ de seie saxi fragie. Itē valet radix diptami a tota spē et ideo masticata silr et radix eclidonie in dēte corrosybi est vermis. Ex semine iungami vl cū semie potivel se. sinapis multū valet in dēte corrosybi est būoz putrid⁹ et corrupt⁹. debet fieri mūdifi catio cū medicina aliqua de p̄dictis. demū ponat aliqd d aq̄ ardētū. Puluis cōueniēs ad remotionē de fedationis dētiū. R. ossis sepie cōchalaz marinaz albaz spuma maris nitri aluminis aristol. rotūde radice cane yste orde ysti sul furis ysti cinamo. pipis lōgi oīa puluerizēt et misceant cū melle et postea fricent dentes. Itē aqua que distillat ayite q̄n incidit si ex ea dentes lauet mitigat dolorē dentiū. Ad idē et est exptū lauare ter in mēte cū vino cū quo bulita sit radix titimali p̄ferat dentes a dolore.

Capitulum de dentib⁹ extrahēdis et restrigētib⁹. Lactitimali malafatū cū pastayl cera scā cassula dēti cor roso corrodit ligamētū dētis. sic q̄ p se cadit. Ad idē. R. la ctis titimali. 3. 5. radice abrotani. 3. y. radice titimali. 3. y. mell. q. sufficit et icorpet ad ignē et ponat supra dēte. Medicamē cōstrictiū dentiū. R. aluminis turis mastice gala rū cipsi floz rosismarini añ. p̄tes equales buliāt i aq̄ plumi iali in vino sufficienti et lauentur dentes ex eo tepido. Ad idē. R. cornu cerui ysti salis ysti mirrbe yste añ. 3. y. et cum melle fiat decoctio de q̄ liniāt gigue a pte itrefica et extrin seca. Et nota q̄ debet sibi cauere ab oī masticatione et a tā gendo ipsum cū māyvl lingua.

Capitulum de congelatione dentium. Ligritia et succ⁹ ei⁹ remouet cōgelationē dētiū si masticet Ad idē masticatio portulace et ei⁹ seīs cōtriti infusi in aq̄. Ad idē masticatio amigdalaz dulciū. Itē lotio dētis ex aq̄ salita calida. itē ex lacte asinino. Itē ex decoctōe aristolo. longe valet abluēdo. Ad idē lotio dētiū ex decoctione granorum lauri

Capitulum de dētib⁹ qui dolent cū aere frigida tāgūf. Quodlibet oleū actu et potētia calidū dolorē dentiū p̄dictū remouet. Ad idē. R. granoz lauri aristol. lon. aluminis añ. p̄tes equales buliant in vino sufficienti et sepe ex eo calido lauent dētes. Ad idē et forti sumas p̄deca decoctio et addatur yerepigre. 3. i. et ex calida lauentur dentes et cōtinuet per boram. Ad idem valet si colluant bā cū tiraca

bona et antiqua et diu stetur q̄ nō apponā alīqs liquor ibi:
Ad idē dya sinapisinus si teneat in ore: Ad idē valet si yngā
tor dētes cū oleo de sinapi et sumas p̄dictū oleū et cum cera
fiat castula vna dentibus multum valet. Et nota q̄ medi
camina dētibz apponēda nō debēt esse multū calida actus

¶ Recepte de egritudinebus oris et lingue.

¶ Capitulum primū de vlcerebus oris et pustulis in lingua

¶ Capitulum de vlcerebus oris.

¶ Absterflo giginaz fit cū ydromelle scō ex melle ros. vel
cū vino ru. in q̄ sint rose bulite. Puluis quē h̄ ponit ras p̄so
lidat. Medicamē corrodēs mās corruptas in vlcereb⁹. R.
arsenici rubei calcis aluminis galaz floz cris subtilr pulueri
zatoz añ. 3. i. ifundant i modico aceti p̄bebdomadā vñā et
exicceť et isti⁹ medicine ponat. 3. i. p̄ vñā horā sup locū vlc
ratū et postea iungat loc⁹ cū oleo rosato ad sedādū dolorē et
postmodū reitert q̄sq; mās sit tota p̄supta. medicina p̄so
lidat. R. galaz. 3. i. aq̄ rosate lb. 5. buliant sil' vsq; q̄ q̄rta ps
sit p̄supta et colet et cū colatura fiat ablutio. ¶ Et nota q̄ co
medere p̄fica remouet etiā fetorē pueniēť ex stō. Et qñ vl
cera nō sūt mltū p̄fūda valet decoctio scā i vino ex istis. R.
rasure p̄gameni aluminis galaz añ. ptes eq̄les et buliant. Ad
idē collutio oris ex melle rosato colato mixto cū decoctioe
copularum glandium galarū corticum granatoz et similiū.

¶ Capitulum de fluxu sanguinis ex giginis.

¶ Lotio corrodēs malā carnē giginaz. R. floz oliue. M.
i. 5. p̄iretri et radicū añ. q̄rtū vñū yreos. 33. albi mastici añ.
3. 5. mellis electi. 3. 5. fiat decoctio clarificata vsq; ad q̄rtas
tres. ¶ Lotio mūdificans giginas. R. aq̄ camomille. 3. i.
mellis rosati colati. 3. 5. misceant et cū pāno ifuso in p̄dictis
abluant giginē vel lauetur cū vino decoctōis rosaz. ¶ Re
generās carnē qñ bñ fuerit mūdificare. R. olibani ligni alo
es sarchochole sāguis draconis subtilr puluerizatoz añ. 5. i.
misceant sil' et de illo ponat modicū in giginā. Ad idē et etiā
p̄firmās dētē scōz Aulcēnā. R. laudani mastici añ. 3. i. cam
phore subtilr puluerizatoz grana. vi. misceantur malafando
cū aq̄ rosaz et fiat masa et extēdat sup pānū et ponat sup gin
ginas. ¶ Hic puluis posīt sup giginas corrodit carnē malā
et mūdificat bonā: regenerat carnē et p̄fortat giginas. R. alu
mis iamenti. 3. 5. salis colli. 3. i. puluerizētur et ponātur sup gi
ginas. p̄ān⁹ diffusus i aqua distillata folioz cipssi sup gigi
nas p̄fortat auget ei⁹ ptes vñit. ¶ Collutio oris p̄hibēs flu
xū sanguis ex giginis. R. balaustiaz aluminis rosaz arno
glose copulaz glādiū plātaginis añ. ptes eq̄les. buliāt i vino
rubeo sufficiēti et sufficiēter: et coluat⁹ ex eo et optime valet
q̄ p̄fortat giginas et restringit sanguinē ide fluētez et. Ad idē
valet collutio ex decoctōe galarū et folioz oliue rosarū len
tiū capitū rosaz et corticū granatoz. Ad idē. R. p̄iretri radi
cis lily añ. 3. i. sumitatu galaz nō p̄fortat: balaustiarū añ.
3. 5. terant subtilr et giginis asp̄gant et cum eo fricent. Ad
idē valet si ex p̄dictis sumptis in dosi maiori fiat decoctio i
vino rubeo cūz q̄rta pte aceti et ex ea fiat colatio oris. ¶ Et
si ē ibi vlc⁹ p̄fundū addat aluminis due partes et fiat deco
ctio. Silr cū deā decoctōe pōt poni mel rosatū colatū p̄ mū
dificatōe saniei ab vlcere. ¶ Caplm de casu vultue.

¶ Qñ est a mās calida scā flebotomia et euacuatoe vli i p̄n
cipio cōpetunt rep̄cussua sicut ista. R. decoctōis galarū. 3.
liij. dyamorō. 3. 5. misceant et fiat gargarisma. p̄hibet dila
tationē. Itē in augmēto cōpetit medicamē rosarū scñ ex
galis et sale ā moniaco tritis sil'. Itē decoctio rep̄cussua scā
ex decoctōe citri seminis rosarum cum succo barbe yrcine
et modico aceti in p̄ncipio p̄hibet dilatationem. Itē garga
risma thuris masticiis nucis cipssi valēt B gargarisma saluie seminis sina
pis añ. 3. iij. buliāt in aq̄ sufficiēti et colet et addat colature
mell colati ro. 3. iij. et fiat gargarisma. Ad idē valet gargaris

ma scñ ex oximelle sinapi molito cum aceto añ ptes eq̄les
Ad idē valet p̄ eleuatōe ei⁹ B. R. balaustiarū aluminis añ.
pte vñā cāphore pte. 5. ponat cum istrumento in vultū. Ad
idē. R. anthere. 3. i. succi barbe yrcine. 3. 5. buliāt in vino et
ex eo fiat collutio oris. Ad idē. R. galarū partes duas salis
amoniaci pte mediā puluerizent et ponat ad vultū. ¶ In
istatib⁹ linitio sinapis ex galia adusta cū aceto mltū valet.

¶ Capitulum de sanguifugis et alijs que ingrediuntur.

¶ Decoctio scā ex reb⁹ amaris interficit sāguisugā et eā fa
cit remoueri ab adherētia gargarizādo. Itē medicine ex so
lutōe interficiūt si fiat gargarisma. Itē puluis restrictus
sanguinis p̄suet⁹ valet ad restringēdū sanguinē postq̄ sā
guisuga fuerit remota et est. R. pulueris sanguinis draconis
terre sigillate aloes pillozū leporis añ. fiat puluis et ponatur
cū istrumēto in gutture vbi sit apposta sanguisuga si vide
ri poterit. Ad idē p̄ tollēdo adherētiā sanguisuge. R. alco
rū lupinozū colloq̄ntide añ. partē 3. i. nigelle partē 5. sinapis
partē 1. 5. buliāt omnia in aceto vini sufficiēti sufficiēter et
colet et colature addat salis amoniaci. 3. 5. et fiat gargaris
ma. Ad idē succus salicis gargarizati ex proprietate. Ad idē
valet gargarismus cū aceto et asa fetida. Ad idē valet si p̄
ligda misceat cū aqua et fiat gargarisma. Ad idē valet masti
catō aleozū zapto ore stes ad solē apposta aq̄ frigida añ os.

¶ Capl 3o his q̄ i gutturigrediunt siue sint spine siue sit os.

¶ Modus extrahēdi spinā potest esse tribus modis. p̄zi
mus vt liget filus in capite canipe recentis et qd illa canipa
trāsglutiāt et nō masticeatur fortiter ne vna pars ab alia sepa
ret et qñ fuerit in gutture subito extrahatur. Et qz canipa ē
viscosa ideo talis spina infigitur ibi et extrahitur cum canipa.

¶ Uel fiat decoctio cum canipa et inde fiat gargarisma.
Secundus modus est q̄ capiat de spongia in parua q̄stita
te et ligata cū filo in parua q̄stitate trāsglutiāt et subito inde
extrahat sic cum spongia extrahet spina. Tercius modus
est vt fiat emplastrū de mucillaginibus seminis lini cū bu
tyro et medulla cassie et oleo amigdalino dulci valet multū.
Ad idē valet si pcutiāt in collo fortiter. Ad idē valet si vo
mat fortiter post cibū sumptū et sepe. Ad idē si fiat gargaris
ma cū robvye in quo decoctē sint vne sicce vel ficis. Ad idē
valet si ficus trāsglutiāt ligata cū filo modice masticata et
inde subito extrahat cū dicto filo. Ad idem trāsglutiatur
aliqua corda duplicata et inde extrahatur debito modo.

¶ Capitulum de granitate lingue.

¶ p̄remanē euacuatoes capiti et flebotomia si expedit fri
care linguā cū saluia si expedit facit log citius et cōpetit pue
ris et etiā qñ lingua paralitica. Gargarisma scñ ex decoctōe
saluie isopi acori valet ad faciēdū log. p̄iretrum ligatū in
pāno si aliq̄līr masticeť valet. sed si masticeť sine panno pu
stulas facit in ore. Ad idē valet oximel squilliticū quādo ex
eo coluit os. Ad idē. R. 2diss. 3. i. enforby. 3. 5. puluerizētur
simul et cū eis fricetur lingua. Ad idē. R. salis armoniaci pi
peris sinapis baurach. 33. saxifragie origani sanfuci salis na
ptici añ. partem. i. puluerizentur subtiliter et aque calide mi
sceantur et fiat gargarisma diebus continuis et est res exper
ta. Ad idem. R. mellis rosati colati. 3. 5. salisgemme. 3. 5. mi
sceantur et lingua sepe colluatur.

¶ Caplm de lingua que adeo tumescit q̄ os egreditur:

¶ Gargarisma ex decoctione yreos sinapis p̄iretri et simi
liū valet in hoc. Puluis fricatus super linguā factus ex pi
pere. 33. p̄iretro et similibus valet. Ad idē gargarisma factū
ex decoctione dactilozū ficū passularū cum vino dulci. Ad
idem. R. oximelis squillitici. 3. iij. r. 5. vini. 3. iij. misceatur
et fiat gargarisma continuum. Ad id. in decoctio fenugreci
passularum feniculi radices lily ficuum cui addatur mellis
ros. colati. 3. iij. et fiat gargarisma continuum.

¶ Caplm de glandula sub lingua et vocatur ranula.

Trocisci possit a Rasi in. c. de pustula que nascit in lingua sunt corrodentes hac glandula q est apa ex flegmate. Ad idē. R. origani plici corticu granatoꝝ salis añ. partes eqles puluerizetur et cum eis fricetur lingua infantis et est res experta. Etiam sola fricatio cum sale aliquando sufficit.

Capitulum de ambobus apostematibus in lingua.

Gargarisma factū ex decoctōe pice tri se. vitice yreos mltū valet in hoc. **N**ota tamē si apostema est cū caliditate tūc frigida cōpetit et si cū frigiditate calida. **E**t nota q i passionibus ligue multū valet flebotomia venarū eius.

Capitulum de squinantia.

Recipe i pncipio qm mā est calida gargarismus ex succo lactuce valet a cōplexione et a forma specifica. **I**te gargarismus ex decoctōe galax sumach et dyamoron. **I**te gargarismus ex decoctōe mirtiloꝝ valet. **I**te. R. sirupi de papauere dyamoron añ. 3. s. aque rosate. 3. y. misceant et fiat gargarismus. **S**ilr valet tenere pillulas i ore q phibēt descēsu reumatis calidi q posita sūt in. c. de catarro. Ad idē. R. aque rosate. 3. iij. aceti. 3. i. misceatur et gargariza. Ad idē rob vini aq rosata. silr si ponant vini granatoꝝ. **I**n augmento. R. ligritie rase vuaz passaz mūdaz ab arilis. añ. 3. s. carica rū piguiū. 3. i. semis pily semis citonioꝝ semis papaueris albi añ. 3. s. ordeī mūdātī quar. 5. mellis. 3. y. fiat decoctio pap clarificata vsq ad cōsumptionē medietatis et colet. Ad idē. R. dyamoron. 3. y. mellis rosati co. 3. i. fiat decoctio ficuū ligritie ordeī passularū dactiloꝝ et fiat gargarisma. **I**n statu cōpetit oximel dyureticū et repetit mā. **U**nguentū ab eē maturatiū. R. mucilaginis semis pily seīs citonioꝝ añ. 3. y. medulle cassie fistule butiri sine sale añ. 3. s. fermētica ricaz piguiū añ. 3. i. vel. 3. i. olei violati. 3. y. misceat et vngue tum fiat. **I**n squinātia frigida i pncipio qm mā est frigida grossa cōpetit gargarismus subtilissim sicut iste. R. radice yreos. 3. s. isopi capilli veneris recentis añ. 3. i. ligritie rase vuaz passaz enucleatāz caricaz añ. 3. i. semis fenugreci semis lini añ. 3. y. ordeī mūdātī qrtū. 5. mellis electi. 3. y. fiat decoctio pap clarificata vsq ad qrtos. iij. **I**n statu ad rūpēdū cōpetit oximel squilliticū maturatiū ab extra. R. vnguenti dialtee qrt. 5. mucilaginis semis fenugreci seīs lini añ. 3. y. medulle cassie fistule butiri recentis sine sale añ. 3. s. fermētica ricaz añ. 3. i. olei amigdalaz dulciū. 3. y. misceant. **P**illule sup de scripte ptra reuma frigidū retēte in ore valet. **I**n pncipio squinātie. **G**argarismus ex decoctōe moris diaboli prius valet. Ad idē. R. oximellis cōpositi. 3. s. dyamoron. 3. s. fiat decoctio ficuū passulaz yreos isopi. mirti et apponatur modicum croci. Et si decoctio fiat sine pipiretro pipere sale et armoniaco et nitro erit gargarisma valde fortius aliquo predictorum.

Capitulum de tussi.

Maturatiū i tussi sicca calida et aspera sūt sicut sirup violat sirup de papauere de iunibis aque decoctōis ordeī violaz ligritie passulaz sebesten zucc. al. **E**nacuatiū i tali passioe. R. medulle cassie. 3. i. s. distēpent cū pdcā decoctōe et addat i decoctōe pruna tamaridi añ. 3. s. seminū coīuz papaueris capilli veneris añ. 3. y. **C**ōfēdēs valētes dyadragātū lac dyapapaner penidū ligritia pillē bichechie rotūde subli gua i tussi sicca et aspa. **U**nguentū i tussi sicca et calida. R. mucilaginis pily mucilaginis dragagātū gummi arabici añ. 3. y. affligie galine medule vituli añ. 3. s. olei violati olei amigdalaz dulciū añ. qrt. 5. cere qrtū sufficit et fiat vnguentū. Ad idē. R. olei violati cere albe añ. qrtū sufficit et fiat sparadrap ad lōgitudinē vni palmi et ad latitudinē medij et ponat supra pecc. **I**n tussi frigida flegmatica qm mā est flegma grossū i peccore exis cā tussis valet iste sirup. R. radice yreos radice enule cāpane añ. qrt. 5. isopi capilli veneris recentis añ. 3. y. serpilli calamēti origani pily. 3. i. anisi

feniculi semis vitice ozobi semis fenugreci seīs lini affi añ. 3. i. ordeī mūdātī qrt. 5. ligritie rase vuaz passulaz mūdātā rū ab arilis añ. 3. y. mellis zuccari añ. 15. s. fiat sirup clarificat vsq ad qrt. y. **I**te valet sirup de ozobo vel de isopo et extēfor bon. **I**te sirup de ligritia et sic fiat. R. sirupi de isopo. 3. i. de ligritia. 3. s. fiat decoctio ligritie ordeī dactiloꝝ passulaz cū zuccaro. **I**te sirup de prasio oximel squilliticū pillule de agarico fm descriptionē melue et auicēne añ. qrt. 5. purgari post sirupū. R. radice hily radice feniculi añ. 3. i. agarici. 3. i. turbit. 3. s. pulpe colloquintide de sarcocolla añ. 3. s. ierepigre galieni. 3. y. puluerizetur et fiat pillule cū succo capilloꝝ veneris et administretur i introitu lecti. **U**nguentū ad pecc qm est tussis humida de mā flegmatica in peccore. R. mucilaginis fenugreci mucilaginis seminis lini añ. 3. y. olei amigdalaz dulciū cere qrtū sufficit et fiat vnguentū et fiat sparadrap in qrtitate vt supra. Ad idem valet bōbē bō carminat et madefact i oleo amigdalaz dulciū et calefact ad ignē. **S**uffumigiū ad idē. R. isopi. 3. i. ligritie passulaz mūdātā rū ab arilis qrtū. i. s. semis fenugreci semis lini añ. qrtū. 5. bulliat i qrtuor libris aque vel bulliat semina cartami isopi yreos passularū semis vitice. **I**te a p prietate mltū valet. R. fenula croci pulmo vulpis bō lot cū vino et exiccat et def. 3. y. cū bono vino dulci vlcū decoctōe predicta.

Capitulum de asmate.

Maturatiua materie asmatis qm est grossa flegmatica sirup de isopo sirup de prasio oximel squilliticū cum aq decoctōis passulaz isopi et. **I**te ad idē ius galli cū bulliat semina cartami isopi yreos passule semina vitice cūz aq mellis aut ad supradicta. **I**te valet pulmo vulpis vt supra. **C**ōfēdēs boni in hoc loch de pino loch sanuz et exptū loch de squilla dyaprasū dydris enula qm mō et croci qz ambo valēt a forma specifica. Ad idem. R. ligritie. 3. i. vne passule 15. s. capilli veneris. 3. i. mellis 15. i. coquantur iste res in 15. viij. aque vsqz quo remaneat 15. y. et cū illa aq tēpere vinū suū. Ad idē sumat malū granatū dulce et diuidat in qrtuor ptes et i medio ponat de zuccaro albo puluerizet et pomum claudat et ponat sub cinerib demū grana pdcā pomū postq steterit sub cinerib aliqūtlū cyciat i vno vase et cū cocleari capiat i ore et teneat lābēdo. pecc mirabilr clarificat vocē et fert tussī. Ad idē sumat ordine duo boli folioꝝ enule cāpane cū ficub maturis siccis. Ad idē si eozū panis. **C**oet cū aniso feniculo et croco. **U**nguentū siue emplastrū supra pecc. R. dactiloꝝ piguiū caricaz piguiū añ. 3. y. radice malue radice bismalue añ. qrt. 5. qrtēne fortiter et bulliat in aq. **D**emū. R. stercoꝝ colubini termēne refine añ. 3. i. misceant oia in mucillagine pily semis lini qrtūz sufficit et fiat emplastrū et ponat sup pecc. **E**nacuatiū pillē almā sois hic descripte. Ad idē pillule de agarico valēt multū.

Capitulum de pleuresi.

Quā est in principio de mā ventosa vel subtili pauca vel aqtiōsa calefactoriū scñ ex duab partib milij et tertia salis multū valet si fiat sacculus et ponat sup dolorē. Et valet si fiat decoctio cum spōgia. **I**n pleuresi colerica vel sanguinea digestiūz vniēns in pncipio. R. sirupi violati. 3. i. sirupi de ligritia. 3. s. cū duplo aque decoctōis ordeī violarūz iunubarū et zuccaro. **I**te sirup de papauere valet saltē ppter viglias. Ad idē aliud. R. endinie scariole epatice lactuce dulcis capilli veneris recentis añ. 3. i. iij. seminū frigidōz mūdatorū semis malue bismalue semis bōbēis mūdātī añ. 3. i. florū violarū florūz nenufaris añ. 3. i. zucc. 15. i. fiat sirup clarificatus. **S**olutiū in codē solutiū scñ i

russ calida & secca & multū valēs est hoc. *R. medulle cassie.*
3. i. 5. distēperen^t euz decoctōe orde ligritie passularū iun/
bap. viol. pumoz. añ. & aromatisē cū cinamomo. pōr ad
di reubarbap. 3. 5. spice. 3. i. & pī v3. Cōfectōes loch d papa/
tūre opapenid d opadragatūz pille bichibie retēte sub li/
gna. In augumēto & qñ mā ē grossa maturatiū *R. sirupi d*
ysoyo. 3. i. 5. cum aq pōcā. Ut fiat talis. *R. ysoy capil. vene*
ris recētis añ. 3. i. 5. ligritie rase vuarū passiarū mūdātāz
ab aril añ. 3. i. 5. orde. 3. i. 5. seuz qtuor froy mūdātō. se. bñ/
sei se. spagi fenugreci se. lini añ. 3. i. 5. aceti. 3. 5. melis qñ. 3. i. 5. zuc/
cari qñ. 3. i. 5. fiat siru. Emplz maturatiū pdcē materie. *R.*
radicis altee. 3. i. 5. floz cinamomi melliloti viol. siccarum
añ. 3. i. 5. farie se. lini farine fenugre. añ. 3. 5. farine fabe fa/
rine orde. 3. i. 5. olei amigda. dulciū olei anetmi olei violarūz
añ. 3. i. 5. fiat ex his oib^{us} emplm. Cōfactoriū i hac mā. *R. or/
dei orobi añ.* 3. i. 5. sulfuris. 3. i. 5. quassē i sil^l & fiat saccul^{us}
ad qñ tātē vni^{us} palmi & bulliāt i aqua & modico ace. & expse
ponant sup locū. Mitigatiū doloris i quacūq^{ue} plenressi. *R.*
malue bisinalue añ. 3. i. 5. pisten^t & cū oleo vno. & assūgia por/
cina recēte p modū ēpli & ponant sup locū s3 nō diu teneat.
qz remaneret mām. *C. Solutiū qñ mā ē grossa & dige/
sta.* *R. flo. bora. flo. buglose añ.* 3. 5. ligritie rase vuarū passa/
mūda. ab arillis añ. 3. i. 5. cartami mūdi. 3. 5. fiat decoctio i q
dissoluat cassiē. 3. i. 5. lagarici elci turbi gēmo mūdātū iteri^{us}
& exteri^{us} añ. 3. i. 5. & fiat colatura vsq^{ue} ad qñ. 3. i. 5. Et si vis forti^{us}
opari qñ mā ē mltā vñ potes eleboro thimo & epibimo et
istis silibus.

Capitulu de peripleumonia.

*C. Dūc ppetūt fceptē q ppetūt pletū qñ ē d mā flāica & pi/
pleu. qñ ē d mā flā q vñ sit pletū^{us} pletū. Qñ vñ pletū mōia
ē d mā colica ppetūt fceptē q ppetūt pletū qñ ē d mā colica.*
*C. Capitulu de spūto sanguinis quomodo cum qz egrediatur
pos i vomitu sanguinis.* *C. Electuariū iñ d v3.* *R. diarodō*
opapayucritiā dāli zuccari ro. sei cū rof. siccis citōiorū
cōdōtorū euz zuccaro sine spōb^{us} añ. 3. i. 5. misceant. Ad idē
R. cōferue rosa. ru. 3. i. 5. triasā dāli. 3. i. 5. corali ru. charabe lapi.
ematitis se. portulace se. plantagis añ. 3. i. 5. sanguis draconis
dragagā. qñ ara. spody añ. 3. i. 5. pulueris zuccari. q. sufficit
puluerizē puluerizanda subtili^{us} & misceant oia i modū zuc/
cari rosati. Ad idē trocisci iōānis mēse administrati cum aq
plātagis quoz rubrica posita ē i ca. de russi. Ad idē aq ro.
potate succa virge pastoris potati. Ad idē efficaciter valz suc/
cā. cum modico opy. Emplm sup sōm ab extra factum
ex succo plātagis modico aceti & terra sigillata & ēr plāta/
go pistata cum modico aceti. emplm valens in spūto sanguis
in russi & spūalib^{us}. *R. trocisc. de terra sigillata. 3. i. 5. trocisc. d*
charabe. 3. 5. puluerizē & misceant cum aqua plāta. aqua por
tu. añ. 3. i. 5. in ore teneant lābēdo. Et trocisci descripti & ex/
perti i ca. de ventris fluxu infra vide rubricā. Ad idē. *R. tiri*
ace recētis. 3. i. 5. aceti aq portulace añ. 3. i. 5. vel. 3. i. 5. Ad idē
pulueris lupinorū la. ematitē & destēper cum aqua plūial
livel portulace puluerizē & teneat in ore lābēdo. Ad idē
vtilē folia portu. masticata. Ad idē la. ematitē. 3. i. 5. euz aqua
plā. 3. i. 5. Ad idē grano. miri se. plā. subtili^{us} puluerizatorum
añ. 3. i. 5. aq portu. misceant & potes lābēdo. Electuariū. *R. zu*
cari ro. ātiqū. 3. i. 5. Electuarii cōstricti. 3. i. 5. man^{us} xpi plati
triasā dāli opapayucritiā añ. 3. 5. troci. de terra sigillata tro.
de charabe. añ. 3. i. 5. incorpōrē cum sirupo mirrino. Ad idē ali/
ud. *R. pinearū mūdātū ab vtroq^{ue} cortice. 3. i. 5. passularūz*
mūdātū. 3. i. 5. ligritie subtilissime icise. 3. 5. 3. 5. i. cinā
mo. 3. 5. amigda. dulciū zuc. albi ad pōd^{us} oīus & fiat electua
riū vel fiat tragea in forma solida. Lochvalēs aliud ad idē
R. dragagā. 3. 5. charabe corali ru. la. ematitē boli ar. añ. 3. i.
sanguis draco. origani gūmi ara. añ. 3. 5. se. portulace se. plan
ta. coriā dāli ppari añ. 3. 5. mastice olibāi grana triavuar. pas
tapiguiū. 3. i. 5. aq ro. 3. i. 5. aque portu. 3. i. 5. zuccari al. l. 5. i. & fiat

electuariū quoytā^{us} renēdo i ore lābēdo. Unguētū ad pecc^{us}
hoc vnguētū est singlāre qz restrigit sanguinē & nō augez tūfz
sē illū qd scribit Alimāfor. *R. olei ro. olei amigdalap. dulciū*
olei mirtilloz añ. 3. i. 5. succi citoniorz cere. q. suf. fiat vngū.
Ad idē. R. acatē ypogstidos sanguis dracois balaustrarum
gallap. masti. ro. 3. i. 5. i. turbit boli ar. añ. 3. i. 5. olei ro. ol. mir
tini masticiñ añ. 3. 5. albumis vni^{us} oui cere. q. suf. fiat vngū.
C. Pille bichibie sub lingua tenēde. R. dragagāti se. portu.
pap. asate gūmi arabici añ. 3. 5. lapidis ematitē ātere boli
ar. terre sigill. charabe corali. ru. añ. 3. i. 5. mucillagis psily. 3. i.
puluerizēnt subtili^{us} puluerizāda & misceant cum aq portu
lace & fiat bichibie in forma lupini. Sira. pstrictū. R. gra
noz miri sumac rof. balaustrarū ātere copularūz glādiū
galap. acatē ypogstidos añ. 3. 5. sādaloz al. se. citoniorz spo
dy añ. 3. 5. dragagāti gūmi arabici boli ar. sanguis dracois
añ. 3. i. 5. terre sigill. masti. añ. 3. i. 5. thuris papa. al. 3. i. 5. lapi
dis ematitē. 3. 5. succi plātagis vini citonio. añ. 1. 5. dūmēf
succi & colēf & scā decoctioe cū aq plūiali & zuc. al. sufficē
ti fiat siru. Purgatio euz farmaco. R. pillarū de agarico.
3. i. 5. pillap. cochia. 3. i. 5. officā fil. Resolūtiū sanguinē p^{er} qñ
fuerit vñ p solidata rmanēte i scauitate pectoris. R. tiriā.
ātiq. 3. i. 5. dēf cum. 3. i. 5. decoctiois ligritie & capilli vene. Ad
idē. R. tiriā. ātiq. 3. i. 5. aceti. 3. i. 5. aq ro. 3. i. 5. misceant & c.
Ad idē aq scabiose v3. Et nota q si spūtu puenit a corruptioe. p scā
flē botomia d3 fieri purgatio ei^{us} qd ē cā corrosiois. s3 illi ro
rovel nunq^{ue} euadūt. Medīcamē vltimū i oī fluxu sanguinis
R. piretrial. iusgamī añ. 3. i. 5. terre sigillate opy añ. 3. i. 5. se. ca
napis croci añ. 3. i. 5. i. castorei spice euforby piretri marga
ritarum nō pforatarū charabe cedoarie dorōici añ. 3. i. 5. cam
pbo. 3. i. 5. pice cum melle ro. coto. q. suf. Dof ē a. 3. i. 5. v3 ad
3. i. 5. cum aq plāta. 3. i. 5. vini subtilissimi. 3. i. 5. C. Capl3 d pñ.
C. Sira. valēs pñscis catarosis sanguinē spūitib^{us}. R. ligritie
3. i. 5. capilli vene. 3. i. 5. anisi papauē. al. pulmonis vulpis se.
cōiūm froyum rof. violap. se. feniculi croci puluerū cācro
rum flūialium adustorūz añ. 3. i. 5. i. fopī sicce. 3. i. 5. virge pa
storis plātaginis añ. 3. i. 5. se. citoniorum se. malue iuiuba
rum añ. 3. i. 5. cubebārū nucis mu. añ. 3. i. 5. passularum. 3. i. 5. pē
nidy & zucca. q. sufficit & fiat siru. cū aq plūiali vel fōris cla
ri & dēf in auroza. Purgatio cum farmaco qñ ēēt necessaria
sed emātāda quāto plus pōr. R. pillarūz de agarico. 3. i. 5. pil
lularū cochiarūz. 3. i. 5. incorpōrēnt pille. Lochvalēs pñscis
& cōsumptis & educēs sanie & pecc^{us} mundificās. R. se. pa
paueris albi spody se. lini torrefacti croci amigdalārū oul
cium añ. 3. i. 5. amidi gūmi arabici dragagāti se. citoniorum
se. citruloz añ. 3. i. 5. granorū nasturtij croci amigdalārūz
amararū fabarū añ. 3. i. 5. penidiorū. 3. i. 5. dissoluant pēn
dy cū aq fontū & fiat loch. Potus valēs pñscis loco lactis
mundificans pecc^{us} & p solidans vlcus. R. radicis yreos. 3. i. 5.
isopi capilli ve. recētū añ. 3. i. 5. orde mūdātū qñ. 3. i. 5. qtuor
se. froyum maiorūz & minorū se. malue se. bōbocis mūdātō
ru se. fenugreci iuiubarū sebestē añ. 3. i. 5. ligritie rase vuarū
passa. mūdātā. ab aril. añ. 3. i. 5. mellis electi qñ. 3. i. 5. zuccari
al. quantos. i. 5. fiat siru. cū aq plūiali. Electuariū. Ad idē
R. radicis yreos recentium in fusorum p noctem in sirupo
rof. 3. i. 5. plūeris dragagāti. 3. i. 5. cādū penidiorū añ. 3. i. 5. quār. 3.
zuccari. l. 5. i. fiat electuariū. Et pōt pōi carniū testudinē ne
moralis pparatarū bene quār. i. mūdātū ab arilē. 3. i. 5. fi
at electuariū. Ad idē. R. rosa. ru. quār. 3. i. 5. capillorū vene. 3. i. 5.
passularū plūeris dragagāti. 3. i. 5. plūeris pulmōis vulpis. 3. i.
i. feniculi puluerizati. 3. i. 5. zuccari qñ. 3. i. 5. sufficit & fiat sicut zuc
carū rof. Unguēta dāda. c. de ethica. Ab extra approxinā
davalēt i hoc casu. Itē valet electuariū restauratiūm de
scribendum in capitulo de ethica.

Capitulu de tremore cordis & sincopi.

C. In cā calida tremoris trocisci āthoz q dicuntē pphorati
m

valēt maxime dati cū aq̄ ro. Electuarij ad idē. R. cōserue
rosā. ru. 3. 5. cōserue nenufarij cōserue buglose an. 3. ii. mar
garitarū. 3. i. iacitorū safirozū smaragdorū se. citri. se. ace.
tose coralli ru. an. 3. i. sādā. al. coriādrī pparī spody doroni
ci beē al. 2. ru. an. 3. 5. ossis dē corde cerui ifusi. 3. 5. aq̄ ro. lima
ture auri 2 argē. an. 3. ii. p̄luerizēf puluerizāda sic zucarū
ro. sine igne. Saccul⁹ cordialis ab eē fiat ex istis puluerib⁹
sindōe 2 gna. epithia. R. aq̄ ro. aq̄ neu. an. lb. i. succi pomoz
acetosozū facta residētia. lb. 5. aq̄ bug. aq̄ mellisse añ. 3. ii.
aceti. 3. i. sādali se. citri. se. ace. an. 3. i. cāphoze. 3. 5. pulueris
rosarū. 3. ii. 5. 2 fiat epithima. Odoratiū sūme odoratiūz
sem dictū i. c. de cura doloris capitis pueniētis a cā calida.
Sirup⁹ valēs in hoc 2 iuleb. R. aq̄ ro. succi pomozū acetoso
rum aq̄ buglose an. q̄r. i. zuccari. lb. 5. fiat iuleb⁹ yq̄z ad lb. i.
siru. vio siru. nenufarij siru. de acetosa siru. acetosus sirup⁹
rosat⁹. In tremore 2 siccō. a cā fra treccisci antozū 2 sua cōse
cta diamuscul⁹. Ad idē. R. margaritaz. 3. i. doronici beē al. 2
ru. 33. floz cinami macis. galāge mellisse an. 3. i. gar. cube
be buglose mellisse an. 3. 5. sandali serici crudi grana ticroz
ligni aloes storacis calamite se. basilicōis an. 3. 5. radicia bu
glose. 3. i. croci. 3. 5. cortici citri cōditi añ. 3. ii. ligritie. 3. 5. cā
di. 3. x. carniū vna p̄ pas. bñ pinguiū. 3. i. aq̄ buglose. 3. 5. aque
mellisse succi pomoz dulciū aq̄ ro. dō damasco an. 3. 5. musci
ambre an. 3. i. zuccari lb. 5. 2 fiat electuariū. Ad idē v3 dia
margaritō dracamereō simplex vñ migtū. Electuariū de
margaritis sp̄ valēt i quocūq̄ tpe 2 siccō p̄ 2 q̄si in quacūq̄
cā. R. doronici cortici citri flo. bora. rosaz ru. beē albi 2 ru.
coralloz ru. limature eboris an. 3. ii. spody macis. gallic mu
scate charabe ossis de corde cerui. sādaloz ru. an. 3. i. 5. se. ba
silico. floz mozele melise coriādrī cinamomi cubebe car
damomi zedoarie sp̄ce nardi ligni aloes fete cōbuste croci
añ. 3. i. miroba. oliū. 3. 5. margaritaz argenti sfoliati an. 3. 5.
beliricorū iacitorūz smarag. sapbi. an. 3. i. mellisse buglose
an. 3. ii. abze. 3. 5. cāphoze 3. i. musci. 3. 5. succi pomoz redolē
tiū dispumati succi buglose an. 3. ii. 2 cū succa. sufficiētī 2 aq̄
ro. 2 buglo. fiat p̄fectio ponēdo sup. lb. i. zuccari. p̄ q̄libet. vi.
3. i. pulueris p̄dictoz. Pot⁹. R. aq̄ bug. 3. ii. pulueris gar. 3. i.
maluasse. 3. i. 2 misceant 2 potē sūmo mane pynaz bebdō
madā oī die. Ad idē. R. aq̄ buglo mellisse an. lb. 5. zuccari. 3.
ii. fiat iuleb⁹ yq̄z ad lb. i. Epithia 2 ēplm saccul⁹ 2 sirup⁹. R.
aq̄ mellisse. aq̄ buglo. an. lb. i. acetī. 3. ii. gar. 3. ii. croci. 3. i. mū
sci. 3. i. puluerizēf 2 fiat epithia cū sacculo. Ad idē. R. lauda
ni q̄r. i. cortici citri gar. 3. i. musci electi. 3. i. termētine. 3. 5. et
cū aq̄ boglose fiat ēplm 2 ponat tenē ad q̄ritatē vni pal
mi sup cor fiat saccul⁹ de p̄dictis puluerib⁹ sindone de gra
no. sirupi cale faciētes valēt. Sirup⁹ de absinthio de mēta et
stia. Caplin de passidē colerica. R. rosarū balaustie gal
lie mus. an. 3. i. 5. mēte acatie mirte thuris an. 3. i. absinthij
ypogstidos cipi gar. masti. an. 3. 5. coralloz al. 2 ru. sp̄ce an.
3. i. panis ysti. 3. 5. cāphoze. 3. 5. terant p̄dicta grosso mō 2 bu
llat cū vino citonioz aq̄ ro. an. 3. vi. vini nigri stiptici. 3. viij.
aceti. 3. ii. 2 cū srogia ifusa 2 exp̄sa fiat stōi fōmētatio. et de
p̄dictis fm ebullitōez p̄dē fieri optime ad stōm. 2 p̄dē de p̄di
ctis fieri saccul⁹ ad stōm. Inunctio siue ēplm siue sacculus
R. olei mastici olei citonioz olei mirti an. 3. 5. pulueris
ro. coralloz ru. mēte an. 3. 5. gar. mirti an. 3. ii. misce 2 cum
modico acetī 2 cere. q. suf. fiat yngtū. p̄dē fieri ēt in forma
ēplastri. Ad idē. R. laudāi masti. añ. q̄r. 5. olibāl. 3. 5. sādaloz
ru. 2 al. coralloz ru. sumach berberis añ. 3. i. anterie aca
tie rpogstidos balaustie an. 3. 5. termētine. 3. i. 2 cum oleo
ro. fiat ēplm ad modūz scuti 2 ponat vn⁹ a pte añ 2 al⁹ a pte
post 2 ex opposito stōi 2 inolutio pānoz srozum infusozum i
aqua ffa reuolutozum circa guttur. Ad idē. R. succi lāta
ginis aq̄ rosate. q. suf. 2 fiat emplm. Expimentū mulierum
panis assati 2 pistet cui addat pulueris masti. 3. ii. 2 fiat sac

culus 2 calefact⁹ ad ignē ponat sup stō. Sirup⁹ valēs ad vo
mitum. R. sirupi de mēta mine sine sp̄ebus. 3. 5. trociscorūz
de thure hic descriptoz. 3. i. aq̄ ad duplum 2 calefactū deē i
mane. Remedia anctorū sūt sp̄alia 2 singularia sp̄alr vñ
rosatio dracitonitē sine sp̄eb⁹ post cibum retinet vomitum
Sitr coriādrum preparatum post cibum.

Capl⁹ de his q̄ stōm p̄fortat 2 cibo p̄ficiūt digōnem.
In debilitate stōi a cā ffa. cōfectōes calide stōatice oia
ciminū diagalāga diaciamomū dianisuz diacitonitē cū sp̄e
bus diatriō pipereō fm mēte pliris arcoticon diabolibanū
33. conditū tragea facta ex. 33. cinamomogariofil aniso 2 co
riandro. q̄q̄q̄ addit musc⁹ cū multo succaro. Ad idē. R. ci
namomi. 3. ii. 33. nu. mus. cardamomi galāge gar. añ. 3. i. ma
cis ligni aloes añ. 3. 5. anisi. 3. i. pellicularū itrinsecarum stō.
rum gallinaz bñ ablutozū cum vīno bono 2 exicatoz. 3. ii.
zuccari al. lb. ii. ex his fiat cōfectio solida. Ad idē. R. ci
namomi. 3. ii. galāge. 3. i. aq̄ rosa. odorifere. 3. i. zuccari. q. sufficit 2
fiat p̄fectio 2 bñ restaurat appetitū 2 eavtere in delicatis.
Ad idē. R. 33. 3. i. gar. galāge añ. 3. 5. pipis coriādrī pparati an.
3. i. se. anisi se. feni. amcos sp̄ce nardi cardamomi an. 3. i. 3.
5. cortici citri conditi. 3. i. ligritie rase. 3. ii. cōdi. 3. 5. passu
larū mundatarū ab arill⁹ 3. i. aq̄ ro. odorifere quartū. 5. zuc
cari q̄tum sufficit 2 fiat cōfectio. Puluis stōm cōfortās fri
gidum. R. coriādrī cinamomi añ. 3. 5. triū cōfortis pipiris ga
lāge gar. 33. an. 3. i. 5. anisi se. feni. añ. 3. ii. croci. 3. i. zuccari al.
ad pond⁹ oīum fiat puluis. Ad idē. R. cinamomi elci et rasi
33. an. 3. vi. galāge flozū cinamomi an. 3. ii. ligritie rase. et
recētis. 3. ii. 5. gar. 3. ii. nu. mu. 3. i. macis cardamomi sp̄ce mar
gni an. 3. 5. zuccari ad pōdus oīum 2 fiat puluis. Istoz vtoz m
tū. digerētia materiā frigidā stōi. R. oximellis simplicis vñ
cōpositi. 3. i. mellis rosati co. 3. 5. aque absinthij vel feniculi
3. ii. appropinquet calidū. Ad idē sirup⁹ de absinthio sirup⁹
de mēta sirup⁹ de fumoterre 2 stiles. Ad idē. R. mēte apy ab
sinthy capilli veneris an. 3. i. anisi maratri amcos an. 3. i.
cortici adicis feni. petrosilini an. q̄r. 5. ligritie rase passu
larū an. 3. i. acetī. 3. i. mellis elci zuccari an. lb. 5. fiat sirup⁹.
Euacuantia mām frigidā stōi. R. yerepigre. 3. i. turbit. 3. 5.
33. 3. i. sumas 2 distēperet cū deoctoe cōmuni 2 aromatize
tur cū ciamomo. Ad idē pille de agarico pille de perapigra
pillule inde descriptione hali auctoritate mesue. Stomat
cum laxatiū stomacū frigidū cōfortatiū ab extra em
plastruz yngtūz rasiō ēt ex ingrediētib⁹ ēplm si fiat saccul⁹.
Ad idē. R. masti. galāge zedoarie amcos an. 3. 5. mēte sicce
absinthij sicci an. 3. 5. termētine cere an. 3. 5. 2 cū oleo de ma
stic fiat ēplm. Ad idē. R. olei masti. olei de absinthio an. 3.
i. olei mirti. 3. 5. gar. cia. galā. an. 3. 5. ligni alo. 33. an. 3. i.
cere. q. suf. acetī paz 2 fiat yngtū 2 cū p̄dictis potest fieri
cerotum addendo masticem. Ad idem. R. oque mente aq̄
absinthij maluasse ana lb. i. pulueris gariofilozum. men
te cinamomi. ligni aloes. galange ana. 3. i. et fiat epithima
cum quo epithimef stomaco cum filtro. Mīna de citonij
descriptōe auctoz multū valet. Itē valet amplecti infan
tē nudū ad debilitatē digestine 2 hēre saccellum de pluma
bñ minuta. Ad idē. R. bachaz lauri mastici añ. 3. i. cināo.
ligni aloes civeri sādaloz cubebaz añ. 3. 5. mente absinthij
ro. ru. añ. 3. i. 3. i. sp̄ce mac. ora. rub. añ. 3. i. gale muscate. 3.
i. galange calami aromatici thuris cimi. añ. 3. ii. laudani.
3. ii. 2 cū sufficienti q̄ritatē rasiōe 2 modico olei mastici.
fiat cerotū sup corio subtili extenso ad modū scuti. Digerē
tia materiā melicā i stomaco liquiritie passulaz añ. 3. i. bo
ragis buglose corticis radiciū feni. anisi maratri cuscute añ
3. 5. 33. 3. vi. mell. zuc. añ. lb. 5. 2 fiat sirup⁹ fm artē Ad idem
oximel squillitici appropinquet cū aqua boraginis. Vide su
pra medicinas solutōes mīam q̄ ille bivalent. In stō de
bili a causa calida confectiones trie stomatice triasādali

zuc. ro. violatū. Diacitonit sine spēs? et qñ sōaticetē pate. aromaticū rosatū. Rosata nouella. Diarodō abatis. C Di gerētia mām colicām in sō siru. viola. siru. ro. Orizacara si ru. de berberis et ille magis depmēt caliditatē alyp. siru. ace tofus simplex. siru. de eduiā. Ad idē. R. endiuie scariole la/ cturātū an. M. s. se. cōium srop. 3. i. absinthij. M. i. rosarū vio. an. 3. i. ordei mūdātū. M. i. vini granatop. 3. iij. aceti. 3. iij. zuc. q. suf. et fiat siru. clarificat? fm artē. Euacuātia mām colericā de sō. M. medicine purgātes coleraz tā simplices q̃ ppositē. Cōfortatā sōm calidū ab extra approximātū et succi plātagis aq̃ ro. an. l. b. s. aceti. 3. i. sādaloz ru. al. cora. ru. coriādrī pparati an. 3. iij. se. citonio. se. acetose an. 3. i. farie or dei quartū. i. et fiat emplm et caue ne diu teneat. Ad idē. R. sādaloz al. et ru. coriādrī pparati se. acetose berberis citoni op an. 3. iij. succi citonio. 3. iij. olei masti. 3. iij. puluerizē pul nerizāda et bulliāt lēte sup calidū cinerē vsq̃ ad cōsuptiōem succi et colet et colature addat cere. q. suf. et fiat vnguentū et de hoc vngas sōm et ē medicamē notabile. Ad idē fiat sac cul? ex illis pluerib? Ad idē. R. aq̃ ro. aq̃ endiuie mēte. l. b. i. vini cto. acetosop. 3. iij. sādalozū al. et ru. coriādrī pparati co/ ralozum ru. rosarū ro. an. 3. iij. cinarum absinthij an. M. s. et fiat eplbima siue fomentatio.

Caplin de dolore et apostemate stomaci.

C Digerētia et euacuātia q̃cūq̃ mās existeret in sō bite se imediate supra et iō nō repetunt. Emplm apatis calidi. R. sādaloz ru. al. ros. an. 3. iij. plātagis portulace absinthij an. 3. i. s. farie ordei. 3. ii. cāphore. 3. i. olei ro. olei citoni. an. 3. i. s. p̃dicta ad iuicē bulliāt et fiat emplm i pncipio. i. augumēto fiat p̃dictū emplm cui addat malue. 3. i. mastici sgnātū. 3. i. s. sanguie galline anatis. an. q. suf. In statu fiat p̃dictū ēplm cui addat apy dactili fenugreci bdelij ace. an. ex oibz fiat emplz. Ad idē. R. ro. violaz an. M. i. cipi sgnātū sādalis al. et ru. an. 3. ii. camemille melliloti absinthij an. M. i. farie or dei. 3. s. radicu maluanisci. M. i. olei spicē. 3. i. olei ro. 3. iij. et fiat ēplm fm artē. Emplm i pncipio apatis duri et frigidū et ēt valet i pcessu. Ad idē. R. camemille melliloti ciamomi po ly aneti an. 3. i. absinthij spicē ana. 3. iij. masti. 3. ii. aloes. 3. s. thuris. 3. iij. radicu altee. 3. ii. olei ro. 3. iij. et fiat ēplm cū mu cillagie altee. Et dū fuerit i augmētatiōe vltimū adde amo niaci opposonacis storacis an. 3. i. adipis gallie aseris an. 3. i. olei de spica l. b. s. et fiat emplm qd ē resolutiū valde. Itē emplm d melliloti fm mēte vsq̃ ad tpe. Mitigātia dolorē a cā fra et ṽetositatē. Carminātia ṽetositatē vt cōfortatiōes calide p̃dicte imediate supra aq̃ rure carminata alexādrini cui? hoc ē recepta. R. cinamo. olei. 3. ii. 33. 3. i. s. gar. 3. galāge 3. i. nucis mus. 3. vi. cardamōl. 3. iij. macis. 3. iij. pipis. 3. i. folij 3. ii. cimini. 3. i. s. croci. 3. iij. zucca. 3. iij. et puluis subtilissimus de cum bonovino calido. Ad idē sōmētatiōes calide ab ex tra saccul ex sale et milio. ṽetositatē supra vmbilicū et sumē. Et nota qd decoctio masti. c. et ei? assumptio preseruat sōm a malis egritudinib?.

Caplin de singultu.

C In singultu de repletōe pot? cōferētes et cōfectiōes ster/ nutatoria bēs supra. c. d appli arecurre ibi. Aqua quā noiāt anetoz mltum v3. Itē aq̃ rute supradicta i mās sō ieiuno. Itē hoc vinū. R. diptami subtili puluerizati. 3. iij. tiriace. 3. i. misceant et cū bonovino distēperent et v3 in oī dolore sōi. Itē 33. cōditū valet. Itē. R. spice sgnātū calami aroma. an. si maratri mēte absinthij costi an. 3. i. croci ligni aloes. gar. an. 3. ii. masti. 3. i. s. rosaz. 3. i. s. opy coriādrī pparati se. papa ne. cassie lignee an. 3. s. cū mucillagie phily isormēf trocisci vltimis cum zuc. fiat cōfectiō. Ab extra approximāda sunt ēpla vngtā calida dicta in pcedēt. c. s. s. et sacculi. Itē appo sfitio ṽetofe supra sōm. Itē sōmētario cū aq̃ rute. In singul tu d ianiōe cura sicut curat et hic. cū bumectātib? et restau rātib? p̃llse multum valētes in singultu a cā calida. R. spo

dy endiuie portulace ligni aloes an. 3. i. s. pulpe tamaridop an. 3. s. ranēi elei. 3. i. cōficiant cū aceto i forma pillaz.

Caplin de appetitu canino.

C In frigida cā competūt calefaciētia et exstinguētia ṽl ex tergetia mām fram de ore sōi dicta i. c. de bis q̃ sōm pfor/ tāt. Itē valet de pille. R. turbit al. et mundi agarici an. 3. i. spice. 33. an. 3. s. p̃vice sō ieiuno. Itē aq̃ rute i Bv3. Itē diaci minū in hoc v3 et res singularis. Itē vinū antiquū purū et bonū multū in hoc v3. In cā cala rob d granatis multū v3 et oia frigida stiptica p̃hibētia dissoluiōem i mēbris ac ēt va/ lēt ea qd cā sūt i cā cala d bis q̃ sōz cōfortāt. Satiētia vome re. R. radicu rafani siluestris in q̃ sit ṽt? elebori. 3. ii. et sic fit R. radice et pfora et i foramine illo ponat suppositorium ele bozi et ponit rafan? in terra et stat p. xx. dies. vel. xl. et tūc re manet ṽt? elebozi et remouet sba elebozi et sit eleborus al. Et tūc. R. radici ei? rafani sic pparati. 3. iij. se. atriplicis fina pis an. 3. i. asari. 3. s. quassent et bulliāt in. l. b. i. s. aque dulcis quousq̃ redeat ad q̃rtā p̃tē et colet et colature addatur succi mediā corticis sībuci rasi ṽsus p̃tē supiorē. 3. i. qz qñ radii s̃sus p̃tē āteriorē puocat vomitū olei sisamini. 3. s. et bibant tepidū. Ad idē. R. oximellis simplicis. 3. iij. aq̃ decoctōis ra/ fani. 3. iij. misceat et sumat tepidū. Ad idē. R. aceti. 3. iij. aq̃ decoctōis aquoz rafani se. atriplicis. 3. iij. et bibat tepidum Multa solidiora et fortiora possent fieri silla sufficiāt.

Capl3 de dolore epatis et apate i istatōe epatis.

C Sirupi orizachara siru. de endiuia siru. ro. vio. siru. ace/ tofus simplex. Ad idē. R. lactuce scariole rostri porcini vtri usq̃ epatice ana. M. i. endiuie. M. iij. q̃tuor cōiuz srorum an. 3. sādaloz al. et ru. 3. i. vini. 3. i. zucari. q. suf. et fiat sirup? de decoctōe p̃dictop et si eēt cū colera grossa addat radices feni. petro. spagi brusci et gramis et acetosent. C Euacuā/ tia. de f medicina purgās colerā respiciēs epar vt supra. Ad idē reubarbarū quōlibet v3. Ad idē. R. cassie fistule. 3. i. cle/ ctuarij. d succo rosaz. 3. ii. s. distēperēt cum aq̃ endiuie. Itē valet diarob cum reubarbaro. Cōfectiōes ad idē triasādali zuccarum ro. vio. diarodō sine spēsbus et filia. Epitima vn/ guēta et ēpla. R. aq̃ ēdi. l. b. i. aq̃ ro. aq̃ sola. an. l. b. s. aq̃ absin/ thij. 3. iij. succi lactuce accori an. 3. iij. pulueris sādaloz al. et ru. spody sgnātū rosarum ru. an. 3. ii. cāphore. 3. ii. fiat epi/ thia. Emplm ad idē. R. farie ordei l. b. s. ro. ru. 3. ii. se. papa. al. 3. i. succi absinthij sine residētia succi solatri an. 3. ii. aceti 3. i. et cū oleo ro. fiat ēplm. Ungtū. R. olei ro. 3. ii. olei vio. olei de spica an. 3. i. aceti. 3. s. pulueris ro. spody sgnātū sādali al. ru an. 3. i. cinamomi. 3. s. cāphore. 3. ii. cere. q. suf. et fiat vngtū. In friditate epatis cōfectiōes. Cōfectiōes oēs cale/ faciētes sūt et calefaciētes epar vt diagalāga diaciminum diacostū dialacca et filia. Digestiū. R. radici se. petro. apii spagi brusci ana. 3. s. eupatorij. 3. i. anisi maratricusente an. 3. iij. scolopēdrie dianos gario filate an. M. i. et cū zuccaro fiat sirup? et acetosē. Ad idē siru. de eupatorio calamēto d fumoterre oximel cōpositū siru. de bisātis siru. de acetosis ppositis. Euacuātia diarob cū turbit electuariū solutiū d̃scrip̃tōe supi. c. z. P̃llse aggregatiue de agarico et euacuā tia s̃lā ab epate. Epithia ēplz vngtū i cā fra. R. ace. 3. ii. sic ci eupatorii sine residētia l. b. i. spice cinamomi an. 3. i. et si at epithia. p̃or addi aq̃ absinthij l. b. i. c. Emplm. R. farie or dei. 3. ii. floz camomille melliloti an. M. s. mucillagie al/ tec. 3. v. cipi sgnātū masti. spice an. 3. ii. sādalo. ru. calami aro matici eupato. absinthij an. 3. ii. spodii. 3. i. croci. 3. s. aceti 3. s. olei ro. 3. i. ficu sicca. nūero q̃tuor. olei de absinthio olī nardini an. 3. ii. et fiat ēplm i duritie epatis. Ungtū. R. olei ro. 3. s. olei de absinthio olei nardini an. 3. i. sādaloz al. b. 2 ru. spodii sgnātū cimini an. 3. s. cinamomi. 3. i. eupatorii ca/ lami aromatici an. 3. ii. mastici spice an. 3. i. croci. 3. s. cer/ re. q. s. aceti pap et fiat vngtū. C Caplin d ictericia.

In icteritia ex opilatōe. Sirup⁹. R. scolopēdie lingue ceruie ēdinie epatice absinthij cicoree an. M. s. cuscute. 3. i. se. cōium floz boza. buglo. an. M. i. capiloz veneris radīcū feni. petro. brusci an. M. s. 7 cū zuc. fiat siru. fm artē aromatizet cū isto puluere. R. folij spice lace cassie lignee an. 3. y. ligent in pāno ligneo 7 bullant i sirupo.

Capitū de idropisi.

Digestiū i idropisi a caliditate epat. R. lupuloz fumi terre eupatorij scolopēdie cicoree an. M. i. endinie scariole ortulane 7 siluestris an. M. ii. se. cōiuz froz lace spice nardi absinthij radi. apy an. 3. s. spodiū sādā. ru. an. 3. i. s. rosarū 3. ii. aceti al. 3. iij. cū zuc. al. sufficiēti fiat siru. circa lb. i. s. Ad idē. R. ēdi. scolopē. capilli vene. an. M. ii. se. feni. petro. cū scute an. 3. s. spice nardi spice cellice an. 3. ii. zuc. q. suf. 7 fiat siru. fm artē. Soluētia i idropisi cū calitate epatis. R. floz boza. fumiterre violaz an. 3. s. ligritie mūda. iuiabaz passulaz absinthij an. 3. ii. puina nūcro. viij. spice na. 3. i. fiat decoctio i sero capno 7 decoctōe pōat mirobal. citroz. 3. i. fricē tur 7 colent 7 extrahat medulle cassie fistule pignis. 3. i. reubar. elci. 3. i. 7 oia miscant. Ad idē. R. feri capni lb. s. radīcū yros recētū mūdaturū a cortice. 3. s. buliat sil ad cōsumptōez tertie ptis 7 colēt 7 addat colature zuc. 3. i. electuarii de suc co ro. 3. i. Ad idē. R. radīcū yros succi recētū scā fīdētia 3. i. 7 buliat solū vel cū zuc. 7 ēt pōt sumere cū uno sorbili vel medicia optia. R. siru. ro. 3. ii. aq. decoctōis folioz laureole 3. iij. 7 aromatizet cū cinamomo 7 cū illa decipit firm⁹ q. di cir se lapatinū nolle sūere. Ad idē. R. radīcū yros recētū mūdaturū a cortice an. lb. s. 7 fiat decoctio 7 cū illa decoctōe fiat siru. cū zuc. vel melle 7 iste siru. suffi. i. laxadovētrē 7 est mltū vtil. Ad idē. R. succi prassi depurati et cū zuc. v. mel le sirupizet 7 de mēc 7 tūe 7 mirabilis v3. Ad idē. R. pillaz de reubar. 3. ii. pillaz aggrega. 3. s. i corpenf. vel adde pillarū de mezerēd. 3. i. 7 sūt fortes. Luratio idropisis pyrinā. R. feri capni. 3. iij. spi. nar. 3. iij. buliat sil lēto igne vsq. ad cōsum ptōs q. re p. 7 de f. oia mēc colature p. duos dies. nā spice nar. iter cetera puocat v3. Ad idē. R. succi cala. scā residētia 7 potēt mēc. Ad idē. v3. i. oia mēc potata ēt v3. Ad idē. R. v3. i. capne. 3. iij. spice. 3. s. mellis. 3. s. pap. buliat 7 potēt mēc. Ad idē. v3. i. decoctōis flo. ārbos multū v3. Cōfēctio. R. spēz p. triasādalīs spēz p. diaradō an. 3. iij. 7 cū zuc. fiat cōfēctio. In idro. scā cū magnis opilatōib⁹ epatis 7 splēis 7 maxie i asclite. R. radīcū fe. apy petro. bru. ēdi. an. M. s. sgnāti cuscute ligritie calamitū origāi yros an. 3. s. absinthij ro. zuccari bedeguar capil. ve. an. 3. vi. flo. buglo. anisi fe. eu patorij an. 3. s. reubar. masti. aga. an. 3. ii. spice folli asari an. 3. i. seium cōium mily sol. danci an. 3. iij. fūiterre pulegii sādā loz ru. 7 al. an. 3. i. s. epatis adip. puluerizatis. 3. s. 7 si visi futuro p. splene adde capparoz scolopē. corticū tamarisci corticū radīcū capparoz corticū medianoz frāfā an. M. s. tbi mi epithimi an. 3. ii. polipo. 3. i. s. 7 bap. decoctōe sufficiēti in aq. fabroz cū lb. i. zuc. 7 lb. ii. mell. fiat siru. 7 acetosē cū ace. bōi vini aut cū aceto ifusiōis mezerēd. Pille ad idē sūt pille aggre. pille de reubar. pille mezerēd. troisci de lacha troci. de eupatorio troci. d. absinthio. Cōfēctōes dialaca diacurcu ma diarodō abatis. eplz ad idē. R. oli. masti. myrrbe an. 3. i. sgnatoz lauri. 3. ii. cipi costi. an. 3. i. s. ster. caprarū 7 ouū plne rizaroz 7 exicatorū an. 3. iij. fursu. salis niri an. 3. i. pulueri zēf pdcā et cū melle i pissef et fiat ēplm. Ad idē ēplm de mel liloto 7 onēiēs. Ad idē vngat cū oleo fisticoz vel amigda. amara. Ad idē ficuū caricarū piguū. 3. i. s. itica. ster. colūbi. 3. iij. spice nar. masti. an. 3. i. 7 cū v3. i. capne. 7 modico mellis fiat

sicut ēplastrum. In tīpanite fiat vt supra 7 sūt clisteria carminantia.

Capitulum de dolore splēis
Digerētia qñ mā ē cala. R. cor. radi. capa. mediāi corti. tamarisci geneste. an. 3. i. ēdi. scariole pōru. scolopē. capil. ve. fētū an. M. i. q. tuoz seuz cōmuni froz mūda. se. portu. se. apy se. bru. se. spagi an. 3. i. mell. est. q. r. i. zuc. q. suf. 7 fiat si ru. pus tñ ifūdāt i aceto cortices p. dē. Ad idē v3. siru. aceto sus oximel simplex et filia. Soluētia qñ ē a mā cala. R. flo. tamarisci flo. boza. flo. buglo. an. 3. s. yua. pas. mun. ab arill. 3. i. anisi. 3. ii. polipo. q. r. opitbi. 3. s. corti. mirob. idozū ifu. p noctē in deco. pdcā. 3. i. fricē de mēc fortiter 7 colēt 7 colatura admistret de mēc in auroza. vel loco miroba. dissol uat in colatura diasene yera rufini an. 3. y. Et no. q. bibere cū v3. i. scis ex lignis tamarisci pōuat ab egritudib⁹ splēis et alyis accidētib⁹ malis supuētiētib⁹ splēi anēzoar. Digerētia qñ mā ē fra. R. radīcū yros radi. accori. corticū radi. feni. petro. an. q. r. i. iteriozū sgle. 3. i. cōticū radi. capa. mediāozū corti. tamarisci frāfā 7 geneste an. 3. i. scolopē. capil. ve. fētū sanamūde garosilate camēdros camēpitcos adiātos. an. M. i. ani. mara. cuscute asari se. portu. an. 3. i. ligritie ra se yua. pas. munda. ab arill. an. 3. i. mell. lb. s. zuc. 3. ii. fiat si ru. Ad idē oximel cōpositū oximel sglitricū siru. de eupat orio siru. de calamēto siru. de scolopēdia 7 filia. Ad idē si ru. descript⁹. c. d. idropisi puētiētia a fortib⁹ opilatōib⁹. Ad idē qñ ē mlica 7 cāt mlica. R. corti. radīcū fe. petro. radi. acco. ra di. cipi an. 3. i. radi. rafāi radi. apy an. 3. i. corticū capa. mediāi corticis tamarisci frāfā geneste an. 3. i. germādreē sco lopē. an. M. i. s. eupatorij calamēti absinthij capil. ve. endi nie scariole an. M. i. anisi baratri cuscute se. portu. se. melo. an. 3. i. blacte spi. nar. sgnāti se. bass. an. 3. ii. ligritie pas. mun. an. 3. i. succi boza. succi fumiterre. an. 3. ii. flo. boza. flo. bug. stica. ara. an. 3. i. 7 cū zuc. 7 melle an. fiat siru. et acetosē cū acetovini 7 q. p. sterit radices ifase pynā noctē. Soluē tia qñ ē mā fra. R. tamarisci flo. boza. bug. an. 3. s. anisi ma ratri cuscute an. 3. ii. tbi mi epithimi aga. elci an. 3. s. passula rū mun. ab aril. 3. i. 7 fiat deco. i. decoctōe dissoluāt yera rufi. 3. ii. lapidis lazuli nonies abluti 3. s. fiat colatura vni⁹ ciati. Ad idē. R. yera rufini. 3. ii. lapi. lazuli nonies abluti pulue rizarozū. 3. i. s. miscant cū zuc. pdcā vel oximelle cōposito 7 fiat pille. dōf ē. 3. i. Cōfēctōes diacapar. diacalamituz diaci minū 7 filia. Vngtū. 7 ēplā. R. mucil. se. lini fenugre. an. 3. i. adipis galle āsis anatis an. 3. vi. butyri loti asungie porci ne sine sale medulle bouine an. 3. s. pulueris corticū tamarisci salicis scolopē. corticū mediani frāfā corti. radīcū capa. folioz rute calamēti succi an. 3. ii. olei de caparib⁹. 3. y. aceti pap. ce. q. suf. 7 fiat vngtū. Emplz ad idē. R. armo. bdely pi cis naua an. 3. i. corticū capa. se. sina. scordeon ster. vaccini ster. ouis exicatorz an. 3. i. s. mucilla. sēugre. se. pily an. 3. i. puluerizet puluerizāda 7 i forti aceto dissoluāt gūme 7 cū oleo laurio fiat. ēplastrū. Ad idē. R. radīcū malue bismalue radi. lily cepe sgle. se. li. se. fēugre. caricaz piguū v3. i. pa laz sine aril. an. 3. s. infundāt in aceto p. noctē 7 postea bu liāt i aq. cāmēl. lēto igne 7 oia ponāt i sacculo 7 sp. splenez ponāt mirabilis remonet puriciē splenis. Epithia ad idēz R. oximel. simplicis lb. i. corticū caparoz. 3. y. absint. 3. i. puluerizet 7 cū oximel. buliat 7 epithief cum filtro. Ad idē R. vnguēti dialtee affugie anatis medulle vituli buti. sine sale an. 3. i. olei amig. dnl. 3. i. iit. cere. q. suf. acc. pap. 7 fiat vnguētū. **Cap⁹ de colica.** Digerētia māz flegmaticā faci ēre colicā vel iūacā sirup⁹ de absinthio siru. d. calamēto oxi mel sgli. oxi. cōpositū 7 filia. Soluētia. R. cina. 3. y. ni. mu. ligni aloes. spice carda. macis an. 3. s. masticie bacha. lauri macropipis an. 3. ii. scamōce ppatē. 3. iii. turbitoprimi. 3. y. 3. z. 3. iij. zuc. 3. iij. fiat cōfēctio solida. dōf est. 3. iij. v3. q. ad. 3. iij. Ad idē. R. diaphinico. 3. s. i. vini. 3. ii. miscant simul bec est

lapidib⁹. vel si fiat. R. fadalozū al. z ru. diarodō abatis. an. 3. y. coza. ru. coziā dī ppa. an. 3. s. se. ace. se. cito. an. 3. i. cinā o mi. 3. 5. pue ro. ru. sic. 3. 5. aq ro. 3. ii. 3. u. q. suf. fiat ellm. Ad dicie simplices calē z stiptice ciminū assū ameo anisū thū myrrba storax mastix nuxmyr. nuxcipssi laudanuz reubar. affuz abintbiū mēta lignū aloes cipi gario. cafe⁹ vet⁹ assat⁹ ablato sale p mltā ablutōz. coagulū edi z lepo. Lōfectōes calē diagalā. diacimi. diacinamomū diacitonitē cū spēbus tiriaca metridiamēta. Emplz calidū. R. anisi cimini nastur. affa tozuz mast. olibāi an. 3. ii. succi abintby. 3. i. s. aq ro. vitru vnum aceti for. 3. i. farie nu. cipssi. q. suf. puluerizēt puluerizāda z misceāt et fiat ēplm aliq⁹ ligdū. Sirup⁹ cū fēi sine fe. v3. R. rob de acbatia rob de grāis mirti rob de citrop⁹ nys an. lb. 5. pulueris boli ar. fe. ro. an. 3. s. buliat fil⁹ z sirup⁹ ēvrat cūz cibo z ēē cibuz qz v3 z flu. z febz. Medicina euacuās stipticādo pferēs fluxui colico. R. mirob. citri. 3. i. 5. kebulō. ido. an. 3. i. reubar. 3. i. 3. i. dragagātī. 3. 5. ifundāf i vio cito. 3. y. aq ēdi. 3. i. p diē z noctē z mae expmat et cola/ tura ppief. Ad id. R. miclette. 3. vi. trociscōz spody. 3. i. mi/ se cum aq pluuiālī z ppief. i mae. Mundificātiā vlcera cū disinteria p supi⁹. R. idromell. 3. ii. y. aq ordeī. 3. vi. def sepe i die stō icēiū. Et bonū ē clistere lanatiū. Lōsolidātiā vlce/ ra fcā mūdificatiōe. R. gūmi ara. mast. thuris karabe an. 3. y. iformet cū siru. ro. 3. cū succo abintby z fiāt sic pille z fu/ māf. v. stō icēiū oī die sc⁹ aut bis. Ad tō zucca. ro. 3. i. 5. elcūa ry cstricti iferi⁹ ofcribēdi. 3. vi. dragagātī. 3. y. troci. de fra si gil. 3. i. icorpef z def stō icēiū. 3. i. pvice. Tzoci. expti z opti⁹ oēs fluxū z febz. R. thuris fā. dra. an. 3. y. 5. boli ar. 3. i. ema tiris fze sigil. 3. y. balauitē. 3. i. 5. spi. cina. an. 3. i. opy. 3. i. kara. 3. i. 5. z fiāt tro. 3. i. cū suc. portu. aut aq cif. z aliq⁹ adde aluif. 3. i. 5. z B qñ mā fuerit būida mltū z qz cstrigūt spu. fā. i. illo ca. feci mētōz. Et scias qz i singlo troci. solū igredif dēianōa pa. 3. i. opy z secuf dari pnt. Nō qz ista sim. i qcūqz qñ fluxū ofert p⁹ coagulū edi l leporio z def an. prā. 5. i. z cenā cū. 3. 5. aq plā. z⁹ ē cafe⁹ aniqu⁹ qz butiz totū z sal fuerit f motū z o3 mirti icidi z dciēscū aq cala lauari malaxā. ips z p⁹ ea exic/ cēt z quōz v3 approxiatū. 3⁹ ē tiriaca fces. 3. i. cū aq plā. 4⁹ ē nastur. assū admistret cū aq plā. aut lacte cap. z dat bis in die stō icēiū. 3. i. 5⁹ lētes coc. i dua. ags z p⁹ ea assate i patella cū modico aceto z piguēdie castrati z def loco cibi. 3⁹ ē fa/ ciūt fabe ppare. 6⁹ ē diacitōitē sine spēb⁹ an. cibū. 7⁹ ē lac ca/ pñū a quo butiz ē extractum in quo sint extincti lapides fluuiales ardētes vl calidā vl fery. ¶ Scdō notādū qz tria sūt remedia singularia qz cōferūt exteri⁹ approxiata in quo cūqz fluxū. Primū ē appositio b⁹ ventose si vmblicū. Et si flux⁹ fuerit fortis ponaf 3. i. f. circū vmblicū z a quōz alio latere alia. Scdm ē balneū rite qz multū diuertit. Tertiū ablutō pedū z tibiāz cū decoctōe illi⁹ herbe qz vocaf calca trepa z ē ypicon z pl⁹ valet si lotio fiat vltqz ad coras. z lotō radicis falicis z cordum mēvalet loco illi⁹. Clisteria latuatiā i fluxū fiāt ex aq ordeī lb. i. aq mell⁹ 3. ii. y. vel fiat ex aq or/ dei cū melle ro. co. Ad idē. R. ordeī. M. y. rof. M. i. flōzū camomille. M. 5. fiar decoctio z colature addaf zucca. al. z ru. 3. i. et si vis qz sit sedatiū doloris addaf olei ro. 3. ii. y. se pi capraz. 3. i. 5. Clisteria stiptica cōsolidatiā. R. gallaz nō pfozati sūtac boli armeni an. 3. i. dragagā. gūi ara. an. 3. y. succi plāta. fcā residētia. 3. vi. ad ipis renū capraz recētis. 3. y. vitellū vni⁹ oui et fiat clistere cū aq pluuiālī vl aq fereca z sit clistere i fūma lb. i. Ad id. R. butiri recēt. 3. vi. sāguis draconis. 3. y. et fiat clistere. v3 i qcūqz dīstinteria. Clistere. R. rof. mirre balauitaz copulaz glādiū rizi gallaz sūach an. M. i. buliar i aq cisterne et decoctōis ipi⁹. R. lb. i. succi plā. 3. y. olei migri. 3. i. 5. vitellū vni⁹ oui assati sepi capraz. 3. i. pulueris oza. gūmi ara. assi boli ar. mast. an. 3. s. carie bōba cis busul. M. i. i. fiat clistere. ¶ Caplm de tenafsmō. ¶ In cura tenafsmōis. nota qz tenafsmō ē nimia volūtās

egeredi cū modil' nllō effcū. & deoc. fenu. fur. cau. añ. 20
i. vñā megetā & calefiat & p^{ea} ifudāf filtz & eger fedat s.
eo exp^{fo} ab aq̄ vtz ftru. ex ill' calis fiat faccul' & fedat eger
fp eo. ad iō fomitatō tgslibar. l' caraplas. Suffūgiū op^{is} 3
tēafmo. B. folioz piro. efcu. cito. fā. dra. boli ar. balan. ter
re figi. bullat oia vto vpadat ad afclā cū afelanit p^a vice añ
q̄z icipiat fe exp^{me} accipiat lapis q̄ fit calefcō igne fortie
& pyciat d' ifto vto fp lapidē & pōa lapis fō fcāno fiano & re
cipiat añ illū vapozē calmē & fic fiat olige p^a q̄z p^a vice a
lanit añq̄z icipiat p^{me}re. Licinia folia 2 solidaria & dolorē
fedātia. B. tur' iopti mirre acacie. fe infq. papa. al. gūi arab.
añ. 3. y. cro. boli ar. añ. 3. p^uieris ē & fiat lici. cū adi. capra
rūl' castra. Ad iō. B. croci tu. gūi ara. añ. 3. i. opy. 3. i. f. r.
albu. oñi fiat lici. lōgia. Ela ftrictia. B. g. mirri balai. rōf
corticū grana. añ. 20. f. fūac fe. aceto. fe. plāta. ātere fberl
iāda. al. masti. fody añ. 3. y. fe. papa. al. 3. iy. anifi. fe ēdi. cipi
turis añ. 3. i. f. coriā. ifufi i aceto cina. cora. ru. añ. 3. f. acacie
ypog. amidi cipl. gūi ara. añ. an. 3. i. tēat' tēredā & fufficiē
pdcā coquāf i aqua cifterne. diñ ifpiffē cū zuc. al. & fiat eltz.
poffz addi d' vto gñā. paz. Alid. B. galla. bala. cupu. gladiū
cozi. grana. an. 3. i. f. fre figil. carabe fā. al. r. ru. bo. ā. fāg. ora.
tbn. mast. fe. papa. al. gūmi ara. añ. p^uly añ. i. margaritarū n
fpozat an. 3. i. lauelanaz affa. granop vne an. 3. i. fody cīa
mo. an. 3. f. ramich. ro. cipi ana. 3. y. fpi. nar. cerut ypog. an.
3. f. liatu. eboris l' acū. 3. i. & 213 zuc. al. fufficiēti fiat pfectio
folida. Exp^{me}tū fūaf affis d' arboze q̄ d' op^{ps} & bñ calefiat
z ano nudo fedeat fī eā & qñ affis icipit tēpescere bēat alia
cala & fic tā diu fiat q̄ufqz fētiat calorē ad itra & fi nō hētilia
arboz fūaf d' abiere. Cap^o de difficilate migēdi. p^oio no
ta carnē illō. Strāgur gutati fur nil difurqz p hozas. Diffi
cultas vrie qñz pūet a casu & pūffioē & qñz ex dūillate ex
pūffine. qñz a fpletioē. & illa fpletio qñz ē ex fētōē vrie lōg.
vt cū qz diu vēcū dia fītinuit vrinā. qñz ex pūozib' vel fanie
qñz ex lapide Si ē ex casu & pūffioē fiat p ftebo. baflice et
fiar clifte. fiat effufio aq̄ cale i q̄ camo. mellis. rōf. bullier i
ab alto fī loco pūffo p du. hozas pyciat. p^{ea} yngaf loc' cū
ifto yngtō. B. myrrbe masti. an. 3. i. olei ro. 3. i. olei ane. 3. f. ce
re. q. fuf. i fiar yngtm. Ad idē vtz faccul' de abfintbio bullit' i
vio al. exp^{ffus} pofit' fupra femur i loco pūffo. Māde fīr
mo q̄ fepe cōē migere. Si fō fuerit ex fpletōē vrie tē dū
bat fī vētrē & pmat fortie pectē qz tē p^u iferior apif cū vria
egdi. Sz fī ex fpletōē būoz v' fanie l' fāguis fuerit bē me
dicie pfect. Medicie p^offite difpgō litōtri. vftiū nicolai
tīriaca ātīq meridatū. Medicie fimplices aq̄ fpagi aq̄ fari
fra. rafani ius cicez ru. cū radicib'. v. aq̄ limonū v3 d' fñū
vefice lapidē. p^uis op. de q̄ fūaf liqre diuretico. 3. i. pvice
B. feiuz apy petro. pedie fe. genestre faxifra. an. 3. ii. fe. feni.
anifi carui an. 3. f. feinz cōiuz. 3. f. milu fol. 3. i. fpi. cīamo. an.
3. i. liq. 3. iii. zuc. al. 3. i. f. fiat ex hīs puluis fbrillim'. No. ipz
qz optim' ē & eo pōt vti p^uinne. Balneū fīue feicupū. B. fo
lioz caulū maluanī. crefonū fīue fenatōz pitarie artetice
fio. camōil. fio. apy petro. radicū eozidē an. 20. iy. fiat bal
neū. Clifteria fiat ex pdcis herbis & colatura addaf bñdcē
3. y. caffiefi. yerept. an. 3. f. olei rute. 3. iy. & fiat cliftere. Un
gtm op. B. olei de fcorpio. olei cōftim olei de lilio olei aneti.
an. 3. f. adi. anatis. 3. f. pitarie faxifra. 3. i. p^uieris cimi. 3. iy.
ce. q. fuf. aceti paz. fiat yngtm. Epīetia accipe totū zīrbum
thauri vni' recēs fīue bouis iuuēs pfei & illō calefac ad ignē
& calm fuppoē fēozī & ē mirabile i puocādovrina. Ad idē v3
herba q̄ nafc fī fūdū nauū fīatū i aq̄ falſa co. i. vto fbrili al.
pofita fī fēur. ad idē fī ponāf cimices iter pellē & carnē vge.
Nō qz artetica ab itra & ab ex appropxiata mltū ē puocatia
Nō qz oia frāgētia lapidē q̄ dicefī fēqñi ca. valēd' ad puo/
catōz vrie & pdcā i illo ca. & dicebāf valēd' ē & lapidē. Aq̄ vi
uretica mgri tadei q̄ mirabil' ē i puocē vrie ē frāgēdo lapi.
& rēouēdo dolorē illoz fipfcē fiat qd' raro cōtīgū & ē mltū

melonū ⁊ filia. postea decolet hircū primū sanguis ⁊ vltimū os
abuci ⁊ sū retineri ⁊ exicari ad vmbzā. icidī mlti sic fiūt
trocī. ⁊ vlti refuef. Et nō q. alī lapis vesica claudī forā
vesi. vlti posuit egredi dū ⁊ tē sū tē sū remedia. p. ⁊ eū
pōat oigt. i. ano ⁊ p. ma vesica sic q. lapis retrocedat it. ⁊
reueat dū vāz. S. q. paties stet sup. ⁊ q. eleuēf crura
⁊ pstrigāf aū ⁊ retro vlti quo lapis dīcedat ad fūdū vesice.
Tertiu ē q. striga liniaf oleo amig. dūc. ⁊ ipōat p. collū vge
sic q. pellat la. ad itra ⁊ ē bonū valō. s. bñ pōat striga. Ca
plm de apate i renib⁹ ⁊ vesica pferēs i p. qñ ē d. mā calā. B.
mucil. p. fily mucil. se. citōioy aū. 3. y. ole. ro. 3. y. aq. edī. lb. s.
se. portu. se. papa. al. aū. 3. y. fari. ord. q. sufficit ⁊ fiat ēplz me
diocriter ligdū cū. 3. y. aceti. Si sit i p. mō frā h. p. fert. B.
pulueris ro. abfin. aū. 3. y. olei ro. ol. cāomil. ol. amig. dūlcū
aū. i. s. floz. camo. mellī. aū. 3. y. fari. ordi. fa. frumē. aū. q.
suf. ⁊ fiat ēplm. Emplz maturatiū qñ ē d. mā calā. B. radi
cū altee malue aū. 3. y. s. ficū caricap. piguiū. 3. i. medulle
cruris vitu. butiri adipis anatis aū. 3. y. olei camo. ol. amig.
dūlcū. aū. 3. y. s. floz. camo. mellī. aū. 3. y. fari. ordi. frumēti
aū. q. suf. ⁊ fiat ēplz. S. si fuerit d. mā frā h. p. fert ad matu
rādū. B. piguiū ficū caricap. 3. y. radi. lily. 3. i. mucī. fenu
greci mucil. se. lini aū. 3. y. ole. amig. dūlcū ydromel. pauce
coctiōis aū. 3. i. fari. tritici. q. suf. ⁊ fiat ēplz. Ad idē v3 ēplz
d. mellī. fm. mēfue. S. cā maturatiōe pferūt mūdificātia et
cōsolidātia q. oia scribēt i caplis imediate seqntib⁹. Ca
plm d. ardore vrie. Nō q. ardore vrie pūit a duplici cā. vna
qñ vrina ē acuta rōe coler p. mixtū vlti flegmatis falsi ⁊ d. illo
logi h. Alia cā pōt eē qñ ē vlc. i. vesica ⁊ i v3 vrie. q. l3 non
sit vria acuta trāfice p. vlc. ardore causat ⁊ d. illo logi ifra.
p. suis rasis optim⁹ ⁊ exp. ē sepe p. me ⁊ v3 mltum. Itē lac
amig. dūlcū d. coctiōe melonū vlcū aq. mltū v3 si dēf in
potu stō ieiuno. Itē v3 sirup. vio. cū aq. melonū. Emplz san
daloz. al. ⁊ ru. spody sumac mirtilo. aū. 3. y. acacie ypog. aū.
3. i. se. poz. se. cu. fe. cucur. aū. 3. i. s. succi plā. aq. ro. aū. 3. y. far.
or. q. suf. ⁊ fiat ēplz ⁊ pōat ad renes ⁊ s. pectē. Pluis se. lac.
⁊ portu. cū zuc. ē iudicia expta cuidā viro ātiq. g. āno icurrit
ter vlti qter istū morbū ⁊ liberat i duob⁹ dieb⁹ ⁊ d. eo sumit cū
diabo ⁊ i oī suo potu i magna q̄titate ⁊ ē. l. ānoz calid⁹ ⁊ sic
ce p. plonis i oib⁹ mēbris ⁊ qñ excoiaf i capite vge. iā feci
appōi stuelū ifusū i aq. ro. i q. liq. fiat fuit apū ⁊ statī cēfā
uit dolor. Ca. d. mictu sanguis ⁊ sanie ⁊ p. pñs d. vlcib⁹
renū ⁊ vesice ⁊ vīaz vrie. Nota q. mict⁹ sanguis l3 possit p.
cedere a vesica rēb⁹ epate ⁊ alijs mēbris. raf. hic solū ponit
curam qñ procedit a renibus vlc. vesica. Nota q. trocisci de
karabe ff. fri stiptici pglutiatui ⁊ a p. p. tate iftrigūt sang.
p. c. simplicita. Nō q. cūchabit. i. karabe lapis ematites ⁊ co
ral. v3 a p. p. tate i iftrigēdo sūg. vñcūq. fluat. Trocisci. alkē
gi ff. vltimi iunati i ātiq. mictu sūg. ⁊ i vlcib⁹ renū ⁊ vesice
⁊ vīaz vrie nā p. imittūt malā p. plonē calaz acutoz. būozū
q. fri. fo mūdificāt vlcera p. p. p. tate q. ff. i eis v3 se. ap. 3. cō
solidātia vlcera p. p. solidātia q. ff. i eis ⁊ bol⁹ arme. olibanū
fā. ora. gūmi ara. q. tria fpiūf i oī vlcēf fceptā vīd. mēfue. daf.
vñ. p. vice stō ieiuno cū aq. melonū vlc. mucilage se. cōiuz vlc.
cū lacte capno vlc. cū aq. plātag. daf. ēt cū. 3. ii. siru. d. papa. ⁊
aq. ordei. Trocisci d. terra sigil. ēt valēt ⁊ daf. cū aq. plātag.
Ungtū ad fneoz ⁊ ēt ad vesicā. B. olū ro. 3. y. oil mirti. succi
plātag. aū. 3. y. trocisci d. terra sigil. trocisci d. karabe aū. 3. i.
aceti. 3. y. cere. al. q. suf. aceti paz. ⁊ fiat ūgtū. Alī regrit in
ātiq. mictu sūg. p. mūdificare p. ea p. solidāf. Mūdificātia
solū ⁊ mūdificātia sūl ⁊ solidātia ecce p. ordinē. siru. mūdi
ficāf solū. B. capill. vene. fctiū. 3. iii. ligritie mūdiate. 3. i.
se. melo. mūdati. 3. i. mel. zuc. aū. 3. i. s. fiat siru. f3 artē lōg.
De eo daf. 3. iii. q. libz. mē. Alī. B. capil. vene. recētis folio
rū. argolose aū. 3. y. se. melo. mūdati. 3. y. se. cucu. se. cu.
cūrb. citru. mūdati. aū. 3. i. se. papa. al. se. citōio. se. altee aū. 3.
i. s. zuc. mellī. q. suf. ⁊ f3 artē fiat siru. daf. 3. y. cū aq. melonū

Etz mūdificāf ⁊ bonū. B. se. melo. mūdati. g. alkēgi se. al.
tee aū. 3. iii. amigd. amar. se. citru. capil. ven. recētis se. yreos
orobi ligri. mūda. aū. 3. i. s. se. lactu. apy. baucie aū. 3. y. ⁊ cū
zuc. fiat ellz. daf. 3. i. p. vice bis i die cū aq. melonū ⁊ sū illa
Etz solidās. B. solide maioris ⁊ mino. aū. 3. iii. sang. ora.
boliar. thuris masti. aū. 3. y. acacie mirtibe aū. 3. y. piloz. spice
nardi. 3. i. dragagati gūi. ara. aū. 3. y. ⁊ cū zuc. fiat ellm. pōt
ē fieri siru. ex istis si res duplēt vlti triplēt. Siru. mūdificās
⁊ cōsolidās. B. folioz. pētafiloz. 3. iii. 3. iii. 3. iii. q. suf. ⁊ fiat si
rup. i. lb. dēf. 3. ii. cū aq. plāt. ⁊ ē remediū optimū ⁊ velocit
iuuamētū p. stat. Ad idē siru. fact⁹ ex d. coctiōe folioz. agrio
nie. flo. plāt. aū. cū zuc. Ellm. ad id. B. ligri. mūd. 3. ii. se. mel.
mūda. 3. y. se. citruli cucurb. mūda. se. papa. al. g. alkēgi aū.
3. i. cinami. mirtiloz. aū. 3. y. dragagā. gūmi arab. ifufoz p.
noctē i aq. ro. amig. dūlcū excoitica. pineaz mūdiaz aū.
3. y. mel. ro. co. 3. i. aq. ro. aq. plāta. aū. 3. i. s. zuc. q. suf. ⁊ fiat ele
ctuariū. Et nō q. lac capnū qmōcūq. sumat ceteris pua
let ⁊ maxie si sumat cū vno trocisco alkakēgi. 3. i. Nā g. daz
nobilis etatis. lx. annoz vel circa ex solo medicamine isto
fuit liberat⁹ d. vlcib⁹ colli vesice a sex mētib⁹ citra. Siri
gam⁹ i vlcib⁹ vesice prio cū mūdificatis sic aqua mel. aq.
ordei d. coctio yreos ⁊ filia. Scdō appōim⁹ solidātia sic pul
uis san. ora. boli ar. terre sigilate ⁊ sūlū i istū p. luerē pōim⁹
cū lacte vlti aliq. liqre. Et nō q. vīaz vge ē tozmoza ⁊ id. caute
⁊ sine violētia frigēt i vlcera.

Capitulum d. cura emissiois vrie inuoluntarie.

Emplastum siue cero. B. laudau masti. aū. 3. y. olibani
nu. cipilli aū. 3. y. ligni alo. stora. calatni. galāge cinamo. aū.
3. i. terbērie. 3. y. oia misceāt cū pistelo ⁊ cū succo mēte fiat
ēplz q. apponit i forma ceroti sup. corio pōat sup. pectē pri
pilis abrasis ne accidat euulsio piloz i fmoide. Ad id ⁊ p. l3
v3 i polutionē. B. succi mēte. lb. s. masti. olib. aū. 3. y. nu. ci.
3. y. lig. alo. galāge aū. 3. i. plueris ciamo. q. suffi. Et si ē paup
pōat cimini aū. loco ciamo. ⁊ fiat ēplz. mediocriter ligdūz
Et pōt fieri i forma vngti cū cera ⁊ modico aceto ⁊ iungat
pectē. In diabetica passiōe a calitate fū. B. vngti populeo
oli ro. oli nenu. oli mirti. aū. 3. y. acacie. 3. y. turis. 3. i. ypogsti.
laudāi aū. 3. i. galaz. 3. y. mucila. p. fily. 3. i. s. aceti. 3. y. cū cera
fiat vngtū. Ad id v3 ad polutōez plastrā plūbi i mltis locis
pforata ifusa p. noctē vna ⁊ die i aceto posita supra renes ⁊
sit i clericiis q. i spmate abūdāt mltū. Alio vngtū. B. succi
lactu. portula. solati aū. 3. i. s. aq. ro. 3. i. aceti. 3. y. fari. papa.
al. 3. i. cere. q. suf. de q. fiat vngtū ⁊ iungant renes.

Cap. d. vmb⁹ q. i ano ⁊ vtre generāf. S. plices medicie
cale iterficiētes vmes. alo. turbit cologni. oia gñā felū spe
cialr. fel. lup. tau. nuclea. p. sicoz. lupi. amig. ama. cētaurea co
stū absinthiū ciamo. ru. yreos. enu. ale. po. se. cauli. abzota.
gētia. p. si. gramī. calatni. santo. siue sicados. g. lauri. lūbzici
tereitres agrimo. ⁊ se. alexādrinū cōiter p. ual3 daf. 3. i. v3. 3.
i. s. cū vīo tpe frigid⁹ ⁊ cū aliq. succo friō tpe calo. q. calefa
cit mltū. Medicie frie terra sigil. coriād. succi plāta. radieū
arboris gñati sumac ypogsti. se. portū. edīnia lactu. amara
granata acetosa pomū arāciū. g. citri filigo. cor. cer. vltū lac
astine oia acetosa. q. icidūt ⁊ subtiliāt mās q. est cā vmiū vel
mā vmiū ⁊ c. Inungat circa ūbilitū cū olo petrolei v3 d. ver
mes q. eos iterfic. ab. ex vngtū optimū circa ūbilitū. B. oil
d. absinthio oli michael scoti oli fel. tauri. aceti aū. 3. y. terre
sigil. 3. y. ossis d. cor. cer. 3. i. yerepig. alo. aū. 3. i. s. fari. lupino.
3. y. cere. q. suf. ⁊ vngtū fiat. Ad oli michael scoti p. vmb⁹
optimū. B. abzo. dōestici. 3. y. absinty. 3. y. cor. laureole. 3. i.
stica. 3. iii. gētiāe. 3. i. vmicloz. 3. iii. p. sicarie. 3. iii. pomī gra
nati corticum radicum canne ana. 3. iii. graminis. 3. iii. poli
di. 3. y. s. laune. 3. y. lingue auis. 3. y. s. radi. baccharū lau
ri aū. 3. y. alo. 3. i. oia buliāt i oleo q. aceto ⁊ p. ea cōferuēt
tradaf vlticū fuerit necesse. Alio. B. fermēti. 3. i. croci. 3. i.
aceti. q. suffi. ⁊ liq. fiat de q. iungant tēpora ac etiā loc⁹ medi

us i pte supiori capitis vbi e cōmissura nā mltū v3 ad rep/
mēdū rēsoluendū vapores ascendētes adeo q̄ repmit ac
cidēria mala vniū optie significat subet r fīia. Ad idē iun
gāt nares sīl cū furclā gutturus cū tiriaca antiq̄ vlierapi/
gra. Ad id v3 B ēplz qñ ē feb. B. suc. vmiclaris. 3. y. succi fo
lioz p̄fici añ. 3. i. aceti fel' thauri añ. 3. 5. aloes pulpe cologn
ride. se. alexadrini añ. 3. i. oīl amigdalaz amara. 3. y. farine
lupinoz. q. suffi. r fiat ēplz. Ungtū p̄suetū mibi. B. lig. alo
es croci añ. 3. y. farine lupinoz. 3. 5. fel' tauri. 3. i. yerepigre. 3.
v. oīl amig. amar. v. miclael' scoti. 3. i. terre sigillate cornu
cerui vsti sumach añ. 3. iiii. cere. q. suff. aceti fortissimi. 3. y. r
fiat vngtū. Cōposita tiriaca antiq̄ pille de aloes ierepigre
ad gramis distilata ē. n. optim' pot'. Ad idē qñ ē febris. B.
ordei. 3. iiii. se. gal. gramis añ. 3. i. buliāt i aq̄ sufficienti vsq̄
ad cōsuptōez tertie ptis colef' r d' illa de f' ad potādū r addit
paz aceti n' nocz. Et si vmes ff i ano fiat suppositoziū d' f' b'
molef'atib' expulsuā sīc d' carnib' bñ salitis. Et clistere la
uatiū r eductiū. Et nō q̄ sup' d' b'et amara dari vmb' r p
iferi' administrari dulcia r cliste. d' lacte. Cfectio p̄suetā mibi
B. ligni alo. 3. 5. 3. macis. añ. 3. i. cornu cerui vsti. 3. 5. mente
marubij zedoarie añ. 3. i. 3. 5. suc. al. lb. y. dissoluāt p̄dca in
decoctiōe lupino. r radicia graminis r fiat formule parue.
Cap. d' emorroidib' fistul' r ragadys q̄ i ano sūt. Ad flu
pū sang. restrigēdū trocisci d' karabe f3 melue bati cū deco
ctiōe sumac sanguinē restrigūt optie. Ad id v3 electuariū
de scoriz ferri almasozis f3 sumac i parua q̄titate qz mltū
restrigit. Ad idē trocisci de karabe f3 almā. ab extra. Ad id
B. aloes turis sang. draco. bo. arme. piloz. leporis subtili r
cifoz añ. 3. y. puluerizē p̄dca. demū accipe telā araneā mō
lēdini r cū albumie oui p̄dca misceāt r liniāt loc' vñ sang.
emanat. cū illo medicamie sel' restrixi sang. fluēt ex arte r
ria scia sub genu a pte d' oestica tibi p. iiii. dies n' poterat re
strigia medicia. q̄ p̄suerā cure lucrāt' sui duca. rii. r. x. bra
chia pāni pulchri ex curialitate patietis. Ad idē. B. balan
stiaz ros. galaz nu. cip̄si sumac corticū. g. miri acatie turis
añ. 3. 5. aquasent' aliq̄tūlū r buliāt i vīo nigro stiprico r aq̄
añ. pub' eglūb' r fiat cataplasma v' fometatio cū spōgia.
ad idē. B. olei ro. 3. y. sumac miri añ. 3. i. cere. q. suff. aneti pa
rū. fiat vngtū r iungat loc'. ad aperiēdū emorroides vt sūg.
fluat. Nota q̄. v mōis aperiūt emorroides vt ide fluat san.
p̄rio r ē securior cū flobotomo vt nō claudant qz facit p̄so
lidant. Iungat isto vngtō qd ē B. olei p̄sicoz. 3. y. medule
crisolomitozū corticū oleoz añ. 3. y. cere. q. suffi. aceti paz
r fiat vngtū. Scōdo aperiāt cū sanguisugis p aliq̄z cānam
vt nō vadāt p alia loca qz ille euacuant sang. melicū vt ait
auic. f. iiii. pūmi canonis. i hoc differūt a vērōsio. Tercio
mō aperiunt cū solys sic' v' cepe ita vt fricent cū istis foli
is fortiter a pte exteriori vsq̄ quoicipiat emittet sanguinē
r ē cōis mod' mliez. Quarto mō cū eo qd pōit 'Rasis vt pā
nus d' lana ifundat i succo cepe r loc' fricet qz ille succ' est
multū apitū r ideo aperit. Quinto mō conoz apire cū isto
vngtō B. aloes succotrini subtili r pluerizati. 3. y. felis tauri
ni. 3. i. aceti. 3. y. misceant sīml' r cū lana v' filtro i isto liquo
re ifuse fricet loc'. Aliā medicinā pōit rasso r ē expitū vide
ibi. Ad mitigādū dolorē emorroidaz. Nota q̄ trib' modis
sedat dolor emorroidaz. i. resoluēdo materiā minorādo ma
teriā r molificādo r stupefaciēdo. r mltū v3 emplz B. ras. c.
d' epate qd d' emplz de epate. B. spice mastice cipi sgnati
calami aroma. crocimetē. deis mastix r mēta i vīo disoluto
cū alijs misceant r ex his oib' fiat ēplz. Ad id B. mucilago
senugre. mucilag. se. lini añ. 3. y. butiri sine sale sepi fūū cap.
añ. 3. i. viteli vni' oui. oīl ro. 3. y. cere modicuz r fiat vngtū
Ad idē. B. folioz ligue auij fo. ligue cāis fo. malue an. 20.
y. fenugre. se. lini an. cōquassent' r buliāt i aq̄ demū ponat
spōgia ifusa i illa aq̄ r exp̄ssa ponat i ano. Uel fiat sicut' ex
dictis berbīs r ponat i ano. ad idē oīl d' crisolomis. 3. i. olei

ro. 3. 5. piguedis anatis butiri loti. an. 3. iiii. bdely i p̄dco oīl
dissoluti. 3. y. cere. q. suffi. r fiat vngtū mole. Ad idē qñ ē do
lor mltū ifestz. B. diaglō. 3. i. olei. ro. 3. 5. viteluz vni' oui
croci opti. an. 3. i. misce iungat loc'. ad idē qñ maxīm' do
lor ē. B. opti. 3. i. dissoluāt i aq̄ ro. deide accipe stuellū de bō
bace r ifude i dca aq̄ postea appone ano r teneat modicū. r
statī cessabit r sepe sui exp̄t. Et nota q̄ lauare anū cū aq̄
repida dulci pbibz euenit emorroidas ad ragadias i ano n
saniosas. Si sunt cū adustioe v3 vngtū de cerusa. si sūt sīn
iflāmatioe v3 B. B. mucilago p̄sily. 3. i. piguedis galie recē
tia. 3. i. r. 5. vitelū vni' oui croci. 3. i. oīa misceāt r iungat lo
c'. ad ragadias saniosas appone medicamē corrosiuū prius
descriptū. c. d' polipo. p'ea cōsolidā cū sanies cessauerit cum
vnguēto de cerusa. Et seda dolorē cū medicia descripta. c.
de polipo. vide ibi receptas. ad emorroidas apparentes pu
tridas. nota q̄ tales emorroides p̄nt curari plurib' modis
primo per apertionem venarum r de illo dictuz ē. alio mō
dolorē sedando r de illo ē dictū est. tertio modo q̄ incida
tur totalr r tē pū purget totū corp' aut flebordeē spār
qñ sūt nouele qz qñ sūt atiq̄ pus debet restrigi postea icidē
r hoc fit mult' modis. Uno mō sine dolore q̄ si accipe filuz
stirici v' pillū eg forte r ifude i aq̄ ro. i q̄ fuerit dissolutum
modicū opy r albumie oui r ole ro. r cum illo frica emoroi
das multis vicib'. nā rōe fritatis n' p̄cipit dolor p̄p scissurā
illi' fili. i isto mō coroz ētyverucas. Fo ligat si sunt parue i ra
dicē si sunt magne i medio r sic strigat donec icidat. Tercio
mō icidat cum forficib' r d' sup ad mitigādū dolorē ponit
emplū d' vitelo oui r ole ro. p'ea itēditur ad cōsolidādū
cū hoc vngtō. B. ceruse lote alo. loti masti. turis sang. ora.
añ. 3. 5. olei ro. 3. i. 5. cere. q. suff. aceti paz r fiat vngtū. Quā
to mō icidat cum medicis causticis r ē magis piculosū B.
vide eris anacardi sbril' puluerizati añ. 3. i. misceāt. ad idē
valet medicamē corrosiuū descriptū c. d' polipo. Ad fissu
las ani sūt. ē vlc' p̄cauū sordidū stricū exteri' et iteri' aplū
cū calostate i fūdo. p̄rio q̄ it' ponat i medicamē corrosiuā dī
cta sup' p' cōsolidatiā sp̄ itēdēdo mūdificatiōi. Et si expe
dit mitigatiā doloris iā hēs. canescit scionē cū ferro vt dīc
Cap. d' egressiōe ani et m̄ricis. C Egressio ani fit a du
plici cā p̄ia ab hūiditate molificāte siue relaxate lacertos
fētinos fecū r tē cū digito pōt itroduci. Fo ab apate ani in
ducēte grauitatē r tē cū digito n' pōt itroduci. p̄his apone
d' sup itestū egfso n' apato. B. suac. 3. 5. galaz ātere nu. ci.
olib. an. 3. i. pluerizē sīl' sbril' r p' ūgat cū ole. ro. itestū r
p'ea addat pluis ite sup eo circū q̄qz r fiat sic olvice q̄ eg
dit itestū. ad id v3 balne. scū d' p̄diciā imo fglū fiat p̄rio
balneū fo iungat ol. ro. r. 3. apōat pluis. qñ egredit an' cū
apate fiat balneū cū aq̄ ca. bulita cū camo. melillo. mal. bis
mal. se. li. fēng. aneto p'ea ūgat cū oīo ane. postea aspgat d'
plue. p̄dco. ad exitū m̄ricis. Nō. triplex ē sit' n' nāl' m̄ricis. f.
assē' r vocat' p̄focatō m̄ric. ad lat' r vocat' p̄cipitatio. adē
r vocat' exit' r d' illo vltio ē b' dicēdū. bō triplex ē cā hūidi
tates ibibite i m̄ric. f̄dēres palitica. Fa apa faciēs cā sui gra
uitate descēdere. Tercia mltitudo supfluitatū descendē
tium ad p̄cauitatem m̄ricis. p̄rio debz fieri purgatio toti'
cōpis cū m̄dicis f̄piciētib' tales supfluitates r cū vōitū q̄ est
melior eūo q̄ fieri possit. r si expedit flebo. diuersina. Fo pō
nāf. iiii. vērōse magne vna pōat sup ūbelico. Fa i latere sin
stro v' p̄ p̄ctē. 3. i. latē d' stro. g. vna pōit sub māl'. tertio fiat
suffumigatō ad m̄ficē cū isto puluer' B. tormentile acatie ra.
bistorte añ. 3. iiii. psidie balau. añ. 3. y. galā. nu. ci. fo. mirre añ
3. v. r fiat pluis r aspgat sup carbonē ita vt nō p̄cipiat ipe
odorē r fiat vērōf ad huc pmanētib'. Quarto odorē redo
lentia sibi grata sicut pmanē ambra violas r similia.
Quinto balneet se in aqua bulita cum istis. B. ro. ru. miri
radi. tassbarbasi ana. 20. y. tormentile rad. bistorte ātere
māl'. olib. an. 3. 5. m̄ricarie kalēdule sicce an. 20. i. asē. seti.

3. y. coqſſent coquaſſanda. 2. radi. 2. herbe buliat i aq faba
rū ſufficiēti. Alia ligent i ſaclo vno 2 ille buliat i vno ſtpti
co poſtea miſceat vinū cū illa aq 2 fiat balneū. Sexto cum
egredif balneū iungat oſficiū mſiclo int 2 extra 2 circa re
nes B vngtō. B. ole. mirtini ole. d lilio: olei de maſti. añ. 3. y.
aſſe ferid radi. biſtorre tormētile añ. 3. y. cere. q. ſuffic. 2 fiat
vngtū. Septio pōat ſibi ſuppoſitorū vſ peſariū tale i colo
mſicis p 2 exitū a balneo. B. aſſe feride. 3. i. maſtic. turis ſe.
mirti galāge nu. cipiſſi añ. 3. i. pſuerizē ſubtilr 2 cū olo. mir
tino fiat maſſa. Octauo vſat iſto ceroto qſt pſuepoſito ab
ymbilico. ſ. vſq ad vuluā B. gūmi pini. 3. y. thuris maſtic.
añ. 3. i. gūi cipiſſi. 3. 5. liqfiat oſa cū olo d maſtice 2 fiat cerotū
lōgū vſq ad qſtitatē vni palmi 2 latū ad qſtitatē medij pal
mi. Ad id B. maſti. 3. 5. oliv. 3. 5. nu. ci. galap mirtiloꝝ añ. 3. i.
pſidie balaſtia. añ. 3. 5. terbe. 3. y. 2 cū oleo maſti. fiat cero
tum i qſtitate pſicta. ¶ Cap. de cura fluxus mēſtruoz.
¶ Nō q flux 2 mēſtru. ſupfluozū accidit ex trib 2 pſio qñ mē
brū eēt raro dilatatū 2 apertū 2 relaxatū nāſt vſ pcuſſiōe.
fo qñ eēt mltitudo vſ acuitas vel fluxibilitas hūoz. qd bz
cognofci ex receprādo ei 2 i pāno 2 lotōe pāni p 2 añ exicca
tionē iſpiciat color qz citrin 2 argult ſang. coſicū. albedo ſte
gmaticū. liuiditas aqnoſū. Tertio ex debilitate retentive 2
fortitudie expulſiue. Ut i pſib 2 ex rōe acuitatis ſang. Et id
pmo purget cola cū miroba. citri. Medicie poſſe. c. d vo
mitu ſang. 2 d fluxu ſang. nariū 2 d mictu i B valēt. B. pſue
ris coralo. ru. 3. i. aq plātagi. 3. iii. miſceat 2 potēt qñ vadit
dormitū nulla cena pcedēte 2 res mirabil expta. Ad idē
B. ſirupi mirtiloꝝ. 3. y. aq plātaginis. 3. iii. 2 potēt qñ vadit
dormitū nulla cena pcedēte. Suppoſitoria 2 peſaria qñ ſā
guis 2 coleric. B. ſo. plāta. M. i. 2 aquaſſent 2 ſuppoat ēt ſi
c 2 ſolus. Ad idē trociſcoꝝ de karabe 3. i. o. meſue. 3. y. ſucci
plātagi. 3. i. miſceat 2 fiat peſariū. ad idē v3 ſtere 2 aſini recēs
ipōſit mſici. Empla ad idē. B. ſucci plātagi. lb. 5. aq eiudē
lb. 5. acci. 3. y. coral. ru. karabe lapidis ematris boli ar. mir
tilloꝝ copulap glādiū oliv. añ. 3. i. terre ſigilate. 3. i. farine
ozdei. 3. iii. 2 cū olo mirti. 2 oleo citronioꝝ oleo ro. ana. ptes
eqles fiat duo empla 2 vñu ponat pectini a pte āte aliud a
parte poſt ſura renes. Et exiſtis poteſt fieri balneū. ¶ No
ta q fluxus iſte etiam poteſt pſuenerē ex emorroidib 2 ma
trictis 2 tunc curatur ſicut curantur emorroides ani.
¶ Capitū de puocatione mēſtruoz 2 fet 2 mortui 2 bis q
faciūt ad cōceptionē. ¶ Nota q cā frētiois ē triplex p oppoſi
tū cāe fluxus mēſtruoz. Sūrup 2 ad mēſtrua puocāda 2 q
pos aſſumunt B. rubee. 3. y. radi. ſparagi buſci radi. ciperi
añ. 3. i. neprite valerīe ſauine calami pulegy añ. M. i. me
liſſe. M. y. ſe. ſiſeleos. 3. y. xilobalſami carpopalſami ſe. me
lonū mūdatoꝝ añ. 3. i. ſpice nar. 3. i. ligritie raſe vnaꝝ paſſa
rū mūdatoꝝ ab ariſañ. 3. i. mell. eſſ. ſuc. añ. lb. 5. fiat ſirup 2
p3 artē lōg 2 quo ſumat oī mane. 3. iii. hora agna Cū ſum
pſerit decēter d illo ſirupo ſumat bñdicta diſtēpata cū dco
ctiōe rubee tictoz i doſi debita vt bñ purget. Poſt purga
tionē oī mane ſumat vñu vitrū aq rubee tictoz diſtilate d
capellū. Itē vſat oī mane de artemiſia duos bolos añ pran
diū p lōgū tps. Itē vſus trifere magne ſem opū qſtitate. 3. i.
cū brodio cicerū v3 multū. Itē por iſte ſi pſtinet bis i die
2 p vice. 3. iii. mltū v3 B. ra. rubee tictozū maioris. 3. i. ſeis
ſiſeleos ſe. ſena. ſaſcoloꝝ ciceꝝ nigroz añ. M. i. buliat i aq
ſufficiēti vſq 2 redeat ad q. part. 2 coſet 2 dnlcoreſ colan
tia illa cū ſuc. 2 ē mltū valida i hoc. Balneū B. artemiſie ſa
uine añ. M. iii. folioꝝ coſti dnlcis folioꝝ malue biſmalue
brāce vſſine añ. M. y. ſe. malue biſmalue ſe. haucie ſe. lini
ſenugre. cūſcute ſe. ſinapis ſe. laudule ſe. ſiſeleos añ. 3. i. 5.
ſe. petroſili ſe. ſe. aneti aſari d uici añ. 3. 5. floꝝ camo. floꝝ
ſambuci floꝝ anthos ſticados añ. 3. i. ſeia ligent i ſaclo con
quaſſate 2 oī buliat parū i aq ſuffic 2 ſup ſaclo ſedat mlti
er i dco balneo. Peſaria quodā mō dure ſubſtātie. B. radi.

gentia. pulegy regal añ. 3. y. nigelle. 3. i. carniū ficuū. q. ſuf.
ad icorporādū. 2 aquaſſent 2 aquaſſada 2 cū modico mercurial
fiat maſa 2 illo mltū vtor qz nō iducit ardorē neq3 excozia
tionē aliquā ſic faciūt aliq cōiter 2 forti 2 fieret maſa ſi fie
ret cū ſucco cucu. aſini. Ad idē 2 ē forti 2 B. radi gētia. 3. y.
cologntide nigele añ. 3. i. 5. carniū ficuū q. ſuf. ad icorporan
dū 2 fiat maſa cū ſucco mercurial vſ cucu. aſini. Ad id B.
bñdict. 3. 5. colognide nigele añ. 3. i. miſceat cū ſucco cucu.
aſini. 2 pōt fortificari cū ello al. Peſaria ligda. B. ſucci cu
cumeris aſini. 3. 5. ſucci mercurial. 3. y. miſceant 2 itromit
taſ bōbz 2 iponaf vulue. Aliū 2 v3 ēt ad ipregnationē. B.
radic. rubee maioris radic. cipi añ. 3. y. artemiſie pſopi ſauie
calamē. pulegy mercurial añ. M. i. ſe. ſiſeleos. 3. i. nigelle. 3.
y. pulpe cologni. 3. 5. mell. olei de lilio. añ. 3. y. ſucci artemi.
3. i. benedictē. 3. vi. fiat peſariū ſuffic. p trib 2 vicib 2. Empla.
B. benedictē. 3. i. turbit. 3. y. nigelle. 3. iii. mel. 3. 5. 2 fiat eplz
q appoat in oſificio vulue. Et iterum fiat aliud ſuper pe
cten qd habet mollificare vt hoc B. muell. lini ſenugre. añ.
3. i. butiri ſine ſale. 3. i. axungie galline axungie anatis axu
gie anſeris medulle vituli añ. 3. 5. armo. 3. y. olei amig. dul.
olei ſiſami. añ. 3. i. cum modico cere fiat vnguentum de quo
inungatur ab ymbilico 2 a parte retro. Elebotomia ſaphe
ne pſis iterioꝝ mltū v3 ſilr 2 vētoſe. ¶ Nota q nigella 2 eu
forbiū pp acuitatē eorū iducūt ragadias i mſice ſacilr. Ad
puocādū fetū mortuū nota q ex trib 2 agnoſcitur q fet 2
mortu 2. Pſio ex motu mulieris de latere ad lat 2 qz ſic fet 2
mouet qz nō adheret ligamēto. Scdo ex fetore mſicris in
odore anbelit. nā p tres dies fetet. Tertio ex lōga retētio
ne man 2 caleſacte i aq cala ſupra vētrē qz ſi fet 2 nō mouet
ē ſignū mortui. 2 i hoc attēte agas. Expta. B. galbāi. 3. y. la
ctis caprini. 3. i. diſſoluaf galbanū i ſacre 2 deſ ad potādū mſi
rabiliter puocat. Peſariū ad id B. eleboꝝ nigri ſaxifragie
ariſtol. ro. buchoꝝ moriē. g. laureole pul. cologn. armoni añ.
3. y. ſel tauri. 3. i. diſſoluaf armo. i ſucco artemiſie 2 fiat ſup
poſitorū ex iſtis. Cerotū ad id. fiat cero. ex galbāo diſſolu
to i ſucco artemiſie ad qſtitatē vni palmi 2 duozū digitoꝝ
i lōgitudinē. Ad id 2 forti 2 B. ſucci rute. lb. 5. mirre. 3. iii. co
lognt. q. ſuffi. 2 fiat cerotū vt pſus. Ad ſacilē partū faciēdū
ſumat pgnās cū trāſſerit octo mēſes cū diē ſic ſiccas pſine
piguas aſſatas añ. pſādūz 2 cenā. ſo illo tpe aſcēdat 2 dſcē
dat ſepeſcalā. Tertio aliqñ irrēt balneū aq dnlcis vbi ſint
malue biſmalue i tpe pdcō. Ad ſacilē pſū i actu pſ ad intra
B. caſte. 3. iii. buliat i bono vīo albo ſubtili ſufficiēti vſq ad
pſuptionē medietatis 2 coſet 2 deſ vitrū vñu cū aq cicerū
2 ē ſecurū 2 eo vtor 2 addo cina. Ad idē. B. aſari caſto. añ.
3. i. pſuerizē ſubtilr 2 ſtur cū brodio cicerū rub. B. ad idē
B. mirre caſto. ſtoza. colāi. añ. 3. 5. cia. electi ſauie añ. 3. 5. ſi
at puluis 2 icorpoꝝ cū melle ad modū pillarū deſ vna pro
vice d hora i hora. Decūbat mulier ſup vētrē gēibus flexis
2 explicatis ymblico 2 puocet ſternutatio vſ vomit 2 qz ſa
cile fet 2 expellit. ¶ Nota q ſi agnimōia liget coxe ppe vuluā
puocat fetū. ſilr 2 magne. imo ſi teneat i manu ſilr coral.
ru. alligat coxe dextre. ſilr ēt croc 2 aquaſſat 2 dco ſem ſic
nux alligata coxe. Mdirgātia dolorē p pſuz. B. cam. ſe. lini
2 ſſet 2 fiat ſaculus 2 calefact 2 i vi caſo pōat ſupra vētres
Ad id. B. cepe al. vñu coqſt i ctnet ca. vt piſſet. demū miſce
aſ ſecū butirū vaccinū ſine ſale 2 extēdaſ ſupra pānū 2 ap
pliceſ vētri. ¶ Cap. de bis q faciunt ad cōceptionē. Et hec
ſūt vſilla qñis iſpinētia. 2 iō nota q rria faciūt ad cōcepti
onē purgata mſice vſ ſupra. Pſimū ē dlectorio vſi cū mu
liere 2 hoc faciat diaſatirō. Et hoc ēt optimū ellūz i puo
cādo courū. B. pſue diaſatirō. 3. i. galā. 3. 3. beē al. ru. ſe. bau.
cepe añ. 3. i. caudarū ſticorū 3. 5. cōſue ſticados orabici cor
ticū citri cōditi añ. 3. y. cerbelozū paſerū colūbarū pap aſa
torūz añ. 3. i. ſiſticorum mūdatorūz. 3. y. 2 cūz ſuc. fiat ellz
d quo comedat vñuz coclear āte pſādūz 2 āte cenā qñ va

adit dormitū. Et adde illo mulieris pulueris trifere magne sine opio. 3. i. Ad idē quelane adite cū zuc. 7. modico. 33. Ad idē. 33. aditū. Balneū ad cōfortiādū retentiā matricis. R. sumitātū mirre recētis. AD. iiii. folioz valeriane nepite me lise artemisise añ. AD. i. ro. ru. AD. 5. q̄sentē 7. fiat balneum postq̄ fuerit amestruis mūdificata 7. def. 3. i. Et de illo puluere mae 7. sero sumat i exitu balnei. R. testiculoz leporis exicea op. 3. 5. se. sileleos se. artemisise se. mercurialañ. 3. i. ra sure eboris. 3. iii. zuc. ad pōdus oīuz 7. fiat puluis 7. pap. boni vini odoriferi bibat p. 7. fiat hoc p. dies tres cōtinue. Et pos set fieri cū solo puluere mixto cū vino. Et post tres dies po nāf hoc pessariū añq̄ viro cōiūgat. R. testiculoz leporis li gni aloes rasure eboris añ. 3. y. cōficiat cū aq̄ decoctiōis ca meleote supponat colla matricis. Et qñ vlt se viro cōiūget amoueat 7. tūc viro cōiūgat pmissis q̄ aūc. docet pmittef vt mulier bñ apetat. Et nota q̄ emist. o seis ē i matrice. Et vir strict cū muliere p t̄p. p. mōz volūat se ad lat. 7. ipōat istd pessariū. R. galle nō pforare. 3. i. signāt. 3. 5. pluerigenē 7. fiat facul. oblung. cū pāno lineo raro 7. subtili. Balneū re strictiū colimatricis ē istd. R. folioz quere. fo. sorbe folio rū nespilloz armōiaci sumitātū berōice gariof. cipressi añ. AD. i. sumitātū valariāe nepite añ. AD. y. buliāt herbe i aq̄ sufficiēti 7. reliq̄ ligent i faculo 7. ēt buliāt cū dicto balneo. Ad idē. R. nuc. ci. galap. nō pforat. galap. quere. florū sg nātū flo. cameleote añ. 3. 5. ro. ru. 3. y. pilloz lepo. 3. 5. fiat pul uis 7. ponat i pāno lineo raro ad lōgitudinē vni. digiti 7. ei? grossitiē 7. ifundat i vino decoctiōis floz camo. 7. i exitu bal nei iponat collo mīcis 7. fricet. ¶ Nota q̄ si vir bz vga par tū o3 ponere puluinar sub ei? coxis. Et añq̄ se iungat ad ac tū icitet bñ mulierē ad coitū osculādo t̄gēdo bñ mamillas 7. fricādo pitecā 7. ē loc. medi? iter anū 7. vulnā. De ludo ligue taceo pp honestatē. Cūq̄ fuerit mulier cala q̄ cogno scit ex ei? anbelitu pmutato 7. qñ balbuciēdo loq̄ se vir ac tū expōat 7. sit hora q̄ pleta p̄ia digestio ē. Et vir emittat magnā quātitatē se. 7. iō o3 raro coire q̄ stare p. dies. xv. vl circa. De his 7. alij scriptis loq̄ i meo tractatu de vīsōib? mēbroz generatiūoz. Epimētū. R. plueris veretri tauri bñ exiccati pulueris mēre añ. Ofice cū mele 7. va mane 7. sero. 3. i. mulieris qñ vadit dormitū. Electuariū d margaritis de scriptū ab aūc. fen. xxi. c. d. pferuatōe abozus phibz aboz sus quocūq̄ t̄p. vide ibi receptā 7. suamētā. Electuariū de margaritis 3. 5. aūc. fen. xxi. c. de regimie vli pgnātis. R. margaritaz nō pforat. p̄retri añ. 3. i. 33. mastie. añ. 3. iiii. sedoarie dozonici se apy casie cardamo. vl tasphe nu. mu. ci namo. ana. 3. y. been al. 7. ru. pipis macropipis ana. 3. iiii. cina mōi. 3. v. zuc. al. ad pōd. oīs. 7. pl. fiat elix. docto ē coclear. i. ¶ Capitulum de ragadyz vulue 7. vlcerebus eius.

Pessariū mūdificatiū vlcerebus putridi matricis. R. pfo pi abstinthg ana. AD. i. buliāt i aqua sufficiēti 7. tunc sumat. vit. vñū mell. ro. co. 3. iiii. 7. miscet 7. inicit i matrice. Ad idē decoctio p̄reos cū mele. Cōsolidatiū. R. dragagāti gū mīarabici ifusoz i aq̄ rosacea ceruse lote olibai sang. drac. añ. 3. i. litargirū. 3. i. olei ro. 3. y. cere. q. suffi. 7. fiat vngtū. ad idē. R. ceruse aloes olib. san. dra. boli ar. ana. 3. y. q̄sentē 7. bu liāt i. iiii. lb. lactis caprini vsq̄ q̄ fdeāt ad medietatē 7. colē 7. inyciat i matrice. Ad remouēdū ardozē valet bōbix ifu sus in oleo ro. lb. iii. aq̄ plantaginis 7. similia rē.

¶ Capitulum de cera apatis mīcis. Scias q̄ hic cōpetūt medicamīa eadē 7. eodē mō q̄ dē sunt i. c. de apatib? renū 7. vesice 7. ideo ibi recurrao. ¶ Capitulum de vlcereb? 7. can cris q̄ sunt i matrice. Nota q̄ i plus se bz vlcus q̄ cancer q̄ vbi cācer ibi vlc? 7. nō cōuerfo. Quā vlcus ē sine cancro ea q̄ dicta sunt in. c. de ragadyz hic competunt. Si autem ē cancer malum acutū cōpetit sed o3 pcedere cura paleatiua

7. modicū se ipedire qz morb? ē curabil? 7. maxie i tali loco. ¶ Capitulum de suffocatiōe matricis. Nota q̄ hec passio causat ex spmate itento sic ē viduis vl ex sanguie mēstruo retēto 7. i illa nūquā fit spuma i ore ligatio extrematū 7. fri catio eozūde3 eductio rerū acutaz ad extrema ipositio di giti i vulua 7. cōmorio labioz vulue cū eo v3. Et iferi? fiat odoramēta placibilia supi? odoramēta displicibilia mīse? iposit? i pāno lineo 7. apposit? colo matricis mltū v3. Ad idē. R. ligni aloes storacis calamite gariofil. ana. 3. i. musci am bre an. 3. i. fiat pluis 7. ponat i pāno lineo 7. supponat. ad idē v3 suppositoria dicta i. c. de retētiōe mēstruo. Ad eadē p̄ci pitatiōē mīcis ea q̄ dicta sūt ad exitū mīcis 7. anibi p̄se rūt maxie qñ ē ab būditate molificāte 7. silt balnea 7. epla stiprica dicta i. c. de fluxu mēstruo 7. ēt dē. c. d. p̄ficiētib? ad ipregnatiōē. furre ibi. Et spāl. illd balneū qd icipit bal neū restrictiū colimatricis. R. folioz quere. 7. mola nō mōiet p se ad aliq̄ p̄tē. Fo pedes 7. man? aliqñ mōstrāt defectū calozis nālīs qñ nō ē i vera ipregnatiōe. Tercio q̄ mulier i mola nō ē fortis 7. debil. ideo nō pōt moueri. Quarto q̄ mola ven ter ouiozē q̄ i vō acceptū. Quirto q̄ p̄tāt ipe dētermina to 3. mola n. Pessariū eductiū mole. R. elebori al. oppo naci añ. 3. y. fel. tauri. 3. y. puluerizēt 7. fiat suppositoriū i mlt tū v3. Ad idē valet q̄ dicta sūt i puocatiōe mēstruo 7. i edu catione fet? mortui 7. si vis fortius adde ellebozi. 3. y.

¶ Capitulum de hernia sine ruptura. Emplz ad rupturā testialē. R. glutinis pisciū colofōie añ 3. y. picis naual. 3. i. 5. icidant p frustra 7. ifundant i o3o ma sticis 7. aceto añ. eq̄l. q. suffic. p. diē 7. noctē. postea liq̄fiat in patella 7. colef 7. colatur addat mastice thuris boli ar. san. dra. dragagāti fenugre. subtilis puluerizatoz añ. 3. y. 7. misce ant diu agitāt 7. fiat emplz. Ad idē radices triū p̄solidaz fabe inerse visci quercini sang. dra. boli ar. galarū nu. cipfi. gūi ara. añ. 3. i. acacie p̄fidie balaustie añ. 3. 5. pil. lepo. 3. iiii. se pi yrci. 3. i. pi. naual. 3. i. cere noue. 3. v. 7. cū o3o ro. fiat ep̄lm 7. o3 pōi sup loco 7. postea appōi brachale. Et nota q̄ si daf. 3. 5. radi. valeriane pluerizate cū bono vīo mltū v3. Sometā tio ad herniā aq̄faz. R. rute agni casti origai cala. an. AD. i. anisi maratri seīs rute seīs sileleos an. 3. i. flo. camo. melliloti an. 3. y. q̄sentē 7. buliāt i trib? lb. aq̄ vsq̄quo redeat ad lb. duas 7. colef 7. opetit ad resōlutiōē aq̄. Emplz qd cōpetit postq̄ ifoluta fuerit aq̄ ne fdeat. R. masti. 3. i. nu. cipfi. 3. 5. dragag. gūi arab. an. 3. i. 7. cū o3o ro. fiat emplz. Saculus ad herniā vētosā. R. surfuris 7. cimini an. 7. fiat facul? 7. buliat i bono vīo al. 7. calid apponat burse. Emplz ad idē. R. succi kebuli vini al. an. 3. y. olī camo. 3. iiii. mell. ro. co. 3. i. farie fa barū. q. suffic. 7. fiat eplz. Regimē quo genti? diēse curasse multos ab hernia intestinali. Et iā fuit exp̄t 7. bene successit. pmo accipiat pell vni? castrati op̄pilata 7. triturata optie 7. po nat ad capellū 7. ex aq̄ distilata iungat locus 7. si rati supi? apponat Bemplz. R. pi. naual aloes iungami aristologie lō ge beē croci radices anagal maioris an. 3. y. cere al. coloso nie ana. 3. i. c. litargirū galbani mastice galarum cipressi ar moniaci mumie sanguinis draconis opponaciana. 3. i. bo li armeni. 3. i. y. c. gipfi mirre thuris termentine ana. 3. y. 5. visci quercini lb. i. sanguinis humani lb. i. 7. fiat emplastrū cū decoctiōe pellis castrati depilati 7. radiciū maluarū ap ponat 7. idē nō remoueat nisi qñ renouat. Et fiat hoc elec tuariū d q̄ sumat mae 7. fo i q̄ritate nucis cū vīo subtili. R. radiciū p̄solide maioris 7. minoris an. lb. 5. boli ar. sang. drac. mumie an. 3. i. radie. brusci herbe 7. radiciū salipēdile an. 3. i. y. galarū cipfi. 3. 5. san. draco. 3. y. radiciū sigili salamonie

et sancte marie cucurbitae agrestis an. 3. y. radices spagi. 3. illi-
colofonie. 3. y. radices nucleor. lb. y. saturegie. 3. iii. pilloz le-
poria. 3. ii. fiat electuarium. Et sumat de illa aqua distillationis
die et nocte. R. radices cōsolide maioris et minoris caude eg-
ne. an. lb. i. rad. milceto. lb. ii. cresdis rad. cucur. agrestis an.
lb. y. herbe et radices filipendule an. lb. 5. radices maluar. lb.
y. fiat aq. p. distillatione et sep. iaceat supin. et curabit. i. xxxix
dieb.

Capitulum de podagra fiatica et arterica.
In gutta cala duplici medicina utimur vna circa locū do-
loris ne mā fluat ad locū dolorosū alia super loco doloroso.
Pria ē. R. sumac mirtilloz bolli. ar. an. 3. i. sādali al. et ru. aca-
cie galaz p. fidie balaustie an. 3. i. aq. ro. aq. plātāgis an. 3. i. 5.
olei ro. 3. iii. aceti. 3. i. f. ar. lētū v. l. ordei. q. suffic. et fiat epla
strū. Emplz sup loco doloroso mitigādo. R. lactis vacini. lb.
5. opy. 3. i. p. is filigis fortissime quassati. q. suffic. et fiat em-
plastrū mediocriter ligdū. Ad idē. R. sādalo. al. et ru. ami-
di cerule lore an. 3. y. se. papauē. al. 3. 5. cāphoze. 3. i. olei ro.
3. iii. butiri sine sale. 3. i. 5. viteloz duoz onozū bñ agitatoz
et cū cera fiat eplū. Ad idē. R. olei ro. 3. ii. aceti. 3. i. agitei et
loc. iungat. Ad idē folia iungami calefacta sup tegla et posi-
ta sup locū dolorē mitigat. Ad idē frices loc. fortiter et ace-
to forti. Et nota q. si de sūt euacuatiōes respectu colere et
maxie cū medicina alimāforis q. pria ē bic. Sometatio q. dbe
tur i delatiōe gutte. R. floz camo. meliori an. 3. i. ro. ru.
3. i. 5. fenugr. se. lini an. 3. y. surfuris pugillū bulliat i aq.
sufficiēti sufficiēter q. sit. lb. i. vsq. ad sūptionē. iii. ptis et co-
let et colature addat aceti al. 3. y. Ad guttā fraz sūt et. ii. me-
dicie. vna circa locū alia supra. pria ē. R. nu. cip. mirre masti-
cis thuris an. 3. 5. dragagati gūmi ara. an. 3. y. aq. saluie. lb. 5.
aq. ro. 3. i. aceti. 3. 5. fabe lentii. q. suffic. et fiat eplastrū. Em-
plastrā cōferētia ipso mitigātia doioz. R. mucilagie se. li-
ni fenugreci an. 3. i. butiri sine sale. 3. y. ol. sifamini olei ro.
an. 3. i. 5. radices caulū. 3. 5. cere q. tū suffic. et fiat vnguētū
et iungat loc. gutte. Ad idē vs. facul. fact. de seie lini quass
fat bullit i aq. et expressus posit. sup loco guttoso. Ad idē va-
lerherc. vacinū recēs positū sup loco doloroso. Ad idē. R.
se. fenugreci q. q. sit. lb. 5. aceti. 3. y. bulliat i aq. diu et i fine ad-
dat mell. 3. iii. et fiat eplastrū. Ad idē. R. vitellos duoz oio
rum pulueris hermodactiloz an. 3. 5. misceant sūt et pōat su-
per loco. Ad guttā frigidā q. ē i delinatiōe resolutiua et re-
molitina. R. diaglon cū gūmis et molificet cū oleo costio et
extēdat sup locū. Ad idē. R. armo. opopo. galbāi tēpatoz in
aceto an. 3. i. p. c. nanaf. 3. 5. malefēt oia et cū oleo costio fiat
emplastrū. Ad idē vngtū d. ranis et exptū bonū. R. sepi ra-
narū. 3. i. 5. butiri agripe an. 3. i. olei camo. olei aneri. olei ca-
sto. an. 3. ii. olei ro. 3. iii. olei de costo termentū an. 3. ii. cere
al. 3. i. enforby. 3. i. rasine. 3. ii. et fiat vngtū et iungat locus.
Oleū de ranis p. gutta quo vrebaf dñs guido de canosa p.
suis guttis. R. ranarū excorticatarū nūero. xxxix. i. olei lb.
vi. bulliat fortiter i c. abo bono copro vsq. quo rane liq. scāt
et facilliter cōfrāgan. et ad cōsūptionē medietatis oli. demū
accipiant et pistent fortiter cū ossib. oib. qbus pistatis ite-
rū ponant i p. dictū oleū et aliquātulū bulliat demū d. mittā
tur i frigidari oleū cū eis postea exprimant p. vñ petiā line-
am valde fortiter et reseruet oleū et iungat locis guttosis. B.
ē qdē mirabile et exptū. Ad idē vs. balneū sulfureū. Ad idē
vs. oleū costinū. ad idē. R. foliozū lauri rute maiorane ana.
3. i. flozū camo. flozū anthos vtriusq. sticados an. 3. i. q. f.
senf et bulliat i aq. sufficiēti et sufficiēter cū aq. fiat fometario
pro purgatiōib. siēdis i prio scurre ad pria. c. vbi docef di-
geri et euacuari bñoz qlibz de p. se. De sciatica. R. asis pōit cu-
rā pletā. vide ibi. Emplz. R. plueris hermodactiloz. 3. ii.
mellis. 3. i. camo. 3. 5. ro. ru. 3. iii. croci. 3. i. vitel. vi. ouo. farie
orobi. 3. ii. aceti. 3. i. 5. icorpoet oia cū aqua d. coctiōis grami-
nis. Et fiat emplastrum ad omnem dolorem arcticum.

Capitulum de gibbositate. In principio stādū ē ad euacuato-
nē medicie relaxātis musculos cū hyo q. p. misim. et cū apiti-
uis icis suis leniētib. vtrē. i. etate pueritie facim. mollificā-
tia sepe et postmodū apponim. empla. strigētia vt mēbra
ad suū redeāt sitū postq. vidim. gibbositatē. Et fiat molli-
ficatio p. dies nouē. Emplm. stipticū et restrigēs apponat su-
pra spōdiles et iaceat puer supin. Cap. 3. d. varicib. No-
ta q. circa varices solū itēdo ad euacuatiōē melie. Et vtoz
flebotōia neq. alig. circa varices opoz q. n. sūt ipediēti ali-
cui. i. vita. si tñ curare velles fiat canteriū supra varices 5.
longū vena a qua varices oriunt. et post modū pone emplz
stipticū supra ne materie nouiter fluat ad varices. aut pōe
emplz solū factū ex farina lupinoz et bono vino et silib. et atē
de ad supiora membra mādātia ipsa emendando.

Capitulum de elefātia. Elefātia causat ex hūore grosso et vi-
scofo ihibito flegmatico v. melacolic. Et curat cū vomitu
spisso et flebotomia et emēdāt p. mēbra naturalia. 118. lin-
gua arietis empla. posita sup elefantiā augumētū p. biber
et detumescere fac. Silr. lutū sigillatū distēperatū cū aceto
forti p. prietate bz iuncto mēbro. tñ cura hui. ē tediosa nisi
i principio et maxie fit mediantē sensatiōe vt dicit rasis. Et
pone empla. stiptica q. supra sunt dicta i. c. de podagra frigi-
da. Resolūētia sūt sic oleū d. castoreo et sulphur cū rasina pi-
ni et aceto. curat eaz si cōtinuet supra mēbz postea fasiet.

Capitulum de vlcera tiōe renū q. fit exteri. i. cute. Preseruat
q. cū oleo ro. mixto cū aceto pap. Si at ad sint vlcera vngu-
enta frigida admistrē exiccātia sic vgtū d. cerusa et silia.

Capitulum de dolore q. fit in māifestis membris

Anodina dca sup. i. p. lica i hoc p. ferūt oleū camomilini
aneti d. de seie lini fenugreci flos camomille se. aneti et fa-
rie ordei et h. 5. Tñ si ē purgatio necessaria p. mittēda ē ex pri-
us. Et si sola mala p. pletio sit p. raria apponant alteratiua.
Emplm. mitigatiū cuiuscūq. doloris. R. vitellos onozū
v. opy. 3. y. olei camemilini mīce panis q. tū. et ad malaxādū
et fiat emplastrum bene mole et applicet membrū volenti.

Cōtra lūbricos. R. abrotāi d. oestici. 3. i. absinty. 3. i. 5. corti-
cū laureole sticados an. 3. 5. gētiāe. 3. vi. ferūcelo. 3. i. 5. p. fica-
rie. 3. y. cētaurec maioris et minoris an. 3. i. rad. cū mori. 3. y.
corticū rad. p. fici corticū rad. cū arūdis an. 3. i. 5. g. mie. 3. 5.
poly mōtāi. 3. i. 5. y. fauine. 3. i. ligue auis. 3. i. 5. i. bachap.
lauri aloes. 3. 5. bulliat i oleo et aceto vsq. ad aceti cōsūptionē
et de b. iunge vtrē et renes exptū et bonū. Ad tinitū aurū et
d. bilitatē andit. R. elebori al. castorei costi an. 3. y. rute
tri pipis lōgi an. 3. i. 5. d. i. d. inde accipe succi rad. cū q. comēdi-
tur succi porri olei d. spica olei camōile offi amigdala. ama.
olei aneri an. 3. i. enforby. 3. 5. coquat oia vsq. ad succoz cō-
sūptionē et de hoc tepido distillet i aurē. 3. ii. Ad difficul-
tatē vrinādi. R. alkēkegi. 3. 5. maluasie fialā. i. deñ distilla
p. albēbicū et de illa aq. ponas. 3. i. y. 3. i. 5. i. vno ciato lactis se-
minū cōin. 3. cali. et da i potu. Liciniū ad tenasmonē. R. mir-
te corticū thuris croci opy gallaz corticū gnatoy balausti
arū gūmi arabici an. 3. 5. terant subtiliter et p. ficiant cū suc-
co plātāgis et albūie oui. Epithia cordiale. R. aq. rosate aq.
buglose an. 3. iii. aq. melisse. 3. y. pulueris vtriusq. sandal. ro-
saz rubeaz corticū citri an. 3. i. 5. ligni aloes offis de corde
cerni an. 3. i. cāphoze croci an. 3. 5. q. q. ad dif. puluis basil-
conis et puluis electuarij d. yemis 5. 3. oucrsas itēdiōes. p. ille
i dolore renali ex lapide. R. spex diaolibāi. 3. i. pillaz allefā-
ginaz pillaz de serapio an. 3. 5. agarici p. parati. 3. i. 5. lapi-
dis lincis. 3. y. icorpoent cū aq. cressonū aut paritarie et fi-
ant pillule. v. pro dragma. et sunt efficacissime.

Excelsissimi doctoris dñi Petri d. Tassignano Rece-
pre sup nono almāforis. feliciter finiūt. Impresse Venetiis
inssu et ipēsis nobilis viri Octamiani Scoti ciuis modoctiē
sis. anno Salutis. MCCCCXC. decima die aprilis.

**Petri de Tussi
in Elmanforis**

